

● Honderd jaar geleden kwam Adolf Hitler ter wereld **pagina 7**

LIMBURG

PROVINCIES ZONDER GRENS
1839 1989

vanaf
pagina 33

● Dirigent Ton Thissen
bijt van
zich af

● Radio en TV in het
weekend

vanaf **pagina 17**

● Ton Thissen van Cantus ex
Corde

● Adrie van der Poel
zint op revanche

● Van der Kuylen hoopt
PSV een loer te
draaien

pagina 32

● Adrie van der Poel

● Spaarlampen snel
populair

● Nieuwe keuken?
opgepast!

● Dakbedekking
zonder branders

vanaf **pagina 53**

Staat 'bemiddelt' bij schadeloosstelling

Dader misdrijf betaalt

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Slachtoffers van misdrijven hebben voortaan meer mogelijkheden om van de daders een schadevergoeding te krijgen. De ministerraad is gisteren akkoord gegaan met een wetsontwerp van minister Korthals Altes (justitie) dat de positie van de slachtoffers in het strafproces verbetert en dat het mogelijk maakt de daders te veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding.

De vergoeding moet door de dader of eerste instantie aan de staat worden betaald. Deze zorgt er vervolgens voor dat het slachtoffer schadeloos wordt gesteld. Op deze manier wil Korthals Altes bereiken dat bij weigering van betaling, de dader door het openbaar ministerie kan worden gedwongen te betalen. Dat kan gebeuren door middel van beslaglegging op bezittingen van de dader, of zelfs door gevangenzetting.

dat proces. Nu is dat nog aan een maximum van 1500 gulden schadevergoeding gebonden. Die grens vervalt. Om het het slachtoffer niet te moeilijk te maken, hoeft deze niet meer bij het proces aanwezig te zijn. Tot nu toe moet dat nog wel, hetgeen veel slachtoffers ervan weerhoudt een schadevergoeding te eisen.

Brief over Stevol blijft nog geheim

MAASTRICHT - Deputé E. Mastenbroek weigert de correspondentie openbaar te maken tussen het ministerie van VROM en de provincie over de MER-plicht van het Stevol-project. Wel gaf hij toe dat er een dergelijke briefwisseling is.

Donderdag werd bekend dat de provincie wel degelijk een milieueffecten-rapport (MER) moet laten maken van het Stevol-gebied, een gebied van 285 hectare tussen Stevensweert en Ohé en Laak, dat op de nominatie staat afgegraven te worden voor de grindwinning.

Volgens een woordvoerder van het ministerie van VROM is voor het gebied een milieueffectenrapport noodzakelijk, iets dat de provincie tot op heden ontkende.

(ADVERTENTIE)

HOROSCOOPLIJN
06-320.325.26

Luister goed! Druk of draai uw eigen geboortedatum.

(ADVERTENTIE)

Internationale meubelshow
zondag 16 april
van 10-17 uur
bij Piet Klerkx

PIET KLERKX

MAASTRICHT
Sint Jacobstraat 4,
tel. 043-210944.

In het centrum bij het
Vrijthof.
Parkeergarage aanwezig.

● Prinses Margriet ontmoet tijdens een rondgang in het net door haar geopende Thermae een aantal baders.

Foto: WIDDERSHOVEN

Ook nieuwbouw Hogere Hotelschool geopend Prinses Margriet onthult fontein in Thermae 2000

VALKENBURG/MAASTRICHT - Prinses Margriet is gisteren uitermate actief geweest in Zuid-Limburg. In Valkenburg opende zij rond twee uur Thermae 2000, enkele kilometers verderop mocht zij een paar uur later een soortgelijke handeling verrichten bij de nieuwbouw van de Hogere Hotelschool in Maastricht.

Met het onthullen van een vierarmige fontein in de hal opende zij het Valkenburgse kuurcentrum officieel. De fontein spuit voortdurend gekoeld mineraalwater uit de thermale bronnen van de Cauberg, dat door bezoekers kan worden gedronken.

● Zie verder pagina 23

(ADVERTENTIE)

**MORGEN ZONDAG 16 APRIL
GROOTSE MEUBELSHOW**

Geopend van 11.00 tot 17.00 uur
met zeer aantrekkelijke aanbiedingen

VAN HOOREN MEUBELEN

GROTE GRACHT 42-54, MAASTRICHT TEL. 043-213046

(ADVERTENTIE)

Jij wilt toch zo
graag belle zijn?
En jij zo graag
bezu?
Modebewuste
jonge mensen
kopen bij

BELLÉRO
Waar ze de topmerken
hebben van de mooiste
model

● Mexx ● Chillytime ● Sampa ● Edwin ● Bad Boys

En nog vele anderen.
Daar ga jij toch zeker éerst
kijken!

BELLÉRO
BOETIEK VOOR JONGE MODE
Promenade Heerlen

Open tb op ABP-afdeling

HEERLEN - Bij een werknemer van het ABP in Heerlen is open tuberculose geconstateerd. Dat bevestigde gisteren dr. Klaassen van de DGD. Omdat deze ziekte besmettelijk is loopt momenteel op de afdeling waar zij werkte (invaliditeitspensioenen) een onderzoek. Er zijn echter geen nieuwe gevallen van open tuberculose geconstateerd.

Onderzeeboot vast in net

MOSKOU - Een Sovjet-onderzeeboot is tijdens militaire oefeningen in de Baltische Zee verstrikt geraakt in de netten van een Deense treiler.

De netten moesten doorgesneden worden om de bemanning van de treiler niet in gevaar te brengen. Het persbureau TASS heeft dit gisteren gemeld.

Het incident deed zich voor op 4 april dicht bij het Deense eiland Bornholm. De Sovjet-duikboot nam deel aan gezamenlijke militaire oefeningen met de Oostduitse marine. Het is niet duidelijk waarom het ongeval pas gisteren bekendgemaakt.

NAVO: besluit modernisering kernwapens niet voor 1991

Van onze correspondent

BRUSSEL - Voor de NAVO heeft dit jaar geen besluit genomen te worden over modernisering van de kernwapens voor de korte afstand. Een hoge NAVO-functionaris zei gisteren in Brussel dat een besluit „niet voor 1991, en eventueel pas in 1992” genomen hoeft te worden.

Intussen moeten wel het onderzoek en de ontwikkeling van mogelijke nieuwe kernwapens doorgaan. Maar een besluit over aantallen en waar en wanneer zij geplaatst zullen worden kan best nog even wachten. „Er zijn nu nog teveel onzekerheden,” zei hij.

De bijeenkomst van de NAVO-ministers van defensie in de Nucleaire Plan Groep (NPG), woensdag aanstaande in Brussel, zal dan ook een routinematig karakter hebben. Ook op de topconferentie van de regeringsleiders van de NAVO, eind mei in Brussel, zal geen besluit vallen.

Uit de verklaringen van de functionaris blijkt dat de NAVO zich neerlegt bij het verzet tegen de modernisering in Duitsland, België, Denemarken en Noorwegen. Ook vanuit Washington kwamen deze week signalen dat men de modernisering niet wil forceren.

Na over basiscoring Weer felle kritiek op Deetman

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG - Minister Deetman (Onderwijs) heeft CDA-fractievoorzitter De Vries om opheldering gevraagd over uitspraken van het Tweede Kamerlid Hermes in Trouw van gisteren. Deze uitspraken dat afkeuring felle kritiek op de basiscoring. Deze nieuwe vorm, van voortgezet onderwijs, die de eerste drie jaar van alle voortgezet onderwijs moet vervangen, durft niet CDA niet aan Deetman over te laten.

In het interview zegt Hermes over dit onderwerp: „We hebben de afgelopen tijd een paar ervaringen achter de rug die het vertrouwen niet bepaald hebben versterkt. De Harmonisatiewet, de studietoelating, de kleine scholen. Dat doet je huiveren om tegen deze minister te zeggen jullie organiseren in. Zelfs meer alles zo goed de invulling van de basiscoring kunnen we met een gerust hart aan jullie overlaten.”

De CDA-fractie nam gisteren overgens meteen afstand van de uitspraken van Hermes. Weliswaar erkende de woordvoerder van de fractie dat de kritiek op het wetsontwerp van Deetman toeneemt. Maar de vraag of de CDA-fractie nog wel vertrouwen heeft in de minister is niet aan de orde.

PPR-woordvoerder Lankheest zal dinsdag Deetman aan de tand voelen over de uitspraken van Hermes. Hij wil met name weten of Deetman vindt dat hij nog kan rekenen op voldoende steun van zijn geesteswante fractie.

● Zie verder pag. 24

Argentinië levert Olij niet uit

AMSTERDAM BUENOS AIRES - De in Argentinië wonende Nederlandse oorlogsmisdadiger Olij wordt niet uitgeleverd. Dat heeft de met de opsporing van oorlogsmisdadigers belaste mr. P. Brilman gisteren bevestigd. De Argentijnen leveren Olij niet uit, omdat zij zijn misdaden als verjaard beschouwen.

De nu 68-jarige Olij was bij vesten tot 20 jaar cel veroordeeld wegens hulp aan de vijand. De Landsmeester maakte zich in de laatste jaren van de bezetting schuldig aan het arresteren van onderduikers van de arbeidsdienst. In 1945 werd hij ingedeeld bij de Gruze Polizer en zou hij hebben meegedaan aan het in brand steken van een woning in Barneveld, als represaille tegen de bevolking. Olij zou verder aan het Oostfront hebben gevochten. Enkele maanden geleden was Olij op verzoek van de Nederlandse justitie in zijn woonplaats bij Buenos Aires gearresteerd.

(ADVERTENTIE)

MODERN HERENPAK

jong model in 4 kleuren
stuntprijs t m woensdag as.

99.-

REGENPAKKEN
waterdicht va.

9.90

**HENDRIKS
TEXTIEL**
GIGANTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

Heerlen, Schelsberg 88, 045-721124
Sittard, Bruggstraat 1, 04490-15656

Steun voor
kleine boeren

...volgende!...

Dwalen door 10.000 vierkante meter avantgarde-kunst

Monstertentoonstelling 'Bilderstreit' in Keulen

KEULEN – Nog geen twee maanden nadat de Westduitse Kunstmesse is gehouden, met zijn 10.000 vierkante meter oppervlakte 'de grootste in zijn soort' in Europa volgens de organiserende kunst- en antiekhandelaren, zijn de Rheinhallen van de Keulse Messe opnieuw gevuld met een tentoonstelling die aanspraak maakt op grootsheid. Op 8 april opende de expositie 'Bilderstreit' haar deuren. Meer dan 1000 werken van 127 kunstenaars uit Europa en de Verenigde Staten worden op de 10.000 vierkante meter die deze expositie ook beslaat getoond. 'Bilderstreit', dat zoveel wil zeggen als beeldensrijd of beeldenstorm (terwijl Bild in het Duits ook schilderij kan betekenen) wil daarmee een beeld geven van de avant garde in de beeldenkunst tussen 1960 en 1989 en daarbij lijnen met belangrijke vooroorlogse kunstenaars leggen. Geen chronologisch, zelfs geen kunsthistorisch overzicht, maar de persoonlijke visie van tentoonstellingsmakers Johannes Gachnang en Siegfried Gohr ligt aan de keuzes ten grondslag. Een expositie die gelezen moet worden als een essay, zegt Gachnang er zelf van. Een vaak ondgrondelijk discussiestuk van meer dan 3 miljoen gulden, voor een groot deel opgebracht door sponsors, dat voor de opening zijn eerste schandaaltje al had omdat de Duitse Kieffer een aantal werken liet terugtrekken.

Verwachtingen zijn hoog want 'Keulen rukt na de opening van de museumnieuwbouw in september 1986 op naar de eerste plaats onder de Duitse kunstcentra', zeggen ze. Niet alleen een beeldenrijd maar ook een strijd om de kunsthegemonie in Duitsland.

Gohr en Gachnang, die laatste stelde samen met Rudi Fuchs ook al eens een Documenta samen, maakten een persoonlijke, niet gemakkelijk toegankelijke expositie, die vooral onder vakgenoten aanzetten wil geven tot discussies. De bij de tentoonstelling verschenen catalogus wil dat ook doen en bevat daarom een fors aantal moeilijk leesbare essays en literaire bijdragen. 'Bilderstreit' geeft daarmee de merkwaardige gegroeide kloof aan die er na de komst van deze monsterexpositie is gegroeid. Inhoudelijk zijn ze niet eenvoudig van opzet, ze verkondigen een persoonlijk gezichtspunt en aan de andere kant zijn ze toch gemaakt voor een groot publiek. Of dat publiek lamgeslagen met niet meer dan wat plaatjes in het hoofd de tentoonstellingszalen verlaat schijnt niemand echt zorgen te maken. Keulen bouwt zijn positie als kunststad uit en Gachnang kan door de bezoekers ongetwijfeld op een geslaagd evenement terugzien.

Schilderijen

Wat tijdens de reis die Gachnang en Gohr de bezoekers bieden opvalt is dat ze vooral voor schilderijen hebben gekozen. Het 'Bild' is zo wel erg letterlijk genomen. Andere kunstvormen die in de jaren zestig opkwamen als de performance, de videokunst of de installatie worden vrijwel genegeerd, ook de beeldhouwkunst is mondjesmaat aanwezig. De conceptkunst, de kunst dus waarbij de uitvoering er vaak minder toe deed en die vooral een idee wil aanreiken, is wel weer vertegenwoordigd. Stanley Brouwn met zijn wereld van letterlijk passen en meten, Eva Hesse en On Kawara, die jaren bezig is data op doekjes aan te brengen.

Van degenen die 'Bilderstreit' in de Keulse Messe bekijken wordt nogal wat verwacht. In de Rheinhallen werden 50 zalen en zaaltjes ingericht en de organisator, het Keulse Museum Ludwig, verwacht dat er tot eind juni ruim 300.000 bezoekers de gang langs de werken hebben voltooid. Museumdirecteur Siegfried Gohr en Johannes Gachnang komen tot dat aantal door 'Bilderstreit' met de in 1981 gehouden expositie over na-oorlogse kunst tot 1960, 'Westkunst' te vergelijken. De

● 'Vier streifen idyll' van George Baselitz, te zien in 'Bilderstreit'.

Maar vooral is het de Duitse en daarna de Italiaanse kunst die 'Bilderstreit' haar gezicht geeft. De nu boze Anselm Kiefer leende zelfs de titel aan de tentoonstelling door zijn

kunst 'entartet' werd verklaard. Door die beeldenstorm werd de Duitse en Italiaanse kunst voor de oorlog een doodsklap toegebracht, een klap die de landen in de jaren zestig pas weer te boven kwamen. Maar dan wel met schilders als Kiefer en Baselitz die zich duidelijk met het Duitse verleden bezig hielden.

Gachnang laat de opkomst van nieuwe uitingen zien, de schilders van Klein, de eerste werken van Gerhard Richter, de Weense actie kunstenaar Hermann Nitsch, om verder te gaan met Mucha, Kiefer en Baselitz. Italianen als Fabro, Fontana en Merz en de Griek Koullis.

Terughoudend is de expositie bij de 'jongere' Duitse en Italiaanse schilders. Clemente werd uitverkoren bij de Italianen en bij de Duitsers hielden er maar een paar stand, onder wie Walter Dahn.

Fotografie

Bij de keuze voor de Amerikaanse werken blijkt nog eens duidelijk dat Gachnang een verhaal vertelt. Weinig popart is er te zien en wat er is, is gekozen om zijn relatie met de ontwikkelingen in Europa. Laat werk van Rauschenberg, en Roy Lichtenstein is vertegenwoordigd met een werk uit de jaren tachtig dat duidelijk sporen van het nieuwe Europese schilders in zich heeft, net als in een aantal getoonde werken van Warhol uit de jaren tachtig. Dat zal ook hebben meegespeeld bij het kiezen van werk van bijvoorbeeld de relatief onbekende Amerikaan Don van Vliet, de man die in de jaren zestig, zeventig en de vroege jaren tachtig als de rockzanger Captain Beefheart door het leven ging. De moderne 'kunsthistorie' wordt ook getoond, met mensen als Bal-dessari, Förg en, opmerkelijk, nu ook Walter Dahn. Waar dit werk in het verhaal van Gachnang staat is onduidelijk.

'Bilderstreit' brengt al dit werk van na 1960 steeds in aanraking met kunstwerken uit de jaren ervoor.

'Ruimtes van de herinnering' noemt Gachnang de zalen met werk van Picabia en Duchamp, wiens geesten boven de expositie zweven. Elders vinden confrontaties plaats met werken van de Italiaan De Chirico, Balthus, Edvard Munch, Picasso en Schwitters. Soms zijn keuzes voor werk vreemd, van Mondriaan bijvoorbeeld is slechts een aantal van zijn bloemaquarellen te zien. Andere, jongere Nederlanders die de selectie hebben doorstaan zijn onder anderen Daniels, Daan van Golgen en Marlene Dumas.

Bilderstreit, Einheit und Fragment in der Kunst seit 1960. Tot 28 juni in de Köllner Messe. Per voet te bereiken vanaf het Hauptbahnhof of station Köln-Deutz. Open: dagelijks van 10 tot 20 uur. Catalogus: DM 45.

kendheid kregen, ouder dan Brands en Rooskens, terwijl men tegenover zijn laatste werk staat. Het heeft de frisheid, de vitaliteit en de dynamiek van dat van de jonge revolutionairen.

Het is natuurlijk minstens overdreven te beweren dat van de olieverfschilders Sieger 'de laatste der Mohikanen' is, zoals wel is geschied: ook de Amsterdamse Limburgers schilderen voort en de meeste Cobraschilders met Brands als hun nestor. Er zijn genoeg jongeren met joie de peindre en er zijn nog veel Nederlandse realisten in schuilhoeken, ook hoogbejaarde als Otto de Kat. Maar het is zijn onverflauwde werkzaamheid, zijn verbondenheid met toen, nu en straks, zijn eeuwige streven naar verbetering en vernieuwing, die het verleidelijk maakt hem te zien als de personificatie van een schilderkunst die blijft. Omdat hij de uitstraling mist van bejaarde wijzegeer zal geen mens hem goeroe noemen. Zijn 'présence' is een andere. Hij verschijnt op zijn opening soepel, met vitaliteit en distintie, een ogenschijnlijke zestiger.

Galerie Wansink, Roermond, Fred Sieger, olieverfschilderijen 1969 - 1989. Tot 14 mei.

pieter defesche

kunst en cultuur

redactie: jos frusch

exposities

André Offermans

Educatief

ROERMOND – In het gemeentemuseum van Roermond loopt momenteel de educatieve expositie 'Voor dat de verf droog is'. De tentoonstelling behandelt de technische en beeldende aspecten van de schilderkunst. Naast de materialen komen ook beeldende middelen als compositie, kleurgebruik, perspectief, vorm en formaat aan bod. Bij de tentoonstelling is een video waarop kunstenaar Kees van Bohemen uitlegt hoe hij te werk gaat als hij een schilderij maakt. De tentoonstelling, die tot en met 15 mei duurt, is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 11.00 tot 17.00 uur, zaterdag en zondag en 15 mei van 14.00 tot 17.00 uur.

De expositie in de Brikke-oave, die de titel 'Offermans anders' heeft, meekregen, geeft een gevarieerd kijk op het werk van de kunstenaar. Naast enkele haast grafische schilderijen, waarin Offermans een doek hem zelf ontwikkelde techniek toevoert op aluminiumfolie, worden aquarellen getoond, met landschappen uit zijn directe omgeving.

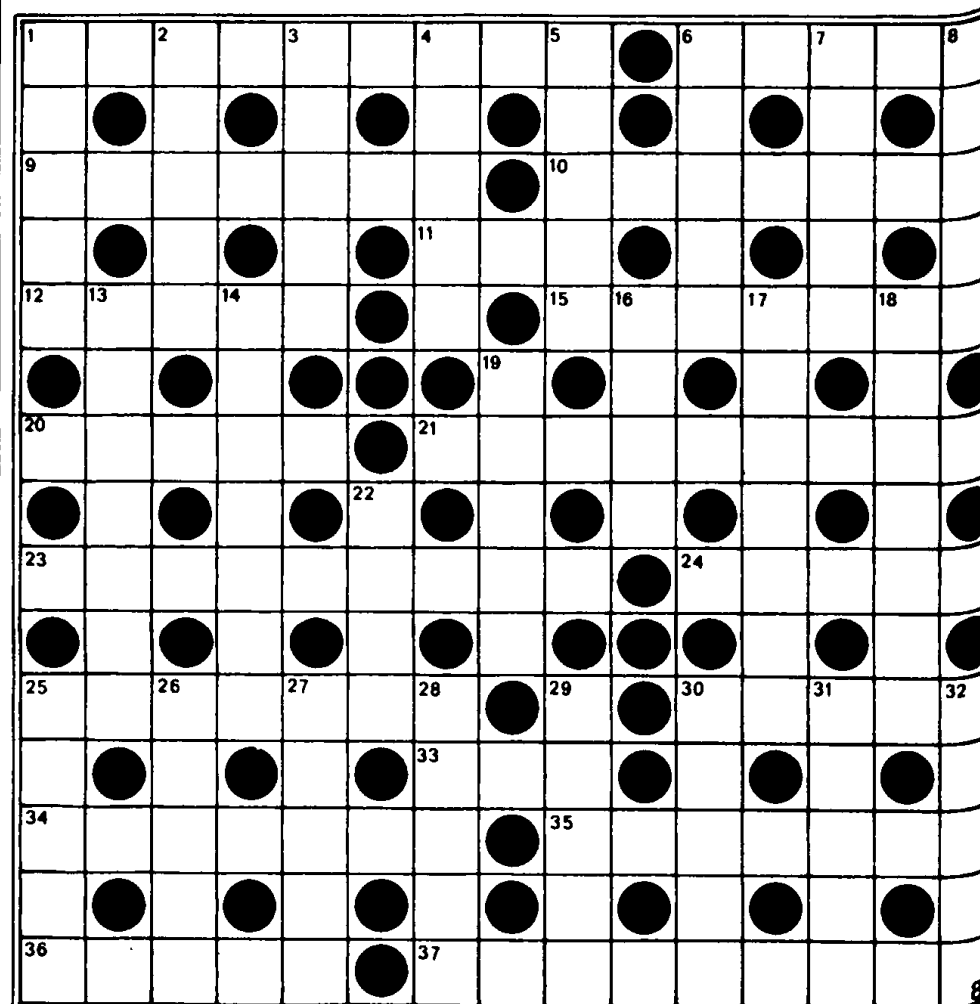
Limmy Scheres

MAASTRICHT – In galerie Dis, Tafelstraat 28 te Maastricht, begint vandaag een expositie met werk van Limmy Scheres uit Maastricht. De galerie is geopend van woensdag tot en met zondag van 13.00 tot 18.00 uur. Limmy Scheres toont in Maastricht zijn veelal forse doeken, grote (semi-)abstracte vormen uitgevoerd in een ingetogen palet van aardkleuren. Aanvankelijk werd de inspiratie van de kunstenaar gevoerd door zijn omgeving, nu exploreert hij zijn innerlijke werelden, wat tot uitdrukking komt in het terugdringen van de figuratie.

Oplossing van gisteren

- a b - - a l -
- c a b a r e t
- h a r i n g -
l i l a - o e r
e l - n a - r a
- l u i e r - d
- e - e r a t o
e s p - a k e n

cryptogram

HORIZONTALAAL

1. Het bovenste deel van de stapel gelijk maken. 6. We gaan 's een boek lezen van een Frans schrijver. 9. Hoeveel gaatjes zitten er in een vergiet? 10. Betaalt men heus tot in Noord-Brabant? 11. Plus 't loote. 12. Wie doen 'r allemaal mee aan de wedstrijd? 15. Het is een gemis om verschillende dingen te laten. 20. Na het eten van een Franse kaas 's in de wind gaan staan. 21. Het is triest dat er een boom rond het deel van een schip is geplant. 23. Voor mijn part mag in het vervolg iedereen zo fier zijn. 24. Een vuiststoot hoeft niet altijd scherp te zijn. 25. In geen enkele akte staat iets over een plant. 30. Een voorwerp om 'r een pad mee aan te leggen. 33. Ik heb de eerste reeds gevangen. 34. Als u zo vaak aan zee bent moet u er wel helemaal dol op zijn. 35. Mijn neef raakte in de war tijdens het verdedigen. 36. 'n Naam voor hemels voedsel. 37. Let op de stand van zaken van de tegenpartij.

VERTICAAL

1. Er staat geen enkel zwijn aan het water. 2. Er liep 'n straat rondom de markt. 3. Een klein bedorven stuk vuurwerk. 4. Men naar beneden gaand hier. 5. Neem de spij terug om te kunnen gaan rijden. 6. Een toverwoord om de spij met een mes te openen. 7. Hij gaat volgens ons erg hoog in de hoogte in. 8. Het idee hebben geen enkel tien te krijgen. 13. Een kwestie van luisteren. 14. Heeft moeder het land aan voor ballen? 16. Kan men niets erover zeggen wat er gaat gebeuren? 17. Die leert me de scheikundige verbinding toepassen. 18. Heeft niet zijn eerste gemalin 'm bijgebracht, dat alles mooi gepoetst moest zijn. 19. Kan door hier 'n beetje slechter gaan werken. 22. Wat betekent nou bezit en zo? 25. Krijgt moeder om de bul in te plakken. 26. Belachelijk wat de kloosterlingen volgens hem vertelt. 27. Het is vreemd blijven in de open plaats. 28. Kun je je nog 't eerste danspartijtje herinneren? 29. Geef vader een map als je moe bent. 30. Groep op de spij van de weg. 31. 't Kruisrecht voor de garage. 32. En dat was een bekend Italiaans dichter.

Galerie Wansink toont werk van Fred Sieger

Schilderijen van toen, nu en straks

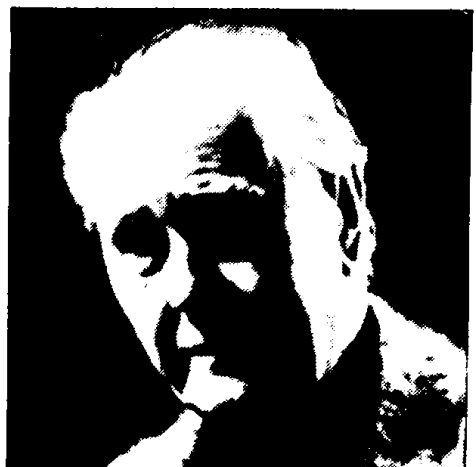
boorteplaats waarin hij de eerste helft van de eeuw doorbracht en zijn kunstenaarsloopbaan aanving als autodidact, na - als Gauguin - tien jaar het bankwezen te hebben gediend.

Zijn ontwikkeling, waarvan de resultaten pas in de openbaarheid kwamen op een tentoonstelling van 'Moderne Hollandse Kunst' in het Rijksmuseum in 1945, in het Stedelijk in 1948 en ruim daarop in Londen, Parijs, Madrid, Dortmund en Kopenhagen, begon lang voor de oorlog met meer aandacht voor de schilders van de école de Paris dan voor de Hollandse school. En ook nu nog toont zij een on-Nederlands palet, voorzover dat laatste nog een begrip is. Het soort ware schilderij waar het hier om gaat, bedreven met olie, verf, penselen en doek, wordt op de biennales weinig meer ge-

zien, omdat het traditioneel heet, een dans die muziek op piano's en strijkinstrumenten voortgebracht ontspint.

Abstract

Als de kunst van Sieger dan al traditioneel is en aansluit op overlevering van eeuwen betekent dat allerminst dat zij figuratief is: „Mijn werk is abstract. Mensen zien er wel figuren in. Ik niet. Als ik ze zie probeer ik ze onmiddellijk weg te werken. Het gaat altijd over verhoudingen, richtingen, uitdrukking van het materiaal, de samenhang.” En om de kleur, mag men daaraan toevoegen, staande tussen de ruim twintig werken, gekozen uit een produktie van twintig jaar na zijn pensionering, waaruit de rijke en perfect verzorgde presentatie bestaat. Zij is opmerkelijk gevarieerd binnen Siegers

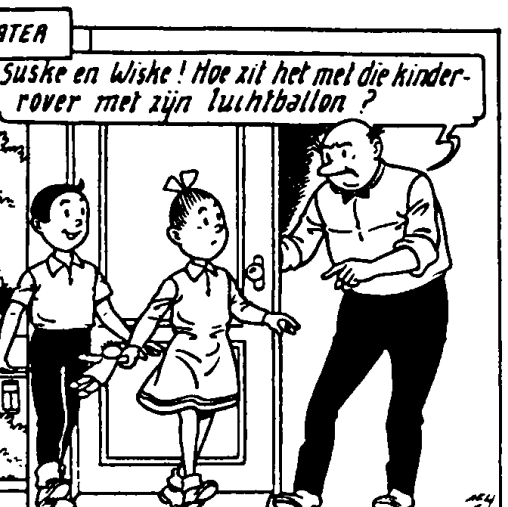
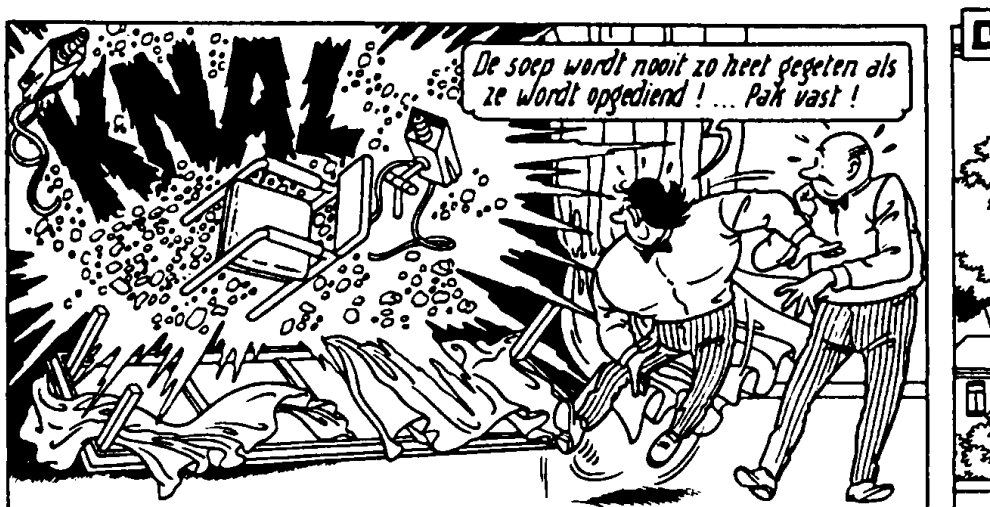

● Fred Sieger in zijn atelier in Zevenaar.

onmiskende idioom. Er zijn doeken met grote vormen in donkere omers, heel gedifferentieerd en oplichtend met een gloed van rood en oranje. Andere zijn lichter en hebben een oppervlak van boeiende structuur, dat affiniteit bewijst met materiële schilders als Tapiès.

Er zijn er met heel levendige kleurstellingen, bewerkt, gebouwd en gemetseld met een meesterschap dat dat van Jean Dubuffet nabij komt - „De grootste schilder die geweest is” in de ogen van Sieger. Het is leerzaam te bedenken dat Sieger vijftig was toen de Cobraschilders be-

de speelgoedspiegel

panda en de ridders van flut

recept

Sperziebonen à la crème

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g sperziebonen, zout, 1 ui, 20 g boter, 50 g ontbijtspek, 200 g ham, 2 tomaten, peper, 2 eieren, 1 bekertje sour cream, 1 el paprikapoeder, 50 g geraspte kaas.

Maak de sperziebonen schoon, was ze goed, breek ze en kook ze in wei-

nig water met zout gedurende 15 minuten en giet ze af.

Fruit de fijngesnipperde ui in de boter samen met het in zeer fijne blokjes gesneden ontbijtspek ongeveer 15 minuten.

Roer er van het vuur af de in smalle reepjes gesneden ham en het spek-uimgensel door de bonen.

Leg onderin een beboterde oven-vaste schotel in de plakjes gesneden tomaten.

Strooi er wat zout en peper over en schep er het sperziebonenmengsel op.

Klop de eieren los met de sour cream, paprikapoeder en geraspte kaas.

Schenk dit mengsel over de sperziebonen en plaats de schotel 25 minuten in een op 200°C - stand 4 - voorverwarde oven.

Serveer hierbij droge gekookte witte rijst.

hub meijer

Limburgs Dagblad

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen
rek. no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886

Rayonkantoren:
Brunsum 045-256363
Geleen 04490-4666
Hoensbroek 045-218555
Heerlen-Centrum 045-717119
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Schaesberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telefax:
redactie 56123
overige afdelingen 56078

Abonnementenprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 73,-
per maand f 24,-

Partijleider na dodelijk tumult onder kritiek bedolven

'Top-3' Georgië stapt op

Van de redactie buitenland

MOSKOU – De leider van de communistische partij van Georgië, Dzoembar Patjasjvili, heeft zijn functie neergelegd naar aanleiding van de zware kritiek op de wijze waarop hij de nationalistische demonstraties in de Sovjetrepubliek heeft onderdrukt. Ook de premier van de Sovjet-republiek, Zoerab Tsjcheidze, en de president, Otari Tsjerkezia, hebben hun ontslag ingediend. Dit heeft de woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken, Gennadi Gerasimov, gisteren bekendgemaakt.

Patjasjvili wordt opgevolgd door de 44-jarige Givi Goembaridze, die enkele maanden geleden de leiding op zich nam van de Georgische afdeling van de staatsveiligheidsdienst KGB. De nu afgetreden partijleider volgde in 1985 Edoeard Sjvardnadze op, de huidige Sovjetrussische minister van buitenlandse zaken.

Zware kritiek

Patjasjvili kreeg zware kritiek te verduren na de hevige onlusten in Tbilisi afgelopen zondag. Zestien mensen, onder wie tien vrouwen, werden volgens de officiële lezing gedood. In ziekenhuizen overleden nog eens drie personen aan hun verwondingen. Van de meer dan 200 gewonden zijn er enkelen nog slecht aan toe. De autoriteiten stellen een onderzoek in naar beschuldigingen dat veiligheidstroepen met geslepen schepen op de 8000 betogers voor regeringsgebouwen hadden ingeslagen.

Unaniem

De 50-jarige Patjasjvili deelde vrijdag zijn besluit mee tijdens een vergadering van het Centraal Comité van de Georgische communistische partij in aanwezigheid van Sjvardnadze. De Sovjet-bewindsman stelde een reis naar de DDR eerder deze week uit om zich persoonlijk met de toestand in zijn republiek bezig te houden.

Het Georgische Centraal Comité aanvaardde unaniem het ontslag van Patjasjvili en zette Tsjcheidze en Tsjerkezia uit het regerende Politburo, zo zei Gerasimov. Maar het is aan de Georgische Opperste Sovjet, het parlement, de hoge functionarissen formeel uit hun functies te ontheffen en opvolgers aan te wijzen, aldus Gerasimov. De sfeer in Tiflis was gisteren nog altijd gespannen. In de straten patrouilleerden militairen en de voornaamste pleinen in de Georgische hoofdstad waren met tanks en pantserwagens afgesloten om manifestaties te voorkomen. Volgens Radio Moskou zijn er de afgelopen 24 uur 328 mensen aangehouden en overgedragen aan het ministerie van binnenlandse zaken.

● Tiflis eert zijn doden: inwoners van de Georgische hoofdstad leggen bloemen en ontsteken kaarsen op de plaats in de stad, waar tijdens de onlusten van afgelopen week een aantal betogers door het brute optreden van het leger om het leven kwam. De onlusten kostten aan zestien mensen het leven. Tien van hen waren vrouwen.

Sinds invoering nieuwe limieten

In één jaar 200.000 hardrijders bekeurd

DEN HAAG – Sinds de invoering van de nieuwe snelheidslimieten, vorig jaar mei, heeft de rijkspolitie al tweehonderdduizend bekeuringen wegens te hard rijden uitgedeeld. Een kerngroep van hardnekkige overtredders „overscheurt“ de snelheidslimieten regelmatig. Bijna de helft van de automobilisten houdt zich wel aan de geldende maximumsnelheden, in de wetenschap dat de pakkans groot is. Dat heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat gisteren bekendgemaakt.

Heerma ontkent inkomensdaling voor weduwen

DEN HAAG – Alleenstaande weduwen die individuele huursubsidie (IHS) krijgen, zullen er in 1990 niet in inkomensdaling gaan. Dit ondanks een daling van de subsidie. Staatssecretaris Heerma (VROM) heeft dit de Kamer laten weten.

Controles

Automobilisten worden niet alleen gecontroleerd via politie-camera's die op steeds wisselende punten langs de snelwegen worden geïnstalleerd, maar ook door surveillance-eenheden van de rijkspolitie die vier keer per week van lokatie wisselen. Een surveillance-eenheid bestaat uit tien man met Porsches, Mercedesen en motoren. De surveillance-eenheden worden uitgevoerd, zodat er een waarschuwend effect vanuit gaat, aldus het ministerie.

Ook buitenlandse automobilisten moeten zich aan de snelheidslimieten houden. Bij overtreding zullen zij een eventuele boete ter plaatse moeten betalen.

In het verlengde van de tot nu toe

Zelfkritiek leiding CP Joegoslavië

Van de redactie buitenland

BELGRADO – De Joegoslavische partijleiding heeft gisteren het boekje 'De partij en de economische crisis in het land' erkend dat zij zelf in belangrijke mate bijdraagt aan de politieke en economische crisis in het land. Op een bijeenkomst van het Centraal Comité van de partij zei partijleider Stipe Suvar dat het land in een crisis is beland, doordat de partij, in plaats van de ontwikkeling van de economie en politieke en culturele vrijheden te bevorderen, juist als rem functioneert.

Suvar, die uit de deelrepubliek Kroatië komt, pleitte voor een ingrijpende wijziging van de rol van de partij en voor een politiek systeem waarin „de partij door middel van concurrentie steun moet leveren voor haar hervormingsplannen.“ Maar hij ging niet zover dat hij zich uitsprak voor onafhankelijke politieke partijen.

Op de bijeenkomst kwam het tot een felle botsing tussen de delegaties uit Kroatië en uit Servië. Uit woede over de aanvallen van Kroatië op het Servische nationalisme probeerden Servische afgevaardigden te voorkomen dat Suvar de vergadering zou voorzitten. De Servier Mihajlo Milojevic zei dat een toespraak die Suvar deze week hield doordrenkt was van haat jegens Servië en de Serviers. Hij betichtte Suvar ervan dat hij verdeeldheid probeerde te zaaien tussen de volkeren van Joegoslavië.

Hoge Raad achter Deetman

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De Hoge Raad heeft minister Deetman (Onderwijs) gelijk gegeven inzake de Harmonisatiewet. Het vonnis van de Haagse rechtbankpresident mr. H. Wijnholt, waarin een deel van deze wet in strijd met de rechtszekerheid werd verklaard, is door de Hoge Raad vernietigd.

Voor de studenten zelf heeft deze uitspraak geen consequenties meer. Deetman heeft al eerder laten weten dat de terugwerkende kracht die in de Harmonisatiewet zat, niet opnieuw in werking zal treden, als hij gelijk zou krijgen van de Hoge Raad.

De Harmonisatiewet beperkt het recht op studiefinanciering tot zes jaar. Vooral studenten die van het hoger beroepsonderwijs naar het wetenschappelijk onderwijs waren overgestapt, waren daarvan de dupe.

Heeft het vonnis voor de studenten en voor Deetman feitelijk geen consequenties meer, voor de Staat des te meer. Wanneer de Hoge Raad het vonnis van Wijnholt had gevolgd, dan zou een stroom van rechtszaken tegen de Staat het gevolg zijn geweest. Elke actiegroep zou dan een vrijbrief hebben onwettige wetsartikelen aan te vallen.

(ADVERTENTIE)

De voorjaarsmode van JACOBSE is nét even anders

Jacobs

damesmode
Kouwendreef 42-44
Hoensbroek

(ADVERTENTIE)

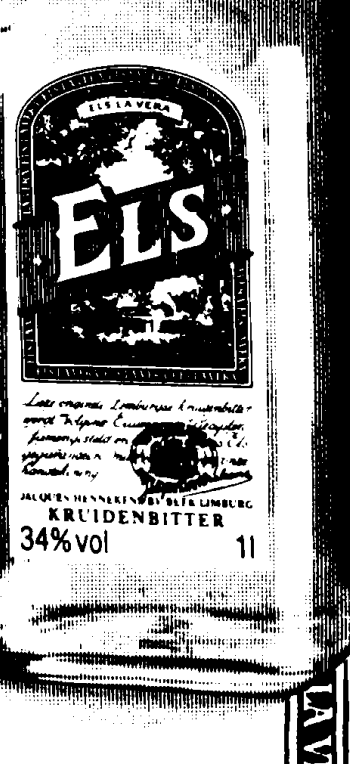
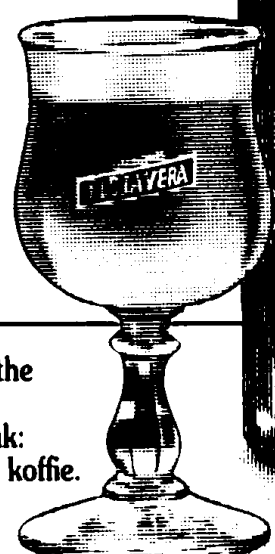
DE FEESTEN EN FEESTJES MET ELS

Eigenlijk is er toch veel te vieren, zeker hier in Limburg. er is altijd wel een verjaardag, 'n trouwpartij, 'n jubileum. Altijd en overal zijn er de feesten van schutterijen en harmonieën. Wij Limburgers drinken met die dagen graag 'n Elske. Want 'n Elske hoort erbij, altijd. 'n Perfekt aperitief, 'n subliem

digestief, gewoon een heerlijke kruidenborrel. Met het oog op dat feestje van u is het raadzaam om meteen even te kijken of er een fles Els op het ijs staat. Zo nee, dan moeten er wel even maatregelen worden genomen.....

'n Ijskoud Elske, puur, on the rocks, met 'n klonkje, met jus d'orange en als sluitstuk: 'n verrukkelijke Limburgse koffie.

ons eigen Elske.....

Dood zes Palestijnen centraal in protest Rode Kruis laakt Israëlisch geweld

Van de redactie buitenland

GENEVE – Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) heeft in een scherpe en ongebruikelijke openbare verklaring Israël ervan beschuldigd geweld te gebruiken tegen weerloze burgers en zonder onderscheid op hen te schieten. De verklaring is gisteren in Genève uitgegeven.

Het ICRC noemt in het bijzonder het doden van zes Palestijnen en het verwonden van een ongeveer 30 anderen donderdag in het dorp Nahal op de door Israël bezette Westoever van de Jordaan. „Het ICRC protesteert met kracht tegen dit tragische incident, waarbij Israëlische troepen zonder onderscheid en terughoudendheid het vuur openden,“ aldus de verklaring. De organisatie schrijft voorts dat het afvoeren van de gewonden en het werk van medisch personeel en ziekenhuizen in de bezette gebieden door de Israëliërs is belemmerd. „Het ICRC maakt zich grote zorgen over het toenemend gebruik van vuurwapens en fysiek geweld tegen

weerloze burgers. Na talrijke protesten heeft het Comité nu een dringend beroep op de Israëlische autoriteiten gedaan een eind te maken aan zulke praktijken die in strijd zijn met fundamentele principes van humanitair recht.“ Het neutrale en Zwitserse ICRC ziet toe op naleving van de Geneefse Conventies over de menselijke behandeling van gevangenen en burgers bij oorlogen en binnenlandse conflicten.

Hypotheekrente 0,2 pCt lager

Van onze redactie economie

ENSCHDEDE – De Centrale Volksbank heeft gisteren de rente op hypotheek met 0,2 procent verlaagd. Dit geldt voor alle hypotheekvormen behalve die met een rentevaste periode van 2 jaar. Deze is 0,1 procent goedkoper geworden. De verlaging is een gevolg van de dalende rente op de kapitaalmarkt. Aangenomen wordt dat de andere banken spoedig het voorbeeld van de Centrale Volksbank zullen volgen. De afgelopen maanden is de hypotheekrente sterk gestegen.

● „Houdt Groot-Brittannië proper“ luidt haar devies en om aan te tonen dat zij meent wat zij zegt, hanteerde de Britse premier Margaret Thatcher gisteren in Downing Street met haar de hand een hogedrukpomp bij het verwijderen van wat duivemest.

RAF-gevangenen onderbreken hongerstaking

HAMBURG – De twee RAF-gevangenen Karl Heinz Dellwo en Christa Eckes hebben gisteren verklaard dat zij hun hongerstaking, die zij op 1 februari van dit jaar begonnen, onderbreken. Dat blijkt uit een verklaring die advocaat Johannes Pausch namens alle hongerstakers vrijdagavond op de Westduitse televisie voorlas.

Het besluit van Dellwo en Eckes is bedoeld om een verdere verslechtering van de situatie te voorkomen. Tevens willen zij bereiken dat er weer gesprekken op gang komen tussen de RAF-gevangenen en de Westduitse autoriteiten. „Niemand moet twijfelen aan onze vastberadenheid. Als de gesprekken niet plaatsvinden, zullen wij onze strijd voortzetten,“ heet het in de verklaring.

De 42 RAF-gevangenen, die momenteel in hongerstaking zijn, hebben het voorstel van de sociaal-democratische geregeerde deelstaten om de gevangenen in kleine groepjes bij elkaar te voegen afgewezen. Familie en sympathisanten van de stadsguerrilla-groep Rote Armee Fraktion hebben gisteren in Amsterdam het Goethe-Instituut bezet.

Kritiek op poging tot bemiddeling in CAO-conflict

Van de redactie binnenland

UTRECHT – Het verzoek dat de Nederlandse Maatschappij voor Verpleegkundigen (NMV) gisteren heeft gedaan aan voorzitter J. Hendriks van de Nationale Raad voor de Volksgezondheid om te bemiddelen in het CAO-conflict in het ziekenhuiswezen, heeft verdeeldheid gezaaid onder de organisaties van werknemers

in de gezondheidszorg. De vakbonden AbvaKabo en CFO reageerden afwijzend. De actiegroep VVIO daarentegen toonde zich verheugd over het initiatief van de NMV.

De NMV heeft vrijdag aan voormalig staatssecretaris van volksgezondheid Hendriks gevraagd of hij op persoonlijke titel met de bij de CAO-ziekenhuiswezen betrokken partijen een gesprek wil aangaan over de mogelijkheden voor hernieuwde onderhandelingen. Dat verzoek is geheel buiten de andere werknemersorganisaties omgegaan. CFO-woordvoerder De Geus noemde dat „incorrect“.

„Dit had de NMV niet moeten doen,“ zei hij. Maandag overleggen de vijf betrokken bonden over de ontstane situatie. De Geus gaf vrijdagmiddag al te kennen niet verder te willen „met een onbetrouwbare partner“.

A. Beerling van de VVIO verklaarde dat het actiem Comité bij was met het NMV-initiatief. „Elke poging om uit

de impasse te komen is welkom,“ zei zij. „Zoals het nu zit, schieten we ook niet op.“ De VVIO zelf heeft ook al geprobeerd een bemiddelingspoging tot stand te brengen.

Van de acties in het land vielen die in Amsterdam en Rotterdam het meest op. In Rotterdam bezochten ruim 3.000 medewerkers uit alle sectoren van de gezondheidszorg een manifestatie in de Doelen. PvdA-Kamerlid G. van Otterloo zei het met de actievoerders eens te zijn dat er iets gedaan moet worden aan de positie van de mensen in de gezondheidszorg.

● Zie ook pag. 25

Benzineprijs weer omhoog

ROTTERDAM – De benzineprijzen gaan maandag weer met twee cent omhoog. Een liter super gaat dan 177 cent kosten en Euro diesel 171 cent. Dat maakte een woordvoerder van de Novok, de organisatie van oliehandelaren, gisteren bekendgemaakt.

De prijsstijgingen zijn te wijten aan de nog steeds oplopende productnoteringen. De woordvoerder sloot niet uit dat de prijs van benzines in de tweede helft van de volgende week nogmaals zal stijgen. De prijzen van benzine zijn de afgelopen maand met twaalf cent per liter gestegen.

punt uit

• Te pletter

Een piloot van de Britse luchtmacht is gisteren aan de oostkust van Schotland met zijn gevechtsvliegtuig, een jaguar, tegen een rotswand te pletter gevlogen. Sinds 1979 zijn 38 van de 202 Jaguars van de Britse luchtmacht neergestort.

• Ambassadeur

De Amerikaanse Senaat heeft ingestemd met de benoeming van Vernon Walters tot ambassadeur in de West-Duitsland. Walters is adjunct-directeur van de Amerikaanse veiligheidsdienst CIA geweest. De afgelopen jaren was hij ambassadeur bij de VN.

• Moord

Een 40-jarige man uit 's Heerenberg heeft gisteren bekend zijn vijftigjarige zoon te hebben vermoord. De man had de jongen donderdagavond in zijn woning door wurging om het leven gebracht. Volgens de politie leefde de man al enige tijd in onmin met zijn echtgenote.

• Schandaal

De secretaris-generaal van de Japanse regerende Liberale Democratische Partij, Shintaro Abe, heeft gisteren verklaard bereid te zijn om in het parlement opening van zaken te geven over zijn betrokkenheid bij het Recruit-omkoopscandaal. Abe, na premier Noboru Takeshita de tweede man in de LDP-hierarchie, onthulde dat zijn echtgenote tussen 1986 en 1988 voor haar adviezen een bedrag van 750.000 dollar van het onroerend goedbedrijf heeft gekregen.

• Brunswijk

Het Jungle Commando van Ronnie Brunswijk heeft gisteren bij monde van woordvoerder F. Hirschland ontkend betrokken te zijn bij de handel in verdovende middelen. Volgens de Nederlandse woordvoerder van Brunswijk zijn de beschuldigingen van commandant Badrissen Sital, lid van het Surinaamse militaire gezag, slechts bedoeld als argument om de strijd tegen Brunswijk te hervatten.

• Bezet

Circa twintig sympathisanten van Duitse RAF-gevangenen hebben gisteren het Goethe-instituut in Amsterdam bezet. Zij willen daarmee bekendheid geven aan de hongerstaking van 44 politieke gevangenen in de Bondsrepubliek Duitsland uit protest tegen 'de isolatiefolter' waaraan ze vanaf de eerste dag van hun gevangenschap onderworpen worden.

• Wapens

Als eerste land van de EG is Frankrijk de guerrillabeweging van de Kampucheaanse prins Norodom Sihanouk wapens gaan leveren. Dit meldt het Franse dagblad Le Monde in zijn uitgave van vandaag.

• Fabriek

De Westduitse regering wil doorgaan met de bouw van de zeer omstreden fabriek in het Beierse Wackersdorf voor de opwerking van gebruikte splijtstofstaven uit kerncentrales. Eerder deze week was de indruk ontstaan dat het project overbodig zou worden omdat de splijtstof uit Westduitse centrales ook in de verre toekomst in Frankrijk zou kunnen worden opgewerkt.

• Kortier

Een krappe meerderheid van het congres van de Industriebond FNV is voorstander van extra aandacht voor arbeidstijdverkorting (ATV). In de belangrijke behartiging in grote en kleine bedrijven moet uit de komende jaren extra aandacht krijgen naast onderwerpen als werktijden, beloning en arbeidsomstandigheden, zo heeft het congres gisteren in Amsterdam uitgesproken.

• Weigering

De Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) adviseert artsen niet mee te werken aan een test op het Aids-virus bij een keuring voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering. De KNMG heeft dit aan de Nederlandse Vereniging van Ongevallen- en Ziekteverzekeraars laten weten. Vooruitlopend op een overeenstemming met de artsen voerden de arbeidsongeschiktheidsverzekeraars reeds vorig jaar de test bij risico's boven de 40.000 gulden. De KNMG zegt het testen op sero-positiviteit bij keuringen „in het algemeen als onjuist te zien,“ omdat mensen in grote onzekerheid en isolement kunnen worden gebracht. „Dat kan ziekte in de hand werken,“ schrijft het hoofdbestuur van de KNMG.

Accijnswetgeving vereenvoudigd

DEN HAAG – De zes bestaande accijns wetten op bier, wijn, jenever, alcoholvrije dranken, suiker, minerale oliën en tabaksfabrikaten worden vervangen door één heffingswet voor alle accijnsgoederen. De ministerraad ging daar gisteren mee akkoord. In de nieuwe „Wet op de accijns“ wordt de regelgeving samengevoegd en zo veel mogelijk geuniformeerd.

piccolo's

045-719966

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's en Reuze-Piccolo's kunnen telefonisch worden opgegeven via 045-719966, schriftelijk aan bovenstaand adres of persoonlijk aan de balie van onze kantoren van 8.30-17.00 uur.

Telefonisch opgeven van advertentieteksten kan - in de regel - tot 12.00 uur vóór de dag van plaatsing (ook voor zaterdag).

Schriftelijke opgave is mogelijk via de 1e post op de dag vóór plaatsing.

Via de balie van onze kantoren geldt een sluitingsstijp van 10.00 uur vóór de dag van plaatsing en voor de krant van zaterdag en maandag op donderdag 17.00 uur.

Piccolo's worden geplaatst over 1 kolom met altijd één woord in hoofdletter. Prijs f 1,15 per millimeter hoogte. Rubrieken 'Profiel' en 'Verloren' worden f 0,95 per millimeter hoogte.

Rubrieken 'ontvarend goed' f 1,40 per millimeter hoogte. Rubriek 'bedrijven/transacties' f 1,50 per millimeter hoogte.

Reuze-Piccolo's worden geplaatst over 1 of 2 kolommen met een keuze uit 4 lettercorpsen met minimaal één woord in een grotere letter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk.

Prijs f 1,55 per millimeter hoogte per kolom.

Voor advertenties op rekening worden geen administratiekosten berekend.

Enkele rubrieken worden uitsluitend geplaatst tegen vooraf betaalde betaling via bovenstaand postgiro- of banknummer.

Advertenties onder nummer, toeslag f 7,50 per plaatsing.

Bevestigingsnummers op verzoek en tegen betaling.

Alle prijzen zijn exclusief B.T.W.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Fouten in telefonisch opgegeven advertenties of fouten ontstaan door onduidelijk handschrift van de opdrachtgever behoeven door ons niet te worden gecompenseerd. Correcties en/of vervalorders worden onder voorbehoud geaccepteerd en uitgevoerd.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door 251.000 personen van 15 jaar en ouder.

(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Profiel

Der ABRAHAM hat auch dich weite te vingel
Profiel en veel plezier.

Pape proficiat

Van Harte... geslaagd, overwinning behaald of iets anders FEESTELIJKS te vieren? Voor pakweg twaalf gulden staat uw felicitatie of aankondiging in de rubriek 'Profiel' van het Limburgs Dagblad. Geef uw tekst op bij een van onze kantoren. U zult er plezier van hebben!

Reparaties

Voor al uw koelkast- en DIEPVRIESREPARATIES. Vroko, tel. 045-441566 of 461658.

Verloren/Gevonden

**** Ontvreemd ****
-Zondag 9 april-

DAF 400, kenteken BZ-31-PL, een zo goed als nieuwe, in onze blauw met witte bedrijfskleuren gespoten bestelauto.

Beloning
voor inlichtingen, welke leiden tot het terugvinden van deze auto.

Harrem Transport b.v.
Hoensbroek. Telefoon 045-218342.

VERLOREN: 3 gouden ringen t.h.v. Mariabed-Put-graf d.d. 3-4-89. Dierbare herinneringen! Tegen beloning terug te bezorgen. Tel. 045-417361.

Personen met problemen

A.B.V. Administratie
Voor al uw boekhoudingen, jaarstukken loonadministratie en alle aangiften. Tel. 045-225201.

Creative duizendpote
HBO-nivo, management, informatica, zoekt vaste baan. Hoge oriëntatie. Ervaring in profit en non-profit sector. Goede motivatie en inzet. Snelle reacties. B.o.n.r. B-0496, LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Stet 29/28 jaar, b.v. horeca-
kap. zkt. werk in HORECA, ook voor zelfst. runnen v. bedrijf. Postbus 200, 6300 AE Valkenburg.

Voor TIJN onderhoud nu en het hte jaar door. Bel. 045-722063.

Voor al uw SCHILDER, sier-
pleister en andere wer-
zaamheden in en om 't huis.
(bedrij). Tel. 045-210480.

Man in bezit van auto zkt.
BLUVERDIENSTE voor za-
terdagen en/of zondagen.
045-24294.

Medisch aan; zelfst. HULP
in de huish. te Landgraaf.
telefoonochtend. Tel.
045-324479.

Personen met problemen

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

**Gezocht ASPERGESTE-
MERS (STERS).** Van Roy,
tel. 0454-1371.

Trefcentrum openbare golf
Brunssummerheide Rimburcherweg 50 Brunssum.
vraagt voor a.s. seizoen
part-timeserveersters en kelners
voor bar terras en restaurant.
Zeer goede verdiensten.
Sollicitaties na telef. afspraak met dhr. F. America
Tel. 045-271892.

Uitgeverij
zoekt voor haar nieuw te openen vestiging in Roermond.
Telefonische advertentie
verkopers(sters)
Voor de binnendienst
Ervaring in de branche is een vereiste.
Reacties: Postbus 1015, 6044 KA Roermond.
Voor een ervaren en gemotiveerde

TIMMERMAN
hebben wij vast werk, moet beslist ervaring hebben in het
afhangen van deuren. Bel 045-419273.
De Merbau Specialist BV Kerkrade.

Beveiligingsbeambte m/v
Volg de MONDELINGE opleiding IN UW OMGEVING voor
het Basis- en Vakdiploma bij het Opleidingsinstituut voor
Politie en Beveiligingspersoneel. Cursus bevat ook
SOCIALEVAARDIGHEDEN. Aanmelding: OPB, Postbus
5112, 6097 ZJ Heel. Tel. 04747-3249.

Voor Enthousiaste medewerkers
Op zelfstandigheids basis in sector New Age
Parttime/Hoofdbaan.
Info: 05947-13400.

L. Moonen BV vraagt op korte termijn
Chauffeurs voor inter. transport
erv. vereist, met aanhang, zonder erv. onnodig te sol.
Tel. 045-243600.

Euro Business Center
Maastricht

Voor al uw secretariaatswerkzaamheden, professionele
tekstverwerking, correspondentie, rapportages,
documenten, vertrouwelijke stukken. Mailings- en data-
bestanden beheren. Fax-, telex-, kopierservice.
Telefoonbeantwoording.
Neem contact op met Desirée Heckers,
voor nadere informatie:
Tel. 043-617474.
Fax. 043-617477.
Gaetano Martinolaan 95,
6201 BP Maastricht

leerling serverster
leerling kok

op part-time basis, hoofdzakelijk weekends. Ervaring niet
vereist, wel inzet. Leertijd p.m. 18 jaar voor in La Carte
restaurant oeg. Bom. Inl., tel. 04498-51359 b.g.g 57030.

Ervaren Chauffeurs
voor meubeltransport en distributie activiteiten in de Benelux
landen. Ervaring met aanhangwagens beslist vereist.
Sollicitatie schriftelijk of telefonisch. Martin Stangen B.V.
Postbus 21119, 6369 ZJ, Simpelveld. Tel. 045-442759.

Schoonmaakbedrijf SGO vraagt
leerl. Glazenwasser
en/of Glazenwasser

Telef. aanmelding ma. t/m vrijd. van 09.00-13.00 u.
Tel. 04490-55252.

Wij vragen een ervaren
loodgieter en of CV monteur
Bel. 04450-2371. Installatiebedrijf A. Meessen en Zn. Gas.
Water, CV. Industrieweg 10 A, Wyre.

100 gulden per
dag verdienen
06-320.321.66 (50 cpm)
Verboden onder 18 jr.

Voor Limburg zoeken wij
medewerkers voor een
buitengewoon
interessant

vrij beroep (als hoofd- of bij-
baan) als zelfstandig onder-
nemer op Franchise basis.
Op het gebied van positief
denken, managementkennis
en parapsychologie. Info.
05123-2489.

Bevothu
z.m.sp. in heel Limburg
Thuiswerker.
(m/v)

Adm. pers., tel. verkopers,
consulenten, prod.pers. v.
confectie, leer en meubelin-
dust, plakkers, vouwers v.
recl. Stuur een aan uw zelf
geadress. en getrak. envelop-
pe n. Bevothu, Postbus
446, 6000 AK Weert.

Bouw- en architectenbureau
GEHLEN-GANS B.V.,
Trichterweg 125, Brunssum
v. voor Duitsland timmerien-
den en metselaars, ook co-
loques omg. Keulen-Mön-
chengladbach. Tel. 045-
229529 of 229548.

Wordt RIJSCHOOLMANA-
GER m.v. rij-instructeur met
minstens vier jaar werk in
woonplaats. Geselecteerde
kandidaten krijgen voor Ka-
derschool diploma 80% stu-
diëfinanciering, verdienen
netto f 3000,- per maand,
beschikken over nieuwe les-
auto. Gevraagd: rijbewijs B,
18-28 jaar. Schriftelijke solli-
citatie: KRM, Postbus 35,
5688 ZG Oirschot.

Gezocht: ERVEN CHAUF-
FEUR in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

Zelfst. POETSVROUW gev. 3
x p. wk. Café-bar. Mi-
Amore, Leyenbroekenweg
160, Sittard. Pers. voorst. na
21.00u.

GEZOCHT: Ervaren chaut-
feur in bezit van auto. B.o.n.
r. B-0456 LD. Postbus
3100 6401 DP Heerlen.

BUFFETBEDIENDE en
keukenhulp M/V voor de
avonduren. Hotel Monopole
Nieuweweg 22, Valkenburg.
Tel. 04406-13545.

METSELPATROON ge-
vraagd. Tel. 045-318154.
GEZOCHT timmerlieden, ij-
zerwerkers en metselaars
ook onderaannemers voor
werk in Duitsland. Inl. P.
Appel tel. 09-49221879722.

Gevraagd part-time RIJ-
INSTRUCTEUR, Postbus
363, 6430 AJ Hoensbroek.

BEU Bouw BV zoekt voor
a.s. maandag verblijfsmet-
selaar voor project in Düs-
seldorf hoog acc. loon en
reisgeld, Duits verpak. Mel-
den af 16.00 uur, dhr. Eggen
tel. 045-217313.

VERKOOPSTER gev. voor
onze van Melik Slagerij te
Heerlebaan, lft. 17-19 jr.
liefst met enige verkooperv.
Bent u geïnteresseerd, kom
dan even langs of bel voor
een afspraak naar van Melik
Slagerij, Boutscherweg 31,
Heerlebaan. Tel. 045-
412771.

TRAINSTER gev. voor het
geven van aerobische en jazz-
lessen, enige ervaring en
veel enthousiasme strekken
tot aanbeveling. Stuur een
briefje met volledige geve-
rens: Br.o.n.r. B-0466, Lim-
burgs Dagblad, Postbus
3100, 6401 DP Heerlen.

Freelance Vertegenwoordi-
ger gev. voor CARSHOP
Automaterialen, Pieterstr. 6
Schaesberg. 045-326148.

Gev. RIJINSTRUCTEUR of
instructrice voor part-time of
vaste dienst. Kring Heerlen.
Br.o.n.r. B-0483 LD, Post-
bus 3100, 6401 DP, Heerlen

Duits tegelzetterbedrijf
zoekt goede en zelfst. wer-
kende TEGELZETTERS die
elke werkzaamheden aan-
kunnen. Part-timers en full-
timers. Informatie tel. 09-
49-245264163.

KOKKIN gev. hotel-pen-
sion, werktijden 16.00-19.00
uur. Tel. 04406-40931.

MODEL met donkere over-
beharing gezocht voor elec-
trisch epileren. Tel. 045-
219116, na 18.00 uur.

BELFI's Ice cream (La Ve-
neziana) vraagt: M/V voor
afwaswerkzaamheden, but-
felhulp en kleine keuken-
werkzaamheden. Volledige
baan, 1 jr. contract mogelijk.
Max. leeftijd 21 jaar. Voor
solli geprek 045-714249.

Voor direct gev. 2 SLA-
GERS, voor vreeswarenbe-
drijf Weerts BV in Klimmen.
Tel. 04405-1282 of 2925.

Zelfst. VERKOOPSTER ge-
vraagd op atrop (part-time)
liefst met verkoopervaring.
Juwelier Bemelmans, Markt
29, Kerkrade.

Aann. mij. zoekt voor direct
en indirect ploegen metsel-
laars, betonontwerpers,
atimmerlieden, ijzerwer-
kers, gibozetters, goede soc.
voorz. en goede verdiensten
mogelijk. Voor inl. tel.
04754-84305.

Woningruil

Aangeboden: Eengezins-
woning, 3 slaapk., centrum
Arnhem GEVRAAGD: soor-
gelijke woning met 3 slaapk.
Tel. 085-454196.

Kamers aan boden/vervraagd

Weg. omst. te huur KAMER
in studentenhuis in Weiten
(Hr.) Tel. 045-741055.

Student 22 jr., zoekt KAMER
in Heerlen of omgeving. Tel.
04950-30852 (Robert).

Te h. 2 kam. gem., c.v.,
douche, wc, koelkast, CHE-
VREMONT. 045-458014.

Te h. gev. 1 d. 2 kamers met
keuken voor een juffrouw te
Heerlen. Tel. 045-720350.

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor meer resultaat!

Van maandag t/m vrijdag
van 8.30-17.00 uur, kunt u
uw **PICCOLO** voor het

Limburgs Dagblad

Bel telefonisch opgeven

045-719966

Meurers Susters

Hout en kunststofkozijnen/deuren, luxe trappen, zonnwering
en rolluiken. Plaatsing door geheel Limburg.
Voor informatie 04498-2168.

geen baksteen
geen steenstrip
toch schoonmetselwerk

van Troost

MUURVERDELING

045-753249

Industrieterrein Lindelaar Gewande 5, Voerendaal

Te k. plasm. 70 m2 TROT-
TOIRTEGELS en banden
045-259417.

Te k. Beton/LIZERKNIP-
MACHINES vanaf f 975,-
Rockmart, Kessel 46A,
Heerlen. 045-723142.

Te k. BETONTRILNAAL-
DEN f 375,- Rockmart,
Kessel 46A, Heerlen. 045-
723142.

Te k. partij Belgische KIN-
DERKOPJES, groot for-
maat, ruim 900 stuks a f 1,-
p.st. Havenweg 88, Buch-
ten. Tel. 04498-51984.

Te k. STROOMKASTEN
220/380 volt, 63 amp.
f 375,- Rockmart, Kessel
46A, Heerlen. 045-723142.

Hoogte binnen
handbereikbaar

Wordt gevraagd SCHOON-
MAAKSTER voor de avond-
uren. Schoonmaakbedrijf F.
Horvath BV. 045-313757.

Ervaren CONFECTIONAAL-
STERS gevraagd, tev. 2 erv.
controleurs. Tel. 045-
215637.

Super van Oppen, Simpel-
veld zoekt erv. VERKOOP-
STER lft. 17-20 jaar voor de
afd. vleeswaren-kaas-brood
ing. dir. tel. 045-441262.

Gev. met spoed erv. en on-
erv. GLAZENWASSERS na
18 uur. 045-424871.

Goede (BU)VERDIENSTEN
aangeboden voor represen-
tatieve dames d.m.v. ling-
eriepartij. Leertijd 18-40
jaar. Eigen vervoer noodza-
kelijk. Inl. 045-217499.

Erv. BETONTIMMERL.
kolonnenmetselaars gev.
voor Duitsland. Tel. 04490-
38441 bgg 045-250238.

Nette FRUITURHULP ge-
vraagd, liefst met ervaring.
Tel. 045-221690 tot 16.00 U.

Te k. STROOMKASTEN
220/380 volt, 63 amp.
f 375,- Rockmart, Kessel
46A, Heerlen. 045-723142.

Hoogte binnen
handbereikbaar

Wordt gevraagd SCHOON-
MAAKSTER voor de avond-
uren. Schoonmaakbedrijf F.
Horvath BV. 045-313757.

Ervaren CONFECTIONAAL-
STERS gevraagd, tev. 2 erv.
controleurs. Tel. 045-
215637.

Super van Oppen, Simpel-
veld zoekt erv. VERKOOP-
STER lft. 17-20 jaar voor de
afd. vleeswaren-kaas-brood
ing. dir. tel. 045-441262.

Gev. met spoed erv. en on-
erv. GLAZENWASSERS na
18 uur. 045-424871.

Goede (BU)VERDIENSTEN
aangeboden voor represen-
tatieve dames d.m.v. ling-
eriepartij. Leertijd 18-40
jaar. Eigen vervoer noodza-
kelijk. Inl. 045-217499.

Erv. BETONTIMMERL.
kolonnenmetselaars gev.
voor Duitsland. Tel. 04490-
38441 bgg 045-250238.

Nette FRUITURHULP ge-
vraagd, liefst met ervaring.
Tel. 045-221690 tot 16.00 U.

Gezocht MEDEWERKER
(STER) of gepensioneerde
voor enkele uren per dag
ochtend en avond. Tel. 045-
251263 b.g.g. 06-52980271

Tele-Rent (verhuur kantoor-
inventaris) zoekt repr. VER-
TEGENWOORDIGER voor de
prov. Limburg, op free-
lance-basis. Schriftelijke
reacties Pb 47, 6800 AA
Velp.

Voor direct gev. 2 SLA-
GERS, voor vrees

'Deutschland über alles' begon in 1889 in Braunau am Inn

Adolf Hitler, het schrikbeeld van de twintigste eeuw

DEN HAAG – „Die man bestaat helemaal niet; hij is alleen de herrie die hij veroorzaakt,” schrijft Kurt Tucholsky nog begin jaren dertig in de 'Weltbühne', als Adolf Hitler het ene verkiezingssucces na het andere boekt. Menige Duitser maar ook buitenlander is het met hem eens: Hitler is slechts een demagoog; regeren is wel wat anders dan toespraken houden. Des te groter is dan ook de psychologische terugslag als 'die man' na 1933 Duitsland binnen korte tijd tot een totalitaire staat omvormt, waarin concentratiekampen en Gestapo-kelders het alternatief zijn voor hen die zich tegen zijn regime verzetten.

Niets wijst er nog op dat Adolf Hitler de wereld, Duitsland en zichzelf tot noodlot wordt, als hij op 20 april 1889 in Braunau am Inn, een stadje aan de grens van Oostenrijk-Hongarije en het Duitse keizerrijk, wordt geboren. Adolf is het vierde kind van de douane-beambte Alois Hitler en zijn vrouw Klara Pözl, maar het eerste dat in leven blijft.

Dromer

De eerste dertig jaar van zijn leven brengt Hitler door in volslagen onbekendheid en ledigheid. Een dromer. Een beroep oefent hij niet uit. Aspiraties in die richting heeft hij ook niet. Over zijn vroege jeugd in het gezin met de strenge, licht ontvlambare vader en de zachtmoedige moeder is weinig bekend. Na de lagere school bezoekt de jonge Hitler in Linz de Realschule (vergelijkbaar met de Nederlandse vooroorlogse mulo) in Linz. In de eerste klas doubleert

Recente peiling: 14 procent van Westduitsers heeft positief beeld van Hitler

hij. Na vier jaar verandert hij van school. Niet dat het veel helpt: in de vierde klas van de Realschule in Steyr blijft hij andermaal 'plakken'. In 1905 halen zijn ouders hem van school.

De 16-jarige ziet voor zichzelf een briljante carrière in het verschiep als kunstschilder of architect. De Weense kunstacademie denkt daar evenwel anders over. Tot tweemaal toe wordt hij afgewezen: gebrek aan talent.

Wereldbeeld

In 1907 na de dood van zijn moeder vestigt Hitler zich in Wenen. De zes jaar die de gesjeeste kunststudent in de hoofdstad van de Dubbelmonarchie doorbrengt – levend van het geld van een tante en de inkomsten uit de verkoop van reclamebiljetten en tekeningen – zijn bepalend voor zijn wereldbeeld, zijn ideologie. „Ik verliet Wenen,” verklaart hij in 1924 als hij in München terecht staat voor zijn aandeel in de mislukte Putsch 'als volstrekte anti-semiet, als doodsvijand van de ganse marxistische wereldbeschouwing, als Duits chauvinist in mijn innerlijke instelling'.

Het Wenen van rond de eeuwwisseling is een broeihaard van jodenhaat. De christelijk-sociale burgemeester Karl Lueger vertolkt de gevoelens van de 'kleine man' die zich bedreigd voelt door de massale toestroom van joden, die in de hoofdstad van het Habsburgse rijk hun toevlucht zoeken voor de pogroms in Oost-Europa. De grenzen moeten dicht voor de joden; alle joden moeten op één schip samenbrengen en dat vervolgens laten zinken, roept Lueger. Hitler bewondert hem mateloos.

Chauvinisme

In de stad, waar volgens een bekend gezegde van de 19e eeuwse Oostenrijkse staatsman Metternich in wijk drie al de Balkan begint, heerst tevens het virus van het Grootduits chauvinisme. De 'Alldeutsche Partei' van Georg Ritter von Schönerer pleit voor het opgaan van de Duitse Oostenrijkers in een Grootduits rijk. Anders dreigen de Duitsers in de Habsburgmonarchie het onderspit te delven tegenover de Slavische volkeren. Hitler, die de Dubbelmonarchie grenzeloos veracht,

maakt het Grootduits chauvinisme tot een wezenlijk bestanddeel van zijn ideologie.

Aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog verlaat de jonge Oostenrijker zijn vaderland en vestigt zich in München. Voor de 25-jarige komt het uitbreken van de oorlog in augustus 1914 als een immense verlossing. Hij meldt zich als vrijwilliger bij een Beiers regiment. „De overgeldigste en grootste tijd van mijn aardse leven,” schrijft hij naderhand in 'Mein Kampf' over de vier jaar die hij in de loopgraven aan het westelijke front doorbrengt. Vanwege zijn gebrekkige opleiding scheidt Hitler – een toegewijd militair die zijn verlofperiodes vaak laat schieten – het niet verder dan tot korporaal.

Na de Duitse nederlaag in 1918 keert Hitler terug naar München. Zoals zoveel teleurgestelde frontsoldaten kan de ex-korporaal zijn draai in de naoorlogse maatschappij niet vinden. Via de politieke inlichtingendienst van de Reichswehr, waarvoor hij korte tijd werkzaam is, stuurt Hitler op de Deutsche Arbeiterpartei. Een van de vele rechts-extremistische partijtjes die in het naoorlogse Duitsland ageren tegen de 'November-misdadigers'.

De 'November-misdadigers' zijn de sociaal-democraten die eind 1918 in Berlijn de Republiek van Weimar hebben uitgeroepen. Zij zijn verantwoordelijk voor de nederlaag, aldus de rechtse radicalen. Zo wordt de 'dolkstootlegende' geboren, een kolle van de hand van volksmanneler Hitler, die zich als lid nummer 55 aansluit bij de partij van spoorwegman Anton Drexler.

Führer

In 1921 benoemt Hitler zichzelf tot Führer van de tot Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) omgedoopte partij. Zijn doel heeft hij inmiddels duidelijk voor ogen: via München moet de macht in Beieren veroverd worden en vervolgens die in Berlijn. Als de Beierse minister-president de agitator in 1922 naar Oostenrijk wil uitwijzen spreken de sociaal-democraten in de Landdag hun veto uit. „Hitler is toch maar een komiekeling” sneert hun fractievoorzitter. „Voor de arbeidersklasse zal het een lichte taak vormen hem terug te slingeren in de toestand van onbeduidendheid, waaruit hij enige tijd geleden is opgestegen.”

De NSDAP krijgt in januari 1923 de wind in de zeilen. Het is de periode waarin Franse troepen het Ruhrgebied bezetten om herstelbetalingen af te dwingen in het kader van het Verdrag van Versailles en waarin een galopperende inflatie Duitsland in een wurggreep houdt. In negen maanden tijds stromen 35.000 nieuwe leden toe. De ondernemers schrijven de ene cheque na de andere uit voor de partij, die belooft een eind te maken aan het bolsjevistische gevaar.

Hitler ziet zichzelf al, zetelend op het regeringspluche in Berlijn. Samen met een andere verblinderde ex-strijdsmakker, generaal Erich Ludendorff, besluit hij over te gaan tot een staatsgreep in München. De Putsch mislukt jammerlijk. Hitler wordt tot vier jaar gevangenisstraf veroordeeld. Na een half jaar is hij overigens weer op vrije voeten. Het justitiële apparaat in de republiek van Weimar heeft nu eenmaal meer begrip voor rechtse dan linkse extremisten. De sociaal-democraten hebben in 1918 slechts een halfslachtige revolutie doorgevoerd. De keizer is weliswaar afgedankt, maar de generaals zijn gebleven. Ook de rechterlijke macht, die niet bepaald uitblinkt in trouw aan de democratische waarden van de repu-

bliek, hebben de sociaal-democraten gehandhaafd.

Crash

In de jaren 1925-1929, waarin het de Duitse bevolking economisch redelijk voor de wind gaat en de republiek van Weimar in politiek rustiger vaarwater komt, raakt Hitler in de vergetelheid. De publieke opinie in Duitsland beschouwt de putschist als 'afgedaan'. Het tij keert als de crash van Wall Street van oktober 1929 zich in Duitsland doet gevoelen. De werkloosheid loopt snel op: een op de drie werkwilligen zit zonder werk. De ideale voedingsbodem voor de agitator, die belooft een eind te maken aan de massawerkloosheid.

In 1930 worden de nazi's de tweede politieke kracht in Duitsland: nog achter de sociaal-democraten, maar voor de communisten. De Republiek van Weimar, de 'democratie zonder democraten' is begin jaren dertig op sterven na dood. De kaars, die vanaf 1919 aan twee kanten brandde, is zo goed als opgebrand. De communisten, de ontgoochelde revolutionairen van

● Adolf Hitler in Beierse 'Lederhosen', gefotografeerd in 1925.

● 'Der Führer' in een voor hem karakteristieke pose.

de mislukte Spartacus-opstand van begin 1919, zijn even fanatiek in hun afwijzing van de 'November-republiek' als de nationaal-socialisten.

Miljoenen werklozen slenteren over de straten in menige stad en dorp. De NSDAP voert verkiezingscampagne met affiches waarop een troosteloze groep steuntrekkers afgebeeld staat. De tekst op het affiche luidt: 'Onze laatste hoop: Hitler'. De middenstanders, handwerkslieden en kleine burgerij zijn bang voor een Sovjet-Duitsland en zoeken massaal toevlucht bij de nazi's.

Kanselier

Bij de verkiezingen van 31 juli

1932 worden de nationaal-socialisten de sterkste politieke partij in de Rijksdag. De politieke crisis spitst zich verder toe. Het groepje conservatief-reactionaire intriganten rond Rijkspresident Paul von Hindenburg, de voormalige veldmaarschalk uit de Eerste Wereldoorlog, rest niets anders meer dan Hitler – die in 1932 Duits staatsburger is geworden – naar voren te schuiven als kanselier. Zij hebben nog de ijdele hoop dat de Führer zijn wilde haren wel zal kwijtraken, als hij eenmaal regeringsverantwoordelijkheid moet dragen.

Hitler is op 30 januari 1933 aan het eind gekomen van zijn mars, die hij tot op dat moment nog bewust via wettige paden heeft afgelegd. Later zal hij het met de wettig-

heid niet zo nauw meer nemen. Op de avond van die dag neemt hij, staande op het balkon in de Wilhelmstrasse in Berlijn, een zeven uur durend defilé af van partijleden en SA-eenheden.

„Duitsland is ontwaakt,” roept de latere minister van propaganda Josef Goebbels. „De heersers over het rijk der dromen”, zoals de 19e eeuwse Duitse dichter Heinrich Heine zijn landgenoten omschreef, hebben eindelijk hun 'droomleider' gevonden. Voor Hitler begint op 30 januari 1933 een periode van negen jaar, waarin hem alles lukt. Tot verbazing van zichzelf en menig landgenoot en spoedig tot verbijstering van de hele wereld.

De Rijksdagbrand van 27 februari

1933 – het vermeende werk van de Nederlandse communist Marinus van der Lubbe – verschaft Hitler de gelegenheid om af te rekenen met het 'communisme-sociaal-democratische eenheidsfront' dat de verantwoordelijkheid voor de brand in de schoenen geschoven krijgt. De algemene verkiezingen van 5 maart, die in een sfeer van toenemende terreur door SA-knokploegen en inmiddels 'gelijkgeschakelde' politie plaatsvinden, leveren een monsteroverwinning voor de nazi's op. De Rijksdag, het Duitse parlement, gaat op 24 maart akkoord met de Machtingswet, die Hitler de bevoegdheid geeft per decreet te regeren. Enkel de sociaal-democraten hebben de moed om tegen te stemmen. De katholieken en de andere burgerlijke partijen gaan akkoord. De communisten zijn afwezig: die zijn al opgesloten in een concentratiekamp, ondergedoken of gevlucht in de emigratie.

'Lebensraum'

In 'Mein Kampf', zijn geloofsbelijdenis die hij tijdens zijn gevangenschap schrijft, vindt Hitler er geen doekjes om: politiek is oorlog (voorbereiding) en in die oorlog gaat het primair om de verovering van 'Lebensraum' voor het Duitse volk. En net zoals in de Middeleeuwen ligt die 'levensruimte' in het oosten. Daartoe dient dan wel de Sovjetunie van de kaart te worden geveegd.

Nu hij in het Derde Rijk heer en meester is, kan Hitler zich concentreren op de buitenlandse politiek. Na in oktober 1933 het Verdrag van Versailles te hebben opgezegd en uit de Volkenbond te zijn gestapt ligt de weg naar herbewapening voor Nazi-Duitsland open. De westerse landen fronsen de wenkbrauwen.

In maart 1938 keert de verschoppeling van weleer terug in Wenen. Honderdduizenden uitzinnige Oostenrijkers juichen op de Heldensplatz de Führer toe. Het ideaal van een 'Groot-Duitsland' is nu verwezenlijkt. Het westen kijkt toe.

Na de 'Anschluss' forceert Hitler een crisis rond het Sudetenland, de strook in het noordwesten van Tsjechoslowakije waar een Duitse minderheid woont die 'heim ins Reich' wil. De Franse premier Edouard Daladier en zijn Britse collega Neville Chamberlain verkanselen Tsjechoslowakije in

september 1938 in München aan Nazi-Duitsland. Samen met de Sovjetunie optrekken tegen Nazi-Duitsland willen de westerse democratiën niet. Zij willen Hitler te vriend houden.

Stalin

Sovjet-dictator Jozef Stalin trekt zijn conclusies. In augustus 1939 sluit hij verrassend een niet-aanvalsverdrag met Nazi-Duitsland. Stalin wint tijd die hij nodig heeft om het Rode Leger, dat zijn officierskader voor een groot deel is kwijtgeraakt als gevolg van zuiveringen, weer op te bouwen. De aanvalsdreft van Hitler leidt hij af richting westen. Hitler weet zich nu gedekt in de rug.

Op 1 september breekt de Tweede Wereldoorlog uit. Groot-Brittannië en Frankrijk, die een verdrag met Polen hebben en nu inzien dat hun toegeeflijke politiek ten opzichte van Hitler geen zoden meer aan de dijk zet, verklaren Nazi-Duitsland de oorlog. Eind 1941 staan de Duitse troepen voor de poorten van Moskou. De verwachting van Hitler dat de Sovjetunie in een Blitzoorlog binnen een paar maanden verslagen kan worden heeft zich niet bewaarheid. Hij beseft nu voor het eerst dat de oorlog niet te winnen is.

Radicaal

In al zijn beslissingen is Hitler radicaal. Nu zijn eerste doelstelling, vernietiging van de Sovjetunie, buiten het bereik der mogelijkheden ligt besluit hij zijn tweede doel, de vernietiging van het jodendom, versneld uit te voeren. In januari 1942 wordt op de Wannsee-conferentie in Berlijn het besluit genomen tot de 'Endlösung'. De politicus Hitler maakt nu definitief plaats voor de massamoordenaar Hitler.

„In december 1941 deed Hitler binnen enkele dagen voorgoed een keus tussen de twee niet met elkaar te verenigen doeleinden die hij vanaf het begin had nagestreefd: Duitslands wereldheerschappij en uitroeiing van de joden,” aldus de Westduitse historicus Sebastian Haffner in zijn 'Kantekeningen bij Hitler'. Het eerste gaf Hitler op als onbereikbaar zijnde en hij ging zich volledig concentreren op het tweede. Er was nog meer: hij nam Duitslands totale nederlaag met alle daaraan verbonden consequenties op de koop toe.

Ondanks het verzet van tienduizenden Duitsers tegen het regime is de grote meerderheid van de bevolking Hitler blijven steunen. Tot het bittere eind. „Heel in het algemeen berustte de relatie tussen Hitler en het Duitse volk op misleiding,” aldus de Westduitse historicus Eberhard Jäckel. „Bewuste misleiding van zijn kant, zelfmisleiding van de Duitsers. Hij verheimelichte zijn plannen, hoewel hij precies wist wat hij wilde en zelfs wanneer hij tot de daad overging, weigerden zij te geloven dat hij bevel had gegeven en klaagden 'als de Führer dat een wist'. Zelfs in de allergrootste nood vertrouwden zij er nog op dat hij bedrogen werd, niet zelf.”

'Stunde Null'

Als Duitsland in mei 1945 in puin ligt slaat de verdringing massa toe. De mythe van de 'Stunde Null' (Uur Nul) wordt geboren: het verleden bestaat niet meer.

De verwerking van het verleden is ook bijna 45 jaar na dato niet aaneen Duitser besteed in de Bondsrepubliek. Dat blijkt wel uit het recente opinie-onderzoek dat het weekblad 'Der Spiegel' naar aanleiding van de 100ste geboortedag van Hitler hield over het beeld dat de Westduitsers van hem hebben. Veertien procent van de ondervraagden heeft een (zeer) positief beeld van Hitler. Onder aanhangers van de Republiken, de nieuwste loot aan de rechts-radicaal stam in de Bondsrepubliek, loopt dit percentage zelfs op tot 39.

Volkslied

Uit het onderzoek blijkt duidelijk dat de homogene aanhang van Franz Schönhuber, de voorman van de Republiken, meer 'bruine ballast' meesleept dan tot nu toe vermoed. De (zeer) positieve waardering van Hitler bij de rechtse radicalen gaat samen met een volstrekt afwijzen van de rechten van buitenlanders. Elke tweede aanhanger van de Republiken wil dat 'Deutschland über alles' weer het volkslied wordt. „De mensen van gisteren zijn aangetreden voor de mars in de toekomst,” aldus Der Spiegel.

caspar cillekens

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

contactlenzen-
brillenspecialzaak

Ons specialisme:

multifocaal-glazen

behoud van de natuurlijke
kijkomstandigheden

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

Met onze bekende
garanties

Richting
Emmastraat
20 m voorbij
ABN-Bank

Auto's

Chevrolet

Te koop CAMARO, bwj. '78, i.z.g.st. Tel. 045-22654.

Te k. Chevrolet CORVET jubileumuitg. i.z.g.st. bwj. '78. Tel. 04498-57287.

Citroën

Te koop

Automaat BX 19 TRS, bwj. '87,

sch dak, centr. vergr., electr. ramen, in abs. nw.st. Citroën van Roosmalen, Gulpen. 04450-1450.

Weg. verr. naar buitenland EEND 2 CV 6 spec. uitv. Perrier, bwj. '88, kl. wit, 10.000km. Te bevr. tot 17.00 uur 043-254848 na 19.00uur, 04406-41681.

Te k. CITROËN GS Pallas v. 1978, APK t/m apr. 1990 t.e.a.b., 04490-18089.

Te k. lelijke EEND 2 CV 6 speciaal '82, km. 65.500, i.z.g.st. f 2.500,-, 312101.

CITROËN CX turbo diesel, bwj. '87, groenmetall., 84.000 km. gel., duurste uitvoering, alle denkbare extra's. Nieuwprjs f 73.000,- nu te koop voor f 24.950,- Tel. 04490-52697.

Te koop CITROËN CX GTI, bwj. '78, antracietgrijs, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Torenstr. 89, Brunssum. Tel. 045-257364 op werkd. na 18.30 uur.

CITROËN BX TRD incl. ANWB keurapr. en serv. beamt boekje, te eig., electr. ramen en schuifdak, bwj. juni '85, vr.pr. f 13.700,-. Tel. 045-740609.

Citroën VISA bwj. '83, APK tot 7 april '90. Tel. 045-316496.

Te k. 2CV6, bwj. '81, APK 9-89, f 2.250,-, in pr.st. Tel. 04451-1738.

Citroën VISA Bestel C.15, bwj. '85, vr.pr. f 6.800,-. Tel. 045-216698.

CITROËN BX T-9 GTI, bwj. nov. '87, f 23.500,-. 04490-11047, na 18.00 uur.

Te koop VISA Chrono bwj. '84, veel access., kl. wit, pr. f 5.450,-. Tel. 04450-2150.

Te k. CITROËN BX 1.9 TRD, bwj. '85, km.st. 92.000, APK gek., vr. f 13.500,-. Tel. 04499-1416.

Te k. z. mooie CITROËN AX 14 T2S, grijs met, electr. ramen, pas 39.000 km., bwj. 08'87, Nw.pr. f 23.000,-, nu f 14.995,-, te bevr. St. Hubertslaan 25, Kerkrade. Bel. 045-419938.

CITROËN BX 19 GTI, bwj. 1987, zilver met., lichtmet. velg, km.st. 53.000, i.s.t.v. nw. Bergseweg 9, Voerendaal.

CITROËN BX 16 TRS '84, kl. champagne, LPG, i.z.g.st. f 8.750,-. 04492-3234.

Mooie Citroën VISA 2 cyl., bwj. '81 met 1 jr. APK, vr.pr. f 1.900,-. Tel. 04498-58465.

Te koop CITROËN 2 CV 6, bwj. '78, Tel. 045-725302.

Dodge

Fiat REGATTA 85S, kl. wit, i.z.g.st., 84, km. Tel. 045-720654.

Fiat

Fiat PANDA 34 bwj. '86 blauw, km. 36.000, in nieuwstaat f 7.500,-. Tel. 045-751375.

Te k. Fiat UNO 70 S bwj. '84, radio-cass., getint glas incl. APK en grote beurt. Vr. pr. f 8.750,-. 04499-1999.

Te koop FIAT 127, t. '81, i.p.r.st., met APK tot april '90, f 2.500,-. Ridd. Hoenstr. 181, Hoenbroek.

Te k. van 1e eig. FIAT 133, bwj. '77, APK 4-90, p/a k. v.Oeverstraat 12, Heerlen. Tel. 045-420119 of 229670.

Fiat RITMO 60, bwj. sept. '83, 3-drs., nieuw model, met. blauw, f 4.600,-. Tel. 043-617067.

Fiat RITMO 60 CL, 5-drs, wit, bwj. 6-86, 53.000 km, laatste nw model, nieuwe auto f 7.500,-. Tel. 043-432388.

Te k. Fiat PANDA 45, kl. wit, bwj. '81, vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-271669.

Fiat UNO km.st. 34.000, te eig. '86, Onder Devoonstr. 5, Heerlen.

Mooie en zeer zuinige FIAT Ritmo 65 CL bwj. 8-79, APK, f 1.250,-. Tel. 045-323796.

Fiat UNO 45, 1983, Deze auto verkeerd in nieuwst. f 6.500,-. Garage Central Geleen, Rijksweg C 97.

Te k. Fiat FIORINO 1050, bwj. '82, Bestel, 100 % in orde. 04490-47294/38083.

Te koop FIAT 127 sport 70 HP, bwj. '81, APK 11-89, vr. pr. f 1.150,-. Navolaan 48, Heerlen.

Te k. FIAT 127 sport, bwj. '82, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 043-479072.

Te k. van een onze cliënte: Fiat Mafiore autom., bwj. '82, geen roest, f 1.850,-. BMW 728 i, bwj. '80, f 6.000,-. Voor info 04750-11589.

Te k. PANDA 45 CL/1000, semicabrio, bijz. mooi, nwe banden, incl. velgen, houte sportst. 59.000 km, '85, pr. f 6.900,-. Bosscherveldin 68, Beek, 04490-73519.

Fiat PANDA 34, omgebouwd naar 45, bwj. '85, i-voor, spoilers, i.z.g.st. Tel. 045-752538.

Te k. Fiat RITMO 1300 bwj. '80, vr.pr. f 550,-. Te bevr. Tel. 04492-2260.

Te k. Ford ESCORT 1.3, Bravo L, bwj. '82 f 8.000,-. Tel. 045-464360.

Te k. Ford FIESTA 1300 Super Sport, bwj. '81, APK 2-90 na 18 u. 04404-2400.

Ford SIERRA Laser 2.3 diesel bwj. '85, km. 85.000, i.z.g.st. Tel. 045-750570.

Te k. Ford TAUNUS 20/6 stationcar 5 drs. '82 APK 6-90, helemaal nieuw! f 4.750,-. 045-453572.

Te k. zeer mooie Ford ESCORT 1.3 GL, bwj. '81, vr.pr. f 5.750,-. tel. 045-228512.

TAUNUS 16 L '78, APK 9-89, i.z.g.st. f 950,-. Klapstr. 11, Wijlre. 04450-2741.

Ford SIERRA 1.6 L, kl. wit, bwj. '85, 80.000 km, LPG, centr. vergr., spoiler, vr.pr. f 14.000,-. 045-222125.

Te k. Ford Fiesta 1.1 L bwj. '85, APK, i.z.g.st. extra's evt. inr.mog. Chopinstr. 66 Brunssum, 045-273340.

Honda

Bogman Specials

Honda Accord 2 ltr EX

4e mnd '88

Officiële Ford-dealer Bogman Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030

Bogman Specials

Honda Prelude 2 ltr

1e mnd '88

Officiële Ford-dealer Bogman Hamstraat 70, Kerkrade. Tel. 045-423030

Honda ACCORD 2.0 EX Sedan 1986, 1e eig., zilvergrijs, nieuw mod. f 17.250,-. Tel. 045-270999.

Honda CIVIC 3-drs., nw. mod., '81, kl. wit, nw. banden, uitlaat, APK, verk. als nw., f 3.400,-. Rott 26, Vlijen-Vaals, tussen 9-18 uur.

Honda ACCORD 2.0 EX, Sedan 1986, 1e eig., zilvergrijs, nieuw mod. f 17.250,-. Tel. 045-270999.

Honda CIVIC 3-drs., nw. mod., '81, kl. wit, nw. banden, uitlaat, APK, verk. als nw., f 3.400,-. Rott 26, Vlijen-Vaals, tussen 9-18 uur.

OCCASIONSHOW

VOLVO KLIJN

CITROËN SONDAGH

De Koumen 7 De Koumen 34-36

Vrijdag 14 en zaterdag 15 april de gehele dag

HONDA

30 x jong...gebruikt

Crombag

Auto's BV

Rijksweg Zuid 236 Geleen. Hondadealer

Honda PRELUDE, bj. '80, APK 4-90, i.s.t.v.nw. f 4.200,-. 04406-14186.

Jaguar

JAGUAR 4.2 serie III, 3-80, APK t/m dec., als nw., vr.pr. f 8.250,-. 045-319328.

Lada

LADA 1200 S 6-88, i.z.g.st., gasinstallatie, trekhaak en extra vering, wegens geb. bedrijfsauto. Tel. 04750-29830.

LADA 1200 S type '88, 16.500 km, pr. f 5.400,-. Tel. 04406-13804.

LADA combi. 1500, 24 mnd. weg. overcompl. m. gar. veel extra's f 8.750,-. 04490-47218.

Te koop LADA 1500, stationcar, bwj. okt. '82, i.z.g.st., APK tot apr. '90, iedere keuring toegest., vr. pr. f 2.450,-. Tel. 045-251727.

Te k. MAZDA 626 coupe, 2 ltr., bwj. '79 met APK, i.z.g.st. f 2.750,-. Tel. 04490-22010.

Te koop MAZDA 626, bwj. '79, i.z.g.st. Tel. 045-325691.

MAZDA 323 Sedan, bj. '82, APK 6-90, zeer mooie auto, f 4.650,-. 04406-14307.

MAZDA 626 2 ltr. inj. GLX, hatchback, model '88, km. 35.000, kl. wit, div. extra's. Servaashof 17, Berg en Terblijt.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

MAZDA 323 1.5 GLX station, '87, blauwmet., km.st. 42.000. Tel. 045-720654.

Te k. MAZDA 323 LX, 3-deurs, bwj. '87, 15.000 km, vr.pr. f 15.000,-. Inr. evt. mog. Tel. 043-648133.

Te k. MAZDA 626, 2 ltr., dec. '79, LPG, mooie auto, APK gek., vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-253415. Vosseleen 18, Brunssum.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

MAZDA 323 1.5 GLX station, '87, blauwmet., km.st. 42.000. Tel. 045-720654.

Te k. MAZDA 323 LX, 3-deurs, bwj. '87, 15.000 km, vr.pr. f 15.000,-. Inr. evt. mog. Tel. 043-648133.

Te k. MAZDA 626, 2 ltr., dec. '79, LPG, mooie auto, APK gek., vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-253415. Vosseleen 18, Brunssum.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

MAZDA 323 1.5 GLX station, '87, blauwmet., km.st. 42.000. Tel. 045-720654.

Te k. MAZDA 323 LX, 3-deurs, bwj. '87, 15.000 km, vr.pr. f 15.000,-. Inr. evt. mog. Tel. 043-648133.

Te k. MAZDA 626, 2 ltr., dec. '79, LPG, mooie auto, APK gek., vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-253415. Vosseleen 18, Brunssum.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

MAZDA 323 1.5 GLX station, '87, blauwmet., km.st. 42.000. Tel. 045-720654.

Te k. MAZDA 323 LX, 3-deurs, bwj. '87, 15.000 km, vr.pr. f 15.000,-. Inr. evt. mog. Tel. 043-648133.

Te k. MAZDA 626, 2 ltr., dec. '79, LPG, mooie auto, APK gek., vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-253415. Vosseleen 18, Brunssum.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

MAZDA 323 1.5 GLX station, '87, blauwmet., km.st. 42.000. Tel. 045-720654.

Te k. MAZDA 323 LX, 3-deurs, bwj. '87, 15.000 km, vr.pr. f 15.000,-. Inr. evt. mog. Tel. 043-648133.

Te k. MAZDA 626, 2 ltr., dec. '79, LPG, mooie auto, APK gek., vr.pr. f 1.500,-. Tel. 045-253415. Vosseleen 18, Brunssum.

Te k. MAZDA 323, bwj. '79, APK, i.z.g.st. voor f 850,-. Tel. 04499-3398.

Mercedes

auto A-Z

Mercedes-show van 14 tot 20 april

260 SE aut., ABS, airco., zilvergrijs etc. 1988

300 D aut. schuifdak, cv, ww, alu. velgen 1988

300 D antr. met alu. velgen, ww, cv etc. 1988

300 D ABS aut., leer, alu. velgen etc. 1987

300 aut., ABS, airco., leer, schuifdak etc. 1986

190 D antr. met schuifdak, alu. velgen etc. 1986

190 D 2.5 LTR aut., ww, cv, schuifdak 1986

200 D alu. velgen, schuifdak, ww, cv etc. 1985

200 D aut. velgen, ww, cv schuifdak etc. 1985

230 E aut. met. ww, cv, alu. velgen etc. 1985

230 CE zilvermet., aut., schuifdak, Fullman 1983

230 C alu. velgen, aut., schuifdak, Fullman 1980

Auto A-Z BV, Heerlenseweg 200, Landgraaf. ca. 40 top-occasions van die merken va. 1982-1988. Inruil en financiering mogelijk met Bovaggarantie. Geopend: 09.99-17.00 uur. Tel. 045-726484.

Mercedes 230 E

bouwjaar 1985, bordeauxrood.

Haleco Autoservice, Daaldenweg 27, Nuth (t.o. Makro). Telefoon 045-242192.

Smeets

Officiële dealer 60 occasions

Wijngaardsweg 55, De Koumen-Heerlen, 045-224800

Rijksweg Nrd. 125 Geleen, 04490-46333

Akersteeweg 10, Maasticht, 045-613200.

Te k. MERCEDES 300 E, aut. dec. '86, kl. bl./zw. metallic. Alles opties, leder, electr. stoelen, ABS, airco, electr. dak etc. 90.000 km. Tel. f 67.500,-. Bel. 043-648648.

Te k. MERCEDES 230 E, nieuw model, 12e mnd. 1985, 1e eig., zilvergrijs, f 37.000,-. Tel. 045-270999.

MERCEDES 200D, 1981, groen, i.z.g.st. Tel. 04490-33818.

Te k. Opel KADETT 2.0 S, bwj. '82 met APK, LPG, groen metal., getint glas, i.z.g.st., pr. f 9.950,-. 04490-22010.

Te k. Opel MANTA 1.9, bwj. '80, APK, ATS-velg, div. extra's, f 2.250,-. 04454-4632.

Te k. Opel ASCONA 2.0 L SR, bwj. '79, zeer mooi. Tel. 045-211409.

Te k. Opel KADETT, bwj. juni '76, APK gek. tot nov. '89 f 950,-. Tel. 045-225514.

Opel KADETT 1200 S '78, bijz. mooi, APK 3-90 vr.pr. f 1450,-. Tel. 04459-2120.

Te koop OPEL Rekord 2300 GTX, bwj. '81, trekhu., suurr., APK mrt.'90, p.n.o.t.k., 045-420923 na 18.00 uur.

RENAULT 18 TS stationcar, bwj. '81, pr. f 2.500,-. Tel. 045-425341.

RENAULT 14 bwj. '79, APK juli-'89, motor, prima, f 500,-. Tel. 045-415577.

Te k. RENAULT R5 GTL '81, APK 2-90. Goed onderh. Parmentierstr. 3 Hrl. na 17.00u.

Te k. w. w. vertrek buiten. RENAULT 5 GTS antraciet, bwj. '86, 43.000 km, i.z.g.st., pr. f 13.750,-. Tel. 0949-24175239.

RENAULT 5 TL '80, APK 12-89, mooi en zuinig, 045-417122.

Te k. RENAULT 5 GTL, 5 drs, zwart, eind '80, APK 4-90, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 043-432011.

Te k. RENAULT 4 GTL, bwj. '81, f 1.500,-. Tel. 045-223366.

Te k. RENAULT Express bestelwagen D 1.6, bwj. '86, 5-versn., complete pakket, daklepp., 2 kl. zijruiten, radio-cass. Tel. 045-441808.

Te k. Renault 5 GTL, kl. rood, bwj. '79 met APK tot 05-90. Loopt prima f 1.200,-. 045-424981.

Te k. RENAULT 4 GTL, bwj. '82, APK 10-89, pr. n.o.t.k. Tel. 04759-3054.

Te k. RENAULT 12 bwj. '76, APK, vr.pr. f 850,-. J.v. Vondelstr. 90 Heerlen.

RENAULT 25 G.T.D. nov. '84, kl. met. grijs, i.p.e.r.f.st. f 12.250,-. 04492-3234.

Te koop RENAULT 4 GTL, bwj. '79, i.z.g.st., geen roest, pr.n.o.t.k. Tel. 045-454416.

Te koop RENAULT 4 GTL, bwj. '81, APK jan-'90, i.z.g.st., vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-225317.

Rover

Te koop ROVER bwj. '81 V8, APK, i.z.g.st., f 4.000,-. Tel. 045-228745.

Te k. ROVER 2600 S bwj. '82, APK, aut. c.v. el. ramen, Pulmann, model '83, pr. f 4.500,-. Inruil kleine auto mog. (automatic). Tel. 04490-10207.

Saab

SAAB 99 GL Coupé, '75, i.z.g.st. Technisch 100%, f 1.750,-. Tel. 045-414799.

Te k. SAAB 96, 1979 wit, APK 1-90, auto verk. i.z.g.st., 04490-79446.

Te k. SAAB 900 Turbo sedan, bwj. '83. Tel. 045-741055.

Te k. SAAB 96 V4 de luxe, bwj. '77 i.z.g.st., APK 4-90, vaste pr. f 5.500,-. Inr. grotere auto mog. Tel. 045-259937 na 17.00 uur.

SAAB 900 GLS '82, kl. wit, bijz. mooi. f 7.250,-. 045-420650.

SAAB 900 GLS, 3-drs. coupé, met LPG-onderbouw, getint glas, spoiler, zonnedak, APK gek., bwj. 12-12-'80, vr.pr. f 3.400,-. Tel. 04956-3037.

Simca

Simca MATRA sportw. '78, moet opgeknapt worden f 1.500,-. 045-324263.

Te k. voor de knutselaar Simca MATRA bwj. '78, t.e.a.b. Juliana v. Stolbergstr. 8, Schaesberg (Kakeri).

Opel KADETT Club 1.3 N Hatchb., bwj. '88, grijsmet., 19.000 km, f 19.500,-. Tel. 045-252132.

Te koop Opel KADETT, bwj. '81, 1300 N. Tel. 045-272446.

Te k. Opel KADETT Caravan 12 N bwj. '81, op gas, APK, i.z.g.st. 04499-3398.

Te k. Opel KADETT GS 2, bwj. '87. Tel. 045-254813.

Te k. Opel KADETT Caravan 1.2 S, 5-drs. bwj. '81, APK, i.z.g.st. Dkn. Keulenpl. 3 Schinnen 04493-2211.

Opel KADETT 1.6 D, '82, 1e eig., kl. brons, i.p.e.r.f.st. f 6.750,-. 04492-3234.

Opel KADETT 5 drs., '81, 1e eig., kl. blauw met. f 5.250,-. 04492-3234.

I.s.t.v. splinternw. Opel KADETT 16 Diesel bwj. '84 f 8.750,-. pas gekeurd d.d. 14-4-89. 04490-14427.

Te koop Opel MANTA 2.0 L S HB, bwj. '80, APK 3-90, m. schuifd., magn. velgen, vr.pr. f 3.500,-. 043-612580

Te k. Opel MANTA 1.9 N, LPG, APK 4-90, i.z.g.st., bwj. '76, f 1.500,-. Columbusstr. 65 Heerlen. Tel. 045-227911.

Te k. Opel ASCONA bwj. '77, i.g.st. f 800,-. Tel. 045-415118.

Opel KADETT i.z.g.st. '75, tel. 045-317085, vrijd. na 17 u. en zat. hele dag!

Te k. Opel REKORD 2.0 S, bwj. '82 met APK, LPG, groen metal., getint glas, i.z.g.st., pr. f 9.950,-. 04490-22010.

Opel MANTA, bwj. 7-80, APK, ATS-velg, div. extra's, klein def. motor. Pr. f 2.250,-. 04454-4632.

Te k. Opel ASCONA 2.0 L SR, bwj. '79, zeer mooi. Tel. 045-211409.

Te k. Opel KADETT, bwj. juni '76, APK gek. tot nov. '89 f 950,-. Tel. 045-225514.

Opel KADETT 1200 S '78, bijz. mooi, APK 3-90 vr.pr. f 1450,-. Tel. 04459-2120.

Te koop OPEL Rekord 2300 GTX, bwj. '81, trekhu., suurr., APK mrt.'90, p.n.o.t.k., 045-420923 na 18.00 uur.

RENAULT 18 TS stationcar, bwj. '81, pr. f 2.500,-. Tel. 045-425341.

RENAULT 14 bwj. '79, APK juli-'89, motor, prima, f 500,-. Tel. 045-415577.

Te k. RENAULT R5 GTL '81, APK 2-90. Goed onderh. Parmentierstr. 3 Hrl. na 17.00u.

Te k. w. w. vertrek buiten. RENAULT 5 GTS antraciet, bwj. '86, 43.000 km, i.z.g.st., pr. f 13.750,-. Tel. 0949-24175239.

RENAULT 5 TL '80, APK 12-89, mooi en zuinig, 045-417122.

Te k. RENAULT 5 GTL, 5 drs, zwart, eind '80, APK 4-90, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 043-432011.

Te k. RENAULT 4 GTL, bwj. '81, f 1.500,-. Tel. 045-223366.

Te k. RENAULT Express bestelwagen D 1.6, bwj. '86, 5-versn., complete pakket, daklepp., 2 kl. zijruiten, radio-cass. Tel. 045-441808.

Te k. Renault 5 GTL, kl. rood, bwj. '79 met APK tot 05-90. Loopt prima f 1.200,-. 045-424981.

Opel KADETT Club 1.3 N Hatchb., bwj. '88, grijsmet., 19.000 km, f 19.500,-. Tel. 045-252132.

Te koop Opel KADETT, bwj. '81, 1300 N. Tel. 045-272446.

Te k. Opel KADETT Caravan 12 N bwj. '81, op gas, APK, i.z.g.st. 04499-3398.

Te k. Opel KADETT GS 2, bwj. '87. Tel. 045-254813.

Te k. Opel KADETT Caravan 1.2 S, 5-drs. bwj. '81, APK, i.z.g.st. Dkn. Keulenpl. 3 Schinnen 04493-2211.

Opel KADETT 1.6 D, '82, 1e eig., kl. brons, i.p.e.r.f.st. f 6.750,-. 04492-3234.

Opel KADETT 5 drs., '81, 1e eig., kl. blauw met. f 5.250,-. 04492-3234.

I.s.t.v. splinternw. Opel KADETT 16 Diesel bwj. '84 f 8.750,-. pas gekeurd d.d. 14-4-89. 04490-14427.

Te koop Opel MANTA 2.0 L S HB, bwj. '80, APK 3-90, m. schuifd., magn. velgen, vr.pr. f 3.500,-. 043-612580

Te k. Opel MANTA 1.9 N, LPG, APK 4-90, i.z.g.st., bwj. '76, f 1.500,-. Columbusstr. 65 Heerlen. Tel. 045-227911.

Te k. Opel ASCONA bwj. '77, i.g.st. f 800,-. Tel. 045-415118.

Opel KADETT i.z.g.st. '75, tel. 045-317085, vrijd. na 17 u. en zat. hele dag!

Te k. Opel REKORD 2.0 S, bwj. '82 met APK, LPG, groen metal., getint glas, i.z.g.st., pr. f 9.950,-. 04490-22010.

Te k. Opel COMMODORE 2.5 S bwj. '80 met APK, goud metal., veel extra's, i.z.g.st., pr. f 3.950,-. 04490-22010.

Opel MANTA, bwj. 7-80, APK, ATS-velg, div. extra's, klein def. motor. Pr. f 2.250,-. 04454-4632.

Te k. Opel ASCONA 2.0 L SR, bwj. '79, zeer mooi. Tel. 045-211409.

Te k. Opel KADETT, bwj. juni '76, APK gek. tot nov. '89 f 950,-. Tel. 045-225514.

Opel KADETT 1200 S '78, bijz. mooi, APK 3-90 vr.pr. f 1450,-. Tel. 04459-2120.

Te koop OPEL Rekord 2300 GTX, bwj. '81, trekhu., suurr., APK mrt.'90, p.n.o.t.k., 045-420923 na 18.00 uur.

RENAULT 18 TS stationcar, bwj. '81, pr. f 2.500,-. Tel. 045-425341.

RENAULT 14 bwj. '79, APK juli-'89, motor, prima, f 500,-. Tel. 045-415577.

Te k. RENAULT R5 GTL '81, APK 2-90. Goed onderh. Parmentierstr. 3 Hrl. na 17.00u.

Te k. w. w. vertrek buiten. RENAULT 5 GTS antraciet, bwj. '86, 43.000 km, i.z.g.st., pr. f 13.750,-. Tel. 0949-24175239.

RENAULT 5 TL '80, APK 12-89, mooi en zuinig, 045-417122.

Te k. RENAULT 5 GTL, 5 drs, zwart, eind '80, APK 4-90, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 043-432011.

Bondskanselier haalt Westduits kabinet overhoop

Kohl wijzigt vooral presentatie beleid

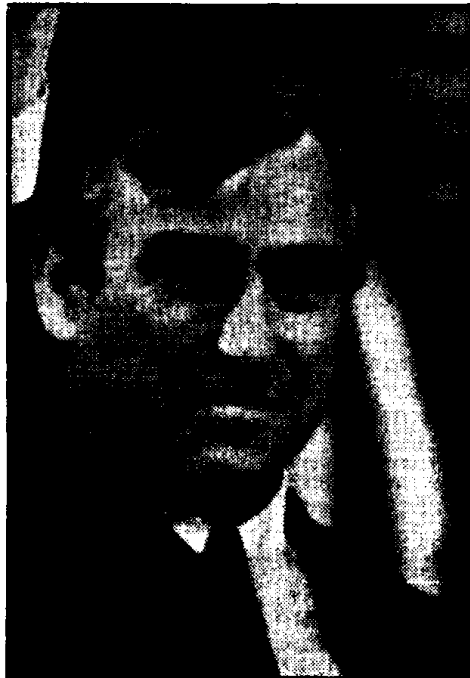
Van de redactie buitenland
BONN - Met de wijzigingen in het bondskabinet Helmut Kohl donderdag in zijn coalitie heeft aangebracht, toont de Westduitse regeringsleider dat hij met name de presentatie van het beleid wil veranderen. Weinig duidt er op dat hij de politiek van zijn coalitie regering van CDU/CSU en FDP ingrijpend wil bijstellen. De achtergrond van de wijziging in populariteit die aan de twee partijen heeft gekregen.

● **HELMUT KOHL:**
...herschikking...

● **RUPERT SCHOLZ:**
...mislukt...

● **THEO WAIHEL:**
...in kabinet...

baan op defensie achter de rug. Nog geen jaar geleden maakte hij de overstap van het stadsbestuur in West-Berlijn naar Bonn, nadat Manfred Wörner tot secretaris-generaal van de NAVO was benoemd. Wat er maar mis kon gaan, is ook verkeerd gelopen voor Scholz. Zo kreeg hij de volle laag van de kritiek in de media over zich heen, nadat zich in korte tijd een reeks ernstige incidenten had voorgedaan met militaire vliegelingen. Dieptepunt vormde het verongelukken van een stuntteam van de Italiaanse luchtmacht op de Amerikaanse basis Ramstein in augustus, waarbij 60 burgers de dood vonden.

Ongelijk

Daarnaast bleek Scholz lang niet opgewassen tegen zijn collega van Buitenlandse Zaken, de 'eewig' in het ambt staande FDP'er Hans-Dietrich Genscher, in het delicate debat over de al dan niet noodzakelijke vernieuwing van de korte-afstandsraketten waaronder de Lance.

Knaauw
 Op Binnenlandse Zaken maakt de 'houwdegen' Friedrich Zimmermann plaats voor de veel bedachtzamer overkomende Wolfgang Schäuble, die tot dusver hoofd van het bureau van de bondskanselier was met de rang van minister. In de andere helft jaar tot aan de eerstvolgende verkiezingen voor de Bondsraad in december 1990 zal het de regering heel wat manoeuvreerkunst kosten om een humanitair beleid jegens asielzoekers en vluchtelingen te combineren met een politiek waarmee de regering de wind uit de zeilen haalt van de extreem-rechtse partijen die bij recente verkiezingen in West-Berlijn en Hessen ruim boven de kiesdrempel eindigden.

Het prestige van Schäuble heeft de laatste tijd een lichte knauw gekregen in verband met de zaak-Rabta: Westduitse bedrijven zijn betrokken geweest bij de levering van onderdelen aan een mysterieuze fabriek in het Libië van kolonel Gaddafi. De VS meldde al maanden geleden dat daar chemische wapens gemaakt zouden gaan worden. Trippoli houdt nog steeds vast aan de lezing dat het geheimzinnige complex bij Rabta dient voor de productie van medicijnen. Deze kwestie eiste donderdag overigens een politiek slachtoffer: Kohl stuurde zijn staatssecretaris voor de Inlichtingendiensten het politieke bos in. Er is nog geen opvolger bekend voor de CDU'er Waldemar Schreckenberger.

Promotie

Promotie van enig belang maakt Theo Waigel, die voorzitter van de CDU (de Beierse zusterpartij van de CDU) en leider van de CSU-Landesgruppe in Bonn was. Hij volgt Stoltenberg op als minister van Financiën. Anders dan zijn voorganger wijlen Franz-Jozef Strauss, die er de voorkeur aan gaf vanuit München het beleid van de federale regering kritisch te begeleiden, leek het Waigel effectiever dagelijks in Bonn te verkeren. Waarnemers verwachten dat hij het plan tot belastingverlaging van zijn voorganger zodanig zal bijstellen dat de CDU in de kiezersgunst gaat stijgen.

De eerste lakmoesproef in dezen komt al over twee maanden, als de kiezers naar de stembus mogen voor het kiezen van de Westduitse afgevaardigden naar het Europese Parlement in Straatsburg. Het bestaan van een forse kiesdrempel van 5 procent verhinderde recent niet dat de extreem-rechtse Republikaanse en de NPD respectievelijk hun intrede deden in het parlement van West-Berlijn en in diverse gemeenteraden in de deelstaat Hessen, waaronder het stadsbestuur van de metropool Frankfurt.

Partij worstelt met haar imago

Groene aanval van PPR komt te laat

nieuws
analyse

DEN HAAG - Kan de PPR haar links-drammerig imago binnen een jaar kwijtraken en vervangen door een constructief groen imago? Dat is de hamvraag waarvoor de Politieke Partij Radicale zich gesteld ziet. Met het begin deze week gepresenteerde verkiezingsprogramma 'Een kwestie van beschaving' doet de PPR een ultieme poging zich te scharen in de rij van succesvolle groene partijen in Europa. Maar of dat nog lukt?

Met recht kan de PPR zich erop beroemen de eerste politieke partij te zijn geweest, die serieus aandacht vroeg voor de vervuiling van ons milieu.

Lacherig

Jarenlang hebben andere politieke partijen de partij van Bas de Gaay Fortman en Ria Beckers wat lacherig benaderd. Behalve in de periode van het kabinet-Den Uyl (zeven zetels), heeft de PPR zich niet boven het niveau van één van de kleine linkse partijen kunnen verheffen.

Nu het milieu een algemeen erkend verkiezingsonderwerp is geworden, denkt de PPR haar kans te kunnen grijpen. Ten slotte had deze partij jaren achtereen het alleenvertoningsrecht op de bescherming van land, water en lucht gehad. Daar moet nu munt uit worden geslagen, zo redeneren de Radicals.

Die redenering kan echter met evenveel recht worden omgekeerd. Nu alle partijen in meer of mindere mate het milieu hoog op het prioriteitenlijstje hebben geplaatst, zouden veel 'groene' kiezers de PPR juist links kunnen laten liggen. Ook D66 en PvdA hechten veel belang aan een schoon milieu. Hans van Mierlo heeft de milieubescherming zelfs tot absolute prioriteit verheven.

Ria Beckers

Maar er is nog een ander, mogelijk veel groter probleem voor de PPR. Partijleider Ria Beckers, die de PPR al sinds 1977 aanvoert, heeft zich 'bereid'

verklaard nog één keer lijsttrekker te zijn. Zij heeft in de partijgedenken nog zoveel aangehang dat er geen twijfel over bestaat, dat zij ook inderdaad de PPR in de verkiezingsstrijd zal kunnen leiden.

Dat is een handicap voor de partij. Het imago van 'klein drammerig links' partijje heeft de PPR vooral aan haar te danken. In de PPR waren tot vorige week stemmen hoorbaar over een andere lijsttrekker. Maar nu Ria Beckers zich op het allerlaatste moment toch weer kandidaat heeft gesteld, lijken die gedachten volstrekt kansloos.

Erfenis

Daarmee is de partij bij de volgende verkiezingen toch wel belast met een erfenis uit het verleden, met een exponent van het 'oude' beleid. Natuurlijk zal Beckers zich met volle overtuiging achter het nieuwe beleid van de partij opstellen, maar voor het imago zal dat weinig helpen. Een echte groene milieupartij zal de PPR op die manier niet kunnen worden, althans niet in het beeld van de kiezers.

Het doel van de partij (vier zetels bij de komende verkiezingen) zal misschien wel gehaald kunnen worden, als het geharrewar bij de andere kleine linkse partijen (PSP en CPN) blijft voortduren. Nu de PvdA de laatste tijd onder leiding van Kok iets naar het midden is opgeschoven, ontstaat er bovendien aan de linkerzijde van het politieke spectrum wat meer ruimte.

Maar daarmee heeft de partij haar klein links imago nog niet afgeworpen. Een echt groene partij moet haar kiezers uit een groter deel van het electoraat kunnen rekruteren. In Duitsland en België kon dat omdat de overige partijen zich minder sterk op het milieu richtten. Voor de PPR lijkt het te laat. Het milieu is in Nederland te genwoordig van iedereen.

● **RIA BECKERS**
... 'klein drammerig links'...

Ex-politieman zweeg tien jaar uit angst

Lijk laatste tsaar zou gevonden zijn

MOSKOU - In de Sovjetunie heeft een ex-politieman verklaard al tien jaren geleden de plaats te hebben gevonden waar de stoffelijke resten van de laatste tsaar Nicolaas en zijn familie. Uit angst heeft hij de jaren gezweven over zijn ontdekking, zo heeft het weekblad Moskov News bericht.

Yakov, vroeger politiemanager en bekend scenario-schrijver, vertelde het weekblad dat hij ervan overtuigd is de stoffelijke resten van de in 1918 geëxecuteerde tsaar en zijn familie te hebben ontdekt in een graf in de stad Sverdlovsk, in de Oeral-gebergte.

Yakov zei zijn overtuiging te baseren op het aantal stoffelijke resten, de aard van de verwondingen die de resten vertoonden en de gebitten.

Executie

In juli 1918 werden de tsaar en de tsaarzin van zijn gezin plus enkele bedienden - in totaal elf personen - op een veld van de bolsjewieken door militairen om het leven gebracht. De tsaar was in maart 1917 afgetreden, sindsdien geïnterneerd gehouden.

den, in Tsarskoje Selo, later in Siberië en vervolgens in Jekaterinenburg, het huidige Sverdlovsk. Tot dusverre werd aangenomen dat de lijken van de elf nooit gevonden zouden worden omdat zij in een mijnschacht zouden zijn gegooid.

Ryabov vertelde in 1976 voor het eerst naar Sverdlovsk te zijn gegaan in de hoop tot de resten van de Romanovs te kunnen opsporen. Hij las alles wat hij kon vinden over de executie en wist zich bij zijn onderzoek geholpen door de kinderen van de officier die had toegezien op de executie, Jakov Joerkovskij.

Tien jaar geleden ontdekte hij ten slotte de plek waar de ontklede lijken van de Romanovs en hun bedienden waren begraven.

Ryabov heeft de gebeurtenissen precies trachten te reconstrueren. Zijn onderzoek heeft uitgewezen dat de gezichten van de Romanovs met gewerkte wapens waren ingeslagen en vervolgens met een zuur waren overgoten om later identificatie te voorkomen. Overigens werd het huis waar de executie plaatsvond in 1977 afgebroken.

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

De perfecte harmonie van stijl en kwaliteit ontmoet U bij Stoffels Interieurverzorging

Stoffels
INTERIEURVERZORGING
Altenhofweg 3 Bonn
04462-51867

Paniek om wijzigingsvoorstel betreffende de Kieswet

PvdA door onhandigheid in een kwaad daglicht

Van onze parlementaire redactie
DEN HAAG - Onhandig opereren heeft de PvdA de naam bezorgd vijand te zijn van kleine politieke partijen. Uitermate ongelukkige uitspraken van het PvdA-Kamerlid Van Otterloo voor de NOS-televisie hebben een op zichzelf verdedigbaar voorstel definitief de nek omgedraaid. De schrik was op een gegeven moment zo groot, dat totale verwarring binnen de partij optrad, waarbij de ene prominent over de ander buitelde om te redden wat er te redden viel.

De paniek draaide om een wijzigingsvoorstel van de Kieswet. Van Otterloo diende het voorstel in om de toedeling van zetels bij verkiezingen voor gemeenteraad en Provinciale Staten, op dezelfde manier te doen als bij de Tweede Kamer al gebruikelijk is. In de praktijk kwam het voorstel erop neer dat partijen pas in aanmerking komen voor een zetel, wanneer zij voldoende stemmen hebben gehaald voor een hele zetel.

Storn

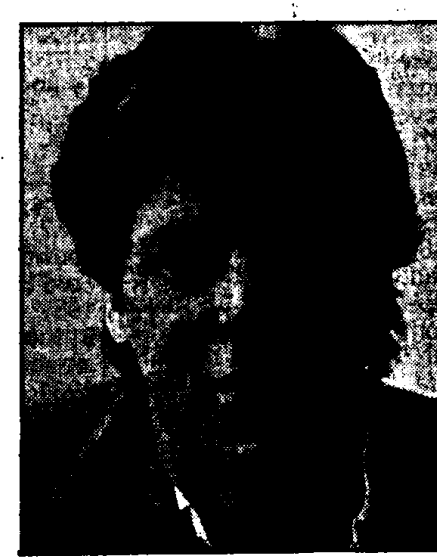
Nu nog kunnen in gemeenteraden en Provinciale Staten partijen een zetel verwerven als zij bijvoorbeeld 90 of 80 procent van het aantal benodigde stemmen hebben. Bij verdeling van

restzetels, delen ook deze partijen mee. Bij de Tweede Kamerverkiezingen delen ze pas mee voor restzetels als ze eerst op eigen kracht een zetel hebben gehaald.

Een storm van protest brak los. Zoals te voorspellen viel, waren het vooral de kleine partijen die zich met hand en tand verzetten tegen het PvdA-voorstel. Toen Van Otterloo ook nog onbedachtzaam stond te schutten bij de verdediging van zijn voorstel, trok eerst het CDA ijlings haar toegezegde steun in, en viel vervolgens ook het PvdA-partijbestuur over de voorstellen van de eigen partijgenoot.

De argumenten die Van Otterloo er met de haren bij sleepte, kwamen erop neer dat de werking van de democratie door zijn voorstellen efficiënter zou worden.

Maar dat argument van efficiëntie van de democratie is zo wie so onzinig. Doel van de democratie is helemaal niet om efficiënt te zijn, doel van de democratie is om de wil van het volk

● **VAN OTTERLOO**
...afgestraft...

te laten doorklinken in het bestuur. Of dat nu efficiënt gebeurt of niet, is van totaal ondergeschikt belang.

Genadeloos

PvdA-voorzitter Marianne Sint was dan ook niet te beroerd om in het openbaar haar partijgenoot genadeloos af te vallen.

Het partijbestuur had over het voorstel vergaderd en in het bijzijn van fractievoorzitter Wim Kok zijn afkeuring uitgesproken. Van Otterloo diende zijn voorstel vervolgens toch gewoon in alsof er niets aan de hand was.

Nu had Sint eigenlijk geen recht van spreken. Al een jaar eerder was zij aanwezig geweest bij de fractievergadering, waar het voorstel voor het eerst aan de orde was. Toen heeft zij niet gereageerd. Het lijkt er een beetje op dat zij, door de storm van protest wakker geworden, heeft proberen te redden wat er te redden viel. Om dat in het openbaar te doen, maakt geen sterke indruk.

Of het allemaal nog niet genoeg was, liet ook fractievoorzitter Wim Kok zijn partijgenoot afgevoerd woensdag genadeloos en in het openbaar vallen. Hij was het oneens met de argumenten die Van Otterloo had gebruikt en had hem dat laten weten. Kok zou de fractie nu voorstellen het idee zodanig aan te passen dat alleen in de grotere gemeenten de voorge-

nieuws
analyse

stelde regeling zou gelden, dan hadden de kleine partijen er minder last van. Maar waarom had Kok dan toegelaten dat Van Otterloo zijn voorstel dinsdag wel indiende?

Van tafel

Dit laatste compromisvoorstel maakte de ellende voor de PvdA compleet. Het enige zinnige argument dat de sociale democraten voor hun voorstel hadden, namelijk het op elkaar afstemmen van regelingen voor Kamer, raad en Staten, werd hiermee van tafel geveegd. Er bleven in het PvdA-voorstel immers verschillende regelingen bestaan? Het CDA greep de nuancering van het PvdA-plan dan ook onmiddellijk aan om definitief af te zien van steun aan deze wijziging, waarmee de meerderheid verdwenen was.

Het moet worden toegegeven dat het tv-optreden van Van Otterloo een weinig gelukkig incident druk maakte. Maar het gaat daardoor veel te ver als prominente ten uit de partij, alleen maar omdat er een storm van protest losbreekt, de eigen partijgenoot zo genadeloos in de hoek zetten. Een partijvoorzitter en een fractievoorzitter zijn ervoor om de politieke lijn van de partij uit te zetten en te bewaken, niet om de eigen geestverwanten te laten vallen als een baksteen.

Personen vraag

Struis DEERTJE. Hoe kom je aan een goeie werkstoot? Zo'n gezellige duizendpoot waar je wat aan kan overlaten en... die van aanpakken weet. Geen probleem! Plaats als de weerga een PICCOLO! Belt u maar:

Het PICCOLO-TEAM van het Limburgs Dagblad regelt het wel!

Limburgs Dagblad
piccolo's

Auto's

Volvo

Te k. VOLVO 740, b.w. '84. Tel. 06-5210798 of 0499-1815.

Te k. in splinterw.st. VOLVO 340 GL, 1.7, 5-bak, 3-drs., n.w. model '87, kl. grijs, met met keuringsrapport. 13-4-89 f. 11.750,-. Int. 043-254462.

Te k. VOLVO 340 DL 1.7 tr., 3-drs., kl. wit, b.w. '88, pr. f. 18.800,-. Tel. 045-242901.

VOLVO 244 GLD 6, b.w. '82, kleur zilver, metall. voorz. v. div. acc. i.z.g.st. pr. f. 9.250,-. Tel. 04750-11564.

Te k. weg. omst. VOLVO 340 GL 1700 m. katalis. b.w. mrt. '88. Tel. 045-243808.

Te k. VOLVO 360 GLT injectie, b.w. 26-48 km, kl. rood i.s.v.nw. Gerardstr. 6, Landgraaf. 045-318731.

Te k. VOLVO 343 b.w. 7-82, APK 2-90 i.z.g.st. pr. f. 3.400,-. Tel. 045-462901.

VOLVO 760 G.L.E. autom. '84, kl. met blauw, i.z.g.st. f. 18.500,-. 044920-3234.

VOLVO 345 GL '81, te eig. kl. koper met i.z.g.st. f. 4.250,-. 04492-3234.

VOLVO 343, b.w. '81, km. 80.000, v.r.p. f. 4.750,-. Tel. 04492-3234.

Te k. DAF 33 i.z.g.st. C.F. Britusstr. 12, Brunssum.

Diversen

Kärcher 570

Hogedrukreiniger, 80 Bar druk, met echte garantie f. 795,- inclusief BTW

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

Inruilauto's

tegen handelaarsprijzen

Citroën CX '82 prijs f. 5.500,- Fiat 127 '78 rood f. 1.150,- Ford Escort 1.1 Laser '84 blauw f. 9.750,- Ford Taurus combi '81 groenmet. f. 3.750,- Honda Prelude '81 zilver f. 6.900,- Lada 1200 '88 rood f. 7.900,- Mazda 323 '90 zwart f. 1.250,- Mazda 323 '87 zilver f. 6.000,- Nissan Cherry 1.3 GL '83 blauw f. 3.900,- Nissan Sunny coupé '84, zilver f. 5.950,- Nissan Prairie '83 zilver f. 9.500,- Opel Rekord 2.0 S LPG '86 blauwmet. f. 15.250,- Peugeot 104 '78 oranje f. 950,- Renault 5 '78 geel f. 750,- Renault 5 autom. beige f. 950,- Renault 5 TL '82 beige f. 4.900,- Simca Chrysler 1308 '79 bruin f. 750,- Toyota Tercel 1.3 '84, groen f. 5950,- Volvo 66 '78 beige f. 450,- Volvo 66 '78 wit f. 450,- MB 200 D '78, groen f. 3.250,-

Nettoprijs, geen inruil

geen garantie

Jurgen Autocentrum

Langheckweg 32-40, Kerkrade.

Bogman Specials

voor jonge gebruikte auto's

Officiële Ford-dealer Bogman
Hamstraat 70, Kerkrade.
Tel. 045-423030.

Stationcars

Ford LTD station (nieuwstaal) 1978
Ford Sierra station (grijs kenteken) 1985
Mitsubishi Space wagon (3 zit) 1984
Peugeot 505 Familial (3 zit) (n.w. model) 1988
Toyota Tercel station 4 WDR (nieuw) m 1989
Lada 1500 station m 1985
CX Break Turbo diesel (veel extra's) 1986
CX Break 2400 inj. automaat 1982
A.G.M. auto Geusselt, Maastricht. Bij autobaan kruising. Reeds meer dan 15 jaar Uw occasion dealer. Inv. mog. Financiering en garantie. Tel. 043-621861.

Fiat Klankstad

Fiat Panda 34-45 '81 t/m '87, Uno 45-55 '83 t/m '88, Uno Diesel '84, '87, Ritmo '84 t/m '88, Ritmo 105 S, 5-drs., '86, Ritmo 105 CL, 5-drs., '86, Fiat Ritmo 105 TC '82, 127 1050 '85, '86, Fiat 131 CL, 4-drs., '82, Regatta 100 S '84, Subaru Mini Jumbo '87, Fiat 238 zeer mooi '79, Regatta 70, n. gas '86, Daihatsu 650 minibus pers. '85, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Renault 11 TXE '85, Renault RS TL '81, Suzuki Alto GL '87, Skoda 120 LS '86, Skoda 120 L '87, Toyota Corolla aut. '80, Volvo 345 DLS '82, Toyota Starlet 1.0 DX '86, Mitsubishi Lancer '82.

Diverse goedkope inruilauto's in voorraad. Bovag-garantie. Kaalheidersteeweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Alfa Spider Cabriolet in nieuwstaal

Porsche 911 wit, airco enz. 1988
Volvo 480 ES grismetallic 7.000 km 1985
Volvo 740 GL aut. grismetallic div. extra's 1985
Volvo 740 GL diesel groenmetall. div. extra's 1985
Volvo 360 GLT injectie alle extra's 1988
Volvo 340 GL 2.0, 5-drs., perfecte staat 1985
Volvo 240 GL 2.3 Ltr. LPG 1983
Audi 80 16S nieuw model leverbaar 1987
Audi 100 CS 2.3 Ltr. stuur, airco stereo enz. 1986
BMW 318 1.8 Ltr. 4-drs., in nieuwstaal 1986
BMW 318 1.6 Ltr. auto is in nieuwstaal 1984
VW Scirocco GTI rood Kameelverhuur 1984
VW GTI alle denkbaar extra's n.w. pr. f. 62.000,- 1986
VW Golf roodmetall. katalysator 1987
VW Golf diesel groenmetall. 1984
VW Passat 1.600 5-drs. 1980
Mercedes 230 Coupé alle extra's 1984
Mitsubishi Tredia GL metall. 1984
Mitsubishi Pajero Turbo diesel grijs kenteken 1984
Peugeot 309 Allure div. extra's 1986
Seat Ronda 1.5 GLX Porsche syst. alle extra's 1984
Ford Sierra 2.3 D GL uitvoering 1985
Ford Sierra 1.6 Laser LPG 3-drs. 1985
Ford Escort Laser 3-drs. metall. 1988
Citroën BX 5-drs. wit in nieuwstaal 1985
Citroën Axel 1.2 TRS rood diverse extra's 1985
Opel Rekord 2.0 S stationcar als nieuw 1984
Opel Ascona 1.8 S rood LPG enz. 1987
Opel Kadett 1.3 S met koffervak metall. 1987
Opel Kadett 1.3 S Limited edit. 5-drs. 1987
Opel Kadett 1.3 S Club uitvoering 3-drs. 1987
Opel Kadett 1.6 diesel blauw 1985
Honda Civic 1.5 GL 12 Valve 50.000 km 1985
Seat 900 Turbo GL uitv. APC-syst. 1985
Suzuki Jeep SJ401 Hard-top 1984
Mazda Stationcar Bestel 323 1982

Nettoprijs, geen inruil

geen garantie

Jurgen Autocentrum

Langheckweg 32-40, Kerkrade.

Bogman Specials

voor jonge gebruikte auto's

Officiële Ford-dealer Bogman
Hamstraat 70, Kerkrade.
Tel. 045-423030.

Stationcars

Ford LTD station (nieuwstaal) 1978
Ford Sierra station (grijs kenteken) 1985
Mitsubishi Space wagon (3 zit) 1984
Peugeot 505 Familial (3 zit) (n.w. model) 1988
Toyota Tercel station 4 WDR (nieuw) m 1989
Lada 1500 station m 1985
CX Break Turbo diesel (veel extra's) 1986
CX Break 2400 inj. automaat 1982
A.G.M. auto Geusselt, Maastricht. Bij autobaan kruising. Reeds meer dan 15 jaar Uw occasion dealer. Inv. mog. Financiering en garantie. Tel. 043-621861.

Fiat Klankstad

Fiat Panda 34-45 '81 t/m '87, Uno 45-55 '83 t/m '88, Uno Diesel '84, '87, Ritmo '84 t/m '88, Ritmo 105 S, 5-drs., '86, Ritmo 105 CL, 5-drs., '86, Fiat Ritmo 105 TC '82, 127 1050 '85, '86, Fiat 131 CL, 4-drs., '82, Regatta 100 S '84, Subaru Mini Jumbo '87, Fiat 238 zeer mooi '79, Regatta 70, n. gas '86, Daihatsu 650 minibus pers. '85, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Opel Corsa 1600 S, 5-drs., Hatchback '81, Renault 11 TXE '85, Renault RS TL '81, Suzuki Alto GL '87, Skoda 120 LS '86, Skoda 120 L '87, Toyota Corolla aut. '80, Volvo 345 DLS '82, Toyota Starlet 1.0 DX '86, Mitsubishi Lancer '82.

Diverse goedkope inruilauto's in voorraad. Bovag-garantie. Kaalheidersteeweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Alfa Spider Cabriolet in nieuwstaal

Porsche 911 wit, airco enz. 1988
Volvo 480 ES grismetallic 7.000 km 1985
Volvo 740 GL aut. grismetallic div. extra's 1985
Volvo 740 GL diesel groenmetall. div. extra's 1985
Volvo 360 GLT injectie alle extra's 1988
Volvo 340 GL 2.0, 5-drs., perfecte staat 1985
Volvo 240 GL 2.3 Ltr. LPG 1983
Audi 80 16S nieuw model leverbaar 1987
Audi 100 CS 2.3 Ltr. stuur, airco stereo enz. 1986
BMW 318 1.8 Ltr. 4-drs., in nieuwstaal 1986
BMW 318 1.6 Ltr. auto is in nieuwstaal 1984
VW Scirocco GTI rood Kameelverhuur 1984
VW GTI alle denkbaar extra's n.w. pr. f. 62.000,- 1986
VW Golf roodmetall. katalysator 1987
VW Golf diesel groenmetall. 1984
VW Passat 1.600 5-drs. 1980
Mercedes 230 Coupé alle extra's 1984
Mitsubishi Tredia GL metall. 1984
Mitsubishi Pajero Turbo diesel grijs kenteken 1984
Peugeot 309 Allure div. extra's 1986
Seat Ronda 1.5 GLX Porsche syst. alle extra's 1984
Ford Sierra 2.3 D GL uitvoering 1985
Ford Sierra 1.6 Laser LPG 3-drs. 1985
Ford Escort Laser 3-drs. metall. 1988
Citroën BX 5-drs. wit in nieuwstaal 1985
Citroën Axel 1.2 TRS rood diverse extra's 1985
Opel Rekord 2.0 S stationcar als nieuw 1984
Opel Ascona 1.8 S rood LPG enz. 1987
Opel Kadett 1.3 S met koffervak metall. 1987
Opel Kadett 1.3 S Limited edit. 5-drs. 1987
Opel Kadett 1.3 S Club uitvoering 3-drs. 1987
Opel Kadett 1.6 diesel blauw 1985
Honda Civic 1.5 GL 12 Valve 50.000 km 1985
Seat 900 Turbo GL uitv. APC-syst. 1985
Suzuki Jeep SJ401 Hard-top 1984
Mazda Stationcar Bestel 323 1982

Autopark Kerkrade

Locht 44, Kerkrade. Tel. 045-426424.

3 maanden totaal garantie, 12 maanden garantie mogelijk (auto's van max. 4 jaar). Financiering tot 100%, reparaties, onderhoud en alle keuringen. Taxaties-export-shipsments. Geopend van 09.00-19.00 uur. Donderdag tot 21.00 uur. Zondags kijktijd van 10.00-17.00 uur.

Autopark Kerkrade

Locht 44, Kerkrade. Tel. 045-426424.

3 maanden totaal garantie, 12 maanden garantie mogelijk (auto's van max. 4 jaar). Financiering tot 100%, reparaties, onderhoud en alle keuringen. Taxaties-export-shipsments. Geopend van 09.00-19.00 uur. Donderdag tot 21.00 uur. Zondags kijktijd van 10.00-17.00 uur.

Leymborgh Autobedrijf

Mazda 929 DX 2.0, '85; Mazda 626 GLX sed. 2.0 '82 '83 '84 '85. Mazda 626 GLX HB 1.8 '88. Mazda 626 GLX HB 1.6 '85, '86 '87. Mazda 626 GLX coupé 2.0 '82, '84, '86. Mazda 323 HB 1.3 LX '85; Mazda 323 HB 2.0 '80 '81, '82. Mazda 323 Sedan LX 1.3 '86. Mazda 323 sed. 1.5 GLX '88. Mazda 323 Station 1.3 '79; Mazda 323 station 1.7 D '87. Mazda 323 sed. GLX PS 1.5 '88; Mazda 323 sed. GLX 1.5 '87. Mazda 323 sed. LX 1.3 '85, '86, '87. BMW 318 1.8 '81; Citroën Visa RE II 1.1 '87; Nissan sunny GL 1.5 '84; Nissan Sunny Trend 1.3 '85; Nissan Sunny SL C '88; VW Passat C 55 1.6 '83; VW Jetta 40 kW 1.6 '87. Volvo 360 GL '86; Volvo 240 Van D 2.0 '85; Mitsubishi Colt EL 1.2 '84; Toyota Corolla DX aut. 1.5 '86; Pin. 15 cvr met f. 25.000,-. Occasion met Mazda-Kroongarantie. Bomenweg 2-8, Limbricht. Tel. 04490-15838.

AUTO/TRUCKVERHUUR

Bestaans AutoRent. Ruime keuze in pers.-auto's, 9-pers. busjes, campers, bestel- en vrachtwagens; ook met hydr. ladderlift. Heerlen, Spoorringel 50. Loo. busstation. Tel. 045-724141.

Te koop PORSCHE 924, kl. rood, b.w. '81, APK gek. 3-90, v.r.p. f. 13.500,-. Per adres Mottweg 26, Landgraaf. BMW 318, kl. zwart, zeer mooi, veel acc. b.w. '84, pr. n.o.t.k. Tel. 045-318334.

1000%

zijn onze auto's en 100% is genoeg!!!

BOVAG

Auto van de week!!!
Lada 2104 1.5 Combi
5-speed '87 van 1e eigenaar.

Audi

90 Quattro 155 PK '85
100 CC 118 PK '85
80 C 4-drs. 75 PK '85
Citroën Axel 11 '86
Citroën GSA special '83
Fiesta 1000 '83
Taurus 2000 L 77
Honda Accord EX '83

Lada

1200 S '85 2105 '85

Mitsubishi

Colt 1200 GL '86
Nissan Micra SDX '86

Opel

Kadett HB 1.3 LS '87
Kadett HB 1.6 GLS '84
Kadett HB 1.2 LS '82
Commodore 2.5 S aut. '81
Mantia 19 S Berlina '87
Peugeot 205 GE '85
Renault 5 1.5 sp. '84
Saab 900 Turbo 5 '80

Seat

Fura Playa L '85
Ibiza 1.2 GL K6 '87
Ronda 1.2 GL P '85

Toyota

Supra Targa 3.0 '86
Carina 11 1.6 DX '85
Corolla Liftback DX '82
VW Golf 1100 '78
Volvo 360 1.6 '86

Bovaggarantie of 6, 12 mnd. Eigen garantie. Financiering tot 100%. Wij zijn ook uw adres voor: Geheel auto-onderhoud-uitlastservice-ban-denservice schadeherstel en taxaties-APK keuringen-bedrijf. Donderdag koopavond. Auto en APK centrum

Keulartz

Locht 42 B3, Kerkrade.
Tel. 045-418905.

Jurgen AUTOVERHUUR

Langheckweg 32-40, Kerkrade.
Tel. 045-463333.

Diversen

G.G. auto's en autohobby bleid aan; Honda Accord Sedan '85; Honda Civic automaat '81; Honda Prelude in n.w. st. '81; Fiat 127 spec. n.w. '85; Mitsubishi Colt 1.8 diesel '84; Renault 5 diesel '84; VW Jetta n.w. model '87; Opel Mantia GTJ '86; Ford Fiesta 1.1 lux '82; Volvo 343 GL '82; Ford Escort 1.3 GL, schuifdak '85; Renault 25 met alle extra's '85; Peugeot 305 GL met LPG '82; Suzuki bui grijskent. '84 enz. enz. Garantie-financiering-inruil-APK-keuring; ook voor verder onderhoud, kunt u bij ons terecht. Ook voor al uw auto-accessoires. G.G. auto's en autohobby Heerenweg 284-286, Heerlen, tel. 045-224172 (gr. weg Hrt/Brs) f. 800,- tot f. 3.000,-. PRIJS-VERLAGINGEN op de laatste van autoselectie-bekend voor degelijke auto's tegen betaalbare prijzen: Toyota Corolla 1.3 DX b.w. '87; Ford Sierra 1.6 5-drs. met LPG b.w. '88; VW Passat Variant diesel b.w. '88; Ford Escort 1.3 Laser b.w. '88; VW Polo 1.1 b.w. '88; Lada 2105 GL 1.5 b.w. '88; Opel Kadett 1.6 LS diesel combi b.w. '88; Mazda 626 GLX 2.0 automaat met LPG b.w. '85; Peugeot 206 GR 6-versen b.w. '85; Fiat Regatta 85 S automaat b.w. '85; Datsun Cherry 1.3 Ltr. b.w. '83; Citroën 2 CV 6 b.w. '83; Honda Civic luxe 5-versen b.w. '81; Opel Kadett 1.2 GL b.w. '81; Volvo 343 GLS 2.0 b.w. '81; VW Polo b.w. '81; Peugeot 505 GR met LPG b.w. '81; VW Golf diesel b.w. '80; Opel Mantia 2.0 S b.w. '80; Volvo 343 DL automaat b.w. '80; Renault 20 TS met LPG b.w. '80; Mitsubishi Colt GL b.w. '79; Honda Prelude met LPG b.w. '79; VW Passat met LPG b.w. '80; Opel Ascona 1.9 b.w. '87. Al deze auto's zijn in prime staat. Autoselectie. Autohobby. Trichterweg 108-Brunssum. Tel. 045-229080. (bij Shell benzine-station Treebeek).

Haspelseste 20

Tel. 04490-16565.

Te k. BRANDWEERMAN-SCHAPPENWAGEN

Commer. b.w. '63, 24.000 km, comp. incl. pompen, zeer mooi, kl. defect, f. 4.000,-. 04490-22424.

Frans VANHAUTEN

Autoverhuur. Volvo 740 GLE '85. Volvo 240 GL b.w. '86. VW Jetta 4-drs. elan b.w. '86. Peugeot 205 GTI b.w. '85. Peugeot 205 XE b.w. '85. Peugeot 305 select b.w. '85. Peugeot 505 SR LPG b.w. '80. Peugeot 104 GR b.w. '81. Honda Civic b.w. '83. Honda Accord 4-drs. b.w. '83. Renault Fuego 20X '82. Opel Kadett 1.3 b.w. '85. Opel Kadett 1.6 diesel b.w. '83. Opel Kadett 1.35 LPG b.w. '80. Opel Corsa 1.2S b.w. '84. Mitsubishi Colt GLX '85. Citroën AX b.w. '88. Fiat Panda 45S 19.000 km '86. Porsche 911 SC '80. VW Golf '80. Ford Escort XR3i Cabriolet '84. BMW 318 '80. Snelle en discrete financiering. Frans Vanhuten Autobedrijf. Hoek Kaalheidersteeweg Denterbachtweg Kerkrade. Tel. 045-423288.

Veder Inruilers

VW GOLF 1600 AVANCE antriekmot. 3-drs., 45.000 km. 07-87
FIAT UNO 60S SILVER SPECIAL 55.000 km. '84-87
PEUGEOT 305GR blauw met., 75.000 km, schuifdak, 09-83
TALBOT HORIZON 1500, rood, 60.000 km. 1e eigenaar, 09-82

Volvo dealer

Veders

Industriestraat 3

Sittard

04490-10342

Te koop gevraagd AUTO's vanaf 1976. Garage Schepkens. Tel. 04405-2896.

Volvo dealer

Veders

Industriestraat 3

Sittard

04490-10342

Te koop gevraagd AUTO's vanaf 1976. Garage Schepkens. Tel. 04405-2896.

AUTOBEDRIJF E. Custers

Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5261

bleid tot koop aan; Opel Ascona Hatchback 1.6 S t. '83 f. 7.900,-. Toyota Cressida Diesel n.w. model t. '83 f. 6.900,-. Fiat Uno 55 S t. '86 f. 9.000,-. Ford Fiesta 1300 S t. '82 f. 5.900,-. Opel Mantia 2.0 GTE aut. t. '80, i.z.g. f. 6.900,-. Toyota Starlet 1.0 DX '86; Mitsubishi Lancer '82.

Diverse goedkope inruilauto's in voorraad. Bovag-garantie. Kaalheidersteeweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

AUTOBEDRIJF E. Custers

Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5261

bleid tot koop aan; Opel Ascona Hatchback 1.6 S t. '83 f. 7.900,-. Toyota Cressida Diesel n.w. model t. '83 f. 6.900,-. Fiat Uno 55 S t. '86 f. 9.000,-. Ford Fiesta 1300 S t. '82 f. 5.900,-. Opel Mantia 2.0 GTE aut. t. '80, i.z.g. f. 6.900,-. Toyota Starlet 1.0 DX '86; Mitsubishi Lancer '82.

Diverse goedkope inruilauto's in voorraad. Bovag-garantie. Kaalheidersteeweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

AUTOBEDRIJF E. Custers

Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5261

bleid tot koop aan; Opel Ascona Hatchback 1.6 S t. '83 f. 7.900,-. Toyota Cressida Diesel n.w. model t. '83 f. 6.900,-. Fiat Uno 55 S t. '86 f. 9.000,-. Ford Fiesta 1300 S t. '82 f. 5.900,-. Opel Mantia 2.0 GTE aut. t. '80, i.z.g. f. 6.900,-. Toyota Starlet 1.0 DX '86; Mitsubishi Lancer '82.

Diverse goedkope inruilauto's in voorraad. Bovag-garantie. Kaalheidersteeweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

MAZDA 323 1.3 HB '84 i.n.w.

a. ANWB-gekeurd f. 8.750,-. Opel Kadett 1.2S 3-drs model in goed b.w. '81 f. 5.500,-. Opel Kadett 1.6S SR 5-drs 5-bak enz. '83 APK v.m. 4-90 f. 8.750,-. Marc Dassen Auto's, Nijverheidsweg 13, Heerlen, Maastricht. Tel. 043-61484 of 634302.

NISSAN Patrol diesel '84

Schadeauto's: Porsche 944, 82; Ascona 1300 GL '85; Sierra '86. Deumes, Heerlen 20, Brunssum. Tel. 045-254482.

Autohandel "DE HOMMERT"

Hoensbroek bleid aan Opel Kadett GT '87, 1e eig. f. 18900,-. BMW 525 tje '80 f. 4.250,-. VW Golf diesel '84 in '86 vanaf f. 12500,-. Renault 5 Alpine, i.z.g. st. '81 f. 4900,-. Mitsubishi Sapporo '81 f. 5250,-. Volvo 244 DL LPG, '80 f. 4250,-. Ford Fiesta '79 f. 2900,-. Audi 80 GLS '81 f. 5500,-. Talbot Rancho '81 f. 4500,-. Renault 18 GTS stationcar, LPG, '82 f. 5250,-. Opel Kadett 1.2 '80 f. 4500,-. Subaru '80 f. 2750,-. BMW 320 t. '77 f. 1900,-. Ford Granada 2.3 GL '81 f. 4450,-. Honda Civic '81 f. 4500,-. Volvo 343 aut. '81 f. 4250,-. Diverse goedkope inruilers. Inkoopverkoop/financiering. Hommerterweg 77a. Tel. 045-227419.

AUTO'S. Hallo, opgelet, wij betalen f. 300,- tot f. 20.000,- voor uw auto.

Tel. 045-411572.

Div. INRUILERS met APK:

Golf GTI-uitv. '77. Mazda 323 b.w. '77. Mini 1000 '78. Ford Fiesta '78. Ford Fiesta '79. Citroën Visa 14 RE '80. Audi. P. Franken, Ganzeweide 58, Heerlenheide, tel. 045-72771/1216475.

Te k. Mercedes 190 E 2.3 '87; Ford Transit bus 9-pers diesel dec '87; Ford FI 85a '83; Citroën 2 CV 6; Citroën 2RS b.w. '82; Ford Sierra 23 diesel GL, 5-drs., b.w. '88; Opel Ascona 18 i GT sport, div. ex. '86. Opel Ascona 16 diesel, nieuw mod. '82. Mercedes 190 autom. '84; Fiat Ritmo '82; Mitsubishi Sapporo z.g.a. n.w. '79; Mitsubishi Sapporo '78; Mitsubishi Galant '81; Nissan Cherry '83; Opel Ascona 1.6 S '78. Ganzeweide 58, Heerlenheide, 216475/727711.

OPTEL Rekord Berlina '80

f. 3.500,-. A.M.X. Sport '80 f. 5.750,-. Ford Granada '82 f. 5.250,-. Opel Kadett '77 f. 900,-. Peugeot 104 '83 f. 4.750,-. Volvo 240 '78 f. 1.500,-. Fiat 131 '81 f. 2.750,-. Opel Kadett 1.6 D '83 f. 7.750,-. Opel Rekord 2.3 D '84 f. 8.750,-. Mitsubishi Galant Combi '84 f. 8.750,-. Volvo 343 '79 f. 900,-. Oirsbeek 23-82.

LUCAR Automobielten, Kerkrade

voor kopen zonder risico. Erkend APK-keuringstation. BMW 528i '86, antriekmot., alle access. iets apart; BMW 520i '86, donkerblauw, zeldz. mooi; BMW 525i '84, blauwmetall. alle access.; Ford Scorpio '87, met 20 GL, n.w. Ford Sierra '86, 4-drs. kofferbak zilver, 1.8 GL, Ford Escort XR3i '87, alle access., zilvermetall. verlaagd uitgeb.; Nissan 300 2x, sport cabrio, zilver type '86 exel. Renault 125 GT Turbo, laatste nieuw model '87, topsnel 220 km, comp. uitgeb. Corvette sport Targa, zwart, zeer exel.; Fiat Bertone Cabriolet '80, blauwmetall. Mercedes 190E '86, wit vel. uitgeb. apart mooi; Honda Prelude 85 rood metall. duurzame uitv.; Porsche 924 antriekmot. nieuw, koper; Honda Civic autom. '88, zilver type '87, Opel Kadett 18 mnd oud, rood, type GSI; Renault 1.5 5-drs, rood; VW Golf 3 x 85 V, 10, derby '82, rood f. 3.750,-. Scooter Honda 50 cc nieuwste type, koper; BMW 316 3 x 85; Lancia Sport '86, goudkl. nieuw pim. 15 inr. wagens vanaf f. 1.000,-. Inkoop betere auto's gevraagd. Lucar Automobielten, Kerkrade 67, Kerkrade. Tel. 045-459963.

Te k. g. g. PERSONEN-AUTO'S

NISSAN vanaf '81. Autohandel de Hemmert Hoensbroek. Tel. 045-227419.

Te koop OPEL Mantia autom. b.w. '78, Volvo 244 L b.w. '76, Opel Kadett b.w. '77, Opel Kadett b.w. '78, Honda Accord b.w. '79, Citroën GS b.w. '80, 2X Chevrolet Caprice b.w. '80, Audi 100 n.w. model b.w. '79, te bevragen Belgiëlaan 194, Heerlen, onder op de parkeerplaats. Te koop OPEL Ascona 19 S b.w. '80, i.g.st.; Mazda 323, APK, b.w. '78, i.g.st. Tel. 045-221080.Te k. Opel KADETT GSI, 1987, 2.0 Ltr., geheel uitgebouwd, enige in Nederland; Opel Escort XR3i RS Turbo, 1987, iets apart; Porsche 911 coupé, 1979, rood, als nieuw; Porsche 928, autom., 1981, geheel S-uitvoering, 1981; BMW 316, 1984, met gas, sportwielenz enz., n.w. type; Ford Escort 1600 Laser, 4-drs., 1985, zwart; Opel Kadett 16 D, 1984, AN, inruil en financiering mogelijk. 3 maanden of 10.000 km-garantie. Europaweg 32-40, Landgraaf. Tel. 045-324498.

Te koop OPEL Ascona 19 S b.w. '80, i.g.st.; Mazda 323, APK, b.w. '78, i.g.st. Tel. 045-221080.

Te k. Opel KADETT GSI, 1987, 2.0 Ltr., geheel uitgebouwd, enige in Nederland; Opel Escort XR3i RS Turbo, 1987, iets apart; Porsche 911 coupé, 1979, rood, als nieuw; Porsche 928, autom., 1981, geheel S-uitvoering, 1981; BMW 316, 1984, met gas, sportwielenz enz., n.w. type; Ford Escort 1600 Laser, 4-drs., 1985, zwart; Opel Kadett 16 D, 1984, AN, inruil en financiering mogelijk. 3 maanden of 10.000 km-garantie. Europaweg 32-40, Landgraaf. Tel. 045-324498.

Te k. HONDA Quintet 5-drs. b.w. '82 m. schuif, 5-bak f. 3.650,-; Mazda 2 ltr. 625 35X 4-drs 5-bak m. schuif, elc. ramen b.w. '82 f. 3.850,-; Opel Ascona 16 S b.w. '77 f. 150,-. Alles APK gek. tot '90, met garantie. Tel. 045-323178.

Te k. Mazda 323 GT b.w. '81 f. 4.500,-; Toyota Super Saab b.w. '81 f. 3.750,-; Peugeot 505 Diesel b.w. '83 f. 5.750,-; Jeep Willys b.w. '83 Diesel f. 6.750,-; Renault 17 TL Cabriolet b.w. '75 f. 6.500,-; Saab 900 GL Sedan b.w. '82 f. 7.000,-; Citroën Acadiane b.w. '83 f. 3.250,-; Opel Kadett city b.w. '79 f. 3.000,-; Opel Kadett lize b.w. '79 f. 1.750,-; Honda Prelude b.w. '79 f. 2.750,-; Ford 1600 luxe b.w. '80 f. 2.750,-; Ford 1600 GL b.w. '79 f. 2.000,-; Opel Rekord 20 S, LPG b.w. '81 f. 2.000,-; Opel Rekord 20 S, LPG b.w. '81 f. 1.500,-; Toyota Carina b.w. '79 f. 1.250,-; Citroën Visa b.w. '80 f. 1.250,-; Datsun 140 Y b.w. '80 f. 1.250,-. Alles auto's APK gekeurd. Locht 44, Kerkrade-West. Tel. 045-425858/325855.

Te k. HONDA Quintet 5-drs. b.w. '82 m. schuif, 5-bak f. 3.650,-; Mazda 2 ltr. 625 35X 4-drs 5-bak m. schuif, elc. ramen b.w. '82 f. 3.850,-; Opel Ascona 16 S b.w. '77 f. 150,-. Alles APK gek. tot '90, met garantie. Tel. 045-323178.

Te k. Mazda 323 GT b.w. '81 f. 4.500,-; Toyota Super Saab b.w. '81 f. 3.750,-; Peugeot 505 Diesel b.w. '83 f. 5.750,-; Jeep Willys b.w. '83

Van onze correspondent

BROWNSVILLE – Victor Mendizabal (25) had tot vlak voor de laatste Kerst een mooie vrouw, twee zonen en een eigen bedrijfje, een winkel in veevoer in Guatemala-Stad, de hoofdstad van Guatemala.

Victor zit nu als politiek vluchteling in het overvolle Rode Kruis-kamp in Brownsville, een stadje in de uiterste zuidpunt van Texas. Z'n zonen zijn bij familie in Guatemala, z'n winkel is opgedoekt, en z'n vrouw, Rosa, is weg.

Hij heeft het te danken aan het feit, dat een van zijn klanten in Guatemala-Stad een hoge militair was. Die militair had een grote boerderij buiten de stad, en Mendizabal bracht er geregeld zijn veevoer naar toe. Maar de streek zat vol guerrilleros en op een kwade dag in december kwam Victor hen op het uitgestrekte terrein van de boerderij tegen. Ze waren bezig koeien te slachten, want ze hadden honger.

De guerrilleros vroegen aan Victor of hij voor de militair werkte. Hij vertelde van zijn winkel. Ze vroegen hem waar hij vandaan kwam. Toen hij zei dat hij in de bergen geboren was, zeiden ze: „Waarom ga je niet met ons mee? Zo iemand als jij kunnen we goed gebruiken.“

Smoes

Maar hij wilde niet, en verzoon een smoes. Over z'n vrouw, en z'n kinderen, en dat hij tijd nodig had. Victor bofte, want de guerrilleros lieten hem gaan. Maar de toevallige ontmoeting had grote gevolgen. Want op de een of andere manier raakte het in de buurt bekend dat Victor met de guerrilleros had gesproken. Dat veranderde alles. Angst was sindsdien de vaste metgezel van Victor en Rosa.

De guerrilleros zouden kunnen denken dat hij een verklikker was, en hem daarvoor kunnen straffen. En als de militairen ervan hoorden, zouden ze hem kunnen oppakken, en verhoren. En iedereen wist wat dat betekende.

In paniek besloten Victor en Rosa te vluchten. Dat was vooral op aandringen van de zus van Rosa, die in de Verenigde Staten, in Los Angeles, woonde. Ze zei: „Kom toch ook. Het is heel makkelijk. Ik zorg wel voor jullie.“

Bus

Rosa ging het eerst, op 22 december. Ze volgde de beproefde route. Met hulp van een coyote, een mensensmokkelaar, ging ze met de bus van Guatemala-Stad dwars door Mexico naar de grens bij Brownsville.

Daar stak ze de ondiepe Rio Grande over, en eenmaal in het beloofde land zei ze aan la migra, de douane, dat ze een politieke vluchteling was. Daarom mocht ze in ieder geval voorlopig blijven, tot de rechter zich over haar zaak zou buigen.

In Guatemala-Stad rondde Victor intussen zijn zaken af. Haast elke dag hoorde hij wel van zijn vrouw. Ze stuurde briefjes, en soms belde ze op. Victor: „Tot 17 januari was dat. Toen hoorde ik niets meer van haar.“

De doodongeruste Victor besloot een paar dagen later haar te gaan zoeken. De kinderen werden bij familieleden ondergebracht, en hij stapte op de bus richting Amerika, net zoals zijn vrouw dat een maandje eerder had gedaan.

Advertentie

In Brownsville zocht hij alle kampen af, praatte hij met iedereen die hij maar tegenkwam, ging hij naar de politie, naar de douane. Hij plaatste zelfs in de Brownsville Herald een advertentie met de vraag: „Wie weet waar Rosa Julieta Vasquez de Mendizabal is?“. Maar hij hoorde niets.

Nu zit Victor in het Rode-Kruis-kamp, te wachten. De Amerikaanse vrijwilligers daar prijzen hem, omdat hij nooit te beroerd is om een handje uit te steken. Verlegen zegt hij: „Ik heb altijd gewerkt“. En als hij maar werkt, dan hoeft hij niet steeds aan zijn vrouw te denken. „Nee“, zegt hij met gebogen hoofd, „Ik weet niet of ze nog leeft. Haar zus in Los Angeles heeft ook niets van haar gehoord, niemand heeft iets gehoord. Dus ik blijf hier maar. Op 24 april hoor ik of ik politiek asiel krijg. Ik hoop dat ik hier mag blijven, want dan kan ik m'n zonen laten komen. Terug kan ik niet meer.“

Duizenden

Het verhaal van Victor en Rosa is er maar één van de duizenden die je kunt horen, als je in de vluchtelingenkampen van Brownsville gaat praten.

Want alle Guatemalteken, Hondurezen, Salvadorianen, Mexicanen

● *Dagelijks steken vluchtelingen uit Midden-Amerika de ondiepe Rio Grande bij Brownsville over om hun heil te zoeken in de Verenigde Staten.*

De Derde Wereld van de VS

● *In het Rode Kruis-kamp in Brownsville wacht ook deze familie op betere tijden.*

● *Rosa Hernandez Flores met haar 11-jarige dochter Lidia. Zij vluchtte uit Honduras uit angst voor man.*

en Nicaraguanen hebben hun eigen reden gehad om uit hun vaderland te vertrekken, en de moeilijke en gevaarlijke reis naar het noorden te ondernemen.

In veruit de meeste gevallen is die reden economisch. Dan hebben ze gehoord dat er in Amerika werk is, dat er 20 keer zoveel wordt betaald als in hun eigen land, dat ook als je illegaal bent de werkgevers voor je in de rij staan.

Sommigen hebben andere redenen. Rosa Hernandez Flores ging met haar 11-jarige dochter Lidia weg uit Honduras toen haar man, van wie ze lang gescheiden had geleefd, haar zei dat ze weer bij hem moest komen wonen.

Bang

„Dat wilde ik niet. Want mijn man vermoordt mensen voor z'n beroep. Ik weet niet in wiens opdracht, of het voor de militairen is, of voor een politieke partij, maar hij vermoordt steeds mensen. Ik was bang dat Lidia en ik ook vermoord zouden

worden, als we niet bij hem zouden gaan wonen“.

En de 38-jarige Rolando uit San Juan Tepezontles, El Salvador, heeft ook een andere reden. „Zie je dit“, zegt hij, op lidtekens op zijn wang, voorhoofd en been wijzend. „Dat is van kogels. En dit?“ – hij wijst nu op zijn arm en zij – „Dat is van messtekken“.

„Ik werkte voor de S-2, de militaire geheime dienst. Ik had er genoeg van, en daarom ben ik weggaan. Ons hele land wordt vernietigd. Het is economisch kapot. Het is politiek kapot. Overal zijn doodseskaders. Er zijn bommen in de hoofdstad, in taxi's, in fabrieken. Het is het land van la muerte, de dood“.

Magneet

Sinds jaar en dag zijn Mexicanen de 3.000 kilometer lange grens met de Verenigde Staten overgestoken, op zoek naar een beter bestaan. Vele honderdduizenden konden de aantrekkingskracht van de magneet die het rijke Amerika is, niet weerstaan, en trokken noordwaarts.

Maar nieuw is, dat naast die stroom Mexicanen een tweede stroom, van Middenamerikaan, is ontstaan. Anders dan bij de Mexicanen, die op tal van punten de grens oversteken, komen de Middenamerikaan bijna allemaal via Brownsville het land binnen. Dat komt omdat dat stadje het dichtst bij hun vaderland is.

Cijfers van de Amerikaanse immigratiedienst, de Immigration and Naturalization Service (INS), laten zien hoe de stroom is gegroeid sinds de lente van vorig jaar. Dat kon aarded worden bijgehouden, omdat vrijwel alle Middenamerikaanse immigranten zich bij de autoriteiten aanmeldden.

Allemaal zeiden ze, politiek vluchteling te zijn. Dat verzekerde hen van een verblijf van tenminste enkele maanden in de VS. Want politieke vluchtelingen mogen hun zaak voor de rechter brengen, hebben beroepsmogelijkheden en andere rechten die allemaal tijd opleveren.

Juni vorig jaar meldden zich zo 1.900 politieke vluchtelingen uit

Kampen in Texas met Middenamerikaanse vluchtelingen raken overvol

Middenamerikaanse landen aan. In augustus waren dat er 2.800, in september 5.500, in november 7.700 en in de periode tussen 9 januari en 21 februari van dit jaar meer dan 13.000.

Eind vorig jaar zag de INS de situatie volledig uit de hand lopen. Op basis van berichten van Amerikaanse diplomaten schatte de INS dat, als er niets gebeurde, in 1989 meer dan 100.000 Middenamerikaan als politiek vluchteling naar Brownsville zouden komen.

Er moest snel gehandeld worden, en daarom werd op 15 december een nieuwe regeling van kracht. Tot die datum konden de immigranten namelijk politiek asiel in Brownsville aanvragen, en vervolgens, in afwachting van hun rechtszaak, gaan waarheen ze wilden.

De meesten trokken naar familieleden of vrienden in Miami en Los Angeles, meldten zich daar bij de autoriteiten aan als vluchteling, en doken onder als het er niet goed voor hen begon uit te zien. Dat gaf dan niets, want als illegaal kun je het heel lang in Amerika uithouden.

Wachten

Dat veranderde dus op 15 december. De immigranten mochten toen niet meer uit de omgeving van Brownsville vertrekken, maar moesten daar blijven wachten op de uitspraak in hun asielzaak. De maatregel had het gewenste effect, en zorgde voor een kleinere stroom. Maar niet zo klein dat er niet acuut problemen ontstonden.

Want tussen 15 december en 9 januari meldden zich 1.700 vluchtelingen aan. Die moesten dus allemaal in Brownsville blijven, en daar was het armoedige, 90.000 inwoners tellende stadje niet op berekend.

Gemeentesecretaris Steve Fitzgibbons: „Ze sliepen in de straten hier, en in een motel dat op het punt stond te worden afgebroken. Er was daar niets, geen stromend water, geen riolering, niets, dus dat was een gevaar voor de volksgezondheid“.

„Toen het motel vol was, was er helemaal geen uitweg meer. Op dat moment opende een rooms-katholieke non, zuster Juliana, een terrein van de kerk voor hen. Er werden daar tenten opgezet, en dus zaten er hele families in tenten. Het

was absoluut onhoudbaar aan het worden“.

Regering

Maar deed de federale regering dan niets? Het probleem was tenslotte veroorzaakt door een federale dienst, de INS. Fitzgibbons: „Precies. Maar de federale regering reageerde op z'n minst erg langzaam. Begin januari was het hier zo ernstig geworden, dat het Rode Kruis besloot te gaan helpen, en pas toen ging het beter.“ De irritatie over het gebrek aan optreden van de regering in Washington werd zo groot, dat de burgemeester van een aanpalende gemeente, Harlingen, begin januari het kantoor van de INS domweg sloot. Dat trok de aandacht, en met de gewenste resultaten.

Op 9 januari werd de INS-maatregel teruggedraaid, en konden politieke vluchtelingen dus weer, na aanmelding, gaan waarheen ze wilden. De druk was daarmee enigszins van de ketel. Brownsville en Harlingen konden weer een beetje ademen.

Maar de INS niet, want onmiddellijk zwol de stroom Midden-Amerikanen weer aan. Zoals gezegd: tussen 9 januari en 21 februari waren het er meer dan 13.000, van wie 4.700 uit Nicaragua, 3.800 uit El Salvador, 3.400 uit Honduras en 1.600 uit Guatemala.

Maar toen, op 21 februari, werd weer nieuw beleid van kracht. In de eerste plaats werd het aantal agenten dat bij Brownsville de grens bewaakt – en die grens bestaat uit de makkelijk over te steken Rio Grande – verdubbeld. Bovendien werden alle immigranten die zich aanmeldden direct in kampen gestopt en werd de procedure waarmee over hun asiel-aanvraag werd beslist, drastisch versneld. Nu wordt, als het even kan, binnen een week een bindende beslissing genomen. Wie wordt afgewezen, wordt op het vliegtuig gezet.

Dat nieuwe beleid had twee gevolgen. Virginia Kice, woordvoester van de INS: „In de eerste plaats nam het aantal asiel-aanvragen dramatisch af. We krijgen nu nog maar 20 tot 25 aanvragen per dag, en dat waren er dus meer dan 300“.

Het tweede gevolg was, dat de mensen die zich aanmeldden, vast kwamen te zitten. Gezinnen belanden – en belanden – in het Rode Kruis-

kamp, dat is gevestigd in een gebouwcomplex waar ooit het ministerie van landbouw geïmporteerde groenten, fruit en vee op ongedierte en ziekten onderzocht.

Het is een kamp dat z'n bijna 900 inwoners relatief veel vrijheid biedt. Ze mogen in en uit, en binnen is er een keuken – die tot 6 maart 97.629 maaltijden afscheidde –, wordt er een kliniek gebouwd, en zijn er slaapplekken.

Grimmig

Heel wat grimmiger is het in het kamp voor degenen die in hun eentje de reis naar Amerika ondernemen. Zij zitten in het Port Isabel Detentie Centrum, een 150 hectare groot stuk land van de INS, met in het midden een gevangenis.

Die gevangenis bestaat uit gebouwen en tenten – die als slaapplekken dienen – en is omgeven door een hoog hek met prikkeldraad. Om het hek patrouilleren een kleine 100 veiligheidsmensen, die van een particuliere bewakingsfirma zijn gehuurd.

Binnen bevinden zich ruim 2.000 vluchtelingen, die allemaal gekleed gaan in oranje overalls en blauwe tennisschoenen. Ze doden er de tijd tot hun in bijna alle gevallen zekere deportatie met sporten. De stemming is slecht: er wordt nogal wat gevochten. Journalisten mogen niet meer naar binnen, uit angst voor een opstand.

De rooms-katholieke bisschoppen noemden het kamp onlangs in een verklaring: „het grootste concentratiekamp op Amerikaans grondgebied sinds de gevangenneming van Japanse Amerikanen tijdens de Tweede Wereldoorlog – een zwarte bladzij in onze geschiedenis“.

Tevreden

Wel, dat zeggen de bisschoppen dan maar. De INS is in ieder geval tevreden. Woordvoester Virginia Kice: „Het feit dat zich nog maar zo weinig vluchtelingen aanmelden, betekent dat ons beleid werkt“.

O ja? Vraag dat ook eens aan dr. Tony Zavaleta, een medisch antropoloog uit Brownsville, die is gespecialiseerd in het vraagstuk van de immigranten.

Hij zegt: „Wat de INS zegt, is echt ongelooflijk stom. Natuurlijk maakt dit aan de immigratie geen eind. Wat nu gebeurt, is dat de immigranten zich niet meer aanmelden, maar gelijk ondergronds gaan. En als ze merken dat ze hier niet meer de rivier overkomen, omdat er zo goed bewaakt wordt, dan gaan ze naar El Paso, of naar Californië. De stroom gaat gewoon door, alleen ongemerkt“.

Het probleem, aldus Zavaleta, kan alleen in de Middenamerikaanse landen en Mexico zelf worden opgelost. „Zolang daar de economische en politieke omstandigheden zijn zoals ze zijn – en de Amerikaanse regering draagt op z'n minst voor een deel de verantwoordelijkheid daarvoor – zullen de immigranten blijven komen.“

Gegroeid

Zolang ook zullen de 'colonias' blijven groeien, de ringen van armoedige nederzettingen die in de loop der jaren rond steden als Brownsville en El Paso zijn gegroeid. Die colonias zijn de Derde Wereld van Amerika.

Ze bestaan uit eenvoudige huisjes, veelal zonder stromend water of riolering en in sommige gevallen zelfs geen elektriciteit. Het is hier dat veel immigranten terecht komen. Ze leiden er een bestaan dat je in Latijns-Amerika of Azia verwacht, maar niet in de VS.

Dysenterie, TBC en hepatitis zijn in de colonias normaal. Zapaleta, die een geneeskundige dienst voor de colonias leidt: „Ik krijg dokters uit het hele land op bezoek, omdat ze in de colonias ziekten kunnen bestuderen die elders in het land niet voorkomen“.

Advertenties

Zolang het probleem van de immigranten voortduert, zullen verder in de Brownsville Herald wel advertenties te zien zijn zoals die van Victor Mendizabal, die elke dag weer hoopt misschien toch nog iets van zijn Rosa te horen.

Je vindt ze in de rubriek 'persoonlijk', naast advertenties waarin mensen uit, blijken hun telefoonnummers, de betere gedeelten van het land (Washington, New York) vragen om pasgeboren adoptiekinderen.

„U mag op onze kosten bellen. Alle uitgaven worden vergoed. Wij zullen een liefdevol huis geven en een zekere toekomst“. Het is allemaal misschien wel goed bedoeld, maar dat maakt het niet minder vreselijk. Het is mikken op de wanhoop van de immigranten. Waar de „jonge, gelukkig getrouwde“ echtparen uit de advertenties op hopen, is dat sommige immigranten zo diep in de ellende zitten dat ze hun eigen baby's van de hand willen doen.

henk dam

Ecu moet wettig betaalmiddel worden

Europees Parlement wil centrale bank

Van onze redactie economie

BRUSSEL - Het Europees Parlement wil dat de EG-landen op 1 januari 1995 een economische en monetaire unie en een Europese centrale bank oprichten, op voorwaarde dat de economieën van de twaalf landen tegen die tijd voldoende naar elkaar toe zijn gegroeid.

Dat staat in een resolutie die gisteren in Straatsburg is aangenomen. De ecu moet in 1995 een wettig betaalmiddel worden. Tot 1998 kunnen de bestaande valuta's in omloop blijven.

Integratie

Volgens het Parlement zijn de elementaire voorwaarden voor een economische en monetaire unie vervuld als de EG in 1993 een volledig vrije markt voor goederen, diensten en kapitaal tot stand heeft gebracht. De periode tot 1995 moet worden benut voor een verdere integratie van het economische en monetaire beleid in de twaalf lidstaten, onder meer door versterking van het Europees Monetair Stelsel (EMS).

Het Britse pond moet zo spoedig mogelijk in het wisselkoersmechanisme worden opgenomen, zo stelt

het Parlement. Om de toetreding van de Griekse drachme, de Spaanse peseta en de Portugese escudo tot de Europese eenheid te vergemakkelijken zouden deze valuta's enige tijd moeten worden uitgesloten van de geleidelijke beperking van de maximaal toelaatbare fluctuaties in het EMS, die volgens het Parlement noodzakelijk is.

Onduidelijk

Over de essentiële vraag of een Europese centrale bank onafhankelijk moet zijn van politieke druk is de resolutie onduidelijk. Enerzijds wordt gezegd dat alle centrale banken in Europa in 1995 autonoom moeten zijn geworden ten opzichte van hun regeringen, maar anderzijds zou de bank zich bij haar monetaire beleid moeten laten leiden door de prioriteiten die zijn vastgesteld door de ministers van Financiën.

FNV sceptisch over milieu-convenant

AMSTERDAM - De districtsbestuurders van de Industriebond FNV die onderhandelen met de chemische industrie, zijn sceptisch over de milieuo-vereenkomst tussen bond en chemische industrie. Bestuurder P. van Emmenes ziet het convenant niet zozeer als een gebaar van goede wil van de industrie, maar eerder als een poging CAO-afspraken per onderneming overbodig te maken.

Hij acht zich dan ook niet gebonden aan het convenant als zou blijken dat daardoor afspraken over de bescherming van werknemers onmogelijk zijn. Het bondsbestuurder blijkt deze mening volledig te delen. „Het convenant is bedoeld als versterking van afspraken op bedrijfsniveau. Zodra blijkt dat het juist een belemmering is, is het convenant wat ons betreft van de baan. Voorlopig hebben we echter gekozen voor het voordeel van de twijfel”, aldus een bondswoordvoerder. De bond beschouwt de CAO-onderhandelingen bij Shell als toetssteen voor het convenant.

(ADVERTENTIE)

HARRIS/3M TELEFAX
rekenoffice
Willemsdijk 61 6221 BD Maastricht
Tel. 043-254535 Fax 043-250653

WASHINGTON - De effectenbank Drexel Burnham Lambert heeft een regeling getroffen met de Amerikaanse beurscommissie (SEC) inzake de beschuldigingen van effectenhandel met voorkeuren en andere ongeoorloofde praktijken, zo heeft de SEC meegedeeld. Vrijwel gelijktijdig werd de al geruime tijd verwachte benoeming bekend van John Shad, tot voor kort Amerikaans ambassadeur in Nederland, tot „chairman” van Drexel.

Met de regeling is een belangrijke fase afgelopen van het onderzoek dat de SEC 2,5 jaar geleden begon naar de activiteiten van Drexel.

Drexel treft regeling met beurscommissie

Daarbij werd gebruik gemaakt van informatie van de eind 1987 tot gevangenisstraf veroordeelde beursinspecteur Ivan Boesky. Drexel is ook vervolgd door de Amerikaanse justitie. In die zaak werd eind december een schikking getroffen van 650 miljoen dollar. De effectenhandel daarvan werd afgehandeld gemaakt van een akkoord inzake de in september ingediende

klacht van 98 punten die de Amerikaanse justitie op 29 maart tegen Milken indiende.

Drexel heeft de beschuldigingen van de SEC toegegeven noch tegengesproken, maar is wel akkoord gegaan met de door de beurscommissie opgelegde sancties. De bank zal 350 miljoen dollar opzij leggen voor het regelen van te verwachten schadeclaims van gedupeerde beleggers en anderen. Verder wordt een boete van vijftien miljoen dollar betaald voor het overtreden van de bepalingen inzake effectenhandel met voorkeuren en zal Drexel meewerken aan het verdere onderzoek van de SEC.

Speciale belening van f 1,5 miljard

AMSTERDAM - De Nederlandse Bank heeft gisteren aan de banken speciale beleningen toegewezen van in totaal f 1.546,3 miljoen, zo is uit de geldmarkt vernomen. De rente ligt met 6,5 procent 0,1 procent hoger dan die van de vorige speciale belening. De lening loopt van 14 tot 17 april.

Inschrijvingen op de belening tot f 50 miljoen zijn volledig toegewezen, tussen f 50 miljoen en f 1 miljard hebben de banken 35 procent van hun inschrijving ontvangen en op bedragen daarboven is niets toegewezen.

Een speciale belening vormt één van de instrumenten die de Nederlandse Bank ter beschikking staan om de ruimte op de geldmarkt en daarmee de korte rente te beïnvloeden.

Boeren brengen 200 miljoen aan heffingen bijeen

DOETINCHEM - De Nederlandse boeren en tuinders brengen per jaar voor een bedrag van 200 miljoen gulden aan heffingen bijeen voor het Landbouwschap en de productieschappen. Dat blijkt uit een overzicht dat het Landbouwschap Boerderij dinsdag publiceert.

Gemiddeld betalen de ruim 120.000 boeren en tuinders in ons land jaarlijks bijna 1700 gulden aan verplichte schapheffingen aan de publiekrechtelijke organen. Hoeveel een boer of tuinder moet betalen hangt af van de grootte van zijn bedrijf. Het gaat niet alleen om rechtstreekse heffingen, maar ook om inhoudingen bij de levering van melk, vee, akker- en tuinbouwproducten. De publiekrechtelijke organen die het meeste geld innen zijn het Landbouwschap (44 miljoen), het Productieschap voor Vee en Vlees (42 miljoen), Akkerbouwproductieschappen (ruim 25 miljoen) en het Productieschap voor Pluimvee en Eieren (10 miljoen).

(ADVERTENTIE)

VLUGGE VOGELS DOEN BETER ZAKEN BIJ NOVOTEL

Bij ons bepaalt u zelf hoe lang u wilt blijven. Wij zorgen voor prima kwaliteit en snelle maar vriendelijke service. Van 06.00 - 24.00 uur.

Grandiosos!
novotel
maastricht
Tel: 043 - 611 811
Fax: 043 - 616 044

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM - Voorlopige notering goud en zilver op 14-5-1989 om 14.00 uur bij de fa. Drijhout, alles in kg:
Goud: onbewerkt f 26.250/- f 26.750/- vorige f 26.120/- f 26.620/- bewerkt verkoop f 28.350/- vorige f 28.220/- laten.
Zilver: onbewerkt f 365/- f 435/- vorige f 365/- f 435/- bewerkt verkoop f 480/- laten, vorige f 480/- laten.

Advieskoersen

Amer. dollar	2,06	2,18
Brits pond	3,46	3,71
Can. dollar	1,72	1,84
Duitse mark (100)	110,75	114,75
Nieuwzeelandse kr.	2,87	3,12
Austr. dollar	1,65	1,77
Jap. yen (10.000)	157,00	162,00
Ital. lire (10.000)	14,65	16,05
Belg. frank (100)	5,21	5,51
Port. esc. (100)	1,27	1,45
Frans. fr. (100)	32,15	34,65
Zwits. fr. (100)	125,75	130,25
Zweedse kr. (100)	31,65	34,15
Noorse kr. (100)	29,60	32,10
Deense kr. (100)	27,50	30,00
Oostschill. (100)	15,74	16,34
Spaanse pes. (100)	1,74	1,89
Griekse dr. (100)	1,24	1,44
Finse mark (100)	48,75	51,75
Joeg. dinar (100)	0,01	0,04

Wisselmarkt Amsterdam

Amer. dollar	2,11775-12025
Brits pond	3,5875-5925
Duitse mark	112,810-860
Nieuwzeelandse kr.	29,30-31,85
Belg. franc	5,3875-3925
Zwits. franc	128,15-185
Japanse yen	159,82-159,92
Ital. lire	15,360-410
Zweedse kroon	33,175-33,225
Deense kroon	28,985-29,035
Noorse kroon	31,040-31,090
Canad. dollar	1,78175-78425
Oostschill.	16,0250-0350
Iers pond	3,0080-0180
Spaanse pes.	1,7150-7250
Gr. drachme	1,2800-3800
Austr. dollar	1,7150-7250
Hongk. dollar	27,20-27,45
Nieuwzeelandse dollar	1,2860-2960
Antill. gulden	1,1725-2125
Surr. gulden	1,1725-2125
Saudische rial	56,40-56,65
Ecu gulden	2,3445-3495

INDEX Amsterdam ANP/CBS

CBS-Koersindex (1983=100)	
algemeen	185,80 187,20
id excl. kon. olie	181,90 183,10
internationals	184,10 185,80
lokale ondernem.	190,10 191,10
id financieel	141,20 140,90
id niet-financ.	239,90 240,30
CBS-Herbeglingsindex (1983=100)	
algemeen	232,80 234,76
id excl. kon. olie	218,80 220,60
internationals	238,00 240,16
lokale ondernem.	227,30 228,90
id financieel	174,50 175,85
id niet-financ.	278,50 280,50
Stemmingsindex (1987=100)	
algemeen	178,10 179,90
internationals	181,70 182,20
lokale ondernem.	177,50 178,90
fin. instell.	148,20 149,00
alg. banken	148,70 149,50
verzekering	146,50 147,50
niet-financ.	187,00 188,60
industrie	178,30 179,40
transp./opsl.	214,60 217,20

De Verenigde Staten hebben in februari een tekort op hun handelsbalans geboekt van 10,5 miljard dollar. Het tekort over januari werd herzien van 9,49 miljard dollar tot 8,68 miljard dollar.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.	8 1/2 NL 84-94-2	108,80	108,75	6 1/2 BNG 67-92-1	98,70	98,70
AEGON	98,70	99,70	8 1/2 NL 84-91-1	101,75	101,75	6 1/2 BNG 67-92-2	98,70	98,70
Ahold	100,40	101,40	8 1/2 NL 84-91-2	101,75	101,75	6 1/2 BNG 68-90-1	98,70	98,70
Akzo	154,10	155,70	8 1/2 NL 84-91-3	101,75	101,75	6 1/2 BNG 68-90-2	98,70	98,70
A.B.N.	44,00	44,20	8 1/2 NL 84-91-4	101,75	101,75	5 1/2 BNG 65-90-2	98,70	98,70
Alenta	160,70	160,30	8 1/2 NL 84-91-5	101,75	101,75	5 1/2 BNG 64-89	98,70	98,70
Amv	51,00	51,10	8 1/2 NL 84-91-6	101,75	101,75	5 1/2 BNG 64-89	98,70	98,70
Amro-Bank	81,80	82,30	8 1/2 NL 84-91-7	101,75	101,75	4 1/2 BNG 62-92	95,30	95,30
Bols	137,50	138,00	8 1/2 NL 84-91-8	101,75	101,75	4 1/2 BNG 62-93	95,30	95,30
Borsumij W.	152,00	153,00	8 1/2 NL 84-91-9	101,75	101,75			
Buhtm.Tel.	71,80	71,90	8 1/2 NL 84-91-10	101,75	101,75			
C.S.M.cet.	63,80	64,00	8 1/2 NL 84-91-11	101,75	101,75			
Dorische P.	248,50	249,00	8 1/2 NL 84-91-12	101,75	101,75			
DSM	118,10	119,30	8 1/2 NL 84-91-13	101,75	101,75			
Elsevier	68,50	68,40	8 1/2 NL 84-91-14	101,75	101,75			
Fokker cert.	43,00	43,60	8 1/2 NL 84-91-15	101,75	101,75			
Gist-Broek.	38,90	39,10	8 1/2 NL 84-91-16	101,75	101,75			
Heineken	151,30	152,40	8 1/2 NL 84-91-17	101,75	101,75			
Hougevoens	94,00	96,70	8 1/2 NL 84-91-18	101,75	101,75			
Hunter Dougl.	104,20	104,20	8 1/2 NL 84-91-19	101,75	101,75			
Int. Muller	92,80	93,40	8 1/2 NL 84-91-20	101,75	101,75			
KBB cert	75,00	77,20	8 1/2 NL 84-91-21	101,75	101,75			
KLM	45,70	46,20	8 1/2 NL 84-91-22	101,75	101,75			
Kon.Ned.Pap.	36,00	36,10	8 1/2 NL 84-91-23	101,75	101,75			
Kon. Olie	132,30	133,50	8 1/2 NL 84-91-24	101,75	101,75			
Nat. Nederl.	63,70	64,10	8 1/2 NL 84-91-25	101,75	101,75			
idem div.89	62,10	62,30	8 1/2 NL 84-91-26	101,75	101,75			
N.M.B.	244,50	246,00	8 1/2 NL 84-91-27	101,75	101,75			
Nedlloyd Gr.	365,50	374,50	8 1/2 NL 84-91-28	101,75	101,75			
Ny. Gate	98,00	100,00	8 1/2 NL 84-91-29	101,75	101,75			
Okco d.C.	31,00	31,10	8 1/2 NL 84-91-30	101,75	101,75			
Pakhoed Hoid.	138,50	139,00	8 1/2 NL 84-91-31	101,75	101,75			
Philips	38,80	39,00	8 1/2 NL 84-91-32	101,75	101,75			
Robeco	104,10	104,40	8 1/2 NL 84-91-33	101,75	101,75			
Rolando	163,10	163,10	8 1/2 NL 84-91-34	101,75	101,75			
Rolinto	101,00	101,50	8 1/2 NL 84-91-35	101,75	101,75			
Stork V.M.F.	61,00	61,50	8 1/2 NL 84-91-36	101,75	101,75			
Unilever	132,80	133,50	8 1/2 NL 84-91-37	101,75	101,75			
Ver. Bezt. VNU	94,00	94,10	8 1/2 NL 84-91-38	101,75	101,75			
VOC	43,20	43,50	8 1/2 NL 84-91-39	101,75	101,75			
Wessanen	81,20	81,00	8 1/2 NL 84-91-40	101,75	101,75			
Wolt Kluiwer	170,30	174,50	8 1/2 NL 84-91-41	101,75	101,75			

Binnenl. obligaties (staatsleningen)

Binnen. obligaties (staatsleningen)			6 1/4 NL 86-96			5 1/4 NL 86-96		
12 1/2 NL 86-96	125,20	125,20	6 1/4 NL 87-95	96,45	96,50	5 1/4 NL 87-95	96,45	96,50
12 1/2 NL 87-97	100,30	100,30	6 1/4 NL 87-96	96,40	96,50	5 1/4 NL 87-96	96,40	96,50
12 1/2 NL 88-98	101,20	101,20	6 1/4 NL 87-97	96,40	96,50	5 1/4 NL 87-97	96,40	96,50
12 NL 81-91	106,85	106,80	6 1/4 NL 88-96	97,25	97,30	5 1/4 NL 88-96	97,25	97,30
11 1/2 NL 81-91	105,95	105,85	6 1/4 NL 88-97	96,75	96,80	5 1/4 NL 88-97	96,75	96,80
11 1/2 NL 82-92	104,35	104,30	6 1/4 NL 88-98	96,72	96,80	5 1/4 NL 88-98	96,72	96,80
11 1/2 NL 83-93	104,40	104,35	6 1/4 NL 88-99	95,90	96,00	5 1/4 NL 88-99	95,90	96,00
11 1/2 NL 84-94	106,95	106,85	6 1/4 NL 88-95	95,15	95,30	5 1/4 NL 88-95	95,15	95,30
11 1/2 NL 85-95	107,20	107,20	6 1/4 NL 88-96	94,45	94,50	5 1/4 NL 88-96	94,45	94,50
11 1/2 NL 86-96	111,20	111,00	5 1/4 NL 89-91	99,00	99,00	5 1/4 NL 89-91	99,00	99,00
11 1/2 NL 87-97	104,35	104,30	5 1/4 NL 89-92	98,70	98,70	5 1/4 NL 89-92	98,70	98,70
11 NL 82-92	106,25	106,20	5 1/4 NL 89-93	99,50	99,50	5 1/4 NL 89-93	99,50	99,50
10 1/2 NL 80-95	107,00	107,00	5 1/4 NL 89-94	99,00	99,00	5 1/4 NL 89-94	99,00	99,00
10 1/2 NL 81-91	107,40	107,45	5 1/4 NL 89-95	97,20	97,30	5 1/4 NL 89-95	97,20	97,30
10 1/2 NL 82-92	110,80	110,70	4 1/2 NL 60-90	98,80	98,80	4 1/2 NL 60-90	98,80	98,80
10 1/2 NL 82-92	106,20	106,20	4 1/2 NL 61-93	96,40	96,40	4 1/2 NL 61-93	96,40	96,40
10 1/2 NL 82-89	101,30	101,30	4 1/2 NL 60-90	97,70	97,70	4 1/2 NL 60-90	97,70	97,70
10 1/2 NL 80-90	103,90	103,90	4 1/2 NL 61-91	97,30	97,30	4 1/2 NL 61-91	97,30	97,30
10 1/2 NL 86-96	113,70	113,70	4 1/2 NL 63-93	96,20	96,20	4 1/2 NL 63-93	96,20	96,20
10 1/2 NL 82-92	104,90	104,85	4 1/2 NL 63-92	96,10	96,10	4 1/2 NL 63-92	96,10	96,10
10 1/2 NL 87-97	115,20	115,20	4 1/2 NL 62-92	97,10	97,10	4 1/2 NL 62-92	97,10	97,10
10 1/2 NL 87-97	102,05	101,95	3 1/2 NL 53-93	95,90	95,90	3 1/2 NL 53-93	95,90	95,90
10 NL 82-92	105,05	105,00	3 1/2 NL 54-98	95,50	95,50	3 1/2 NL 54-98	95,50	95,50
10 NL 82-89	100,30	100,30	3 1/2 NL 50-90	98,00	98,00	3 1/2 NL 50-90	98,00	98,00
10 NL 82-89	101,55	101,40	3 1/2 NL 54-94	93,50	93,50	3 1/2 NL 54-94	93,50	93,50
9 1/2 NL 80-95	104,35	104,30	3 1/2 NL 55-95	93,40	93,40	3 1/2 NL 55-95	93,40	93,40
9 1/2 NL 83-90	101,75	101,70						
9 1/2 NL 86-93	105,95	105,85						
9 1/2 NL 78-89	101,35	101,35						
9 1/2 NL 79-84	102,75	102,75						
9 NL 83-93	102,25	104,15						
8 1/2 NL 79-94	104,85	102,80						
8 1/2 NL 79-89	101,10	101,10						
8 1/2 NL 84-94	104,70	104,80						
8 1/2 NL 79-89	100,20	100,20						
8 1/2 NL 83-94	103,40	103,40						
8 1/2 NL 84-94	105,55	105,55						

Wonen Totaal

Keuken

TOMZON

De keukenspecialist met:
 • Meer dan 60 keukensopstellingen in zijn showroom.
 • Reeds meer dan 20 jaar ervaring in aanbouwkeukens

Badkamer

De sanitairspecialist met:
 • Een nieuwe showroom met meer dan 20 sanitairopstellingen
 • De nieuwste badmeubels, ook in hoogglans en tegels

Alu-schuifdeurkasten

• Op maat gemaakt met kastinterieurs

Svedex kasten

Bezoek ons en vraag een vrijblijvende offerte.
 Tevens een eigen service- en montage dienst.
 Holdswaegweg 69, Geleen, Krawinkel-Oost
 Tel. 04490-42516
 Nieuwstraat 25, Hoensbroek (centrum)
 Tel. 045-211889

Design Kantoormeubelen

het faillissement van Millman Products kochten wij de gehele meubelvoorraad met top-design meubelen waaronder de befaamde

Laguna Collection

ontworpen door

Jan des Bouvrie

zoals o.a. dressoirs, tafels, kasten zeer luxe bureaus, banken, salonkasten, bijzettafels, conferentietafels, stoelen enz. Emily Handelsondern., Handelstraat 34b, Sittard. Tel. 04490-23738 of 04498-54510
 Ook verkoop aan particulieren.

STUNTVERKOOP f 500,- f 1500,- korting op alle staande klokken. Direct van importeur. Fa. Lomet te Nuth, Spoorstr. 64, tel. inf. afspr. 045-244020 b.g.g. 216709.

Eiken **BANKSTEL** 3-1-1, 1 hoker, salontafel, eethoek met 4 stoelen, dekenkast, rookstoel, miniset 4 stuks, bloementafel, nachtkastjes 2 stuks, wandspiegel groot model, alles in g.st. Alles voor f 800,-. Tel. 045-716103.

Te k. weg. plaatsgebrek **WOONKAMERKAST** blank eiken, 2.40 m. breed, 1 jr. oud. Tel. 04451-2236.

Te k. **IJSKAST** f 95,- gasp. f 95,- diepv. f 225,- camp. koelk. f 150,- 045-725595.

Antieke eik. kast f 375,- eik. bankstel f 275,-, omk. slaapk. (eik.) f 375,-, eik. eethoek f 275,-. **KOUVEN-DESTR.** 208, Hoensbroek.

Te k. **CHESTERFIELD** leren Bankstel, barokstijl, eethoek, enz. Perz. tapijten. Alles als nieuw!! Tel. 045-223094 of 323751.

Te koop **EIKEN** eethoek f 950,-, diepvrieskast f 75,-. Tel. 045-311597.

Te k. weg. aanschaaf nw. meubelen: gestoff. bankstel met grenen salontafel, modern grenen **WANDMEUBEL**, eiken gefin. eethoek, fauteuil en gasfornuis. Pr.n. o.t.k. 04490-55968.

Weg. omst. pracht **BANKSTEL**, klassiek Chesterfield 2 x 2 1/2 zit, wol mohair, vr. pr. f 2.650,-. (1/2 jr. nw. pr. f 4.800,- ook apart) 045-323830.

Te k. **Boereneiken KAST**, tel. 04490-49084.

Te k. eiken **BANKSTEL** 3-2-1, 3-deurs eiken kast, eiken tafel 110 cm rond, 7 cm dik, antiek kleinsp. lampen enz. Tel. 045-310706.

Te k. eiken **MEUBELN**, i.z.g.st., lampen en kleinmeubelen. Tel. 045-256461, b.g.g. 045-213051.

Te k. weg. verhuizing. Licht eik. mass. kast (gesloten) 2.14 m lang 1.30 hoog f 850,-. Tel. 045-723309 na 17.00 uur.

Te k. weg. verhuizing donk. eik. **EETHOEK**: tafel achthoekig en 4 stoelen. Strak model f 490,-. Tel. 045-723309 na 17.00 uur.

Te k. eiken **KAST**, 2.90 br., 2.10 h., tel. 045-317623.

Te k. eiken **EETHOEK**, goed in orde. Tel. 045-222084.

Z.g.a.n. leren eiken **BANKSTEL** 3-1 zit, kl. midden eiken en salontafel, pr. n.o.t.k. tel. 045-462478.

Te koop ant. 2-delige smeedijzeren **POORT** breed 2 mtr., hoog 1.75 mtr., f 200,-; gashaard 7000 kcal. f 75,-; Ahrend tekenmachine voor tekenplank f 100,-; wastafel met zuil, kleur zacht groen f 50,-. Tel. 045-217406.

Te k. donkereiken **KAST** met glazen bovenkastjes. Tel. 045-419253.

Te koop **STOLLENWAND-KAST**, 2.50 mtr. br.; 4 stoelen met ronde tafel, essen, kl. bruin. Tel. 045-217995.

Te k. **SCHOTELANTENNE** gemotoriseerde antenne, 1.5 mtr. van techni-sat, ontvanger en positiebepaler met afstandsbediening, compl. f 3.300,-. Tel. 045-271634.

Te koop **MASSIEF** eiken hanggewerkast, pr. f 500,-. Tel. 04743-1406.

Te koop **TRAVERTIN** tafel 80x80 cm. Tel. 045-710458

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

met 8 snelbruinlampen, ventilator, gebogen hemel, compl. met statief nu f 799,- of f 10,- per week. 10-lamps superbreed, extra gebogen, ventilatoren en statief nu f 1298,-. Alleen bij de echte **VAN ERP**, Limbrichterstr. 18 Sittard. 04490-13531. Kerkrade, Hoofdstr. 12. 045-456999.

OPENINGSAAJBIEDING

Met een **PICCOLO** in het tot 30 april: 10 x zonnen voor f 40,-. Beauty-Instituut en zonnestudio Mini Connotte-Severens te Vaesrade. Tel. 045-243941.

Computers

Reparatie van **COMPUTERS**, binnen 24 uur klaar. Tel. 09-49-241500556.

Te k. **COMMODORE** 64 met diskdrive, joystick en schijven, c. 675,-. Commodore printer f 325,-. Beide z.g. a.n. tel. 045-223128.

Te koop **COMPUTER BBC-B**, solidisk, diskdr. 40-8-, tr. monitor, amber kleur, veel software en tijdschr. Vraagpr. f 2.500,-. 04493-4567.

Piccolo in het Limburgs Dagblad zijn groot in **RE-SLUITAAT!** Bel: 045-719966.

TV/Video

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Tel. 045-314122.

Te k. gevr. **DEFECTE** kleuren TV's vanaf '81 (typenr. vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

TV-ANTENNES f 395,-, all-in, 5 jr. garantie. Ook alle reparaties door geheel Limburg. Geen voorrijkosten. Kochen. Tel. 045-441693.

KLEURENTELEVISIES, Philips, Blaupunkt, ITT vanaf f 95,-. Radio/tv Frank BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Huishoudelijke artikelen

Kom nu profiteren van onze massale magazijnverkoop

Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren tv-video's

Witte Hal Sittard

waar nieuwe, lichte beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

SIEMENS

Bosch, Zanker, AEG, Miele-wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 of 14862.

Voor een **KOELKAST**, diepvries, wasautomaat of kookplaat. Het juiste adres "Vriesko" Sittardweg 136, H'ten Tel. 045-727342.

Te k. **AANRECHT** z.g.a.n. met ingeb. kranen, 2 drs. Tel. 045-426446 na 14.00 u.

Te k. 3-zits **BANK**, 2 fauteuilles en 2 salontaf. Moulinex hetteluchtoven, platenspeler merk Garrad. DD 130. Tel. 043-211169.

KEUKENBLOK eik., incl. ijsk., electr. oven, kookplaten, f 950,-. 045-320534.

Te k. **KOELKAST** Bauknecht 2 jr., 2 gevelkachels, tuinkweekkast plm. 10 mtr. Tel. 045-440156 of 419918.

Literatuur

STUDIEBOEKEN bestelt u bij boekhandel Gustave Alberts, Dr. Poelstr. 22, 6411 HH Heerlen. Tel. 045-714956.

Wat **VERKOPEN?** Advverteer via: 045-719966.

Te koop gevr.

GOUD, zilver, munten, postzegels etc. Cont. betaling. Vrijblijvend taxatie. Groenstr. 109, Geleen.

Hoogste pr. voor alle **MUNTEN**, Postzegels en goud, Stamps en coins. Kasteelin 102, Heerlen (meezenbr.).

De beste prijs voor **POSTZEGELS**, munten, goud en ansichtkaarten. Akerstr. Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-212371.

Te k. gevr. **TOERCARAVAN**. Tel. 045-422217.

Wie wil mij helpen? Mijn naam is Remy, 8 jr. en ik zoek van mijn spaargeld een **JUKEBOX** (Elvis-singels). Tel. 04490-25658.

KLEUREN TV'S v.a. 16 kan. gevraagd, ook video's VHS en stereo torens, def. geen bezw. 04406-12875.

Wij kopen **GOLD** tegen contante betaling, defect of heel. Van Verseveld, Saroleastr. 80A, Heerlen. Tel. 045-714666.

Ik bied f 150,- tot f 450,- voor een album met oude **ANSICHTKAARTEN** van voor 1940. 01719-17568.

60 % korting

Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

1 Stofzuiger, 1000 Watt AK 3200 geen 298,- of 198,- maar 99,-

Maar ook: 3 Hotpoints droogautomaten per stuk geen 698,- of 398,-, maar 298,-. Maar ook: 5 Kalorik gasfornuizen met grill, oven, thermostaat en verlichting per stuk geen 598,- of 448,-, maar 398,-. Maar ook: 4 Blue Air diepvrieskasten 120 liter, UP 58/118 per stuk geen 698,- of 498,-, maar 398,-. Maar ook: 2 Zanussi koel-vrieskombi's 29230/2TR per stuk geen 998,- of 698,-maar 498,- en nog veel meer!

Witte Hal Bergerweg 51-53 Sittard

(Industrieterrein Bergerweg) Tel. 04490-18162.

Kachels/Verwarming

Schouwen

in marmer, travertin en andere natuursteensoorten.

Direkt van importeur, dus 30-50% korting.

Voor zelfbouw of via de aannemer, architect, e.d. Grootste collectie van Nederland bij Fa. Lomet, Spoorstr. 64, Nuth. Tel. inf. afspraak, ook avond, 045-244020, bgg 216709.

Gashaarden

oliehaarden, kolenhaarden, grote voorraad, flinke korting. Jac. Kohlen, Rijksweg N 104 bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 of 14862.

BUDERUS

Intergas, Radson, Nefit-c.v. ketels. Scherpe prijzen, goede service. Jac. Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 of 14862.

Bost VERWARMING BV, Romeinestr. 8, Kerkrade-West. Sanitair, gas, water, cv, badkamers, riolering, dakwerk. Tel. 045-412547.

Muziek

STALMEIER MUSIC

de muzikspecialist

HOOFDSTRAAT 32 Tel. 045/214253 HOENSBRÖEK

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.

Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur enz. Eigen service- en reparatiedienst.

Drummer/ Zanger

voor Oberkrainer-Allround-orkest (semi-beroeps) Inf. Tel. 04746-5411.

CARIBISCHE-avond voor al uw feestjes verzorgen wij div shows en bands. Info tel. 010-4166151.

Orgel-, keyboard- en **AC-CORDEONLESSEN** voor jong en oud. 045-210881.

Te k. Tama **DRUMSTEL** met 4 rototoms en 3 paiste bekkens f 1.000,-. Eko 12 snar acous. gitaar met element f 350,-. na 19.00 u. 045-458901.

Voor bruiloft en feestpartij, ook **MIDNIGHT**. Voor boekingen 04498-52195 of 51784.

Weg. omst. te k. **HOHNER** electrofax. Lekstr. 2 Beersdal-Heerlen.

Te k. elctr. orgel **EMINENT** Solina S40, 11mnd. oud. Tel. 045-228952.

ROLAND D-50, synth. 1 jr. oud, m. flightcase en 2-cards, 045-322742.

Te k. **Electronic** **DRUMSTEL**, Korg DDD 1 drum-computer, casio translator met 4 padf en basdrumpad. 04493-3855.

Te k. **PIANO**, kl. zwart. Tel. 04451-1728.

Door muziekvereniging te k. gevr. **ACCORDEON** en piano. Tel. 04490-16580.

Te k. elec. **BASGITAR**, i.g. st. Tel. 045-740416.

Te k. **PIANO** Yamaha, mahonie, gepolitoerd, met pianostoel z.g.a.n., nw. waarde f 11.250,- vr.pr. f 7.950,-. Tel. 045-414785.

Kunst en Antiek

INTERART, antiek Sempelveld, een van de mooiste collecties v.h. zuiden in strakke eiken en grenen meubelen, o.a. 1 en 2 drs., vitrines, eethoeken, salontafels, secretaïres, cylinderbureau enz. Alle meubelen puntgaaf weg. eig. restauratie en logerij. Irmstr. 64, Sempelveld. Tel. 045-443161.

Antiekhandel **SIMONS** biedt u een ruime keuze in antieke meubelen en kleingoed tegen betaalbare prijzen. Met service en garantie. Donderdag koopavond. Dorpsstraat 45a, Nuth. Tel. 045-243437, t.o. kerk, naast Chinees restaurant.

Wedden dat!! U bij **WIJS-HOFF** Antiques zeer zeker zult slagen voor uw antieke meubels, klokken en kachels etc. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Geopend dond. vrijd. zaterdag. Tel. 045-211976.

ANTIEK Bastiaans. Zondag 16 april antiekshow van 11.00 tot 17.00 uur. Voedingskanaalweg 12, Boschpoort, Maastricht.

Braderieën/Markten

Grote vrije markt

Deelnemers gevraagd voor de eerste grote vrije markt, rondom Makado-Beek dd. 22 april a.s. (alleen voor part.) Voor inlichtingen 04490-74669

Rommelmarkt Voerendaal

Overdekte tent Looierstraat Zondag 16 april van 10.00 uur tot 16.00 uur. Harmonie St. David Voerendaal

Maaslandse **SNUFFEL-MARKT** 's zondags van 10-18 uur, Dr. Haubenlaan 87, Centrum Maasmechlen. Iedere zondag optreden van bekende artiesten en orkesten. Er zijn nog enige standplaatsen vrij. Inf. 's zaterdags tussen 19-18 uur op bovenstaand adres of via tel. 09-3111760809.

Diversen

**** Let op Let op ****

Te koop uit faillissement

bureau's vanaf f 95,-, bureaustoelen vanaf f 40,-, dossierkasten vanaf f 150,-, materiaalkasten vanaf f 35,-, ladenblokken vanaf f 150,-, diverse tafels vanaf f 30,-, werkbanken vanaf f 60,-, hetteluchtkanonnen vanaf f 595,-, scheidingswanden vanaf f 65,- en magazijnstellingen vanaf f 75,-.

Een enorme sortering in bedrijfsinventaris tegen ongekend lage prijzen. Dit moet u zien.

Geopend: ma t/m do 10.00 tot 18.00 uur
vrijd. 10.00 tot 19.00 uur
zat. 10.00 tot 16.00 uur

Rockmart - Kissel 46A Heerlen 045-723142

Zijn Uw kinderen uit huis? Bekruip U een geveel van eenzaamheid? Misschien ook door de AOW, VUT, WAO of als alleenstaande? Het niet meer erbij horen is frustrerend. Sociëteit

De Huifkar

Wilt U hier iets aan doen. Maak f 5,- over aan deze sociëteit via Ned. Mid. Bank te Geleen no. 66.60.88.968 en U ontvangt informatie over hoe U uw leefsituatie kunt verbeteren. Het loont (ook in letterlijke zin) de moeite.

Prevo administratiekantoor

alle administraties en belastingzaken.
Verwerking per computer.
Hoofdstraat 9, Schimmert. Tel. 04404-1648.

Opgelet Horeca;

in onze showroom voorradig; bedrijfskoelkasten vanaf f 965,- excl. BTW, koelbuffetten standaard en maatwerk vanaf f 1.990,- excl. BTW, vrieskasten en kasten Cash en Carryprijs 20% korting.

Sproncken Koeltechniek B.V.
Schimmert 04404-2348.

Gebit gebroken

Klaar terwijl u wacht.
Hoonhout
Akerstr. N 328, Hoensbroek
Tel. 045-228211

Beloning

Wie kan mij inlichtingen geven over het vernielen van mijn auto in de garagebox in de Vossekui, Heerlen. Aanwijzingen die leiden tot aanhouding van de perso(o)nen wacht een aardige beloning. Hein Schiffeleers. 045-420119

Wilt u Afvallen

bel voor een afspraak.
Espace 2000
049560-3585
Dr. J.W. van Beek
J. Ameststr. 15
Tungelrooi

Rugklachten

bel voor een afspraak
Espace 2000
04956-3585
Dr. J.van Beek
J. Ameststr. 15
Tungelrooi

Kinderalergien

Bel Espace 2000
Dr. H. Bueno de Mesquita
04956-3585
J. Ameststr. 15
Tungelrooi

Panklaar halve vakens. W. NELISSEN, Kerkstraat 158 Koningsbosch. Tel. 04743-1216.

Tesoro **METAALDETECTORS** EN 2e-hands detectoren met garantie. Gesink Tel. 053-300512.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom & Moers, Streepstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

WERKKLEDING voor hem en haar, enorme sortering in zeer grote en kleine maten. Medisch Industrieel-Horeca-Enz. Werkkleding Shop Wijzenbeek, Corneliuslaan 24, Heerlen, Heerlerheide. Tel. 045-220769. Donderdag koopavond.

Te k. draadoze telefoons va. f 150,-, eigen techn. dienst. MEGRO Ned. BV. Tel. 045-220902 b.g.g. 06-52127702, of inform. via Faxnr. 045-229707.

Weet U het al! Bij de **KIJK-DOOS** kun je films huren tot 12 uur 's avonds. Geopend tot 24 uur. Videotheek de Kijkdoos, Rijksweg Nrd 42, Geleen. Wilt U na avondje voetbal op TV nog een leuke film zien, dan even naar de Kijkdoos, Rijksweg Nrd 42 te Geleen, daar zijn ze open tot 24 uur.

Te huur aang. **VAKDIPLOMA** Cafebedrijf. Tel. 045-226667, beilen 's-zaterdags 13.00-18.00 uur en zondag de gehele dag.

Nieuw. Nieuw. Nieuw! Uniek en enig in Z. Limburg, totale **ONTSPANNINGSMASAGE**. Eenmaal geweest, u blijft komen. 045-353489.

Stoelen, tafels, porcelien te **HUUR**, eveneens caravans in Heimbach en Roggel. S. Degenkamp. 045-211705.

Te k. Nerts **BONTJASJE** mt. 42/44; Suede jasje met franjes mt. 42/44; tv-video meubel, eiken; miniwasmachine. Tel. 045-226669.

Te k. **ALARMINSTALLATIE**, compl., voor gebouw of woning. Tel. 045-253415.

Te k. a. compl. **INVENTARIS** groentewinkel. Te bevr. tel. 04490-54177.

Te koop gashaard f 250,-, wenteltrap f 350,-. Inf. 045-721094 voor 18.00 uur.

Te koop oude **PTT BRIEVENBUS** f 275,-. Tel. 045-723860.

HELDERZENDE/paranormaal genezer. Bekend hersteller van relaties, middels magie. Afspr. tel. 04490-73101.

KOELINSTALLATIES te k. nieuwe en gebruikte 1/2 tot 3 Pk. Div. wand/zuivelkoeling en v.a. f 750,-. Open koelingen en winkelvriezers v.a. f 500,-. Fr. excl. BTW. Tel. 04404-2348.

PEUGEOT

COLLARIS

Meer dan uw vertrouwen waard

LEEUEKEUR

PEUGEOT

205 GRD, 5-drs., 5-bak, grijsmetallisch, radio, 80.600 km
 205 GR 1.3, 5-drs., 5-bak, wit, 40.800 km, luxe uitv.
 205 GL 1.1, 5-drs., 5-bak, rood, 30.000 km, nieuw
 305 GL 1.5, 4-drs., bordeaux, schuifdak, radio, 57.000 km
 305 GL 1.5, 4-drs., zilvermetallisch, 64.000 km
 309 GL 1.3, Profil, 5-drs., 5-bak, wit, 59.000 km
 309 XL 1.3 Allure, 3-drs., 5-bak, rood, radio, 16.000 km Demo '88
 505 GL 2.0 4-drs., 5-bak, lichtblauwmetallisch, 58.000 km
 505 GLD 4-drs., 5-bak, schuifdak, beige, 106.000 km
 505 GLD, 4-drs., 5-bak, turbo, zilvermetallisch, radiocass., 7000 km
VREEMDE MERKEN

Ford Escort 1.1 L, 3-drs., 5-bak, lichtblauwmetallisch, radio, 33.000 km
 Citroen BX 5-drs., rood, 35.600 km, zeer mooi
 Citroen Axel 3-drs., rood, 36.500 km, zeer mooi
 Citroen Visa 11RE, 4-drs., wit, 37.600 km
 Citroen Visa diesel, 4-drs., rood, 58.600 km
 Volvo 340 DL, LPG, 3-drs., rood, 89.500 km
 Opel Kadett 1.2 SC, 3-drs., zilvermetallisch, radio, 32.200 km
 Opel Corsa 1.3, 5-drs., lichtgroenmetallisch, radiocass., 7000 km, nieuw
 Suzuki Jeep SJ413JXJX antraciet, 40.000 km

Diverse goedkope inruilers
Financiering tegen 0% rente
Evtl. uitgestelde betaling: info verkoop

PEUGEOT COLLARIS

Schelsberg 45, Heerlen, tel. 045-720202

Mode Totaal

Kostbare **BRUIDSJAPON** in de kast! Al maanden hangt de kostbare bruidsjapon daar maar te hangen. Doodzonde! U zou 'm eigen. Het best willen verkopen. Het best probleem! Plaats als de weerga een **PICCOLO!** Belt u maar:

045-719966

Het **PICCOLO-TEAM** van het Limburgs Dagblad regelt het wel!

piccolo's

Limburgs Dagblad

Ford

VEEL OVER GELEZEN.... VEEL OVER GEHOORD:

DE NIEUWE Fiesta

Het afgebeelde model is uitgevoerd met diverse RS-accessoires, er is al een nieuwe Fiesta vanaf f 18.990,- (excl. afleveringskosten).

NU WILT U HEM-EINDELIJK-WEL EENS MET EIGEN OGEN ZIEN: DE NIEUWE FORD FIESTA!

Op papier weet u er ongetwijfeld al heel veel van. U heeft gelezen over de uiterst moderne vormgeving... de comfortabele ruimte binnen... de injectiemotor, afgestemd op de nieuwe wetgeving, dus met geregelde katalysator... de 5-versnellingsbak als standaard. Maar nu wilt u de Ford Fiesta met eigen ogen zien... U wilt er persoonlijk kennis mee maken... u wilt er in zitten... u wilt er mee rijden...

Geen probleem, kom naar:

AUTOMOBIELBEDRIJF VAN HAAREN-DAAR STAAT HIJ!

De nieuwe Ford Fiesta staat bij ons voor u gereed. Bekijk hem van alle kanten... stap in en maak een proefrit. Vraag ons alles wat u nog méér wilt weten.

Bijvoorbeeld over onze gunstige financieringsvoorwaarden.

U BENT VAN HARTE WELKOM!

Kom naar onze speciale introductieshow van 13 tot 23 april. Een hapje en een drankje staan voor u klaar. Ook op de kinderen hebben wij gerekend. Ze kunnen met Lego spelen of leuke kinderfilms kijken.

En als u een nieuwe of gebruikte Fiesta koopt, staat er ook nog een leuk pakketje voor u klaar om thuis nog een klein "fiestaatje" te vieren!

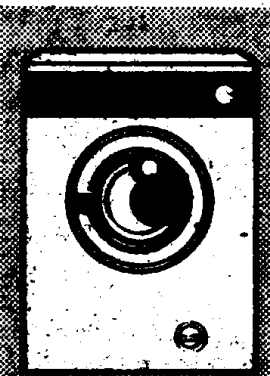
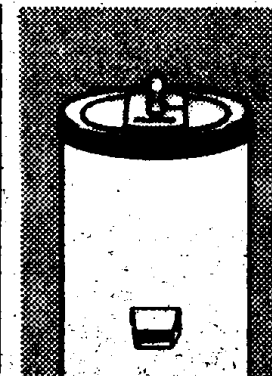
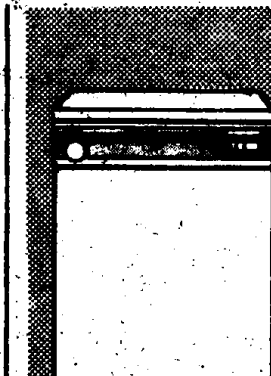

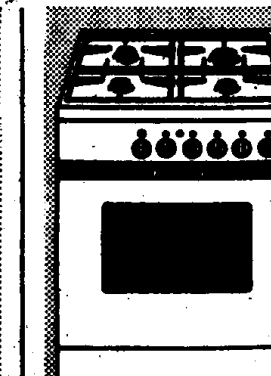
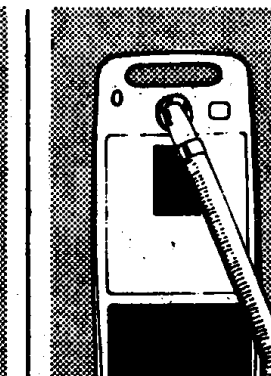

VAN HAAREN HEERLEN BV

Voor vriendelijke service en kwaliteit.

HOOFDEALER EN OCCASIONSPESIALIST VOOR HEERLEN EN OMSTREKEN.
HEERLERBAAN 66, 045-410155, SCHANDELERBOORD 25, 045-721152.

Kom kijken en profiteren van de voordelige prijzen bij de Wasmachine Centrale want u verdient!

 <p>WAS-AUTOMAAT 600 TOEREN Schoel uit, regelt uw temperatuur.</p> <p>398,-</p>	 <p>WAS-AUTOMAAT 1000 TOEREN Schoel uit, UNIEKE AANBIEDING</p> <p>698,-</p>	 <p>WAS-COMBINATIE Baksel met, 2000 toeren combi-ops, BAKSEL VOOR</p> <p>898,-</p>	 <p>CENTRIFUGE 3 1/2 kg, 2000 toeren, draaiend roosterfietel.</p> <p>148,-</p>	 <p>DROOG-AUTOMAAT Inhoud 5 kg.</p> <p>398,-</p>	 <p>KOELKAST Tafelmodel, 120 lt.</p> <p>248,-</p>	 <p>DUBBELDEURS KOELKAST Inhoud 275 lt., vriesvak</p> <p>448,-</p>	 <p>GASFORNUIS Schoel uit, compleet met grill.</p> <p>398,-</p>	 <p>STOFZUIGER 1000 watt, Compact model.</p> <p>148,-</p>
---	--	---	---	---	---	--	--	--

EIGEN TECHNISCHE DIEN 24-uurs-service

GRATIS bij al onze leveringen:
bezorgen - plaatsen - aansluiten - opruimen van oude machine en verpakking

WASMACHINE CENTRALE

Heerlen,
Akerstraat 20
Tel. 045-741008
OOK OP MAANDAGDAG 6.00-12.00
Gek vestigingen in: Berlicum,
's-Hertogenbosch, Eindhoven, Tilburg, Rotterdam,
Utrecht en Arnhem.

AFBEELDINGEN KUNNEN AFWIJKEN
AANBIEDINGEN GELDEN ZOLANG DE VOORRAAD STREKT

WASMACHINES - GASFORNUIZEN - ELEKTROFORNUIZEN - KOELKASTEN - DIEPVRIEZERS - VAATWASSERS - STOFZUIGERS - MAGNETRONOVENS - ETC. ETC.

Uitgeverij Limburgs Dagblad B.V. is de uitgever van het gelijknamige dagblad en van Limburgs groene tijdschrift De Limburger.

Limburgs Dagblad

MEISSEN M/V opgelet!

Ook gedachte driften te worden? Wij willen je graag laten weten met dit laatste vak en daarmee de mogelijkheden aangeven die het Limburgs Dagblad je biedt om dit al werkend te leren.

Een aantal voorbeelden: je dient bereid te zijn om in wisselende uren te werken en je dient in de omgeving van ons kantoor te wonen (Heerlen).

Wij je meer weten, bel dan mev. M. v. Nibbel, tel. 045-736522, aan wie je ook je schriftelijke sollicitatie kunt richten. Ons adres: Uitgeverij Limburgs Dagblad B.V., t.a.v. mev. M. v. Nibbel, postbus 3100, 6601 DP Heerlen.

INTERNATIONAAL TRANSPORTBEDRIJF

Langen

vraagt voor speedige indiensttreding

ERVAREN CHAUFFEURS VOOR INTERNATIONAAL VERVOER

DIESELMONTEURS

Aanmelden dagelijks op ons adres: Borrekulstraat 70, Geleen

Bij beschikking van de ar-rondissementsrechtbank te Maastricht d.d. 16 maart 1989, is Helena Elisabeth Joseph Hendriks, wonende te Schimmert, gemeente Nuth, in huize Op de Bies no. 33, onder curatele gesteld, met gelijktijdige benoeming van Johannes Hubertus Hendriks tot curator en Hubertine Constance Francisca Vliegen tot toezien curatrice, ech-telieden, beiden wonende te Valkenburg aan de Geul, aan de Kenkersweg no. 3.

Mr. A.L.W.G. Houtakkers, Rijksweg-Zuid 45, Sittard.

Knip die uit...

je kunt maar nooit weten

HOTEL Schaepkens van St. Fy

Tot 1 november iedere dag gezellig VALKENBURG

DANSEN Trio Kwatsch

met het alom bekende Nieuweweg 44 Valkenburg

Behalve op maandag en woensdag Ruime parkeerplaats

Echte juweeltjes zijn schaars.

De AX Bijou.

De AX Bijou is een schitterende auto. Tenminste als u van zwart houdt. Zwart zijn z'n bumpers. Zwart zijn de GT flankbeschermers. En zwart zijn de beide buitenspiegels. Zelfs het interieur is overwegend ... zwart ja. Toch schuilt de kracht van de Bijou niet alleen in consequent kleurgebruik.

Het interieur bijvoorbeeld, is geheel herzien. De nieuwe stoffen die gekozen werden voor stoelen, vloer en dakbekleding getuigen van een uiterst smaakvolle originaliteit. En zijn bovendien compromisloos comfortabel. Beide voorstoelen zijn uitgerust met een geheugen.

Dus heeft u de auto eens een keertje uitgeleend, dan zit u toch zó weer in uw ideale rijpositie. Ook digitaal kokje en sigarettenaansteker zijn present. Niet in het zwart overigens. Maar dat is weer wel de handige wijs op de achterruit.

De Citroën AX Bijou. Diep glanzend zwart, subtiel onderbroken door de speciale striping en wieldoppen.

Ja, de Bijou schittert. Zeker als u hoort dat hij f17900* kost.

Helaas zit er één echt donkere kant aan dit verhaal: er zijn slechts 700 Bijous beschikbaar. Wat 'm schaars maakt, zeldzaam, wellicht onbereikbaar. Maar zeg 'ns eerlijk: zijn alle juwelen dat niet?

Wat is Citroën rijden toch formidabel.

* excl. afleveringskosten.

VAN ROOSMALEN'S AUTOMOBIELBEDRIJF BV, RIJKSWEG 113, GULPEN. AUTOBEDRIJF SONDACH BV, WIJNGAARDSEWEG. INDUSTRIETERREIN DE KOUWEN, HEERLEN. AUTOBEDRIJF VAN LEEUWEN, STRIJTHAGENWEG 129, KERKRADE. VAN ROOSMALEN'S AUTOMOBIELBEDRIJF BV, WILHELMINASTRAAT 58-62, MAASTRICHT. AUTOBEDRIJF NIZET BV, INDUSTRIESTRAAT 14, SITTARD.

PEPUN

De Stichting Pepunkindertien Echte stelt zich ten doel de verzorging, opvoeding en begeleiding van geestelijk gehandicapten. Zij behoort daartoe een instituut te Echt en een groot aantal woonwoningen in Zuid-Limburg voor in totaal 425 bewoners.

Wegens vertrek van de huidige functionaris is er een vacature voor een

ERGOTHERAPEUT M/V

In part-time dienstverband van 70%.

Taakomschrijving:

- * het doen van voorstellen tot gerichte aanpassingen van voorzieningen voor specifieke doelgroepen, toegespitst op behoeften, mogelijkheden en tekorten van bewoners;
- * het verzorgen van aanpassingen aan/voor hulpmiddelen en het hiermee leren omgaan;
- * het ontwikkelen van materialen en aanpassingen die:
 - de behoeftes van de bewoners vergroten;
 - de bewoners hulp bieden bij het adekwat verrichten van activiteiten;
 - het stimuleren in ontwikkeling van (sensu-motorisch);
 - het vergroten van de zelfstandigheid van de bewoners;
 - het opstellen van behandelingsplannen in het kader van functietraining ter compensatie van handicaps;
 - het behalen van de ergotherapeutische voorzieningen en het bijhouden van de administratie daarvan.

De uitbesteding van de functie brengt met zich mee dat er nauw samengewerkt wordt met de afdeling fysiotherapie, gezien het feit dat de werkzaamheden veel raakvlakken hebben.

Opleiding en ervaring

Opleiding ergotherapie en bewijs van bevoegdheid. Reflectanten met ervaring binnen de zwelingszorg en andere instellingen voor gezondheidszorg en die de opleiding Bobath met succes hebben gevolgd, genieten de voorkeur.

Arbeidsvoorwaarden

C.A.O. Ziekenhuiswzzen. Salaris volgens functiegroep 50, minimum f 2.725,- en maximum f 4.302,- bruto per maand bij een 40-urige werkweek.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de huidige functionaris, mevrouw J. Braai, telefoon 04754-79608.

Tevens zijn er regelmatig plaatsingsmogelijkheden voor

VERPLEEGKUNDIGEN/VERPLEGERS M/V

In tijdelijk dienstverband of als oproepkracht.

Opleiding

A-, 2- of B-diploma, HBOV, MDGO-VP of gelijkwaardige opleiding.

Arbeidsvoorwaarden

C.A.O. Ziekenhuiswzzen, minimum functiegroep 35.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de heer M. Haldermans, hoofd verplegingsdienst, telefoon 04754-79608.

Tenslotte ontstaat er per 1 mei 1989 op de afdeling Bewegingsbegeleiding een vacature voor een

MEDEWERKER BEWEGINGSBEGELEIDING (M/V) 80%

waarvan 40% in een vast dienstverband en 40% ter vervanging gedurende arbeidsongeschiktheid, zwangerschap- en bevallingsverlof van één van de medewerkers van de afdeling.

De afdeling Bewegingsbegeleiding is een onderdeel van de dienst activiteitenbegeleiding. Vanuit hun professionaliteit op het gebied van bewegen en lichaamservaring houden de medewerkers zich bezig met het begeleiden van de bewoners. Als werkvormen worden bewegingsactiviteit, bewegingsonderwijs en bewegingsrecreatie gehanteerd. In de praktijk wordt gebruik gemaakt van vormen uit de psycho-motorische therapie.

Gezien het rijk en interesse van de bewoners zal de functionaris zich hoofdzakelijk bezighouden met de werkzaamheden activiteit, ontspanning en recreatie.

De medewerker ontvangt direct leiding van het Hoofd Bewegingsbegeleiding.

De (voortijdige) verlofsdagen zijn: maandag 11.00-20.00 uur; dinsdag, woensdag en donderdag tussen 8.00 en 17.15 uur. Deze tijden veranderen bij langdurig van de te vervangen collega.

Voor deze functie wordt gevraagd:

- * MBO-opleiding MDGO Sport en Beweging richting Zorg en Hulpverlening of CIOG richting Zorg en Hulpverlening of CIOG richting Ortho-begeleidingsoogch werk;
- * ervaring in de zwelingszorg.

Salarisring volgens C.A.O. Ziekenhuiswzzen in functiegroep 40.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer R. Scheijven, hoofd bewegingsbegeleiding, 04754-79608.

De functie is uitsluitend een tijdelijke dienst. Het is niet van de bedoeling dat de functie wordt opgevolgd door een andere medewerker.

DE LIMBURGSE **m** PERSONEELSGIDS

Met enige jaren commerciële ervaring kunt u bij ons uw eigen marktgebied uitbouwen.

Amro Bank behoort in Nederland tot de belangrijkste bankinstellingen en vervult op alle terreinen een marktleidende functie. Ook internationaal neemt Amro Bank deel aan de samenwerking met de Generale Bank, een voorwaartse positie in.

Met een compleet dienstenaanbod richt zij zich op bedrijven, particulieren, instellingen en overheden. Diensten op financieel, economisch en commercieel gebied: kredietverlening, Electronic Banking, beleggingen, verzekeringen e.d.; het zijn voorbeelden van de veelzijdige activiteiten van onze bank.

Voortdurend moet Amro Bank op de steeds veranderende behoeften en eisen van cliëntengroepen en individuele cliënten. Teneinde hieraan te kunnen voldoen, is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat de zogenaamde vitale functies met hoogwaardige kwaliteit worden ingevuld.

Om nu en ook in de toekomst de leidinggevende positie van Amro te kunnen handhaven zoeken wij jong, energiek en reeds over enige jaren commerciële ervaring beschikkend kader (m/v). Na een korte inwerkperiode zal men binnen een toegewezen marktgebied tot taak hebben het werven, behouden en uitbouwen van een bestand zakelijke en/of particuliere accounts, met als doel de afzet van producten en diensten te vergroten.

Bij gebleken geschiktheid zijn verdere doorgroei mogelijkheden binnen onze organisatie aanwezig. Voor een juiste invulling van deze interessante functies vragen wij:

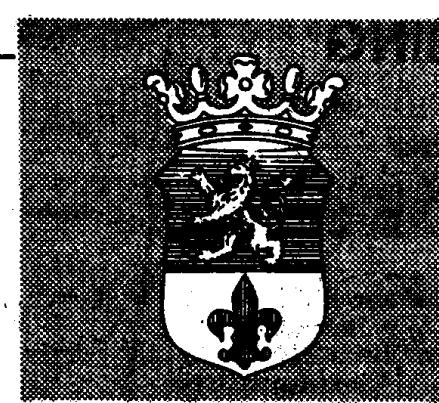
- een ondernemende, commerciële instelling;
- goede contactuele eigenschappen;
- een representatief optreden;
- financieel-economische kennis op HBO-niveau

bij voorkeur verkoopervaring; leeftijdindicatie 25-30 jaar.

De sollicitatie
Indien u belangstelling hebt voor deze commerciële functies en geïnteresseerd bent in een loopbaan bij Amro, kunt u uw sollicitatie (gaarne vergezeld van een recente pasfoto) zenden aan: Amro Bank Districtpersoneelzaken t.a.v. de heer G.P.J. Francot Helmstraat 2, Postbus 560, 6200 AN Maastricht

Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure. Het resultaat hiervan kunt u met het testbureau bespreken, voordat rapportage aan de bank plaatsvindt.

Amro Bank

gemeente roermond

Roermond vervult vanuit meerdere gezichtspunten een centrumfunctie in Midden-Limburg. De stad biedt dan ook veel mogelijkheden voor dienstverlening, handel en industrie. Uiteraard zijn er goede voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn, onderwijs, cultuur, sport en recreatie.

De gemeenteraad heeft besloten tot stichting van een nieuwe (tweede) openbare basisschool. Deze school, gesitueerd in het westelijk deel van de stad, zal op 1 augustus 1989 worden geopend. In afwachting van het beschikbaar komen van een permanent gebouw zal de school voorlopig gehuust worden in noodlokalen. Met ingang van het schooljaar 1989/1990 zal met het onderwijs aan deze school worden gestart voor de leerjaren 1 tot en met 6. De school zal naar verwachting tot een achttiende school worden uitgebouwd.

Gaarne treden wij in contact met gegadigden voor de functie van:

GROEPSLEERKRACHT (V/M)

Functie-informatie

Als eerste groepsleerkracht levert u samen met de directeur een actieve inbreng in de opbouw van de school en geeft u mede vorm aan het onderwijs vanuit de beginselen van het openbaar onderwijs. De aangeboden functie betreft een volledige betrekking. De verdere uitbreiding van het team is afhankelijk van het aantal aanmeldingen.

Functie-eisen

U bent voor ons een geschikte kandidaat indien u beschikt over:

- de acte van (hoofd)leider bij het voormalig kleuteronderwijs, alsmede de applicatiecurriculum volledig bevestigd.

onderwijzer, zulks in verband met de verplichting als bedoeld in artikel E14, vierde lid van de Overgangswet Wet op het Basisonderwijs

- goede pedagogische, didactische kwaliteiten;
- enige jaren ervaring als groepsleerkracht, bij voorkeur in de onderbouw;
- de vaardigheid om met combinatie-groepen te kunnen werken;
- goede communicatieve vaardigheden;
- het vermogen tot samenwerking binnen het team en met ouders.

Arbeidsvoorwaarden

Salariis en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform

het Rechtsgoedkeepsbesluit Onderwijspersoneel

Kinderopvang is in principe mogelijk.

Sollicitatie

Indien u belangstelling heeft voor de aangeboden functie nodigen wij u uit vóór 28 april a.s. een sollicitatiebrief te sturen aan het college van burgemeester en wethouders van Roermond, Postbus 980, 6040 AX Roermond, onder vermelding van OBB/OL op de enveloppe. Mogt u aanvullende informatie wensen, dan kunt u contact opnemen met de heer W. Claessen, chef van het bureau onderwijs en cultuur (telefoon 04750-00471).

Int-Transportbedrijf G.M. de Rooy & Z.

Heuvel 25, 5001 NR GEM en Breda heeft, wegens uitbreiding, plaatsmogelijkheid voor

chauffeurs

internationaal transport

Gegadigden dienen gerepen te zijn tot uitvoering van meerdaagse ritten, welke ten dele plaatsvinden in de weekdagen. Zij die geboren zijn na 30-6-1955, dienen in het bezit te zijn van het chauffeursdiploma CCV-B.

Sollicitatie enkel na telefonisch afspraak met de heer J. Lemmens, 04990-85120 van maandag t/m vrijdag tussen 9.00 en 12.00 en 14.00 en 17.00 uur.

ELsafe The new electronic safe

ELSAFE BENELUX BV

Gevraagd administratief medewerk(st)er parttime (2/3 dagen)

Engels en later ook Frans sprekend, met commerciële belangstelling voor ondersteuning in een Nederlands verkoop- en servicebedrijf van elektronische kassen voor o.a. de hotelbranche in de Benelux.

Uitbreiding in de toekomst naar een volle dagtaak behoort tot de mogelijkheden.

Hoofdkantoor: Maastricht, België
Brieven aan: Elsafe, postbus 25, Roosteren (Z.L.) t.a.v. de heer Grutman

Technisch Inkoper.

Philips in Heerlen is een ontwikkel-, fabricage- en applicatiecentrum van hoogwaardige en professionele producten die hun weg vinden naar klanten verspreid over de hele wereld. In het bedrijf worden de volgende producten gemaakt: Liquid Crystal Displays (LCD's), oscilloscopbuisen, medicontracten, zendbuisen en magnetrons, ontgervsterkerbuisen, verbindingstechnieken, functionele units, magnetronbuisen.

Uw functie
U bent verantwoordelijk voor de inkoop van een pakket dat naast investeringsgoederen bestaat uit elektronische en mechanische componenten. Voor uw pakket houdt u voortdurend de internationale marktonwikkelingen in het oog, waarbij u ten uiterste wilt vallen op het kostenplan in Eindhoven. In overleg met de productontwikkelaars kiest u de leveranciers en sluit de overeenkomsten. Kwaliteit, prijs- en leverbetrouwbaarheid zijn de belangrijkste indicatoren in uw inkoopbeleid. Wij verwachten van u tevens een bijdrage op het gebied van het beheer van de goederenstroom.

Gruze eisen
U bent HTS-ingenieur, bij voorkeur Werktuigbouwkunde. U hebt ten minste drie jaar ervaring in een technische en professioneel geïnteresseerde omgeving. Een aanvullend gevraagd vakopleiding (MBO) is een plus.

Leertijd tot 35 jaar
Informeren en solliciteren
Voor nadere informatie over de functie kunt u de heer L. Cox, hoofd inkoop, bellen: 045-439437.
Uw sollicitatie kunt u richten aan: de heer H. Nieuwenhuis, Philips Personeelzaken, Jan Camperstraat 5, 6416 SG Heerlen.

Breedte is de enige dimensie waar je een ervaren ingenieur (HTS-W) bij ons zelden over zal horen klagen.

Breedte is een begrip dat HTS-ingenieurs overal tegenkomen in ons bedrijf. Bijvoorbeeld in de range van geslagde chemische producten. Of in de chemische know-how die we op de markt brengen.

Dat laatste gebeurt via Stamcarbon, een gespecialiseerde dochteronderneming van DSM, weliswaar in Gelsen, gevraagd maar opererend vanuit een eigen locatie.

Bij Stamcarbon werken we met een hecht team aan de verkoop van licenties van geproefde chemische producten. En met die licenties leveren we allerlei technische services. Zowel voor het ontwerp, de bouw als de exploitatie van chemische fabrieken.

Als engineer op de afdeling Werktuigbouw/Kultuur van Stamcarbon geven we u een werkklein dat zo breed is als de know-how van DSM. U wordt bijvoorbeeld aan de balenontwerpen van zeer uiteenlopende installaties. Uiteraard ondersteund door een geavanceerd CAD-systeem.

Ook in letterlijke zin is uw werkklein breed. U gaat naar alle over of in aanbouw zijnde fabrieken. Soms voor lagere MBO. En u zit regelmatig met vaste contracten van Stamcarbon rond de tafel met een team van geëngende engineering-technici. Het is voor u een voordeel dat voor kwaliteit staan.

Door uw brede kennis van producten en proces kunt u samen met projectgroepen ook een belangrijke rol spelen.

Naast een HTS-W opleiding heeft u voor deze functie 3 à 5 jaar ervaring als constructeur nodig.

Wat persoonlijkheid betreft: u werkt klantgericht, in teamverband of solistisch, en met een accurate en positieve kritische instelling. Zo nu en dan is het buiten-land werken met mensen uit andere culturen vindt u een extra uitdaging.

Bent u geïnteresseerd in deze carrièrekans, laat ons dat dan snel weten. Voor meer informatie kunt u bellen met de heer J. Haeren (hoofd afdeling Werktuigbouw/Kultuur) op kantoor (04490) 64239, thuis (043) 210030 en de heer S. van Heester (Personeelzaken) op kantoor (04490) 64016, thuis (04490) 77193.

Direct aan hem kan ook schrift een brief met cv: aan de heer J. Janssen, afdeling Personeelsvoorziening en Selectie, DSM Industrie, Maastrichtpark 1, 6143 HM Geleen onder vermelding van nr 33/89 PWS.

HTS-ingenieur met ervaring

Philips Components

DSM

We hebben een carrièrekans voor u.

EENJARIGE DAGOPLEIDINGEN

Boeiende beroepen met toekomstperspectief

TOERISME

- TOERISTISCH MEDEWERKER "ALL ROUND"
- TOERISTISCH MANAGEMENT ASSISTENT(E)
- MEDEWERKER BINNENLANDS TOERISME

HOSTESS

- EURO HOSTESS

Deze opleiding wordt gegeven in opdracht van de Stichting Academie Nederland, welke 8 vestigingen in Nederland kent

SECRETARIEËL

- TOP SECRETARESSE V/H PHILIPS
- SECRETARESSE OPLEIDING
- MANAGEMENT SECRETARESSE
- DIRECTIE SECRETARESSE
- AFDELINGS SECRETARESSE
- RECEPTIONISTE

INSTITUUT NOTENBOOM

secretariaat:
Kerkakkerstraat 34
5616 HC Eindhoven
tel.: 040-520620*
Helviusstraat 3-5
6211 TA Maastricht
tel.: 043 - 255025

✓ erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen, voor zover het onderwijs binnen de werkwijde van de Wet valt.

Bon voor informatie

Ik wil graag inlichtingen over:

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

plaats: _____

Sturen aan: Postbus 307, 5600 AH Eindhoven

Nederland 1

13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

14.00 Steil achterover. Nederlandse comedy-serie. Afl. 7: Herh. Bibi en de andere hebben veel problemen in hun relatie.

15.00 Black Beauty. Amerikaanse serie. Afl.: Argwaan. Herh. Een man wil Black Beauty kopen, maar dr. Gordon weigert en Black Beauty wil de stal niet meer in.

16.00 Vrouwje Theelep. Teken-animatie. (herh.).

17.00 Ho, wacht es! Serie Russische films over een wolf die een meisje op de hiel zit.

18.00 Journaal.

19.05 Welles nietes. Woordenstrijd tussen publiek en journalistenforum over een actueel onderwerp o.l.v. Legien van Kamp. Afl.: Zijn de 06-lijnen een voordeel voor de geestelijke gezondheid?

20.00 Flevofestival. Muzikale hoogtepunten van dit door Youth for Christ in 1988 georganiseerde festival.

21.00 Journaal.

22.00 Steil achterover. Nederlandse comedy-serie. Afl. 8: Het is een crime! Iemand ergert iedereen met zijn humiel en Suus ondervindt weinig sympathie als ze overvallen is.

23.00 Cheers. Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Christmas Cheers. Het is Kerst en iedereen heeft een cadeau voor Rebecca, behalve Sam. Hij probeert alsnog iets voor haar te vinden.

24.00 Eerlijk zeggen. Jan ten Hoopen presenteert een aantal Nederlanders met aardige dilemma's.

25.00 (TT)Het verhaal van Kees. Nederlandse tv-film van André van Duyn, met Herman Veerkamp, Herman van Veen, Sandy Kaveker e.a. De tienjarige Kees haat aangebrachte pap en meer dan de Duitse soldaten in zijn woonplaats.

26.00 •••Weerklank. Presentatie: Hans Schröder.

● John Travolta, Brian de Palma en Nacy Allen in 'Blow out'. (Nederland 2 - 22.35 uur)

22.30 Journaal.

22.40 Hooperman. Amerikaanse politieke serie. Afl.: Chariots of fire. Hooperman koopt een sportwagen, maar hij kan er niet lang van genieten.

23.04 St. Elsewhere. Amerikaanse

ziekenhuisserie. Afl.: Heart on. dr. Craig wil een kunsthart bij een patiënt plaatsen en dr. Morrison wordt door zijn vrouw verlaten.

23.52-00.07 •••Opmaat. Orgelmeeesters. Gerard Habraken speelt op het Robustely-orgel van de Lambertuskerk in Helmond.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

14.00 VOO.

16.00 Dynasty. Amerikaanse serie. Afl.: De foto. Krystle besluit te vechten voor haar leven en ondergaat nog meer testen met allerlei nieuwe medicijnen.

16.50 •••Tineke. Gevarieerde talkshow over eten en drinken.

18.15 (TT)Baas boven baas. Programma over honden. Presentatie: Will Luikinga.

18.45 •••Top 40. Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel.

19.25 (TT)Wijnexpress. Informatieve serie over wijn.

20.00 (TT)Journaal.

20.29 •••Muziekspécial rond Piet Veerman. Compilatie van de hoogtepunten uit twee specials die in 1988 opgenomen werden in Nederland en op Corsica.

20.55 •••Koos Postema. Op leven en dood, talkshow. Thema: De verantwoordelijkheid over leven en dood.

21.45 Beauty & the Beast. Amerikaanse serie. Afl.: Vrouw in nood. Cathy ontmoet tijdens haar vrijwilligerswerk Lena, een zwangere prostituee. Vanhopig neemt ze Cathy in vertrouwen; in een poging haar te helpen overlegt Cathy met Vincent en Father.

22.35 Blow out. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Brian de Palma, met John Travolta, Nancy Allen, John Lithgow, e.a. Geluidstechnicus Jack ziet hoe de auto van een vooraan-

staand politicus door een klapband in de rivier terecht komt. De politicus komt om en Jack gaat op onderzoek uit. Hij heeft namelijk van tevoren een gewerschot gehoord.

00.26 Journaal.

00.31-02.45 The Chase. Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Arthur Penn, met Marlon Brando, Jane Fonda, Robert Redford e.a. Ergens in het breiende Texas ontsnapt de gevangene Bubba Reeves, die ten onrechte veroordeeld is. Hij probeert met een makker verder te komen, maar deze gaat de nieuwe kleren en de auto.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

16.25 Europa kom! Serie over de Europese Gemeenschap. Afl. 13: Meer voor minder?

17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.30 Journaal.

17.45 Sesamstraat.

18.00 Paspoort. Programma in het Marokkaans Arabisch en het Nederlands.

18.30 You're welcome. Les 11.

19.00 (TT)Jeugdjournaal extra.

19.25 TV-3. Gevarieerd magazine.

19.46 Trekking van de Lottogetallen.

20.00 Journaal.

20.29 Tracey Ullman Show. Showprogramma gepresenteerd door Tracey Ullman.

20.54 Nieuwsspsits. Gevarieerd jongerenmagazine, live vanuit de Openbare Bibliotheek in de Tolstraat te Amsterdam. Presentatie: Frits Spits.

21.45 Studio Sport.

22.30 Journaal.

22.41-22.46 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 1

13.00 Tagesschau und Tagestheater.

13.23 Die Sport-Reportage.

13.55 Die Goldene 1. ARD-tv-loterij. (herh.).

14.00 Lach mal wieder.

14.10 Auslandsjournal.

14.20 Persoverzicht.

14.30 Tagesschau.

14.45 Programma-weekoverzicht.

14.50 mal Stadt-Zeit. Muzikale documentaire n.a.v. de 50 uitzending van Musikantenstadt.

15.00 Sesamstrasse.

15.30 •••Formel Eins. ARD-Hitparade met Kai Böcking.

15.45 (TT)Seefahrer. Met een container over de evenaar. Film uit de reeks Unterwegs-geschichten.

16.00 Gesundheit! Medizin im Ersten, Besondere Heilung.

16.15 Tagesschau.

16.30 Sportschau. Met o.m. Bundesligaschaal en WK IJshockey in Goochhol. Tsjechoslowakije-West-Duitsland.

16.40 Markt.

16.50 Markt.

17.00 Markt.

17.15 Markt.

17.25 Markt.

17.35 Markt.

17.45 Markt.

17.55 Markt.

18.00 Markt.

18.15 Markt.

18.25 Markt.

18.35 Markt.

18.45 Markt.

18.55 Markt.

19.00 Markt.

19.15 Markt.

19.25 Markt.

19.35 Markt.

19.45 Markt.

19.55 Markt.

20.00 Markt.

20.15 Markt.

20.25 Markt.

20.35 Markt.

20.45 Markt.

20.55 Markt.

21.00 Markt.

21.15 Markt.

21.25 Markt.

21.35 Markt.

21.45 Markt.

21.55 Markt.

22.00 Markt.

22.15 Markt.

22.25 Markt.

22.35 Markt.

22.45 Markt.

22.55 Markt.

23.00 Markt.

23.15 Markt.

23.25 Markt.

23.35 Markt.

23.45 Markt.

23.55 Markt.

24.00 Markt.

Duitsland 2

09.30 •••Programma-weekoverzicht.

10.00 Tagesschau und Tagestheater.

10.23 Sport-Reportage.

10.55 •••Die Goldene 1. Tv-loterij. (herh.).

11.40 Lach mal wieder.

12.10 Nachbarn in Europa. Internationaal magazine.

13.40 Diese Woche. (Met ondertiteling).

14.00 Peter Ustinovs Russland. Eine persönliche Geschichtsschreibung, 6-delige documentaire-serie. Afl. 4: Der Vorabend der Revolution.

14.45 Tierporträt. Die Hummeln - Gefährdete Spezialisten, documentaire over hommels.

15.00 Im Land der Mongolen. Documentaire serie over het leven in Mongolië. Afl. 3: Am Ufer des grossen Sees.

15.30 Charlie Chaplin. Der komische Mann der Welt, Amerikaanse documentaire uit 1967 over de bekende acteur en regisseur Charles Chaplin.

17.00 Heute.

17.05 Unter der Sonne Kaliforniens. Amerikaanse serie. Afl.: Neue Part-

● Alain Delon in 'Der Chef'. (Duitsland 2 - 23.10 uur)

ner, neue Pläne.

17.35 Unter der Sonne Kaliforniens. Amerikaanse serie. Afl.: Die Tote am Strand.

18.10 Ländersegeel. Actualiteiten.

18.58 Programma-overzicht.

19.00 Heute.

19.30 (TT)Rivalen der Rennbahn. Serie met Thomas Fritsch, Jutta Speidel, Margot Heischler e.a. Afl.: Verdacht.

20.15 (TT)Ein ausgekochtes Schlitzloch. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Hal Needham, met Burt Reynolds, Sally Field, Jerry Reed e.a.

21.45 Heute.

21.50 Das aktuelle Sport-Studio. Met Karl Senne. Aansl.: Lottotrekking.

23.10 Der Chef. Frans/Italiaanse

speelfilm uit 1972 van Jean-Pierre Melville, met Alain Delon, Catherine Deneuve, Richard Crenna e.a.

00.50-00.55 Heute.

Duitsland 3 West

08.50 Tele-Gymnastik. (herh.).

09.00 Telekolleg II. Cursus Duits, les 27. (herh.).

09.30 Mathematik, Trigonometrie. Cursus Wiskunde, les 1. (herh.).

10.00 News of the week. Weekjournaal in het Engels.

10.15 Actualités. Weekjournaal in het Frans.

10.30 Avanti! Avanti!. Cursus Italiaans. Les 12. (herh.).

11.00 Wer hat Angst vom kleinen Chip?

11.30 Der Spanische Bürgerkrieg. Zesdelige documentaire serie. Afl. 3: 12.5 Teletekst overzicht.

12.25 Sport im Westen extra. W.K. IJshockey, CSSR-Duitsland.

15.00 Computerclub.

15.45 Das Chaplin-Jubiläum. ■Goldbrausch. Amerikaanse speelfilm uit 1925 van Charlie Chaplin, met Charlie Chaplin, Tom Murray, Georgia Hale e.a.

17.00 (TT)Lindenstrasse. Serie. Afl. 175: Katz und Maus.

17.30 Natur und Technik. Professor Bonner und die Schleimpilze, docu-

Duitsland 3 SWF

12.25 Sport im Dritten extra. W.K. IJshockey vanuit Zweden: Tsjechoslowakije-Westduitsland.

17.00 Telekolleg II. Cursus Duits. Les 27.

17.30 Elf Länder, ein Land - Die Bundesrepublik. Documentaire serie over Duitsland. Afl. 1: De schrijver graaf Christian von Krockow over zijn vaderland.

18.00 Lindenstrasse. Tv-serie. Met: Annemarie Wendt, Martin Rickelt, Guido Gagliardi e.a. Afl.: Katz und Maus.

18.30 Bibel in Bronze. Portret van de beeldhouwer Ulrich Henn.

19.00 Glaskasten.

19.26 Das Sandmännchen.

19.30 Schatten der Vergangenheit. Documentaire serie. Afl. 2: Mahnen der Erinnerung.

20.15 Zum Teufel mit der Armut. Italiaanse speelfilm uit 1945 van Gennaro Righelli, met Anna Magnani, Nino Besozzi e.a.

21.35 Südwest aktuell - Neues.

21.40 Nachtfest. Wieland Backes ontvangt gasten vanuit Slot Favorite in Ludwigsburg.

23.10 Radio Symphonie Orkest van Stuttgart. O.l.v. Gianluigi Gelmetti. Werken van Ligeti, Debussy, Ravel en Rossini.

23.55-00.00 Laatste nieuws.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnements voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma

● = stereo geluidsoverdracht

□ = tweetalig bij stereo-app.

TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26, 29, 46, 51, 53 en 57

Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60

Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59

Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46

Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37

Duitsland 3 WEST: 39, 48, 50, 55 en 58

Duitsland 3 SWF: 40, 55 en 56

Belgie TV 1: 10 en 44

Belgie TV 2: 25 en 47

Belgie RTBF 1: 3 en 9

Belgie Tele 21: 28 en 42

RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet

Sat 1: 27 en satelliet

MTV Europe: satelliet

SSVC: 33, 40, 49 en 59

Sky Channel: satelliet

Super Channel: satelliet

TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)

Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)

Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz

Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz

Radio 5: 100.8 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)

Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz

BRT 2: 555 m (540 kHz); FM 22.36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 mHz)

Belg. Rundfunk: FM 5.26 en 45

RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)

WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

10.00 I.O. op zaterdag.

10.15 Babel. Wekelijks nieuwsbrief voor Turkse migranten.

10.30 Kilimanjaro. Jongerenmagazine.

10.45 Filmspot. (herh.).

11.00 Mensenstelsel. Brits-Indische documentaire.

11.15 De Rode Zeeschulmer. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Robert Siodmak, met Burt Lancaster, Nick Cravat, Eva Bartok e.a.

11.40 Juke Box.

11.55 Nieuws.

12.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 140. (herh.).

12.05 Pions. Afl.: Pions bakt een taart.

12.10 Klein klein kleuterstje. Van de dag: Het houten soldaatje. Presentatie: Nolle Vlaamse.

12.25 Postbus X. Vlaamse jeugdserie. Afl. 8: De discoulant. (herh.).

12.40 Boekje Vlaanderen. Toeristisch magazine.

12.50 Joker en lotto-trekking, mededelingen, programma-overzicht en paardenkoersen.

13.00 Nieuws.

13.05 Buren. Australische serie. Afl. 93: Shane gaat uit eten met Maria.

13.15 Weekendfilm. Sterk medicijn. Amerikaanse tv-film van Guy Green naar het boek van Arthur Hailey.

13.25 Terloops. Een aparte kijk op de wereld.

13.35 Kunst-zaken.

België/TV 2

22.30 Nieuws.

22.45 Sport op zaterdag.

23.15 Beremde rechtszaken. Britse film van John Gorrie, met Gleen Mirren, Harry Andrews, David Suchet e.a. Deel 1.

00.05-00.10 Coda. Take Five, van Paul Desmond, uitgevoerd door Eddy House, altsax, en Dirk Stuer, piano.

België/RTBF 1

Geen uitzending

08.15 Noubba noubba. met Les enfants de la liberté. serie. Afl. 3: Noubba en serie. 09.30 Spreek met ons mee, cursus Nederlands. Afl. 15 en 16. (herh.).

10.00 Victor English Method, cursus Engels. Afl. 8 en 9. (herh.).

11.40 Interwallonie - Cio Amici, magazine voor Italianen.

12.30 Tribune économique et sociale: la FGTB.

13.30 Le coeur et l'esprit, katholieke magazine. (herh.).

14.00 Théâtre wallon: Ene Niteye, toneelstuk van Emile André Robert in Waals dialect, met Roger Ghislain, Jean-Claude Mansy, Odgar Dever e.a. Tonteleegie: René Rapi. 15.55 The puppet show. Gast: Mac Davis.

16.20 Strip-tease, humoristisch programma. 17.30 Arts Magazine, magazine over schone kunsten. 18.00 Genies en herbe, spelprogramma voor

● Dick van Dijke en Pamela Sue Martin in 'Strong medicine'. (België/TV 1 - 20.25 uur)

scholieren. Presentatie: Eric Frère en Michel Guilbert. 18.30 Gourmandises, culinaire tips. Vandaag: Alles over eieren. Presentatie: Louis Willems. 18.45 Télétoirisme, toeristisch magazine. Presentatie: Guy Lemaire. 19.15 Paardenkoersen. 19.20 Trekking van de joker en lotto. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Variétés à la une. 20.10 Le jardin extraordinaire, natuurmagazine. Presentatie: Paul Galand en Arlette Vincent. 20.40 Lieutenant Robinson Crusoe, O Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Byron Paul, met Dick van Dijke, Nancy Kwan, Akim Tamiroff e.a. 22.30 Match 1, sportmagazine gepresenteerd door Frank Baudoncq. 23.25-00.00 Lotto en joker, laatste nieuws en weerbericht.

België/Télé 21

17.00 Le Disney Channel, met Les

TV5

12.00 Thalassa. 12.50 Jazz Off. 13.00 Journal Télévisé. 13.15 Jardinier avec Nicolas. 13.30 La Dernière Cigarette. 15.00 Sacré soirée. 16.05 Brèves. 16.10 Visa Pour Le Monde. 17.25 Livres-Propos. 17.55 Brèves et météo Européenne. 18.00 La Chienne Dactylographe. 19.50 Télétoirisme. 20.00 Club De L'Europe. 21.05 Alice. 22.00 Journal Télévisé. 22.30 Météo Européenne. 22.35 Santé A La Une. 23.35 Les Nouvelles Professions. 00.00 Striophes. 00.15 Papier Glacé.

RTL Plus

08.00 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff.

08.25 ■Kitty und die Weltkonferenz. Duitse speelfilm uit 1939 van Helmut Käutner, met Hannelore Schroth, Fritz Odemar, Christian Gollong, e.a. (herh.).

09.45 Klack. Kinderspeelprogramma.

10.15 California Clan. Amerikaanse serie. (herh.).

11.00 Explosiv - vor Ort. (herh.).

11.45 Bornemanns Nähkästchen.

12.00 Die Welt der Schnorchel. Tekenfilmserie. Afl.: Eine aligie Angelegenheit/Wenn zwei sich streiten. (herh.).

12.25 Tekefilm.

12.30 Klassik am Mittag m.m.v. het RTL-orkest.

13.00 Heute bei uns.

13.10 Die Welt der Schnorchel. Tekenfilmserie. Afl.: Nein, einen Schnorchel fress ich nicht/König Neptuns Horn. (herh.).

13.35 Lieber Onkel Bill. Amerikaanse serie uit 1969. Afl.: The old cowhand.

14.00 Rapido. Jeugdprogramma.

14.55 Tammy. Amerikaanse serie. Afl. 23.

15.25 Computer Kids. Amerikaanse serie. Afl. 13: Wer is Kyle wirklich?

16.20 Adel verpflichtet. Met Prins Udo van Anhalt.

16.50 Spiegelei. Spelprogramma. Presentatie: Uwe Hübner.

17.25 Dance. Dansshow gepresenteerd door Martina Menningen.

17.55 Die Zeitreisenden. Amerikaanse serie. Afl. 14: Töne aus der Ferne.

18.45 RTL-Aktuell.

19.00 Anpfiff - Die Sportsendung am Samstagabend.

20.00 Sport Depeche. Presentatie: Petra van Oyen.

20.05 Anpfiff - Bundesliga Total. Vervolg.

21.20 Alfred Hitchcock zeigt. Amerikaanse misdaadserie. Afl. 6: Tödliche Flitterwochen.

21.50 Alles nichts oder?! Spelprogramma.

22.50 Flotte Teens und heisse Jeans. Italiaanse film uit 1978 van Mariano Laurenti en Michele Tarantini, met Gloria Guida, Alvaro Vitali, Rudolfo Bigotti e.a. (herh.).

00.25-00.30 Bethupferl.

ATTENTIE: Sport tennis. Wanneer Steffi Graf de halve finale van de Virginia Slims of Florida haalt, wordt deze live uitgezonden.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. 09.00 SAT 1 Blick. 09.05 Programma-overzicht. 09.30 Wirtschatsforum. 10.00 SAT 1 Blick. 10.05. Die Waltons. Afl.: Es steht in den Sternen. 10.50. Teletip Geld. 11.00 SAT 1 Blick. 11.05 Barra-cuda. Amerikaanse avonturenfilm uit 1977 van Harry Kerwin, met Wayne David Crawford, Jason Evers, Roberta Leighton e.a. 12.40 ■ Es geht um mein Leben. Duitse politiefilm uit 1936 van Richard Eichberg, met Karl Ludwig Diehl, Kitty Jantzen, Theo Lingen, Eva Tinschmann, Karl Dannemann, Anton Pointer, Alice Treff e.a. 14.00 Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. 14.05 Familie Feuerstein. Afl.: Nie wieder Lebensstunde. 14.30 So ein Affentheater. Afl.: Muß Buttons weg. 14.55 Der goldene Schuß. 15.05 Die Waltons. Afl.: Der Ausreißer. 15.50 Teletip - Geld. 16.00 SAT 1 - Teleshop. 16.25 Der goldene Schuß. 16.35 Kung Fu. Afl.: Caine und die Goldgräber. 17.35 SAT 1 Blick. 17.45 Programma-overzicht. 17.50 Justitia kleine Fische. Afl.: Ein ganz normales Haus. 18.15 Mini Max oder die unglaublichen Abenteuer des Maxwell Smart. Afl.: Das kleine, schwarze Buch. Deel 1. 18.45 SAT 1 Blick. 19.00. Auf videosehen. 19.30 MacGyver. Afl.: Hindernisse. Ein einfacher Auftrag. 20.25 SAT 1 Wetter. 20.30 Make-up und Pistolens. Afl.: Ein doppeltes Spiel. 21.25 SAT 1 Sport. 21.30 Der Stoff aus dem die Träume sind. Duitse speelfilm uit 1972 van Alfred Vohrer, met Herbert Fleischmann, Paul Neuhaus, Edith Heerdegen, Hannelore Elsner e.a. 23.55 SAT 1 BLICK. 00.05 Benjamin - aus dem Tagebuch einer männlichen Jungfrau. Franse omedie uit 1967 van Michel deville, met Michèle Morgan, Michel Piccoli, Pierre Clement, Catherine Deneuve, Odile Versois, Jacques Dufrin e.a. 01.45-01.55 Programma-overzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Vandaag: PC Pinkerton. 10.10 Supergran. (herh.). 10.40 E.M.U.-TV. Nieuwe serie. 11.00 Defenders of the Earth. Afl.: Mings household help. 11.25 Knock Knock. Quizprogramma met Steve Coleman. 11.55 Lost in Space. Afl.: A Visit to Hades. 12.45 Pop Spot. De laatste nieuwtjes op het gebied van popmuziek. 13.15 Grandstand. Sportverslagen van snooker-, basketballwedstrijden en drafveren. 18.05 News and Weather. 18.15 You Bet! Familieshow. 19.05 The flying doctors. Afl.: A friend of a friend. 19.50 Bob says... Opportunity Knocks. Nieuwe serie. 20.20 The two of us. Afl.: The bargain. 21.05 Bergerac. Nieuwe serie. Afl.: When did you last see your father. 22.00 The historyman. 22.05 News and Weather. 22.20 Forgotten pilots. 22.50 Saturday Night Clive. Nieuwe serie met Clive James. 23.35-00.50 Match of the day. Vandaag: Liverpool-Nottingham Forest en Norwich-Everton.

Sky Channel

06.30 Fashion TV. Modeshow. 07.00 Pop Formulae. 08.00 Fun Factory. Kinderprogramma. 12.00 Mazda Eye on Sport. 13.00 World Wrestling Federation Superstars of Wrestling '89. 14.00 A case for PC 49. Aktiefilm. 16.00 Planet of the Apes. Aktieserie. 17.00 ■ Nescafe UK Top 50. Britse hitparade. 18.00 Eurosport menu. 19.00 Eurosport. Voor de juiste inhoud raadpleeg Eurosport Menu. 00.00 Eurosport menu. 01.30 Arts Channel programmes from Sky. Kunstprogramma. 04.30 Landscape Channel programma from Sky. Steerbeelden met muziek.

Super Channel

07.00 Boogaloo Pooper Doo. Non-stop cartoonshow. 11.00 The Mix. Muziekprogramma. 12.00 Touristic Magazine. 12.30 The Mix Continues. Muziekprogramma. 13.00 Hollywood Insiders. Hollywood-nieuwtjes. 13.30 The Mix Continues. Muziekprogramma. 14.00 Big Valley. Westernserie. 15.00 Flying High. 16.00 Wanted Dead or Alive. Westernserie. 16.30 The Mix Continues. 17.00 Dick Turpin. 17.30 The Mix Continues. 19.30 Videofashion! Mode. 20.00 The outlaw. Amerikaanse western uit 1943 van Howard Hughes. 22.00 Twilight Zone. Amerikaanse SF-thriller. 22.30 Roving Report. Actualiteitenreportage. 23.00 The Invisible Man. Avonturenserie. 23.30 The strange one. Amerikaanse drama uit 1957 van Jack Garfein. 01.30-03.00 The Mix. Muziekprogramma.

MTV Europe

Alle programma's in stereo. 00.00 Your Scene. 01.00 Club MTV. 01.30 Kino. 02.30 Night Videos. 07.00 MTV. 11.00 MTV. 17.00 US Top 20 Countdown. 19.00 Week in Rock. 19.30 Club MTV. 20.00 Remote Control. 20.30 Party Zone. 23.30 MTV Half-Hour Comedy Show.

radio

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden met (8.00 Nws). 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Klassieke pianomuziek. 12.02 Sirauss & Co. Orkest van de Weense Volksopera o.l.v. Heinz Lambrecht m.m.v. sol. en Winer Symphoniker o.l.v. Robert Stolz. 13.00 Nws. 13.02 Veronica Klassiek. 14.31 Veronica Kermuziekserie 88/89. 15.02 Nieuwe grammofoon en compacten. 16.00 Lang leve de opera! 18.00 Nws. 18.02 Avondsterming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek op zaterdagavond: Monteverdi, zijn muziek, zijn brieven (10); 21.00 Gaudemus Vertolkers-concours 1989. 21.40 Orgelrubrik. 22.20 Laudate: The Tallis Scholars. 23.00-00.00 KRO-Literair: Camera Obscura.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv. - en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sport. 9.25 Waterstanden. 10.00 Hollandse Nieuws. 2. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tidslijn Thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen... 12.44 EO-Metterraad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Hallo Nederland. 13.30 Opo. Doro (Open deur). 14.00 Jazzspectrum. 15.30 Mijnen. 16.30 Homons. 17.00 Licht en uit-

Radio 6

17.45 Postbus 51. De Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Ily Heister (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasia (Er is hoop). 18.40 Arabisch prog. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.30 Laat ons de rustdag hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg

9.03 Plat eweg: verhalen en vertelsels in streektal. 10.03 Limburg boven. 11.03 Festival: een uur cultuur. 12.03-12.59 Het evenement: het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktuell: nieuws en actualiteiten. 17.15-17.59 Vrij spel: pop in Limburg.

BRT 2

5.30 Welkom weekend (om 6.00 Nws). 7.00 Nws. en RVA-ber. 7.15 In het spijnsje. 8.00 Nws. 8.12 Te bed of niet te bed. 10.00 Nws. 10.03 Buitenspel. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. 14.00 Radio Rijswijk. 17.00 Nws. 17.05 Fris van Leveer. 19.00 Dansbar. 20.00 Domino (22.00 Nws). 23.30. 2.00 Twee tot twee (0.00 Nws.).

Radio 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 In onsezen Alter. 9.05 Muziekpaviljoen. 12.05 Pop-Floor. 14.05 Orchester der Wereld. 15.00 Cale Carlton. 17.00 U. Tee. 19.05 Der Silbersee. 21.00 Musik zum Traumen. 23.30 Nachtexpress.

WDR 4

5.30 Guten Morgen. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Treff nach Elf. 11.05 Is ja'n Ding! 14.00 Viva. 15.00 Sportschön. 18.00 Unglaubliche Geschichten. 19.00 Neuzucker. 20.

100-443887-1000

● Dawn French en Jennifer Saunders in 'French & Saunders'. (Nederland 2 - 21.07 uur)

de bekende schrijfster Thorndyke. Blanche en Rose zijn ontzettend jaloers.

22.39 De hoogvliegers. Engelse serie naar het gelijknamige boek van Derek Robinson. Deel 1. Het Hornet Squadron wordt naar Frankrijk over-

geplaatst. Met de echte strijd hebben ze weinig te maken en ze genieten van het leven.

23.33 Natuurmoment. Aandacht voor Natuurmonumenten. Presentatie: Hanneke Kappen. Herh. 23.38-23.43 Journaal.

Nederland 2

VPRO

09.00 Augusta. Hongaarse klei-animatedserie. Afl. 4: Augusta wacht op een man

09.05 Apie van de Hoek. Nieuws voor kleuters.

09.30 Mevrouw ten Kate. Kinderre-
serie. Afl. 18: Een man uit de computer.
Mevr. ten Kate moet naar het huwe-
lijksbureau, want ze hebben een man
voor haar gevonden.

09.50 Stapelbed. Kinderprogramma.
10.05 Van helnde en ver. Internatio-
nale serie over kinderen in verre lan-
den.

10.35 Cursus voor beginners in de
liefde. Afl. 7: Hormonen.

11.00 Reiziger in muziek. Live pro-
gramma waarin Han Reiziger musici,
experts, fanaten en andere liefheb-
bers ontmoet.

12.30-16.00 (TT) Philips Marathon
Rotterdam. Live verslag van de ne-
gende editie van deze marathon. Pre-
sentatie: Jack van der Voorn. Com-
mentaar: Sierd de Vos en Bob Bover-
man.

19.00 Fa. Onrust. Tweewekelijks ma-
gazine gepresenteerd door Sylvia
Cool en Minou op den Velde. Van-
avond uitsluitend muziek.

20.00 (TT) Journaal.
20.10 Van Kooten en De Bie's. Keek
op de week.

20.30 Zeeklimaat. Hedendaagse
waarnemingen in Nederland. Van-
avond: Moderne armoede in het
Nieuwe Westen, reportage over deze
Rotterdamse saneringswijk.

21.07 French & Saunders. Engelse
comedyserie. Met Dawn French en
Jennifer Saunders.

21.37 Nieuwgezet en wanhopig. Tv-
vertelling waarin mensen verhalen
over de belangrijkste episodes uit
hun leven. Afl. 3: Het glas is gebro-
ken, maar je kunt er nog uit drinken.

23.38-23.43 Journaal.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en
slechthorenden.

10.35 Wat in wurk. 4-delige serie over
beroepen. Afl. 2: De bouwvakker
(herh.).

11.00 Open Universiteit. Agressie.

11.30 Weekjournaal.

12.00 Het Capitool.

12.45 My mama done told me. Engel-
se film waarin vrouwen terugkijken op
voortje liefdes.

13.35 Europa komt! Serie over de
Europese Gemeenschap. Afl. 14:
Werkvloer Europa.

15.00 (TT) Studio Sport. Wielrennen:
Luik - Bastenaken - Luik.

17.15 Nieuws voor doven en slecht-
horenden.

17.30 Journaal.

17.35 Sportuitslagen + W5.

17.45 Sesamstraat.

18.00 De jaren dertig. Les 9.

18.30 Effectief omgaan met conflic-
ten. Les 3.

19.00 Studio Sport.

20.00 Journaal.

20.10 Studio Sport.

20.25 Slappo. Jongeren praten in
jongerencentrum Driekijk in Zaandam
over trends, tragiek en triomfen. Pre-
sentatie: Cees Grimbergen.

20.55 Panorama. Achtergrondinfor-
matie bij actuele ontwikkelingen in de
politiek.

21.25 Drie Vrouw Sterk. 3-delige se-
rie over hulpverlening. Afl. 2: Maat-
schap.

22.10 Werken aan werk. 6-delige se-
rie over de verzorgende sector. Afl. 2:
22.40 Voorlichtingsprogramma.

Over Geschiedenis en instellingen
van Rusland en de Sovjetunie.

22.55 Bohr versus Einstein. Docu-
mentaire.

23.45 Journaal.

23.50-23.55 Nieuws voor doven en
slechthorenden.

● Ralf Komorr, Maria Ketikidou en Margit Geissler in 'Aufs Ganze'. (Duitsland 1 - 14.15 uur)

plin, met Charlie Chaplin, Virginia
Cherrill, Harry Myers e.a.

23.30 Politische Feature. Number 10
Downing Street, BBC-documentaire
over de geschiedenis van de ambts-
woning van de Engelse premier sinds
1735.

01.00-01.05 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.00 Avant! avanti. Cursus Italiaans.
Les 1. (herh.).

08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde.
Les 1. Herh.

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

09.30 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

10.00 Telekolleg II. Cursus schiekun-
de. Les 14. Herh.

10.30 Telekolleg II. Cursus economie.
Les 1.

11.00 Sehen statt Hören. Weekma-
gazine voor slechthorenden.

11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat.
Programma voor gastarbeiders uit
Griekenland, Spanje en Joegoslavië.

12.30 Tele-Akademie. Prof. Dr. Gun-
ther Eigler: Leren met Computern -
was ändert sich?

13.15 Bilder der Jahrhundertwende
de 1890-1930. Documentaire over
Afl. 4: Unerhört, documentaire over

de geschiedenis van de vrouwenbe-
weging.

14.00 Simone de Beauvoir. Filmpor-
tret.

14.15 Kampfansage - zornige junge
Frauen '68. Reportage over wat er
met de in 1968 opgerichte feministi-
sche studentenbeweging gebeurd is.

15.00 Onbekend.

17.15 Sport treiben und gesund
bleiben. Informatieve serie. Afl. 5:
Die Hand im Spiel.

17.30 In. Informatief magazine.

18.00 Touristik-Tip. Vakantietips. 1.
Kinderkorting bij reizen. 2. Aanbod
van verre reizen. 3. Autovakanties. 4.
Toeristische nieuws.

18.15 Clip-Klapp. Muziek en amuse-
ment met Manfred Saxauer en Britta.

19.00 Abendschau Blick ins Land
am Sonntag.

19.30 Schatzkammer 10. Quiz gepre-
senteerd door Hans Heiner Boella.

20.00 Das Beste vom Bahnhof.
Hoogtepunten uit Bio's Bahnhof.
Europabridge.

20.15 Europalever. Amusementspro-
gramma.

21.45 Südwest aktuell - Neues.

21.50 Flutlicht. Gevarieerd sportma-
gazine.

22.45 Aunela(5). Alas Smith and Jo-
nes, comedy.

**23.15 Das Beste aus Der Drehpau-
se.**

23.45-23.50 Laatste nieuws.

België/Télé 21

15.00 Wielrennen: Luik - Bastenaken -
Luik. Commentaar: Théo Mathy. 19.30
Journaal met simultaanvertaling in ge-
barentaal en weerbericht. 20.00 Classi-
co du westen: Fureur Apache, Ameri-
kaanse western uit 1972 van Robert
Aldrich, met Burt Lancaster, Bruce Da-
vison, Jorge Luke e.a. Uitzend-
hoofd van de Apachen gaat buiten het
reservaat om onrust te zaaien bij boe-
ren, die op de vroegere gronden van de
Indianen wonen. De cavalerie onder
leiding van de jonge luitenant De Buin
moet de zaak oplossen. Maar hoe te
vechten tegen een efficiënte guerilla?

21.40 Le weekend-sportif. Presentatie:
Richard Debeir. 22.35-23.20 Top 21,
hitparade. Presentatie: Maureen Dor.

TV 5

12.00 L'assiette anglaise. 12.45 De la
cave au grenier. 13.00 Nieuws. 13.15
Entre-Temps. Franse tv-film. 14.45
Apotrophes. Littéraire magazine. 16.10
Histoires naturelles. Magazine over
jacht en visvangst. 16.30 Aventures et
sports. 18.00 Marcheloup, zesdelige
reeks. 19.00 Ushuaia, magazine. 19.30
Flash varicelle. Jongerenmagazine.

20.00 Avis de recherche. Variété. 21.30
Trente millions d'avis. 22.00 Nieuws.
22.30 Verbericht. 22.55-7 sur 7. Ak-
tualiteitenmagazine. 23.30 Ex Libris, li-
teratuur. 00.30 Le quart d'heure du Pro-
cope.

Duitsland 2

09.00 ●●Programma-weekover-
zicht.

09.30 Eucharistieviering. Vanuit de
parochie 'Heilige Familie' in Berlin.

10.15 Mosaik. Kabarett hausgemacht.
De Bühne is er voor iedereen. Oude-
ren en jongeren samen maken een
revue.

11.00 Stadtschreiber Matinee. Die
Josefstadt - ein Dorf der Weltbürger:
Eine Erkundungsreise mit Milo Dor,
documentaire over Josefstadt, het
'Quartier Latin' van Wenen.

12.00 ●●Das Sonntagskonzert. Auf
geht's - Der Start zur Live-Tournee
1989.

12.45 Heute.

12.47 Sonntagsgespräch.

13.15 Damals, vor vierzig Jahren.
Pro en contra gelijkberechtigting.

13.30 Guckloch. Blik in de studio's
van kinder- en jeugdprogramma's.

13.50 Das BMX-Rad. Engelse kinder-
film.

14.15 Hals über Kopf. Jeugdserie.
Afl. 1: Die Zauberkinder.

14.45 Schönheit auf Italienisch. Afl.
2: Designer verändern die Welt.
(herh.).

15.15 Sensation in Morgan's
Creek. Amerikaanse speelfilm uit
1943 van Preston Sturges, met Eddie
Bracken, Betty Hutton, Diana Lynn
e.a.

16.50 Danke schön. Verslag van de
actie Sorgenkind. Aansl.: Bekendma-
king van de Grote Prijs.

17.05 Heute.

17.10 Die Sportreportage. Met Chris-
ta Gierke-Wedel. Duitse kampioen-
schappen voor personenauto's op de
Hockenheimring; Voetbal: 2e Liga.

18.10 ML - Mona Lisa. Vrouwenma-
gazine met Maria von Weiser.

18.50 Programma-overzicht.

19.00 Heute.

19.10 Bonn direkt. Politiek magazine.
Presentatie: Peter Elgaard.

19.30 Bilder aus Europa. Documen-
taire over ongewone hotels in Euro-
pa.

20.15 Ede und das Kind. Tv-film van
Felix Huby, met Carl Heinz Schroth,
Heinz Reincke, Judith kerke e.a.

21.50 Heute.

21.55 Die Sport-Reportage. WK Ijs-
hockey: Duitsland - Sovjet-Unie.
Verslaggever: Günter-Peter Ploog.

22.45 ●●Faszination Musik. Im Profil:
Das Sprechen der Musik, een docu-

mentaire over Ludwig Wittgenstein,
Arnold Schönberg en het ontstaan
van de moderne muziek.

23.50-23.55 Brief aus der Provinz.
Vienenburg - Auf der Suche einer
Story.

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

09.30 Telekolleg aktuell. Cursus-infor-
matie.

10.00 Cursus chemie. Les 14. Herh.

10.30 Cursus Statistiek. Les 1.
Herh.

11.00 13. Duisburger Akzente. Frei-
heit, Gleichheit, Brüderlichkeit - Der
Traum seit 1789, feestelijke herden-
king in Duisburg van het feit dat 200
jaar geleden de Franse Revolutie uit-
brak. Met een concert door het vocaal
en instrumentaal ensemble Les Arts
Florisants. Werken van Rouget de
l'Isle en Gosssec.

13.00 Teletekst overzicht.

13.15 Sehen statt Hören. Wekelijks
magazine voor doven en slechtho-
renden.

13.45 Ihre Heimat - unsere Heimat.
Programma voor Grieken, Spanjaar-
den en Joegoslaven.

14.45 Tele-Akademie. Leren met
Computern - was ändert sich?

15.30 Bilder der Jahrhundertwende.
Unerhört - Die Geschichte der deut-
schen Frauenbewegung, documen-
taire serie over de vrouwenemancipa-
tie door de jaren heen. Afl. 4: De strijd
voor onderwijs.

16.15 Sport im Westen extra. Zaal-
handbal om de IHF-Cup, halve finale:
TUTU Düsseldorf - Caja Madrid.

17.00 Elzevit für ein Jahr. 3-delige
Oostduitse documentaire serie over
het onderzoek-station Bellinghausen
in Antarctica. Afl. 2: Im Robbenso-
mer mit dem Zelt unterwegs.

18.00 Falcon 102. 13-delige jeugd-
serie. Afl. 11: Die Verschwörung.

18.30 Gott und die Welt. Religieus
magazine.

19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal
magazine met nieuws.

20.00 So lassen. Amusementspro-
gramma van Jürgen von der Lippe
m.m.v. de cabareter Gerd Dudenhöf-
er.

22.00 West 3 aktuell.

22.05 Das Chaplin-Jubiläum. Licht-
der der Grossstadt, Amerikaanse
speelfilm uit 1930 van Charlie Cha-

plijn, met Charlie Chaplin, Virginia
Cherrill, Harry Myers e.a.

23.30 Politische Feature. Number 10
Downing Street, BBC-documentaire
over de geschiedenis van de ambts-
woning van de Engelse premier sinds
1735.

01.00-01.05 Laatste nieuws.

08.00 Avant! avanti. Cursus Italiaans.
Les 1. (herh.).

08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde.
Les 1. Herh.

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

09.30 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

10.00 Telekolleg II. Cursus schiekun-
de. Les 14. Herh.

10.30 Telekolleg II. Cursus economie.
Les 1.

11.00 Sehen statt Hören. Weekma-
gazine voor slechthorenden.

11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat.
Programma voor gastarbeiders uit
Griekenland, Spanje en Joegoslavië.

12.30 Tele-Akademie. Prof. Dr. Gun-
ther Eigler: Leren met Computern -
was ändert sich?

13.15 Bilder der Jahrhundertwende
de 1890-1930. Documentaire over
Afl. 4: Unerhört, documentaire over

de geschiedenis van de vrouwenbe-
weging.

14.00 Simone de Beauvoir. Filmpor-
tret.

14.15 Kampfansage - zornige junge
Frauen '68. Reportage over wat er
met de in 1968 opgerichte feministi-
sche studentenbeweging gebeurd is.

15.00 Onbekend.

17.15 Sport treiben und gesund
bleiben. Informatieve serie. Afl. 5:
Die Hand im Spiel.

17.30 In. Informatief magazine.

18.00 Touristik-Tip. Vakantietips. 1.
Kinderkorting bij reizen. 2. Aanbod
van verre reizen. 3. Autovakanties. 4.
Toeristische nieuws.

18.15 Clip-Klapp. Muziek en amuse-
ment met Manfred Saxauer en Britta.

19.00 Abendschau Blick ins Land
am Sonntag.

19.30 Schatzkammer 10. Quiz gepre-
senteerd door Hans Heiner Boella.

20.00 Das Beste vom Bahnhof.
Hoogtepunten uit Bio's Bahnhof.
Europabridge.

20.15 Europalever. Amusementspro-
gramma.

21.45 Südwest aktuell - Neues.

21.50 Flutlicht. Gevarieerd sportma-
gazine.

22.45 Aunela(5). Alas Smith and Jo-
nes, comedy.

**23.15 Das Beste aus Der Drehpau-
se.**

23.45-23.50 Laatste nieuws.

08.00 Avant! avanti. Cursus Italiaans.
Les 1. (herh.).

08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde.
Les 1. Herh.

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

09.30 Telekolleg II. Cursus Engels.
Les 14. Herh.

10.00 Telekolleg II. Cursus schiekun-
de. Les 14. Herh.

10.30 Telekolleg II. Cursus economie.
Les 1.

11.00 Sehen statt Hören. Weekma-
gazine voor slechthorenden.

11.30 Ihre Heimat - unsere Heimat.
Programma voor gastarbeiders uit
Griekenland, Spanje en Joegoslavië.

12.30 Tele-Akademie. Prof. Dr. Gun-
ther Eigler: Leren met Computern -
was ändert sich?

13.15 Bilder der Jahrhundertwende
de 1890-1930. Documentaire over
Afl. 4: Unerhört, documentaire over

de geschiedenis van de vrouwenbe-
weging.

14.00 Simone de Beauvoir. Filmpor-
tret.

14.15 Kampfansage - zornige junge
Frauen '68. Reportage over wat er
met de in 1968 opgerichte feministi-
sche studenten

Dirigent Ton Thissen: 'Ik heb nog nooit een zanger geronseld'

Cantus ex Corde, een spraakmakend gezelschap

SIMPELVELD – Wáár ze ook optreden, aan uitbundig applaus geen gebrek. Maar in het wereldje van de Limburgse (koor)zangers klinkt hier en daar een valse noot. Bijvoorbeeld: als zou Ton Thissen de beste stemmen in Limburg her en der ronselen voor 'zijn' koor, Cantus ex Corde. Dat blijkt trouwens een prima binnenkomer om deze dirigent behoorlijk op de kast te jagen.

„Ooh-ooh, wat kan ik me dáár nu weer boos om maken, en dat nog rond middernacht”, foertert deze emotionele musicus als hij met die stelling wordt geconfronteerd. „Ik denk dat het jalouzie is. Wij zijn verdomme zuivere amateurs! En er wordt hier geen stuiver betaald. Sterker, de vrouwen van de zangers maken in hun vrije tijd onze costuums. Soms denk ik: waarom doen mensen eigenlijk zo rottig als iemand anders sukses heeft?”

Simpelveld, in het etablissement van August („Zeg maar Guus”) Didden, boven op de Huls, café Bellevue. En daar is, op 213 meter boven N.A.P., niets teveel mee gezegd. En er is, die vrijdagavond, trouwens ook knap hoog gezongen, zoals we zelf konden constateren. Want de schuifdeur tussen het repetitiezaaltje en het café is bij lange na niet bestand tegen dit vocale geweld. In de zomermaanden, als er hotelgasten zijn, zit menige toerist op het terras van deze koormuziek te genieten, gratis, temeer omdat het voor hotelgasten niet verplicht is om een consumptie op het terras te nuttigen. Jawel, deze patron kan daar heel smeugig over vertellen. En zijn er, af en toe, toch mekkerende hotelgasten die een hekel hebben aan dat gerepeteer, dan krijgen deze, op die zangavond, een kaartje om naar de bioscoop te Heerlen te gaan. Op kosten van, jawel, Guus Didden. Je moet er iets voor doen om Cantus ex Corde in huis te mogen hebben.

Dirigent Thissen heeft zojuist bericht gekregen dat een optreden tijdens het WMC in Kerkrade (op 8 juli) definitief is. Hij noemt die invitatie „een zeer grote eer”. Eind oktober staat een concertreis gepland naar het Zuidduitse Beieren, en volgend jaar komt de grote klapper: tien à veertien dagen naar de Sovjet-Unie. Die trip heeft Cantus ex Corde (latijn, en het betekent 'zingen uit het hart') te danken aan een hooggeplaatste heer van de Russische ambassade. „Die heeft ons”, zegt Thissen, „tijdens een concert gehoord. En omdat wij een loepzilver Russisch repertoire zingen, was hij dubbel enthousiast.” Het verblijf ter plaatse wordt volledig vergoed. Kosten voor de vlucht, ook de binnenlandse verplaatsingen, moet het koor echter zelf opheffen. Dan praat je toch al gauw over 50.000 gulden voor een gezelschap van pakweg dertig man. Mogen we dat, voor een amateurkoor, als een astronomisch bedrag betitelen? Penningmeester Jan Heuts en secretaris Henk Reumkens knikken nadrukkelijk met hun hoofd, in verticale richting. „Daar zit inderdaad de grote pijn. Muzikaal hebben wij het goed voor elkaar, zakelijk gezien staan we nog in de kinderschoenen. We hebben daar, en we schamen ons niet om dat hardop te zeggen, nog weinig kaas van gegeten. Hoe zit het bijvoorbeeld met subsidies? Hoe benader je sponsors? Vragen wij niet te veel, of te weinig, voor een avondvullend optreden?”

Inderdaad. Cantus ex Corde, dat in de regel per uitvoering tussen de 2000 à 2500 gulden kost, moet op dat punt nog veel leren. „Maar waar vinden wij dan zo'n onbezoldigd zakelijk leider, een soort manager?”, vraagt Reumkens. „Iemand die achter de schermen, de weg kent in het financiële circuit. En die weet wat public relations inhoudt.”

Thissen valt in de rede. „Tja, ik ben uitsluitend musicus, mijn collega-bestuurders in wezen

ook. Maar zo'n man, of vrouw, moet er natuurlijk wel komen”.

Stemmen selecteren

Het gezelschap bestaat bijna vijf jaar. Het zingt in de Russische en Oekraïense taal. Thissen geeft toe dat „de jongens niet alles begrijpen als ze die moeilijke woorden zingen, maar wel waar 't over gaat”.

Over de stembezetting is Thissen tevreden. „al kan ik een goede tenor natuurlijk altijd gebruiken...” Jaarlijks treden zij dertig keer op, vooral in Limburg, maar ook over de grens. Ze hebben niet alleen voor bejaarden gezongen, maar ze zijn ook op tv geweest, en op de radio. „Maar daarom zijn we nog geen elitekoor”, zegt Thissen. „Andermans uitspraken die ik wel eens in de krant lees, als zouden wij halve profits zijn, dat is nonsens. Alles is pro deo. En als U het dan helemaal wilt weten: zelfs deze dirigent krijgt er geen rooie cent voor. Het plezier, dat is mijn betaling. En ik heb nog nooit één zanger geronseld, wat soms wordt gesuggereerd. Ik selecteer wel de stemmen, dat is iets anders. En ik heb het recht, dunkt mij, om te zeggen: Nee, dank U meneer, liever niet. Maar mag ik dat misschien, als wij de top willen bereiken?”

Wil een gezelschap internationaal scoren met puur Russische muziek, dan zou de naam Kozakkenkoor niet hebben misstaan. Want bij Cantus ex Corde denk je al snel aan de hoogmis, of aan het Agnus Dei. „Nou nou...”, verzucht Thissen, alsof hij zeggen wil: alweer zo'n a-muzikale vraag. „Bij onze start, in 1985, zou het zeer misplaatst zijn geweest om je dan meteen maar even Don

● Cantus ex Corde in vol ornaat. Dit keer niet in smoking, maar in Kozakkenkleding. Uiterst rechts dirigent Ton Thissen.

Kozakkenkoor te noemen. Want er is maar één origineel Don Kozakkenkoor geweest, en dat is opgericht in 1923. Wij kennen heus wel onze plaats, vijf jaar geleden. Trouwens, ook nu nog. Thissen, zelf voormalig operazanger en nu docent aan het conservatorium in Maastricht, vindt de Russische muziek „buiten-

sporig mooi”, juist vanwege de eenvoud. „Als ik luister naar het Utrechts Byzantijns koor... dan lopen de rillingen over m'n lijf”. Maar Cantus ex Corde verzorgt, desgewenst, ook een populair Russisch programma, inclusief het meest gevraagde verzoeknummer, precies!, Kalinka. „We willen namelijk zingen voor

mensen”, zegt Thissen „en niet voor lege stoelen. Dus geen liederen waarvan we weten dat er niemand naar komt luisteren. We zijn weliswaar geen showgroep, maar we hebben wel decor nodig. En onze muziek, met deze stemmen, leent zich voor een entourage met tweeduizend man in de zaal”.

Maar dan wel graag een zaal waar een fundament van gewapend beton onder ligt. Want kun je bij het ene lied warempel een spel horen vallen, als Thissen zijn mannen uitbundig uitnodigt om naar de overdrive te schakelen, dan springen bij Guus Didden de bitterballen spontaan uit de frieturpan.

De 'Staar'

Het doet deze zangers, en vooral Thissen, wel eens pijn als het weer de Maastrichter Ster is, of het Westlands Mannenkoor, dat uitgebreid in de media staat. „Laat ik het nu even niet hebben over de kwaliteit van die koren, al zou ik dat oh zo graag eens doen. Ik denk dat die twee koren wel de juiste deuren weten te openen. Kwestie van goede contacten. Wij moeten die nog opbouwen”. Nee, zolang Thissen de baas is, zal er nooit in andere taal worden gezongen. „Ook niet voor veel geld. En we kunnen met dit repertoire bovendien nog twintig jaar vooruit.”

De zangers, gemiddelde leeftijd 42 jaar, komen uit Heythuysen, Heerlen, Simpelveld, Landgraaf, Kerkrade, Brunssum, en nog een tiental andere plaatsen. Simpelveld is de Heimat, maar puur en alleen omdat daar gerepeteerd wordt. Heuts: „Wij zijn een Limburgs koor. Dat heel graag in eigen provincie zingt, maar ook gaarne de grens overtrekt. De uitnodigingen voor het buitenland komen nu lekker op gang”.

Máár, later die avond aan het buffet, als de droge kelen onder een dubbele forto worden gesmeerd, geven ze wel in koor toe: „dat er nog veel werk is. Want we hebben maar liefst 70.000 gulden per jaar nodig, puur om kosten dekkend te werken”. Zo spreekt de penningmeester.

„Onze reis naar de Sovjet-Unie, met alle publiciteit daaromheen, zal bij sponsors of provinciale overheid mogelijk iets los maken”. Zo hoopt de secretaris. „En ik ben alleen musicus, en zo zakelijk als dat glas bier op dat viltje”. Zo voegt de dirigent er, sprekend vanuit zijn hart, aan toe.

Dan schuift de maestro richting kaarttafel, waar zijn Caruso-otjes met de vuisten op het meubilaar slaan. Want behalve zingen kan Ton Thissen ook heel goed toepen.

jos van wersch

● Frank Elstner, die samen met het ZDF de rechten van het door hem bedachte spelprogramma 'Wedden dat' nu ook verkocht aan de Verenigde Staten.

'Wedden dat' nu ook in Amerika

Van onze showpagina-redactie LUXEMBURG-HEERLEN – 'Wedden dat', het populaire door Frank Elstner (46) bedachte spelprogramma dat in ons land wordt ge-

presenteerd door Jos Brink, komt dit najaar ook in de Verenigde Staten op de buis. Dat is het resultaat van de onderhandelingen die de bekende Amerikaanse zanger Paul

Anka met Frank Elstner in Luxemburg heeft gevoerd. Anka wordt in de VS ook de presentator van dit programma dat in 1981 voor de eerste maal in Duitsland bij het ZDF op het scherm kwam. De populaire zanger maakt dit najaar een tournee door Europa en komt bij die gelegenheid o.a. op 22 september.

Barry Stevens: 'Zwarte musical is voor mij een hele uitdaging'

'Night at Cotton Club' viermaal in Limburg

Van onze showpagina-redactie SCHEVENINGEN – „De tijd is rijp voor musicals met kwaliteit. Met echte mensen. Het publiek is waanzinnig enthousiast.” Dat zegt Barry Stevens, nu eens niet in de functie van choreograaf of jurylid, maar als regisseur van de musical 'A night at the Cotton Club', die gisteravond in Scheveningen in première ging. Hiervan worden in Limburg vier voorstellingen gegeven: op 24 april in Maastricht, 8 en 9 juni in Venlo en 10 juni in Heerlen. Verder heeft schouwburgdirecteur Fons Bruins plannen om de musical ook volgend seizoen nog een aantal malen naar Heerlen te halen.

Stevens is gerustgesteld: dit Engelse produkt met een geheel zwarte cast en een verhaal dat naast show ook enige tragiek bevat, slaat aan. 'A night at the Cotton Club' is een nostalgische terugblik naar de jaren dertig. Plaats van handeling: de legendarische Cotton Club in het New Yorkse Harlem. De plek waar zwarte entertainers hun kunsten mochten vertonen voor een blank publiek. In de musical wordt de sfeer van de club zo authentiek mogelijk getroffen. De verschillende artiesten worden zowel in hun werk als achter de schermen gevolgd, en ondertussen horen we veel beroemde songs uit die tijd: 'Stormy weather', 'Bye Bye Blackbird', 'Ain't misbehavin' en nog 19 andere nummers.

Barry Stevens: „Het wonderlijke is dat de teksten van de liedjes nu een heel andere betekenis hebben door de manier waarop ze in het script geplaatst zijn. Dat geeft iets heel bijzonders. Je merkt ook: die liedjes waren zo sterk geschreven. Na al die jaren hebben ze nog zoveel kracht. En godzijdank hebben we iemand als Madeline Bell. Dat is gewoon een rasartieste. Ik kende haar van haar zangkwaliteiten, maar ze heeft nu bewezen dat ze ook een actrice is. Ze moet hier een flinke rol spelen: iemand die aan

● Barry Stevens: „Ik zou niet de rest van mijn leven de 'Soundmixshow' kunnen doen”.

de top van haar carrière is en dan daalt naar de bodem. Door vrienden in de Cotton Club krijgt ze dan weer een beetje stimulans. En dat komt heel sterk naar voren, dat doet Madeline heel goed.”

Huiswerk

Met de schrijver van het script, Douglas Barron, is Stevens vier

maanden geleden naar New York gegaan voor research. „Daar zijn we de bibliotheken ingedoken. En naar Harlem geweest, om de hele ambiance te bekijken. In de dertiger jaren was dat een mooie plek, maar het heeft nu een soort effect van vergane glorie, toch tragisch. Die research vind ik erg belangrijk. Als je met zo'n produktie bezig bent vind ik dat je je huiswerk moet

doen. Dat je niet alleen het boek als wet neemt, maar ook veel achtergronden verzamelt. Dat is mijn uitgangspunt geweest. Het is even wennen om Barry Stevens als regisseur te zien, terwijl de choreografie door iemand anders wordt gedaan: Billy Wilson, de man achter het succesvolle 'Bubbling Brown Sugar'.

Stevens: „Iedereen had ook iets van: waarom doe je het zelf niet? Die uitdaging had ik wel, maar ik vind dat als je het liefst heb om een zwarte musical te doen, dat je dan ook een zwarte choreograaf moet hebben. Met zwarte mensen is er toch een ander gevoel dat 'neergezet' moet worden. En dan vind ik het fout om mijn ambitieuze kant naar voren te laten komen. Het gaat erom wat essentieel is voor de produktie. Bovendien wil ik meer naar de regiekant. Ik heb jarenlang het genoege gehad om choreograaf te zijn, en nu wil ik mijn ervaringen verplaatsen naar een andere situatie. Op een andere manier met acteurs omgaan. Dus ja, dat is een vreemde rolwisseling.”

Emoties

Het samenwerken met Wilson ging uitstekend. „Het klikte gewoon”, zegt Stevens. „We hebben heel nauw met elkaar samen gewerkt. Die combinatie bleek ook heel fascinerend. Als zwarte Amerikaan durft iemand als Wilson veel meer met het richten van emoties, en daarnaast sta ik dan met mijn super Engelse opvoeding. Dus het was voor mij gelijk een goede leerschool.” 'A night at the Cotton Club' is de eerste grote musicalregie van Barry Stevens. Eerder regisseerde hij de kleinschalige produktie 'Better times', en daardoor kreeg hij de smaak te pakken. „Diep in mijn hart hoop ik dat het lukt. Want ik voel me zo gelukkig als ik regisseer. Maar ik heb inderdaad nog een soort stempel door de 'Soundmixshow'. Natuurlijk ben ik dankbaar voor het succes daarvan, maar het houd je ook weg van de artistieke dingen. Daarom wil ik nog even wachten met het aannemen van televisiewerk voor het volgende seizoen. „Ik zou niet de rest van mijn leven de 'Soundmixshow' kunnen doen. Het is een onderdeel van het vak, maar ik moet ook verder. En ik word ouder. Ik ben 44 en ik heb nu iets van: ik moet een hele andere richting op. Een groot risico, ja. Maar als je dat niet onderneemt dan verander er nooit wat.”

Het gaat weer beter met Mies

HILVERSUM – Mies Bouwman, die eind vorig jaar wegens ziekte plotseling haar werk voor de AVRO moest stopzetten, is aan de betere hand. Volgens een woordvoerder van de AVRO gaat het goed met haar, maar moet ze het voorlopig nog rustig aan doen.

Het is nog niet bekend wanneer Mies haar werkzaamheden zal hervatten. Door haar ziekte moesten enkele afleveringen van 'In de hoofdrol', die nog voor het winterseizoen stonden gepland, worden afgezegd, aangezien Mies direct een rustkuur moest ondergaan.

Mies Bouwman: voorlopig nog rustig aan doen.

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDACTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37. TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5. TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE. MARKT 42. TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215. TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81. TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4. TEL. 045-311719.

'Egyptische Nederlander'

HEERLEN - Een Nederlands hart in een Egyptische meeneer. Het verklaart waarom op de in het Heerlense Missionair Centrum ingerichte tentoonstelling van Egyptische kunst een afbeelding van koningin Beatrix hangt.

Egyptenaar Idris heeft dat hart verpand aan ons land en derhalve woont hij dan ook vanaf '64 in Rotterdam. Beatrix op Egyptische wijze vastgelegd op papyrus. Het is even wen-

nen. Zeker wanneer daar in Arabisch beeldschrijft bij staat geschreven 'koningin van liefde en eeuwigheid'. Maar Beatrix heeft natuurlijk gemeen met pak 'm beet koningin Nefriti en Cleopatra, dat ook zij van adel is. „En dat men over duizend jaar nog steeds spreekt over deze koningin”, legt Idris uit. Idris heeft in Rotterdam een firma in Egyptische kunst. Met de tentoonstelling en dia's probeert hij belangstelling te

wekken voor zijn land. Alle voorwerpen en afbeeldingen zijn te koop.

De grote zaal van het Missionair Centrum staat tot 23 april vol met afbeeldingen van Toetanchamon, Horus, Aknathon, Ramses en meerdere Goden en grootheden uit de Egyptische geschiedenis. Openingstijden: zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur, door de week van 10.00 tot 16.00 uur. Scholen gelieven te reserveren.

● Egyptenaar Idris tussen beschilderde papyrusvellen.

Foto: DRIES LINSSEN

'Zomerse' cheque

HOENSBROEK - Het bestuur van de Belangenvereniging WAO en AAW te Hoensbroek ontving gisteren een cheque ter waarde van 2500 gulden. Het bedrag werd overhandigd door mevrouw Gerda Bemelen van het plaatselijk comité Zomerzegels.

De vereniging kreeg het bedrag voor het vele sociale werk dat zij in de loop der jaren verrichtte voor de 160 aangesloten leden. Voorzitter Loe Moens nam het bedrag in ontvangst. Het geld zal besteed worden aan de verdere inrichting van het verenigingspand aan de St-Jozefstraat.

Godshuisje in de ver

Van onze correspondent

LANDGRAAF - De gemeente Landgraaf heeft geld uitgetrokken om het Mariakapelletje in Rimborg op te knappen. En daarvoor kan Finy Huntjes uit de Groenstraat in Ubach over Worms wel jubelen. Want sinds jaar en dag houdt zij het Waarderkapelletje in ere.

Elke dag is Finy er te vinden om een kaarsje aan te steken en een gebedje te doen. Zij is ook niet beroerd om het godshuisje schoon te houden. Zelfs nadat het Mariabeeld voor de vierde keer gestolen werd bleef zij onverdroten komen. Het beeld is nu vervangen door een 'konte-fietse' van de H. Maagd.

● Finy Huntjes kijkt vergevoegd toe.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Spijkracht 12

Even een teug oersterke koffie... want gemeenschapshuis d'r Bricke Oave in Brunssum staat op 23 april tot van de spierkracht, wanneer daar tientallen bodybuilders en -buitsters zullen strijden om de Grote Prijs 'Inter Regio'. De storm met spierkracht 12 breekt los om 15 uur. De finale's worden omstreeks 17 uur verwacht. Als topser is Mister Grand Prix Holland 1988 Rocardo Gya aangetrokken, die met zijn aanbevelde bundels hoopt te bewijzen dat hij ook dit jaar de beste bodybuilder van Nederland is. Wie spierkracht 12 niet wil missen, moet aan de Kassa 25 gulden betalen. In de voorverkoop bij St. Cristoffel Sport aan de Akerstraat in Hoensbroek kosten de kaarten 15 gulden.

Corpus

Als we Hans de Jongh uit Landgraaf goed begrijpen, zit hij behoorlijk in de put. Wat wil het geval? Het bronzen corpus aan het kruisbeeld aan de Oeverbroekstraat/Julianastraat is voor de tweede keer gestolen. En dat doet pijn. Zeker bij de Jongh, die zitting heeft in de commissie Kruisen en Kapellen te Hoensbroek en ook al in februari moest constateren dat mandalen het hele kruisbeeld vernielden. „Ik hoop dat de daders snel tot andere inzichten mogen komen”, klinkt het gedeprimeerd uit de mond van de Hoensbroekenaar. Bekeerde lieven of vindsters kunnen overtuigen bij mevrouw Schoonbrood aan de Julianastraat terecht voor terugbezorging van het beeld.

Lokkertje

Vandaag kunt u er bijna niet onderuit. Onder het muurmeelweekende dus. Dit weekend zijn alle musea gratis toegankelijk en overal heeft men extra zijn best gedaan om het bezoek zo aangenaam mogelijk te maken. Ook het Thermenmuseum in Heerlen heeft een extra lokkertje. Niet alleen is het van maandag uw laatste kans om de tentoonstelling '60 jaar Heerlen in beeld' te zien, daarnaast worden typische Heerlense broches, tekeningen en (land)kaarten voor een speciale actieprijs verkocht. Het museum is bovendien ook nog eens twee uur eerder open, op 12.00 uur in plaats van om 14.00 uur. Veel plezier!

Dagtrip

Nog een aanvulling op de 'Beurtreits' van afgelopen woensdag, over de auto-dagtrip van Heerlense bejaarden op 8 mei naar de Ardennen. Schreven we daar dat de bejaarden zich op 19 april kunnen opgeven in de soos van de heilige Jozef te Mezenbroek in Heerlen, terwijl dat in de soos van de heilige Jonas moet zijn. Niet direct een blunder van formaat, maar toch zo vervelend dat er nogal wat lezers reageerden, met de vraag of het recht kon worden. Gezien de enorme aantallen bejaarden die jaarlijks meegaan met de dagtrip Da(a)g-je uit, konden we daar niet omheen.

IVN staat alleen in protest tegen uitbreiding golfbaan

Vuist tegen meer 'holes'

● Leden van het IVN plaatsen een protestbord.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Bij vestiging 'groothandel' op Emmaterrein

Middenstand voorspelt leegloop van winkels

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - Zelfstandige ondernemers in Brunssum duldten op het Emmaterrein geen woonwinkels, supermarkt, vermomd als zelfbedieningsgroothandel noch een tuincentrum. Op Gedeputeerde Staten van Limburg is dan ook een dringend beroep gedaan geen goedkeuring te geven aan het, overigens unaniem genomen raadsbesluit. „Want anders dreigt er leegloop en verpaupering van winkels in heel Brunssum”, waarschuwt de Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (OZO), afdeling Brunssum in haar bezwaarschrift tegen het bestemmingsplan 'Emma'. Overigens heeft ook de ondernemersvereniging Treebeek bij GS haar grote ongerustheid - per saldo ligt het Emmaterrein in de schaduw van Treebeek - uitgesproken over opdoemende concurrentie, waartegen de lokale middenstand niet of nauwelijks is opgewaasd.

Over de afloop van het bezwaarschrift is OZO-bestuurder Ben Vermeulen (tevens VVD-raadslid, maar ziek toen de raad over 'Emma' besliste, red.) redelijk optimistisch. Vermeulen verwacht dat GS zeker zullen instemmen met het tegenhouden van een woonwinkels. Hij verwijst naar de subcommissie gemeentelijke plannen van de Provinciale Planologische Commissie. „Deze commissie vindt namelijk ook dat het toelaten van woonwinkels op het Emmaterrein niet reëel is. Daarvoor is de markt te klein.”

De Brunssumse OZO vreest met name het zogeheten 'aanvullend assortiment' van een woonwinkels. Vermeulen verduidelijkt: „Stel dat zo'n woonwinkels wel aardig wat

lampen omzet, terwijl de meubelverkoop achterop blijft. Dan is de kans groot dat het accent verlegd wordt naar de verkoop van lampen. Voor gevestigde detailhandel in lampen hier in Brunssum betekent dat een (te) zware concurrentie. Inderdaad, met een woonwinkels haal je ook het 'Paard van Troje' binnen.”

Vandaar dat de OZO helemaal niet rouwt om het afhaken van IKEA voor een vestiging in Brunssum. Deze meubelreus blijkt nu, volgens Vermeulen, vooraan in de rij te staan voor vestiging op het Heerlense themapark In de Cramer. Navraag bij de gemeente Heerlen levert geen bevestiging noch ontkennening op. „Het is nog te vroeg om namen van kandidaten te noemen”, zegt Heerlen zuinig.

Terug naar Brunssum en de onrust over 'Emma'. Ook de vestiging van een tuincentrum stuit op bezwaren. „Voor je het weet vindt er detailhandel plaats”, vreest Vermeulen. Tuincentra zoals dat van Tan in Vaesrade of van de ZOL in Ubach over Worms zijn verre van welkom op het industrieterrein. „Een boomkweker zoals Bakker, die nu eigenlijk weg moet uit het centrum, daarentegen mag van ons best.”

Hoewel de raad bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Emmaterein' het begrip 'zelfbedieningsgroothandel' zo scherp mogelijk heeft omschreven, blijft de OZO toch buitengewoon ongerust dat er een 'verklede supermarkt' zal verrijzen via een vrijstellingsprocedure. Concreet is er voor het Emmaterrein alleen belangstelling van het taxibedrijf Breko en van de Roermondse bedrijfsadviseur Niessen, die daar een rijsschoolkamp wil vestigen.

Van onze verslaggever

LANDGROEF/BRUNSSUM - Aan de vooravond van een grote IVN-actie tegen de uitbreiding van de openbare Brunssumse golfbaan lijken de kaarten al geschud. Alle posters, borden en de aangekondigde protestmars van de milieugroepering ten spijt, ligt bijna niemand anders wakker van de uitbreidingsplannen. Het IVN afdeling Ubach over Worms vreest dat de uitbreiding ten koste gaat van het natuurgebiedje de Brandenburg. Maar het management van de golfbaan, het Recreatieschap en politiek Landgraaf blijken koud noch warm te worden van de zorgen van het IVN. Neemt niet weg dat actieplannen doen denken aan de strijd die jaren geleden gevoerd werd tegen een pretpark op Terworm in Heerlen.

De plannen voor de uitbreiding zijn de Brunssumse raad al gepasseerd. Zelfs het krediet is al beschikbaar gesteld. Het woord is nu aan Landgraaf, dat een nieuw stuk van de golfbaan op zijn grondgebied krijgt. Daarvoor moet de raad wel een deel van het bestemmingsplan Brunssumerheide wijzigen. Verreweg de meeste politieke partijen in Landgraaf zijn van mening dat het natuurgebied geen schade berokkend zal worden als de golfbaan uitbreidt.

Protestmars

Het IVN gaat onder het motto 'Leg neer die bal' een grootscheut actie ontketen. Daarvoor zijn vele raamposters gedrukt. Nabij de golfbaan komt een bord te staan met het actiesymbool. Op 23 april wordt een protestmars gehouden. Politiek Landgraaf, het management van de golfbaan en het Recreatieschap zijn van mening dat de uitbreiding welkom is als buffer tussen de Brandenburg en het stort. Het IVN denkt daar heel anders over. In februari al diende de milieugroepering een bezwaarschrift tegen de plannen in.

Het IVN vreest met name dat de laatste natuurlijke bufferzones verdwijnen, dat de Brandenburg geïsoleerd komt te liggen en dat het gebied geen uitloophouding meer heeft in de toekomst. Van de Landgraafse politieke partijen wordt de IVN-actie alleen gesteund door het Vrouwenappél. Marga Kolgens van die partij: „Als je in Landgraaf alles op een rijtje zet, schrik je. Na een bungalowpark op Strijthagen en de Dormansbergweg nu weer de uitbreiding van de golfbaan. Hoe moet dat verder met het groen?”

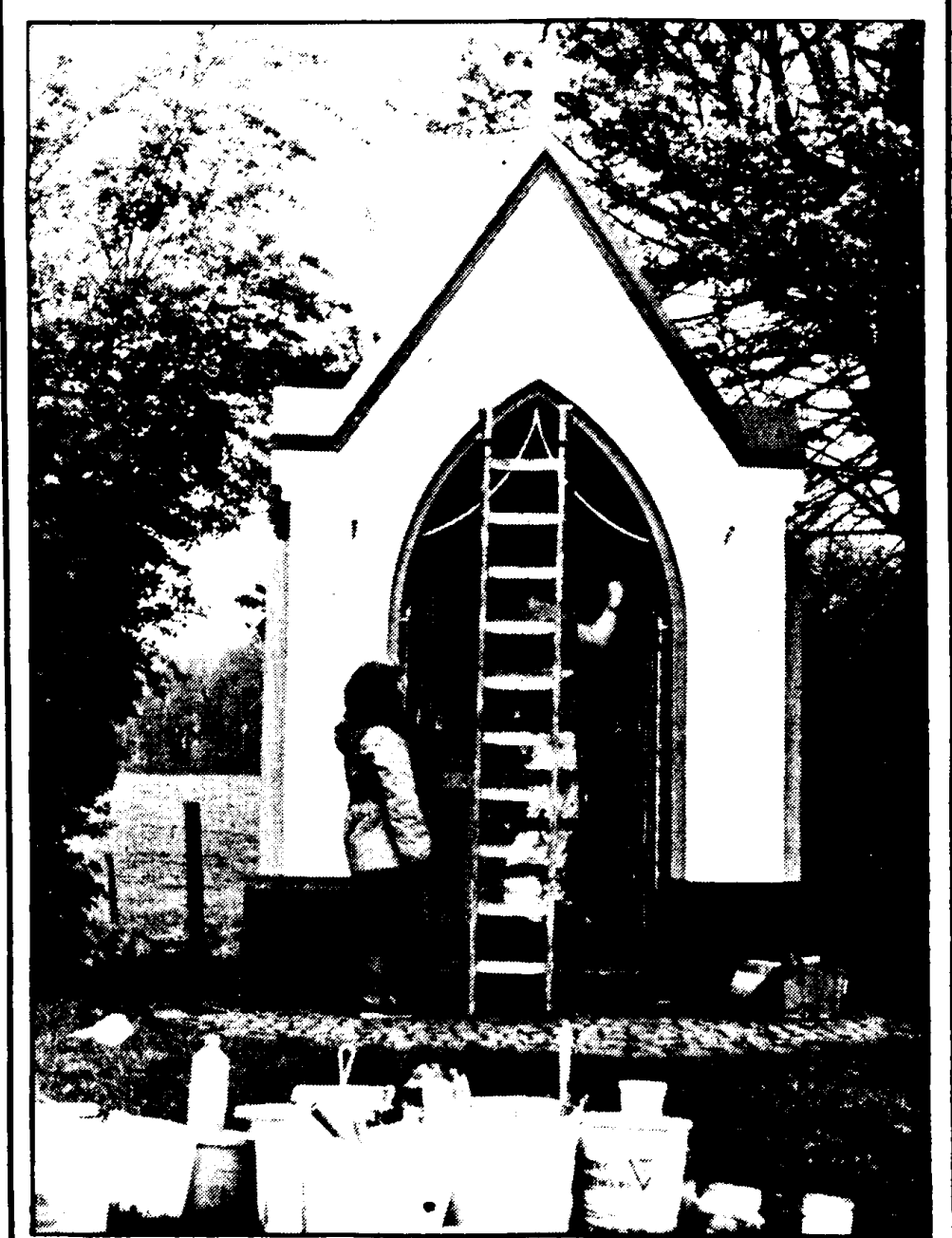
Geen vuiltje

Volgens golfbaan-manager John van Dijk is er voor wat betreft de Brandenburg letterlijk geen vuiltje aan de lucht. Ook een afgerond onderzoek heeft dat uitgewezen. „Bovendien vraag ik me af wat beter was geweest voor het gebied: een hoop puin in de Durox-groeven (oorspronkelijk plan) of een stuk golfbaan.”

André Bouwmans van de fractie Gulpers en werkzaam bij het Recreatieschap meent dat een goed beheer van de golfbaan alle zorgen wegneemt. „Er is eerder sprake van een waterstroom van de Brandenburg richting golfbaan dan anders om. Dus er is ook geen gevaar dat voor heide schade lijkt meest richting natuurgebied stroomt. Bovendien kan de beheerder het zaakje al-

tijd in de gaten houden. We kunnen natuurlijk wel optimale voorwaarden claimen. Het is jammer dat het IVN zo negatief is”, vindt Bouwmans.

Als de procedure door Landgraaf voortvarend wordt afgewikkeld denkt Van Dijk dat dit jaar nog met de uitbreiding begonnen kan worden.

Publiek weigert hulp bij arrestatie autokraker

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een in zijn vrije tijd door Heerlen wandelende politiemann zag afgelopen donderdag hoe een jongeman ter hoogte van de Looierstraat een auto kraakte. De in burgerkleding gestoken politiemann greep de man meteen in zijn kraag, maar de autokraker bood verzet tegen de aanhouding. Daarop riep de politiemann de hulp in van enkele voorbijgangers, maar die weigerden elke vorm van medewerking. Uiteindelijk arriveerde een patrrouille die de jongeman inrekende en de inmiddels al uit het dashboard gesloopte radio-cassette recorder aan de rechtmatige eigenaar terug gaf.

(ADVERTENTIE)

KOM EN GENIET VANDAG VAN WERVELLENDE MODE-FLITSEN... STOP... IN MAKADO-BEEK... STOP

aanvangstijden shows: 11.00 - 12.30 - 14.00 en 15.30 uur (TOEGANG GRATIS)

MAKADO

Na een leven dat getekend werd door eenvoud, eerlijkheid en een gelukkig huwelijk van 57 jaar, is op de leeftijd van 81 jaar van ons heengegaan, mijn innig geliefde man, onze goede vader, schoonvader, opa, overgrootvader, broer, zwager en oom.

Johannes Mattheus Bronwasser
echtgenoot van
Hubertina Moonen

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: H. Bronwasser-Moonen
Hoensbroek: M. Tubé-Bronwasser
J.J. Tubé
Goldach (Zw.): C. Bronwasser
M. Bronwasser-Pekkers
Hoogerheide: J. Bronwasser
D. Bronwasser-Haller
Hoensbroek: K. Sturmans-Bronwasser
J. Sturmans
Vilt: J. Hoens-Bronwasser
A. Hoens
Amsterdam: F. Bronwasser
J. Bronwasser-Willenberg
en al zijn kleinkinderen
en zijn achterkleinkind
Fam. Bronwasser
Fam. Moonen

Hoensbroek, 14 april 1989
Gebroekerplein 149

De rouwdienst geleid door ds. I. van der Pol, zal gehouden worden op dinsdag 18 april as. om 14.00 uur in de Immanuelkerk te Treebeek, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen, Imstenradeweg 1d.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, waar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 13.30 uur. Mijn man, onze vader is opgebaard in het Uitvaartcentrum Hoofdstraat 100 te Hoensbroek. Bezoek van 14.00 - 15.00 en van 19.00 - 20.00 uur, 's zondags alleen van 14.00 - 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, geven wij met droefheid kennis dat, toch nog onverwacht, van ons is heengegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, dochter, zus, schoonzus, tante en nicht.

Lenie Peters
echtgenote van
Wiel Sonnenschein

Zij overleed na een kortstondige ziekte, in het De Weverziekenhuis te Heerlen, op de leeftijd van 56 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken. Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Heerlerbaan: **Wiel Sonnenschein**
Kerkrade-W.: **Annie Raemackers-Sonnenschein**
Leo Raemackers
Maurice
Hoensbroek: **Joë Beesten-Sonnenschein**
John Beesten
Sandra, William
Heerlerbaan: **Hai Sonnenschein**
Henny Sonnenschein-Robben
Vera, Miriam
Schaesberg: **Jo Sonnenschein**
Marty Sonnenschein-van Wiggen
Bert
Heerlerbaan: **Ellis Sonnenschein**
Arno Lasse

6418 AV Heerlen, 14 april 1989
September 1944-straat 5

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 18 april as. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Joseph te Heerlerbaan, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.

Lenie wordt bijzonder herdacht in de avondmis van maandag 17 april as. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

In dankbare herinnering aan wat zij voor ons geweest is, geven wij u kennis, dat heden na een liefdevolle verzorging in verpleegkliniek St. Odilia te Geleen, voorzien van het h. sacrament der zieken in de leeftijd van 74 jaar van ons is heengegaan, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht.

Johanna Quirina Maria Jansen
weduwe van
Eugène Joseph Klinkenberg

Stein: **Eugène Klinkenberg**
Marijke Klinkenberg-Theuvis
Landgraaf: **Ton Klinkenberg**
Urmoud: **Conny Laaschuit**
Geleen: **Hannie Klinkenberg**
Mieke Schreurs
Spaubeek: **Joop Klinkenberg**
Tinie Klinkenberg-Schoffelen
Serdegna (I.): **Louisa Spaan-Klinkenberg**
Federico Spaan
Stein: **Bénie Oirbons-Klinkenberg**
Huib Oirbons
Stein: **John Klinkenberg**
Odilia Klinkenberg-Teney
Geleen: **Vincent Klinkenberg**
Ellen Klinkenberg-van Tillo
en kleinkinderen
Familie Jansen
Familie Klinkenberg

Geleen, 13 april 1989, Verpleegkliniek St. Odilia
Corr.adres: Dorpsstraat 66, 6176 AD Spaubeek

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 18 april om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Pastoor van Ars, Liensersstraat te Geleen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Geleen-Zuid.

Bijeenkomst in de kerk.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

De avondwake zal gehouden worden op maandag 17 april om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen. Bezoek aldaar dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Saab select occasions

900 4-drs., alu. velgen, spoor, 80.000 km, dec. '85
9000 TCD autom. compl. uitgerust, jan. '89 demo
9000L, alu. velgen, elektr. schuif., elektr. ramen, elektr. spiegels, 68.000 km, bwr. '87
9000 Turbo, dec. '85, leren beld., ACC-metall.
900, 3-drs., autom., LPG, 77.000 km, bwr. 8-'87
900L, 4-drs., alu. velgen, schuif., metall., CL, bwr. '87.

Saab occasions

99, 2-drs., LPG, bwr. '82 f. 8500,-
98, bwr. '77, zeer mooi
96, bwr. '76, geh. gerestaureerd.

Lancia occasions

Lancia Y10 Touring, bwr. '87, 36.000 km f. 14.750,-
Lancia TD Demo bwr. '89, nw. model

Overige occasions

Citroen BX, 7e mnd. '85, 32.000 km, f. 14.000,-
Mercedes 230 E 1985
Volvo 240 GL, APK bwr. '78, f. 4000,-
Taurus 1.8 4-drs. Bravo, schuifdak, 71.000 km, zeer mooi, bwr. '82 f. 8500,-
Audi 80S 1.8 met kat., 4-drs., bwr. '88

Vestiging

m.l.v. 17 april 1989 wordt de consultatie homeopathische praktijk van Dr. H.L. Meessen voortgezet door Dr. T. Wesenick, arts voor klassieke homeopathie.

Spreekuren volgens afspraak.
Adres: Broekhem 125, 6301 HG Valkenburg
tel. 04408-15777.

BVZ uitvaartverzekering VOORKOMT ZO

Al meer dan 40 jaar vertrouwd
045-251200

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen.

Dankbetuiging

Voor de vele blikken van medeleven tijdens mijn ziek-zijn, dank ik u allen hartelijk. Tevens mijn dank voor het genoten vertrouwen, mijn werk en in mijn persoon gedurende de afgelopen jaren.

H.L. Meessen
arts v. homeopathie en
Broekhem 125, Valkenburg

Na een arbeidzaam leven, is na een kortstondige ziekte, toch nog onverwacht van ons heengegaan, op de leeftijd van 79 jaar, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef.

Harie Kerckhoffs
echtgenoot van wijlen
Maria Waelen

Wijnandrade: **Maria en Rob**
Gelouf Kerckhoffs
Sacha en Frank
Liliane
Ubachsberg: **Killy en Jan**
Fransmann-Kerckhoffs
Herman
Susan en Bas
Budel: **Joë en Mathieu**
v.d. Heijden-Kerckhoffs
Mieke, Ineke
Heerlen: **Harry en Enny**
Kerckhoffs-Moonen
Miriam, Paul, Marc, Judith
Sittard: **Bertine en Jo**
Evers-Kerckhoffs
Pjotr, West
Familie Kerckhoffs
Familie Waelen

Heerlen, 14 april 1989
Corr.adres: Vrenkeweg 28,
6428 NJ Ubachsberg-Voerendaal

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op woensdag 19 april om 11.30 uur in de Bernarduskerk te Ubachsberg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 63 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht.

Annie Hodzelmans
weduwe van
Theo Wijnhoven

In dankbare herinnering:
Holtum: **Martha en Jo**
Geurts-Wijnhoven
Sittard: **Jeanny en Jack**
Vanderlinden-Wijnhoven
Debbie, Mark
Familie Hodzelmans
Familie Wijnhoven

Nieuwstadt, 14 april 1989
Corr.adres: Dr. Philipsstraat 83, 6136 XX Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 18 april as. om 9.00 uur in de parochiekerk van St. Jan de Doper te Nieuwstadt, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats te Geleen in het kerkhof van Nieuwstadt, gevolgd door de crematie in het crematorium Nedermars, Youdenhof 1 te Geleen om 11.00 uur.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 8.40 uur.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis van maandag 17 april as. om 19.00 uur in de bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

De levende, de levende hij looft U,
zoals ik heden doe.
Jesaja 38: 19.

In vol vertrouwen, dat God hem tot Zich nemen zou, is heden van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, zwager, oom en neef.

Jan Hendrik Bruning
22 januari 1896 - 14 april 1989
echtgenoot van
Burgerina Lena Sprado

Heerlen: **H.J. Bruning-Sprado**
en al zijn
kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Bruning
Familie Sprado

14 april 1989
Doyensrade, flat 414, 6419 AD Heerlen

De dienst van woord en gedachtenis, voorgedragen door de G.H.J. Gere-lings, zal gehouden worden op dinsdag 18 april 1989 om 11.00 uur in de Ned. Hervormde kerk op het Kampshoek te Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Geleen zal plaatsvinden. Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.45 uur echter in de kerk. De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen. Bezoek aldaar dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Autobedrijf Boy Heijnen

Willemslaan 5
6042 EK Roermond
Tel. 04750-27645

Officieel Saab- en Lancia-dealer voor Midden-Limburg.

ASTMA
Giro 55055

Activa Fonds

BIJZONDERE AANBIEDING

IRISSETTE
DONDEKBED MET RITSSLUITING
KAN TEVENS GEBRUIKT WORDEN
ALS SLAAPZAK VOOR CARAVAN
OF BOOT

65% DONS 35% KLEINE VEERTJES

160x190 van 349,- voor 195,-

DE LAATSTE JUBILEUM
DONDEKENS VAN IRISSETTE MET
HOOG VULGEWICHT
★★★

Eenpersoons
800 gram
van 495,- voor 295,-

1150 gram
van 750,- voor 450,-

1400 gram
van 850,- voor 575,-

★★★
Dondekbedden van uitstekende
kwaliteit (bekend merk),
carrégestikt

65% dons

140x200 van 395,- voor 199,-
200x200 van 599,- voor 350,-
240x200 van 749,- voor 395,-

90% veldons

140x200 van 475,- voor 295,-
200x200 van 695,- voor 450,-
240x200 van 825,- voor 495,-

Dubbels dondekbed, één voor het
voorjaar, één voor de herfst,
tezamen geknoopt voor de winter,
een ideale combinatie voor alle
seizoenen.

65% dons

140x200 van 649,- voor 395,-
200x200 van 895,- voor 625,-
240x200 van 1050,- voor 750,-

80% dons

140x200 van 699,- voor 450,-
200x200 van 995,- voor 695,-
240x200 van 1125,- voor 795,-

In combinatie met deze
dekbedden geven wij op alle
merken overtrekken

10% KORTING

NATUURLIJK OOK DIVERSE
MERKEN SYNTHETISCHE
DEKEDDEN VOORRADIJ
REEDS VANAF 69,-

★★★
DAMESCONFECTIE
Op de eerste etage bieden wij u
een uitgebreide sortering
damesconfectie van bekende
merken voor zeer aantrekkelijke
prijzen.
Alleen bij

De plechtige eerste jaardienst voor mijn
vader, onze zorgzame vader, schoon-
vader en grootvader.

Leo Zenden

De wake gehouden op zondag 16 april
om 11.30 uur in de St. Annakerk te
Heerkerfeld.

Mevrouw Zenden-Huntjens
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, april 1989
Grote Molenveg 141

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te
bedanken voor de vele blikken van belangstelling
en medeleven die wij mochten ontvangen bij het
overlijden, de kerkdienst en de crematie van mijn
lieve echtgenoot, onze vader, schoonvader, opa en
overgrootvader.

Joseph Rehwald
echtgenoot van
Lammie Gort

betuigen wij u hierbij onze hartelijke dank.

Mevr. Rehwald-Gort
kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkind

Heerlen, april 1989

OVERLEDEN

† **Maria Verbeek**, 83 jaar, weduwe van Peter
Geijers. Corr.adres: Schoonstraat 12, 6063 BW
Vlodrop. De plechtige uitvaartdienst zal worden
gehouden op maandag 17 april om 10.30 uur in de
parochiekerk van de H. Martinus te Vlodrop.

† **Herman Leenders**, 75 jaar, echtgenoot van Maria
Hannen. Corr.adres: Fam. Heijman-Leenders,
Imkerstraat 12, 6101 GE Echt. De plechtige uit-
vaartdienst zal worden gehouden op maandag 17
april om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.
Landrieux te Echt.

† **Anna Timmermans**, 94 jaar, weduwe van Peter
Verstraeten. Burg. Magneetstraat 5, 6085 GD
Horn. De plechtige uitvaartdienst zal worden
gehouden op maandag 17 april om 10.30 uur in de
parochiekerk van St. Martinus te Horn.

† **Theodorus Lemmens**, oud 74 jaar, echtgenoot
van Maria van Geelen, Aalm. Verheggenpl. 44,
6211 TE Maastricht. De uitvaartdienst zal worden
gehouden op maandag 17 april om 15.00 uur in de
parochiekerk van Don Bosco te Akerpoort-Maa-
stricht. Er is geen condoleren.

† **Pieter Brouwer**, oud 65 jaar, echtgenoot van
Christina G. Limburgaard. 87, 6377 CB Co-
dier en Keer. De uitvaartdienst zal worden ge-
houden op maandag 17 april om 11.00 uur in de
parochiekerk van de H. Kruisverheffing te Codier en
Keer.

† **Helena Kleinman**, oud 73 jaar. Corr.adres: Achter-
de Hoven 18, 6225 EK Maastricht. De eucharis-
tieviering in de parochiekerk van O.L. Vrouw van
Lourdes is heden, zaterdag 15 april, om 11.00 uur.
Er is geen condoleren.

† **Maria van Berlo**, oud 74 jaar, echtgenote van
Giel Seegers, Ravellijnstraat 130A, 6217 LZ
Maastricht. De eucharistieviering zal plaatsvinden
in de St. Lambertuskerk op maandag 17 april om
11.30 uur te Maastricht. Er is geen condoleren.

† **Cella Weyts**, oud 88 jaar, echtgenoot van wijlen
Marieke Claessens. Corr.adres: St. Antonius-
vaak 28, 6288 NP Bemelen. De uitvaartdienst zal
worden gehouden op dinsdag 18 april om 11.00 uur
in de parochiekerk van St. Pieter op de Berg. Er is
geen condoleren.

† **Jean Feij**, oud 68 jaar, echtgenoot van Annie
Mulken, Patakonruwe 12, 6218 CW Maastricht.
De uitvaartdienst zal worden gehouden op man-
dag 17 april om 11.00 uur in de parochiekerk van de
Vier Evangelisten te Maastricht. Er is
geen condoleren.

DOFA
EXCLUSIEF

Perzische tapijten
Honigmanstraat 43
Heerlen, v.o. postkantoor

Wegens uitbreiding van onze zaak geven wij
40% korting op onze voorraad.

Wij hebben 400 echte Perzische tapijten uit Iran
binnengekregen, die snel plaats moeten maken.

Grote kous en bijzondere prijzen, bijv.:

echte Belutsch	80x130 500,-	NU 175,-
echte Belutsch	84x141 500,-	NU 355,-
echte Afshar	184x135 1.500,-	NU 900,-
echte Siroha	228x148 1.500,-	NU 980,-
echte Shartabek	200x140 3.500,-	NU 2.280,-
echte Shm. zellsetde	302x198 12.000,-	NU 7.680,-
echte Siroha	178x135 5.500,-	NU 3.480,-

KOM, EN OVERTUIG U ZELF

40% korting t/m 30-4-1989
Profiteer nu! Hr. G. Farazandeh

DE PROFS VOOR 'N INDIVIDUEEL INTERIEUR

Als wit uw lievelingskleur blijft ...

Kies dan uit het wit van de nieuwe
"linéa-de" uit de design collection van
hülsta. Wit is tijdloos en combineert
gemakkelijk met warme kleuren. Daarom
brengt hülsta naast eiken, kersen of zwart-
essen ook het ingetogen wit. Bewonder
kwaliteit in uw lievelingskleur in onze
showrooms.

hülsta

van doun interieur
HERKEN U AAN DE KWALITEIT

GELEEN, Arnhemstraat 18, tel. 04490-52865
ROERMOND, Minderbroederssingel 23/2 verbindings 20, tel. 04750-10110
SITTARD, Industriestraat 23, tel. 04490-13863
VALKENBURG, Reindestraat 1, tel. 04408-12400

In combinatie met deze
dekbedden geven wij op alle
merken overtrekken

10% KORTING

NATUURLIJK OOK DIVERSE
MERKEN SYNTHETISCHE
DEKEDDEN VOORRADIJ
REEDS VANAF 69,-

★★★
DAMESCONFECTIE
Op de eerste etage bieden wij u
een uitgebreide sortering
damesconfectie van bekende
merken voor zeer aantrekkelijke
prijzen.
Alleen bij

Projecten leveren 160 manjaren werk op

GS steken miljoenen in werkgelegenheid

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten hebben een bedrag van bijna 2,5 miljoen uitgetrokken voor twaalf projecten die bijdragen aan versterking van de werkgelegenheid in Limburg. De totale kosten van de twaalf projecten belopen circa 32 miljoen. Samen leveren zij 160 manjaren werk op.

De gemeente Onderbanken kan rekenen op een bijdrage van vier ton voor de bouw van een bestuurscentrum en voor eenzelfde bestemming ontvangen zowel Margraten als Born ieder 250.000 gulden.

De gemeente Sittard krijgt drie ton voor reconstructie van de Engelenkampstraat en Roermond 150.000 gulden voor de bouw van een evenementenhal.

De gemeente Meerlo-Wanssum ontvangt 230.000 gulden voor het verbeteren van de jachthaven, terwijl twee ton aan provinciale middelen beschikbaar komt voor zowel de reconstructie van het centrum van Heythuysen als uitbreiding van de golfbaan in Brunssum en restauratie van de Nederlands Hervormde pastorie in Beek.

Naar Beek gaat ook een bijdrage

van 120.000 gulden voor restauratie van de Kapel Geverik.

Tenslotte kennen GS een bijdrage van een ton toe voor uitbreiding van het parkeerterrein van het recreatieoord Klein Vink in Arcen en Velden en 60.500 gulden voor infrastructuurle voorzieningen aan de draf- en renbaan in Landgraaf.

● Prinses Margriet bij de door haar onthulde fontein.

Burgemeester Gilissen bij opening thermaal bad:

'Thermae verandert toerisme Valkenburg'

vervolg van pagina 1

VALKENBURG – Prinses Margriet liet zich tijdens een rondgang door de gebouwen uitvoerig informeren over de tot stand koming van de Thermae in Valkenburg, de filosofie, die eraan ten grondslag ligt, en de verschillende voorzieningen die zijn gerealiseerd. Bij haar bezoek aan de Thermae 2000 werd prinses Margriet verwelkomd met een ere-sluut van de Valkenburgse schutterij en een aubade door de harmonie Amicitia uit Vilt.

Tijdens de openingszitting in het auditorium wees burgemeester Paul Gilissen nog eens op het grote belang van het kuurcentrum voor Valkenburgse toeristische toekomst. "Wij zijn goed op weg om het toerisme in Valkenburg fundamenteel te veranderen. De komst van Thermae is een kolossale stap in de goede richting," aldus Gilissen. Directeur Verschuur zei ervan overtuigd te zijn dat Thermae 2000 een bijdrage zal leveren aan het zich welbevinden van de bevolking van Nederland en de Euregio.

Hotelschool

Daarna begaf de prinses zich in gezelschap van wederom de gouverneur spoorwagens naar Maastricht waar ze de nieuwbouw van de Hogere Hotelschool opende door een promotionele videoband van het instituut af te draaien. Daarbij waren naar schatting vierhonderd genodigden aanwezig. Het was tevens het inluiden van het 40-jarig jubileumfeest van de Hotelschool. Bij de plechtigheid waren onder andere aanwezig staatssecretaris mevrouw Ginjaar-Maas en burgemeester Houben van Maastricht.

In de aula van het gebouw werd het feestprogramma afgewerkt met muzikale omlijsting en toespraken. Drs. Anton Geuzendam voorzitter van het college van bestuur van de Hogere Hotelschool ging in zijn rede in op de bijzondere aspecten van het instituut, zoals het nodig zijn van keukens en een campus, waar alle eerstejaarsstudenten 24 uur per etmaal aanwezig moeten zijn, waardoor de Hotelschool afwijkt van andere HBO-instellingen.

In de beleidsmaatregelen van de minister is geen plaats voor deze aspecten, zelfs geen plaats voor selectie van nieuwe studenten waarbij gelet wordt op persoonlijkheid, aanleg en karakter, aldus de bestuursvoorzitter, die echter positieve geluiden de boventoon liet voeren. Na een rondgang door de nieuwbouw, de Geulflat en de sociëteit, en een drankje in de Franse zaal van Kasteel Bethlehem, het hoofdeinde van de Hotelschool, verliet de prinses met haar gevolg de provincie, waarna nog een receptie plaatsvond waarop circa 2000 belangstellenden, onder wie vele oud-studenten, acte de présence gaven.

'Print Service in Echt intimideert personeel'

Van onze verslaggever

ECHT – Bij het elektro-technisch bedrijf Print Service in Echt heeft volgens de Industriebond FNV grote onvrede onder de 850 werknemers. Woordvoerder Mertens van het bedrijf zegt van niets te weten. Vakbondsmans Van der Smissen: "De directie intimideert werknemers om de vuile was niet buiten te hangen."

De FNV heeft gisteren een pamflet verspreid waarin de bond het personeel oproept maandagavond naar een bijeenkomst in Sittard te komen. Perswoordvoerder Mertens van Print Service wil daar graag zijn gezicht laten zien, maar is niet welkom. "Komt hij toch", aldus Van der Smissen, "dan zullen we hem de zaal uit laten zetten."

Al twee jaar lang voert de Industriebond onderhandelingen voor betere werkomstandigheden bij het bedrijf dat printplaten maakt voor hi-tech elektronica (ruimtevaart, telecomunicatie). Maar Van der Smissen heeft zijn buik vol van praten, hij heeft een hele rij serieuze aantijgingen op papier gezet.

Van der Smissen: "Werknemers moeten gedwongen overwerken zonder dat Print Service over de vereiste vergunningen beschikt. Ze worden als strafmaatregel overgeplaatst naar afdelingen waar ze niet naar toe willen. Periodieke verhogingen en functiejaar worden niet uitbetaald. En als het personeel daar iets van zegt, wordt er gedreigd met ontslag. Dat is de reinste intimidatie." Op een dergelijke manier zou ook de Ondernemingsraad de mond worden gesnoerd.

Het bedrijf ontkenkt alle beschuldigingen. Mertens: "We beschikken over alle vergunningen voor overwerk. Daarnaast heeft de loontech-nische dienst bij een recente controle alles nagekeken en goed bevonden. Dat bewijst dat we kwesties als functiejaar nauwkeurig afwerken. Overigens hebben we nooit signalen ontvangen uit werknemerskringen dat er onvrede zou heersen." Van der Smissen noemt dat typerend voor de slechte binding van de directie met het personeel.

'Arme' provincies vinden kritiek van Limburg onterecht

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG/HEERLEN – Noord-Brabant en Noord- en Zuid-Holland die, onder meer ten koste van Limburg, een hogere bijdrage uit het Provinciefonds eisen, ontkennen dat zij in het verleden niet zuinig genoeg zijn geweest. De kritiek van vooral Limburg dat zijn slecht financieel beleid hebben gevoerd, slaat volgens de drie provincies nergens op. Deze week boden zij de staatssecretarissen De Graaff-Nauta, (Binnenlandse Zaken) en Koning (Financiën) een rapport aan waaruit moet blijken dat zij dat extra geld hard nodig hebben.

Het rapport is opgesteld door het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven (IOO). Het IOO is voorstander van een rechtvaardiger verdeling van de een miljard gulden die jaarlijks aan de provincies wordt uitgekeerd.

Volgens directeur Gerritse van het IOO kan bijvoorbeeld Limburg dat ongeveer 80 miljoen per jaar krijgt, best met 10 miljoen minder toe. Dat geld zou dan naar Noord-Brabant en Noord- en Zuid-Holland moeten gaan die samen 57 procent van de bevolking herbergen, maar slechts 37 procent van de jaarlijkse uitkering krijgen.

In Limburg wil men van dat plan echter niets weten. Provinciebestuur en Tweede Kamerleden vinden het geen goede zaak om de verdeelstuitel van het Provinciefonds te baseren op het inwoneraantal. Zij zeggen dat Limburg gestraft dreigt te worden voor een goed financieel beleid.

(ADVERTENTIE)

PROF. COBBENHAGENCOLLEGE voor M.E.A.O.

Meezenbroekerweg 5 • 6412 VK HEERLEN
Tel. (045) 724815

Wij bestaan 20 jaar!

REÛNIE

voor alle oud-leerlingen

op zaterdag 27 mei 1989 in het schoolgebouw van 19.30 tot ± 23.30 uur.

Inschrijving vóór 13 mei as. door storting van f 5,- (bestemd voor enkele consumpties) op bankrekening 11.99.17.890 t.n.v. P.F.H. Kleintjens, inz. reünie onder vermelding van naam en examenjaar.

Vrouwen naar huis Les verdachten heroïne-affaire op vrije voeten

Van onze verslaggever

HEERLEN/MAASTRICHT – Van de achttien verdachten, die vorig weekeinde in Heerlen en omgeving gearresteerd werden wegens verdinking in de handel in verdovende middelen op grote schaal, zijn zes weer vrijgelaten. De overige twaalf zijn door de rech-

ter-commissaris in bewaring gesteld.

De zes vrijgelaten verdachten zijn allen vrouwen, waarvan drie in verwachting. Een ander is de moeder van een van de vrouwen. Zij werd gezien haar leeftijd (68) op vrije voeten gesteld. Alle vrouwen hebben een bekentenis afgelegd. Zij zullen zich uiteindelijk voor de rechtbank moeten verantwoorden voor hun aandeel in de drugshandel.

Uit onderzoek, waar ruim 15 rechercheurs en leden van de Koninklijke Marechaussee bij betrokken zijn, is inmiddels naar voren gekomen dat de in bewaring gestelde verdachten in de Oostelijke Mijnstreek al enkele jaren handelden in voornamelijk heroïne en cocaine.

Basisartsen vieren eerste lustrum

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Landelijke Belangenvereniging voor Basisartsen (LBB) vierde deze week met een congres „Arts 2001“ in het Academisch Medisch Centrum te Amsterdam-Zuid-Oost het eerste lustrum. Deze onafhankelijke artsorganisatie bestaat sinds haar oprichting naar bevordering van de kwaliteit van de gezondheidszorg en verbetering van de arbeidsomstandigheden voor artsen. De LBB telt momenteel meer dan 1800 leden. De aanhang in Limburg ligt tussen de 80 en 100.

Beside de gevestigde huisartsen mogen ook medische studenten en alle (basis)artsen in opleiding lid worden van de organisatie.

Richard Starmans, momenteel part-time werkzaam bij de Medische Faculteit in Maastricht en huisarts in Zoetermeer, heeft aan de wieg van de LBB gestaan. Hij is in het landelijk bestuur belast met de posten huisartsengeneeskunde en beroepskrachtenopleiding.

aspect bijgekomen en hebben wij een bepaalde visie op de kwaliteit van de gezondheidszorg ontwikkeld. We moeten naar een normale arbeidstijd toe van 40 uur per week. Het komt de kwaliteit van de zorg ten goede. Maar je moet dan wel bereid zijn een deel van je honorarium in te leveren," zegt Starmans.

De LBB is opgericht in een tijd dat de werkloosheid onder de artsen groeide, de capaciteit van de specialistische opleidingen werden verlaagd, de wachttijd voor de opleiding tot huisarts tot drie jaar opliep en de sociale geneeskunde was 'volgeboekt'. De LBB heeft al op vele terreinen erkenning gevonden. Contacten met de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Geneeskunde (KNMG), de concurrerende organisatie, zijn er ook. „Maar we zijn wat ideeler", zegt Starmans. Op provinciaal niveau worden regelmatig discussie-avonden gehouden. In vrijwel elke universiteitsstad kent de LBB afdelingen.

Ontwikkelingen

Tijdens het congres gaven deskundigen een overzicht van relevante ontwikkelingen op het gebied van technologie, morbiditeitspatronen, ethiek, beroepsopvatting, organisatie en werktijden.

● Richard Starmans...wat ideeler...

● Prinses Margriet kijkt lachend toe hoe burgemeester Houben en studenten van de Hogere Hotelschool een magnum champagne bestuderen.

Foto's WIDDERSHOVEN

Officier eist geldboeten en voorwaardelijke celstraf

Goederen onttrokken aan fiscaal beslag

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Ik ben niet zo intellectueel als u, heren" luidde de verontschuldiging van een 41-jarige Heerlenaar die vrijdag voor de rechtbank in Maastricht terechtstond omdat hij een dure auto en een grote hoeveelheid kostbare meubel- en interieurstukken zou hebben onttrokken aan beslag door de fiscus. De door hem méér intellectueel geoordeelde magistraten stelden hem later in zoverre teleur dat zij niet eensgezind waren in hun opvattingen en oordeel.

Officier van justitie mr Smalburg hield het er op dat een executoriaal beslag onverkort van kracht blijft zolang het niet bij officiële beschikking is opgeheven, terwijl raadsman mr Rientjes er tegenoverstelde dat in de onderhavige zaak de formele

grond aan het beslag was komen te ontvallen toen een streep was gehaald door de schulden van zijn cliënt. De officier had voorsnog het laatste woord en eiste een boete van tweeduizend gulden subsidiair veertig dagen hechtenis alsmede een maand voorwaardelijke gevangenisstraf met twee jaar proeftijd. De rechtbank doet uitspraak op 28 april.

Onwetend

Voor een gezamenlijke waarde van honderdduizend gulden had de belastingdienst beslag laten leggen op auto en interieur omdat de Heerlenaar in verschillende rubrieken bij haar in het krijt stond. Het beslag bleef overeind ook nadat de man achterstallige motorrijtuigenbelasting had betaald en de inspecteur de overige fiscale schulden in december 1986 tot nul had teruggebracht.

Twee maanden later verscheen de deurwaarder en constateerde dat de nodige beslaggoederen onttrokken. De auto was intussen ingeruild, meubilair en andere goederen uit de woning verdwenen. Verdachte beriep zich op onwetendheid en goede trouw. De auto, zo betoogde hij, was eigendom geweest van zijn bank, het meubilair met bijbehoren had hij ooit in bruikleen gekregen van zijn moeder en was door deze teruggehaald.

Raadsman mr Rientjes op zijn beurt voerde als sterkste troef aan dat al lang geen sprake meer was geweest van schuld bij de belasting op het moment dat de deurwaarder tot verbaliseren liet overgaan. Officier mr Smalburg wierp tegen: „Het gaat er niet om of het beslag op dat moment nog wel rechtmatig of doelmatig was, het gaat alleen om de formele toetsing of nog sprake was van beslag".

Café

Een boete van 750 gulden met, „als waarschuwing", twee weken voorwaardelijke gevangenisstraf eiste de officier tegen een 50-jarige voormalige cafébaas uit Heerlen die

eveneens goederen aan beslag had onttrokken.

Hier handelde het om een tunersterker en een cassettedeck alsmede een bijlart met keu's, een jukebox en een minitunus gespecificeerd partij frisdrank en bier. Eveneens in de eerste zaak werd ook hier een beroep gedaan op vrijspraak.

Raadsman mr Dohmen voerde aan, dat de goederen tijdens de inspectie van de deurwaarder allang niet meer onder executoriaal beslag van de fiscus hadden gestaan maar onder dat van een nadien uitgesproken faillissement. Daarover sprak de dagvaarding echter niet.

Bejaarde vrouw zwaargewond na kien-avond

MAASTRICHT – De 88-jarige mevrouw V. uit Maastricht is donderdagavond tegen 23.30 uur badend in haar bloed aangetroffen voor de ingang van de flat aan het Oranjeplein, waar zij woont. Zij was net teruggekeerd van een kienavond.

Na opname in het ziekenhuis bleek zij een gebroken neus, kaak en ribben te hebben opgelopen. Haar handtas werd op een verre afstand van de plaats aangetroffen. Omdat zij te zwaar gewond is en te zeer overstuur, kon de vrouw nog niet worden ondervraagd.

De gemeente-politie van Maastricht veronderstelt dat de vrouw slachtoffer is van misdrijf. Personen die in dit verband iets menen waargenomen te hebben, worden verzocht zich met de gemeente-politie van Maastricht in verbinding te stellen.

De politie is inmiddels met buurtonderzoek gestart, waaruit al bleek dat de vrouw een fervente kienster is.

(ADVERTENTIE)

Nieuwe collectie
NEPAL-TAPIJEN

Deze tapijten, in pastelinten, met effen middenvlak en eenvoudige randmotieven, zijn geheel afgestemd op de huidige woontrend.

HUB DOLS & CO
Markt 31, Sittard
tel. 04490-12605
Een vertrouwd adres sinds 1905

Minister: 'Niet gebleken dat hij opzettelijk doelwit was'

Geen nader onderzoek naar dood Lagrouw

DEN HAAG – De regering is niet van plan een nader onderzoek in te stellen naar de gebeurtenissen rond de dood van IKON-cameraman Cornel Lagrouw op 17 maart in El Salvador. Dat heeft minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) in een brief aan de Tweede Kamer geschreven.

opzettelijk doelwit van het leger is geweest."

De minister blijft van mening dat de bemanning van de legerhelikopter, die de auto waarmee Lagrouw naar een ziekenhuis werd vervoerd heeft beschoten, onverantwoord is opgetreden. Van den Broek heeft zijn protest hiertegen gehandhaafd. Los van de vraag of de bemanning de auto op grond van merktekens (witte vlag, borden met 'pers') heeft of

heeft moeten kunnen identificeren, vindt de minister dat de inzittenden van de auto aan onverantwoorde risico's zijn blootgesteld. De minister wijst erop dat de nieuwe gedragsregels voor de strijdkrachten ten aanzien van journalisten, die inmiddels zijn afgekondigd, positief zijn beoordeeld door de missie van de internationale journalistenorganisatie IFJ en door de internationale persassociatie in El Salvador.

Lejo Schenk, eindredacteur van de IKON-rubriek Kenmerk waarvoor Lagrouw in El Salvador werkte, vindt het teleurstellend dat Van den Broek nu met zijn definitieve standpunt is gekomen. De minister had volgens hem moeten wachten tot duidelijk is wat er aan feiten uit andere bronnen, zoals het IFJ-rapport, naar voren komt. Schenk vertrouwt erop dat daarin ook andere feiten staan dan in de brief van Van den Broek naar voren komen.

Bij de dood van Lagrouw is volgens hem niet gebleken dat hij het opzettelijk doelwit van het Salvadoraanse leger is geweest. Voorts heeft de Salvadoraanse regering aan de strijdkrachten inmiddels gedragsregels opgelegd over hoe zij journalisten moeten behandelen. Gezien de thans beschikbare informatie zou een nader onderzoek geen nieuwe bruikbare gegevens opleveren, aldus Van den Broek. Hij komt tot deze conclusie op grond van een rapport van de Salvadoraanse regering over de gebeurtenissen en verklaringen van de ooggetuigen. IKON-journalist Cees Elenbaas, Bill Gentile, fotograaf van het Amerikaanse weekblad Newsweek, Scott Wallace, correspondent van het Amerikaanse tv-station CBS en de Mexicaanse journalist Arturo Cruz. Ook heeft hij een balistisch rapport van de Salvadoraanse rechter ontvangen.

'Onwetend'

Uit de beschikbare informatie blijkt, aldus de bewindsman, dat Lagrouw zich – toen hij getroffen werd – op enige meters afstand bevond van guerrillastrijders, die kort tevoren vanuit die positie in een schotenwisseling waren gewikkeld met voor hen niet zichtbare soldaten van het leger. Lagrouw stierf kort daarop ter plaatse.

In het Salvadoraanse rapport wordt gezegd dat de grondtroepen niet wisten dat in San Francisco Javier, het dorp waar Lagrouw de dood vond, journalisten aanwezig waren. Hoewel het niet mogelijk is vast te stellen of dit inderdaad het geval is geweest, kan op grond van getuigenverklaringen niet tot een tegenstrijdige conclusie worden gekomen, aldus Van den Broek. „Niet kan worden geconcludeerd dat Lagrouw het

● Vleermuis verbergt haar jong. In Limburg is weinig honds-dolheid aangetroffen onder deze zoogdiertjes.

Messteek bij straatgevecht

MAASTRICHT – Met vrijpraak voor primair telastegelede poging tot doodslag veroordeelde de rechtbank te Maastricht gisteren een 44-jarige inwoner van die stad wegens zware mishandeling tot een gevangenisstraf van 180 dagen waarvan 142 voorwaardelijk en aftrek van voorarrest.

Tijdens een straatgevecht had de man een buurtbewoner met een stiletto in diens zij gestoken. De officier had zes maanden gevangenisstraf geëist waarvan de helft voorwaardelijk.

Olietapijt op Donau

STUTTGART – Door een bedrijfsongeluk bij een oliehandel in Herbertingen in de Westduitse deelstaat Baden-Württemberg is gisteren de Donau besmeurd geraakt met een olietapijt van 20 kilometer lengte. In de Schwarzach, een zijrivier van de Donau, stierf een nog onbekend aantal vissen als gevolg van de olievervuiling.

Circa 7000 liter dieselolie waren in de nacht van donderdag op vrijdag bij het ompompen in een oliehandel naar buiten gestroomd.

De 28-jarige chauffeur van een vervoersbedrijf had uit een tankauto 34.000 liter dieselolie willen ompompen in twee tanks van de oliehandel. Omdat hij niet goed oppaste, liep de olie weg.

Medische stress kost miljarden

Van onze correspondent

LEIDEN – Ziekte en lichamelijke klachten kunnen al snel leiden tot stress, de zogenaamde medische stress. Mensen raken geïrriteerd en gefrustreerd, omdat de klachten niet snel verdwijnen of omdat een operatie nodig blijkt. Maar niet alleen de patiënt zelf, ook diens familieleden, artsen en verpleegkundigen hebben last van medische stress. Deze vorm van stress kost de maatschappij jaarlijks vele miljarden gulden.

Dit zei prof dr. H. van der Ploeg in zijn oratie bij de aanvaarding van zijn hoogleraarschap op het gebied van stress in de medische situatie aan de Rijksuniversiteit Leiden.

Medische stress ontstaat volgens Van der Ploeg als een patiënt een hele dag in bed moet liggen, zonder ook maar enige vorm van afleiding te hebben. „Voor een patiënt kan het echter ook heel frustrerend zijn als artsen moeilijke woorden gebruiken om iets uit te leggen. Als artsen de indruk geven niet te luisteren of onvoldoen-

de vertellen over de aard van de ziekte." Hij pleit er dan ook voor meer voorlichting aan de patiënten te geven.

Zuivelbond eist rectificatie uitlating Dankert

DEN HAAG – De Koninklijke Nederlandse Zuivelbond overweegt juridische stappen tegen Europarlementarier Piet Dankert (PvdA). De zuivelbond wil dat Dankert zijn rapport rectificeert, waarin hij constateert dat Nederlandse zuivelproducenten de EG voor miljarden gulden hebben opgelicht. Van 1982 tot 1987 zouden zij ten onrechte garanties hebben gekregen voor de opslag van een nieuw soort boter. Volgens woordvoerder Bolhuis van de Zuivelbond is het rapport onjuist. „Ik denk dat Dankert het verhaal opgeblazen heeft. De Zuivelbond bekijkt nu of er juridische stappen tegen Dankert kunnen worden ondernomen om hem ertoe te bewegen deze zaak te rectificeren.

Slechts drie gevallen van honds-dolheid in 1988

Bijna geen rabies onder Limburgse vleermuizen

Van onze verslaggever

HEERLEN – In Limburg is vorig jaar bij drie vleermuizen honds-dolheid geconstateerd. Landelijk werd in 1988 bij 35 vleermuizen rabies vastgesteld. Dat blijkt uit cijfers van de Veterinaire Hoofinspectie van de Volksgezondheid van het ministerie van WVC.

De positieve vleermuizen behoorden bijna allemaal tot dezelfde soort: de Laatvlieger. Dat zijn vleermuizen die zich ophouden in de buurt van bebouwing. In de Zuidlimburgse mergelgrotten komt de Laatvlieger nauwelijks voor. Er zijn slechts drie exemplaren geteld. De drie vleermuizen die in Limburg positief werden bevonden, werden gevangen in Tangelroy nabij Weert.

De afgelopen twee jaar werd in Nederland uitgebreid onderzoek naar honds-dolheid bij vleermuizen gedaan. Volgens technisch medewerker G. Visser van de Veterinaire Hoofinspectie was voor die tijd niet bekend dat er onder vleermuizen rabies voorkwam. Dat kwam pas aan het licht toen in Denemarken een vrouw met rabies bleek besmet nadat ze door een vleermuis was gebeten. Deense wetenschappers startten een onderzoek en Duitse en Nederlandse collega's volgden al snel.

Dood

Volgens Visser wordt honds-dolheid onder vleermuizen veroorzaakt door een virus dat heel moeilijk de kop in te drukken is. „Je zou de vleermuizen dan moeten vaccineren, maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Vleermuizen laten zich bijna niet vangen en in de winterslaap mag je er niet aankomen. Dat zou hun dood betekenen. Bovendien moet het vaccin nog worden ontwikkeld, omdat het bij vleermuizen om een ongewone vorm van rabies gaat”.

De afgelopen twee jaar werden bijna 1800 vleermuizen voor onderzoek naar het Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad gestuurd. Ook dit jaar heeft het CDI er al een aantal onderzocht. Twee daarvan werden tot nu toe positief bevonden. Visser verwacht dat het CDI het vooral in de maanden juli, augustus en september druk zal krijgen. „Dan zijn vleermuizen het meest actief. Nu zijn ze pas ontwaakt uit hun winterslaap”, zegt hij. Visser benadrukt dat de vleermuis een beschermde diersoort is en dat de gewone burger ze niet mag vangen. Daarvoor is een speciale ver-

maatschappijen worden verboden. De woordvoerder zei verder dat de waarschuwende woorden van de KLM aan organisaties die dergelijke goedkopere tickets verkopen onverkort van kracht blijven.

De KLM stak vorig jaar een stokje voor de stunt van Ad Latjes om passagiers vanuit Nederland te laten vertrekken met de goedkopere buitenlandse tickets. De KLM eiste dat de passagiers met de Londense tickets ook vanuit Londen zouden vertrekken; zo niet, dan moest worden bijbetaald, anders werd de passagier geweigerd.

Naar aanleiding van de uitspraak van het Europese Hof meende Latjes dat hij in Nederland weer kon beginnen met de verkoop van goedkopere in het buitenland gekochte vliegkaartjes.

Gistermorgen verzamelde Latjes de pers op Schiphol om te zien wat de KLM zou doen bij vertrek van het eerste proefkonijn. Als de KLM zou weigeren de passagier te vervoeren overwoog Latjes een kort geding tegen de KLM. Wat hij nu gaat doen is nog onbekend.

(Vervolg van pagina 1)

De ongemeen felle kritiek op Hermes partigienoot Deetman, komt volgens het kamerlid mede voort uit het feit dat Deetman nooit overlegt met de eigen fractie in de Tweede Kamer. „Dat is nooit gebeurd. Vooroverleg, of gewoon overleg, nul komma nul. Dat doet hij wel meer niet. Hij komt meestal pas praten als het te laat is.”

Ook inhoudelijk heeft Hermes kritiek op Deetmans voorstellen. Zo vindt hij dat de 20 procent vrije ruimte, waarvan de scholen zelf mogen bepalen welke lessen ze geven, in werkelijkheid niet bestaat. „Daar komt niets van terecht. De minister zegt dat in die tijd extra lessen voor achterblijvers of gezichtsbepalende vakken kunnen worden gegeven. We worden voor de gek gehouden. De scholen zullen die tijd hard nodig hebben om aan de eisen van het vervolgonderwijs te voldoen.”

Hermes vindt dat de plannen voor de basisvorming perfect moeten zijn, anders moeten we er niet aan beginnen. „Dat kun je het onderwijs niet aandoen na alle bezuinigingen,

Hermes laat niets heel van plannen voor basisvorming

fusies en vermindering van het aantal leerlingen.”

Ook financieel vindt Hermes de plannen niet deugen. Minister Deetman houdt vol dat na een aanloopperiode de basisvorming niet meer kost dan het huidige voortgezet onderwijs. „Daar geloven we niets van.

Met onze berekeningen kom je uit op structureel enkele honderden miljoenen extra. Wij denken niet dat dat geld er is. Eigenlijk moet je dan zeggen: hou er maar mee op. Je kunt niet met een te krap budget zo'n geweldige operatie ingaan. Dat

kun je het onderwijs ook niet aandoen.”

Als het CDA zijn verzet tegen Deetmans plannen volhoudt, kan de basisvorming wel vergeten worden. PvdA vindt de plannen lang niet genoeg gaan en heeft onlangs een alternatief ingediend.

VVD is nooit een warm voorstander geweest van de basisvorming, omdat het nog te veel lijkt op de de liberalen zo gehate middelen school. De enige redding die Hermes voor de plannen ziet, is een ingepend van Lubbers.

Producenten verminderen vrijwillig CFK-gebruik

Van de redactie buitenland

BRUSSEL – De Europese producenten gaan vrijwillig het gebruik van fluorkoolwaterstoffen (CFK's) in spuitbussen beperken. Ze zijn dat, aldus een woordvoerder in Brussel, overeengekomen met de EG-commissie. CFK's tasten, naar algemeen wordt aangenomen, de ozonlaag aan.

De overeenkomst houdt in dat de producenten tegen eind volgende jaar het gebruik van CFK's met 90 procent zullen beperken. Uitgangspunt daarbij is het gebruik in 1976. Het lag toen op 200.211 ton. De industrie zal nog wel CFK's blijven gebruiken voor spuitbussen voor de farmaceutische en

de elektronische industrie.

Van alle CFK's die in de Gemeenschap gebruikt worden, wordt 45 procent in spuitbussen toegepast. Door de afspraak die de EG-commissie met de producenten heeft gemaakt zal het CFK-gebruik in de EG aanzienlijk sneller teruglopen dan bij het zogeheten protocol van Montreal werd overeengekomen. Dat protocol voorziet een vermindering met 20 procent van het gebruik van CFK's in 1993.

De EG-commissie heeft ook met de producenten afgesproken dat CFK's bevattende spuitbussen die na 1991 nog op de markt komen van een etiket worden voorzien. Op dat etiket zal staan: 'Bevat CFK's die de ozonlaag aantasten.'

De EG-commissie gaat proberen om tot soortgelijke vrijwillige afspraken te komen met ook andere takken van industrie die nog CFK's gebruiken. Dat zijn bijvoorbeeld producenten van koelinstallaties en van schuimplastics.

(ADVERTENTIE)

K N A L

1 2 3

EUROPEAN CREATIVITY

Schitterende heropening met nieuwe Europese kollekties bij Woonkultuur

Vanaf nu is Woonkultuur het forum waar u de Europese meubelkreativiteit ontmoet. Het mooiste van Europa's meest gereputeerde meubelbeurzen is nu samengebracht in de totaal vernieuwde toonzaal van Woonkultuur. U vindt de laatste internationale trends terug in onze schitterende (exclusieve) kollekties zoals Design Up, J'Adore, Flow In, Nouveau, enz. Uiteraard vragen meubelen van dit niveau een doordachte integratie: het interieur-advies van Woonkultuur is totaal ... en nog steeds gratis. Bij Woonkultuur ademt u nu al de woonsfeer van de Europese jaren 90!

woonkultuur

ledere zondag open van 10 tot 18 uur

3601 Zutendaal, Centrum Zutendaal aan de stoplichten. Tel. 011/61.11.36 vanuit Nederland: 09-321161136. Op slechts 13 km van Maastricht, 35 km van Heerlen en 20 km van Geleen. Geopend: dagelijks van 10 tot 18 uur, iedere zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur, 's woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Demonstratieve actie Ad Latjes op Schiphol

KLM: extra bijbetaling stuntende reisbureaus

Van de redactie binnenland

SCHIPHOL – Het reisbureau Malibu Travel van Ad Latjes loopt het risico grote bedragen te moeten bijbetalen voor KLM-tickets die buiten Nederland zijn gekocht en in Nederland worden uitgegeven. Die conclusie kan worden getrokken na een demonstratieve actie van Latjes gisterochtend op Schiphol.

KLM-ticket te overhandigen. Dit plaatsbewijs (Londen-Amsterdam-Accra) is in de Britse hoofdstad bijna 2000 gulden goedkoper dan een KLM-ticket dat in Nederland voor het traject Amsterdam-Accra wordt uitgeschreven.

De KLM wisselde gistermorgen de goedkope ticket uit Londen in voor een ticket met de officiële, hogere prijs die voor vertrek vanuit Amsterdam geldt. Volgens een woordvoerder van de KLM wilde men de passagier niet duperen. „Wij leggen de zaak nu bij de organisatie die de

ticket heeft uitgegeven”, aldus de woordvoerder.

Reisbureau

Dit betekent dat niet moet worden uitgesloten dat het reisbureau en niet de passagier het verschil in prijs zal moeten bijbetalen. De KLM-woordvoerder zei dat deze tussenoplossing is gevonden voor de periode dat nog gestudeerd wordt op de gevolgen van een uitspraak van het Europese Hof eerder deze week waarin onderlinge prijsafspraken tussen Europese vlieg-

Riemst boos over gebrek aan overleg

MARGRATEN/RIEMST - Riemst betreurt dat er op geen enkele wijze internationaal overleg is gevoerd over de mergelwinning. „Europa 1992 is de slogan van dit moment, maar de overheden fietsen bij belangrijke zaken gewoon langs elkaar heen”, vindt Jan Peumans, de wethouder van milieuzaken in Riemst.

Het feit dat minister Smit Kroes bij haar besluit om het plateau van Margraten te sparen vooral de aanwezigheid van de voorraden in het buitenland waar heeft laten wegen, versterkt die indruk nog. Men heeft het probleem gewoon even over de grens heen gelid.

Hij constateert dat steeds vaker problemen naar 'het land naast de deur' worden geschoven. „Dat gebeurt nu bij de cementindustrie, maar dat is ook gebeurd bij de kwestie vliegveeld Zuid Limburg, de hele grondproblematiek en de studentenhuizing. Omgekeerd gebeurt dat trouwens ook, denk aan de vervuiling van beken”.

ENCI-plan 'verrast' Maastricht

MAASTRICHT - Het college van B&W van Maastricht zegt in principe te staan tegenover het alomvattende plan van de ENCI voor de mergelwinning op het Plateau van Margraten, namelijk het uitdiepen van de Sint Pietersberg. Dat met het college van B&W van Maastricht en van natuur en landschap, voegt het college eraan toe 'verder in de beleidsvisie van de directie van de ENCI, wat betreft de mergelwinning in de toekomst'.

Op korte termijn moet er, zo wenst het gemeentebestuur, overleg op gang komen met de directie van de ENCI omtrent de milieu-aspecten en de exploitatie van de mergelwinning over de gefaseerde afwerking van het concessiegebied. Voor de effecten voor de grondwaterhuishouding daarbij betrokken worden, aldus B&W van Maastricht.

Perigens past het jongste voorstel van de ENCI volledig binnen het besluit van 1 september 1987 waarbij de gemeente Maastricht haar uitgangspunten formuleerde in de nota Gegrond Ontgronden.

Kunstenaar wint geding over kunstwerk

ZWOLLE/NUTH - Beeldend kunstenaar Pierre van Soest uit Nuth heeft het kort geding gewonnen, dat hij tegen het gemeentebestuur De Meerpaal in Dronten heeft aangespannen. President Mr F.C. Flik van de Zwolse rechtbank oordeelde gisteren dat De Meerpaal het schilderij van Van Soest, dat de kunstenaar in 1967 bij de bouw van het centrum maakte, op een zodanige hoogte moet bevestigen, dat de onderzijde ervan 90 cm van de begane grond komt te hangen.

Na een ingrijpende verbouwing heeft De Meerpaal het schilderij van vijftien bij zes meter vorig jaar op ruim twee meter hoogte opgehangen. Dit tot ongenoegen van de kunstenaar, die zich ook moorde aan de gordijnrail, waarvoor het schilderij kon worden afgeschermd.

De andere eisen van Van Soest zijn afgewezen. Deze hielden in dat de kleur van de achtergrond blauw moeten worden gewijzigd en de ruimte achter het schilderij vrij moest blijven van opslagmaterialen. De Meerpaal moet een dwangsom van 500 gulden per dag betalen als binnen veertien dagen niet of niet volledig aan de uitpraak wordt voldaan. Ook moet het centrum de proceskosten van ongeveer 2500 gulden betalen.

(ADVERTENTIE)

KELA WONINKRIJK SHOWROOM

Chesterfields exclusief
geïmporteerd uit Engeland, tax-free
buying possible

Piet van Heugten tapijtlegers
rechtstreeks van fabriek

Alleen zaterdag's geopend van 10.00
tot 16.00 u. of na telefonische
afpraak.

Hoensbroek, Kouvenderstraat 136.
Telefoon 045-222947.
Exclusief voor Limburg.

'Rekening betalen voor behoud plateau van Margraten'

Riemst vreest forse uitbouw afgravingen

Van onze verslaggever

MARGRATEN/RIEMST - Het plateau van Margraten is gered, maar Riemst krijgt daarvoor de rekening gepresenteerd. Dat gevoelen heerst bij het gemeentebestuur van de nabij Maastricht gelegen Belgische plaats. Het Belgische bedrijf CBR, eigenaar van de ENCI, wil zo snel mogelijk een vergunning krijgen om het afgravinggebied Eben Emael met 17 ha uit te breiden op het grondgebied van Riemst.

Het gemeentebestuur is falikant tegen die plannen, maar vreest dat de regering alsnog bereid is het streekplan te wijzigen ten gunste van CBR. Jan Peumans, wethouder van milieuzaken in Riemst, is bang dat de deur dan wagenwijd wordt geopend voor verdere afgravingen. „Krijgt het bedrijf toestemming voor die 17 ha, dan zijn er geen argumenten meer om CBR tegen te houden”.

Invoeren pensioen weduwenaars later

HEERLEN - Het bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) in Heerlen heeft besloten het weduwenaarspensioen nog niet per 1 april in te voeren. Vermoedelijk worden de ingediende aanvragen pas 1 september in behandeling genomen. Dat heeft secretaris C. Strookman van het ABP-bestuur gisteren bevestigd. Het uitsstel vindt plaats op verzoek van minister Van Dijk van Binnenlandse Zaken. Maandag overlegt het ABP-bestuur verder met Van Dijk. Het Tweede Kamerlid R. Linschoten heeft gisteren meteen schriftelijke vragen aan de minister gesteld over deze zaak. De VVD'er wil weten waarom hij het ABP onder druk heeft gezet om het weduwenaarspensioen voor ambtenaren later in te voeren.

Resten Amerikaans toestel in Eupen

Van onze verslaggever

EUPEN - In een nieuwbouwwijk van Eupen zijn de resten aangetroffen van een Amerikaans gevechtsvliegtuig uit de Tweede Wereldoorlog. De stad Eupen wist al geruime tijd dat de resten er aanwezig moesten zijn, maar de exacte plek was niet meer bekend.

Daarop stuitte men tijdens graafwerkzaamheden. Er zijn delen van vleugels aangetroffen en een bom. Tevens trof men onderdelen aan van de motoren van het tweepersons toestel. Volgens een woordvoerder in Eupen is het toestel destijds ingezet tijdens het Ardennenoffensief.

door richard willems

NUTH - Wie weet is het wel de omgedraaide wereld: al dan niet in ons land geboren werkloze Turkse jongeren, die met een oerdegelijk Hollands horecadiploma in hun bagage naar Turkije gaan. Om daar minimaal vijf maanden ervaring op te doen in Westerse hotels langs de zonoevergoten zuidkust. Of - en dat is veel waarschijnlijker - om voorgoed te blijven werken in het land, waar hun ouders een generatie geleden uit vertrokken, toen ze hierheen kwamen op zoek naar gastarbeid.

De wereld op zijn kop? Of een door de jaren heen gerekt Turks familiesprookje, met een happy end..?

Misschien van alletwee een beetje. Want eigenlijk is het gewoon een nuchtere Haagse regeling, op touw gezet in samenwerking met het arbeidsbureau en de migratiestichting, bedoeld om zoden aan zowel de Turkse als de Nederlandse dijk te zetten.

Even snel twee feiten oprakelen, ter opheldering. Allereerst de vraag van het snelgroeiende toerisme aan de Turkse Riviera naar goed opgeleid horecapersoneel. En op de tweede plaats de drang van langdurig werkloze Turkse jongeren om terdege geschoold terug te keren naar hun land van origine, teneinde daar een zekere toekomst op te bouwen. Beide gegevens werden aan elkaar gekoppeld en zo rolde een horecascholingsproject van tafel, dat naadloos verbonden werd aan een migratieregeling. Kort gezegd: een route

den bij het ontginnen van het resterende achterland van zo'n 230 ha”.

Verlakerij

Volgens Peumans heeft CBR duidelijk op twee paarden gewed: het plateau van Margraten en het gebied Roosburg bij Riemst. Nu de afgraving van het plateau van de baan is, wordt de wens om dat 'verlies' te compenseren bij Roosburg veel dringender, vreest Peumans.

„De export van halffabrikaten naar Nederland blijft namelijk ook in de toekomst groot, zo'n zeventig procent. Bovendien wil men nu bij Lix-

ne een tweede oven plaatsen waardoor men meer grondstoffen nodig heeft”.

De gisteren bekend gemaakte plannen van ENCI om dieper te gaan graven in de St. Pietersberg, worden door Peumans betiteld als 'pure volksverlakerij'. „In drie maanden tijd tovert men nu uit een of andere la een oplossing voor de komende veertig jaar te voorschijn”.

Leefbaarheid

Zoals bekend wil de ENCI daarbij nieuwe technieken toepassen, waardoor de dieper gelegen mergel toch geschikt kan worden gemaakt

voor de productie van klinker, een halffabrikaat van cement.

Met name de leefbaarheid van het bij Riemst behorende Zichen-Zussen-Bolder komt bij een eventuele verdere afgraving zwaar in het gedrang. Het 1000 inwoners tellende dorp ligt recht in het verlengde van de afgravingzone.

De groeve komt bij verdere uitbreiding zelfs recht tegenover het woon-uitbreidingsgebied van het dorp te liggen. „Ik ben blij dat het plateau van Margraten gespaard blijft, maar bij ons spelen in feite precies dezelfde problemen”, aldus Peumans.

● Automobilisten die vast kwamen zitten voor de ingang van de Lucas-stichting kregen koffie van de activevoerders.

Ook zondagsdienst in ziekenhuis Roermond

Van onze verslaggevers

HOENSBROEK - Een actie van verpleegkundigen van de Lucaskliniek in Hoensbroek heeft gisterochtend voor flinke verkeersoverlast gezorgd. Wegblokkades nabij de watertoren in Schimmert en op de rijksweg in Echt tijdens de avondspits verliepen rustiger en leidden nauwelijks tot veel oponthoud op de weg.

In Hoensbroek raakte de Randweg verstopt doordat de toegang naar het parkeerterrein van het revalidatiecentrum Lucas-stichting was geblokkeerd met bedden. De politie had haar handen vol om de ergste irritaties onder de wachtenden te sussen. „Ook in de revalidatie meer motivatie. Geef ons de vijf”, luidde het motto van de actie.

De actie in Schimmert was opgezet

Verkeer in de war bij Lucas-stichting

door verpleegkundigen van Huize Op de Bies, een instelling voor zwakzinnigenzorg. In Echt werd actie gevoerd door verpleegkundigen van de Pepijnkliniek.

Ook de komende week wordt volop actie gevoerd in Limburg. Het St. Laurentiusziekenhuis in Roermond gaat donderdag 20 april - evenals het Kerkraads ziekenhuis - zondagsdienst draaien. Dat betekent dat verschillende afdelingen niet werken. Andere afdelingen kennen een minimale bezetting. De verpleegkundigen gaan die dag naar

een landelijke demonstratie in Den Haag. De verwachting is dat ook een aantal andere Limburgse instellingen die dag op halve kracht werkt. Het personeel van de bejaardentehuizen in Sittard gaat volgende week aandacht vragen voor de nog grotere loonachterstand en de sterk toegenomen werkdruk in de bejaardenzorg. Dinsdag voeren de medewerkers van Huize 'De Kolleberg' en 'De Baenje' een prikactie. Woensdag houden ze een verwendag.

Turkse jongeren remigreren na Hollandse horeca-opleiding

Op weg naar nieuwe job in het oude moederland

naar een nieuwe job, in het oude moederland.

De eerste 85 Turkse jongeren vertrekken komende maand naar de republiek van meneer Ozal. Vijf van die feilloos onderwezen uitverkoren wonen in Limburg, waaronder de uit Nuth afkomstige Meral Midilli. Hoewel het niet verplicht is om na de stageperiode in Turkije te blijven, weet Meral nu al dat ze niet naar kikkerland terugkeert. Waarom ze daar zo zeker van is, verklaart ze thuis in de woonkamer. Naast - hoe kan het anders - een van trots glunderende moeder.

„Sinds mijn dertiende woon ik in Nederland. Ik ben nu 24. Heb een kappersdiploma, maar ben al langer werkloos, terwijl het tijd is om op eigen benen te staan. Ik wil voor mezelf opkomen, mijn eigen leven inrichten. Niet hier, maar in Turkije. Het is niet alleen mijn geboorteland, maar ook het land van mijn dromen. Ik wil daar aan mijn toekomst werken. Waar

mijn eigen vrienden zijn. En nergens anders.”

Ze gniffelt even verlegen lachje. Haar grote bijna koolzwarte ogen verraden Hollandse terug-

houdendheid, maar meer nog Turks zelfvertrouwen. „Julie land is best oké hoor. Ook de mensen zijn heel aardig. Maar Turkije is nu eenmaal mijn

● Meral Midilli: op weg naar een nieuwe toekomst in haar oude moederland.

land. Vrijwel elk jaar ga ik er op vakantie en altijd denk ik: waar-

commentaar

Enci

De gouverneurs van de twee Limburgs, dr Kremers en dr Vandermeulen, geven in deze krant, op pagina 52, hoog op over de bestaande samenwerkingsverbanden en overlegstructuren tussen beide provincies. „Wij streven een gezamenlijke aan-

pak van gezamenlijke problemen na”, staat er zwart op wit. Wat jammer nu dat die aanpak blijkbaar nog niet geldt voor het Plateau van Margraten en de afgravingen in Riemst, twee gebieden die zowat tegen elkaar aanleunen en die een identieke problematiek kennen.

„Margraten” is dus gered, omdat ENCI in een mum van tijd een wondermiddel uit de hoge hoed toverde om mergel te winnen zonder het landschap verder aan te tasten. Maar nu dreigen de Belgen een deel van de rekening te moeten betalen, gezien het feit dat de Belgische firma CBR (eigendom van ENCI) een extra afgravinggebied van 17 ha wil hebben in de gemeente Riemst.

Just in het feestjaar, waarin twee Limburgs hun nauwe banden met elkaar herdenken, blijkt dat 'gezamenlijke aanpak' een relatief begrip kan zijn. Kremers en Vandermeulen kunnen wel willen, maar de ministers in Den Haag en Brussel kunnen die inter-Limburgse aanpak op cruciale momenten met één pennestreek te niet doen. Mogelijk dat minister Smit-Kroes in februari al wist welke troef ENCI inzake 'Margraten' nog achter de hand had. Het verhaal wordt straks echter helemaal ongeloofwaardig als blijkt dat de Nieuwe Techniek van de ENCI ook bij onze Belgische burens toegepast kan worden.

J.v.W.

Moeilijke start duivenseizoen

van onze medewerker
fons van ophuizen

HEERLEN - Het duivenseizoen komt moeilijk op gang. Ook voor dit weekende ziet het er niet rooskleurig uit. Hoewel de duiven al op de losplaatsen waren, heeft de eerste wedvlucht van de Phoenix wegens abnormale weersomstandigheden al geen doorgang kunnen vinden. Verleden zaterdag hebben de duiven de C.L.B.v.P. eveneens een zware dobber gehad.

Hoewel de afstand vanuit het Belgische Marche maar 100 kilometer bedroeg had het concours een zeer traag verloop. De concoursen stonden dan ook een half uur tot een uur open. Regenbuien moeten dan ook weer van invloed zijn geweest op de vluchtlijn. Het concours van de Phoenix dat een dag later op zondag doorging had daarentegen een snel verloop.

Voor de organisatoren blijft het altijd wikkelen en wegen met de ope-

ningsvluchten en men probeert er alles aan te doen om rampvluchten te voorkomen.

Bij gunstige weersomstandigheden lost de C.L.B.v.P. vanmorgen in het Belgische Bouillon op een afstand van 130 kilometer. De Phoenix vliegt morgen vanuit Chimay in België over 150 kilometer. Armand Pien voorspelt de duivenmelkers voor vandaag een zwakke tot matige westenwind met windkracht drie tot vier. Voor de Phoenix-vlucht op zondag wordt een zwakke zuidwestenwind voorspeld en na de ochtendmist bredere opklaringen. Hoe de weersomstandigheden ook mogen zijn, de melkers van de snelheid zullen met hun favorieten aan de start moeten verschijnen.

De mannen van de lange afstanden laten voorlopig hun cracks nog op de warme hokken zitten. St. Vincent is dit jaar de eerste grote lange afstandsvlucht.

(ADVERTENTIE)

Bougie

PERZISCHE TAPJEN

Oranje Nassaustraat 19, Heerlen, 045 - 713650

DE NIEUWE COLLECTIE
IS BINNEN
EEN ÉCHT
NEPAL
TAPIJT
ONDERSCHEIDT

om kan ik hier niet blijven. Toen zich dan ook vorig jaar de kans voerde een door de regering betaalde horeca-opleiding als receptioniste te volgen, waar een stage in Turkije aan verbonden was, heb ik meteen toegehaakt. Zo'n kans wou ik niet door mijn vingers laten glijpen.”

Haar vertrek op 17 mei naar Turkije is niet direct een fatale aanslag op de charme van het West-Europese receptionistenleger. Maar ze zou toch zeker niet misstaan achter een gouden balie van een peperduur vijfsterren-hotel, in pakweg Parijs of Londen. Nu pakt ze haar koffers voor Alanya, een stoffig stadje aan de zee, dat zijn bestaan min of meer dankt aan de rapgebouwde hotels voor kapitaalcrachtige Westelingen.

„Ik wil graag mensen ontmoeten. Vreemde talen spreken. Werken als receptioniste lijkt me daarom 'n leuke uitdaging. Bovendien denk ik in Turkije wel Nederlandse vakantiegangers te ontmoeten. En da's ook leuk. Turkse jongeren kunnen tijdens de opleiding van de overheid echter ook voor kok, gastheer/vrouw, technicus of iets in de financieel/administratieve richting studeren. Het vinden van een baan in Turkije is in ieder geval gegarandeerd. Ik ga in mijn geboorteland dus een prachtige toekomst tegemoet. Die ik hier in Nederland zeker niet had kunnen opbouwen.”

Voor Turkse jongeren die meer info willen: GAB Venlo (dhr. De Rooy) 077-551551, of GAB Maastricht (dhr. Kentgens) 043-211541.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Electrodraad BV te Panheel (Limburg) is producent van een breed assortiment van draad en kabels voor elektrotechnische toepassingen. Het bedrijf is ruim 25 jaar geleden opgericht en behoort tot de meest belangrijke op het gebied van sterkstroom, signalerings- en speciaalkabels in Nederland. Het is een dynamische onderneming, die ruimte biedt aan 60 personeelsleden. Zowel de commerciële als technische medewerkers zijn sterk betrokken bij de verdere uitbouw van het producenten-assortiment. Uitstekende contacten met de afnemers zijn een belangrijke voorwaarde in deze ontwikkeling.

In verband met recente en toekomstige uitbreidingen van productiecapaciteit en gebouwen zoeken wij contact met serieuze kandidaten voor de functie van

BEDRIJFSLEIDER (HTS-E of W)

Deze wordt belast met de totale organisatie en verantwoordelijkheid van het productieproces en de technische onderhoudsdienst. Werkmethodeverbetering, kwaliteitsbeheersing en de verrijking van de technische outillage spelen hierbij een belangrijke rol. Kennis en ervaring met betrekking tot extrusieprocessen zijn van belang. In functie ressorteert de bedrijfsleider direct onder de directie en maakt hij deel uit van het managementteam. Uitgezien wordt naar een bekwaam en praktisch ingesteld technicus met goede leidinggevende en organisatorische eigenschappen.

Leeftijdindicatie: 30-40 jaar. Het salaris en bijkomende voorzieningen zijn in overeenstemming met het belang van de functie.

Serieuze kandidaten (M/V), die aan de gestelde eisen voldoen, worden hierdoor uitgenodigd bij voorkeur binnen 14 dagen schriftelijk te solliciteren aan onderstaand adres onder vermelding van voldoende relevante informatie, vergezeld van pasfoto. Gaarne vermelding van nr. 15162 op de enveloppe. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Maatschap Psychologisch Instituut Drs. V.H.W. Moerens
Parklaan 17 - Telefoon 04950-32526 - 6006 NT Weert

TANDARTS- ASSISTENTES

GEVRAAGD.

Voor mijn praktijk te Nuth
full-time en voor mijn praktijk
te Bochtolt 1 part-time (2 à
3x per week).

Tandarts J.W.T.M. Köhlen,
de Weverstraat 17,
Nuth,
tel. 045-241277
of 045-441236;
privé 04490-15941.

Deltech B.V. is een jong, dynamisch, expanderend bedrijf, gespecialiseerd op het gebied van persluchtbehandeling.

Wij zoeken op korte termijn een

PRODUKTIEDEWERKER (M/V)

Wij vragen kandidaten

- met LTS;
- die kwaliteitsbewust zijn;
- met een leeftijd tot 21 jaar.

Schriftelijke sollicitaties sturen naar:
Deltech B.V.,
Lange de Heij 20,
6136 KR SITTARD,
t.a.v. mev. B. Spruit.

TECHNISCHE UNIE

De Technische Unie is een landelijke groothandel voor de professionele installateur van elektrotechnische, sanitaire en verwarmings-technische materialen en voor de elektrotechnische detailhandel. De Technische Unie levert ook aan zelfinstallerende bedrijven en de overheid. Door het hele land heeft de Technische Unie 23 verkoopkantoren, het Centrale Magazijn staat in Alphen aan den Rijn en het hoofdkantoor is gevestigd in Amstelveen.

Voor onze vestiging in Venlo zoeken wij voor de afdeling sanitair/centrale verwarming een

Rayon-vertegenwoordiger (m/v)

Een rayon-vertegenwoordiger wordt voornamelijk belast met het bezoeken van geselecteerde afnemers, waaronder installatiebedrijven, zelfinstallerende en verwerkende industrieën alsmede de detailhandel.

Tot zijn/haar voornaamste taken behoren:
☐ het introduceren en verkopen van ons artikelassortiment, met name de sanitairtechnische en C.V.-installatiematerialen
☐ het verder uitbouwen van ons marktaandeel in het rayon.

Bij de uitoefening van de functie zal de rayon-vertegenwoordiger ondersteuning ontvangen van de commerciële binnendienst. Hij/zij rapporteert aan de manager van het verkoopkantoor.

Functie-eisen:
Om deze aantrekkelijke en veelzijdige functie met goed resultaat te kunnen vervullen, dienen kandidaten aan de volgende eisen te voldoen:
☐ middelbaar technische opleiding

- ☐ affiniteit met de branche en ruime ervaring in de handel in sanitairtechnische en C.V.-materialen
- ☐ beschikken over goede contactuele eigenschappen
- ☐ woonachtig in de directe omgeving van Venlo
- ☐ leeftijd tot ± 35 jaar.

Wij bieden de geschikte kandidaat een salaris dat in overeenstemming is met de zwaarte van de functie. Tevens zijn aan deze functie goede secundaire arbeidsvoorwaarden verbonden, zoals een dienstauto, telefoonkostenvergoeding en een ruime onkostenvergoeding.

Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

Degenen, die geïnteresseerd zijn en menen aan onze voorwaarden te kunnen voldoen, nodigen wij uit hun schriftelijke sollicitatie te zenden aan Technische Unie B.V., afdeling Personeelszaken, Sportlaan 198, 1185 TH Amstelveen.

Darley bv

Darley B.V., gevestigd te Eijden, ontwikkelt, produceert en verkoopt hoogwaardige elektronisch bestuurd aftekenpers en scharen. Door een sterk groeiende vraag naar deze producten, zoekt Darley op korte termijn medewerkers voor diverse afdelingen, t.w.:

Lassers

met ervaring op het gebied van elektrisch lassen

Frezers

minimaal enige ervaring met conventioneel en CNC gestuurde machines is vereist

Monteurs

bij voorkeur MTS-werktuigbouw of gelijkwaardig niveau met ervaring op hydraulisch en elektrotechnisch gebied

Geïnteresseerden kunnen hun sollicitatie schriftelijk richten aan:

DARLEY B.V. afd. pers.zaken, Ennesteer 80, 6245 ZG Eijden.

Nedere inlichtingen m.b.t. deze functies kunnen worden ingewonnen bij dhr. M. Meijers (personeelsleider) via telefoonnummer 04490-1818.

MET LTS B/C OF MAVO KUN JE VERDER KOMEN DAN JE DENKT!

Gamma Holding NV is een concern met werkmatschappijen die voornamelijk bedrukte stoffen, interieurproducten en technische textiel produceren. De totale omzet is ca. 750 miljoen, waarvan 80% wordt behaald in de export. Daarmee behoort het bedrijf tot de Top-100 van ondernemingen in Nederland. Bij Gamma Holding werken 3000 mensen, van wie 2000 in ons land. De werkmatschappijen zijn: Visco, HTM, Velours, Léo Schellens, Kandix Textiles, De Haas Holland, Planox, Texoprint, Bernard Reyn, Hartema, Globes, Teppich Fabrik, Esta Behang, Hera Textiles, Van Bijk en Zn., Parabehn, Melkenboer-Ten Hoopen en Ames Holland.

Wat gek eigenlijk, dat jongeren die van de LTS of de Mavo komen al gauw denken dat ze alleen terecht kunnen in de metaal, de elektro, de bouw of in een administratief baantje en ze niet even verder kijken dan hun neus lang is. Neem ons niet kwalijk, maar weet je dan niet dat er ook uitstekende mogelijkheden in de textiel liggen? Zeker als je 16 à 18 jaar bent en het diploma-LTS op B/C-niveau of Mavo-4 met wis- en natuurkunde op zak hebt, of binnenkort hoopt te behalen. Kijk dan eens naar Gamma Holding.

WAT GAMMA HOLDING JOU TE BIJEN HEEFT

Je kent het Jeugdwerkplan misschien wel. In het kader daarvan krijg je bij een van de werkmatschappijen van Gamma Holding een leerwerk-overeenkomst. Deze geldt twee jaar en betekent: elke week vier dagen werken en één dag naar school. Maar zo'n contract bij Gamma Holding betekent ook: meteen al goed verdienen, op onze kosten een vak met toekomst leren en je na die twee jaar een vakman of vakvrouw mogen noemen. Welk vak dat precies is, ligt aan jou. Je kunt namelijk kiezen uit twee opleidingen:

- Betex, vakopleiding voor de textiel. Dan word je opgeleid voor een productiefunctie in onze industrie
- Vapro, vakopleiding voor de proces-industrie. Dan leer je processen te besturen en word je operator.

Als je die twee jaar achter de rug hebt en je certificaat hebt behaald, ben je in principe zeker van een baan. Meestal in ploegdienst, bij het bedrijf waar je je opleiding hebt gevolgd. Nog even over dat werken in die twee jaar. Eigenlijk is stage lopen een betere uitdrukking. Je komt op allerlei afdelingen terecht om het vak te leren.

Daarbij kun je rekenen op de steun van een deskundige stagebegeleider. Bij ons is dat er in vragen toelichting. Met hem kun je ook overleggen waar precies jouw mogelijkheden voor een vaste baan liggen en wat voor soort werk je het liefste doet. Behalve met deze stagebegeleider krijg je ook te maken met vak-instructeurs, die je op de werkplek de fijne kneepjes bijbrengen. Kortom: je werkt en leert voor een goede toekomst, en verdient meteen al goed.

WAT DACHT JE ER VAN?

Als 't jou wel wat lijkt om vakman of vakvrouw in de textiel te worden, dan is je volgende stap: kiezen. Dit zijn de mogelijkheden die wij je bieden:

VOOR BETEX KUN JE TERECHT BIJ:

- 1 Eurodomus Holding in Waalre. Produceert en verkoopt gordijnstoffen en ziekenhuistextiel. Er werken 100 mensen.
- 2 HTM Carpeting in Sittard. Hier werken 60 mensen aan de productie van getuft tapijt.
- 3 Léo Schellens in Eindhoven. Produceert en verkoopt mohair meubelstoffen; er werken zo'n 65 mensen.

4 Texoprint in Enschede (Boekelo). Hier zijn 325 mensen bezig met het bedrukken van gordijn- en meubelstoffen.

5 Visco in Helmond. Hier worden stoffen bedrukt, vooral voor de West-Afrikaanse markt. Er werken 1150 mensen.

VOOR VAPRO KUN JE TERECHT BIJ:

6 Planox in Helmond. Produceert en verkoopt beknopte kunststofproducten. Er werken 145 mensen.

7 Visco in Helmond. Zie nr. 5.

Vul je keuze in op de bon. Aankruisen wat van toepassing is. Zet er ook je persoonlijke gegevens op en stuur 'm in een envelop zonder postzegel naar:

Gamma Holding NV,
Antwoordnummer 521,
5700 VB Helmond,

t.a.v. mevrouw E. de Bruijn-van de Ven en wacht er niet te lang mee, want het aantal plaatsen is nu eenmaal beperkt. Dit keer komen er 25 jongeren in aanmerking voor een plek bij

Gamma Holding.
Shel doen dus,
uiterlijk 22 april
a.s.!

GEMEENTE SITTARD

Bij de Gemeente Sittard zijn de "Stadsontwikkelingszaken" overgebracht in de afdeling Volksdienst van de Raad van Bestuur.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden is de afdeling momenteel opgesplitst in 9 specialistische werkeenheden.

Bij de werkeenheden Voorbereiding Kapitaalswerken bestaat momenteel een vacature voor een

KOÖRDINEREND CIVIEL TECHNIKUS (v / m)

referentienummer 89/16

Deze functie wordt aangemerkt om in principe de coördinator van de werkeenheden over enige tijd op te volgen.

In het kader van het invullen van deze functie zal hij / zij worden belast met de coördinatie van de grotere civiel - technische projecten, de coördinatie van de voor te bereiden plannen, het beoordelen van de door derden ontwikkelde plannen van het daarbij behorende overleg met in- en externen.

Daarvan wordt verwacht dat de nieuwe functionaris systemen ontwikkelt en opvoert waarmee zowel de voorbereiding als de uitvoering van civiel - technische werken meer planmatig en efficiënter tot stand kan komen. Hiervoor zal zeer frequent overleg met andere diensten en instellingen nodig zijn.

Functie-eisen:

- een afgeronde opleiding in de civiele techniek op minimaal HBO-niveau
- enkele jaren ervaring in het technisch en behoudmatig voorbereiden van civiel - technische projecten
- ervaring in het plannen en beoordelen van grotere projecten zoals het aanbeveling management - kwalificatie gekoppeld aan gewijs voor bestuurs- en verhoudingen
- een goede mondeling en schriftelijke uitdrukking en verstand
- een inspirerend en richtinggevend vermogen
- goede contactuele vaardigheden

Salaris:

Afhankelijk van leeftijd en ervaring kan bij aanstelling een salaris worden gekozen tot maximaal f 3290,- bruto per maand.

Met kandidaten die optimaal in deze functie passen is een hogere salarisgeving mogelijk.

Een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Nedere informatie kan worden ingewonnen bij de heer P. Meijer, hoofd van de afdeling, telefoon 04490 - 18082.

Belangrijke zaken worden verzonden via schriftelijke sollicitatie binnen 2 weken na afsluiting van deze publicatie te sturen aan het College van Burgemeester en Wethouders, Postbus 18, 6130 AA Sittard.

ZEKER ALS JE BIJ GAMMA HOLDING KOMT!

BON Ja, ik wil graag in aanmerking komen voor de opleiding BETEX/VAPRO bij bedrijf nummer

Ik ben _____ jaar en heb het diploma

en behaal binnenkort het diploma

Mijn naam is _____ (man/vrouw)

Adres _____

Postcode _____

Woonplaats _____

Telefoon _____

Gebortedatum _____

Ik heb deze advertentie gelezen en:

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Twins, dag, 14.30 16.30 18.15 en 21.30 uur. Rivoli: Working girl, dag, 15.30 18.15 en 20.30 uur. Lady en de vagebond, za zo wo 14 uur. Maxim: Mississippi burning, dag, 15.18.15 en 21 uur. HS: Rainman, dag, 14.30 en 20.30 uur, za zo ook 17.30 uur. The Bear, dag, 14.19 en 21 uur, za zo ook 16 uur. Cocktail, dag, 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.15 uur. Twice in a lifetime, dag, 21 uur. Who framed Roger Rabbit, 14 en 19 uur, za zo ook 16 uur. Frank en Frey, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. The Accused, dag, 18.30 en 21 uur, do vrij ma di ook 14 uur. De Spiegel: Au revoir les enfants, vrij za 22.30 uur, zo ma 21 uur. Rumble fish, do tm za 21 uur, zo ma 22.30 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Cocktail, vrij tm zo 21 uur. The dead pool, vrij tm zo 23.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Twins, do tm zo 14.30 18.15 en 20.30 uur, ma di 20.30 uur, wo 14.30 en 20.30 uur. Mississippi burning, do tm zo 18.30 en 21.15 uur, do vrij ook 14.30, ma tm wo 21.15 uur. A fish called Wanda, do tm zo 14.30 18.30 en 21.15 uur, ma di 21.15 uur, wo 14.30 en 21.15 uur. Working girl, do tm zo 14.30 18.30 en 21 uur, ma tm wo 21 uur, wo 14.30 en 21 uur. Lady en de vagebond, za zo en wo 14.30 uur. Cinema-Palace: Rainman, dag, 17.30 en 20.45 uur, za zo wo ook 14 uur. The Bear, dag, 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 14 en 16.30 uur. Cocktail, dag, 18.45 en 21.15 uur, za zo wo ook 13.45 en 16.15 uur. Palace 2: Pornoprogramma, dag, doort v.a. 13.30 uur, za zo v.a. 16 uur. Cine-K: Moon over Parador, dag, 20 uur. Pelle de vervoer, dag, 22.15 uur. Lumiere: L'oeuvre au noir, dag, 20 uur. Lightyears away, dag, 21 uur. Der Amerikanischer Freund, dag, 22 uur. Kin-derfilmhuis Zoom: De rode kous, zo 14 uur.

● GELEEN

Roxy: Rainman, do zo ma di wo 20.30 uur, vrij za 18.30 en 21.30 uur, zo ook 15 uur. Studio Anders: Gorillas in the mist, dag, 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Twins, do ma di wo 20.30 uur, vrij tm zo 18.45 en 21 uur, zo ook 15 uur. A fish called Wanda, do ma di wo 20.30 uur, vrij tm zo 18.45 en 21 uur. Frank en Frey, za zo wo 15 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Geometrische abstractie: een recente keuze. T/m 30/4, open di tm vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. Volksterrenwacht, Schaapskooiweg 95. Werk van Hans Stemphor. Open tm vr 13-17 uur, zo 13-17 uur, di tm vr ook 19.30-22 uur. Stadsschouwburg, Van Grunsvenplein. Werk van Hans Keuls. Tot 1 juni. Open ma tm vr 10-15 uur en tijdens voorstellingen. Bezoekerscentrum Schrieversbeek, Schaapskooiweg 99. Vossen. T/m 1/6, open di tm zo 10-17 uur, dag, 10-18 uur. Galerie Signe, Akerstraat 82a. Werk van Godfried Pieters. T/m 23/4, open wo tm zo 14-17 uur. Welterhof, J.F. Kennedylaan 301. Schilderijen en teken van Willemijn Heyboer. T/m 22/4, open 9-21 uur. Thermennuseum, Coronavallumstraat 9. 60 jaar Heerlen. T/m 16/4. ARP, Oude Lindendreef 70. Werk van Lucas Pellens en Henk Severens. Open dag 23/4. UTP, Olievoldstraat 60. Leven en werken op het melaatseneiland Molokai. T/m 28/4, open ma tm vr 9-18 uur, zo 10-13 uur. Filmhuis De Spiegel. Werk van Annette de Vries. Tot 8/5, open do tm ma vanaf 20 uur.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek. Fotogalerie 68. Foto's van Charles Weber. T/m 28/5, open dag, 10-12 en 13.30-17 uur. Bibliotheek, Pastoor Schleidenstraat. Werk van Piet Craenen. T/m 15/5, open tijdens antiooruren. ABN-bank. Werk van Tony de Cites. Tot 14/5.

● BRUNSSUM

Brikke-Offe, Lindeplein 5a. Werk van Andre Oeffmans. Van 16/4 tm 7/5, open ma tm vr 9.30-12.30 uur, 13.30-17.30 uur en 18.30-21 uur, zo 14-17 uur.

● KERKRADE

Galerie Hoog Anstel, Kasteel Erenstein. Werk van Jan Deckers en Thea Houben. T/m 7/5, open za en zo 14-17 uur.

● LANDGRAAF

Ipomai Gallery, Kerkberg 2. Werk van Margaret Kelley. Van 23/4 tm 21/5. Open wo tm zo 13-17 uur.

● SCHINVELD

Galerie Wunnik, Eindstraat 58. Werk van Jos van Wunnik en Barbara Blasig. T/m 1/5, open vr tm zo 13-17.30 uur, do 19-21.30 uur.

● SITTARD

Kritzaedthuis, Rosmolenstraat 2. Werk van Toto Firma, Ed Toorenburg en Eduard Bergman. T/m 23/4, open di tm vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. Galerie Zabawa, Oudekerke 183. Werk van Henk Bekkers. T/m 1/5, open wo tm vr 16.20 uur, zo 14.20 uur. Den Tempel, Gruzenstraat 27. Ambacht en beroep. T/m 31/5, open di tm vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. Stadsschouwburg, Werk van Dolf Jansen. T/m 20/5. Venster, Steensweg 86. Werk van Jos Timmermans. T/m 22/4, open wo tm zo 12-17 uur.

● GELEEN

CZF, Elsbethstraat 9. Werk van Paula Jansen-Wolfs. T/m 20/4. Maaslandcentrum. Werk van Ursula Snijders-Winkel. T/m 21/4. Vreathief Centrum, Op de Vey 18. Werk van Jetty D. Bindeis. T/m 29/4, open ma tm vr 9-17 uur.

Regioedactie Oostelijk Zuid-Limburg

Voor klachten over bezorging
☎ 045-739881

Kantoor Heerlen
☎ 045-739284
Wim Dragstra
☎ 045-710317
Emile Hollman
☎ 045-422345
Hans Rooijackers
☎ 045-714876
Hans Toonen, chef
☎ 045-425335
Richard Willems
☎ 04406-15890
Kantoor Kerkrade
☎ 045-455506
Joos Philippens
☎ 04455-2161

Harm de Boer neemt afscheid van AID in turbulente tijden

door joos philippens

KERKRADE - Met Harm de Boer neemt een ambitieus man afscheid van Kerkrade. Hij verklaart dat meteen aan het begin van het gesprek: „Door naar de politie-academie te gaan, kon ik de militaire dienst ontlopen. Mezelf kennende, ben ik zo ambitieus dat ik daar zeker officier had willen worden. En dat had teveel tijd gekost.”

Vele jaren carrière later zet de 44-jarige een streep onder vier jaar directeurschap van het landelijk hoofdkantoor van de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw en Visserij.

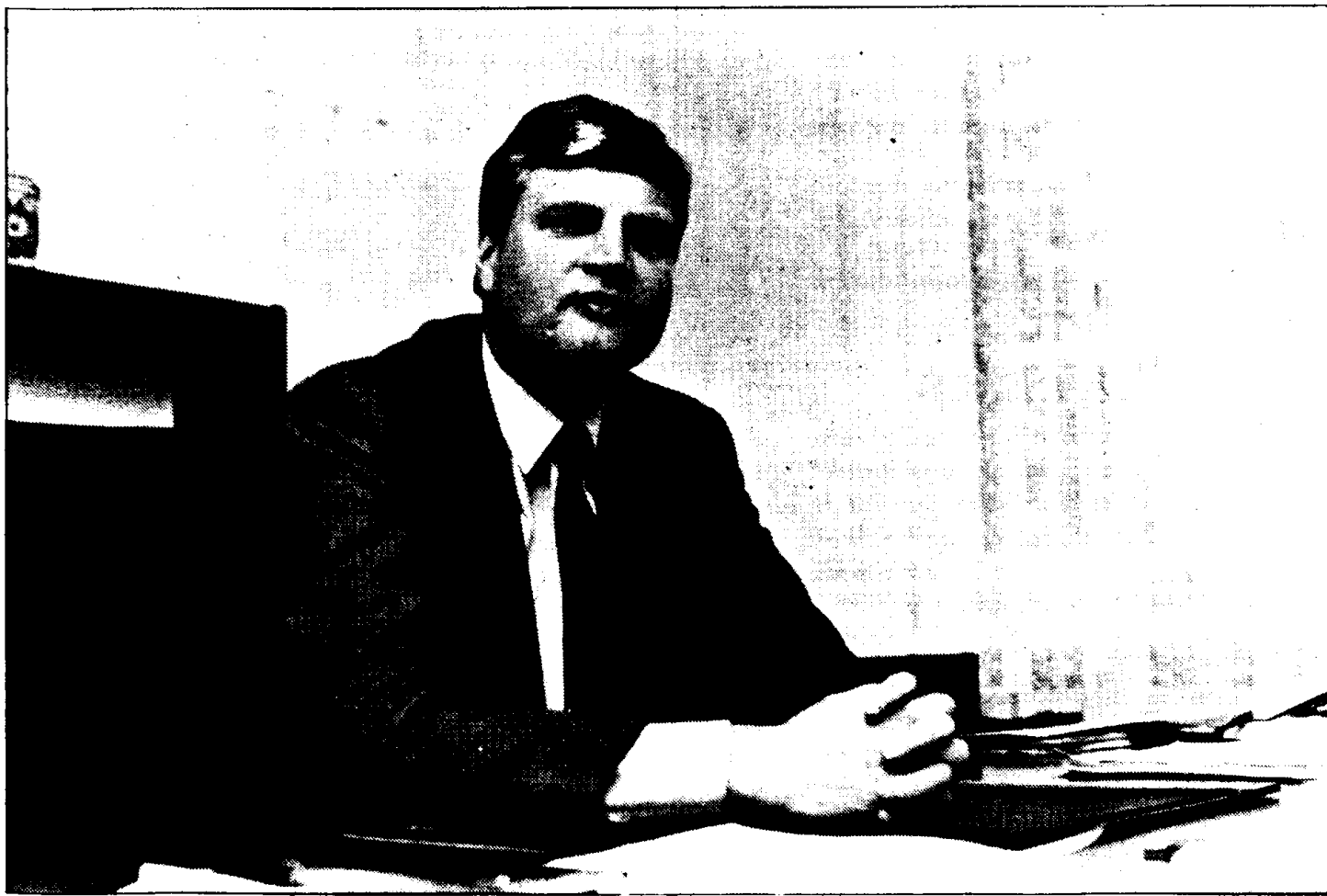
Zijn benoeming bij de AID had veel, zoniet alles te maken met zijn verleden als opsporingsambtenaar bij de politie. De Boer presenteert in vogelvlucht zijn carrière, die met vrij logische stappen omhoog verliep. Begonnen bij de politie Utrecht eindigde hij na negen jaar als hoofd van de Vreemdelingen- en Inlichtingen-dienst. En inderdaad, die laatste poot is een soort mini-BVD op lokaal niveau.

„Och, mensen hebben daar misschien een wat verkeerd beeld van. Politiek andersdenkenden waren voor ons in die periode zo rond 1970 al niet meer interessant. Als voelhorens van de korpsleiding moesten we er bijvoorbeeld achter zien te komen of de actievoerders tegen Hoog Catherijne van plan waren om bij de opening met verf naar de koning te gooien. Dat soort werk”, typeert de Boer.

Infiltreren wil hij dat eigenlijk niet noemen, daar zou het te incidenteel en kortstondig voor zijn geweest. „Je stuurde mensen naar openbare bijeenkomsten om de sfeer te proeven. Het was eigenlijk puur bedrijfsmatig om te voorkomen dat de politie onnodig veel ME zou inzetten”. Het 'spionage-idee' ten dode gerelateerd.

In 1976 werd hij plaatsvervangend hoofd van de Centraal-Re-

Van welkome gast tot pottekijker

● Directeur Harm de Boer, ambassadeur-in-spé, verlaat het AID in Kerkrade.

Foto: FRANS RADE

cherche Informatiedienst. Er bestond toen nog geen landelijke organisatie voor inlichtingen over of actief optreden tegen de zich als een vloedgolf uitbreidende handel in verdovende middelen. „Wat actief optreden betreft zijn de regionale recherche teams om de sfeer te proeven. Het was eigenlijk puur bedrijfsmatig om te voorkomen dat de politie onnodig veel ME zou inzetten”. Het 'spionage-idee' ten dode gerelateerd.

In 1976 werd hij plaatsvervangend hoofd van de Centraal-Re-

cherche Informatiedienst. Er bestond toen nog geen landelijke organisatie voor inlichtingen over of actief optreden tegen de zich als een vloedgolf uitbreidende handel in verdovende middelen. „Wat actief optreden betreft zijn de regionale recherche teams om de sfeer te proeven. Het was eigenlijk puur bedrijfsmatig om te voorkomen dat de politie onnodig veel ME zou inzetten”. Het 'spionage-idee' ten dode gerelateerd.

In 1976 werd hij plaatsvervangend hoofd van de Centraal-Re-

ma, Thailand) en even later ook in de Gouden Cirkel (Iran, Afghanistan, Pakistan). „Onze voorbereiding heeft geleid tot goedwerkende informatiepunten, ook in Caracas voor wat betreft Zuid- en Midden-Amerika. We zitten op de eerste rij.” De Boer straalt op dat moment van tevredenheid, dus mogen we aannemen dat dat wel snor zit.

Bij zijn indiensttreding bij het CRI kreeg hij overigens subiet te maken met een periode vol terrorisme. Het CRI coördineerde de samenwerkende diensten die

zich bezighielden met de treinka-pingen, en assisteerde toen de Rode Jeugd bommetjes gooide bij mensen uit de leiding van Philips.

Uit die tijd dateert ook zijn kennismaking met Kerkrade. In niet zo positieve omstandigheden, want de RAF had net twee douaniers neergeschoten. „Maar je leert de plaatselijke politie goed kennen, en mede daarom hebben we daar met de AID zo'n goede contacten mee”, zegt hij. Zelfverzekerd en een klein beetje ijdel toch ook wel.

Als ieder ambitieus man was hij in 1985 wel aan een nieuwe uitdaging toe. Dat men iemand met een opsporingsverleden tot directeur van de AID maakte, was

zoals al gememoreerd beslist geen toeval. „Het ministerie van Landbouw zag in dat de AID moeilijke tijden tegemoet zou gaan. Een inspecteur was voorheen meer een toezichhouder die een warm onthaal kreeg bij de boeren en vissers. Er waren immers geen beperkingen”, schetst De Boer.

Nu wordt echter de productie aan banden gelegd. Door de superheffing, vangstquota en bijvoorbeeld de meststoffenwet moet de AID écht controlerend gaan optreden. Logisch dat de ambtenaren steeds vaker als een indringer worden gezien. Door middel van een eigen opleiding in Posterholt worden inspecteurs-in-spé daarop voorbereid.

Om zich te wapenen tegen pakweg woedende vissers in Harlingen, die je moet verbieden om hun schiplading naar de visafslag te brengen. Vorig jaar werden er vijftig escalaties genoteerd, van ingegooide ruiten tot een in brand gestoken busje. „Dan is relativiteitsvermogen vereist”, zegt De Boer met enig gevoel voor understatement.

Kerkrade. De ambtenaren zijn er niet zo gelukkig mee, want een a-centralere ligging kan haast niet. „We zijn veel reistijd kwijt, vele malen de hoeveelheid van andere diensten. Verder mis je de wandelgangen. Okee, voor alle reguliere vergaderingen zijn we uitgenodigd, maar toch...”, verklaart De Boer, die eigenlijk vindt dat de AID beter in het centrum des lands zou kunnen liggen.

Maar hij haast zich te zeggen dat men het spreidingsbeleid overheidsdiensten van de regering respecteert. „We moeten niet zeuren. De techniek helpt ons. We zijn bijvoorbeeld per computer verbonden met onze regio-kantoren in Zwolle, Eindhoven en Alphen aan de Rijn. Met het ministerie zelf? Ach, die computer is nog niet optimaal...”, grijnst De Boer.

Zijn volgende uitdaging ligt in Londen. „Daar moet ik alweer een inlichtingendienst opzetten. Om Braks op de hoogte te stellen van ontwikkelingen op landbouwgebied. Daarnaast ben ik landbouwambassadeur voor Groot-Brittannië, Ierland en IJsland. Mensen uit mijn omgeving zeggen dat ik daar geknipt voor ben.”

Als de bij het gesprek aanwezige voorlichter vraagt of hij zo meteen iets wil eten, zegt hij: „Nee, ik moet straks nog naar ontvangst toe. Ik word daar goed voorzien.” Een perfecte oefening voor een ambassadeur-in-spé.

Ziekenhuis Kerkrade 75 jaar

Van onze verslaggever

KERKRADE - Het St. Jozefziekenhuis in Kerkrade bestaat 75 jaar. Dat jubileum wordt vandaag gevierd met een open dag. Tijdens de open dag, van 13.00 tot 17.30 uur, kunnen belangstellenden een kijkje nemen in de meeste afdelingen van het ziekenhuis.

Vandaag om 10.30 uur wordt de kinderboerderij bij de Lückerheidkniek officieel geopend. De boerderij is bedoeld om de contacten tussen de kliniek en de wijk Chevremont te bevorderen. Ze werd gebouwd door een aantal vrijwilligers die ook de speeltuin onderhouden.

Symposium

In het Hof van Erenstein wordt op donderdag 20 april het symposium 'Verschuivend lijnenspel' gehouden over ontwikkelingen in de gezondheidszorg. Na afloop is er van 16.30 tot 18.00 uur in het Hof een receptie.

Tenslotte is er op vrijdag 21 april een mis, gevolgd door een feestavond voor alle personeelsleden van het ziekenhuis.

'Hubertus' feliciteren

KERKRADE - Iedereen die zich daartoe geroepen voelt, kan zaterdag het fluit- en tamboerkorps St. Hubertus uit Haanrade gaan feliciteren in het verenigingslokaal 'Oad Haander' aan de Meuserstraat in eerdere genoemd buurtschap. Het korps werd onlangs Nederlands Kampioen in de eerste divisie sectie Eb. Hubertus behaalde de eerste prijs met 325,5 punten en lof van de jury. De receptie is van 19.00 tot 20.30 uur.

PvdA Kerkrade 'borrelt' over milieuproblemen

KERKRADE - De Kerkraadse PvdA houdt zondag een politiek café over de gemeentelijke milieuproblematiek naar aanleiding van de problemen rond de pekvulling in Hopel en de milieutoestanden rondom het bedrijf Wiso Split.

Hoogleraar milieurecht van de Open Universiteit prof. Tonnaer geeft suggesties aan de bewoners en de gemeente. Na afloop hiervan gaat hij in discussie met vertegenwoordigers van de bewonersverenigingen en met verantwoordelijk wethouder André Coumans. De bijeenkomst begint om half twaalf in café Herpers aan de Markt.

Nijpend tekort aan stafleden Scouting Nuth

NUTH - De scoutinggroep St. Hubertus in Nuth zit dringend verlegen om stafleden. Door de bereidwilligheid van een aantal oud-gedienden is voor een jaar nog een noodoplossing gevonden om het speltechnische programma geheel te kunnen afwerken.

De St. Hubertusgroep vraagt vrijwilligers om elke week een leuk programma te maken, grote groepsspelen in goede banen te leiden en het mee-organiseren van stafactiviteiten. Geïnteresseerden kunnen voor meer informatie terecht bij de heer Jo Dirks, ☎ 045-242001.

Feest bij 'Podlasie'

BRUNSSUM - In het Poolse huis aan de Brunssum Schinvelderstraat wordt vandaag een groot feest gegeven, omdat de Poolse dans- en zangvereniging Podlasie haar koperen bestaansfeest viert. Om het feest luister bij te zetten treedt vanavond een Poolse dansgroep uit Frankrijk op. De groep Marvis zorgt voor de muziek. Er is ook een loterij. De zaal gaat om 19.30 uur open. Entree is gratis, iedereen is welkom.

ZOL-zangkoor naar Antwerpen

HEERLEN - Het mannenkoor van de ZOL-bedrijven zal op 4 mei (Meelvaartsdag) de wisselende zangverenigingen verzorgen tijdens een hoogmis in de kathedraal van Antwerpen. Het eigen 135 leden tellende zangkoor uit Antwerpen maakt daarvoor een stap opzij ten gunste van de ZOL-zangers. Het koor van de ZOL bestaat inmiddels uit 55 zangers en wordt geleid door Jan Gouders en aan het orgel begeleid door Marcel Konieczny. Op 30 april is het ZOL-koor te beluisteren tijdens de hoogmis om 11.30 uur in de O.L. Vrouwekerk in Kunrade.

Duitse school van start voor Afcenkinderen

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - In Brunssum wordt op 20 april om 10.30 uur een school voor Duitse kleuters in gebruik genomen, waarvan de ouders werkzaam zijn bij de Afcen in Brunssum. De school, de eerste voor Duitse kleuters in Limburg, is gevestigd aan de Gasperistraat.

Bij de ingebruikname van de school zijn van Duitse zijde onder meer aanwezig 'Riegringsoberamtsrat' W. Gerlach, alsook de commandant van Afcen, generaal Von Sandrat.

Bloedende hand breekt inbreker op

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een in Parijs wonende man van Slavische afkomst is in de nacht van donderdag op vrijdag gewond geraakt, toen hij inbrak in een woning aan de Heerleense Oranje Nassaustraat.

Door rumoer in de woning werd de bewoonster van het pand wakker, waarop ze naar beneden ging. Daar zag ze nog net iemand door een ingetikt ruit wegvlugten. Vrij kort daarna kwam er bij de politie een melding binnen dat er in de Schinckelstraat een man rondliep met een bloedende hand.

Het bleek bij aanhouding door een patrouille de dader van de inbraak te zijn. Na behandeling in het ziekenhuis werd hij ingesloten.

● Het ensemble Ad Libitum.

'Ad Libitum' in Landgraaf

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - Het ensemble Ad Libitum geeft op vrijdag 21 april om 20.00 uur een concert in het Landgraafse raadhuis. De groep is nu acht jaar bijeen en beschikt over een ruim repertoire dat het tijdvak van 1600 tot heden bestrijkt. Het ensemble bestaat uit Ellen Hardy (fluit), Sjo Gelissen (hobo en piano), John Keulers (klarinet) en Maud van Daal (fagot). Ad Libitum zal werken uitvoeren van klassiekers als Mozart en Beethoven, maar ook hedendaagse componisten als Peter Sandloff en Hugo de Groot.

Geen celstraf voor dronken chauffeurs

HEERLEN - Het blijvend lichamelijke letsel door een val met een motor na het rijden onder invloed van alcohol, wordt politierechter Nolet gisteren straf genoeg voor een 26-jarige man uit Onderbanken.

De verdachte sloeg in augustus '88 met zijn motor over de kop en belandde op de intensive care van het ziekenhuis in Brunssum. Daar werd 3 uur na het ongeluk nog 1,64 promille alcohol in zijn bloed aangetroffen.

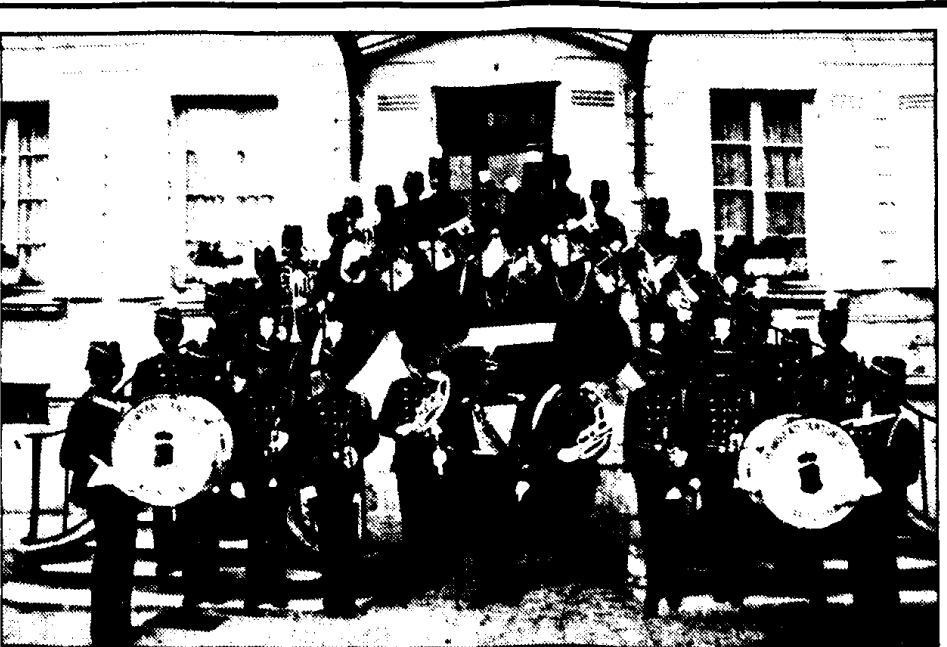
De jongeman kreeg een ontslag van zijn rijbewijs voor een periode van zes maanden opgelegd.

Boete

Politierechter Nolet zag gisteren ook af van het opleggen van een zware straf aan een 64-jarige man uit Bingelrade, die in oktober 1988 wegens dronkenschap (2,01 promille) achter het stuur werd aangehouden. De verdachte werd met een boete van 1250 gulden en een ontslag van de rijbewijs voor de duur

van vier maanden naar huis gestuurd.

Officier Kolkert had onder meer negen maanden ontslag geëist, maar Nolet hield rekening met het slecht ter been zijn van de vrouw van de verdachte.

● Showband Antonius uit Brunssum.

Showband Antonius klaar voor WMC

BRUNSSUM - De showband Antonius uit Treebeek is geselecteerd voor deelname aan het Wereld Muziek Concours (WMC) te Kerkrade. Op zondag 2 juli zal het korps in zowel de mars- als showwedstrijden meedingen naar de hoogste eer.

Onder leiding van instructeur F. Kersten zijn de Treebeekenaars al lange tijd bezig zich intensief voor te bereiden op het muzikfeest.

De première van de nieuwe show zal op zaterdagavond 27 mei plaatsvinden. Dit gebeurt tijdens de opening van het Sportpark Glanerbrook te Geleen.

Na de vakantieperiode zal de Showband Antonius deelnemen aan de Nationale Taptoe Breda.

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Het De Wever Ziekenhuis is een algemeen ziekenhuis met een capaciteit van ca. 800 bedden en ruim 1900 medewerkers.

Bij de Dienst Materieel Zaken bestaat binnen de afdeling Huishouding een deeltijd vacature (20 uur per week) voor een

Voorvrouw/-man Schoonmaak-Onderhoud

Functie-inhoud:
Betrokkene zal onder directe verantwoordelijkheid van het hoofd Schoonmaak-Onderhoud belast worden met o.a.:
- het begeleiden van en geven van leiding aan de medewerkers van de avonddienst;
- het inwerken van nieuwe medewerk(st)ers;
- de zorg voor materialen en apparatuur;
- het verrichten van schoonmaak - onderhoud t.b.v. behandel- en polikliniekruimten.

Functie-eisen:
- diploma m.b.o.-c.c.d., of vergelijkbare opleiding;
- goede sociale vaardigheden;
- goede mondelinge uitdrukingsvaardigheid.

Gefoel op onze huidige bezetting gaat onze voorkeur voor deze functie uit naar een vrouw.

Werktijden: maandag t/m vrijdag van 18.00 uur tot 22.00 uur.

Salaris: overeenkomstig F.W.G.-groep 35 (min. f 2.901,- en max. f 3.172,-).

Overige arbeidsvoorwaarden volgens de CAO Ziekenhuiswensen.

Schriftelijke sollicitaties voor 1 mei a.s. richten aan de Personeelsdienst van het De Wever Ziekenhuis, Postbus 4446, 6401 CX Heerlen.

Gaarne in de linkerbovenhoek van Uw sollicitatiebrief vermelden TH-50.

De Wever Ziekenhuis

tempo-team uitzendbureau

Wij hebben werk voor mv

zieken- verzorgende

bij een bejaardentehuis. De werkzaamheden zullen enkele dagen per week van 07.00 tot 11.15 uur voor de duur van 1 maand plaatsvinden. Ook een (herintredende) A-verpleegkundige kan voor deze functie in aanmerking komen. U dient wel over eigen vervoer te beschikken.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacature Carla Koster, afd. gezondheidszorg, tel. 045-712831. Of kom langs.

ervaren datatypisten

bij een relatie te Heerlen. De werkzaamheden zullen langere tijd gaan duren. De werkdagen kunnen in onderling overleg vastgesteld worden. Ook kandidaten die enige tijd geleden als datatypist(e) werkzaam zijn geweest, worden uitgenodigd te reageren.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacatures naar Marleen Steeman, afd. karlbepersoneel, tel. 045-712832. Of kom langs.

Aankomst op de Nobel 1, Heerlen

Gevraagd PART-TIME FYSIOTHERAPEUT.

met A.Z.M.-uren voor part. praktijk (zonder A.Z.M.-uren nodig te reflecteren)
Br. o. nr. HE 0135 LD Geestr. 5, 6411 NM Heerlen.

HERPLAATSING -UNIE-

Unie BLHP, vakbond voor administratief technisch en commercieel personeel.

De Unie BLHP is een vakbond met 50.000 leden, met een onafhankelijk profiel en een eigen wil. Binnen de Unie wordt veel aandacht aan elk lid besteed. Iedere man of vrouw is belangrijk, zowel individueel als deel uitmakend van een collectief.

De Unie heeft daarom hoge kantoren over het gehele land, wat waaruit circa 100 medewerkers de belangen van de leden behartigen.

Op ons regiokantoor Heerlen is een vacature ontstaan voor een

Vakbonds- bestuurder (m/v)

Een dynamische baan met veel uitdagingen. Er wordt dan ook veel van u verwacht, maar in uw werk staat u nooit alleen. Het enthousiasme wordt altijd aan u overgedragen.

Door uw werk komt u in veel verschillende situaties terecht. Dat kan variëren van het toespreken van leden tijdens een vergadering, het onderhandelen met de directie van een bedrijf, tot het op papier zetten van een goed verhaal. Voor al dat werk is een nauwe samenwerking met collega's en leden van groot belang.

Wanneer u zich aangesproken voelt door het bovenstaande en u beschikt bovendien over

- organisatie talent
- bestuurlijk inzicht
- aantoonbare belangstelling voor het vakbondswerk
- goede kennis van de maatschappelijke verhoudingen
- een opleiding op ten minste HBO-niveau
- ervaring in het bedrijfsleven

dan zou u wel eens de man of vrouw kunnen zijn op wie wij wachten.

We verwachten wel van u dat u bereid bent te verhuizen naar de regio van uw standplaats.

Salarië indicatie:
f 4.000,- tot f 5.500,- bruto per maand (reële uitlooptermijn tot f 6.200,-). De primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vanzelfsprekend uitstekend.

Een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden nodigen wij uit binnen 10 dagen hun schriftelijke sollicitatie met gegevens over opleiding en werkervaring te richten aan: de algemeen secretaris van de Unie BLHP, de heer O.M. Bender, postbus 280, 6900 DE Houten.

Op de afzender vermelden "PERSOONLIJK".

-UNIE- Samen sterk - Individu centraal

ASSISTENT CONTROLLER

Locatie: Limburg

Salaris: f. 70 - 80.000,-

Onze relatie is een internationaal werkzame onderneming in de High-Tech-branch met een dochteronderneming in Duitsland. Haar activiteiten omvatten productie en handel. De totale omzet van ca. 150 miljoen gulden wordt voor 60 % gerealiseerd in het buitenland. Doordat de huidige Assistent Controller overgeplaatst is naar de Duitse dochteronderneming zijn wij op zoek naar geschikte kandidaten die hem kunnen opvolgen.

De taken en verantwoordelijkheden omvatten:

- verzorgen van periodieke management rapportages en financiële administratie
- leiden van een afdeling van vijf personen
- zorgdragen voor administratieve organisatie
- optimaliseren van het M.I.S.
- coördineren budgettering, begroting en prognoses
- uitvoeren van bedrijfseconomische analyses

Profiel van de geschikte kandidaat:

- opleiding op HBO-niveau (HEAO-BE, SPD)
- leeftijd 26 - 30 jaar
- enkele jaren relevante ervaring
- potentieel om door te groeien naar zwaardere positie
- affiniteit met automatisering en ervaring met PC's
- goede communicatieve eigenschappen en initiatief
- kennis van de moderne talen, met name Engels en Duits

Geïnteresseerde kandidaten kunnen contact opnemen met Nico Hoenen, telefoon (040) - 433735, of hun curriculum vitae onder vermelding van NH/261 opsturen naar Michael Page International, Begijnhof 35, 5611 EK Eindhoven.

Michael Page International

Specialists in Finance Recruitment
Amsterdam - Eindhoven - Brussels - London - Lyon - Paris - Sydney

reizen

Sollicitaties richten aan:

OAD Hotel Austen,
Wilhelminalaan 63,
6301 GH Valkenburg a/d Geul,
tel. 04406-13692,
L.A.V. dhr. W.G. Hogevoerder.

17287

Intratuin Berg en Terblijft vraagt per 1 mei een enthousiaste

BLOEMIST MV

voor een mede-leidinggevende functie van de totale binnenafdeling. Zijn taak bestaat uit inkoop/verkoop, voorraadbeheer en presentatie.

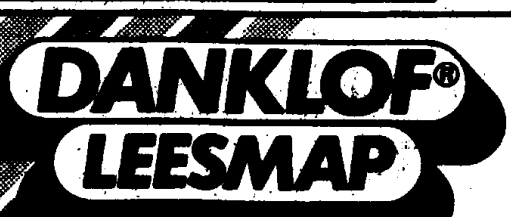
Functie-eisen:

- opleiding M.T.U.S. vakbekwaam bloemist.
- zelfstandig de kamerplanten beheren.
- leeftijd vanaf 20 jaar.
- goede contactuele eigenschappen.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan onderstaand adres t.a.v. dhr. M.M.L. Lumens.

berg en terblijft
p/a Danikerstraat 15,
6166 BG Geleen

Danklof Leesmap B.V., gevestigd te Gilze, is een van de modernste organisaties in Nederland op het gebied van verhuur van gezins- en stripportefeuilles.

Momenteel zoeken wij een

AGENT(E)

die als zelfstandige part-timer op donderdag en/of vrijdag één of anderhalve dag leesportefeuilles kan bezorgen bij vaste relaties.

Gedagiden dienen te beschikken over:

- goede contactuele en commerciële eigenschappen;
- een personenauto en een telefoon

Onze voorkeur gaat uit naar vrouwen c.q. zelfstandigen in de leeftijd van 25-40 jaar, die over voldoende vrije tijd beschikken.

Wij bieden een aantrekkelijke verdienste en een vergoeding voor auto en telefoon.

Geïnteresseerden verzoeken wij hun schriftelijke sollicitatie te richten aan Danklof Leesmap B.V., t.a.v. de heer P. van Loon, Burg. Krollaan 14B, 5126 PT Gilze.

Onderdeel van de Amdax Groep

Regionaal Expertise Bureau BV

dat expertise,
te Stein taxatie- en
inspectiewerkzaamheden
verricht,

zoekt op korte termijn een:

DIRECTIE-SECRETARESSE

die belast wordt met alle secretariaatswerkzaamheden t.b.v. de directie.

Gezocht wordt naar een jonge, representatieve vrouw, die initiatief toont, verantwoordelijkheidsgevoel heeft en accuraat werkt. Eisen: directie-secretaresse-opleiding (Bijl. College, Schoevers) met goede kennis van de Nederlandse, Franse, Engelse en Duitse taal in woord en geschrift.

Sollicitatiebrieven met curriculum vitae en pasfoto binnen 10 dagen na het verschijnen van deze vacature, zenden aan:

Regionaal Expertise Bureau BV
t.a.v. mev. A. Schepers
Postbus 137
W170 AC Stein.

isolaties

I.T.H. Bouwkundige Techniek b.v. vraagt i.v.m. uitbreiding van haar activiteiten:

projectleider woning/utiliteitsbouw

Taakomschrijving: Het maken van voorstellen, uitvoeren en begeleiden van projecten van aankunten en kunststof ramen, gevel- en glasdecoratie. Hij rapporteert onder het Hoofd Bestrijdbureau en draagt o.a. zorg voor een correcte uitvoering van diverse werken. Het werkgebied bevindt zich voornamelijk ± 150 km rondom Heerlen.

Hij versterkt het reeds aanwezige team van 2 projectleiders.

Eisen:
- ruime ervaring bij voorkeur in de aankunten/kunststof kozijnenbranche;
- leidinggevende capaciteiten;
- zelfstandig kunnen werken.

Opleiding:
- minimaal M.T.S. Bouwkunde;
- kennis van de Duitse taal;
- goede uitdrukingsvaardigheid zowel verbaal als schriftelijk.

Aan deze interessante en vestigende functie zijn naast een prima honorarium, uitstekende arbeidsvoorwaarden verbonden.

Een psychologische test kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Zonder de gepaste ervaring is het onnodig te solliciteren.

Heeft u interesse om te weten hoe een modern en experimenteel bedrijf, dan verzenden wij u een uitgebreid curriculum vitae richten aan: Directie I.T.H. Isolaties, Postbus 182, 6400 AD Heerlen, tel. 045-413214.

De uitgaande werkzaamheden van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds zijn aan verschillende organisatie-eenheden toevertrouwd: het Abp telt zes bedrijfseenheden, te weten Pensioenen, Arbeidsongeschiktheidsverzekering, Externe Administraties, Leningen en Effecten, Onroerend Goed en ABP-Hypotheek. Bij de uitvoering van hun taken kunnen deze bedrijfseenheden gebruik maken van de diensten van Centrale Services. De dienst Algemene Voorzieningen levert de benodigde faciliteiten. De Rekeningsdienst wordt gesteund en geadviseerd door een aantal kleine gespecialiseerde Centrale Services. Het Abp heeft in 12 plaatsen in het land vestigingen. Van de ruim 3900 medewerkers is het merendeel in in het hoofdkantoor te Heerlen ondergebracht.

ABP CENTRALE SERVICES

Centrale Services is een centrale dienst binnen de Abp-organisatie die op contractbasis om reden van economics of scale, professionaliteit of doelmatigheid diensten levert aan de Abp bedrijfsonderdelen.

Een belangrijk onderdeel van Centrale Services vormt het Rekencentrum. Het Rekencentrum biedt diensten en producten op het gebied van de exploitatie van geautomatiseerde systemen aan. Al de producten en diensten aan de klant worden geleverd op basis van afgesproken kwaliteits- en service-niveaus en tegen een vooraf overeengekomen prijs.

De eenheid Klantenservice maakt namens het Rekencentrum service-afspraken met de klanten van het Rekencentrum en staat met hen contact. Klantenservice is het aanspreekpunt van alle bedrijfseenheden van het Abp voor vragen en klachten over de ondersteuning door het Rekencentrum bij de uitvoering van de bedrijfsprocessen. Ook zorgt Klantenservice voor de afhandeling van storingen die zich voordoen in de automatiseringshulpmiddelen die bij de bedrijfseenheden van het Abp in gebruik zijn.

Binnen de eenheid Klantenservice valt het Rekencentrum is plaatsing van de dienst Klantenservice.

Klantencoördinator

Functie-inhoud: Klantencoördinator op contractbasis, technisch niveau voor klanten, die aanspreekbaar zijn van het RG (willen) betrekken, deze onderaan een bij markt- en prijsbeoordeling met het RG en verkoop van RG diensten aan producten van het RG. Klantencoördinator moet betrekking tot contract afsluiten met klanten, treedt op als intermediair tussen klant en Rekencentrum specialisten; initieert en coördineert de contacten tussen applicatie-ontwikkelaars en de exploitant.

Functie-eisen: HBO-opleiding informatiebedrijfskunde; kennis en ervaring met IBM mainframes en mini computers; kennis van openbare en lokale area netwerken; ervaring in het adviseren in automatiseringsprocessen; algemene bekendheid met vaktechnische begrippen, die in een rekencentrum omgeving worden gehanteerd; kennis en vaardigheid in informatie-overdracht en communicatie; kennis en vaardigheid met betrekking tot het behandelen van grote klanten in complexe situaties; stabiele, stress-bestendige houding.

Werkzaamheden overeenkomstig aard en niveau van de functie.

Standplaats Heerlen.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij Hoofd Klantenservice, de heer R. Brekelmans, telefoonnummer 045-738046.

Reactiemiddels een uitgebreide sollicitatiebrief binnen 14 dagen na verschijnen van deze advertentie richten aan:

Abp, Centrale Services, t.a.v. staf Personeel, de heer J.H.M. Willems, Postbus 4860, 6401 JP Heerlen.

ABP 'n wereld aan mogelijkheden

Sanchez Torres opnieuw geblesseerd

Roda JC met beproefd recept

Van onze verslaggever

KERKRADE/EINDHOVEN - Roda JC treedt vanavond tegen PSV aan in de beproefde opstelling, die al maandenlang ongeslagen is. Trainer Jan Reker zal geen tactische oefjes uitdenken om de landskampioen van zij apropos te brengen. „PSV heeft het al moeilijk genoeg. Normaal gesproken kun je in Eindhoven niet winnen, maar waar een wil is, is een weg. Wij zijn echt van plan te winnen en dan moet je je elftal niet aanpassen aan de tegenstander”.

Berichten uit Eindhoven dat de topper nagenoeg uitverkocht zal zijn, stemmen Reker tot tevredenheid. „Roda heeft dus in Brabant een goede naam opgebouwd, want los van Ajax en Feyenoord had PSV dit seizoen in de competitie nog geen volle bak. Wij doen ons best om de mensen waar voor hun geld te geven. Ik denk overigens niet dat wij voordeel hebben van het feit dat PSV twee zware duels achter de rug heeft, of zonder Lerby moet aantreden. Die jongens zijn wel wat gewend en met Gillhaus en Janssen zit toch voor twee miljoen op de bank”.

Roda JC kan niet beschikken over Manuel Sanchez Torres, die andermaal enkele weken buitenspel staat met een spierverrekking in het bovenbeen.

VVV zonder Rijnink

● VENLO - De geblesseerde Rob Rijnink ontbreekt in het VVV-team dat vanavond in de Koel aan zal treden tegen BVV Den Bosch. In de heenwedstrijd oogstten de Venlonaren destijds hun eerste seizoenszege (1-4). „Alleen volle winst tellt. Het is onze allerlaatste kans”, aldus trainer Sef Vergoossen die zijn keuzemogelijkheden steeds kleiner ziet worden.

„Na de wedstrijd van het tweede elftal afgelopen dinsdag heb ik nog 12 van de 24 spelers over die honderd procent fit zijn. Het competitieelot wordt een mentale kwestie. Het zal best voorkomen dat ik spelers die op papier beter zijn niet zal opstellen omdat ze zich niet meer volledig kunnen geven”. De van Roda JC gehuurde Danny Hoekman die sinds eind februari met zijn gezondheid sukkelde komt dit seizoen niet meer in actie voor VVV. „Hij heeft zich hier eenmaal gemeld maar hij gaat niet vooruit. Ik reken er niet meer op”, aldus Sef Vergoossen.

Penev half jaar uitgeschakeld

SOFIA - De Bulgaarse voetballer van het jaar Ljoeboe Penev van Sredets Sofia, dat na strafschoppen Roda JC in de Europacup versloeg, is voor tenminste zes maanden uitgeschakeld. De topscorer van het toernooi voor bekerwinnaars (zes doelpunten) brak woensdag tijdens een wedstrijd tussen Sredets en Doenav een middenvoetsbeentje.

(ADVERTENTIE)

“Van * Campingvlucht tot Wereldreis”

HEERLEN, STATIONSTRAAT 21 - TEL. 045 - 717050
SITTARD, GRUIZENSTRAAT 36 - TEL. 04490 - 27555

Sportbonden zijn vertrouwen kwijt: NOC-bestuur wankelt

DEN HAAG - De voorzitters van de nationale sportbonden zijn hun vertrouwen in het bestuur van het Nederlands Olympisch Comité (NOC) definitief kwijt. Waarnemend NOC-voorzitter Anneke Le Coultre moet aanstaande maandag, tijdens het informele overleg tussen de overkoepelende organisatie en de bonden verklaren waarom de zogenaamde klankbordcommissie is gepasseerd. Stemt die uiteenzetting de bonden niet tevreden, dan kunnen de nog zittende NOC'ers volgende maand een motie van wantrouwen tegemoet zien op de voorjaarsvergadering.

De uit vijf bondsvertegenwoordigers be-

staande werkgroep werd begin februari in het leven geroepen om mee te denken over de samenstelling van een nieuw bestuur. De 28 voorzitters van de bij het NOC aangesloten bonden meenden dat zij onvoldoende waren geïnformeerd over de mogelijke fusie met de Nederlandse Sport Federatie.

Het uitgeholde NOC-bestuur was volgens hen niet representatief voor de bonden en werd bovendien te weinig kennis van zaken toegedicht om de samensmelting gestalte te geven. In januari vertrok de door tal van blunders beschadigde Vonhoff als praeses, terwijl de bestuursleden Frese, Leeuwen-

hoek en Herber-Stribos aankondigden het voorbeeld van de commissaris van de koningin in Groningen in het najaar te volgen.

Door het instellen van de klankbordcommissie kregen de sportbonden gelegenheid mee te denken over de samenstelling van de nieuwe NOC-leiding, alsmede over de manier waarop de fusie gestalte moest krijgen. Vorige week echter legde de werkgroep haar werkzaamheden neer omdat het Olympisch Comité zich niets aantrok van de aanbevelingen.

De fusieplannen zouden al klaar zijn op het moment dat de werkgroep werd ingesteld.

Daardoor is van inspraak geen sprake geweest. Het NOC, dat nu nog in Den Haag is gehuisvest, zou zelfs al een optie hebben genomen op de bovenverdieping van de nieuwbouw van de Nederlandse Sport Federatie op Papendal.

Kansen van Rinus Michels stijgen

Leo Beenhakker zet Ajax in wachtkamer

Van onze verslaggever

AMSTERDAM - Leo Beenhakker gaat eens rustig nadenken over de aanbieding van Ajax om vanaf volgend seizoen de technische leiding in handen te nemen. De oefenmeester van Real Madrid heeft dit in Madrid de Ajax-delegatie, directeur Van Eijden en bestuurslid Van Os, medegedeeld. Binnen twee weken hoopt Beenhakker, begeerd door tal van Europese topclubs, Ajax uitsluitsel te kunnen geven.

De kans dat Ajax binnenkort toch met Rinus Michels rond de tafel gaan zitten, is door de afwachtende houding van Beenhakker gestegen. „We moeten nu snel spijkers met koppen slaan”, aldus voorzitter Van Praag. „Ajax kan het zich eigenlijk niet permitteren nog langer te wachten”.

Beenhakker sprak donderdagavond in een Madrileens hotel urenlang met Van Os en Van Eijden over de mogelijkheid van een nieuw dienstverband. Van Eijden noemde het een goed en openhartig gesprek. Ajax hoopte dat Beenhakker, van 1978 tot 1981 al eens eerder werkzaam in de Watergraafmeer, binnen 48 uur een beslissing zou nemen. Daar piekerde „Don Leo”, die Real Madrid nog steeds niet officieel heeft laten weten dat hij bij de Koninklijke vertrekt, niet over.

Waarschijnlijk wil Beenhakker de uitwedstrijd van Real Madrid tegen AC Milan afwachten. Bij een positief resultaat in Milaan, waar Real een magere 1-1 moet verdedigen, zal zijn marktwaarde stijgen en de be-

langstelling van Europese topclubs toenemen.

Groningen volgt Hesp

GRONINGEN - Sjaak Storm vertrekt bij FC Groningen. De doelman zegt nog geen contact te hebben met een andere club, maar hij heeft technisch manager Martin Koeman meegedeeld dat hij in elk geval opstapt. Volgens Storm vormen privéredenen de oorzaak van de breuk. De namen van Fred Grim (SC Cambuur), Aldo Swager (SC Heerenveen) en Ruud Hesp (Fortuna Sittard) circuleren als mogelijke opvolger. Op 16 oktober 1988 tegen Veenendaal speelde Storm voor de laatste maal met het eerste elftal van Groningen. Vanaf die tijd is Storm vrijwel permanent geblesseerd of ziek geweest. Onlangs heeft Storm wel een nieuw, zij het lager, contract van FC Groningen aangeboden gekregen.

Romario uit de gratie

RIO DE JANEIRO - Als Romario de Souza Faria zijn excuses niet aanbiedt aan de Braziliaanse voetbalbond, wordt hij niet meer geselecteerd voor de nationale ploeg van het land. De bond - met name voorzitter Enrico Miranda - voelt zich bedrogen door uitspraken van de PSVer in het Braziliaanse sportblad Placar (Score).

Voor de beschuldiging van Romario, dat bondscoach Sebastiao Lazaroni vriendjespolitiek bedrijft, is bij de bond verkeerd gevallen. Romario vindt dat hij een vaste plaats in het elftal verdient. Die heeft hij niet. Zelfs zijn aanwezigheid in de nationale selectie is geen vaststaand gegeven. Op de meest recente, voorlopige, lijst van Lazaroni staat hij reserve. Romario is volgens de bond helemaal te ver gegaan, door het beleid te vergelijken met de werkwijze van de Braziliaanse sociale dienst, die een imago van corruptie met zich meedraagt.

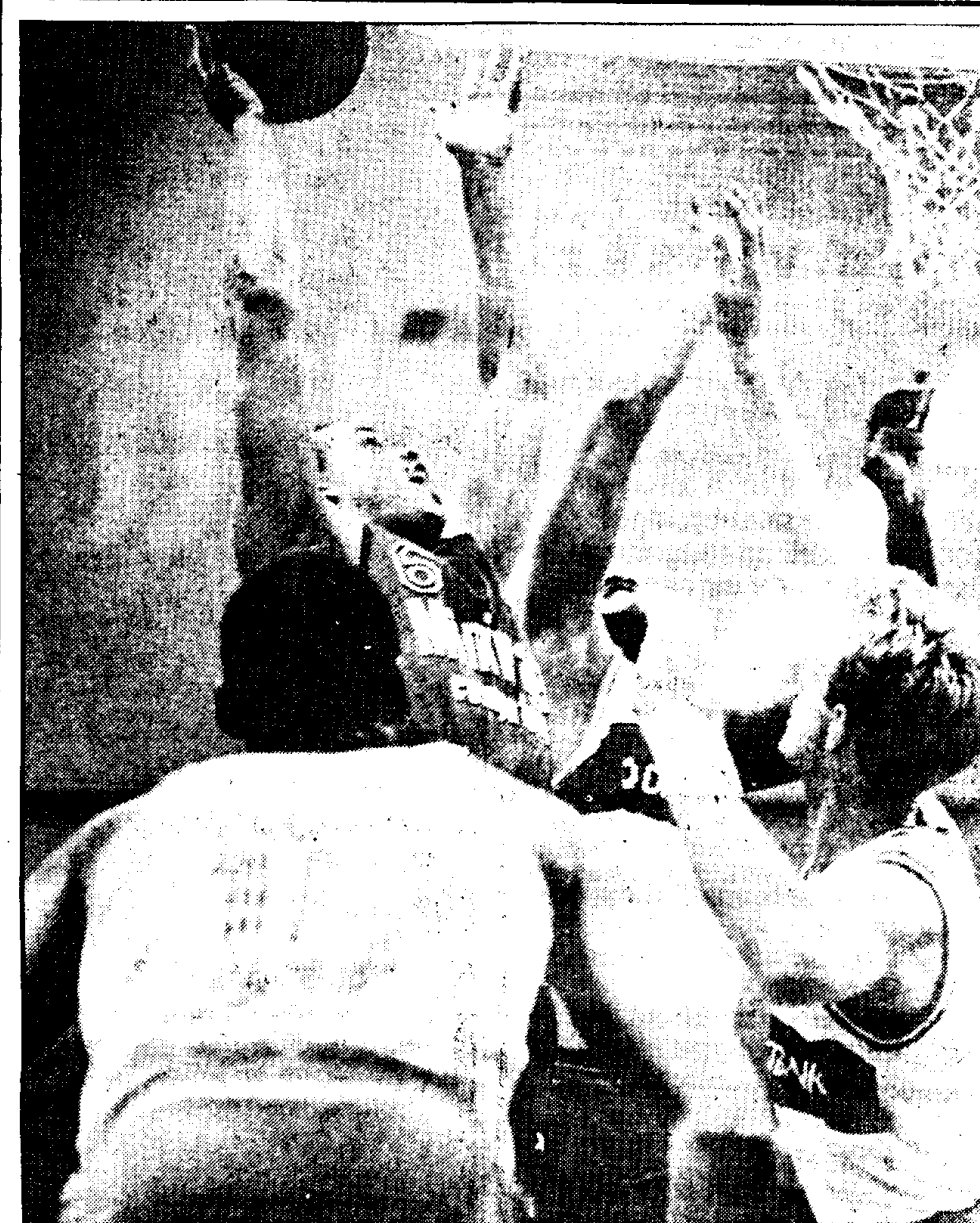
Romario heeft inmiddels, via het Braziliaanse radiostation Tupi, ontkend dat hij heeft gezegd wat in het blad staat geschreven. Voor Miranda is dat echter niet genoeg. Hij eist een schriftelijke, excuserende verklaring van Romario.

Volle bak bij Ajax-Feyenoord

AMSTERDAM - Het Olympisch stadion loopt morgen vol voor het duel tussen Ajax en Feyenoord. Gisteravond waren reeds tussen de 45.000 en 50.000 kaarten van de hand gedaan, aldus een woordvoerder van de administratie van Ajax. De capaciteit van het Olympisch stadion bedraagt 55.000.

● JALHAY - Rallyrijder Maurice Bergsteijn uit Berg en Terblijt en navigator René Smeets uit Maasbracht starten hedenochtend om 10.00 uur in de Rally Hautes Fagnes, die meetelt voor het Belgisch kampioenschap. Het duo rijdt in een Opel Ascona, temidden van de Belgische nationale top waaronder de Porsche 911 van Thierry Reginster en de Mazda RX7 van Jos Boon.

● SCHAESBERG - Morgen is een Amerikaans worstelteam te gast bij Simson Schaesberg. De wedstrijd begint om 19.00 uur in sporthal Baanberg en niet in de hal in De Benne, zoals wij gisteren schreven.

● Miniware probeerde van alles, maar was onvoldoende op schot tegen de defensie van Directbank. Foto: JAN-PAUL KUIT

Miniware in mineur

Van onze medewerker MARCEL JOOSTEN

WEERT - Na de verrassende winst afgelopen woensdag in Den Helder verloor Miniware gisteravond in eigen huis met 70-78 van Directbank. Door deze nederlaag is de stand in beide halve finales nu 1-1. De eerste twintig minuten werden reeds gecontroleerd door een steeds snel toeslaande Helderse ploeg waarin Alexander een hoofdrol vertolkte. Directbank opende sterk met 7-0, een marge die bij rust nog steeds op het scorebord prijkte (35-42).

Bij de thuisploeg waren het vooral de kleine mannen die voor het nodige vuurwerk zorgden met name eerstejaars prof Jean van Kleef speelde fris en vol zelfvertrouwen. Het was echter Oranje-speler Marco de Waard die het Weertse publiek liet verstommen. Van 42-44 werd het 42-51 en keek Miniware wederom tegen een grote achterstand op. Het toont de veerkracht van Miniware dat wederom deze achterstand werd goedge maakt. In de zinderende slotfase speelde Den Helder echter aanvallend gecontroleerd.

Ludo Peeters: van een leien dakje

BAVIKHOVEN - Ludo Peeters heeft voor de derde maal in zijn loopbaan als profwielrenner de Omloop van het Leiedal gewonnen. De Spaanse dienstrijdende Belg zeventiende ook al in 1980 en 1981. De acht kilometer voor het eind uit een kopgroep van tien renners ontsnapte Peeters hield in de eindspurt na 196 kilometer twintig meter over op de Nederlander Eddy Schurer. De Belg Eric Vanderaerden werd derde.

de: Adri van der Poel eindigde als vijfde.

In deze 36e Omloop van het Leiedal vormde zich bij de eerste bekliming van de Oude Kwarentom een kopgroep van twaalf renners, met de Nederlanders Van der Poel, Verhoeven, Schürer, Lammertink en Lammerts. Met nog twintig kilometer te rijden kwam er een reactie uit het peloton, dat een achterstand had van ruim twee minuten. Daarbij werd een jachtgroepje van vijf renners geformeerd, met de Nederlanders Peter Harings en Van Rijen. Zij bleven echter „zwemmen”.

Op acht kilometer voor Baviikhoven zag de ervaren Peeters zijn kans schoon. „Ik had een voor gevoel, dat het een rare finale zou worden. Het was een soort steekspel. Verhoeven en Lammerts hadden het al eens geprobeerd. En toen ik voelde, dat de wind gunstig bleef en ik gegaan”, zei Peeters na afloop. In het zicht van de finish werd Peeters bijna nog achterhaald. „Mijn versnelling sprong over. Ik moest soms in plaats van de dertien de twaalf trekken. Dat deed behoorlijk pijn. Ik heb gereden wat ik kon. De zege vergoed alles”.

Uitslag: 1. Peeters 196 km in 4:43; 2. Schurer op 0:02; 3. Vanderaerden; 4. Sergeant; 5. Van der Poel; 6. Dirk de Wolf; 7. Yates; 8. Verhoeven; 9. Van Houten; 10. Lammerts op 0:08; 11. Ruis op 3:27; 12. Bruyneel op 3:30; 13. Van Rijen; 14. Van Itebeek; 15. Harings; 16. Pieters op 4:02; 21. Manders; 23. Van den Akker.

vandaag, 19.30 uur:					
PSV-Roda JC					
VVV-Den Bosch					
morgen, 14.30 uur:					
Barneveld-Twente					
RKC-Fortuna Sittard					
Excelsior-PEC					
Excelsior-Venlo					
Venlo-Windesheim					
Groningen-Sparta					
SVV-Helmond Sport					
MVV-Venendam					
Stand:					
PSV	20	10	4	5	42
Ajax	20	10	4	5	42
Feyenoord	18	14	7	7	35
Twente	18	9	16	3	34
Roda JC	18	11	11	6	33
Groningen	17	7	8	31	24
Fortuna Sittard	16	11	9	8	31
BVV Den Bosch	16	11	6	11	28
Sparta	16	8	11	9	27
Haarlem	16	9	10	27	26
Venlo	16	10	6	12	26
Excelsior	17	9	5	13	26
MVV	17	8	7	13	23
RKC	16	7	7	14	21
PEC Zwolle	16	7	7	14	21
Venlo	16	8	5	15	21
Willems II	16	6	9	13	21
VVV	16	2	15	13	20

Eerste divisie

Wageningen-Cambuur	1-3
vandaag, 19.30 uur:	
Go Ahead Eagles-DS '76	
Emmen-Twente	
AZ-Vitesse	
Heerenveen-Eindhoven	
SVV-Helmond Sport	
Heracles-RKC	
morgen, 14.30 uur:	
NEC-Excelsior	
De Graafschap-Den Haag	
Stand:	
Vitesse	20 7 4 43 45 15
Excelsior	19 17 6 5 40 26
NEC	18 16 6 6 38 21
Den Haag	17 16 5 6 37 22
Heerenveen	16 14 4 4 36 24
AZ	16 14 4 4 36 24
SVV	16 13 9 7 35 25
Go Ahead Eagles	16 12 6 11 30 24
De Graafschap	16 11 7 10 29 20
Eindhoven	16 11 6 12 28 19
Cambuur	16 11 6 12 28 19
Heracles	16 8 9 11 25 18
DS '76	16 8 9 11 25 18
Helmond Sport	16 4 11 14 19 10
Twente	13 6 6 16 18 16
RKC	17 6 5 16 17 14
Emmen	16 7 2 19 16 14
Wageningen	16 4 5 21 13 11
NEC, Go Ahead Eagles en Heerenveen: perdoelkampioenen.	

NEC, Go Ahead Eagles en Heerenveen pe-
niodkampioenen.

Eerste divisie

Wageningen - Cambuur 1-3 (1-2). 14. Carbo-
n 1-32. Oosterschelde 1-1. Carbo 1-2. 67. Car-
bo 1-3. Oosterschelde 1-2. 75. Geloof kaart. Oos-
terhuis (Wageningen), Richardson en De
Leeuw (Cambuur).

buitenland

Bundesliga
Stuttgart-Bochum
Kaiserslautern-Urdingen
vandaag, 19.30 uur:
Leverkusen-FC Köln
Mladobach-St. Pauli
Werder Bremen-Schalke
Dortmund-Bayern München
Karlsruher SC-Flametal
Hamburger SV-FC Nürnberg
Tweede Bundesliga
Osnabrück-Aldersbach

BEELGIE
vandaag, 19.30 uur:
Genk-FC Laak
Beveren-Club Brugge
Standard-St. Truiden
Antwerp-KV Mechelen
Lierse-Beveren
RSC Molenbeek-Charleroi
morgen, 15.00 uur:
RWDM-Kortrijk
Cercle Brugge-Lokeren
Waregem-Anderlecht

psv-roda jc

Vandaag, 19.30 uur:
Scheidtsrechter: Egbertsen
PSV (opstelling): Louckx, Groot, Ne-
man, Verhagen, Heintze, Vandenbrouk,
Aarle, Lerby, Ellemann, Romario, Kieft.
Roda JC (opstelling): Nederlaugh, Broe-
ders, Haasen, Toornstra, Trost, Suijver,
Hanssen, Groenendijk, Van der Laar, Van
Laan en Haan.

vvv-den bosch

Vandaag, 19.30 uur:
Scheidtsrechter: Kok
VVV (opstelling): Roox, Nijssen, Van E-
Hendriksen, Verhoeven, Kuitert, Lucht,
Reijnders, Korsten, Stewart, Slagter,
Ever.
Den Bosch (opstelling): Van der Kamp,
Bults, Van der Hoorn, Brood, Van Eck, Van
der Hoeven, Krizzen, Willems, Van den
De Gier, Blinker.

rkc-fortuna

Morgen, 14.30 uur:
Scheidtsrechter: Banker
RKC (opstelling): Vork, Gouda, B-
Joore, Bogers, Treffers, Mont, Van H-
Hutten, Hoekstra, Schapendonk.
Fortuna Sittard (opstelling): Hesp, Kieft,
Duut, Liederd, Boessen, Jank, Mord-
Reijnders, Lens, Clayton en Meijer.

Uitslagen Schaesberg

Dean Hazelaar-Prijs: 1. Duke's Diagonal
(J. van der Pijl km/tijd 1:23.2; 2. Dierckx
3. Daba Buitenzorg, Winn. 5:70; pl. 1:23.2;
1:23.2; 1:23.2; 1:23.2; 1:23.2; 1:23.2; 1:23.2;
Camaro 4-Prijs: 1. Come Rynstroom
van Koolwijk km/tijd 1:23.9; 2. Bartje Da-
kota; 3. Capital Pride. Niet gestart: Vinu-
Winn. 5:00; pl. 1:20. 1:50; koppeel 10:50;
44:30.
Cervino Montana-Prijs: 1. Abbadi
(J. van der Pijl km/tijd 1:22.0; 2. Ymiranes,
3. Vany, Winn. 1:10; pl. 1:40, 2:10, 2:20;
pl. 6:70; tri 6:10.
Camaro 4-Prijs: 1. Come Rynstroom
van Koolwijk km/tijd 1:23.9; 2. Bartje Da-
kota; 3. Capital Pride. Niet gestart: Vinu-
Winn. 5:00; pl. 1:20. 1:50; koppeel 10:50;
44:30.
Bielke 11-Prijs: 1. Planchefleur (W. van Dui-
venvoorden km/tijd 1:21.5; 2. Anton Rie-
brand; 3. Catch Me Jacky; 4. Babesia R. Niet
gestart: Avance Attaqueur. Winn. 9:90; pl.
2:70, 2:60, 1:40; koppeel 37:00; trio 34:50;
kwartier 12:57.
Daisy Spencer-Prijs: 1. Bright, G (W. Vels)
km/tijd 1:20.2; 2. Zingana du Bois; 3. Yviena
Othila. Niet gestart: Yshamo Lerona. Winn.
1:30; pl. 1:20, 1:30; koppeel 1:40; trio 3:80.
Cay van Hofer-Prijs: 1. Domingo Pitt (J.
v.d. Pijl km/tijd 1:23.6; 2. Cassandra S; 3.
Cedera. Niet gestart: Douschika Winn. 4:80;
pl. 4:50, 1:60, 2:40; koppeel 16:70; trio 15:50.
Capital Pride-Prijs: 1. Bobby Buitenzorg
(H. Grit km/tijd 1:29.7; 2. Anier de Haar; 3.
Zahko Aldorp; 4. Yvika Bickela. Niet ge-
start: Ue Janook. Winn. 1:40; pl. 1:50, 6:00,
koppeel 12:10; trio 11:50; kwartier 12:57.

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Van Helvoirt

BEDRIJVEN

postbus 16, 5258 ZG Berlicum
Overbeek 1, 5258 BL Berlicum
tel. 04103-4022

vragen op korte termijn

WATERS

voor de aanleg van riool- en dienstleidingen gas en water en binnenleidingen

DRAGSPANNINGSMONTEURS

GRONDWERKERS

verzoeken u alleen tijdens kantooruren te solliciteren, en wel vóór vrijdag 21 april a.s.

landbouw en visserij

Het Voedselvoorzienings- en verkoopbureau (VVB) is in het kader van de EG-marktordening belast met de uitvoering van de interventie-maatregelen in de agrarische sector voor wat betreft uitvoering van regelingen inzake de aan- en verkoop, het beheer en de opslag van interventievoorraden, het uitvoeren van diverse steunregelingen. Tevens verzorgt het VVB de aankoop van voedselhulp en agrarische grondstoffen voor ontwikkelingslanden in het kader van de ontwikkelings samenwerking.

Het Voedselvoorzienings- en verkoopbureau vraagt

22 allround-medewerkers (v/m) op de commerciële afdeling

Taak:
- zelfstandig regelen van administratieve verwerking en begeleiding van E.G.-regelingen of aankopen, of hetgeen o.a. inhoudt:
- beoordeling, behandeling en registratie van overgekomen V.I.B.-voorwaarden;
- beoordeling en registratie van o.a. aankopen, betalingen en offertes;
- het opstellen en controleren van vrijgaves van waarborgstellingen, verschepingsdocumenten, facturen, notulen, offerte-aanvragen en contracten;
- adviseert inzake aankopen;
- fungeren als werkverderer binnen de aan hem opgedragen werkzaamheden en als aanspreekpunt voor de medewerkers die hem ondersteunen in de uitvoering;

Informatieverstrekking en onderhouden van contacten;
- uitvoering van speciale opdrachten;
- voeren van overleg met adviesorganen; fungeren als materieleeskundige bij automatiseringsprojecten.

Functie-eisen:
- H.B.O.-niveau (HBO-BeICE of SPD 1 en 2);
- goede kennis van de moderne talen in woord en geschrift;
- ervaring op het gebied van administratie, inkoop en/of logistiek.

Salaris: max. / 3541,- bruto per maand.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

hoofd ontwikkeling (v/m) bij de sectie automatische gegevensverwerking

Taak:
- uitvoeren van informatie-analyse als technisch deskundige;
- uitvoeren van systeemontwerp-studies o.a. database, systeemstructuur, dialoogstructuur, procedure action diagrams en administratieve procedures;
- optreden als technisch projectleider; bouwen van applicaties in overleg met de gebruikers;
- opstellen van technische documentatie; maken van besturingsprogramma's; optreden als plaatsvervanger van de sectiechef bij diens afwezigheid;
- leidinggeven aan 2 systeem-ontwikkelaars.

Functie-eisen:
- H.B.O.-opleiding met ervaring; enige jaren ervaring met VAX/VMS systeemgebruik en -beheer;
- cursus digital command language; Oracle-gebruik, -beheer en applicatie-ontwikkeling;
- kennis van de Landbouw Informatica Aankoop;
- kennis van informatieanalyse-technieken;
- kennis van systeemontwerptechnieken.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. / 4757,- bruto per maand.

Een medisch en psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

hoofd productie (v/m) bij de sectie automatische gegevensverwerking

Taak:
- leiding geven aan de hem toegewezen medewerkers;
- bewaken van de kwaliteit van de dienstverlening en toezien op effectief gebruik van productiemiddelen;
- maken en onderhouden van recovery procedures;
- maken en onderhouden van procedures voor uitwijklaciteiten bij calamiteiten;
- mede opstellen van het automatiseringsmiddelenplan;
- mede beoordelen van invoering van nieuwe versies V.M.S.;
- bepalen van de verdeling van applicaties, systeemsoftware, gebruikersprogramma's en database files;
- begeleiden van kantoorautomatisering; opstellen van instructies.

Functie-eisen:
- H.B.O.-opleiding;
- enige jaren ervaring met VAX/VMS systeemgebruik en -beheer;
- ervaring met Oracle-gebruik, -beheer en applicatie-ontwikkeling;
- VAX/VMS systeemmanagement en beheersgereedschappen;
- Netwerkbeheer; MS-DOS-gebruik en -beheer;
- kennis van gebruikte pakketten en geïmplementeerde systemen.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. / 4144,- bruto per maand.

Een medisch en psychologisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

Voor alle functies geldt:
de standplaats is Hoensbroek (gem. Heerlen).

Het VVB wil meer vrouwen in dienst nemen. Bij gelijke geschiktheid van kandidaten zal de voorkeur aan vrouwen worden gegeven.

Telefonische inlichtingen over de functies worden verstrekt door de heer P.M.V. Hermse (hoofd Personeelszaken en Opleidingen), onder nummer 045-238363, losse 206.

Schriftelijke sollicitaties binnenvoeren 14 dagen richten aan het Voedselvoorzienings- en verkoopbureau, L.A.V. de Stichting Personeelszaken en Opleidingen, Postbus 900, 6430 AZ Hoensbroek.

Voor de Coöperatieve Verzekerings Combinatie van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond zoeken wij

twee assurantie-adviseurs

Na een uitvoerige opleidings- en inwerkperiode gaat de assurantie-adviseur in teamverband de bestaande verzekeringsportefeuille in zijn rayon beheren en verder uitbouwen. Daarnaast wordt van hem verwacht dat hij actief werkt aan het aanbrengen van nieuwe verzekeringsrelaties onder particulieren, bedrijven en instellingen.

Wij denken aan een man of vrouw van 25 - 35 jaar met een M.B.O./H.B.O.-niveau en affiniteit met het agrarische bedrijfsleven. Ervaring in de verkoop, zo mogelijk van verzekeringen, strekt tot aanbeveling. Ook kandidaten met een verzekeringstechnische achtergrond (tenminste op B-niveau) en de nodige commerciële feeling komen in aanmerking.

Minstens zo belangrijk achten wij een enthousiaste en overtuigende persoonlijkheid en gevoel voor omgang met mensen. Uiteraard dient de bereidheid aanwezig te zijn om zich via opleiding en training verder in de commerciële en technische kanten van het verzekeringsvak te bekwamen.

Het is noodzakelijk dat hij woont, respectievelijk gaat wonen in zijn rayon. Globaal omvat het ene rayon het werkgebied Wyre e.o. en de gemeente Voerendaal. Het andere rayon wordt gevormd door de gemeenten Landgraaf en Simpelveld.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectie-procedure.

Uw schriftelijke sollicitatie met daarbij aangegeven de eventuele voorkeur voor het rayon, wordt met belangstelling tegemoet gezien door de C.V.C., t.a.v. de heer G. Pierik, Landbouwhuis, Postbus 960, 6040 AZ Roermond. U kunt hem ook bellen voor nadere informatie over deze functie. Telefoon: (zaak) 04750-81762, (privé) 04758-2158.

ltb

Limburgs Dagblad

In een van de twee eindredacteurs van het Limburgs Dagblad is een vacature ontstaan voor een

EINDREDACTEUR REGIO-PAGINA'S m/v

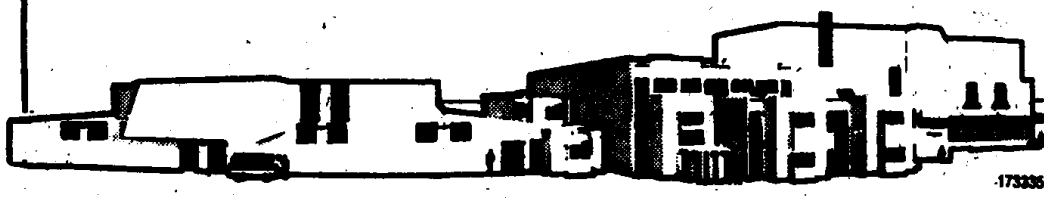
Dese functie wordt afwisselend in dag- en avonddienst vervuld. In de avonddienst wordt de eindredacteur belast met het journalistiek begeleiden van een aantal editie-pagina's. In de dagdienst is ruimte voor verslaggeving.

Van kandidaten wordt een nagenoeg feilloze beheersing van de Nederlandse taal verwacht en uiteraard een journalistieke opleiding aan een van de opleidingsinstellingen die ons land op dat gebied rijk is. Ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling.

Salaris in overeenstemming met ervaringsniveau.

Meer informatie over deze functie is te verkrijgen bij Peter Stiekema, chef-redacteur Limburgs Dagblad, telefoon 045-739265.

Schriftelijke sollicitaties van kandidaten die denken aan bovenstaande criteria te voldoen, dienen te worden gericht aan de Hoofredactie van het Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

WESTROM

Westrom - ca. 1050 werknemers - is een bedrijf ingevolge de Wet Sociale Werkvoorziening in het Gewest Midden-Limburg. Het bedrijf komt op de markt met o.a. de volgende producten c.q. diensten:

- strijktafels
- metaalconstructies
- alu- en meubelen
- electromontage
- assemblage
- handelsdrukkerij
- verzorging administratie
- aangelegenheden groen
- bestratingen/beeschoeling
- woningbouw
- sportaccommodaties
- externe plaatsingen in administratieve, technische en huishoudelijke functies bij instellingen/bedrijven
- schoonmaakwerkzaamheden

**WESTROM...
WERK DAT WERKT**

Bij WESTROM bestaat de mogelijkheid tot aanstelling van een:

GEREEDSCHAPMAKER M/V

ten behoeve van de technische dienst/gereedschapmakerij.

Doel van de functie

Het zelfstandig vervaardigen van alle voorkomende ontwerpen van hulpgereedschappen, kleine machines en malen bestemd voor de diverse bedrijfsafdelingen.

Opleiding en ervaring

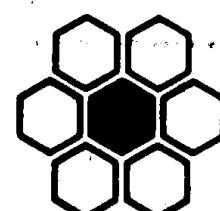
Algeronde SOM-opleiding gereedschapmaker met minimaal drie jaren ervaring in een soortgelijke functie is een noodzakelijke basis om dit werk goed te kunnen uitvoeren.

Functie-eisen

- kennis van machinebouw
- kennis van hydraulische en pneumatische systemen alsmede van electrisch schakelen
- beheerst verspanende en diverse lastechnieken
- hoge mate van nauwkeurigheid
- een leeftijd van 25-35 jaar
- goede contactuele vaardigheden.

Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring (conform schaal 4 en 5 van de Bezoldigingsverordening Gewest Midden-Limburg). Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatie, met uitvoerige vermelding van persoonsgegevens, binnen 10 dagen richten aan de algemeen directeur van Westrom, Kerkeveldlaan 2, 6042 JX Roermond.

Productie van luchtkanalen en luchttechnische componenten

brema air products bv

Brema air is een vooraanstaand bedrijf in het produceren en bedrijfsklaar monteren van luchttechnische installaties in de utiliteitsbouw en industrie, alsmede het fabriceren van luchttechnische componenten.

Voor een van onze vrachtwagencombinaties vragen wij

EEN CHAUFFEUR

t.b.v. het transport van de door ons gemaakte producten. Uiteraard dient hij in het bezit te zijn van het grootrijbewijs en chauffeursdiploma.

Van onze chauffeurs verwachten wij een klantgericht optreden bij het afleveren van het materiaal.

Om onze vrachtwagens te laden vragen wij

TWEE LAADHULPEN

Van hun verwachten wij de bereidheid stevig te willen aanpakken. Ook dienen zij bereid te zijn productiewerkzaamheden te verrichten. Het laden wordt uitgevoerd in verschoven werktijden van 11.00-19.30 uur.

Voor de productieafdeling vragen wij

PLAATWERKERS

t.b.v. het fabriceren van rechthoekige en ronde luchtkanalen.

Tevens vragen wij

PRODUKTIEMEDEWERKERS

welke op verschillende plaatsen binnen het algemene productieproces ingezet kunnen worden.

Voor alle voorgenoemde functies verwachten wij van de kandidaten dat zij met meer dan 100% enthousiasme en inzet binnen onze organisatie aan de slag willen.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de directie, postbus 3029, 6202 NA Maastricht.

Binnen het secretariaat van de Maatschap Interne Ziekten ontstaat op korte termijn een vacature voor een full-time

Medisch typiste

Functie-inhoud:

- uittypen van medische rapporten en verslagen;
- ingeschakeld worden bij andere voorkomende administratieve taken;
- maken van E.C.G.'s.

Functie-eisen:

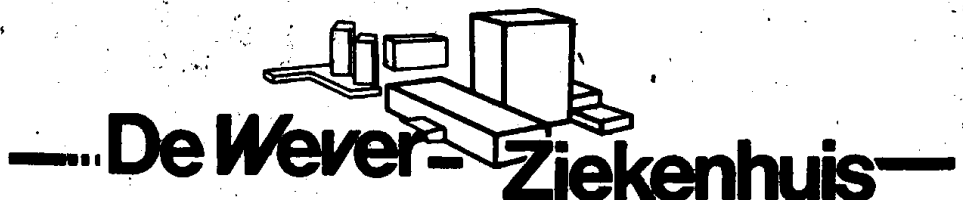
- het opleidingsniveau is HAVO;
- leeftijd tussen 20 en 25 jaar;
- goede beheersing van de Nederlandse taal;
- typediploma en ervaring met dictafoons;
- zelfstandig en accuraat kunnen werken;
- goede communicatieve eigenschappen;
- bereidheid tot het aanleren van het maken van E.C.G.'s.

Salariëring geschiedt voorlopig volgens onze huidige salarisschalen, afhankelijk van leeftijd en ervaring. Zodra de functie volgens het FWG-systeem is ingedeeld, zal het salaris definitief worden vastgesteld.

Belangstellenden kunnen informatie inwinnen bij Dr. Nikkels, telefoon 045-766564.

Schriftelijke sollicitaties, waarin aangetoond wordt aan de gestelde eisen te voldoen, kunnen tot uiterlijk 21 april a.s. worden gericht aan de Personeelsdienst van het De Wever Ziekenhuis, Postbus 4446, 6401 CX Heerlen.

Gaarne in de linkerbovenhoek van Uw sollicitatiebrief vermelden EH-65.

HERHAALDE OPROEP!!

Het Bouwfonds Limburgse Gemeenten (BLG) is een gemeenschappelijke regeling van de Limburgse gemeenten met als doel de bevordering van het eigen-woningbezit door het verstrekken van hypotheekleningen. Voor de hypotheekafdeling (kantoor Geleen) zoeken wij

hypotheekadviseur

Functie-informatie

Het informeren en adviseren van klanten omtrent woningfinanciering, met inbegrip van fiscale aspecten, rijksbijdrage-regelingen en assurantie-vraagstukken, alsmede de administratieve voorbereiding van hypotheek-offertes.

Functie-eisen

- middelbare opleiding aangevuld met een vervolgoopleiding met financiële- en automatiserings-raakvlakken;
- ervaring met microprocessors/PC's (MS-DOS);
- goede, contactuele eigenschappen en uitdrukkingsvaardigheden;
- akkurate;
- vermogen om zowel zelfstandig als in teamverband te werken;
- een aantal jaren ervaring in het werkgebied (hypotheek- of assurantiebedrijf, bankwezen, makelaardij);
- leeftijd niet beneden 25 jaar.

Salaris

Afhankelijk van de mate waarin aan de functie-eisen kan worden voldaan zal aanstelling in schaal 7 of 8 (maximaal f 4.144,- bruto per maand) plaatsvinden.

Inlichtingen

Voor nadere informatie met betrekking tot deze functie kunt u telefonisch contact opnemen met de chef van de hypotheekafdeling, de heer J.J.M. Voncken (tel. 04490-88520)

Sollicitaties

Kandidaten dienen hun sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan: Het dagelijks bestuur van het Bouwfonds Limburgse Gemeenten, Postbus 44, 6160 AA Geleen.

Vorige kandidaten hoeven niet opnieuw te reflecteren.

Van onze sportredactie
LANAKEN - Zeer verrassend werd afgelopen weekende Ilona Venema-Ignacz gepresenteerd als nieuwe trainster van Vonk-Mosam. De Maastrichtse handbalclub heeft een rampzalig jaar achter de rug en hoopt met de zeer ervaren Hongaarse ex-international in de eerste divisie iets van het geschonden blaas op te poetsen.

Mosam werd in één jaar tijd door onwaarschijnlijk veel tegenstand getroffen. Aan het einde van vorig seizoen lieft acht speelsters de Maastrichtse club. Weliswaar werd dit gat kwantitatief opgevuld, maar kwalitatief schoten de aankopen, vooral bestaande uit speelsters van afdelingsniveau, begrijpelijk nog te

'Komend seizoen wordt een leerjaar voor Mosam'

Nieuwe uitdaging voor Ilona Venema

kort. Degradatie uit de eredivisie was onafwendbaar. Bovendien werd Mosam halverwege het seizoen getroffen door het plotselinge vertrek van trainer Huub Coorens, die de club na acht maanden trouwe dienst om gezondheidsredenen vaarwel moest zeggen.

Ilona Venema, die aan het einde

van vorig seizoen bij het Valkenburgse lason vertrok en bewust een jaar afstand heeft genomen van de handbalsport, begint aan een niet te versmaden karwei. „Ik heb me alvast een beetje georiënteerd en ben me er bewust van dat het een moeilijk seizoen zal worden. Het eerste jaar zal vooral een leerjaar worden. Daarnaast moeten we dan kunnen mee-

spelen om het kampioenschap". De Hongaarse beseft dat van de huidige speelstersgroep geen topklassering verwacht kan worden. Bovendien heeft good-look Loes Henfling haar afscheid aangekondigd, waardoor er nog slechts twee speelsters, Astrid Franssen en Ghislaine Lebens, van de oude garde over zijn. Mosam gaat dan ook op zoek naar versterking, al heeft Ilona Venema nog geen idee welke speelsters benaderd zullen worden. „Misschien wil wel weer een deel van de vroegere groep terugkeren op het oude nest", zegt ze. „Maar met deze zaak wil ik me eigenlijk niet bemoeien. Dat is iets voor het bestuur. Er ligt in elk geval een hoop werk. Voor mij, voor het bestuur en voor de speelsters".

Morgen Ronde van Klimmen

Gino Jansen favoriet voor eigen publiek

KLIMMEN - Morgen wordt één van Limburgs selectiefste criteria verreden, de Ronde van Klimmen. In de amateurkoers over 108,5 km is de plaatselijke coureur Gino Jansen een van de grote kanshebbers, terwijl de andere deelnemer uit Klimmen, Vervuren, waarschijnlijk met een minder vooraanstaande rol genoegen zal moeten nemen.

Op een parcours van 3200 meter, met twee hellingen van 600 en 700 meter lengte gaan om 12.00 uur de liefhebbers en veteranen van start voor een afstand van 66 km. Om 13.45 uur is het de beurt aan 120 amateurs om het beste ervaar te maken op het geaccidentieerde parcours.

Tegenstand

Gino Jansen, afgelopen zaterdag uitstekend in de Hel van het Mergelland zal vooral de tegenstand moeten rekenen van Danny Nelissen, Francois Knarren - vorig jaar op het zelfde parcours Limburgs kampioen geworden - Bob Meeuwissen, Ben Speetjens, Rob Mulders, John de Hey en ex-beroepprenner Jean Habets. De wedstrijd is voor het publiek gratis toegankelijk.

Volleyballer Ron Zwerver: 'De accu was totaal leeg'

Vermoeid Oranje in vijf sets ten onder

JACKSONVILLE - Het Nederlands mannenvolleybalteam heeft de vijfde en laatste wedstrijd van de reeks tegen Verenigde Staten in Jacksonville (Florida) met 3-2 verloren. De setstanden waren: 5-15, 10-15, 15-7, 15-13, 15-8.

Drie topwedstrijden achtereen optimaal presteren. Een uithoudingsproef van dergelijke omvang was voor het Nederlandse volleybal tijdens de tiendaagse trip door de Verenigde Staten net iets te veel van het goede. Na twee subliem gespeelde sets tijdens de laatste krachtmeting met de Verenigde Staten in het Coliseum van Jacksonville, sloop de vermoeidheid langzaam maar zeker binnen bij de Oranje-equipe. De conditionele terugval van Selingers stelde de Amerikaanse in staat te profiteren van de vermoeidheid van de Nederlanders.

„We werden knap nerveus van het feit dat Nederland zo ontspannen en niet flair stond te spelen", merkte de Amerikaanse coach Bill Neville achteraf op. „Bovendien vormde het veelvuldig aanspelen van Jan Posthuma een nieuw element, waar we niet echt op voorbereid waren".

De eerste twee periodes verdienden Nederland, vanuit Nederlandse op de gekken, de schoonheidsprisen. De vlekkeloze passing stelde schatstation Avital Selinger in staat het hele spectrum aan snelle aanvalscombinaties aan te spreken. Gevoelend aan de solide blokkering, steunde er voor Steve Timmons, de ploegmaat aan het net niet meer dan een bescheiden figurantenrol. Bij 8-13 in de tweede doorgang was Neville zelfs genooddacht het Amerikaanse boegbeeld Karch Kiraly naar de kant te halen. Na de hervatting manifesteerde zich gaandeweg een lichte terugval bij de Oranje-leden. De timing van de netverdediging liet na, terwijl de aanvalswerking minder explosief en accuraat verliep.

Lege accu

Verschijselen die ook knaagden aan de slagkracht van Ron Zwerver: „Opeens zaten we er helemaal door, de accu was totaal leeg", aldus de Amerikaanse hoofdcoach. Bondscoach Arie Selinger onderkende de problematiek en wisselde de helft van zijn sextet. Amerika was evenwel op drift geraakt en won nagenoeg alle rallies: 15-7. Toch had Oranje in de vierde ronde nog voldoende veerkracht om serieus op winst te spelen. Met machtsgevoel uithalen corrigeerde Edwin Benne een tussenstand van 13-9 tot 13-13. Vervolgens werden evenwel drie scoreperiodes buiten de lijnen getrimd: 15-13. Aanvoerder Avital Selinger: „We hebben in deze set

laten zien dat we kunnen vechten en in staat zijn om grenzen te verleggen. Tegelijkertijd werd echter ook duidelijk dat er nog een paar procent aan onze stressbestendigheid ontbreekt".

De Verenigde Staten maakte in de beslissende vijfde set niet dezelfde fout als een dag eerder in Orlando. In plaats van een open slagwisseling aan te gaan, steunde de ploeg zwaar op de routine van Steve Timmons, terwijl stofzuiger Kraly in het Amerikaanse achterveld met onvoorstelbaar grote actieradius alles van de vloer haalde. Nederlandse schikte zich, leeggespeeld, in het feit dat tegenover elk gescoord punt, Amerika minimaal twee trefers liet aantekenen: 15-8.

Terugblikkend op deze eerste invitatie met het Amerikaanse team - die als geslaagd kan worden beschouwd en in de komende jaren zeker een vervolg zal krijgen - concludeerde de Nederlandse bondscoach: „Ik denk dat we niet meer op weg zijn naar de wereldtop, maar er nu simpelweg deel van uitmaken."

'Over twee jaar hopen we tijdens de EK beter voor de dag te komen'

Ijshockeydames hebben nog lange weg te gaan

DÜSSELDORF - Kwalificatie voor de eerste officiële wereldkampioenschappen volgde voorjaar in Toronto stond niet voorop. Veel belangrijker voor het nationale damesshockeyteam was de deelname aan het eveneens eerste echte Europese kampioenschap in de jaren na Düsseldorf en Ratingen.

Primair stond de vraag: 'hoe staat het Nederlands damesshockey er internationaal voor'. Conclusie na een eerste echte internationale kennismaking: het wordt hard knokken en veel trainen om er over een paar jaar echt bij te horen. Maar het is de moeite van het proberen waard. Met een, overigens niet geheel onverwachte laatste plaats op het Europees kampioenschap, heeft de damsploeg haar eerste lesje al gehad.

De Nederlandse formatie is pas drie maanden bij elkaar en ontbeert daarom uiteraard de nodige ervaring. Pas in januari, toen bekend werd dat er een Europese titelstrijd zou worden georganiseerd, werd door de vier leden van de damessectie van de ijshockeybond scoutingwerk verricht. De 35 beste meisjes, ongeveer de helft van het totale spelerspotentieel in Nederland, werden uitgenodigd voor centrale trainingen in Eindhoven. Uiteindelijk werden daaruit 24 meisjes, met gemiddeld zes jaar ervaring, geselecteerd om deel te nemen aan het trainingsprogramma.

Stempel

Limburg drukt een flinke stempel op het damesshockeyteam. Dat is niet verwonderlijk. Hoewel al midden en eind jaren zeventig teams geformeerd werden door meisjes, lukte het de Falcon Girls in Valkenburg in 1981 pas echt. Meisjes die eerder al in de teams die in Geleen op het ijs verschenen om onderlinge wedstrijden te spelen, staken op het Valkenburgse ijs de koppen bijeen. En met succes. Het team werd driemaal Nederland kampioen. Deze acht meisjes vormen de basis van het nationale team, met als uitschieters Silvia Gibbels en Irene Pepels. Nederland telt momenteel vijf damsteams. Een aantal dat in het niet valt bij het totaal in West-Duitsland:

De dames op de spelersbank worden toegesproken door trainer Jan van de Hoff. Het mocht niet baten. De partij tegen de Zweden werd verloren met 12-0.

Foto: HORST MÜLLER

veertig teams met in totaal circa 650 speelsters.

Van een hechte samenwerking binnen het team was de eerste weken uiteraard nauwelijks sprake. Sinds de kwalificatiewedstrijden tegen Groot-Brittannië en de EK is de eenheid binnen de ploeg versterkt. Een samenspel waaraan teammanager Yvonne Bol uit Geleen, met hart en ziel werkt. Zij is verantwoordelijk voor alles wat gebeurt. Een taak die zij bijzonder serieus neemt. „Ik weet precies wanneer ik iets moet zeggen en wanneer juist niet. We hebben tijdens de trainingen vooral over tactiek gepraat. Het heeft geen

Handbaltopper in Beek

BEEK - In de eredivisie zaalhandbal bij de heren wordt vandaag om 19.30 uur in sporthal De Haamen te Beek de belangrijke ontmoeting tussen Kwantum Blauw Wit en koploper E en O gespeeld. De Beekse ploeg bewijst, bij een overwinning, niet alleen zichzelf maar ook naaste buur V en L, dat dan weer uitzicht op de titel krijgt, een goede dienst. De Geleense ploeg reist naar Stadskanaal, waar om 19.45 uur degradatiekandidaat Jahn II tegenstander is. VGZ Sittardia speelt zondag om 14.15 uur in Aalsmeer tegen de plaatselijke handbaltrots.

EK motorcross in Horst

HORST - Op het motorcross-circuit 'De Reulsberg' in Horst wordt zondag de eerste motorcross verreden die meetelt voor het Europese kampioenschap. In het Nederlands team zijn zesvoudig kampioen Ben Scheres uit St. Joost en de uit Haalen afkomstige Paul Geerlings opgenomen. Teamleider is Piet Vergoossen uit Echt. Voorts op het programma staan een treffen tussen de rijders van de MON en KNNM in de klasse 250cc en wedstrijden in de klassen 125cc promotie en 250cc junioren B.

zin iets aan de schaatstechnieken te doen op een toernooi als dit. Je moet er van uitgaan dat die vaardigheden bekend zijn", vertelt Bol. Toch kon ook zij na de EK niet ontkennen dat juist die schaatstechniek het Nederlandse team duur is komen te staan. „Het ging niet echt lekker".

De Europese kampioenschappen waren slopend, mentaal en fysiek. Normaal staan de meisjes twee uur per week op het ijs. Tijdens de EK moest dagelijks trainingsarbeid worden verricht en stonden als aanloop naar de kruisfinales drie duels op het programma. Concentratievervalsing bleek het voornaamste verschijnsel van vermoeidheid. Na de wedstrijden waren de meisjes doodop. De nederlagen kwamen dan ook hard aan. Zeker die tegen Zwitserland: 17-1.

Het EK was even wennen voor de Nederlandse dames. Bijvoorbeeld aan de wedstrijdduur van 3x 20 minuten. Tegenwoordig wordt er in Nederland 3x 15 minuten gespeeld bij de dames. Ook de bodycheck en het slapshot waren tijdens het toernooi toegestaan. Reden voor de ijshockeybond om na te denken over een aanpassing van de Nederlandse regels aan de normen van de

Internationale Ijshockeyfederatie. „De vrouwen willen zo min mogelijk van de mannen verschillen. Daarom zal er op een mannenwijze gespeeld moeten worden", had organisator en manager van de Duitse dames Wolfgang Sorge al voor het toernooibegin geopperd.

Overigens was het niet alleen voor de dames even aanpassen. Ook de arbiters waren nog niet helemaal ingesteld op de internationale richtlijnen en stuurden nog vaak genoeg een dame na een bodycheck naar het strafbankje.

Leerschool

De Europese titelstrijd in West-Duitsland was een goede leerperiode voor de dames. Het was eigenlijk de eerste echte kennismaking met het internationale ijshockey. Het team blijft ook na de EK in tact en richt nu alle aandacht op de Europese titelstrijd van 1991. „We weten nu hoe we ervoor staan en dat is op dit moment niet al te best. Er moet nog heel wat geschaafd worden, maar ik ben er zeker van dat we over twee jaar beter voor de dag zullen komen", sprak trainer/coach Jan van de Hoff tot slot.

anita thijssen

(ADVERTENTIE)

En wie heeft véél werk voor u?

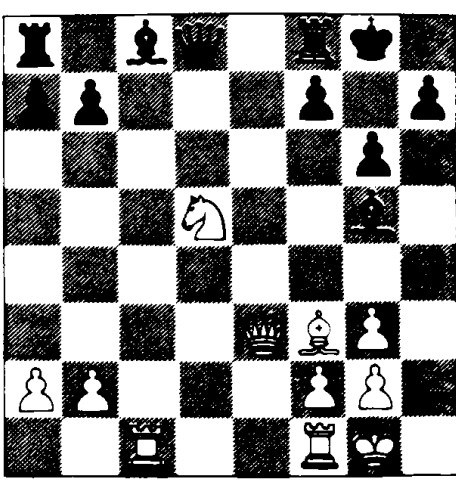
Tempo-Team zit non-stop bovenop het aanbod van werk. Daarom kunt u meestal meteen aan de slag. En als dat niet lukt, gaan wij onmiddellijk in de slag om een baan voor u te vinden!

tempo-team uitzendbureau

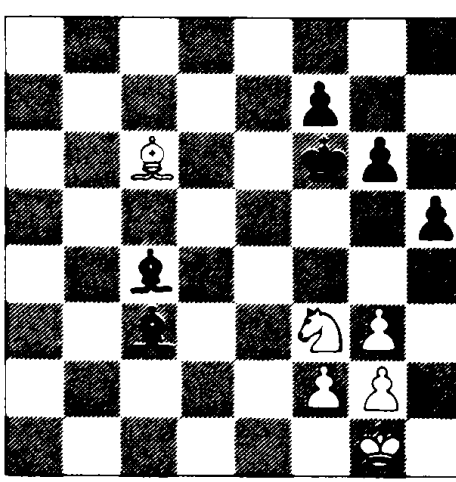
P.S. Zoekt u trouwens werk? Elders in deze krant vindt u onze personeelsadvertentie.

schaken

met arno henzen

26. Lb7,Te1+ 27. Kh2,Tb1 28. Td6?!,Le5 29. Td8+? Veel sterker was 29. Tb6,Ld4 30. Tb5,Lf2 31. Ph3! aldus Rob en zwart moet nog vechten voor remise. 29. ...Kg7 30. b4,Ta1 31. Ta8,Ld4 32. Ph3,Le6! Er dreigde Ld5 en Ta7. 33. a3,Lc3 34. a5,b:a5 35. b:a5,T:a5 36. Ta5,L:a5 37. P:g5,Lc4 38. Kg1,h5 39. P:Lc3 40. Lc6,Kf6.

De (lichte) tijdnoed is voorbij. De 40e zet is gehaald. Het resterende eindspel is potremise. Zwart staat echter wat prettiger en hij berustte dan ook pas op de 73e zet in remise.

dammen

met john van den borst

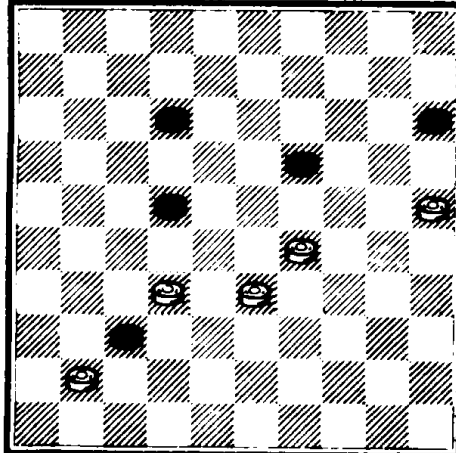
Wat me het meest opviel aan Jos Stokkel, die, als outsider, vorige week in Leeuwarden het kampioenschap van Nederland veroverde, was zijn zelfbeheersing. Dank zij een paar soepele overwinningen had Stokkel een vliegende start, maar een stuk of vijf ernstige concurrenten bleven hem daarna constant op de hielen trappen. In het midden van het toernooi kreeg hij twee harde tegenslagen: tegen Bies en tegen Clerc lukte het hem niet met een volle schijf voor de partij te winnen. Menig dammer zou na twee zo'n rampen ingezakt zijn en enkel zenuwars zijn gegaan, maar Stokkel speelde het toernooi kalm en vastberaden verder uit. En ook in de doorslaggevend slotronde had Stokkel zich helemaal in de hand. Zelf won hij fraai omgerekend van Goudt, terwijl hoofconcurrent Clerc aan Arjan van Leeuwen remise moest toestaan er, zo een punt tekort kwam. Daarmee waren de eerste nationale titel voor de 29-jarige grootmeester uit Huissen en zijn WK-kwalificatie een feit.

Zijn vlotste winst in het toernooi boekte Stokkel ten koste van Schotanus. De oudste deelnemer, 46 jaar, werd in feite vanuit de opening oversteeld. Schotanus-Stokkel kamp. v. Ned. '89, tweede ronde. 1. 32-28 16-21 2. 31-26 11-16 3. 37-32 18-22 4. 41-37 7-11 5. 34-29 1-7 6. 40-34 13-18 7. 45-40 19-23 8. 28-19 14-23 9. 35-30 9-13 10. 40-35 21-27 11. 32-21 16-27 12. 37-31 4-9 13. 33-28 22-24 14. 30-28 9-14(1) 15. 31-22 18-27 16. 39-33 17-22 17. 28-17 11-22 18. 43-38 7-11 19. 33-28 22-33 20. 39-28 12-17 21. 38-33 14-19 22. 44-39 17-22 23. 28-17 11-22 24. 46-41 19-23.

Zwart bouwt verder aan een solide aanvalsstelling. Wit kan hier alleen nog hopen op één puntje. 25. 41-37 13-18 26. 48-43 8-13 27. 34-29 23-34 28. 39-30 2-7 29. 50-44. Of in godsnaam dan maar 29. 30-24 29. 7-11 30. 44-39 18-23 31. 42-38 20-25! 32. 47-42 25-34 33. 39-30 13-18 34. 37-31 3-8 35. 43-39 8-13 36. 49-43. Dreigt 33-28 en 43-39.

36. ... 23-28 37. 42-37 18-23 38. 37-32 28-37 39. 31-42 13-18 40. 39-34 15-20 41. 42-37 20-25 42. 37-31 23-28 43. 43-39 11-17 44. 24-10 15-45 33-29? Tijdnoed, ik heb na 45. 34-29 geen winst voor zwart kunnen vinden. 45. ... 6-11! 46. 38-33 27-32! En niet (5-10)? 24-19 (15-20)? wegens 34-30! (25-14) 39-34 met dam 47. 24-20. Na 24-19 bijv. (15-20) 35-30 (5-10) 30-24 (10-15) zw+ 47. ... 25-14 48. 35-30 15-20 49. 30-24. Of 30-25 (5-10) 34-30 (10-15) 30-24 (11-16)+ 49. ... 20-25 50. 24-20 14-19. Wit geeft, op na 20-15 (11-16)+.

Ten slotte voor iedereen een miniprobleempje ter oplossing:

Wit speelt en wint. Oplossing volgen de week.

bridge

met wiel gielkens

Little Thins mean a lot. Dat zou een goede ingang zijn om de wedstrijd Bakker c.s. (Arnhem) tegen Gielkens c.s. (Geleen) in de halve finale van de Martini-wedstrijden te analyseren. De Limburgers wonnen uiteindelijk met gering verschil (5 imp's); het was een spannende wedstrijd, maar er waren wel wat kleine dingen aan dit eindresultaat vooraf gegaan.

Het begon al met langdurige en moeizame onderhandelingen over tijd en plaats van het duel. Uiteindelijk werd Venlo als meest neutraal terrein overeen gekomen. De partij die verzocht had om op een ongevoelzaam vroeg tijdstip te beginnen verscheen zelf te laat en een der paren verzocht het roken zoveel mogelijk te beperken. Toen een zeer stugge roker van de andere partij na „zekeer een uur" van louteren zijn eerste rokerke in de brand stak, was dat voor de andere aanleiding om langdurig en luide roepingen op de gang te gaan uithoesten. Het zijn allemaal kleine dingen, maar ze geven aan dat ook het register van de psychologische oorlogsvoering breed open was getrokken.

In onderstaand spel ging het om een kleinigheidje, zo u wil.

♠H107642
 ♥H7
 ♦4
 ♣H982
 ♠A85
 ♥53
 ♦AVB975
 ♣AB
 N
 W
 O
 ♠V93
 ♥VB962
 ♦H103
 ♣53
 ♠B
 ♥A1084
 ♦862
 ♣V10764

Na een 1R-opening door West volgt

'Iedereen dacht dat ik Luik-Bastenaken-Luik nooit zou winnen'

De motivatie van Adrie van der Poel

door bennie ceulen

LUIK - Vier dagen na de Waalse Pijl staat er morgen weer een zware wielerklassieker op het programma: Luik-Bastenaken-Luik.

Adrie van der Poel kwam vorig jaar op de Boulevard de la Sauvenière als nummer één uit het 'Ardennen-offensief' tevoorschijn. De aanstaande schoonzoon van Raymond Poulidor won de eeroorde Waalse topklasse zelfs in recordtempo. Morgen staat Van der Poel, die overigens in 1986 reeds als tweede in Luik was geëindigd, wederom aan de startlijn op de Place Saint Lambert. In vergelijking met precies één jaar geleden met minder florissante vooruitzichten.

Tegen de gewoonte in heeft de kopman van de nieuwe Belgische profploeg Domex in de voorjaarsklassiekers nog geen hoge toppen kunnen scheren. „Daar is een aanwijsbare reden voor,” verdedigt Van der Poel zijn ondermaatse presteren. „In de Ronde van Vlaanderen heb ik kou gehad. Sindsdien heb ik niet meer topfit kunnen koersen. Het zou erger zijn als ik geen verklaring voor het uitblijven van resultaten had.”

De nummer vier van de mondiale FICP-ranglijst was het seizoen ook al met een verkoudheid gestart. Niettemin slaagde hij erin een etappe in Parijs-Nice te winnen. In Milaan-Sanremo kon vechttas Van der Poel daarentegen geen vuist maken. De Ronde van Vlaanderen werd zijn volgende doel. „Wat dat betreft zag het er allemaal veelbelovend uit. In de Brabantse Pijl en de E3 Prijs had ik vooraf immers uitstekend gpresteerd. In de Ronde van Vlaanderen was het echter weer foute boel. Ik was er niet op berekend, dat het in die klassieker zo'n slecht weer zou worden. Daarom was ik er niet op aangekleed, met het gevolg dat ik door de kou werd bevangen. Ik had het meteen goed zitten. 's Anderendaags had ik het benauwd en was zweterig. Sindsdien sukkel ik met een fikse verkoudheid.”

Hese stem

De hese stem van Adrie van der Poel getuigt van de waarheid. „In Gent-Wevelgem was het weer opnieuw erbarmelijk slecht. De hele dag regen. Derhalve niet ideaal om van een verkoudheid verlost te raken. Vervolgens scheen in Parijs-Roubaix de zon. In mijn situatie had ik juist in die klassieker op regen gehoopt, want dan had ik mijn gebrek aan macht met mijn veldrijderstechniek kunnen compenseren. Nu speelde mijn verkoudheid me weer parten. Jammer, want ik was met de nodige ambitie naar Parijs vertrokken. Ik heb hemel en aarde bewogen om

een hoofdrol te kunnen spelen, maar in de finale zat ik helemaal door mijn krachten heen.”

Hoewel Adrie van der Poel het niet hardop zegt, is aan zijn stemming te merken dat hij ongelukkig is met het feit dat hij zijn reputatie als klassiekerspecialist dit voorjaar geen enkele keer de nodige eer kon aandoen. „Zo'n verkoudheid heeft zijn tijd nodig, maar dat is tijdens de klassieke periode onmogelijk. Bovendien zijn de weergoden me niet gunstig gezind. Hoewel ik er een felle tegenstander van ben, ben ik sindsdien een antibiotica-kuur begonnen. Ik vreesde, dat ik anders nog

langer zou sukkelen.”

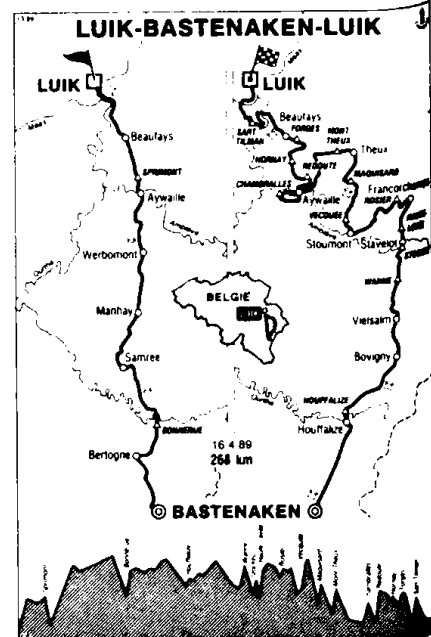
Toen Adrie van der Poel woensdagmorgen in zijn hotel te Spa nog steeds hoestend en proestend aan de ontbijttafel verscheen, gaf zijn ploegleider Walter Godefroot hem de wenk om niet van start te gaan in de Waalse Pijl en huiswaarts te keren. „Ik heb echter geen gehoor gegeven aan het advies van Godefroot. Ik was niet naar Spa gereisd om te eten en te overnachten. Daarom kleedde ik me dik aan voor de Waalse Pijl en besloot tot de eerste bevoorradings als training mee te fietsen. Zoals gepland ben ik na negentig kilometer bij verzorger Guillaume Michiels in de auto gestapt.”

Vraagtekens

Adrie van der Poel keerde nadien naar zijn villa in het Belgische grensplaatsje Kapellen terug. „Thuis reed ik nog gedurende een half uurtje op de hometrainer. Om goed te zweten.” Ondanks het vergeefse verlangen naar genezing van zijn handicap heeft de 29-jarige professional aan de vooravond van Luik-Bastenaken-Luik de hoop op een plots ommekeer niet opgegeven. „Ik start uiteraard met de nodige vraagtekens in Luik-Bastenaken-Luik. Natuurlijk had die vervelende ziekte me beter in een andere periode van het jaar kunnen treffen. Toch lig ik er niet

Luik-Bastenaken-Luik in een notedop

LUIK - De 75ste Luik-Bastenaken-Luik is de vierde klassieker van de in totaal 12 topkoersen tellende Wereldbekerrijd. Milaan-Sanremo, Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix gingen 'La Doyenne' vooraf. De jubileumeditie van Luik-Bastenaken-Luik, waarin de met een spierblessure sukkelende Belg Edwig van Hooydonck in het leidertrot van het individuele wereldbekerklassement start, gaat over een afstand van 268 kilometer. Het startschot wordt morgenochtend om 9.50 uur gelost op de Place Saint Lambert. De finish op de Boulevard de la Sauvenière wordt rond 17.00 uur verwacht. De prijzopot bedraagt ruim 29.000 gulden. De winnaar ontvangt 6.750 gulden.

Het routeschema van Luik-Bastenaken-Luik is als volgt:

Luik: Place Saint Lambert, 09.50 uur; Beaufays, 6 km - 10.09 uur; Aywaille, 20 km - 10.31 uur; Ferrières, 31 km - 10.49 uur; Manhay/Chêne Al Pierre, 39 km - 11.01 uur; Freyneux, 49 km - 11.17 uur; La Roche en Ardenne, 54 km - 11.25 uur; Houffalize, 63 km - 11.39 uur; Bastogne, 74 km - 11.57 uur; Bastogne, 86 km - 12.16 uur; Houffalize, 105 km - 12.46 uur; Gouvy, 114 km - 13.00 uur; Vielsalm, 130 km - 13.25 uur; Trois Ponts: Côte de Wanne, 141 km - 13.43 uur; Stavelot: Stockeu, 148 km - 13.55 uur; Francechamps: Côte de Haute Levee, 160 km - 14.14 uur; Stoumont: Côte de Rosier, 167 km - 14.25 uur; Theux: La Reid, 182 km - 14.49 uur; Winamplanché: Côte de Maquisart, 187 km - 14.57 uur; Theux: Mont Theux, 196 km - 15.11 uur; Aywaille: Côte de Chénabralles, 218 km - 15.45 uur; Dieupart/Remouchamps: Côte de la Redoute, 225 km - 15.57 uur; Sprimont: Côte des Forges, 239 km - 16.20 uur; Luik: Côte de Sart Tilman, 250 km - 16.37 uur; Luik: finish Boulevard de la Sauvenière, 268 km - 17.00 uur.

Televisie

De finale van Luik-Bastenaken-Luik wordt rechtstreeks door de NOS- en BRT-televisie uitgezonden, vanaf 15.00 tot 17.00 uur respectievelijk op Nederland 3 en TV 2.

van wakker. Ik word niet snel wanhopig. Misschien slaat het zondag wel om en kan ik weer als vanouds over de hellingen van de Ardennen koersen. Hoewel dat niet mijn uitgesproken specialiteit is, heb ik in deze klassieker vaak uitstekend gpresteerd. Als je in Luik zevende, tweede en eerste wordt, mag je dat toch wel zeker stellen?”

Daarentegen acht Van der Poel zich niet in staat om in de voorlaatste lentewedstrijd om de wereldbeker zijn succes van vorige reed te prolongeren. „Om te winnen moet je super zijn en dat ben ik nu door die verkoudheid niet. Als alles meezit kan ik me misschien tot tweehonderd, hooguit tweehonderdveertig kilometer vooraan handhaven. Wat daarna gebeurt, moeten we dan maar afwachten. Hoewel je het in Luik-Bastenaken-Luik nooit kunt weten. De Waalse Pijl is een totaal andere klassieker, die me ook niet ligt. Voor die koers kun je altijd drie kanshebbers op papier zet-

ten. Iedereen wist toch, dat Criel quillion woensdag de te kloppen man was.”

Fignon favoriet

In Luik-Bastenaken-Luik geldt volgens Adrie van der Poel andere wielervetten. Van der Poel: „Rooks en Crielquillon zullen zondag vrijwel zeker weer in de spijl rijden. Maar niet onder hun twee-tjes. Op het terrein van Luik-Bastenaken-Luik kan een renner al ook nog aanklappen. Rolf Gölz, Tony Rominger zijn daartoe in staat. Als je dan tot de finish de kopgroep kunt blijven, kun je in de sprint ook winnen. Dat is mijn motivatie voor de Ardennen klassieker. Luik-Bastenaken-Luik is ook de eerste klassieker die ik won, waarvan iedereen dacht dat ik dat nooit zou kunnen. Alleen daarom al zal ik er een extra schepje bovenop kunnen doen. Maar Laurent Fignon tip als topfavoriet. Hij heeft niet voor niets de Waalse Pijl links laten liggen...”

door fred sochacki

EINDHOVEN - In de perskamer van PSV kun je niet om Willy van der Kuylen heen. Iedereen die de Bordeauxzaal (die naam draagt het ruime onderkomen) naar binnen stapt, kijkt recht in de ogen van een dolgelukkige PSV'er. Gezeten op de schouders van o.a. Willy van de Kerkhof steekt Willy van der Kuylen de UEFA-cup zo hoog mogelijk boven zijn hoofd. Nu, elf jaar na dato, zit Van der Kuylen aan de bar, ongeveer drie meter van 'zijn' foto verwijderd en hoopt dat PSV vanavond in elk geval geen reden tot vreugde zal hebben. PSV-Roda JC staat op het programma en als het aan 'PSV'er' Van der Kuylen ligt mag de misère daarmee de titelpretendent al weken worstelt nog even duren. „Tot en met zaterdag, als wij zijn geweest”. En wij is in dit geval Roda JC.

De belangen zijn duidelijk. PSV wil kampioen worden. Sterker nog: kan het zich amper permitteren om niet kampioen te worden. En Roda JC, dat het zoet van Europees voetbal nog in de mondhoeken proeft, wil die ervaring ook komend seizoen smaken. Daarvoor is een plaats in de top van de ranglijst onontbeerlijk en puntverlies in Eindhoven absoluut ongewenst. Met een gelijkspel schieten beide clubs weinig op. Dat, en het feit dat de onderlinge confrontatie tussen PSV en Roda JC steeds garant stond voor spektakel heeft de ontmoeting van morgen nu reeds tot een bijzondere gebeurtenis verheven. Tijdens de bekerontmoeting tussen de Eindhovense en FC Den Haag zaten Willy van der Kuylen en Jan Reker dan ook op het puntje van hun stoel in het Philipsstadion. Beiden met een 'Roda-bril' op en ook met een tikelijke Eindhovense nostalgie in de achterzak. Van der Kuylen speelde achttien seizoenen in het Philipsstadion. Jan Reker was er als trainer werkzaam. Kenners dus

Willy van der Kuylen: 'Zij kampioen en wij de winst vanavond'

'Mister PSV' duimt voor 'zijn' Roda JC

bij uitstek. Maar een voorspelling op het onderlinge treffen is hen niet te ontfutselen.

Winnen

„Ik weet”, aldus Van der Kuylen, „dat Jan Reker een weddenschap heeft lopen dat PSV dit seizoen niet kampioen wordt. En ik weet ook dat Jan niet veel weddenschappen verliest. Wat mij betreft mag de ploeg de titel prolongeren. Roda JC doet toch niet mee om die eerste plaatsen. Maar de titel aspiraties hoeven niet per se ten koste van Roda JC waargemaakt worden. Wij zullen in elk geval onze huid zo duur mogelijk verkopen. Sterker nog, Roda JC gaat naar Eindhoven om te winnen. Niet eens voor een gelijkspel. Want als je met die gedachte aan het karwei begint heb je al de helft verloren. En verlies is absoluut niet nodig. Sparta heeft dat, met een ploeg die kwalitatief minder is dan Roda JC, twee weken geleden bewezen.”

Inzet

Dertig flessen jenever is de inzet waarmee Reker speelt. De inzet voor Roda JC is vele malen hoger. Een plaats in het Uefa-cuptoernooi is de worst die de Kerkradenaren voor de neus hangt. Vanavond worden de tanden daarin gezet. Want het zal de technische staf afgelopen woensdag zeker niet ontgaan zijn, dat als je PSV de tanden laat zien, er mogelijkheden zijn. FC Den Haag overdreef op dat punt. Schoppe er flink op los en verloor het voetballende aspect

bij vlagen uit het oog. De ploeg van Co Adriaanse joeg zichzelf over de kop en toen de krachten verspilld waren, had de thuisploeg geen kind meer aan de tegenstander. De Haagse slopershamer liet desondanks wat splinters achter. Berry van Aerle, de stuwende kracht in de middenlinie moest geblesseerd naar de kant. Søren Lerby zag eerder, tegen FC Twente, zijn derde gele kaart en is niet van de partij. De schorsing, die Jan Heintze vanwege zijn derde kaart boven het hoofd hangt, wordt pas na PSV-Roda JC geëffectueerd.

Of dat allemaal van invloed is op de benadering van de topper, is nog maar zeer de vraag. „We moeten van onze eigen kracht uitgaan”, zegt PSV-kenner Van der Kuylen. „Die kracht bestaat uit de enorme werklust en de wil voor elkaar te knokken”. Met die opmerking snijdt de assistent-coach en praatpaal tevens de grote verandering aan die de selectie sinds de komst van de tandem Reker-Van der Kuylen heeft doorgemaakt. „Ik denk dat het ons gelukt is een hechte groep te maken. Als je de eerste trainingen vergelijkt met nu dan zie je een wereld van verschil. De partijen worden veel scherper gespeeld. Het is de laatste tijd echt plezierig werken met deze groep. Er zijn partijen bij om van te smullen”.

Van Loen

Het is dan ook geen toeval dat de Kerkraadse eredivisionist bezig is aan een uitstekende reeks. En dat ondanks het feit dat de voorhoede

● Willy van der Kuylen, 'mister PSV', besteedt tijdens de training alle aandacht aan Wilbert Suvrijn.

Foto: DRIES LINSSEN

verre van productief is. Met name John van Loen rent vertwijfeld achter doelpunten aan. De duistere aankoop heeft uitgerekend tegen PSV nog wat goed te maken. Tijdens de eerste confrontatie tussen beide clubs, op Kaalheide, had de Utrechtenaar in zijn eerste PSV kunnen afschieten. Vanavond mag hij, wat Van der Kuylen betreft, zijn verzuim goed maken. „John moet zich losmaken van het idee dat hij koste wat kost moet scoren. Als je jezelf onder zo'n dwang plaatst lukt het niet. Hij kan, los van de score, nuttig zijn voor Roda JC. Het is een prima voorbereider: een onruststoker in elke defensie. Als anderen daarvan kunnen profiteren, heeft hij zijn werk meer dan goed gedaan. En werk schuwt hij niet. Hij werkt zich uit de naad voor het resultaat, maar moet zijn krachten behouden”.

Laat de effectiviteit van Van Loen bij Roda JC te wensen over; bij tegenstander PSV vallen momenteel meerdere vedetten uit. Niet toon. Naast Søren Lerby, die vanavond dus niet bij is, hebben Ronald Koeman en Eric Gerets momenteel de grootste moeite met hun spel naar acceptabel niveau tillen. Sinds het bekend worden van Koemans' monstertransactie naar Barcelona is de klad in zijn spel gekomen. Verdedigers draait hij, puur op routine, met wel zijn wedstrijds. Zijn sterke wapens, het inschrijven en zijn standsschot, worden met de grootste mogelijk zuinigheid gehanteerd; het rendement is navenant.

Koeman

„Het gaat mij te ver dat Koeman uit vorm is. Ik geloof daar niet aan”, meent de 22-voudige international. „De transfer naar Barcelona staat, volgens mij, los van zijn huidige presteren. PSV maakt een mindere periode door en alle spelers lijden daaronder. Als een elftal zo draait, dan hebben alle spelers van een dergelijk kaliber problemen de zaak op sleepvoeten te nemen. Wij moeten daar om voordeel mee doen. Het feit dat Koeman minder vaak bij de tegenstander op de helft verschijnt, scheelt behoorlijk. PSV boet daar door een stuk aan dreiging in. Het blijft niettemin een behoorlijke klus, waar we voor staan”.

PROVINCIES ZONDER GRENS

1839

1989

Speciale uitgave van het
limburgs dagblad

Zaterdag 15 april 1989

Twee Limburgen, één volkslied

Historische gebeurtenissen in de geschiedenis worden herdacht.

Ook en vooral in 1989. Zo kwam honderd jaar geleden de Eiffeltoren in Parijs gereed, een eeuw terug kwam Adolf Hitler ter wereld - het zij zo - en in 1789 stond Frankrijk in brand tijdens de Revolutie.

Maar het is ook honderdvijftig jaar geleden - en daarover gaat deze speciale bijlage - dat Belgisch Limburg en Nederlands Limburg staatkundig tot twee verschillende koninkrijken gingen behoren. Cultureel, sociaal-economisch en emotioneel gezien is de band tussen beide Limburgen echter nooit verloren gegaan. In de afgelopen tien jaar is die relatie, in het kader van de Euregio-gedachte, zelfs nadrukkelijker versterkt.

Er wordt over en weer gewinkeld, gegeten, gewerkt en getrouwd. En menig rijke Limburger uit Nederland gaat in Belgisch Limburg wonen omdat men daar amper last heeft van de hoge vermogensbelasting zoals we die in ons land wel kennen.

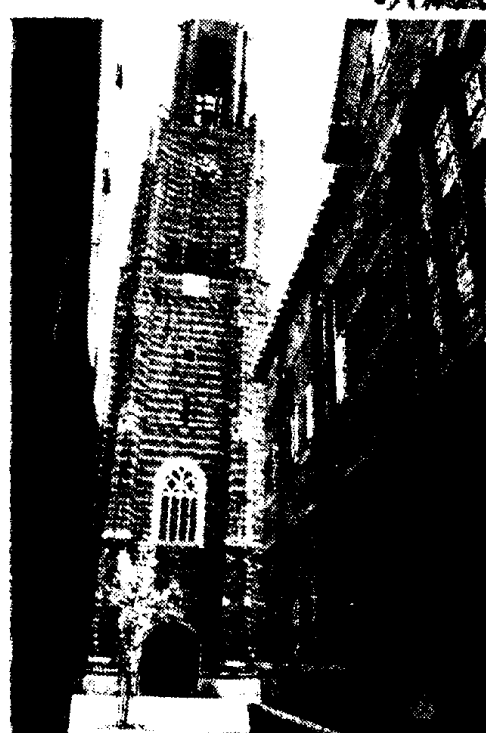
In dit nummer een schets van de historie tussen 1839 en 1989. Maar vooral aandacht voor actuele zaken.

Over de mijnsluitingen waarmee Belgisch Limburg op dit moment te maken heeft en waar Nederlands Limburg, sinds de jaren zestig, alles van af weet.

Over de pendelaars die hun betterham verdienen aan de andere kant van de grens, voorzover die nog bestaat. Over de overeenkomsten en verschillen in de taal en het zaken-doen, over het eten en (bier) drinken en niet te vergeten: over het strepen dat vroeger zo lucratief was.

Jo Erens, de zanger die aan weerszijden van de Maas enorm populair was en bleef, had het in zijn liedjes steeds over *Limburg alleen*. Maar daaronder verstond hij ook het Limburg-van-de-Belgen. Trouwens, ons Limburgs volkslied 'Waar in het bronsgroen eikenhout' is tevens het volkslied van de Belgische Limburgers. Over verwantschap gesproken.

Woensdag 19 april wordt de herdenking 150 jaar Limburg officieel geopend. Via deze extra bijlage geeft het Limburgs Dagblad vandaag al een voorproefje op een jaar vol inter-Limburgse festiviteiten.

● Weert

● Thim

● Maaseik

● Roermond

● Tongeren

● Bokrijk

● Hasselt

● Maastricht

OPENBAAR VERVOER: EEN BEDRIJFSTAK MET PERSPECTIEF!

Vandaag de dag is weer het besef aanwezig dat het openbaar vervoer in Nederland uit overwegingen van bereikbaarheid en leefbaarheid, hoge prioriteit dient te krijgen, teneinde de huidige mobiliteitsproblematiek te beheersen. Openbaar vervoer (collectief vervoer) is in de laatste 25 jaar behoorlijk verzwakt t.o.v. het particuliere vervoer (individueel vervoer). Dit individuele (autobezit en autogebruik) heeft, in een uiterst dichtbevolkt land als Nederland, helaas tot de volgende situatie geleid:

- hoogste auto-dichtheid in Europa (2 auto's per gezin);
- inefficiënt ruimtegebruik (files);
- onnodig energiegebruik (brandstofverbruik);
- enorme belasting van het milieu (zure regen);
- hoge verkeersonveiligheid (verkeersslachtoffers);
- slechte indeling ruimtelijke structuur (leegloop steden);

Gelukkig heeft de Nederlandse overheid deze problematiek onderkend en in haar meest recente beleidsnota Verkeer en Vervoer duidelijk aangegeven dat er grenzen gesteld dienen te worden aan het ongepaste gebruik van de auto, omdat dit nu al leidt tot maatschappelijk ongewenste situaties.

Uitsluitingen

Hoewel er natuurlijk ook een beroep gedaan dient te worden op het gezond verstand van de Nederlandse bevolking om selectief gebruik te maken van de eigen auto, om zo te voorkomen dat de wel het schip (lees: auto) keert, ligt natuurlijk de grootste uitdaging bij twee partijen, te weten de overheid en de openbaar vervoersbedrijven.

De Nederlandse overheid

Wij de overheid, gezien de huidige problemen dat het openbaar vervoer weer een zodanige positie verworft dat zij kan dienen als basis voor het Nederlandse verkeerssysteem, dan dient zij een aantal essentiële maatregelen te nemen:

Infrastructuurle maatregelen

Op het Nederlandse wegennetwerk is het noodzakelijk dat de maatregelen getroffen worden die het openbaar vervoer in de gelegenheid stellen te concurreren met de auto:

- busbanen;
- verkeerslichtenbeïnvloedingssystemen;
- busstations en haltescommunities.

Fiscale en financiële maatregelen

Het is noodzakelijk dat de kosten die door het autogebruik worden veroorzaakt aan de autobezitters worden doorberekend:

- rekeningrijden;
- parkeerbeleid;
- fiscale vergoedingen voor werkverkeer.

Openbaar Vervoer

Het openbaar vervoer is te kwalificeren als collectiewerk:

- vaste lijnen;
- vaste tijden;
- voor- en nátransport.

Gezien de geschetsde uitdagingen, spreekt het binnenvoor zich dat de bedrijfsstak openbaar vervoer, maar het Verenigd Streekvervoer Limburg in het bijzonder, reeds gekunde tijd tracht naar diensten nogzoo geschikt af te stemmen op de wensen van haar klanten.

Algemeen

Belangrijk geef onze aandacht uit naar twee criteria:

- productiesnelheid;
- kwaliteit.

- kwaliteit:
- snelheid en frequentie van dienstverlening;
- betrouwbaarheid: continue dienstverlening;
- beschikbaarheid;
- prijs/kwaliteitverhouding.

De belangrijkste resultaten zijn:

- Dienstregeling 1985/1986:
- rijden met de lijnen 50, 51 en 61 via de Noorderbrug te Maastricht;
- Dienstregeling 1986/1987:
- volledige herziening lijnnet in de Oostelijke Mijnstreek;
- herziening lijnnet tussen Sittard en Roermond;
- herziening lijnen ten westen van Sittard;
- Dienstregeling 1987/1988:
- herziening lijnnet en dienstregeling in de Westelijke Mijnstreek;
- herziening lijnnet in de regio's West, Roermond en Venlo;
- herziening lijnnet ten zuiden van Maastricht;
- Dienstregeling 1988/1989:
- herziening van de gedeeltes Beek en Landgraaf;
- verdere algemene herziening dienstregeling en lijnvoering.

**CENTRAAL
INFORMATIECENTRUM
TEL. 045-725100**

ZO KAN BATES CEPRO U HELPEN

Elk huishouden levert afval op. Waarvan de helft zondermeer opnieuw te gebruiken valt. Dit kan echter alleen gebeuren indien de inhoud van de vuilniszak een gescheiden leven gaat leiden.

De ene helft eindigt op de stortplaats, of in de vuilverbrandingsoven, de rest (GFT Fractie) levert weer waardevolle grondstoffen op. Die scheiding maakt de consument, door gescheiden aanbieden aan de ophaaldienst.

- **Getest.** De zak is onder extreme omstandigheden getest op sterkte en wordt door de consument, mede door zijn milieuvriendelijkheid, geaccepteerd.

Speciaal voor gemeenten heeft Bates Cepro een documentatiepakket klaarliggen met uitgebreide informatie over de mogelijkheden van gescheiden verwerking van groen afval.

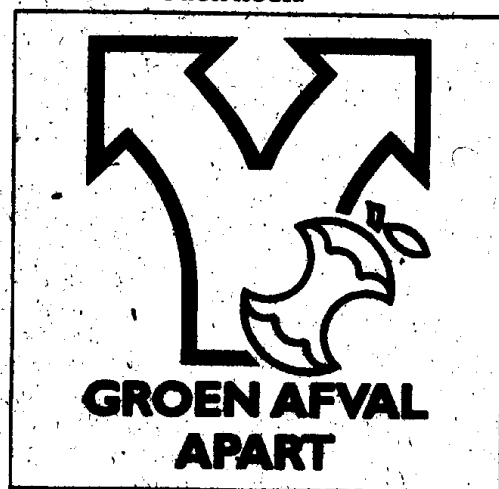
GROEN AFVAL HOORT IN EEN VERANTWOORDE VERPAKKING

De Bates Cepro zak voor groen afval is niet nieuw. In Scandinavië wordt deze milieuvriendelijke zak, in combinatie met het gescheiden ophalen en verwerken van groen afval, al jaren toegepast en is zelfs verplicht.

Bates Cepro heeft met de ontwikkeling van deze papieren huisvuilzak een belangrijke bijdrage geleverd voor een oplossing van de milieuproblematiek.

DIT SYMBOOL WIJST U DE WEG

Het symbool op de 'groene zak' wijst u de weg naar Bates Cepro in Maastricht. Daar vindt u alle informatie omtrent de mogelijkheden die deze zak u te bieden heeft.

VOORDELEN VAN DE 'GROENE ZAK' VAN BATES CEPRO

- **Ruim formaat.** Voldoende voor een week lang groen afval.
- **Waterbestendig.** De zak lekt niet en kan weer en wind verdragen.
- **Stuif.** Vervaardigd van speciaal, eerste kwaliteit 'Nat-Sterk' papier.
- **Milieu.** De zak kan samen met de inhoud worden verwerkt tot compost.
- **Bodem.** Door een versterkte bodem is doorlekken of scheuring onmogelijk gemaakt.

Bates Cepro

Rose Willemsweg 1, postbus 62, 6200 AB Maastricht, telefoon 043-216472, telex 56070, telefax 043-253496

Bates Cepro is ook te vinden in andere gemeenten en verpakkingen.

Een combinatie van Nederlandse nuchterheid met een wereldwijd aanwezig Franse invloed heeft het KNP voor een aantrekkelijk werkgebied.

Het zijn inmiddels de mensen die KNP maakten tot wat het is, een bloeiende onderneming uit de regio Maastricht. Maastricht vormde in 1988 de kern van het tegenwoordige KNP-concern.

De Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken N.V. zijn gespecialiseerd in de productie, verkoop en distributie van hoogwaardige papier- en kartonsoorten voor de grafische industrie en de verpakkingindustrie.

KNP exporteert haar productassortiment over de gehele wereld, met als thuismarkt de BPS.

Er zijn ruim 7.400 mensen werkzaam, verspreid over 7 landen.

In 1988 bedroeg de concernomzet f 2,5 miljard, waarvan 65% werd gerealiseerd door de groep papier.

KNP Papier behoort hiertoe tot een van Europa's grootste producenten van hoogwaardig gestreken papierassortiment. Het merendeel van de productie- en verkoopactiviteiten vindt plaats in Zuid-Limburg en het aangrenzende Belgische Limburg.

KNP Papier heeft een aantal andere activiteiten, zoals de productie van papier voor de boekdrukkerij.

KNP papier en Zuid-Limburg: n basis voor een aangenaam leef- en werkklimaat in het hart van Europa

Wie herinnert zich niet de periode van wijzigingen en massa-ontlagen? Sinds die tijd is er heel wat veranderd in 'dit statische Nederland'.

Mit Zuid-Limburg brukt KNP een activiteit en maakt zich op voor een glorieus entree in het Europa van 1992.

Naar centrale ligging biedt KNP optimale mogelijkheden, hetgeen betekent dat alles gaat voor de KNP-vestigingen Maastricht en Moergem, maar ook voor de vestigingen in België (Limburg).

Fluwele auto's en een uitstekende infrastructuur zorgen voor snelle verbinding met belangrijke economische centra en garanderen een efficiënte distributie van het uitgebreide KNP-productassortiment.

Naast de vele voordelen die Zuid-Limburg biedt, onderscheidt ook KNP het belang van de sfeer en 'hoofdingelische' ambience.

KNP

Thuis in Zuid-Limburg

KNP Papier BV
Postbus 1022
6201 MH Maastricht
telefoon 043-82 22 22

Duizend Belgen verdienen hun boterham bij Volvo in Born

De pendelaar heeft lak aan de grenzen

Volvo Born voor 20 procent 'Belgisch'

In die topjaren verdienden wel 30.000 Belgen hun brood in Nederland. Gedreven door de slechte vooruitzichten op de Belgische arbeidsmarkt zochten ze hun heil in Nederlands-Limburg. Van Gils: „Van oudsher kenden de grensstreken in België weinig industrie. Ik geloof niet dat het om een hogere beloning te doen was. Als je geen werk hebt, is dat een bijkomende factor.”

Van Gils wijst erop dat de vakbonden in de jaren zestig zelfs maatregelen moesten bedenken om de beloning van grensarbeiders recht getrokken te krijgen. „In sommige bedrijfstakken verdiende de Belgische pendelaar minder dan in zijn eigen land. Ik meen dat met de meubelbranche in Brabant bijvoorbeeld afspraken zijn gemaakt om het loon op een peil te krijgen dat in België werd betaald. Er waren ook toen al grote en middelgrote bedrijven die de pendelaar een aanvullend betaalden op de kinderbijslag, die in Nederland lager is dan in België. Ik geef nog steeds periodiek aan bedrijven door wanneer de kinderbijslag in België omhoog gaat.”

Malaise

Beginjaren '80 kreeg de Belgische pendel naar Limburg een inzinking. Door de malaise in de

economie, kreeg de werkgelegenheid in Limburg een forse klap en daarvan ondervonden ook de pendelaars de gevolgen. Een opleving in de economie gaf in de tweede helft van de jaren '80 opnieuw een impuls aan de inkomende pendel uit België. Hoewel het aantal Belgische pendelaars inmiddels weer aantrekt, ligt dat nog steeds op een beduidend lager niveau dan in de jaren van hoogconjunctuur.

Volvo in Born is een van de industrieën waar de bedrijvigheid

na 1985 sterk ging toenemen. De fabriek had dus ook een sterk groeiende behoefte aan (goed opgeleid) personeel. Voor de werving daarvan deed de autofabriek een beroep op het arbeidsbureau in Sittard. Ondanks het tamelijk hoge percentage werklozen in de Westelijke Mijnstreek zag Volvo zich genooddacht ook in België nieuwe mensen aan te trekken. In de eigen omgeving waren onvoldoende arbeidskrachten te vinden die aan de eisen (LTS- of Mavo-diploma) konden voldoen.

Het was de tweede keer dat Volvo een beroep deed op de Belgische arbeidsmarkt. Al bij de start van de autofabriek in Born, eind jaren '60, kon het bedrijf niet genoeg arbeiders in Limburg vinden - de ex-mijnwerkers, waarvoor de fabriek min of meer naar Limburg was gekomen, zagen geen heil in het monotone fabriekswerk. Toen het ronselen in België niet voldoende soelaas bood ging Volvo Marokkanen en Tunesiërs aantrekken.

Tempo

In de jaren '80 schommelde het aantal Belgische pendelaars bij Volvo voortdurend rond de 500 mensen. Na 1985 veranderde dat. Het autoconcern kwam met nieuwe auto's op de markt, eerst met de 480 ES en ondertussen bereidde het concern zich voor op de productie van een tweede nieuwe auto, de 440. In een razendsnel tempo nam het aantal Belgische werknemers toe, naar 600 in 1986, 780 in 1987, 930 in 1988 en het recordaantal van ongeveer duizend op dit moment. Een verdubbeling binnen vier jaar.

Volvo zelf heeft geen verklaring voor de animo bij de Belgen voor een baan in de autofabriek. „Geen flauw idee,” zegt een woordvoerder van het bedrijf. Wie denkt dat de sluiting van de Belgische mijnen er debet aan is, heeft het mis. Toen de pendel weer toenam, was nog nauwelijks sprake van een inkrimping van de Kempense kolennijnen. Bovendien was de economische ontwikkeling ook Belgisch-Limburg goed gezind - en is dat nog steeds. Daardoor geeft de groei van de werkgelegenheid er geen aanleiding tot uitwijken naar Nederlands-Limburg. Sterker nog: ondanks de mijnsluitingen daalde de werkloosheid in Belgisch-Limburg. „De toename is alleen te verklaren uit de stijgende vraag naar personeel in Nederland,” zegt W. Derks van het ETIL, het Economisch-Technologisch Instituut Limburg.

Geografisch

Hij schrijft het grote aantal Belgische werknemers bij Volvo toe aan sociaal-geografische factoren. Derks: „Als je gaat kijken naar de mensen wonen, dan kun je een cirkel trekken om het bedrijf waar ze werken. Hoe groter het bedrijf, hoe groter de cirkel. Als je dat bij Volvo doet, krijg je de automatische een stuk België bij.” Dat zou ook een verklaring zijn voor het relatief geringe aantal Belgische pendelaars bij de chemiefabrieken van DSM, die iets centraal liggen in de Westelijke Mijnstreek (2 procent tegenover de 20 procent bij Volvo). Maar

Derks beschikt daarnaast over andere aanwijzingen. Uit een enquête van het ETIL is al eens gebleken dat Limburgse werkgevers over het algemeen een lichte voorkeur hebben voor Belgische arbeiders. „Beroepsonderwijs in België leidt op tot de traditionele werknemer. In Nederland is ook het beroepsonderwijs algemeen vormend,” legt Derks uit.

Groei

De aantrekkingskracht van Volvo heeft in elk geval geleid tot een dermate sterke groei van het aantal Belgische pendelaars, dat de Westelijke Mijnstreek nu met kop en schouders boven de andere regio's in Limburg uitsteekt. In een paar jaar tijd, van 1985 tot 1987, is het aantal Belgische werknemers in deze regio met vijftig procent toegenomen: van 965 naar 1467.

Deze ontwikkeling zorgde ervoor dat de pendel vanuit België toenam. Tenminste per saldo, want elders was een - lichte - afname te zien. Zelfs in een regio als Maastricht waar concerns als KNP en Sphinx van oudsher veel Belgische arbeiders trokken.

De teruggang wordt daar over het algemeen geweten aan de ingrijpende saneringen waartoe deze bedrijven zich beginjaren '80 zagen genooddacht. Alleen in de verpleging - zoals academisch ziekenhuis en de talrijke verpleegklinieken in en rondom Maastricht - werken ook nu nog opvallend veel mensen uit België.

Ook het bureau Belgische zaken merkt dat de inkomende pendel in de Maastrichtse regio nog groot is. „We houden regelmatig gesprekken, samen met het bureau voor Duitse zaken, en de opkomst is telkens een veelvoud van die op andere plaatsen,” zegt adjunct-directeur Van Gils tenslotte.

De Belgische pendel zit in de lift, maar de ronselpraktijken van weleer in de Belgisch-Limburgse café's, zijn voorbij.

Han Brinkman

België is niet de dertiende provincie

Nederlandse zakenman onderschat cultuurverschillen

ANTWERPEN - „Ondernemers zien het Nederlands sprekende deel van België niet als de dertiende provincie van Nederland en ze willen er dan ook op een Nederlandse manier zaken doen. Hoewel ze zich omringen met goede adviseurs, zien we toch dat veertig procent van de pogingen tot zaken doen mislukt. Men heeft zich vaak onvoldoende rekenschap van de Belgische cultuur en de verschillen daarin met Nederland.”

Aan het woord is Dick Rossel, een 35-jarige Nederlander die in Antwerpen de Eurodesk van de Amrobank bemant. De Eurodesk is ondergebracht in een kantoor van de met de Amrobank samenwerkende Belgische Generale Bank. Er zijn echter ook Eurodesks in Brussel, Hasselt, Kortrijk en Luik. Ze fungeren als steunpunt voor Nederlandse cliënten die in België zaken willen doen. Ondernemers worden er geïnformeerd over de consequenties van de Europese samenwerking en krijgen alle mogelijke adviezen over het zaken doen in België.

Anders

Toen Rossel in België ging werken, merkte hij dat de Belgen anders reageerden op de manier waarop hij als bankier zaken deed. Uit persoonlijke interesse ging hij eens inventariseren wat er anders is in de Belgische cultuur. Het viel hem op dat de cultuurverschillen tussen Nederlanders en Belgen regelmatig in de mond worden genomen om allerlei problemen aan op te hangen. Rossel heeft die verschillen met behulp van theorie- en praktijkvoorbeelden in beeld willen brengen. Zo ontstond een verhaal waarmee hij op diverse on-

dernemersbijeenkomsten een aandachtig gehoor trekt.

België lijkt qua cultuur veel meer op Frankrijk dan op Nederland, merkte hij. „De Nederlandse ondernemer die in België zaken wil gaan doen, moet zich goed realiseren dat het er anders is”, waarschuwt Rossel. „Hij moet daar in zijn ondernemersplan rekening mee houden.”

Slecht

„Veel mensen die de grens overkomen hebben bepaalde vooroordelen”, aldus de bankier. „Als wat lijkt op de eigen cultuur wordt als goed en als normaal beschouwd en van alles wat er niet op lijkt zegt men: dat is abnormaal, slecht. Die woorden zou je uit je vocabulaire moeten schrappen. Je kun alleen zeggen: het is anders.” Rossel waakt er angstvallig voor om een waardeoordeel over de Belgische cultuur uit te spreken. De ondernemerscultuur is er niet beter of slechter, benadrukt hij. „De zakenman zal zich daarom aan moeten passen aan het land.”

De Belgische zakenlieden zitten volgens Rossel bepaald niet op hun Nederlandse collega's te wachten. Ze doen liever zaken met hun landgenoten. Want de Belg die nog nooit zaken heeft gedaan met een Nederlander, zit vol vooroordelen. Hij vindt de Nederlander agressief, moeilijk te hanteren, weet niet hoe met hem om te gaan. Omdat een aantal Nederlanders in het verleden in België op een snelle, frauduleuze manier zaken heeft gedaan, vertrouwt de Belg de Nederlanders niet meer meteen. De Belg vindt de Nederlander ook betweterig, en voelt zich volgens Rossel wellicht zelf minderwaardig.

„Volkomen ten onrechte, want België heeft veel te bieden”, aldus de bankier.

Waardering

Als er echter eenmaal langer zaken zijn gedaan met Nederlanders, laten de Belgen meestal veel van die vooroordelen vallen. Ze waarderen dan dat een Nederlander professioneel is, efficiënt werkt en zich aan zijn woord houdt. Het feit dat een Nederlander er niet omheen draait, wordt dan ook gewaardeerd. In onderhandelingen onderscheidt een Nederlander zich onder andere in taalgebruik van de Belg. De Nederlandse taal is rechttoe-rechtaan, kent veel Engelse termen. De Belg benoemt de zaken veel beter, veel verfijnder dan de Nederlander. Hij zal proberen een echt Nederlands woord te vinden. Veel Belgen zijn bovendien twee- of drietalig, terwijl Nederlanders zich vooral moeten behelpen met het Engels.

Overigens, het Nederlands is veel anders dan het Vlaams. Dat blijkt bijvoorbeeld uit personeelsadvertenties. In een Belgische krant staat wel eens: „Indien deze informatie u weerhoudt, reageer dan...” Dat betekent: als u geïnteresseerd bent. In het Nederlands betekent het bijna het tegenovergestelde.

Formeel

Een Nederlander onderhandelt graag formeel, vanachter een bureau. Een Belg doet dat liever informeel, bij een zakendiner. Een Nederlander is heel rechtlijnig en komt graag snel to-the-point. In België is het aanloopje in het gesprek naar het eigenlijke on-

Een Belg onderhandelt graag informeel, bij een zakendiner

derwerp soms langer. Eerst wordt er wat omheen gedraaid. De Belg wil in een goede sfeer liever wat afstellen. Een Nederlander is ook minder geneigd tot deals terwijl een Belg het liefst wat van de prijs wil afhalen. Een Nederlander zei wel eens tegen Rossel: „Het beste wat je in België verkoopt is de

Machtsafstand

„Culturen kunnen onder andere verschillen in 'machtsafstand', vertelt de bankier. Dat is de mate waarin de gewone man accepteert dat in de maatschappij de macht ongelijk is verdeeld. In een land met een sterke machtsafstand, zoals India, zie je een rangorde; iedereen heeft er zijn plaats. Superieuren zijn in zo'n maatschappij moeilijk toegankelijk en hebben privileges en de gewone man heeft de neiging

zich afhankelijk op te stellen. Een Amerikaans instituut heeft een sociologisch onderzoek gedaan in vijftig landen en is toen met indexcijfers gekomen om de verschillen in cultuur vergelijkbaar te maken. Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat in Frankrijk en België machtsafstand meer geaccepteerd is dan in Nederland.

In België is inspraak minder gebruikelijk dan in Nederland. De chef weet er hoe het moet. De werknemers in België vragen duidelijke instructies. Ze willen dat je precies omschrijft wat hun taak is, zodat ze weten waar hun verantwoordelijkheden liggen. Daar waar de werknemer denkt dat het onderwerp zijn bevoegdheden te buiten gaat, pleegt hij overleg met zijn chef. De werknemer in Nederland is eerder geneigd om met eigen ideeën te komen. Het is er ook meer geaccepteerd dat een lager geplaatste zijn chef aanspreekt met voorstellen voor veranderingen. Dat komt in België in mindere mate voor.”

Masculiniteit

Een andere dimensie waarin cul-

Een Nederlander onderhandelt graag formeel, vanachter een bureau

turen kunnen verschillen is 'masculiniteit' versus 'femininiteit', zoals Rossel dat noemt. In een masculine maatschappij zoals Japan zijn ambitie, prestatie, geldingsdrang, roem, succes en moede spullen belangrijk; „snel is mooi”. In een feminine maatschappij (bijvoorbeeld Zweden) is er veel meer aandacht voor de levenskwaliteit. Dat uit zich in de zorg voor anderen, voor zwakken, gelijkheid in behandeling en zorg voor het milieu.

Nederland is duidelijk een feminine maatschappij, aldus Rossel, terwijl België meer richting masculiniteit neigt. Inzamelingssacties op TV hebben in Nederland veel meer succes en milieuzaken hebben in Nederland meer aandacht. Je ziet ook dat een auto in België veel meer een statussymbool is dan in Nederland. Dat wil overigens niet zeggen dat Belgen graag in patsjerige auto's rijden en met dure ringen pronken, zoals eerder in deze krant stond, benadrukt Rossel.

Bedreigend

„Een volgend aspect waarin culturen kunnen verschillen, is onzekerheidsvermijding”, zegt Rossel. Omkeere situaties leiden tot onvoorspelbare gevolgen en dat kan bedreigend zijn. In een

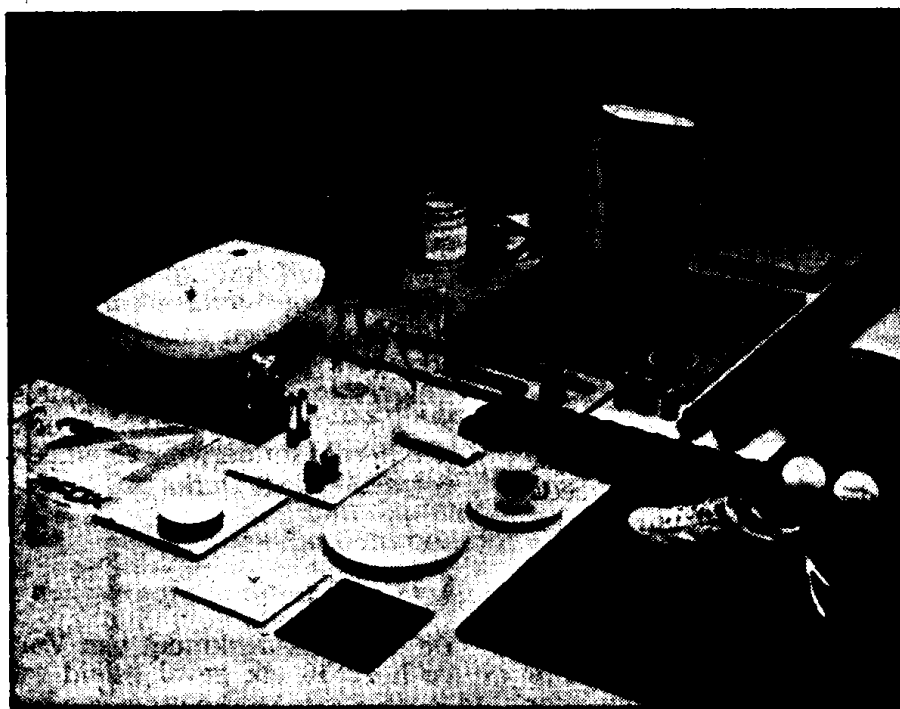
maatschappij met een sterke onzekerheidsvermijding, heerst nervositeit. Conflicten, discussies, probeert men daarom te vermijden. Men is minder verdraagzaam ten opzichte van afwijkende ideeën en streeft naar zekerheid in het leven, wil geen risico's nemen. In België en Frankrijk zie je dat verschijnsel veel duidelijker dan in Nederland.

Als voorbeeld noemt Rossel de Nederlandse handelaar die op zijn eigen manier iets wilde verkopen aan een Belg. Aan het eind van het gesprek vroeg hij: „En, bent u geïnteresseerd?”. Waarop de Belg „Ja” zei. In werkelijkheid wilde hij echter niets kopen, maar om een discussie te vermijden durfde hij dat niet te laten blijken.

De Nederlander kan in België beter eerst proberen 'vrienden' te worden met zijn handelspartner, concludeert Rossel. De Belg wil namelijk weten wie de verantwoordelijke is voor de verkoop. In: lange lunches, samen een voetbalwedstrijd te bekijken of naar concerten gaan om het vertrouwen te winnen. Is er eenmaal een goede verstandhouding aan kan de Nederlandse handelaar zijn verkoper van een behagige zakelijke relatie.

Peter Bruijns

ZINKWIT NEDERLAND B.V.: EEN NUTTIGE, ONMISBARE SCHAKEL IN DE RECYCLING

Onze onderneming

Zinkwit Nederland B.V., gelegen in Eijsden (NL), is een bedrijf met meer dan een eeuw ervaring in het produceren van zinkoxydes die dienen als grondstof voor het productieproces van vele industrieën. We fabriceren op een constant hoog kwaliteitsniveau een grote verscheidenheid aan zinkoxydes volgens het directe (Amerikaanse) procédé en het indirecte (Franse) procédé, leverbaar in iedere gewenste kwaliteit en indien mogelijk iedere gewenste specificatie.

Onze afzetgebieden

Zink in de vorm van zinkoxyde is een produkt waar u dagelijks mee wordt geconfronteerd. Toepassingsgebieden variëren van de tegels en het sanitair in uw badkamer, zalf en cosmetica voor uw verzorging, de banden, rubbermatten en ruitenwissers van uw auto en de stofzuigerslang van de stofzuiger tot de koe die de melk levert en met zinkoxyde verrijkt veevoeder kreeg. Lucifers, dakpannen, anti-corrosieverf, tennisballen, gym schoenen ... overal zinkoxyde!

Onze zorg voor het milieu

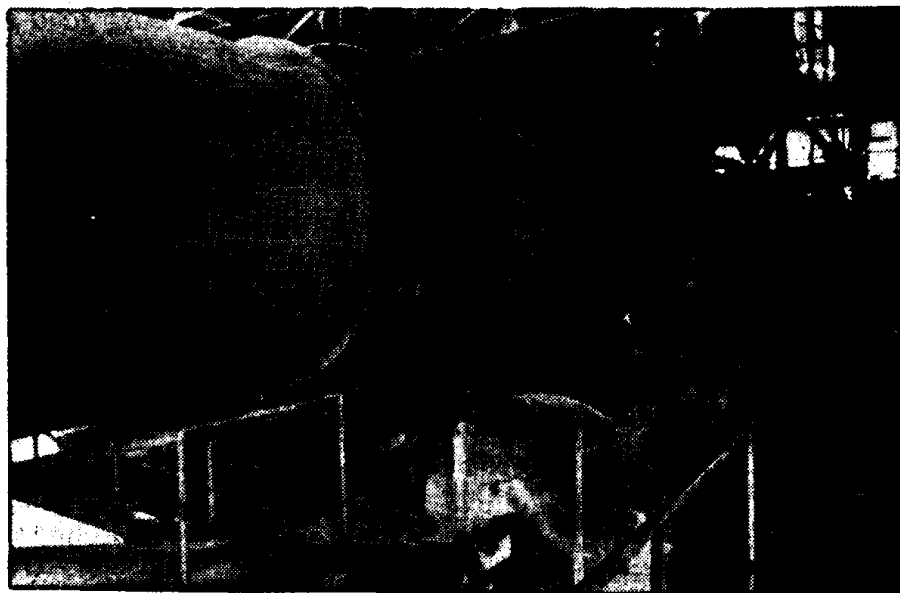
Zorg voor het milieu is voor de chemische industrie een strategisch belang. Bij de productie van zinkoxydes wordt zodanig gewerkt dat voldaan is aan gestelde strenge wettelijke normen, zoals vastgelegd in de hinderwetvergunningen en exploitatievergunningen. Zinkwit Nederland B.V. is de eerste in de provincie Limburg met een nieuwe revisievergunning Hinderwet, Wet Luchtverontreiniging en Lozingsvergunning Afvalwater.

Onze bijdrage aan uw gezondheid

Zink en zinkoxyde als zodanig veroorzaken geen specifieke milieuproblemen, al is een overmatige uitstoot of inname, zoals met alles, ongewenst. Zinkoxyde levert een bijdrage aan de genezing van bepaalde huidziekten en groeiachterstanden en voorkomt zelfs opname van cadmium, kwik en lood in het menselijk lichaam. Ieder volwassen mens heeft per dag 15 mg zink nodig als sporenelement.

Onze positie in de samenleving (recycling)

Zinkwit Nederland B.V. is een bedrijf dat een bestaand restprodukt op een nuttige wijze hergebruikt. Het vrijkomende residu bij bijvoorbeeld het verzinken van autocarosserieën en andere onderdelen, wordt door onze dochteronderneming AFOX België N.V. (Zolder) verwerkt tot een grondstof voor de productie van zinkoxyde in Eijsden. Zo verwerkt Zinkwit Nederland B.V. ca. 8% van het zink dat in West-Europa vrijkomt als reststof uit de galvaniseerbijproducten en maakt hieruit zinkoxydes voor uw dagelijks gebruik.

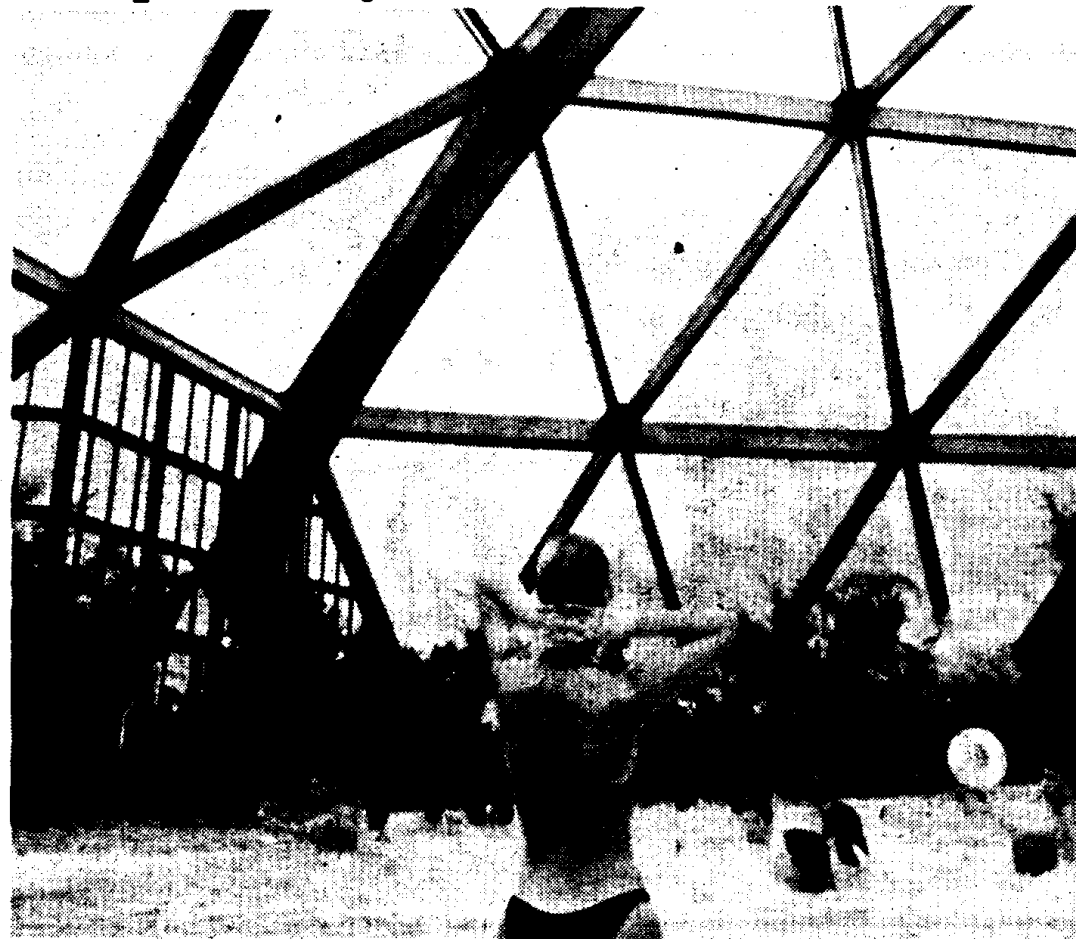
Zinkwit Nederland B.V.: UW schakel in de recycling!

Zinkwit Nederland B.V.
Ir. Rocourstraat 28
6245 AD Eijsden
tel. 04409-9222
telefax 04409-3995
telex 56057 kmzm nl

HOECHST IN HOLLAND

't Is opmerkelijk wat ze daar allemaal doen.

Het nieuwste onder de zon is een overdekt zwembad in Gennep, waar je bruin kunt bakken.

In Gennep staat sinds kort een overdekt zwembad, waar je zelfs hartje winter kunt zonnebaden. Niet op de zonnebank, maar puur natuur, dank zij een uniek dak. 'n Vrijdragende koepelconstructie, overspannen met 3250 vierkante-meter folie uit de fluorkunststof Hostaflon ET van Hoechst.

De eisen, die dakconstructeur Texlon stelde, waren bepaald niet gering. De koepelbedekking over 3250 m² diende vanzelfsprekend licht van gewicht te zijn. Maar ook transparant, duurzaam, energiebesparend, scheur- en slaghelebestendig en breuk- en brandveilig.

Eisen waaraan Hostaflon ET op uitzonderlijke wijze voldoet. Evenals aan de opdracht dat de dakbedekking de bruinende UV-stralen moest binnenlaten. Iets wat glas absoluut niet kan, maar Hostaflon ET wel. Tot zo'n 90% maar liefst, terwijl het slechte

weer voor 100% wordt buitengesloten. Het tropische klimaat in het zwembad blijft zomer en winter, weer of geen weer, constant door een perfect isolatiesysteem van luchtkussens tussen drie lagen Hostaflon ET van verschillende dikten in een speciaal aluminium frame. Hostaflon ET behoort tot een breed programma van grond-

toegepast. En vanzelfsprekend kent ook Hostaflon ET meer toepassingen dan een zwembaddak. Denkt u maar eens aan expositiehallen, broeikasen en dierentuinen. Of zelfs aan paraboolantennes of zonnecollectoren. Kortom aan alles, waar licht gewicht, transparantie, energiebesparing, zware belastbaarheid en duurzaamheid

noodzakelijk zijn. Waarbij Hoechst de eenvoudige verwerking en architectonische kwaliteiten vanzelfsprekend niet vergeten is.

Hoechst Holland N.V.
Hogehilweg 21
1101 CB Amsterdam Z.O.
Tel.: 020-5908911

Hoechst

CIBA-GEIGY TEN HORN B.V. MAASTRICHT

CIBA-GEIGY TEN HORN B.V., producent van hoogwaardige pigmenten met een wereldwijde afzetmarkt, is sinds de oprichting door Laurens Theodor ten Horn in 1916, een factor van betekenis geweest in het economische leven van Maastricht. Het bedrijf behoort tot de oudste industriële ondernemingen in Limburg.

CIBA-GEIGY TEN HORN heeft in 1988 de basis gelegd voor een integrale modernisering van zijn productieprocessen, een investering van 55 miljoen die de onderneming als onderdeel van een multinationalaal concern nieuwe perspectieven zal bieden voor toekomstige groei.

Als CIBA-GEIGY TEN HORN behoort het Maastrichts bedrijf thans tot de divisie Pigmenten, die ook produktievestigingen heeft in Basel, Paisly (U.K.), Washington en Newport (U.S.A.) en Korea. Daardoor mag de divisie tot de grootste kleurstofproducenten ter wereld worden gerekend.

De opnemings in de organisatie van CIBA-GEIGY (82.000 medewerkers wereldwijd) heeft onder meer tot gevolg gehad dat gemiddeld 7 miljoen per jaar werd geïnvesteerd in modernisering van het productieproces, opvoering van de veiligheid op de werkplaats en reductie van de milieubelasting. De grootscheepse moderniseringsoperatie die in 1988 in uitvoering is genomen en binnen drie jaar voltooid moet zijn, zal niet alleen aanzienlijke capaciteitsuitbreiding opleveren, maar ook resulteren in de fabricage van nieuwe producten en verbeterde processen met minder invloed op het milieu, verbetering van de logistieke organisatie en verhoging van de dienstverlening aan de afnemers in circa 60 landen waaraan het bedrijf zijn producten levert.

Het produkt

Het produktprogramma van CIBA-GEIGY TEN HORN omvat thans twee produktgroepen, namelijk anorganische pigmenten in poedervorm en anorganische en organische pigmentpreparaten (dispersies), waarvan het bedrijf een belangrijke producent binnen de concernorganisatie is.

De poederpigmenten zoals CIBA-GEIGY TEN HORN die produceert, worden voornamelijk toegepast in de verf- en lakindustrie, de drukinkt- en de kunststofindustrie, voor o.a. autolakken, industriële verven, scheepsverven, decoratieve verven en verven voor wegmarkering. De pigmentpreparaten en een deel van de poederpigmenten worden voorts gebruikt voor het inkleuren van kunststoffen als PVC, PE en PP, variërend van spuitgietartikelen, kabelommantelingen, pijpleidingen en folies tot synthetische garens.

De totale JAARPRODUKTIE van pigmenten en dispersies ligt bij circa 10.000 ton, waarvan 85% wordt uitgevoerd. Daarnaast verzorgt CIBA-GEIGY TEN HORN de verkoop in Europa, Afrika en het Midden-Oosten van een speciale serie anorganische pigmenten die door CIBA-GEIGY Drakenfeld (U.S.A.) worden geproduceerd voor de inkleuring van glas en keramische produkten.

CIBA-GEIGY TEN HORN, KLEURRIJK IN PIGMENTEN, MET EEN ROOSKLEURIGE TOEKOMST ...

CIBA-GEIGY TEN HORN B.V.

Industrieweg 16, 6219 NR Maastricht. Tel. 043-210341

Deze meneer is arbeidsongeschikt

Hij heet Harm Visser en is 24 jaar oud. Anderhalf jaar geleden was hij nog werkzaam als kelner, toen een ongeval hem arbeidsongeschikt maakte. Maar Harm Visser wilde niet werkloos naar de arbeidsmarkt blijven kijken. Hij kwam in contact met 'Hoensbroeck'. Een instituut dat praktijkgerichte opleidingen biedt voor mannen en vrouwen tussen 18 en circa 40 jaar met een lichamelijke handicap.

Harm Visser volgt er nu een opleiding tot administratief medewerker, waarbij hij ook beter leert omgaan met zijn handicap. Want dat mag straks in de praktijk geen belemmering vormen.

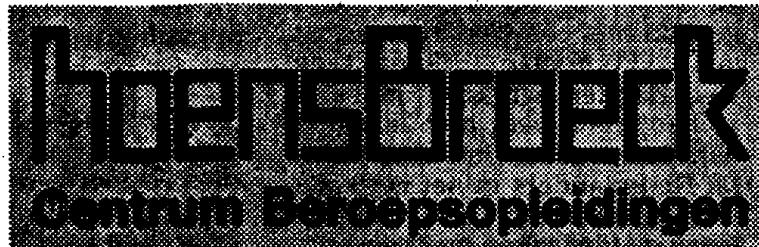
Over een jaar hoopt Harm z'n landelijk erkende diploma te halen. Uit ervaring weten we dat z'n kansen om dan weer een baan te vinden zeer groot zijn: zo'n 85%.

Misschien herken je jezelf in dit verhaal. Of ben je door ziekte of aangeboren handicap arbeidsongeschikt verklaard. Neem dan eens contact met ons op. 'Hoensbroeck' biedt verschillende opleidingen in vier richtingen: elektronica, administratie, fijnmechanica en werktuigbouwkundig tekenen. Alle opleidingen duren maximaal twee

jaar en worden afgesloten met diploma's op M.B.O.-niveau. Een bepaalde vooropleiding is niet vereist. Wel wordt bij elke kandidaat afzonderlijk vooraf getoetst naar haalbaarheid, einddoelstelling, opleidingsniveau en capaciteiten. Er is plaats voor 150 mensen, voor wie een eigen kamer beschikbaar is. In het weekend ben je thuis. Tenslotte nog een niet onbelangrijk detail: de gehele opleiding is voor jou kosteloos.

Ben je geïnteresseerd en vooral gemotiveerd? Dan wil 'Hoensbroeck' je in alle opzichten verder helpen. Bel 045-239670 (kantooruren). Of stuur de bon op.

Zo is Harm Visser ook begonnen.

☐ Ik wil graag op een informatie-dag komen.
☐ Stuur mij informatie over Hoensbroeck.

Naam: _____ M/V

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Deze bon in een ongefrankeerde envelop opsturen naar: Hoensbroeck Centrum Beroepsopleidingen, antwoordnummer 10005, 6400 VG Hoensbroek.

Als je ècht wilt, helpen wij je verder.

Met zijn shows, liedjes en boeken blijft Toon Hermans (72) nog steeds in het nieuws. Heel anders is dat met troubadour Jo Erens die op 21 januari 1955 (nu alweer bijna 35 jaar geleden) plotseling na een hersenbloeding overleed. Alom grote verslagenheid in de beide Limburgen. Hij was toen immers pas 26 jaar. Voor velen, zelfs voor een nieuwe generatie, werd de Sittardse troubadour een legende. Verhalen rond zijn innemende persoonlijkheid doen nog steeds de ronde; zijn dialectliedjes worden nog altijd gezongen of zijn op de radio te beluisteren. En toch weet men - behalve dan in Sittard of in directe familie- of kennissenkring - maar weinig meer dan dat Jo de man is van liedjes als 'Limburg allein', 'Zefke Mols', 'Sjwerbelke', 'Anjerlied' en 'Ein aardig maedje'. Om er maar een paar uit het veelzijdige repertoire te noemen.

Voor de geschiedschrijving wordt het, anno 1989, de hoogste tijd om één van de nabestaanden op te sporen. Moeder Erens (geboren in de Zelfkant/Schalbruch) zou op 24 augustus aanstaande haar honderdste verjaardag vieren. Helaas mocht ze dit niet meer mee maken. Ze overleed afgelopen week en sukkelde al enige tijd met haar gezondheid. De enige broer van de troubadour, Huub (diens weduwe woont nog in Landgraaf), stierf een paar jaar geleden. Hij werd 61. Zus Miets emigreerde in 1952 naar Amerika. En dan is er nog zus Kitty Vorstermans-Erens (69), die met haar man Wil na Sittard en na Amersfoort in 1972 naar het Belgische Brustem bij St.Truiden verhuisde.

Zij en haar echtgenoot hebben het wel en wee van de onvergetelijke troubadour van nabij meegemaakt. „Laat ik meteen maar vertellen dat Jo - Jochem zeiden de mensen bij ons in Sittard - een kort, maar wel een heel fijn leven heeft gehad. Eigenlijk heb ik alleen maar prettige herinneringen aan Jo aan wie ik heel, heel vaak terugdenk”, is het begin van het gesprek.

Kitty: „We woonden aan de Rijksweg in Sittard. Vader was meubelmaker. Breed hadden we het niet, maar gelukkig waren we wel. Zelfs tijdens de oorlogsjaren. Ik herinner me nog hoe we als kinderen dansten op platen in de kelder van Jo Marks. Het was een vrolijke bende met mensen als Thei Hunnekens, Ad Pfennings, Dom van de Bergh, Marcel Muyres. Enfin te veel mensen om op te noemen. Jo rammelde als kind al met twee stokken op een oude pot en fantaseerde daarbij eigen melodien. Later tokkelde hij op de piano en ontdekte hij de gitaar. Mijn vader was bij het Sittards Mannenkoor en Jo werd daar ook lid van. Achter de meubelwinkel hadden we een gezellige huiskamer, waar een piano stond, een harmonium en waar de radio speelde”.

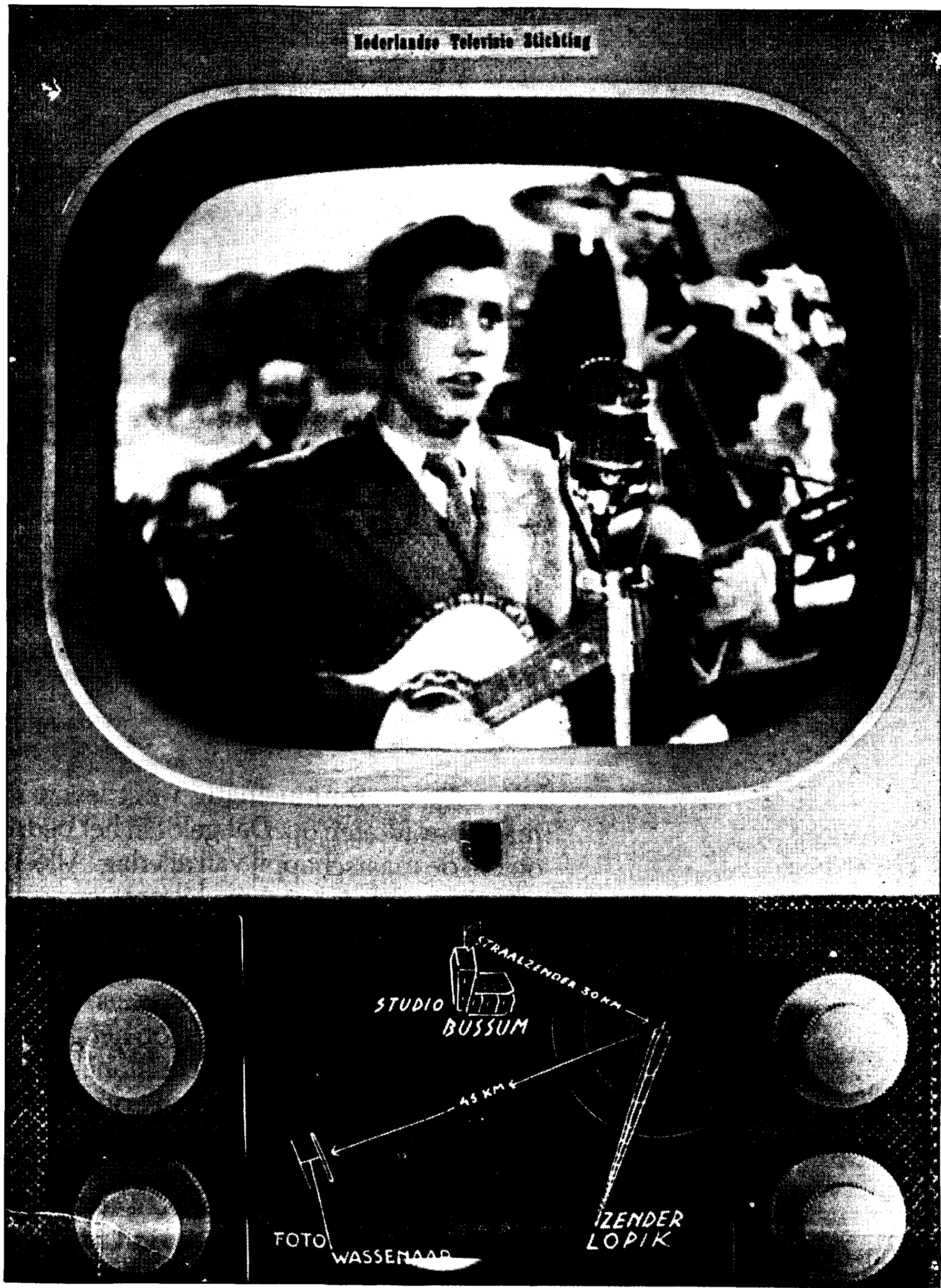
Jo was een vrolijke jongen, zonder problemen. Zus Kitty: „Met carnaval bijvoorbeeld. Dan was het pas echt feest. Dan trokken we met de hele bende vrienden en vriendinnen naar Oberbayern, in Sittard. Daar werd gedanst, gesprongen en plezier gemaakt”.

Ontdekt in België

In oktober 1952 kwam Jo Erens in Hasselt in contact met Jef Claessen, de toenmalige productieleider van de Vlaamse Gewestelijke Omroep Limburg, die nu deel uitmaakt van BRT 2. Kitty Vorstermans: „Jo ging wel eens vaker de Maas over. Hij hield van de Maaskanters en van de Belgen. Voor een paar pintjes zong hij daar soms een avond lang.

Aan Jef Claessen heeft Jo veel te danken. Die bezorgde hem de definitieve doorbraak. Ook mensen als Jacques Brel en Toon Hermans stonden in hun beginperiode in Hasselt voor de radio-microfoon. Claessen was een echte vriend voor hem. Samen met zijn leraar Matti Niël vormden ze in die dagen een onafscheidelijk drietal. Jo componeerde en schreef de tekst voor al zijn Limburgse en Sittardse liedjes en ook carnavalsschlagers als 'Doe hobs de kop los' kwamen uit zijn pen. Dat laatste is heel wat minder bekend.”

De 'successstory' van Jo Erens als zanger doet denken aan het spreekwoord van de profeet die in eigen land niet wordt gewaardeerd. Maar daarin kwam 'na Hasselt' verandering. De Regionale Omroep Zuid in Maastricht inviteerde Jochem Erens als 'vaandrig' voor het Anjerfonds

Jo Erens, populair aan weerszijden van de Maas

Sittardse troubadour werd 'ontdekt' voor de Belgische radio-microfoon

BRUSTEM/SITTARD - Lichte muziek, amusement. In de beide Limburgen hoeft men niet lang na te denken bij het noemen van twee namen die meteen in het oog (zeg maar 'in het oor') springen. Dié van showman Toon Hermans en dié van Jo Erens. Allebei geboren en getogen in Sittard hebben ze hun afkomst nooit verloochend. Aan weerszijden van de Maas is men daar maar wat trots op. Zo gaat de Belgische Limburger er 'prat' op dat het talent van Jo en Toon dáár werd ontdekt. In Nederlands-Limburg weet men zich verzekerd dat de wieg van deze artiesten heel pertinent in Sittard stond. En omdat de populariteit van Jo en Toon in de loop der jaren ook in de rest van ons land en in Vlaanderen goed is doorgedrongen, kan menige Limburger zijn chauvinisme vaak niet onderdrukken. Waarom trouwens ook.

van prins Bernhard, dat gelden inzamelde voor culturele en charitatieve doeleinden. Met het Anjerlied werd Jo Erens op slag bekend. Een hitparade bestond in die tijd nog niet, maar de Limburgse troubadour was wel welkome te beluisteren voor de ROZ-microfoon. En dat in een

tijd waarin iedereen nog naar de radio luisterde omdat de tv - die toen driemaal per week kort werd uitgezonden - nog maar in zijn kinderschoenen stond. De bekroning van deze Anjer-aktie was een ontvangst en een optreden van Jo voor de koninklijke familie in Soestdijk.

Schuurtje

Als autodidact en met zijn sonore baritonstem ontwikkelde Jo Erens een eigen stijl. Kitty Erens: „Hij ging zich interesseren voor de klassieke muziek en begin 1953 vertrok hij naar de Operaklas van het Amsterdamse

De televisie in ons land verkeerde nog in een experimenteel stadium toen Jo Erens op 21 februari 1953 als een van de eerste Limburgers met zijn 'Limburg allein' op het KRO-scherm kwam

Conservatorium. Hij kreeg een beurs, maar de rest van de kosten was voor hemzelf. Mijn man (afkomstig van Maastricht) werkte toen bij poetsmiddelenfabriek Erdal. We woonden daarom in Amersfoort. Voor Jo was het dus gemakkelijker om, inplaats van steeds vanuit Amsterdam naar Sittard op en neer te reizen, bij ons in te wonen”.

Kitty en haar man herinneren zich dat nog goed: „Bij ons in Amersfoort oefende Jo en, omdat we geen last met de burens wilden, gebeurde dat in een van de twee schuurtjes achter het huis. Zijn stem ging ons door merg en been, het was geweldig, echt waar”.

Na amper twee maanden Conservatoriumstudie mocht Jo bij een publieke voorstelling (waarbij o.a. prinses Beatrix aanwezig was) de Musetterol uit 'Don Giovanni' van Mozart te zingen.

Het treft wel pijnlijk dat de laatste rol, die hij voor zijn dood repeteerde en die misschien te veel van zijn krachten heeft gevegd, juist de rol van Boris Godounov was. In dit werk, van Modest Moussorgsky, staat de dood centraal.

Herinneringen

Had Jo Erens behalve muziek nog andere hobbies? Zus Kitty: „Toen hij nog jongen was timmerde hij graag. Wat wil je met een vader als meubelmaker. Ik zeg maar: de appel valt niet ver van de boom”.

In voorgaande publicaties staat nergens vermeld of Jo Erens behalve vrienden ook wel eens een vriendinnetje of een meisje heeft gehad. Per slot van rekening zong hij toch over dat 'aardig maedje, dat bellefeurke' en 'Mie

● Nóg een kiekje uit het familie-album: Jo Erens in 1938, toen tien jaar, op de bank van de lagere school in Sittard.

● Een zeer zeldzaam kiekje: Jo Erens (links) oog in oog met de door hem vaak bezongen Sittardse stadsfiguur Zefke Mols

● Zus Kitty Vorstermans-Erens: „Ondanks een kort leven, had Jo wel een fijn leven”. Naast haar echtgenoot Wil, die het wel en wee van zijn zwager ook van nabij heeft meegemaakt

● Jo Erens, voor de gelegenheid verkleed als één van de 'Boertjes van Buuten', van het KRO-orkest dat samen met zangeres Drika in de jaren vijftig razend populair was

mupke' in het 'Vriessjeleed'. Als zus ging Kitty niet heimelijk de handel en wandel van Jo na. „Maar”, zegt ze, „ik weet wel dat Jo veel correspondeerde met een meisje uit Roermond en fanmail - vooral bij de radio in Hasselt - was er ook genoeg”.

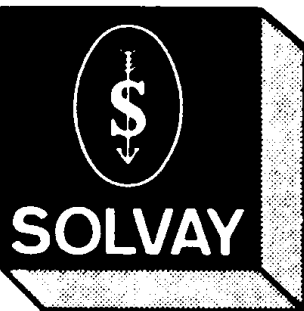
Was er ook nog een lievelingsgeacht of iets dat Jo boven alles graag at? „Jawel hoor: kaas daar kon je hem dag en nacht voor wakker maken”.

Alleen maar prettige herinneringen? „Dat wel,” zegt Kitty, „alhoewel er in 1944 bij de bevrijding van Sittard ook een minder prettig voorval was. Er was feest op de markt in Sittard. Opeens riep iemand: 'de Prusse komme trök'. Jo en zijn vrienden zijn toen over de daken van de huizen gevlucht. Een van hen werd daarbij doodgeschoten. Dat was vreselijk”.

De allerlaatste herinnering aan Jo Erens van zus Kitty: „Mijn man en ik waren in de Kakert in Schaesberg op bezoek bij m'n

broer. Daar werden we verwittigd dat er iets met Jo niet in orde was, maar we wisten toen nog niet dat hij dood was. Dat hoorden we pas later op de trein van Sittard naar Amersfoort. De laatste keer dat ik Jo, enkele dagen voordien, had gezien was toen hij weer met de trein naar Amsterdam ging. Ik zei nog: 'Jong, kem dien haore ins'. „Zijn laatste optreden in zijn vaderstad Sittard was op een klassieke liederenavond op 6 januari 1955. Het tragische bericht over zijn dood kwam twee weken later, op die bewuste 21ste januari. We herinneren het ons nog als de dag van gisteren. Triest, inriest. De begrafenis in Sittard was ontroerend. Er waren ontzettend veel mensen en oud-burgemeester Coenders hield een toespraak. Toen bleek hoe geliefd onze Jo was. Hij had een kort, maar wel een fijn leven gehad. En dat is een kleine troost, want we missen hem elke dag op-nieuw”.

Harrie Cremers

Solvay is een chemisch concern met meer dan 290 vestigingen in 32 landen. Het heeft een omzetcijfer van ruim 13 miljard gulden en meer dan 45.000 werknemers over de gehele wereld. Het hoofdkantoor bevindt zich in Brussel, alsmede een research-centrum voor onder andere materiaalstudies, biochemie en genetische engineering.

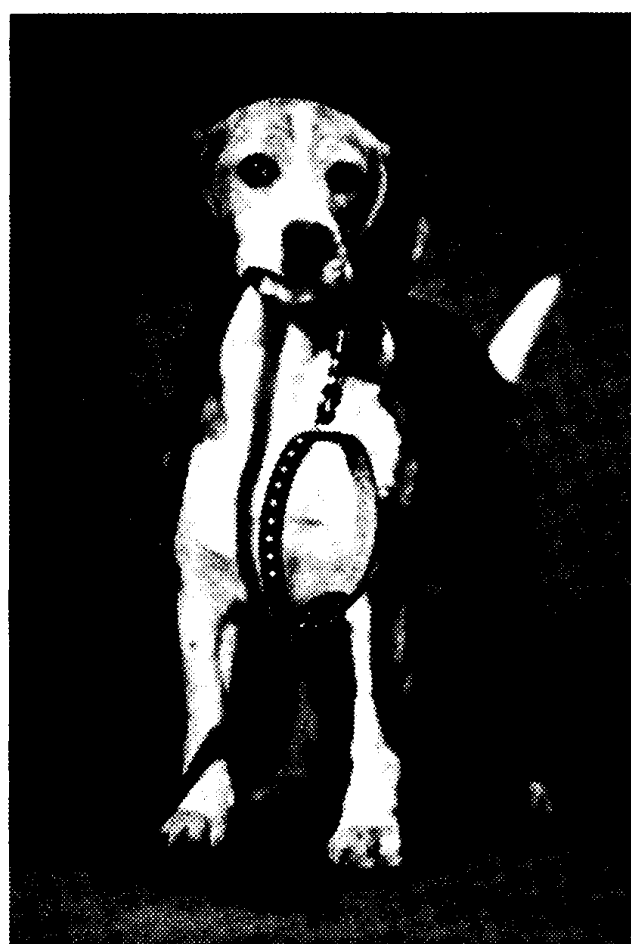
Solvay Chemie B.V.

In het Limburgse Herten (bij Roermond) is het productiebedrijf van Solvay Chemie B.V. gevestigd. Momenteel telt het bedrijf ongeveer 400 medewerkers.

Een belangrijke activiteit van de fabriek is de elektrolyse van een keukenzoutoplossing, waaruit chloor, natronloog en waterstof verkregen wordt. Naast de chloorelektrolyse is er ook nog een natriumchloraat elektrolyse (natriumchloraat wordt o.a. gebruikt voor het bleken van textiel en papier). Daarnaast worden op het fabrieksterrein nog waterstofperoxyde en enige katalysatoren geproduceerd.

SOLVAY CHEMIE B.V.
Scheperweg 1, 6040 CV Herten, Tel. (04750) 8 48 88

SOLVAY CHEMIE

Een actieve inzet leidt vaak tot een verrassend resultaat.

Routinematig werk levert meestal clichématige resultaten op. Dat geldt in het bedrijfsleven, maar ook in de maatschappij van alledag. Alleen door inzet en een eigen visie is het mogelijk tot verrassende resultaten te komen. En alleen door een nuchtere kijk op zaken komen er doeltreffende oplossingen aan het licht.

De TRN Groep is een samenwerkingsverband van vier maatschappen op het gebied van de zakelijke dienstverlening: accountancy, belastingadvies, administratie-consultancy en organisatie-advies. De groep combineert een actieve inzet met een gedurfde visie en een pragmatische instelling. Het resultaat: adviezen waar u als ondernemer echt iets aan heeft.

De TRN Groep in Limburg is te vinden in Heerlen en sinds kort ook met een nieuwe vestiging in het MECC Business Centre in Maastricht.

Wilt u meer weten over de dienstverlening van de TRN Groep, neem dan contact met ons op. Uw reactie zal leiden tot een verrassend resultaat.

TRN Groep

ONDERNEMEND IN ZAKEN.

De TRN Groep is een samenwerkingsverband van de Nederlandse Accountants Maatschap de Tombe (register-accountants), Begheyn & Sneepe Melse (belastingadviseurs), Van der Laan & Siebesma (accountants-administratie-consultanten) en Volder & Vis (organisatie-adviseurs).

Akerstraat 85-87, 6417 BK Heerlen.

Telefoon: 045-719077.

Gaetano Martinolaan 85, 6229 GS Maastricht. Telefoon 043-618200.

TOONAANGEVENDE
FABRIKANT
VAN PACEMAKERS
EN ANDERE
BIOMEDISCHE
APPARATUUR

Medtronic B.V.
Wenckebachstraat 10
6466 NC Kerkrade

Postbus 1013
6460 BA Kerkrade
Holland
Tel. 045-438585

GOODYEAR

Vector

DE BAND VOOR ELK WEERTYPE.

Ontwikkeld voor uitmuntende trekkracht op **droge, natte, besneeuwde en beijzelde** wegen.

VECTOR, de band met het unieke loopvlak, is voorzien van schuin natuurlijk verloopende profielgroeven die water snel en gemakkelijk verspreiden.

De speciale rubbersamenstelling zorgt voor een enorme wegvastheid bij alle weersomstandigheden. VECTOR is uitzonderlijk geruisarm op droge wegen.

Bandenspecialist Kicken geeft u alle gewenste informatie.

Bandenspecialist

KICKEN b.v.

VOERENDAAL
Valkenburgerweg 41
tel. 045 751700

MAASTRICHT
Bemelerweg 90
tel. 043-621515

TEGELEN
Kaldenkerkerweg 96
tel. 077-733433

SITTARD
Bergerweg 59
tel. 04490-10707

In Melick-Herkenbosch, vlakbij Roermond, bevindt zich het belangrijkste productie- en verkoopcentrum van het Rockwool-concern, dat in Denemarken zijn hoofdzetel heeft en in dat land ook zijn oorsprong vindt. Bij Rockwool International werken momenteel in totaal 5200 mensen. Rockwool is 's werelds grootste fabrikant van steenwolprodukten. Het heeft in 9 Europese landen en in Canada productiebedrijven of verkoop- en researchafdelingen.

Rockwool brengt een grote verscheidenheid aan steenwolprodukten op de markt, zoals isolatiematerialen, die toegepast worden in de woning- en utiliteitsbouw en industrie, esthetisch en akoestisch hoogwaardige plafonds, een werkelijk uniek groeimedium voor de glastuinbouw en een speciale toepassing, die o.a. asbest kan vervangen.

In Nederland werken bij Rockwool zo'n 1400 medewerkers, die samen een omzet van ongeveer 400 miljoen realiseren. Van die omzet wordt meer dan 50% geëxporteerd.

ROCKWOOL HEEFT SUCCES EN GROEIT.

De steenwolmarkt biedt nu én in de toekomst steeds ruime perspectieven. Een moderne en open stijl van leiding geven, die mensen de kans biedt zelf initiatieven te ontplooiën en de eigen verantwoordelijkheid sterk aanspreekt om daardoor snel en optimaal resultaat te boeken, is onze basis voor de best mogelijke benutting van kansen.

Rockwool wil dit succes graag voortzetten en kan hier ook een vervolg aan geven vanuit een sterk besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid, gericht op mens en omgeving. Vandaar dat Rockwool een grote inspanning levert om de uit het productieproces voortvloeiende belasting van het milieu sterk en beslissend te reduceren.

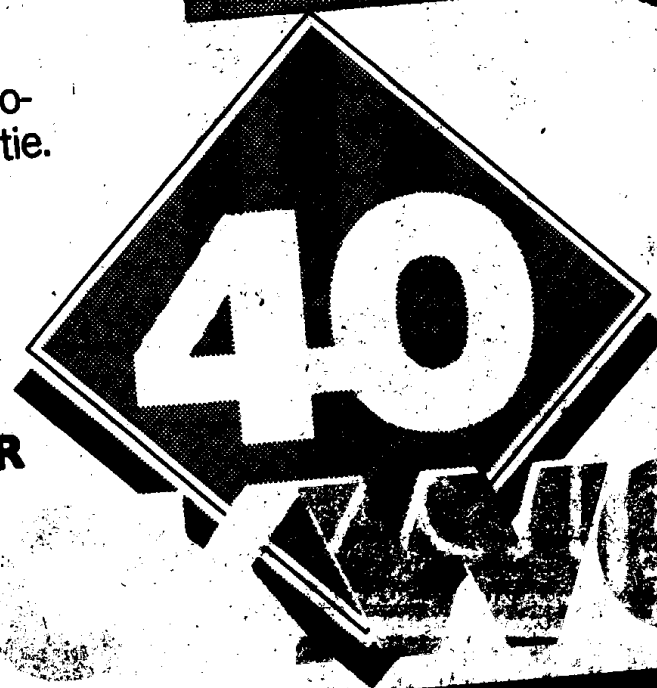
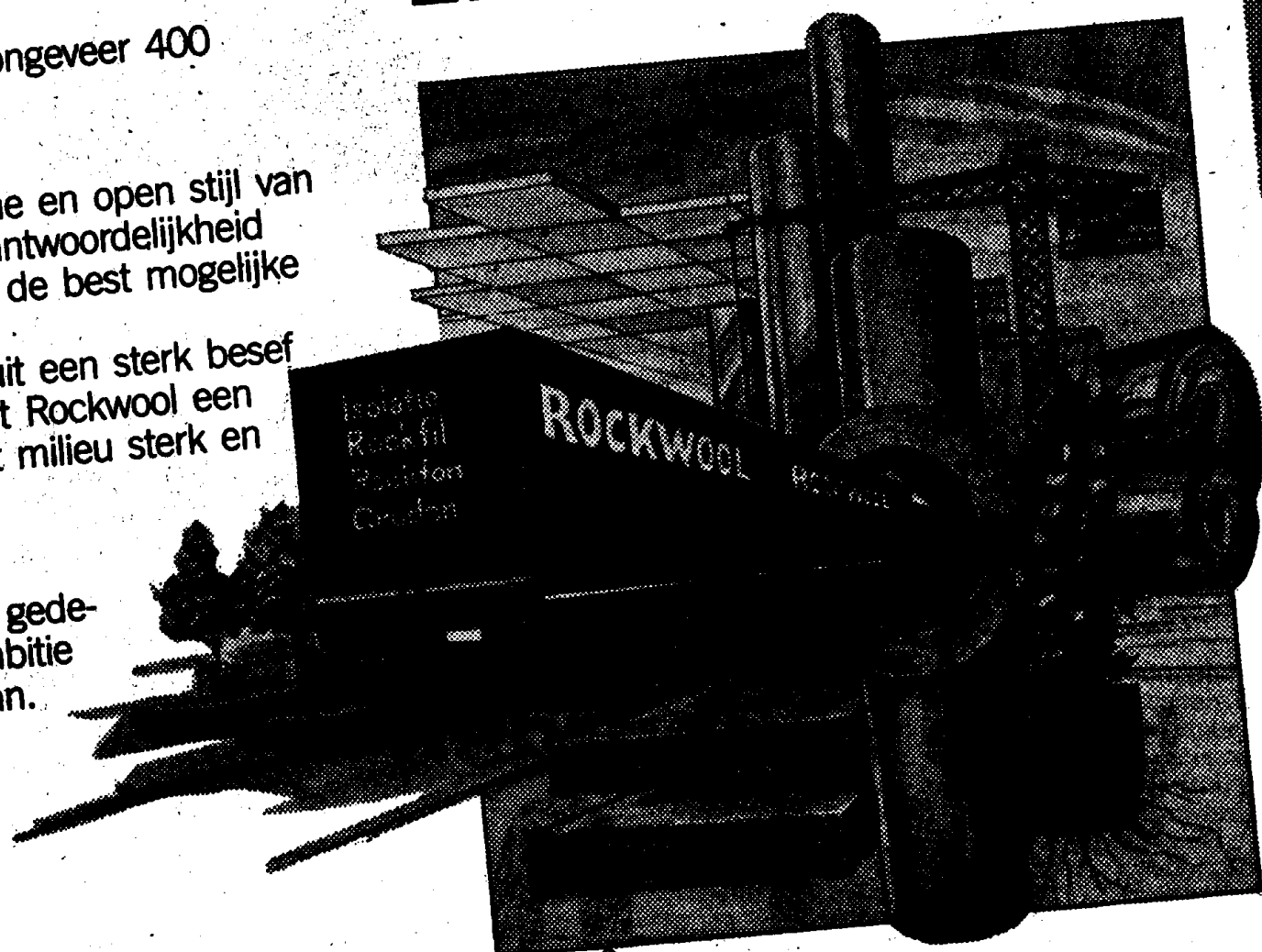
Rockwool is een dynamisch bedrijf, het boekt uitstekende resultaten en groeit.

Binnen Rockwool is steeds op elk niveau plaats voor professionals, voor mensen met gedegen vakkennis, creativiteit en een praktische instelling. Gekoppeld aan teamgeest, ambitie en doorzettingsvermogen betekent dit een hechte basis voor een succesvolle loopbaan. Rockwool stelt hoge eisen en behoort dus aan hoge verwachtingen te voldoen. Rockwool biedt daarom een voortreffelijk pakket arbeidsvoorwaarden, dat de toets van iedere vergelijking kan doorstaan. Bovendien wordt er aan iedereen, op elk niveau en in elke functie de kans geboden zich verder te bekwalen en te scholen. Een interne opleidingsafdeling met een scala aan zelf ontwikkelde cursussen, een management development programma en individuele ontwikkelingsprogramma's zijn de instrumenten die Rockwool als ondersteuning biedt.

Wie geïnteresseerd is in een uitdagende werkomgeving, een inspirerend arbeidsklimaat en zijn professionalisme in tastbare resultaten vertaald wil zien, kan contact opnemen met de afdeling Personeel en Organisatie. Een sollicitatiebrief in een portvrije enveloppe naar:

Rockwool Lapinus BV,
afdeling Personeel en Organisatie,
Antwoordnummer 99, 6080 VB Roermond.
Telefonisch contact is ook mogelijk via de telefoonnummers
04750-88562/88622/88571/88523.

ROCKWOOL: PROFESSIONEEL, SUCCESVOL EN UITDAGEND!

MAKEN
MET RUIM 3000 MEDEWERKERS
ALLES VOOR U!

Postbus 330
6400 AH Heerlen
Telex: 56998
Telefax: (045) 727200

onze centrale bedrijfsfilosofie is:

**KWALITEIT
FLEXIBILITEIT
BETROUWBAARHEID**

Beersdalweg 104
6412 PE Heerlen

Telefoon: (045) 720100

INDUSTRIEEL BEDRIJF BEERSDAL

Beersdalweg 104, 6412 PE Heerlen
tel.: (045) 720100
telefax: (045) 727200

- * plaatbewerking
- * profiel- en buisbewerking
- * spuitlij
- * laslij
- * montage

INDUSTRIEEL BEDRIJF DE LOCHT

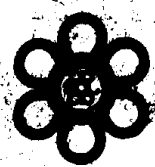
Beekbachstraat 2, 6486 NC Kerkrade
tel.: (045) 413344
telefax: (045) 424226

- * metaalij
- * houtbewerking
- * papierbewerking, boekbinden
- * draadbomenkonfektie
- * motoren wikkelen
- * draadlijperij
- * assemblage
- * verpakken
- * verbouwen

INDUSTRIEEL BEDRIJF MOLENBERG

Werkhofstraat 10, 6416 SK Kerkrade
tel.: (045) 423441
telefax: (045) 422714

- * bedrukken en tamponeren
- * laserij
- * spuitlij
- * laslij
- * plaatbewerking
- * metaalkonfektie
- * draadkonfektie
- * metaalij
- * technische tekeningen
- * montage
- * assemblage
- * verpakken

ZOL-BUITENBEDRIJVEN

Europaweg Zuid 401, 6381 KZ Landgraaf
tel.: (045) 324444
telefax: (045) 324695

- * ontwerp, aanleg en onderhoud van groenvoorzieningen en bestratingen
- * schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden
- * handelskwekerij van potplanten
- * tuincentrum voor verkoop aan particulieren, aangesloten bij de landelijke keten van kwaliteitscentra onder de naam: EUROPATUIN LANDGROEF
- * Onderhoud auto's en machines

BEDRIJF DAC (DETACHERINGEN EN ADMINISTRATIEF CENTRUM)

Crutserveldweg 6, 6416 AD Heerlen
tel.: (045) 710615
telefax: (045) 713765

- * detacheringen
- * offset- en sneldrukken
- * dataverwerking
- * administratiekantoor
- * computerservice
- * archiveringszorging
- * micro-verfilming

OPENBARE GOLF BRUNSSUMMERHEIDE B.V.

Postbus 9, 6440 AA Brunssum
Rimburgerweg 50, Brunssum
The Netherlands
Tel. 045-270968
NMB-Brunssum 65.77.65.627
K.v.K. Heerlen 37410

Feestgangers hebben de juiste sfeer ontdekt.

Ideale mogelijkheden voor uw
recepties, parties en bruiloften.
Met dat beetje extra sfeer dat uw
feest sprankelend maakt, uw
receptie stijl geeft en uw bruiloft
onvergetelijk maakt.

150 JAAR LIMBURGEN

**150 jaar
beide Limburgen**

150

IBR is veelzijdig in installatietechniek.
Wij engineeren en voeren werknijdbouwzaamheden.

installaties uit op het gebied van: ■ centrale
verwarming, ■ luchtbehandeling en afroeding.

■ sanitaire techniek, ■ Sprinkler-installaties,
■ industriële leidingsystemen, ■ staalconstructies

en ■ energietechniek. In industriële bouw,
utiliteitsbouw, recreatie, gezondheidszorg.

renovatie- en woningbouw. Veelzijdigheid ook
in de toepassingsgebieden dus.

Installatiebedrijf Roderland bv
Postbus 380, 6460 AM Kerkrade

Steenbergstraat 25
Telefoon 045-436363

Telefax 045-436377

Installatie Bedrijf
IBR
Roderland bv

eurostroom

Meet-, regel- en elektrotechniek

Eurostroom B.V. is een zelfstandig dynamisch middelgroot installatiebedrijf en actief in industrie en utiliteitsbouw op het gebied van procesbesturingstechniek, automatisering, datacommunicatie, meet-, regel- en elektrotechnische installaties, alsmede fabricage en assemblage van bedienings- en controlepanelen, alsook apparatenkasten.

Eurostroom B.V. is momenteel gevestigd te Kerkrade en zal medio 1989 verhuizen naar Technopoort Europe bij Airport Maastricht.

Eurostroom B.V.
verzorgt het complete pakket, t.w.

- engineering
- installaties
- onderhoud en revisie
- service

Gelre Gulick Vastgoed B.V. Echt

*Een actieve bemiddelaar voor
particulieren en bedrijven.*

Echt - In een fraai, modern opgekl. kantoor aan de Kerkveldweg West 28a in Echt is sedert 1983 Gelre Gulick vastgoed B.V. gevestigd. Bij naam van deze bemiddelaar in omroepend goed, verzekeringen en hypotheek verrijkt naar het oude hertogdom Gulick en hertogdom Echt, waarvan Echt eeuwenlang de grane vormde.

Nadat het kantoor in Echt beschikt Gelre Gulick Vastgoed B.V. ook nog over een vestiging in Heerlen.

WERKGEBIED

De gehele provincie Limburg vormt het werkgebied van het bedrijf. Recent heeft men de vleugels ook uitgespreid naar bijv. de provincie Flevoland, waar men momenteel erg actief is, en met succes.

ACTIVITEITEN

Gelre Gulick Vastgoed B.V. is gespecialiseerd in bemiddeling van onroerend goed, hypotheek en verzekeringen.

Tot voor kort bemiddelde het bedrijf uitsluitend in nieuwbouwtransacties in geheel Limburg.

Sinds kort bemiddelt het bedrijf ook in bestaand onroerend goed, en niet zonder succes.

De zo belangrijke hypotheekadviesgeving is bij Gelre Gulick Vastgoed B.V. in vertrouwde handen.

Men biedt een onafhankelijk advies en bemiddelt voor vele banken, verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen.

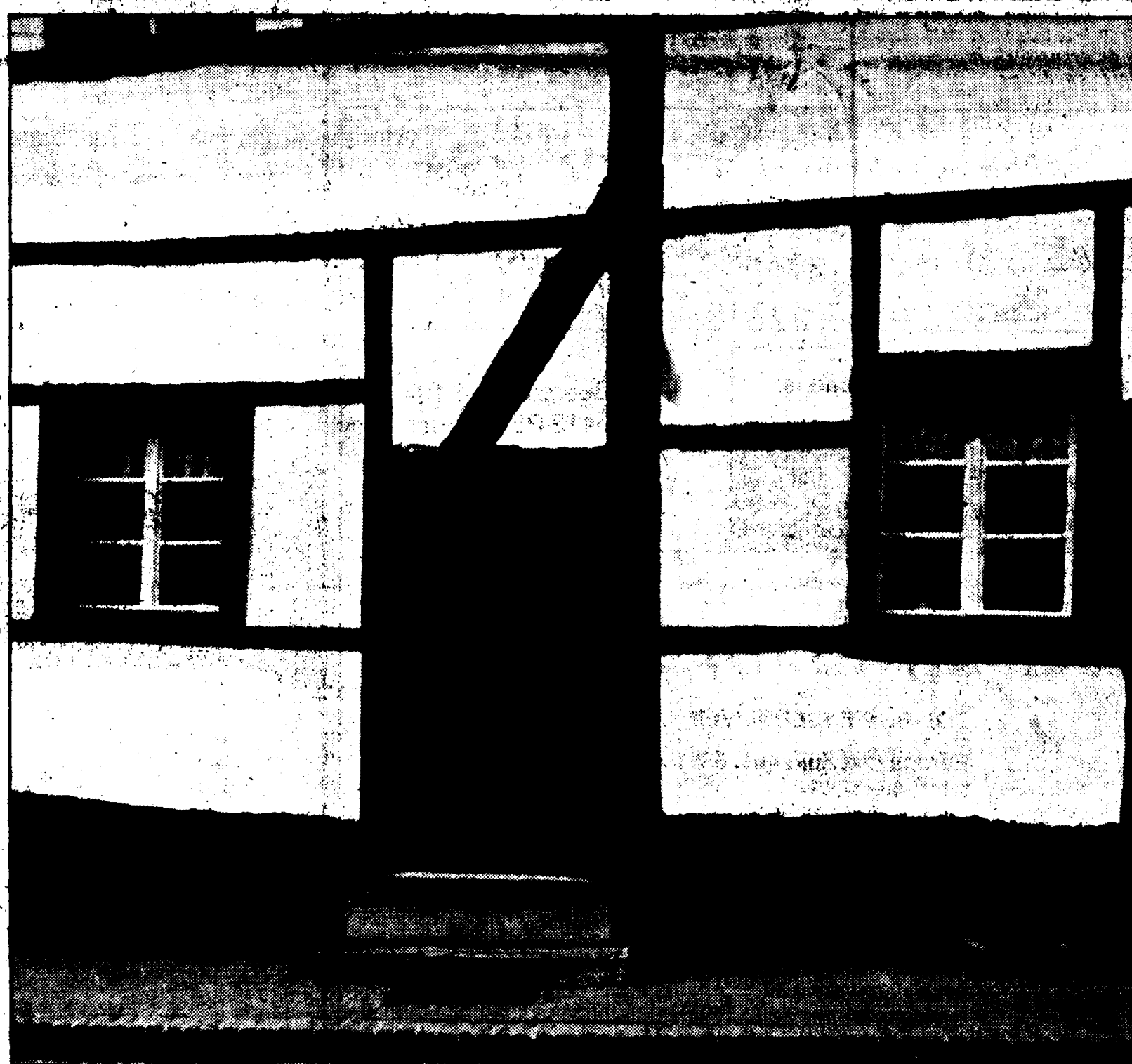
Verzekeringen zijn eveneens een hoofdactiviteit van het bedrijf. Gezien het grote aantal

verzekeringmaatschappijen waarmee het bedrijf samenwerkt, kan voor zij het bedrijf als partner aan zo goed mogelijk advies en verzekering worden verstrekt.

KORTOM, SAMENVAT
Een dynamisch en onafhankelijk bedrijf, waar u voor een goed en vertrouwd advies terecht kunt.

Precies wat u voor ogen stond, zo'n origineel Limburgs vakwerk-huis. Maar u wilde zekerheid inzake het financiële plaatje. Dus stapte u naar het Bouwfonds voor Limburgse Gemeenten. U liet zich uitvoerig adviseren door objectieve vakmensen, die de plaatselijke situatie van haver tot gort kennen. Die u netjes voorrekenen welke hypotheek, bij uw inkomen, de meest gunstige is. Die u wezen op de mogelijkheid van extra aflossing omdat uw vrouw voor een tweede inkomen zorgt. Die de fiscale aspecten gisshelder voor u op een rijtje zetten.

Net als de mensen van het Bouwfonds zelf, zal uw hypotheekbemiddelaar of verzekeringsadviseur u graag van dienst zijn bij het kiezen van de juiste hypotheekvorm.

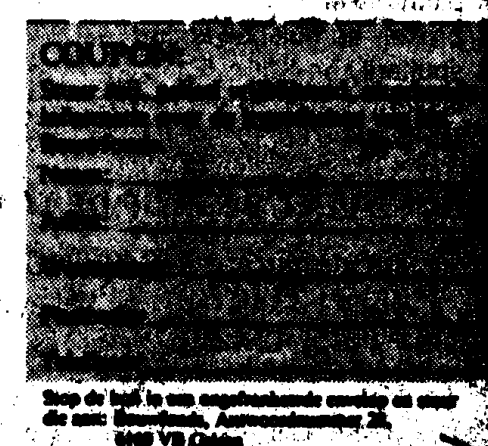
Vakwerk zoekt u, ook in financieel opzicht...

Gelukkig bent u een hypotheek van het Bouwfonds

Bij u bijvoorbeeld uitvoerig informeren over de voordelen van een hypotheek met een rente die 30 jaar vast blijft.

Maar u ook vertellen dat bij het Bouwfonds deze vaste rente zelfs te combineren is met de SpaarVast Hypotheek, waarbij u maximaal gebruik maakt van het belastingvoordeel.

De flexibele opstelling van het Bouwfonds blijkt, wanneer het wenselijk is dat de hypotheek wordt aangepast. Want net als u, denkt ook het Bouwfonds graag aan de toekomst!

Voor nadere informatie kunt u gebruik maken van de coupon of ons even bellen.

Geleen, Jos Klijnenlaan 288,
Tel. 04490-88588
Roermond, St. Christoffelstraat 12,
Tel. 04750-16355
Venlo, Nijmegenweg 28
(bij Trefcentr.) Tel. 077-541945

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

Het mooie van de smokkel is er nu wel af

Limburg. Sinds 1839 verdeeld tussen het koninkrijk Nederland en het koninkrijk België. Maar nog steeds een Andorra op zich. Ruim anderhalve eeuw gekweld door de heerschappij en de grillen van twee verschillende bazen. Maar nog steeds die eigen identiteit. Al evenlang behept met een grens, zowel geografisch/politiek als economisch/maatschappelijk gezien. Maar nog steeds dezelfde individuen, die elkaars pappenheimers zijn.

Kortom, een dierbaar oord. Voor Belgen en Hollanders slechts 'n eenmalige verrijking. Maar voor de Limburgers, zeker met de blik op het 150-jarig jubileum, dubbel dierbaar.

Want daar waar Manneke Pis en de Vliegende Hollander niet verder komen, daar reikt het bronsgroen nog tot in de Kempen. En daar waar Holland ophoudt en België teveel op Frankrijk begint te lijken, daar vind je nog het eikehout plus de malse korenvelden: dubbel dierbaar.

Ook dank zij - hoe tegenstrijdig - de Rijksafbakening in 1839, is Limburg voor de Limburgers dubbel dierbaar. Want toen Willem I in Londen het Tractaat der 24 artikelen onderschreef, werd Limburg een tweelingkind van de Maas, als een zuigeling verankerd aan beide oevers.

De Limburgers zelf hebben die grens nooit echt serieus genomen. Vooral omdat zij de eigen taal en identiteit er nauwelijks door zagen aangetast. De grens werd echter wel serieus genomen door de Belgen en de Hollanders. Of beter nog: door de kommiezen en de marechaussees. Want smokkelen van Limburg naar Limburg was voor de Limburgers - hoe kan het anders - een dubbel dierbare bezigheid.

In den beginne werden tussen de twee nieuwe provincies slechts gedachten van verzet gesmokkeld. Want de 'tractatie' van Willem I in Londen had kwaad bloed gezet onder de Limburgers, die bij Nederland gingen behoren. Heel even leefden er plannen voor een opstand, zoals die zich in 1830 had voorgedaan in wat nu Belgisch Limburg heet, toen trouwens ook al in verband met de herindeling van grondgebied. Maar zover kwam het uiteindelijk niet.

Zout

Pas in 1870, toen in België de belasting op het zout werd afgeschaft en het een lucratieve bezigheid werd dit goedje naar Nederland te brengen, begon tussen de beide Limburgen het smokkelen.

Zout was in die dagen een belangrijk product, dat met name voor het inpekelen van vlees en de bereiding van boter werd gebruikt. Een dubbelte winst per kilo betekende toentertijd voor een noodlijdend gezin een aardig extraatje, waar heel wat hongerende kindermonden mee gevoed konden worden. Tegenwoordig wordt er tussen de beide Limburgen geen korrel zout meer gesmokkeld. Misschien omdat het nu massaal en gratis vanuit de Kalimijnen deze kant opkomt...

Na de eeuwwisseling kwam het smokkelwerk pas goed op gang en toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak en de Duitsers België (en haar voorraadkelders) bezetten, waren daar alle consumptiegoederen van harte welkom. Nu was het de beurt aan de Nederlandse Limburgers om de marechaussees en de kommiezen te slim af te zijn. Zo ongeveer alles werd op de gekste manieren de grens overgehouden: vlees, aardappels, zeep, olie, petroleum. In zakken (pungels), onder kleren, in schoenen of in geheime bergplaatsen van kruiwagens en paardekarren.

De notoire smokkelaars beleefden in die tijd, ondanks de soms forse winsten, bange dagen. Want de Duitsers waren toen al niet gierig met munitie en de grenswachten aan neutrale Nederlandse zijde vonden destijds ook regelmatig de trekkers van hun schrootbuksen.

2000 Volt

Veel Limburgse maar ook Brabantse smokkelaars kwamen in die tijd om. Temeer daar de Duitsers langs de hele Belgisch-Nederlandse grens een draadversperring hadden aangelegd, die continu onder stroom stond (2000 volt). Veel pungelaars zijn hieraan tenonder gegaan, maar er waren meer smokkelaars, die er letterlijk onder door gingen en ondanks de 'Deutsche Gründlichkeit' ongedeerd België bereikten.

Van boven naar beneden:

● Een winkeltje aan de grenstreek in België: goedkope drank en sigaretten als contrabande voor Nederland.

● Tankwagen volgestouwd met boter aangehouden in Kessenich (archiefmateriaal uit 1967).

● Nederlandse boter, gewilde smokkelwaar in vijftiger en zestiger jaren.

● Grenspaal op Nederlands grondgebied, tussen Geulle en Ulestraten. Aan de overkant van de Maas, die hier geregeld werd overgestoken door smokkelaars, het Belgische Uikhoven.

Foto's: Archief Limburgs Dagblad/Richard Willems

In de Tweede Wereldoorlog werd er amper tussen de beiden Limburgen gesmokkeld. Maar toen België en Nederland bevrijd werden, kwam de illegale handel weer goed op gang.

Jean Francot en Thei de Baere uit Maaseik, twee zeventigers die hard op weg zijn om in de tachtig terecht te komen, kunnen daarover meepraten. Samen met twee companen zitten ze in het centrum van Maaseik op een bank. Alsof ze daar zijn neergezet om sterke verhalen te vertellen.

Francot neemt eerst met blauwgrize ernst zijn omgeving op. Daarbij tuurt hij voortdurend naar links en naar rechts. Alsof hij doodsbenauwd is voor kommiezen, met tot pathofoons gespiste oren.

„Als je in die tijd de grens overging en je kwam met lege handen thuis, was je stomweg iets vergeten,” fluistert hij. „Smokkelen was geen misdrijf, maar katekwaad.” En Thei de Baere vult voor de zekerheid nog aan:

„Smokkelen was vlak na de oorlog gewoon bittere noodzaak. Hoewel sommigen het ook voor de lol deden om de kommiezen een loer te draaien en tegelijkertijd een aardig zakcentje bij te verdienen.”

Samen vertellen ze vervolgens de anekdote van de camions; in Maaseik evengoed bekend als het lokale drinklied. Francot: „Het gebeurde op den helle dag. Als ik me niet vergalpooper was het vlak na d'n Tweede Wereldoorlog. Of was het nou daarvoor? In ieder geval was de klap formidabel en hadden we dagen erna nog pijn ervan in de oorkes.” „Klopt,” gaat De Baere verder. „Op die dag nadert een met smokkelmargarine geladen camion Maaseik om van daaruit te verdwijnen richting Nederland, waar in die dagen bijna twintig francs voor een kilo margarine méér betaald wordt. Op hetzelfde moment nadert vanuit Holland een vrachtwagen, die volgestouwd is met goede koffie, bedoeld voor ons Belges. De camion wordt op de hiel gezeten door een stel kommiezen op de

fiets. En de Nederlandse wagen is op de vlucht voor de marechaussees.

Met duizelingwekkende vaart stuiven de camions door de straten, ieder op weg naar zijn eigen grens. Alles gaat goed, todat ze in de buurt van het Maaseiker centrum komen. Daar, niet ver van de marktplaats, knallen de auto's met veel geweld op elkaar.”

Francot smokkelt vervolgens met tijd om de spanning op te voeren. Hij laat de woorden van De Baere geruime tijd bezinken en kijkt opnieuw naar links en rechts als een nerveuze havik, spiedend naar niet aanwezige kommiezen.

„Ik zei het al: de klap was onverdoend. Maaseik schudt nu nog op zijn grondvesten. Maar dank zij die dreun vliegen ook duizenden kilo's margarine en koffie door de laadzeilen heen de straat op. In de verte komen de kommiezen al aangepedaleerd, want de Belgen zijn rap op de fiets. De beide chauffeurs, ongedeerd, weten dat ze een zware sigaar ro-

ken als ze gepakt worden en slaan gelijk op de vlucht. De camions met hun smokkelwaar blijven als stervende zwanen achter voor de aanstormende kommiezen. Maar voor dat die ter plekke zijn, graait de Maaseiker bevolking zoveel mogelijk koffie en margarine van de straat. De smokkelaars hebben ze later nog in de kraag gegrepen. Maar wij hebben in die dagen van goed gesmeerde 'smauwen' en lekkere koffie genoten.”

Een greep uit de categorie 'sterke verhalen' van de heren Francot en De Baere, zoals te verwachten was? Of tóch een levensrecht verhaal, alleen botersmeuig opgedist door smokkelaars van de oude stempel? Waarschijnlijk het laatste. Want Francot en De Baere zijn de 'smokkelvertelkunst' zo machtig, omdat ze vlak na de oorlog zelf ook de weg wisten op het pad van de contrabande...

Francot: „Dat waren nog eens tijden. Ik zie nog voor me hoe we koeien en paarden vanuit Nederland bij laag water door de Maas

● Op de bank in Maaseik. De heren Francot en De Baere vertellen.

joegen om ze op de veemarkt in Diest of Schaffen te verpatsen. En hoe we door diezelfde Maas weer teruggingen naar Maas-tricht. Met vloeitjes, strikgaren en tabak.”

„Spanning en romantiek,” haalt De Baere zijn kameraad weer in. „Ook dat telde in die dagen. Vooral de spanning, want de kommiezen en de marechaussees waren erg gebrand op het arresteren van smokkelaars en de straffen (voornamelijk wekelange opsluiting, red.) waren verre van mals.”

„Weg van deze grijze vertelgoeden uit Maaseik en verder. Het moet nu eenmaal... De Baere geeft een hand. Francot een tik tegen zijn pet. „Laat je niet kisten door de kommiezen,” roept hij nog... Hoe treffend. Want dat is juist het doel. De kommiezen zijn immers ook dierbaar en horen evengoed in dit verhaal. Dus verder langs die zwaar met voeten getreden grens, op zoek naar haar bewa-ers...

Ter hoogte van Rekem: bingo. Langs de weg staan Francois Stalmans en August Nuyts. Lichtblauw geuniformeerd, wapen op de heup. Beiden werken vandaag de dag als heuse kommiezen bij het Belgische ministerie van financiën en houden zich voornamelijk bezig met het steekproefsgewijs controleren van wagens, die de grens passeren tussen de beide Limburgen.

Stalmans en Nuyts waren echter ook al present in de zestiger jaren, toen de strijd tussen de kommiezen en de smokkelaars zich tot een regelrechte oorlog ontwikkelde. Als piepjonge kerels stonden ze toen aan het front als smokkelvangers.

Stalmans, vlot pratend met een niet te slopen glimlach: „Ik was jong en gaf al mijn energie aan het opsporen van smokkelaars. Niet zozeer omdat ik het smokkelen veroordeelde, maar meer omdat je als jong menneke een avontuur wel plezant vond. In die tijd was de goede Nederlandse boter gewilde smokkelwaar. Je kon op een kilo al gauw 40 tot 50 francs verdienen. Vooral bij Kessenich werd veel boter de grens overgebracht. In de vijftiger jaren gebeurde dat nog door arbeiders, uiteraard op kleine schaal. Maar toen de prijs van de boter bleef stijgen, kwamen steeds meer zware jongens op de proppen.”

Criminelen

Waren het eerst de arbeiders die onder hun fietszadel een kilo boter de grens overbrachten; plots kregen Stalmans en Nuyts te maken met regelrechte criminelen in zwaar opgevoerde en gepantserde auto's, die duizenden kilo's boter tranporteerden en nergens halt voor hielden.

„Van smokkel voor den brode was toen zeker geen sprake meer,” zegt Nuyts. „Zeker niet begin jaren zestig. Want toen zat het echte grote geld erachter en deden de bazen van zo'n smokkelploeg alles om hun gigantische winsten veilig te stellen. Zo werden overal wachtposten uitgezet en wapens uitgedeeld. Man-tot-man- en vuurgevechten waren ook al geen zeldzaamheid. Er viel immers goud te verdienen, maar ook veel te verliezen. De smokkelaars werden echter steeds slimmer en brutaler en op een gegeven moment kwam je als kommie altijd een tik tekort. We waren simpelweg niet opgewassen tegen de goed georganiseerde mafia-praktijken van de grote botersmokkelaars.”

Gepantserde auto's, rookbommen, pistolen, slagstaven en kraaietoppen: de bekende handelsmerken van Jef de Smokkelaar.

Stalmans: „Het meest gevreesde wapen was die verrekte kraaietop, bedoeld om de banden van achtervolgende kommiezen aan flarden te rijden. In de jaren zestig werden de kommiezen en de marechaussees in de grenstreek zelfs voorzien van grote Amerikaanse sleen om de smokkelaars bij te kunnen benen. Maar ook daarmee trokken we voortdurend aan het kortste eind, omdat er duizenden kraaietoppen vanuit kachelpijpen in de auto's op de grenswegen werden gestrooid. Ik zeg je, die kraaietoppen, daar was geen doorkomen aan.”

Stalmans en Nuyts kijken met plezier terug naar die bewogen tijden. „We hebben destijds wat weggezet. Maar ook veel gelachen. Nu missen we die spanning. Tegenwoordig gooi je af en toe een kofferbak open en kom je een slecht verstopte slof Belga tegen. Da's alles. En de rest van de tijd maak je vol achter je bureau. Met papieren santakraam. Natuurlijk, het is goed dat er amper nog gesmokkeld wordt tussen Limburg en Limburg. Maar de tijden van veleer spraken toch meer tot de verbeelding.”

Dat er amper nog gesmokkeld zou worden in het Dierbaar Oord, is echter utopie. Zeker in de optiek van Drs. M. Talsma, inspecteur invoerrechten en accijnzen te Maastricht.

Zelf woont hij precies aan de Maasgrens in Eijsden, zoals het een Limburgse inspecteur accijnzen betaamt. Zijn eigen smokkel-anecdote is hij ook al rijk. Want wat Francot en De Baere bijna vijftig jaar geleden met koeien en paarden in de Maas deden, doen Belgische jongeren tegenwoordig met in Maastricht aangeschafte drugs. „Ik zie hem nog halverwege de Maas staan, met een klein pakje boven het hoofd. Eenmaal op de oever zet hij het op een reusachtig lopen. Toch even raar opgekeken.”

„Maar, afgezien van de verdovende middelen, is er nog steeds sprake van een levendige illegale handel tussen de beide provincies. Vooral de smokkel van drank, sigaretten en wapens vanuit België naar Nederland kent nog vele wegen. Zo werden in het eerste halfjaar van het vorig jaar 64 verbalen uitgeschreven aan personen die drank, sigaretten of wapens de grens over wilden brengen. In enkele gevallen was er zelfs sprake van fraude voor duizenden guldens. De meeste zorgen baart ons echter de smokkel van transacties, waardoor de BTW verkracht wordt. In vaktermen heet dat 'carroussellfraude', wat neerkomt op het heen en weer sturen van goederen of diensten door plof-BV's, zodat de belasting ontkomen kan worden. Ook op dat terrein gaat veel geld om. Maar de grensbewaking is stukken moderner en efficiënter geworden en de tijden van de kraaietoppen zijn passé. Anders gezegd: niet de smokkelaars, maar de controleurs voeren nu de boventoon. Maar bovendien: als straks de grenzen van het nieuwe Europa open zijn en de accijnshellingen geharmoniseerd, is smokkel hooguit nog een woord uit het verleden.”

De grenzen van Europa open en smokkel daardoor straks alleen nog maar een herrinering aan opa's goede, grijze tijd? Vast staat in ieder geval dat talloze Limburgers al sinds de 'herverdeling' van hun Dierbaar Oord in 1839 met een knipoog naar de landsgrens hebben gekeken of anders wel opmerkelijk soepel met die afbakening zijn omgesprongen... Misschien is het Limburg van nu juist daarom wel het Europa van morgen al zo'n 150 jaar voor.

Richard Willems

Van Napoleon

1814...

Ook in de departementen van de Nedermaas en de Roer werd de Franse tricolore gestreken. Napoleon had in de Russen zijn meerdere moeten erkennen. Europa zou opnieuw worden ingedeeld. Met dat doel kwamen vorsten en gezanten in de nazo-mer van 1814 in Wenen samen.

Ten noorden van Frankrijk moest een sterke bufferstaat komen. oordeelde het Congres van Wenen. Bijgevolg werd van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden één koninkrijk gemaakt dat onder soevereiniteit van het Huis van Oranje werd geplaatst. Bovendien kregen de Oranjes het Groothertogdom Luxemburg als schadeloosstelling voor verloren bezit. Graag had Willem I er nog een stuk Duitsland bij gehad; met Moezel en Rijn als natuurlijke grenzen. Met dat voorstel vond Willem I echter de koning van Pruisen op zijn weg. Deze aasde op de rechter Maasoever. Maar daar wilden Engeland en Frankrijk niet van weten. Sterker nog: ze eisten dat de grenzen van de Duitse hertogdommen, die reeds aan de Maas reikten, op kanonschotsafstand werden teruggelegd. Zo doende kreeg Limburg er ten noorden van Venlo nog een lifflafje bij.

Ook in Limburg ging het rood-wit-en-blauw in top, toen de Oranjevorst op 21 maart 1815 zijn troon besteg. Hij was koning van vijftienekwart miljoen onderdanen, van wie er 300.000 in Limburg woonden.

Grieven

Over het huwelijk tussen de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden waren de meningen verdeeld. Sommigen beschouwden het als een „mariage de raison“; anderen hielden het op een „mesalliance“. Hoe immers viel een kil calvinisme met een barok katholicisme te rijmen?

Weliswaar legde de koning zijn grondwetsontwerp aan 1.600 notabelen uit het Zuiden voor, maar slechts 500 van hen stemden voor. Door de 200 personen, die om godsdienstige reden hadden tegengestemd en de 300 thuisblijvers bij de voorstemmers te tellen, forceerde hij een meerderheid die in de koninklijke kijkers de proclamatie van de grondwet wettigde. Ofschoon er in het Noorden twee miljoen mensen woonden en in het Zuiden driëneekwart miljoen, werden de zetels in de Tweede Kamer gelijkelijk verdeeld. De leden werden door de Staten van de provincie benoemd. De leden van de Eerste Kamer koos de koning zelf; voor het leven; volgens normen van afkomst, welstand en verdiensten. Zij vergaderden in het geheim. Ofschoon het Noorden een schuld van meer dan f 1.700 miljoen had en het Zuiden van nog geen f 30 miljoen, werden die schulden samengevoegd.

Ook joeg de koning de Franssprekende onderdanen tegen zich in het harnas door het Nederlands verplicht te stellen. Een andere grief van de Zuidnederlanders was dat de Noordnederlanders bij benoemingen in burgerlijke en militaire ambten werden bevoordeeld en dat opkomende industrieën in het Zuiden niet de bescherming kregen die de nijverheid in het Noorden genoot.

Toch profiteerde ook het Zuiden van de aanleg van wegen en kanalen, waarmee Willem I de industrialisatie nieuwe impulsen gaf. Zo kwam er een weg van Maastricht naar Aken (1823) en kon in 1826 de Zuid-Willemsvaart in gebruik worden genomen. Het kanaal verbond Maastricht met Den Bosch. Over de Maas deed een schip er een week tot twee weken over, over de Zuid-Willemsvaart slechts drie dagen. Behalve voor de afvoer van de producten van de Luikse industrieën zou de Zuid-Willemsvaart ook voor de irrigatie van ontginningen in de Kempen kunnen worden benut. Om de katholieken ter wille te zijn sloot Willem I in september 1827 een concordaat met de H. Stoel. Het voorzag onder meer in de oprichting van twee bisdommen in de noordelijke gewesten die tot dan rechtstreeks onder Rome ressorteerden. Limburg behoorde tot het bisdom Luik dat in 1821 bij de herindeling der bisdommen, die tot dan de grenzen van de Franse departementen volgden, in een andere circumscriptione was teruggekeerd. Episcopale aanstellingen stagneerden, doordat de liberalen zich tegen een concordaat verzetten. Het duurde dan ook tot 1829, voordat de Luikse stoel weer was bezet. Pogingen van

mgr Cornelis van Bommel om in het bisdom Luik een klein seminarie te stichten stuitten op verzet van de koning die bovendien een novicenverbod uitvaardigde. Ofschoon fel anti-papist, sloten de liberalen toch een monsterverbond met de katholieken, waardoor de oppositie tegen de koning volwasen werd. De koninklijke boodschap van 11 december 1829 was de druppel die de emmer deed overlopen. Er was enige toegevendheid, maar van ministeriële verantwoordelijkheid, vrijheid van onderwijs en vrijheid van drukpers wilde de koning niet weten. Zijn bestuur bleef een verlichte despotie.

Opstand

Het ontslag uit hun overheidsbanen van volksvertegenwoordigers, die zich bij de behandeling van de 10-jarige begroting „onwelgevallig“ tegenover de koning hadden opgesteld, was de lont aan het kruitvat dat op 25 augustus 1830, op de verjaardag van de koning, ontplotte. Na een uitvoering van „La Muette de Portici“, de opera van Auber, waarin de opstand van de Napolitanen tegen de Spanjaarden wordt bezongen, braken in Brussel onlusten uit. De aria „L'amour sacré de la patrie“ was weldra een hitsige hit. Gepeupel plunderde de woningen van koningsgezinden en verdreef de Nederlandse troepen.

Per diligence bereikte het nieuws over de troebelen in Brussel het Noorden. Koning Willem I stuurde zijn oudste zoon naar Brussel, waar parlementariërs het idee van een administratieve scheiding opperden. De kroonprins beloofde het plan aan zijn vader te zullen voorleggen. Maar het gepeupel wilde meer dan een scheiding van tafel en bed. De straat eiste een eigen staat; een scheiding van taal en wet. Doordat wanorde escaleerde en Franse bannelingen de oproeringen ondersteunden, zond de koning op 23 september 1830 zijn zoon Frederik met een leger van 10.000 man om de opstand met geweld te onderdrukken. In drie dagen tijd verloor hij plusminus 1.000 man. Om verder bloedvergieten te voorkomen trok hij zich uit Brussel terug.

Gesterkt door deze overwinning vormden de opstandelingen een Voorlopig Bewind dat op 4 oktober 1830 de onafhankelijkheid van België proclameerde. De koning op zijn beurt vaardigde een proclamatie tot „eene Algemeene Volkswapening“ uit, „waardoor weldra meer dan 100.000 dapperen gereed stonden om op den eersten wenk des Konings den heiligen strijd aan te vangen“, zo boekstaafde een contemporain geschiedschrijver.

Staat van beleg

In Maastricht werd op 4 oktober 1830 de staat van beleg afgekondigd. Commandant van de vesting was generaal-majoor B.J.C. Dibbets. Hij had zowel in het leger van de Bataafse Republiek als onder Napoleon gediend; was ridder in het Legioen van Eer en in de Militaire Willemsorde. Vanuit Maastricht commandeerde hij de Vierde Divisie, toen in Brussel de opstand uitbrak. Opperbevelhebber van de vesting was op dat ogenblik luitenant-generaal G.H. von Heldring, met 79 de oudste krijger van het koninkrijk. Op 14 september 1830 schreef Dibbets er de koning over. Twee dagen later werd Dibbets tot diens opvolger benoemd.

De vestingcommandant liet de Maas en Zuid-Willemsvaart afsluiten, verbood alle uitvoer en gebod de burgerij voor zes weken virtualiën in te slaan. Voor het garnizoen werd een voorraad van drie maanden opgezolderd. Er zou voorlopig geen markt meer mogen worden gehouden, geen bier worden gebrouwen en geen jenever worden gestookt. Om negen uur was het in café's sluitingstijd.

Onder gewapende escorte liet Dibbets zijn gezin naar Aken brengen. De kortaangebonden vestingcommandant had het veldheersgeluk dat hij zijn geleidingen met troepen, die de Citadels van Luik en Namen hadden moeten prijsgeven, kon aanvullen. Desertie had epidemische vormen aangenomen. Ook generaal-majoor N.J. Daine, die Dibbets als provinciaal commandant

van Limburg was opgevolgd, deserteerde. Het Voorlopig Bewind in Brussel benoemde de houwdegen tot commandant van het Belgische Maasleger dat op 9 november met muziek van de Koninklijke Harmonie in Roermond werd ingehaald. Voor de wallen van Venlo had generaal Daine weliswaar kanonnen in stelling moeten brengen, maar nadat deserteurs de stadspoort wagenwijd hadden opengezet, was de strijd snel in zijn voordeel beslist. Plannen van Bernhard hertog van Saksen-Weimar, die op 21 november 1830 met een detachement van 3.500 man in Maastricht was aangekomen, om Venlo en Roermond te heroveren vielen in duigen, doordat de diplomatieke vertegenwoordigers van de vijf grote mogendheden, die in Londen confereerden, de strijdende eveneens op 21 november 1830 partijen een wapenstilstand oplegden.

Vervolgens verklaarde de Conferentie van Londen België onafhankelijk. Op 20 januari 1831 werden daartoe de „onafhankelijke“ voorwaarden opgesteld. Nederland kreeg de grenzen van 1790 terug en Luxemburg bleef onder heerschappij van Willem I. De staatsschuld zou ongeveer gelijk worden verdeeld, waarvoor België de vrije vaart op Indië zou krijgen. Willem I aanvaardde de voorwaarden; het Voorlopig Bewind in Brussel echter niet. De Belgen wilden Luxemburg, de rechter Maasoever en de linker Westerscheldeoever erbij. De grondwet, die het Belgische Congres in februari 1831 aannam, ging uit van ministeriële verantwoordelijkheid, vrijheid van godsdienst, vrijheid van drukpers en vrijheid van vereniging. Prins Leopold van Saksen-Coburg aanvaardde de kroon en werd op 21 juli 1831 als koning der Belgen ingehuldigd.

Tiendaagse veldtocht

Voor koning Willem I was dat aanleiding voor een veldtocht die op 2 augustus 1831 begon, maar op 12 augustus reeds moest worden afgeblazen. Franse troepen waren de benarde Belgen te hulp gesnel en hadden van de Nederlanders geest dat ze hun posities van 21 november 1830 weer zouden innemen. De vesting Maastricht werd behoorlijk versterkt, waardoor de verhouding militair/burger één op vier werd: 5.000 militairen op 20.000 burgers.

In november 1831 werden in Londen nieuwe scheidingsvoorwaarden opgesteld. Koning Leopold I kon zich met die „24 artikelen“ verenigen, maar koning Willem I niet. Hij weigerde het Waalse deel van het Groothertogdom Luxemburg aan België af te staan, ofschoon hij er de rechter Maasoever voor in de plaats zou krijgen. De afwijzing leidde tot represailles van de Engelsen en Fransen die onder meer de kust blokkeerden. Voorts nam de Franse generaal Gérard de Citadel van Antwerpen in.

Om de vesting Maastricht te treffen kondigde België een uitvoerverbod van graan en hout af. Deswege moest onder gewapende escorte worden gefoerageerd en geproviandeerd alsook hout worden gekapt om de palissaden te kunnen vernieuwen. Dibbets, die kort na een mislukte moordaanslag tot luitenant-generaal was bevorderd, trad kortdaat op. Aanzet tot desertie kwam burgers op twee maanden te staan. Ook duldde hij geen defaitisme binnen de vesting. Ontmoedigende gesprekken over oorlog werden met vier maanden en uitzetting bestraft. Ook spionnen werden na het uitzitten van hun straf verbannen. Geheime politie werkte met betaalde verklikkers. Onder hen was ook een kapelaan die de geestelijkheid in de gaten hield. De clerus was overwegend Belgischgezind. Een kapelaan uit de St.-Mathiasparochie werd uitgezonden, omdat hij had geweigerd voor de koning te bidden; een kapelaan uit de St.-Servaasparochie, omdat hij relaties met oproerleiders zou hebben onderhouden. Na een indrukwekkende afscheidsprek, waarin hij verklikkers en lasteraars hun verdiende loon in het vooruitzicht stelde, vertrok hij in liturgisch gewaad. Half Maastricht liep uit om afscheid van hem te nemen.

Conventie van Zonhoven

Ook in Maastricht was merkbaar dat Nederland en België op 21 mei 1833 een wapenstilstand hadden gesloten. De dwangmaatregelen van de grote mogendheden werden opgeheven en in Maastricht haalde generaal Dibbets de dwarsbalken onder de bogen van de Maasbrug weg. Een maand later troffen Belgische en Nederlandse onderhandelaars elkaar in Zonhoven om er te spreken over een vrije doortocht van Nederlandse troepen over Belgisch grondgebied. In november werd een overeenkomst bereikt. Ingevolge de Conventie van Zonhoven konden troepen via de weg Maastricht-Aken dan wel via de weg Maastricht-Lanaken-Zutendaal-As-Bree-Achel-Valkenswaard worden aan- of afgevoerd. Langs de in- en uitvalswegen van Maastricht waren inmiddels douanekantoorjes verzeen. De smokkel tierde welig. In Maastricht betaalde men voor een kilo suiker slechts 28 cent, in België 40. In Maastricht kostte zout slechts f 6,- à f 7,- de kilo, in België f 12,50. Tel uit je winst!

Bij pauselijk decreet van 16 december 1833 werd Maastricht van het bisdom Luik afgescheiden en tijdelijk onder het gezag van mgr Henricus den Dubbel-den, de apostolisch vicaris van Den Bosch, gesteld. Deze benoemde de Waalwijkse pastoor Paulus van Baer tot deken en zeven jonge priesters tot kapelaan in Maastricht.

Grote onrust ontstond, toen in het voorjaar van 1838 bekend werd dat koning Willem I de „24 artikelen“ alsnog wilde aanvaarden. Dat betekende dat „Limbourg cédé“ terug bij Nederland zou komen. Statenleden, Tweede en Eerste Kamerleden: zij allen smeekten koning Leopold I om alles in het werk te stellen om het oostelijk deel van Limburg voor zijn koninkrijk te behouden. Eind 1838 reisde senator Jean Baptist graaf de Marchant et d'Ansembourg naar Parijs om steun van de Fransen te bepleiten. Als een redder des vaderlands werd de graaf door harmonie en schutterij in Amstenrade ingehaald. Er was goede hoop dat Oost-Limburg bij België zou blijven, zo stelde hij het thuisfront gerust.

Terugkeer

Enkele kilometers verder stonden Pruisische troepen klaar om de rechter Maasoever te bezetten, indien het Tractaat van Londen niet zou worden nageleefd. Geen van de grote mogendheden bleek bereid om het eerder ingenomen standpunt te herzien en daarmee een Europese oorlog te riskeren. Op 18 januari 1839 tekende Nederland en op 19 april 1839 België het Tractaat. Op 22 juni namen staatsraad A.J. Borret en jonkheer J.E.P.E. Gericke van Herwijnen namens koning Willem I Nederlands-Limburg in bezit. Alle ambtenaren bleven in functie. De rechtbank zette zijn werk in naam van koning Willem I voort en de frank bleef vooralsnog een wettig betaalmiddel.

Generaal Dibbets, die in 1835 in de adelstand was verheven, heeft het niet meer beleefd. Op 29 maart 1839 overleed de baron. „Vivat Belge“, klonk het buiten de kerkhofmuren. Maar ondanks deze en andere ongeregelde hief zijn opvolger, luitenant-generaal baron Van Capellen, op 1 juli 1839 de staat van beleg op. Maastricht haalde opgelucht adem.

Duitse Bond

Omdat de Duitse Bond genoegdoening moest worden verschaft voor het verlies van Waals-Luxemburg deed Willem I de Bondsvergadering het voorstel om geheel Nederlands-Limburg met uitzondering van de vestingen Maastricht en Venlo, als hertogdom in de Bond op te nemen. Dat was meer dan waartoe de Conferentie van Londen Willem I had verplicht. De linker Maasoever in Midden- en Noord-Limburg was immers Nederlands grondgebied. Volgens dr J.C. Boogman, die het boek over „Nederland en de Duitse Bond“ schreef, deed Willem I dat aanbod „teneinde van de Bondsvergadering de toestemming te verkrijgen om het gebied, dat als schadeloosstelling voor de Bond

in aanmerking kwam, samen met het territoir, dat hem als koning van Nederland toekwam, als integrerend deel in zijn koninkrijk op te nemen“.

Op 5 september 1839 aanvaardde de Duitse Nationale Vergadering in Frankfurt het aanbod. Het betekende dat de constitutie van de Duitse Bond boven de Nederlandse grondwet zou worden gesteld. Het betekende ook dat het hertogdom Limburg 1.470 manschappen zou moeten mobiliseren die met 1.065 Luxemburgers het Limburgs-Luxemburgse Bondscontingent zouden vormen. De sterkte stemde overeen met één procent van de bevolking. Ofschoon Maastricht niet tot het gebied van de Duitse bond behoorde, werd de vesting garnizoensplaats van het Bondscontingent, waartoe een deel van het Nederlandse leger werd gebruikt. Daardoor bestond het gevaar dat bij een internationaal conflict Nederlanders tegenover Nederlanders zouden komen te staan.

Om de zielzorgelijke problemen te ondervangen, die door afsnoering van Nederlands-Limburg van het bisdom Luik waren gerezzen, gaf paus Gregorius XVI het hertogdom Limburg op 2 juni 1840 de status van apostolisch vicariaat. Tot apostolisch administrator benoemde hij Joannes Augustinus Paredis uit het Belgische Bree.

Tegen het advies van de Raad van State weigerde koning Willem I de Limburgers te laten meepraten en -stemmen over de grondwet van 4 september 1840. Het hertogdom Limburg werd daarmee officieel de elfde provincie van Nederland. Tot eerste gouverneur van Nederlands-Limburg benoemde koning Willem II, die op 28 november 1840 zijn vader was opgevolgd, staatsraad J.E.P.E. Gericke van Herwijnen.

Grenspalen

Zijn naam prijkte ook onder advertenties en affiches, waarmee de openbare aanbesteding van 388 gietijzeren en 356 hardstenen grenspalen op zaterdag 2 december 1843 in het Hotel van het

1839 – 1989. Honderdjaar ontstond. En: wat in Wenen Londen weer ontbonden. Ofschoon diplomaten en Lieshout dook in de 19e eeuw. Want wie een hertog moet natuurlijk wettig worden

Gouvernement te Maastricht werd aangekondigd. De grensvaststelling was geregeld in een verdrag dat de beide koninkrijken op 5 november 1842 hadden gesloten; de grensafscheiding in een overeenkomst die gevolmachtigden op 8 augustus 1843 in Maastricht hadden getekend.

Met f 10.489,50 was La Société de Vennes te Luik de laagste inschrijver voor de levering van 388 gietijzeren grenspalen; met f 4.725,- de firma Stevens uit Maastricht voor de levering van 356 arduinen hulp- en tussenstenen. Op de kegelvormige grenspalen werden de wapens van de beide landen aangebracht, het jaartal 1843 en een volgnummer. Paal nummer 1 werd in Vaals geplaatst, paal nummer 369 in het Zwin tussen Sluis en Knokke. Maar liefst 57 grenspalen waren er nodig om de grens bij Maastricht aan te geven. Dat komt, omdat de grens op kanonschotsafstand van Fort St.-Pieter en Fort Willem moest liggen. De vestingkanonnen hadden een reikwijdte van 1.200 Amsterdamse vamen, oftewel van 2.037,6 meter. Langs de grensscheiding de Maas kwamen dubbele grenspalen: één op de Belgische en één op de Nederlandse oever. Ze hebben dezelfde nummers. De grens loopt er door de thalweg; dat is de lijn langs de diepste

punten van de rivier. Vele Oostlimburgers trokken „de poal over“. Blijkens de volkstelling, die in 1846 in België werd gehouden, waren 10.639 personen uit Nederlands-Limburg afkomstig. Onder de emigranten bevonden zich verscheidene intellectuelen en welgestelden die in België aanzienlijk minder belasting hoefden te betalen.

Niet eerlijk vonden de Oostlimburgers dat ook zij moesten draaien voor de kosten van Tiendaagse Veldtocht en langdurige mobilisatie van het leger. Alom werd geschimpt „les gens de l'autre côté du Meuse“ en op soirées musicales de Momussociëteit in Maastricht klonken de aria's uit „La Muette de Portici“ weer.

Separatisme

Ook adellijke grootgrondbezitters roerden de trom, toen minister Van Hall van financiën in 1843 met een vermogensbelasting dreigde, als een „vrijwillige lening ter voorkoming van een staatsbankroet niet zou worden voltekend. Ze redigeerden adressen en petitie, waarin onder andere bloemd de afscheiding van Limburg werd bedongen. In december 1843 besprak Jean Baptist

Van tot Kremers

ig jaar historie. Hoe 'het' werd verbonden, werd in En: het wij-gevoel bleef, ers bedisselden. Jan van rie van ruim anderhalve ar lang feest gaat vieren, weten wát er precies rdacht.

graaf de Marchant et d'Ansembourg, als voorzitter van de re-
bellerende ridderschap, met
Leopold I de mogelijkheden van
een aansluiting van Nederlands-
Limburg bij België. Een koop of
ruil met Waals-Luxemburg kon
de graaf uit het hoofd zetten. Het
zat er niet in. Bleef de optie van
een zelfstandig hertogdom à la
Luxemburg. In een petitie zette
J.L.Th.A.L. baron van Scherpen-
zeel-Heusch, de separatistenlei-
der in Midden- en Noord-Lim-
burg, de voordelen daarvan op
een rijtje. De storm, die deze en
andere petitie ontzettend, ging
pas liggen, toen bekend werd
dat de lening van Van Hall was
voltekend en de stok (van een
vermogensbelasting) achter de
deur niet meer was te duch-
ten.

Hoog laaide het vuur weer op,
toen de baron uit Baarlo in de zo-
mer van 1847 met een brochure
kwam, waarin hij de „finale” af-
scheiding van het hertogdom be-
pleitte. Hij kreeg de wind mee,
doordat de vorsten van de Duitse
Bond in het voorjaar van 1848
werden uitgenodigd om in hun
vorstendommen verkiezingen
voor de Duitse Nationale Verga-
dering te houden. Met een over-
weldigende meerderheid werden
baron Van Scherpenzeel-
Heusch en diens „luitenanti”
Alex Schoenmaeckers, de burge-

meester van Amby, als vertegen-
woordigers van het Bundesher-
zogtum Limburg voor het parie-
ment in Frankfurt gekozen.

De parlementariërs bepleitten
aanstonds de afscheiding van
hun hertogdom van Nederland.
De Duitse afgevaardigde H.A.
Zachariae, hoogleraar in het
strafrecht, concludeerde in een
rapport, dat op 19 juli 1848 in de
Duitse nationale vergadering ter
discussie stond, dat Limburg
Duitse bodem was en derhalve
aan de wensen van de Duitse
broeders in Limburg tegemoet
moest worden gekomen. Vrijwel
alle afgevaardigden konden zich
vinden in de resolutie dat het
hertogdom Limburg niet langer
als een Nederlandse provincie
mocht worden beschouwd, maar
een Duitse Staat was.

Het toeval wilde dat eveneens op
19 juli 1848 in de Tweede Kamer
in Den Haag over de Limburgse
kwestie werd gesproken. De re-
gering stelde voor om ook het
hertogdom Limburg te betrek-
ken in de omschrijving van het
koninkrijk, waarop de Grondwet
van toepassing zou zijn. Schielijk
trok zij het voorstel in, toen haar
het nieuws uit Frankfurt bereik-
te.

Uitbundig werd in Limburg de
„bevrijding” gevierd. Op vele

plaatsen ging de Duitse vlag uit,
klonken kamerschoten en wer-
den vreugdevuren ontstoken.
Omdat Hollandse ambtenaren
gevaar liepen en het innen van
belastingen steeds moeilijker
werd, werden regeringstroepen
ingezet. „En niet zo weinig”, al-
dus de historicus drs Rob van
de Heijden uit Heerlen, die met
zijn doctoraalscriptie over het
Limburgse separatisme belang-
rijke bouwstenen voor deze ver-
handeling aanreikte.

De Duitse Nationale Vergade-
ring liet de interventie echter op
haar beloop. Ze had andere, be-
langrijkere kwesties aan het
hoofd. Petities van separatisten
waren dan ook versnipd papier.
Hun woordvoerders verstom-
den, nadat ze eind 1848 bij de ver-
kiezingen voor de Staten-Generaal
klop van regeringsgezinden
hadden gekregen. Als een nacht-
kaars ging het separatisme uit, al
zou het nog tot 1867 duren, voor-
dat Limburg van alle banden
met de Duitse Bond was bevrijd.

Emancipatie

In het kabinet Thorbecke trad
voor het eerst een Limburger
aan. Het was mr J. Strens die het
departement van justitie onder
zijn hoede kreeg en in 1853 te-
vens minister van de RK Ere-
dienst werd. Hij was dan ook ver-
antwoordelijk voor het herstel
van de bisschoppelijke hiër-
archie die tot de val van het kabi-
net en nieuwe verkiezingen leid-
de. Omdat Thorbecke in het
Noorden persona non grata was
geworden, ruimde Maastricht
een Kamerzetel voor de liberaal
in.

In de ogen van mgr Paredis, die
op 9 april 1853 bisschop van
Roermond was geworden, waren
liberalen overigens gevaarlijker
dan protestanten. In al de vasten-
brieven, die Paredis schreef,
vindt men dan ook ernstige
waarschuwingen tegen het libe-
ralisme. Naar het oordeel van de
bisschop kweekten liberalen
verweten heidenen. Daarom
moest het katholieke karakter
van het onderwijs koste-wat-kost
behouden blijven.

In Belgisch-Limburg ging de cle-

rus nog een stapje verder. Para-
chiegeestelijken zetten kiesge-
rechtigden onder druk om te
stemmen op de kandidaat die de
bisschop aanbeval. Na de pause-
lijke veroordeling van het libera-
lisme in 1864 behaalden de ka-
tholieken er vrijwel alle stem-
men. Het katholieke bepaalde
het sociale leven in de beide
Limburgen decennialang. Elk
dorp had zijn RK Geitenfokvere-
niging.

Landbouw was in beide uithoe-
ken van de koninkrijken de be-
langrijkste economische activi-
teit. Omdat Belgisch-Limburg in
het midden van de vorige eeuw
nog voor een derde deel uit hei
en woestijn bestond, werd er op
grootscheepse schaal ontgonnen
en bebost. Ook stopte men in de
Kempen gevaarlijke en vuile in-
dustrieën weg. Zo kreeg Kaulille
een kruittfabriek en Reppel een
arsenicumfabriek. De arbeiders
in die laatste fabriek sloegen
geelgroen uit en vermagerden tot
op het bot. Ook in de zinkfabrie-
ken van Budel, Hamont en Over-
pelt deden zich vele gevallen van
vergiftiging voor.

Veel Maaslanders vonden werk
in brikkenbakkerijen of ver-
huurden zich als landarbeider in
het Rijnland. In het voorjaar ver-
trokken ze, soms met het hele ge-
zin. Woningen werden dichtge-
spijkerd en in het najaar weer in
bewoonbare staat gebracht.
Als gevolg van een graancrisis in
de jaren 80 probeerden boeren in
Zuid-Limburg met fruitteelt hun
inkomen te verruimen. Anderen
trokken naar Luik, waar ze in de
fabrieken sloegen en jenever hun
enig vertier was.

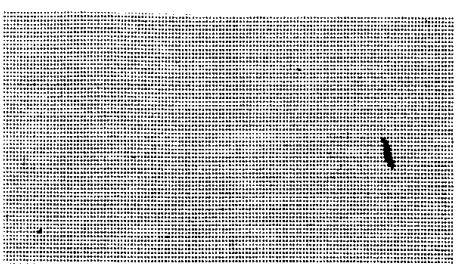
Ook in Maastricht heersten wan-
toestanden. Loonsverlagingen in
de glas- en aardewerkfabrieken
van Petrus Regout leidden in de
jaren 80 en 90 tot de eerste ar-
beidsconflicten die Limburg
heide gekend.

Andere industrieën in Ne-
derland-Limburg waren Vaals,
Roermond en Venlo. Voor het
overige had de nijverheid een
sterk ambachtelijk karakter.
Ontspanning boden de muziek-
sociëteiten en schutterijen. Ze
waren talrijk en gaven bijzonde-
re gebeurtenissen klank en
kleur. Zo zetten 29 schutterijen
en 31 zangmaatschappijen, fan-
fare en harmonieën uit de beide
Limburgen op 29 en 30 juni 1889
de plichtige inhuldiging van de
Maasbrug tussen Roosteren en
Maaseik luister bij. Het was de
eerste vaste oeververbinding
tussen Maastricht en Roermond;
voor toenmalige begrippen: een
afstand van 10 uren gaans.

Een van de harmonieën droeg
een groot spandoek met de wo-
orden:
„Ons verlangen is de tram
God geve dat hij kwam”.
Het was de wensdroom van vele
Maaslanders: dat er een tramver-
binding van Maaseik via Echt en
Waldfeucht naar Heinsberg zou
komen.

Wingewesten

Ook Heerlen zat met smacht op
een spoorwegverbinding te
wachten. Uitbouw van de mijn-
bouw rond Kerkrade had geen
zin, als de kolen niet konden
worden afgevoerd. De overheid
was niet bereid daarin te voor-
zien. Dank zij de doortastend-
heid van spoorwegbouwer Hen-
drik Sarolea kwam de begeerde
spoorlijn Herzogenrath-Heerlen-
Sittard er toch en stichtten de ge-
broeders Honigmann uit Aken in
de jaren 90 de Oranje-Nassaumij-
nen. Om Hollanders ervan te
overtuigen dat er in de Limburg-
se bodem steenkool zat, nam
mgr dr Willem Hubert Nolens,
die behalve leraar op Rolduc ook
lid van de Tweede Kamer was,

● Een keer per jaar zijn de beide
Limburgen 'optimaal' met el-
kaar verbonden. Op de eerste
zondag van juli, als het Oud
Limburgs Schuttersfeest (OLS)
plaats vindt. Archiefphoto van het
defilé tijdens het OLS in Eys,
1983.

Foto: WIDDERSHOVEN

een mandje mee naar Den Haag.
Hij was dan ook de peetvader
van de wet die de Staat in staat
stelde om in Limburg mijnen te
exploiteren. In 1903 werd met de
aanleg van de Wilhelmina begon-
nen; in 1906 met die van de
Emma; in 1911 met die van de
Hendrik en in 1915 met die van
de Maurits.

De Leuvense hoogleraar André
Dumont wilde weten hoever het
Nederlands-Limburgse kolen-
bekken doorliep. Bij proefborin-
gen in As haalde hij in 1902 de
eerste Kempische steenkolen
boven. De Belgische regering
reageerde gereserveerd. Vanwe-
ge haar vrees voor concurrentie
van de Waalse mijnen werden
concessies eerst in 1911 ver-
leend.

Door de eerste wereldoorlog ont-
stond een breuk in de ontplooi-
ing. Op 4 augustus 1914 vielen
Duitse troepen België binnen.
Met honderden kwamen Belgi-
sche vluchtelingen de grens
over. Pas toen bleek dat de Blitz-
krieg, waarmee Duitsland de
Franse legers buiten gevecht had
willen stellen, in een Sittarkrieg
(loopgravenoorlog) was ontarda,
werden in Nederlands-Limburg
bestendige voorzieningen voor
de Belgische vluchtelingen ge-
troffen. Militairen werden land-
inwaarts geïnterneerd.

Om aan de Engelandvaart van
weerbare mannen via Nederland
een halt toe te roepen wierpen de
Duitsers in de zomer van 1916
langs de Belgisch-Nederlandse
grens een drievoudige haag van
draden op, waarvan de midden-
ste onder hoogspanning werden
gezet. Velen werden geëlektro-
kuteerd, maar ook velen wisten
zich als konijnen onder de dra-
den door te graven of met behulp
van ladders over de dodelijke
draden te klimmen. Op papier
was Nederland neutraal, maar in
de praktijk werd veel oogluikend
toegestaan; zelfs dat de haven
van Rotterdam als luchtlijn van
de Duitse oorlogsindustrie fun-
geerde.

De Belgen namen het de Neder-
landers hoogst kwalijk dat zij
Duitse troepen vrije doortocht
verleenden, nadat Duitsland op
11 november 1918 had gecapitu-
leerd. Massaal kwamen de solda-
ten bij Maaseik de brug over. In
Roosteren werden de wapens
weliswaar afgelegd. Maar on-
gehinderd konden zij de kortste
weg naar de Heimat vervolgen.
Voor een betere landsverdedi-
ging van België waren Neder-
lands-Limburg en Zeeuws-
Vlaanderen onontbeerlijk, zo sti-
puleerden invloedrijke Belgen.
Zij eisten daarom herziening van
het Tractaat van Londen en pro-
beerden met brochures de pu-
blieke opinie in de begerde ge-
bieden te beïnvloeden. Zij kre-
gen de Sittardse industrieel Hen-
ri van Groenendaal achter zich,
maar vonden de volksvertegen-
woordigers mgr dr Willem No-
lens en jonkheer mr Charles
Ruys de Beerenbrouck alsook
mgr dr Henri Poels, de hoofd-
daalmoezener van sociale werken,
tegenover zich. De katholieken
waren niet langer roependen in
de woestijn, sinds Limburg een
wingewest was geworden.

Ook in Belgisch-Limburg werd
de infrastructuur ten behoeve
van de mijnbouw verbeterd. Als
eerste was in 1917 de mijn van
Winterslag in exploitatie ge-
komen. In de jaren 20 volgden de
mijnen in Beringen, Eisdien,
Houthalen, Waterschei, Zolder
en Zwartberg. De Kempische
steenkoolmijnen produceerden
drie keer zoveel als de sterk ver-
ouderde Waalse mijnen.

Vlaamse Beweging

Dat was koren op de molen van
de Vlamingen die na de eerste
wereldoorlog zelfbestuur eisten.
Het had kwaad bloed gezet dat
Waalse officieren duizenden
Vlaamse jongeren de vuurlinie
hadden ingestuurd en zelf buiten
schot waren gebleven. Vele
Vlaamse jongens waren gesneu-
veld, doordat ze de Franstalige
bevelen niet hadden begrepen.
Officieren waren het Nederlands
niet meester of weigerden het te
spreken. Zo ontstond de Front-
beweging die met de Vlaamse
beweging, welke zich tot dan en-
kel voor een taalkundige gelijk-
berechtiging had ingezet, naar
een omvorming van de staat
streefde. Ook in Belgisch-Lim-
burg vond dit politieke streven
bijval. Limburg werd Vlaamse
grond.

Om de productie van de „Vlaam-

se” mijnen te kunnen opvoeren
werden in Oost-Europa gastar-
beiders geworven. In de ca-
feetjes, die als paddestoelen uit
de grond rezen, vonden ook veel
Nederlanders hun vertier. Het
bier kostte slechts één frank per
pint. De gulden stond op 20
franks. Bijgevolg konden Neder-
landers zich voor weinig geld la-
ten vol lopen. Een specialiteit
van Belgische bodem was het
Bockbier. Het was erg straf en
werd gedronken in de maanden
dat de „r” in de maand zat. De
laatste tram, die 's zondags-
avonds de gasten vervoerde, die
in Maaseik waren uit geweest,
werd in de volksmond dan ook
„de Bocktram” genoemd.

Alcohol was niet zelden mede-
plichtig aan vijandigheden die
overigens ook in de vredige dre-
ven langs de Maas konden uit-
breken; met name op warme zo-
merse dagen, als de vis niet wilde
bijten en vissers met kiezelen
nemen aanbeet escenceerden.
„Kaaskoppen”, kettersen de Bel-
gen, „Muiters”, scholden de Ne-
derlanders terug.

Doordat van kanalisering van de
gronsscheide Maas was afge-
zien - tussen Maastricht en
Maasbracht zouden vanwege het
grote verval niet minder dan acht
sluizen moeten komen - werd in
Nederlands-Limburg het Julia-
nakaanaal gegraven. De Belgen
op hun beurt groeven in de jaren
30 het Albertkanaal dat Luik met
de haven van Antwerpen ver-
bindt. Ter hoogte van Eben-
Emael was bijna drie miljoen m³
mergel uit de Caestenberg moe-
ten worden gehapt. Op de linker
kanaaloever werd een fort ge-
bouwd dat volgens de Belgen
„onneembaar” was. In de vroege
morgen van 10 mei 1940 landden
echter Duitse zweefvliegtuigen
op de veste. Als bakkers schoven
geniesoldaten met lange, smalle
planken de broodjes trinitrotro-
luen in luchtkokers, periscoop-
openingen, schietgaten en vuur-
monden, waardoor de belang-
rijkste schakel in de Belgische
verdedigingslinie binnen tien
minuten was uitgeschakeld.

Nederland kreeg diezelfde dag
de rekening van de jarenlange
verwaarlozing van zijn krijgs-
macht gepresenteerd. Daardoor
werd ook in Nederlands-Lim-
burg veel hieldendom verspilld.
Op 14 mei 1940 capituleerde Ne-
derland, op 28 mei België. Man-
haftig klaagden de bisschoppen
van beide landen alle onrecht
aan. Duizenden ontsnapte krijgs-
gevangenen vonden via oostelij-
ke of westelijke Maasoever de
weg naar hun vaderland. Of-
schoon op hulp aan piloten de
doodstraf stond, werden honder-
den vliegtuigbemanningleden
in de beide Limburgen doorge-
sluisd. De „zwarten” waren in
Belgisch-Limburg talrijker dan
in Nederlands-Limburg. Zij
meenden in de Duitsers mede-
standers te hebben gevonden in
hun strijd voor zelfbestuur. Een
zwarte bladzijde was de wraak
op de collaborateurs.

Om „de beide delen van het ene
Limburg weer dichtert tot elkaar
te brengen” kwamen de gouver-
neurs van de beide Limburgen
en de bisschoppen van Luik en
Roermond in 1952 met een alma-
nak, waarin tot een hernieuwd
wij-gevoel werd opgeroepen.

„Spreek, schrijf, zing zoveel
gij kunt over Limburg of 't dan tot
België hoort dan wel of Oranje er
regeert”, zo lieten de gouver-
neurs Houben en Roppe hun
chauvenisme in de „Spiegel van
Limburg” de vrije loop. „Gij zult
dit doen, al moest Uw streek
reeds hoe langer hoe meer treden
uit de romantiek en zich onver-
bidde mede richten naar de
moderne eisen van industrie en
techniek”.

De mijnen waren de motor van
de wederopbouw. Om de pro-
ductie te kunnen opvoeren wer-
den gastarbeiders in de landen
rond de Middellandse Zee ge-
worven. Toch konden de Lim-
burgse kolen op het einde van de
jaren 50 niet meer concurreren
met de Amerikaanse kolen die in
dagbouw werden gewonnen.
Voorts dienden zich andere,
goedkopere energiedragers aan.

Herstructure- ring

Zowel in Belgisch- als in Neder-
lands-Limburg werd een inkrim-
pings- en herstructureringspro-
ces bepleit.

In 1965 kwam de (Belgisch-)Lim-

burgse Economische Raad met
een omschakelingsplan dat on-
der meer in de aanleg van bijna
1.500 ha. nieuwe industrieer-
reinen voorzorg. Eveneens in 1965
ontvouwde minister Den Uyl
van economische zaken in Heer-
len zijn Eerste Mijnota onder
het uitdrukkelijk beding dat in
Nederlands-Limburg geen mij-
nen zouden worden gesloten
zonder dat er vervangende werk-
gelegenheid was.

Omdat die vervangende werkge-
legenheid ontbrak, toen de Bel-
gische regering in december
1965 aankondigde dat de mijn in
Zwartberg zou worden gesloten,
braken onregeligheden uit. Er
vielen twee doden. De mijn ging
dicht. Maar het Zwartberg-syn-
droom weerhield de autoriteiten
om de mijnbouw verder in te
krimpen.

In Nederlands-Limburg werd
versneld afgebouwd. De weste-
lijke mijnstreek kreeg zijn indu-
striële motor in de gedaante van
een autobedrijfsfabriek, maar de
oostelijke mijnstreek kon er naar
fluiten. Mede als gevolg van een
inzakkende economische con-
junctuur gaapte er na de sluiting
van de laatste mijnen een groot
gat tussen het aantal gewenste
en het aantal gerealiseerde ar-
beidsplaatsen. Voorts bleken de
maatschappelijke consequenties
van de mijnsluiting met name de
psychische spanningen bij her-
plaatsingen en gezinsproblemen
bij vervroegd pensioenreiden
deerlijk onderschat. De leemte in
de maatschappelijke dienstver-
lening en welzijnsvoorziening
werd nog verwijfd door een de-
confessionaliseringsproces,
waardoor een monolithische sa-
menleving uit haar voegen werd
gerukt.

Toeristenoord

Inmiddels is veel ten goede ge-
keerd. Zoveel zelfs dat Belgisch-
Limburg Nederlands-Limburg
om het bereikte resultaat be-
ijdt. Eerst in 1986 hadden de po-
litici de euvele moed om het pro-
bleem van de noodlijdende Kem-
pische Steenkoolmijnen, dat ze tot
dan angstvallig voor zich had-
den uitgeschoven, eindelijk eens
aan te pakken. De regering Mar-
tens-zoveel trok een manager
aan die eind 1986 met zijn in-
krimpings- en herstructurerings-
plan kwam. Protestdemonstra-
ties en stakingen waren daarvan
het gevolg. Met een afscheid-
premie van 800.000 Belgische
franks, oftewel f 45.000,- per
persoon, wist Thyl Gheyselinc
echter het verzet te breken. Daar-
door konden in zeven maanden
tijd drie van de vijf mijnen wor-
den gesloten. De mijnen, die
daardoor werden bespaard, ko-
men het toeristisch project ten
goede dat Gheyselinc in de
driehoek As-Eisdien-Waterschei
wil verwezenlijken. Het plan
voorziet in de bouw van hotels en
motels en in de aanleg bunga-
lowparken, campings en golfba-
nen. Volgens Gheyselinc zullen
die toeristische voorzieningen
jaarlijks 4 miljoen bezoekers
trekken en bijgevolg 4.000 ar-
beidsplaatsen opleveren.

Daarnaast wordt in Amerika, Ja-
pan, Korea en de Scandinavische
landen naar nieuwe industrieën
gezocht. Op het filmpje, dat de
Belgisch-Limburgse acquisi-
teurs er vertonen, wordt ook met
Maastricht Airport gekoket-
teerd.

„Met het oog op een verdergaan-
de internationalisering zullen de
Limburgen nauwer met elkaar
moeten samenwerken”, is het
standpunt van gouverneur Van-
dermeulen. Tot nu toe probeerde
men elkaar vliegen af te vangen
en werd stampeel gemaakt als een
moederbedrijf in het ene Lim-
burg een dochteronderneming in
het andere Limburg wilde vesti-
gen.

Hoe het ook kan, bewijst het
Oud-Limburgs Schuttersfeest
dat op de eerste zondag van
juli de schutterijen uit de bei-
de Limburgen samenbrengt.
Het is de absolute topper van
de vele Interlimburg-contacten.
Ofschoon de gouverneurs
in hun toespraken uit eenzelf-
de vaasje plegen te tappen als
de tappers van Holland-Bel-
gië-moppen zijn zij vrienden.
Hun vriendschap reikt zelfs
zover dat ze elkaar zouden
kunnen vervangen: Kremers
gouverneur in Hasselt en Van-
dermeulen gouverneur in
Maastricht.

Jan van Lieshout

'Bier zorgt voor een nauwe band'

Geen bijlage over beide Limburgen zonder een verhaal over bier. En eigenlijk komt maar er maar één man in aanmerking om daarover te praten. Dat is Harrie Blezer, uit Wijlre, die juist vandaag zijn 60-ste verjaardag viert. Blezer weet alles van ons 'eigen' Limburgs bier. En hij weet daarnaast veel van het Belgisch Limburgse bier. „Als ik aan de andere kant van de grens ben, drink ik uiteraard het bier van de streek. Want onze buren verstaan ook de kunst van het brouwen”.

In 1946 begon hij in de branche. En op 7 september van dit jaar heeft hij er 43 jaar bij één en dezelfde werkgever (Brand) opzitten. „Maar ik ga door tot m'n 65-ste. Zeg nou zelf: wat is het leven zonder brouwerij?”

Harrie Blezer fronsst menig maal zijn wenkbrauwen als hij verhaalt over vroeger. Over de attributen en apparaten van weleer. Natuurlijk is hij nostalgisch, en heeft hij wel eens heimwee naar de jaren van het houten fust, de mooie Majolicapotten, de losse lekbladen en de gezellige, op nootjes-4 gestookte kachel in menig café. „Maar de tijd gaat voort”, verzucht hij. „Het heeft eventjes wat moeite gekost om al die nieuwe technieken te accepteren, ook op administratief gebied, maar ik ben daar toch in geslaagd. Het hele leven is een kwestie van positief denken en open staan voor nieuwe zaken. Dan lukt 't in de regel wel”. Maar het was wel een leuke tijd. „Je verkocht niet alleen bier. Maar je was tevens monteur, zeker in het weekend. In mijn gereedschapskast zat een manometer, koppelingen, vatstuk, steekkraan, leertjes. En ik heb ooit met grote spoed een vol fust naar een café in Ubachsberg gebracht, want het vat dreigde leeg te raken. Ik heb diezelfde avond datzelfde vat mee teruggebracht. Leeg”.

● Harrie Blezer, die vandaag 60 jaar wordt. 'Bier verbreedert'

Foto: WIDDERSHOVEN

Trots op de 'Limburgen'

Zijn eerste werkdag, 7 september 1946. „Ik kwam met de boterhammen en een thermoskan naar de baas. Tot die dag had ik nog nooit pils gedronken. Ik zag die ouwe brouwers een beetje naar kijken. Zo van: wie hier met de koffiekan naar z'n werk komt, moet nog veel leren. Die dag heb ik het trömmelke leeggegeten, met bier. Ik zat die avond niet al te styvig op m'n fiets toen ik naar huis reed”. Hij is een rasechte zoon van El-

kenrade. „Een gehucht met 22 huizen en een bakoven. Pap was koelman, acht kinderen, drie koeien en een paar varkens”. Dan zeiden ze vroeger: die komt dus uit een goed nest. Om half acht 's morgens begon Harrie Blezer bij z'n baas. En toen hij het, vele jaren later, tot vertegenwoordiger had geschopt, moest hij elke dag om vijf uur 's middags terug op de brouwerij zijn. „Want meneer Guus zei altijd: 'Na vijf uur wordt er niks meer verdiend. Dan wordt er alleen nog maar gedronken'. En gelijk had hij. Zoals hij altijd gelijk had”.

Limburg betekent veel voor hem. „Ik ben daar ook trots op...”

Hij zou „voor geen miljoen” ergens anders willen wonen. „Zelfs niet buiten Wijlre. En Belgisch Limburg is even mooi. Dat hoort toch bij ons? Of andersom, zoals U wilt. Ik heb het ook nooit als twee verschillende provincies beschouwd. Er is maar één Limburg. En het bier zorgt voor een nauwe band”.

Na twee koppen koffie vindt hij het „de allerhoogste tijd” worden voor een glas bier. Of hij even een verhandeling wil houden over goede en slechte biersoorten? Dat kan. Diverse Belgische biersoorten springen er goed uit. Hij velt vervolgens een oordeel over een tiental merken, van „zeer goed” tot „zeer slecht”.

Legt ook uit waarom. „Het is niet moeilijk om de A- en B-merken eruit te halen. Daar hoeft je niet eens voor te proberen. De geur zegt mij meestal al genoeg”. Het Belgisch-Limburgse streekbier bevat hem uitermate goed. „Dat wordt eerlijk gebrouwen, vanuit het hart”.

„Konden we de klok nog maar eens terugzetten”, mompelt hij die middag een paar keer. Toen hij, te voet, vanuit Wijlre op klantenbezoek ging, naar Maastricht, naar Hoensbroek of Heerlen. „Dan ging ik met meneer Guus mee. En die vertelde dan de ene wijsheid na de andere. Dat je klanten die niet betalen konden niet nog verder in de put moest

helpen. Meneer Guus is mijn tweede vader. Als we te voet op toernee gingen, wilde hij steeds kersen en appels eten. En tussen door dertig pilsjes. Appels met kersen en pils! Maar hij vond het lekker”.

Thuisfront

Lenie heet zijn vrouw. En dank zij haar heeft hij het kunnen volhouden. „Want je bent nergens zonder een vrouw die ons vak niet begrijpt. Zij wel”. Avonturen, anekdotes, spannende verhalen. Hij schudt er eventjes een tiental uit zijn mouw. „En allemaal waar gebeurd”. Maar hij beseft ook dat zo iets nu niet meer kan. Bijvoorbeeld die dag dat hij bier moest leveren in België... Blezer: „Om de een of andere reden mochten we geen bierglazen over de grens brengen. Toen heb ik, met de Buick van meneer Guus, toch tweehonderd glazen naar Eijsden gebracht. Ik moest ze maar afzetten bij de NL-Bar. Ik ontdekte pas bij binnenkomst dat het een hoerentent was”, en hij spreekt dat woord uit alsof hij zojuist een doodzonde heeft begaan. „'s Avonds zei meneer Guus, toen ik hem dat vertelde: 'Wát zeg je daar Blezer? Stond jij met mijn wagen voor die zaak?' De madame van de NL-Bar had meteen gezien dat Blezer geen vaste klant was. „Meneer”, zei ze geruststellend. „Ge hoeft U niet te schamen. Want de meeste mannen komen hier binnen met de pater noster in hun zak”.

1 januari 1959. Blezer: „Een datum om nooit te vergeten. Toen trad de nieuwe Drank- en Horecawet in werking. Tot dat moment was tien gulden plus een bewijs van goed gedrag ruim voldoende om op het gemeentehuis een vergunning af te halen. Daarna veranderde er heel veel in deze branche”. Al zijn er nog genoeg mazen in het net, nietwaar? Hij knipoogt. In zijn agenda staan, behalve afspraken en telefoonnummers, ook historische data. Zoals de dag dat meneer Guus overleed. Of het jaartal waarin 'zijn' brouwerij de titel 'Hofleverancier' kreeg (1961) en later ook nog 'Koninklijk' werd (1971). Blezer: „Het verleden is voor mensen op mijn leeftijd

heel dierbaar. Al moesten we toen veel harder werken. Maar niemand klaagde. Nooit. Want hield van je werk”. Het begrip vrije tijd kent hij niet. Want behalve zijn werk en de daarmee gepaard gaande uren („Alleen al die recepties elk weekend, maar dat doe ik ook graag”) is hij sinds 1968 voortzitter van de harmonie in Wijlre (als opvolger van Guus Brand, die zelf 35 jaar praes was van dat korps). Hij was ooit loco-burgemeester (tot aan de herindelings met Gulpen). Maar hij is nu steeds beschermheer van de carnavalsclub, voorzitter van de Stichting 't Wielerhoes (Gemeenschapshuis) en ex-voorzitter van het plaatselijk toneelgezelschap. Blezer: „Meneer Guus zei steeds: 'Geld verdienen voor de brouwerij is goed, maar je moet ook iets terug doen naar de klanten'. Dat ben ik nooit vergeten”.

Aan de viering van 'Provincies zonder grens' zal hij uiteraard niet ontkomen. „Er zal hier en daar wel een toast uitgebracht worden”, zegt hij met royaal gevoel voor understatement. „En ik ben ervan overtuigd dat het zal smaken. Zeker als er bier in het glas zit. Ik heb mijn eigen voorkeur, zoals U misschien begrijpt, maar zo'n Belgisch streekbier moeten we ook in ere houden...”. Hij heft met grote zorgvuldigheid een nieuw glas, alsof hij een klompje goud in zijn hand heeft. „En daarmee is de viering van 150 Jaar Limburg officieus voor geopend verklaard”. Zijn anekdotes, die later die dag nog over tafel rollen, over Sief Haan en zijn fiets in Capolde, over Fons Vliegen en die 30 liter bier voor Tineke Lemmens en niet te vergeten het verhaal over café Kirchroa Alaf en een nep-bischop uit Roermond, die worden bewaard voor de dag dat deze Bijzondere Man over vijf jaar met pensioen gaat.

„Es God wilt”, voegt hij er nadrukkelijk aan toe. Al heeft hij zo zijn eigen visie over pastoor Crutzen in Wijlre. „Maar dat heeft niets met bier te maken”, zegt hij. „Ik wil mij vandaag niet boos maken...”

Jos van Wersch

Een jaar lang feestvieren en herdenken

MAASTRICHT/HASSELT – Met een hele serie feesten, bijeenkomsten, uitwisselingen, vergaderingen en seminars zal dit jaar herdacht worden dat de beide Limburgen aan weerszijden van de Maas 150 jaar geleden staatkundig van elkaar gescheiden werden. Belangrijkste doel van al die evenementen is de beide Limburgen weer dichter bij elkaar te brengen.

In een aantal gevallen zijn festiviteiten die jaarlijks plaatsvinden, nadrukkelijk in het kader van de samenwerking der beide Limburgen geplaatst. In andere gevallen zijn nieuwe evenementen toegevoegd aan de toch al indrukwekkende verzameling feestelijkheden in de beide Limburgen.

JUNI

RADIO 1, 14 mei: KRO-uitzending, Limburgse verhalen. MAASTRICHT, 17 mei: Gouvernements symposium Jeugd en Participatie. BOCHOLT/KINROOI/STAMPROY, 20 mei: Grensoverschrijdende fietstocht. LEOPOLDSBURG, 21 mei: Interlimburgse gymnastiekwedstrijden. SITTARD, 24 mei: Bezoek gehandicapten uit Hasselt aan Sittard. RADIO 5, 25 mei: KRO-uitzending 'Damocles'. ALDEN-BIESEN, 26 mei: Historisch Congres 'Eenheid en Scheiding'. BERINGEN, 21 mei: Nederlandse mijntentoonstelling in Beringen. DILSEN, 27 mei: Viering 150 jaar beide Limburgen: academische zitting, tentoonstelling. DILSEN, 28 mei: Aperitiefconcert door het Davidsfonds. HEERLEN, 28 mei: Kunstexpositie in het kantoor van het ABP.

DIEPENBEEK/MAASTRICHT, 1 en 2 juni: Symposium samenwerking universiteiten. HORN, juni: Gezamenlijk concert harmonie 'De drie Horens'. MAASTRICHT/GENK, 2 juni: Personeelsdag voor beide provincies. BILZEN, 2 juni: Studium Chorale uit Maastricht in de Sint Mauritskerk te Bilzen. BEEK, 5 juni t/m 24 juni: Beeldtentoonstelling: werken van vijf Nederlands- en vijf Belgisch-Limburgse beeldende kunstenaars. NEDERLAND 1, 9 juni: KRO-uitzending, 'Lekker weg' in het Geuldal. MAASTRICHT, 10 en 11 juni: Reizenoptocht in Maastricht, twee stoeten met onder meer deelnemers uit Belgisch- en Nederlands-Limburg. RADIO 4, 10 juni: KRO-uitzending Limburgse literatuur in de 19e eeuw. HASSELT, 11 juni: Glimburgroute: 130 of 220 km lange fietsroute, gecombineerd met cultureel-toeristische uitstap. MAASTRICHT, half juli/augustus: Tentoonstelling van kunst door provinciale ambtenaren. MAASEIK, 16 juni: Mastrechtster Staar in de St. Catherinakerk Maaseik. MAASTRICHT/HASSELT, 17 juni: Spoorwegverbinding Maastricht-Hasselt, met culturele invulling. Bij viering van 150 jaar NS tevens aandacht voor 150 jaar Limburg. RADIO 4, 17 juni: KRO-uitzending 'Dichters in het grensland'. STAMPROY, 23 juni: Rondreizen de heemkundige tentoonstelling, thema 'de grens'.

RADIO 2, 5 mei: KRO-uitzending, 'Van Twaaft tot Twee', rechtstreeks vanuit Eysden. THORN, 7 mei: Cultureel Zomer-evenement, Euregio harmonieorkest. BORN, 7 mei: Sporthal 'Het Anker', Interlimburgse Judowedstrijden. RADIO 1, 7 mei: KRO-uitzending, Limburgse verhalen. TONGEREN, 11 mei: Prov. Inst. B.O., uitwisseling schoolleiders uit beide provincies. DILSEN, 11 mei: Ontmoeting schuttersrijen van de grensgemeenten. RADIO 5, 11 mei: KRO-uitzending, 'Klasse', integratie Nederlands-Belgisch onderwijs. THORN, 12 mei: Cultureel Zomer-evenement, Interlimburgse solistenconcerts. BOKRIJK, 14 mei: Openlucht-museum, Interlimburgse Wagenspel-festival.

HOUTHAIEN/GELEEN, 24 en 25 juni: Glanerbrook, Interlimburgse handbalwedstrijden. STAMPROY, 24 juni t/m 9 juli: Gemeentehuis, rondreizende heemkundige tentoonstelling thema 'de grens'. SUSTEREN, 25 juni: Interlimburgse Wagenspelfestival. WEERT, 25 juni: Tentoonstelling 'Contact over de grens'. Er wordt gebruik gemaakt van een vroegere tramverbinding tussen Maaseik en Weert. HEERLEN, 25 juni: Kunstexpositie in het ABP-hoofdkantoor. RADIO 1, 27 juni: KRO-uitzending 'M/V-magazine' rechtstreeks vanuit Belgisch Limburg. ROERMOND, 30 juni: Ontmoeting provinciale besturen van KPJ en K.L.J. MAASTRICHT, 30 juni: Uitvoering herdenkingsconcert 150 jaar beide Limburgen door Limburg Symphonie Orkest.

JULI

TONGEREN, 1 juli t/m 30 september: Expositie over Romeinse thermen. TONGEREN, 1 juli: Basiliacconcerten ism Limburg Symphonie Orkest. ROERMOND, juli: Militaire sportactiviteiten Nederlands en Belgisch Limburg. AS/NIEL, 2 juli: Oud Limburgs Schuttersfeest. WEERT/TIENDSCHUUR, 2 juli tot 20 augustus: Tentoonstelling Limburg 1814-1914. RADIO 2, 2 juli: KRO-uitzending 'Heksennest', hoorspel in 5 delen over de Bokkerijders.

KERKRADE, 5 juli: Wereldmuziekconcerts 'Limburg Dag' met deelnemers uit Belgisch- en Nederlands Limburg. RADIO 1, 6 juli: KRO-uitzending, toerisme in de Limburgen. HEYEN, 8 juli: 'Limburg samen', volksdansfestival te Heyen. HEYEN, 9 juli: 'Limburg samen', optocht met vele folkloriegroepen uit Belgisch en Nederlands Limburg. RADIO 3, 9 juli: KRO-uitzending, 'Heksennest', hoorspel in 5 delen over de Bokkerijders. RADIO 1, 13 juli: KRO-uitzending, toerisme in de Limburgen. RADIO 3, 16 juli: KRO-uitzending, 'Heksennest', hoorspel in 5 delen over de Bokkerijders. RADIO 5, 17 augustus: KRO-uitzending, documentaire in het kader van 150 jaar Limburg. RADIO 5, 17 augustus: KRO-uitzending, documentaire in het kader van 150 jaar Limburg. MAASEIK/KINROOI, 19 en 20 augustus: Interlimburgse watersportwedstrijden. HUNSEL, 20 augustus t/m 3 september: Heemkundige tentoonstelling, thema 'de grens'. BERG AAN DE MAAS, 20 augustus: Oogstdankfeesten in het teken van 150 jaar Limburg. RADIO 5, 24 augustus: KRO-uitzending, documentaire in het kader van 150 jaar Limburg. NEDERLAND 1, 25 augustus: KRO-uitzending, 'Markant achterland', portret Harmonie l'Union - Heythuysen. MAASBREE, 26 en 27 augustus: Interland Beugelen. HEERLEN, 27 augustus: Kunstexpositie in het hoofdkantoor van het ABP. STAMPROY/KINROOI, 27 augustus: Interlimburgse natuurbeschermingsdag. MAASTRICHT, 27 augustus: Preuvenimint, culinaire festiviteit op het Vrijthof met Belgisch-Limburgse accenten. RADIO 5, 31 augustus: KRO-uitzending, documentaire in het kader van 150 jaar Limburg.

AUGUSTUS

ZUTENDAAL, augustus: Beeldtentoonstelling: werken van vijf Nederlands- en vijf Belgisch-Limburgse beeldende kunstenaars. RADIO 5, 3 augustus: KRO-uitzending, documentaire in het kader van 150 jaar Limburg.

SEPTEMBER

MAASTRICHT, september: Studiedag vergelijking Nederlands-/Belgisch gemeente- en provincie-recht. HEERLEN, 2 september: Beiaard-

concerten door beiaardiers uit Sint-Truiden, Hasselt, Tongeren, Genk, Maastricht, Venlo en Heerlen op het carillon van de Pancratiuskerk. STAMPROY, 3 september: Grensoverschrijdend Schutterfeest. MAASTRICHT, 7 september: Gouvernements, aanbidding Gouverneursbiografieën door Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap. RADIO 2, 9 september: KRO-uitzending, 'Glas in Lood', rechtstreeks vanuit het Missionair Centrum te Heerlen. HASSELT, 12 september: Presentatie boeken 'Kunst en Cultuur in Limburg'. MAASTRICHT, 14 september: Bevrijdingsdag met marswedstrijd waaraan ook Hasseltse korpsen meewerken. ALDEN-BIESEN, 16 september t/m 15 november: Tentoonstelling, 'Biesen in Maastricht'. HORN, 16 september: Jeugdkorpsfestival voor harmonie, fanfare en brassbands. HORN, 17 september: Historische optocht mmv diverse gezelschappen uit Belgisch- en Nederlands Limburg. BOKRIJK, 17 september: Uitwisseling folkloriegroepen in kader van 150 jaar beide Limburgen. NEDERLAND 1, 22 september: KRO-uitzending, TV familiejeugd-/kwis-programma tgv 150 jaar Limburg. RADIO 5, 23 september: KRO-uitzending, satirisch programma. HEERLEN, 24 september: Kunstexpositie in het hoofdkantoor van het ABP. HEERLEN, 30 september: Presentatie brochure studiemogelijkheden in beide Limburgen door Instituut Mens en Arbeid Heerlen en prov. Centrale Studie en beroepsoriëntatie. HASSELT, 30 september: Presentatie Belgisch-Nederlandse bijzondere postzegel bij gelegenheid van 150 jaar Limburg.

OKTOBER

MAASTRICHT, oktober: Gouvernements, hoogstamfruit: geschiedenis hoogstam-cultuur in de beide Limburgen, daarmee verbonden ambachten en fruitverwerking, presentatie van 600 soorten fruit. HASSELT/SITTARD, oktober: Foto-expositie van beeldeerde werken met het thema, 'Hasselt/Sittard in de lente'. SITTARD, oktober: Gezamenlijk concert van Hasseltse koren. MAASTRICHT/LANAKEN, 10 t/m 13 oktober: Tentoonstelling en symposium 'Aardgas voor de beide Limburgen'.

NOVEMBER

HASSELT, november: Kunsttentoonstelling met artistiek werk van personeelsleden beide provinciebesturen. HEERLEN, november: Kinderkonferentie met deelname uit beide Limburgen. MAASTRICHT, 6 november: Uitvoering Juliana-Boudewijnprins. SITTARD, 14 november: Uitvoering van het 4-Koren-Project. ALDEN-BIEZEN, 15 november: Jaarvergadering Ver. Limburgse Gemeenten in Alden-Biesen met Belgisch- en Nederlands-Limburgse gemeentebesturen. MAASTRICHT, 17 november: Uitvoering van het 4-Koren-Project met het LSO. HASSELT, 18 november: Interlimburgse zwemwedstrijden. NEERPELT, 18 november: Jongerenmanifestatie waarbij de muziek de hoofdmoot van de dag zal worden. HASSELT, 18 en 19 november: Interlimburgse zwemwedstrijden in stedelijk zwembad. HORST, 19 november: Interlimburgse zwemwedstrijden. MAASTRICHT, 24 november: Uitwisseling kunstacademisch van beide provincies. NEERPELT, 26 november: Interprovinciaal cultuurfestival door Katholieke Plattelandsjongeren en Katholieke Landelijke Jeugd.

DECEMBER

VENLO, december: 'Tussen Twee Tricolores', de geschiedenis van de stad Venlo in het begin van de negentiende eeuw. MAASTRICHT, december: Expositie over Theodoor Schaepkens in het kader van 150 jaar Limburg. HEERLEN, 8 december: Limburgse componistendagen. SINT TRUIDEN, 9 december: Veiling fruit België-Nederland. HEERLEN, 10 december: Schouwburg, Limburgse Componistendagen. NEERPELT, 26 december: Interprovinciaal cultuurfestival.

De officiële lijst van de beide gouvernements ziet er als volgt uit:

APRIL

MAASTRICHT/GENK, 19 april: officiële herdenking, zitting beide staten, opgeluisterd door LSO, receptie en feestavond. HASSELT, 19 april t/m 13 mei: tentoonstelling 150 jaar literatuur in beide Limburgen. RADIO 1, 20 april: KRO-uitzending 'Echo', 150 jaar Limburg. LANAKEN, 22 april: uitvoering gezamenlijke koren Ned- en Belgisch Limburg op initiatief van Koor 'Jubilae' uit Lanaken in St. Ursulakerk. VENLO, 22 april: boektentoonstelling over het literaire leven in de beide Limburgen. DIEPENBEEK, 22 april: Colloquium 'Geschiedenis van taal en van wet-talige aspecten van de scheiding der Limburgen'. HEERLEN, 23 april: Kunstexpositie in het hoofdkantoor van het ABP, kunstenaars uit beide Limburgen. RADIO 1, 23 april: KRO-uitzending, Limburgse verhalen. HEERLEN, 25 april t/m 21 mei: Belgische mijntentoonstelling, presentatie mijnroefolder. RADIO 1, 27 april: KRO-uitzending 'Onder tafel', gesprek met dr. J. Kremers. THORN, 29 april t/m 15 mei: Gemeentehuis, heemkundige tentoonstelling met thema 'de grens'. RADIO 1, 30 april: KRO-uitzending, Limburgse verhalen.

MEI

RADIO 2, 5 mei: KRO-uitzending, 'Van Twaaft tot Twee', rechtstreeks vanuit Eysden. THORN, 7 mei: Cultureel Zomer-evenement, Euregio harmonieorkest. BORN, 7 mei: Sporthal 'Het Anker', Interlimburgse Judowedstrijden. RADIO 1, 7 mei: KRO-uitzending, Limburgse verhalen. TONGEREN, 11 mei: Prov. Inst. B.O., uitwisseling schoolleiders uit beide provincies. DILSEN, 11 mei: Ontmoeting schuttersrijen van de grensgemeenten. RADIO 5, 11 mei: KRO-uitzending, 'Klasse', integratie Nederlands-Belgisch onderwijs. THORN, 12 mei: Cultureel Zomer-evenement, Interlimburgse solistenconcerts. BOKRIJK, 14 mei: Openlucht-museum, Interlimburgse Wagenspel-festival.

Thyl Gheyselinck: „Het is niet te rechtvaardigen gewoon maar zeventig miljard in de grond te stoppen.“

Foto: FRANS RADE

'Verdere mijnbouw is een sociale schande'

HOUTHALLEN - „Het open houden van de mijnen is economische nonsens en een sociale schande. De regering legt per werknemer 1 miljoen Bf per jaar aan subsidie toe. Als ik al het mijnpersoneel nu salarissen en premies zou geven en ze het hele jaar met vakantie zouden gaan, dan zouden de verliezen ongeveer even groot zijn. Mijn doel is daarom de mijnen zo snel mogelijk te sluiten.“

Vijftien jaar na het sluiten van de mijn Julia in Eygelshoven naderen ook in België de laatste mijnen hun einde. Een generatie langer dan in Nederland hebben in Belgisch Limburg de ploegenwisselingen het leven bepaald van de mensen rond de steenkoolmijnen. Aan dat vaste ritme kwam bij de mijnen van Winterslag, Waterschei en Eisden de afgelopen jaren een eind. Alleen in de westelijke mijnen Beringen en Zolder zijn er ondergronds nog activiteiten.

Archeologen

De vroegere werknemers van Eisden, Waterschei en Winterslag die niet naar de westelijke mijnzetsels overgestapt zijn, volgen nu massaal diverse herscholingscursussen. Sommigen zijn nog altijd werkloos, terwijl anderen al een nieuwe baan hebben. De verlaten mijnterreinen worden zo snel mogelijk omgevormd, de steenhopen omgegaliseerd en de gebouwen gesloopt voor zover de industriële archeologen daar geen stokje voor steken.

Het brein achter de mijnsluitingen in België en de wederopbouw van de Kempense economie heet Thyl Gheyselinck. Zijn afkomst maakt hem al bij voorbaat geschikt voor een optreden in een bijlage over Nederlands en Belgisch-Limburg. De middelbare school en de universiteit volgde hij in Leiden. „Rationeel ben ik een Nederlander, emotioneel voel ik me een Vlaming“, Gheyselinck, 48 jaar, spreekt zuiver Nederlands. Zijn moeder was een Nederlandse, zijn vader een Vlaming en de huidige KS-manager heeft bijna zijn hele leven buiten België gewoond.

Sinds de toenmalige directeur van Shell Portugal twee jaar geleden door de Belgische regering als 'puinruimer' naar Houthalen werd gehaald, heeft hij al minder fraaie betitelingen verworven als 'de dictator van Limburg'. Gheyselinck (48) blijft er stoïcisme onder. „Het brengen van de negatieve boodschap was mijn taak. De politici lieten dat graag aan mij over en praatten zelf liever over positieve zaken. Ik lig absoluut niet wakker van kritiek. Als je zo'n job aanvaardt, moet je geloven dat wat je doet juist is voor

de mensen. En het bewijs is er, nu je de economie op ziet bloeien.“

Put

Medio 1986 zat de regering enorm met de mijnen in de maag. Terwijl het financieringsstekort fors groeide moesten tegelijk miljarden worden gegooid in een bijna bodemloze mijnschacht. „Tussen 1967 en 1986 zijn er 165 miljard Bf (tien miljard gulden) definitief onder in de grond verdwenen. Het werd duidelijk dat de verliezen die er in het verleden geleden waren, een peule-

heeft tot nu toe echter slechts een kleine duizend banen gecreëerd.

Een beetje jaloers vergelijkt Gheyselinck de Nederlanders en de Belgische mijnsluitingen. „In Nederland heeft de sanering precies op het juiste moment plaatsgevonden. In 1965, toen de olie en het gas de energiemarkt veroverden, nam het rendement van de kolenwinning snel af.

Complex

Ook in België zag men vijftien- of twintig jaar geleden wel in dat er

van de mijnwerker, de belastingbetaler en de regio die een meer dynamische industrie wilde hebben.“

Nederlandse lessen

Nadat hij zijn omstreken advies had uitgebracht, is Gheyselinck eens over de Nederlandse mijnsluitingen gaan praten met Hans van Lierst, de directeur van DSM. „Ik leerde twee belangrijke lessen. Om vervangende industrie te krijgen, moest ik vooraf niet met teveel subsidies werken en grote industrieën proberen te trekken. Dan begin je al een ongezonde voedingsbodemp te geven en in de praktijk zullen die bedrijven ook heel snel failliet gaan. Ik geloof dat dat ook in Nederland gebeurd is. De economische realiteit werd verstoord. Van die enorme golf van bewust gecreëerde industrieën zijn er nog maar heel weinig over.“

Een positieve les was de aanpak van de mijnterreinen. In Nederland heeft men er tien jaar mee gewacht tot de terreinen werden afgegraven. Ik zag toen al het psychologische effect van die naargeestige verlaten terreinen. De gebouwen zijn groot, grijs en en stoffig. Een werkende mijn is al niet meer helemaal bij de tijd, een mijn die stilligt is helemaal triestig en een mijn die wordt afgebroken is het ergste wat er is. Dus is het psychologisch van belang om als je een mijn sluit op die plaats onmiddellijk iets nieuws te bouwen. Daarmee druk je uit: die mijnindustrie heeft zijn beste tijd gehad, we komen met de sanering twintig jaar te laat, maar laten we proberen die tijd in te lopen.“

Cyclus

„De mijnsluitingen bij jullie in Nederland kwamen op een gunstig tijdstip, namelijk op de top van een economische cyclus. Later kreeg je daar de problemen toen de werkgelegenheid niet wilde groeien. In België zaten we in 1986 juist in een economisch dal, maar aan de vooravond van een opleving. Daar was ik rotsvast van overtuigd. Dus het was het goede moment daar om snel de mijnen te sluiten. Dan was je in de tijd van economische groei klaar om de graantjes mee te pikken. En dat blijkt nu ook wel. Terwijl in de afgelopen twee jaar ruim 10.000 mensen bij KS weggingen en de beroepsbevolking groeide, daalde de werkloosheid met 7.000.“

Gheyselinck heeft nu nog zesduizend mensen over in Beringen en Zolder en 71 miljard Bf beschikbaar voor de sluiting en herstructurering. Uiterlijk in 1996 sluiten de mijnen. Gheys-

linck wil echter niet zo lang wachten. „Het is een schande wanneer je dat geld in de komende zeven jaar gaat opsouperen. We moeten vanaf 1989 nieuwe banen creëren door diversificatie-activiteiten. Hoe sneller we nieuw werk kunnen verschaffen, hoe sneller we de mijnen kunnen sluiten. Als het kan morgen, maar als dat niet lukt gaan we tot 1996 door, al zou dat triest zijn. Het is niet te rechtvaardigen om zeventig miljard francs in de grond te stoppen zonder er verder iets mee te doen.“

Een precieze datum voor de sluiting van Beringen en Zolder kan Gheyselinck niet noemen. „We hebben nu nog zesduizend mensen in de kolen. Een deel moet worden aangemoedigd om zelf werk te vinden, maar tegelijk moet KS proberen werk te creëren. Als er genoeg mensen, zo'n 3500, door diversificatie ander werk hebben, betekent dat het einde van de kolenmijnen. Met minder dan 2500 man kun je de mijn namelijk niet open houden.“

Salaris

Twee grote problemen spelen de KS-manager nog parten. Het is zeer moeilijk om zoveel mijnwerkers ergens anders onder te brengen. „Hoewel de kolenindustrie totaal onnuttig is, wordt er veel meer verdiend dan elders. De mensen van KS willen daarom niet overstappen. Dat was ook de aanleiding voor de wilde staking van afgelopen maandag. De opzichthouders verdienen tussen de zestig- en negentigduizend gulden per jaar. Ze zitten dicht bij hun pensioen en willen hun status in de gemeenschap en als baas van driehonderd man niet verliezen, terwijl ze zien dat door de diversificatie het tijdstip van mijnsluiting snel dichterbij komt. Ze nemen zichzelf echter te gaten. Het echte probleem krijg je namelijk als we niet diversifiëren. Het kaderpersoneel is dan bij gebrek aan toekomstperspectief bij KS vlug vertrokken naar een andere werkgever. Bijgevolg moet ik binnen twee of drie jaar de mijnen sluiten bij gebrek aan leiding.“

„Ik heb nog een ander probleem. Dat is de pyramide-achtige opbouw van het personeel. We hebben 130 kaderleden en ongeveer vijfduizend arbeiders. Ik kan makkelijk hoogwaardige diversificatieprojecten vinden, maar dan valt teveel kader en geschoold personeel weg en dus maak je het probleem voor de massa onoplosbaar. Mijn beste mensen komen met prima plannen voor nieuwe bedrijven aanzetten, maar ik kan ze niet goedkeuren, want dan heb ik niet genoeg kader meer om KS te runnen.“

Gheyselinck zucht: „Het blijkt dat ik alleen veel arbeiders kan onderbrengen in de toeristenindustrie en in de bouw. We hebben in Belgisch-Limburg een geweldige tekort aan bouwvakkers. En ik zit niet met al die mijnterreinen waar we op kunnen bouwen. Dat is sociaal nuttig en het beroep ligt dicht bij het mijnwerk.“

Peter Bruijns

Lei Kwaspen voetbalde 'illegaal' over de grens

STRAMPROY - Bij de voetbalclub Brevendia in Stramproy speelde Lei Kwaspen onder zijn eigen naam. Tegelijkertijd was de aanvallende middenvelder in het Belgische grensplaatsje Molenbeersel speelgerechtigd onder de naam Willem Timmermans. Eens moest dat 'dubbelspel' natuurlijk uitlekken...

Van '48 tot '50 kwam de nu 68-jarige Kwaspen met behulp van een vals paspoort voor twee clubs op één dag in actie. Aan het eind van zo'n lange sportieve toer werden een paar pijlsjes gedronken in de Belgisch-Limburgse cafeetjes 'Poal Mie' en 'Poal Sjeff'. Daar kostte een pint vijf cent. In 'Frenskes Mootje', het gezellige grenskroegje op Nederlands grondgebied, betaalde men voor een glaasje bier het dubbele. „Aan de teek bij Mie en Sjeff was het logischereis veel drukker dan bij Mootje. Het lag beslist niet aan Frenskes Mootje, maar de prijs was in die tijd belangrijker dan de kwaliteit. De sigaretten kostten hier per pakje een kwartje, in België betaalden wij slechts negen cent“, vertelt Lei Kwaspen, alias Willem Timmermans.

In 1935 debuteerde de talentvolle voetballer uit 'Roy' in het eerste elftal van Brevendia. Lei Kwaspen was toen amper vijftien jaar. „Ik speelde op de mooiste plaats in het elftal. Als aanvallende middenvelder verzag ik het hele veld. Ik zette de lijnen uit voor de eigen ploeg en kon tevens de tactiek van de tegenstander inschatten. Ook tijdens de Tweede Wereldoorlog was er een voetbalcompetitie. De meeste clubs uit de regio Weert namen daar aan deel. Van de oorlog hebben wij in deze omgeving niet veel gemerkt. Er vielen soms enkele brandbommen, maar de Duitsers wandelden gewoon bij ons binnen, alsof het onze burenen waren.“

Op de fiets

Hij kwam ook een aantal seizoenen uit voor het kringelftal. Via een telegram werd ik op de hoogte gehouden van de selectiewedstrijden, die meestal in Venlo plaatsvonden. „Al die tijd ben ik per fiets gereisd. Een flink pak boterhammen mee en een paar kwartjes voor een glaasje fris. De winterstop duurde in Nederland dikwijls erg lang, maar dat was voor mij geen probleem. De Belgen keurden de velden minder snel af en zodoende kon ik bijna het hele jaar voetballen.“

Naar het lof

„Na 1945 werd de competitie weer wat groter opgezet en begonnen in Nederland de wedstrijden op zondag meestal om half twaalf, want 's middags werd iedereen om drie uur in de kerk verwacht voor het lof“, vervolgt Kwaspen. „Voor mij was dat aanvangstijdstip ideaal. 's Morgens aan de bak voor Brevendia en nog geen tien minuten na de wedstrijd stond een auto klaar om mij naar Molenbeersel te brengen. Het beginsignaal in het Belgische voetbal klonk meestal om twee uur. De broek, de sokken en de schoenen bleven aan. Alleen de bezwete groene trui van Brevendia werd uitgetrokken en van Molenbeersel kreeg ik een schoon rood shirt. Neen, ik werd beslist niet betaald. Het ging in die tijd, eind veertiger jaren, puur om het plezier. Brevendia was steeds mijn eerste keus, daarna kwam 'Beersel' aan de beurt. Heerlijke jaren waren dat. De leren ballen maakte mijn vader. Hij was schoenma-

ker en wij waren een van de weinige clubs in de omgeving die met een ronde knikker voetballen. De meeste tegenstanders speelden met ballen in de vorm van een ei. Als Brevendia een uitwedstrijd moest spelen, namen alle spelers en begeleiders plaats in de vrachtwagen van Sjaak Janssen. Hij had een transportbedrijfje en stelde zijn auto gratis ter beschikking voor het spelersvervoer van de voetbalclub“.

De voetbalfanaat had slechts eenmaal problemen in België. In de clubkleuren van Molenbeersel speelde Lei Kwaspen onder de naam Willem Timmermans tegen Peer. Peer verloor het belangrijke duel met 1-0, maar tekende protest aan bij de bond. Bij Molenbeersel zou een ongeachtigde speler hebben meegedaan...

„Peer eiste een onderzoek, want die club wist dat ik ook in Nederland voetbalde. En dat was nu eenmaal verboden. Maar, geen nood. Een ambtenaar van het gemeentehuis in Molenbeersel maakte voor één dag een vals paspoort voor mij. Die stond op naam van Lei Timmermans, een jongen uit Stramproy die niets om voetballen gaf. Ik ben toen met die pas naar de tuchtcommissie van de Belgische voetbalbond in Hasselt gegaan. Daar moest men concluderen dat er niets aan de hand was... De 1-0 zege op Peer bleef gehandhaafd. De dag na het onderzoek heb ik het paspoort terugbezorgd op de gemeentesecretarie“.

Op de fiets

Vijftien jaar was hij vaste keus bij Brevendia 1. Tussendoor nog drie 'dubbelseizoenen' als speler bij Molenbeersel en trainer bij Kinrooi. Daarna deed hij een stapje terug en had nog een hele tijd plezier in het tweede elftal. Op latere leeftijd kwam Lei Kwaspen uit voor de veteranen en hij stopte definitief in 1986. Ruim 53 jaar was hij actief geweest voor Brevendia.

Lei Kwaspen, getrouwd met Leen en vader van acht kinderen, was een kei van een vent. Pas op 64-jarige leeftijd liep hij zijn eerste blessure op. „Toch heb ik ook toen even op de tanden gebeten, want ik wilde hoe dan ook tot mijn 65ste voetballen“.

Hans Rooijackers

Lei Kwaspen: 'Ik heb tot mijn vijftenzestigste gevoetbald zonder één blessure'

Foto: JEROEN KUIT

EEN IJZERSTERKE REPUTATIE ALS AUTOPRODUCENT

Volvo is een onderneming met een wereldwijde bekendheid en een ijzersterke reputatie. Overal ter wereld roept het begrip Volvo het beeld op van kracht, veiligheid, degelijkheid, betrouwbaarheid en, bovenal, topkwaliteit. En terecht, want Volvo-producten en -diensten voldoen altijd en overal aan steeds dezelfde hoge eisen.

Kwaliteit is het waarmerk van alles wat Volvo doet - van haar producten, haar diensten en van de wijze waarop zij met haar klanten omgaat.

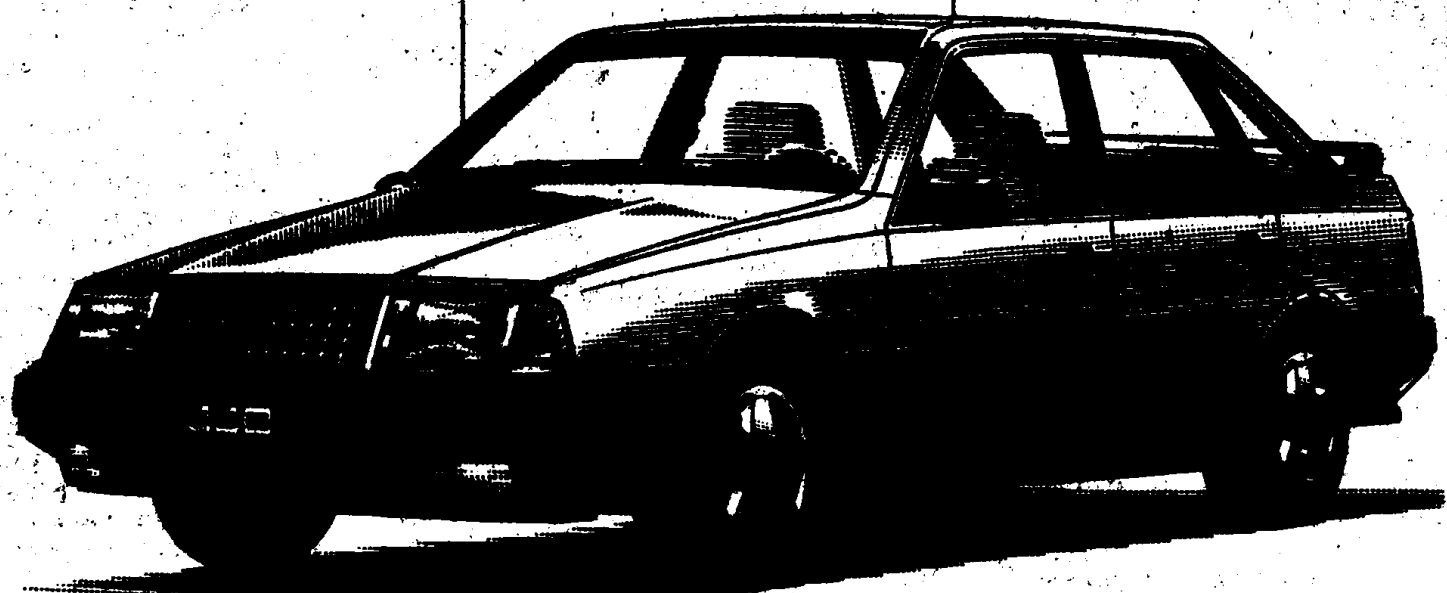
De klant het allerbeste geven, dat is Volvo's doelstelling.

In Volvo's internationale personenauto-activiteiten speelt het Nederlandse Volvo Car B.V. een belangrijke rol. Sinds 1975 is Volvo Car B.V. verantwoordelijk voor de ontwikkeling, productie en internationale marketing van de Volvo-midklassers. Momenteel zijn dat de 340- en 360-serie, de 440- en de 480-modellen. Volvo-kwaliteitsproducten uit Nederland...

Opk hier weer die ijzersterke reputatie. Volvo Car B.V. heeft ruim 8.100 medewerkers en vestigingen in Helmond, (hoofdkantoor), Born, Roermond, Sint-Truiden (B), Oss, Beesd, Amsterdam, Den Haag en Rotterdam.

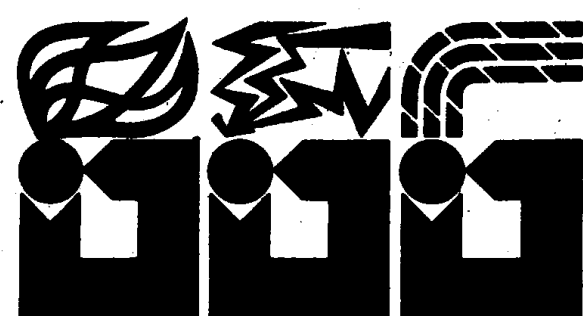
Met de meest geavanceerde apparatuur werken de mensen in deze bedrijven aan de huidige en toekomstige Volvo's. Er wordt ontwikkeld met behulp van computers (CAD/CAM). In de productie wordt onder meer gebruik gemaakt van robots en carriers en is er een zeer efficiënte voorraadbeheersing. Het zijn slechts enkele voorbeelden van de elementen die bijdragen aan Volvo's voorsprong op de concurrentie. Een voorsprong die wordt vertaald in extra veiligheid en extra kwaliteit van elke Volvo die de fabriek verlaat.

Volvo Car B.V. heeft een naam hoog te houden, en dat doet ze ook!

Volvo Car B.V.

VOLVO

TEBUKO INSTALLATIETECHNIEK ISOLATIETECHNIEK

WAT KAN TEBUKO VOOR U IN NEDERLAND EN BELGIË DOEN?

De Tebuko-groep beschikt over een 40-jarige ervaring in de engineering, levering en verzorging van technische installaties voor de beheersing van het binnenklimaat in industriële gebouwen alsmede in utiliteits- en woningbouw.

Vanuit onze vestigingen te Sittard en Eindhoven voeren wij deze projecten uit en leveren wij nazorg, onderhoud en service met een vakbekwaam personeelsbestand van ruim 130 medewerkers.

COMPUTER BEHEER EN ONDERHOUD 24-UURS SERVICE

Alle gegevens van een gebouw en van de installaties worden opgeslagen in een computer.

Op afstand kunnen temperaturen en tijdschakelingen veranderd en bewaakt worden.

Een geselecteerde groep van servicemonteurs kan op deze manier zo efficiënt mogelijk worden ingezet en is dag en nacht bereikbaar.

GASTHUISGRAAF 15, 6136 KS SITTARD
KORRESP. ADRES: POSTBUS 2, 6130 AA SITTARD
TELEFOON 04490-15885* - TELEFAX 04490-24495
MEROVINGERSWEG 2, 5616 JA EINDHOVEN
TELEFOON 040-522529 - 522413
TELEFAX 040-528665 (W. v. Hout B.V.)

EURAMAX COATED PRODUCTS

P.O. Box 29
6040 AA Roermond
Industrieweg 6
6074 NH Melick-Herkenbosch
Tel. 04750-70303
Telex 36905
Telefax 23923

Euramax Coated Products B.V. in Roermond is een van Limburgs snelst groeiende bedrijven, zowel wat betreft omzet als werkgelegenheid. Euramax is een onderdeel van Alumax Inc. U.S.A., één van de grootste fabrikanten van aluminium producten en halfabrikaten ter wereld, met 110 fabrieken en ongeveer 14.000 medewerkers. Als vooraanstaand producent van een uniek pakket voorgelakte materialen is Euramax in West-Europa toeleverancier van de caravanindustrie, carrosseriebouw, binnen- en buitenbouw, en de markt voor huishoudelijke artikelen en meubels. Zusterbedrijven zijn gevestigd in Engeland en Frankrijk.

LAK- EN DECORATIESYSTEMEN

Volgens de traditionele werkwijze in de industrie, werd een produkt eerst vervaardigd en pas daarna gelakt. Daardoor wordt de toepassing van hoogwaardige en duurzame lakken onmogelijk. Een voorbeeld hiervan is de caravan die moeilijk in zijn geheel bij 250°C in een lakoven „gebakken“ kan worden.

Bij Euramax wordt dit principe dan ook omgedraaid: materiaal wordt eerst in grote hoeveelheden en onder optimale condities gelakt, op rol uitgeleverd en pas daarna tot eindprodukt verwerkt.

In 1967 werd in Roermond de nieuwste produktielijn in gebruik genomen, de zgn. Standard Paint Line, een machine die meer dan 125 meter lang is en één meter staal- of aluminiumband per seconde kan

lakken. Deze vergaand geautomatiseerde produktielijn biedt de mogelijkheid het materiaal in zowel grote als relatief kleine partijen continu in een gelijkblijvende en reproduceerbare kwaliteit te lakken. Door de zeer efficiënte werkwijze, worden produktie- en opslagkosten bespaard en wordt milieu-verontreiniging voorkomen. In principe kan iedere kleur gelakt worden, terwijl ook decoratie met dessins en striping mogelijk is.

Euramax staat ook bekend om zijn Euramide laksysteem, dat is opgebouwd uit polyester en polyamide bindmiddelen die tijdens het moffelproces tot een soort versmelting komen. De Euramide laklaag is niet alleen bijzonder kras- en slijtvast, maar is tevens uitstekend vervormbaar en goed bestand tegen UV-straling. Na het lakken kan het materiaal door Euramax of door de afnemer bewerkt of vervormd worden, zoder dat de laklaag zelf of de hechting daarvan schade ondervindt. Een aantal voorbeelden: stucco- of hamerslagstructuur aanbrengen, knippen tot platen of tot smalle banden snijden, profileren, kantbewerken of zetten.

Het gehele produktieproces wordt niet alleen automatisch gestuurd, maar ook van begin tot eind nauwkeurig op kwaliteit gecontroleerd. Daarvoor staan twee eigen laboratoria met een keur aan apparatuur ter beschikking.

Halfabrikaten van Euramax Coated Products B.V. worden dank zij de hoogstaande kwaliteit, service en flexibiliteit al bijna 20 jaar toegepast in de volgende producten:

- Caravan-Industrie	- Auto-Industrie
- (beplating rondom)	- Rijwielindustrie
- Truck- en Trailer-Industrie	- (spatborden)
- Containerbouw	- Gevelbekleding
- Garagedeuren	- Geluidweringen
- Plafondsysteinen	- Naamplaten
- Witgoed-Industrie	- Auto-kentekenplaten
- Isolatiwandlen	- Verlichtings-Industrie
- Bouwpanelen	- Audio-Industrie

Deze enorme verscheidenheid aan toepassingen komt mede voort uit de unieke mogelijkheid om in een continu proces aluminium band tot 2.540 mm en staalband tot 1.550 mm breedte te lakken.

Er kan terecht gesteld worden:

EURAMAX COATED PRODUCTS B.V.
....KWALITEIT AAN DE LOPENDE BAND!

Bankieren op z'n best bij een all-round bank: Spaarbank Limburg / Pancratiusbank

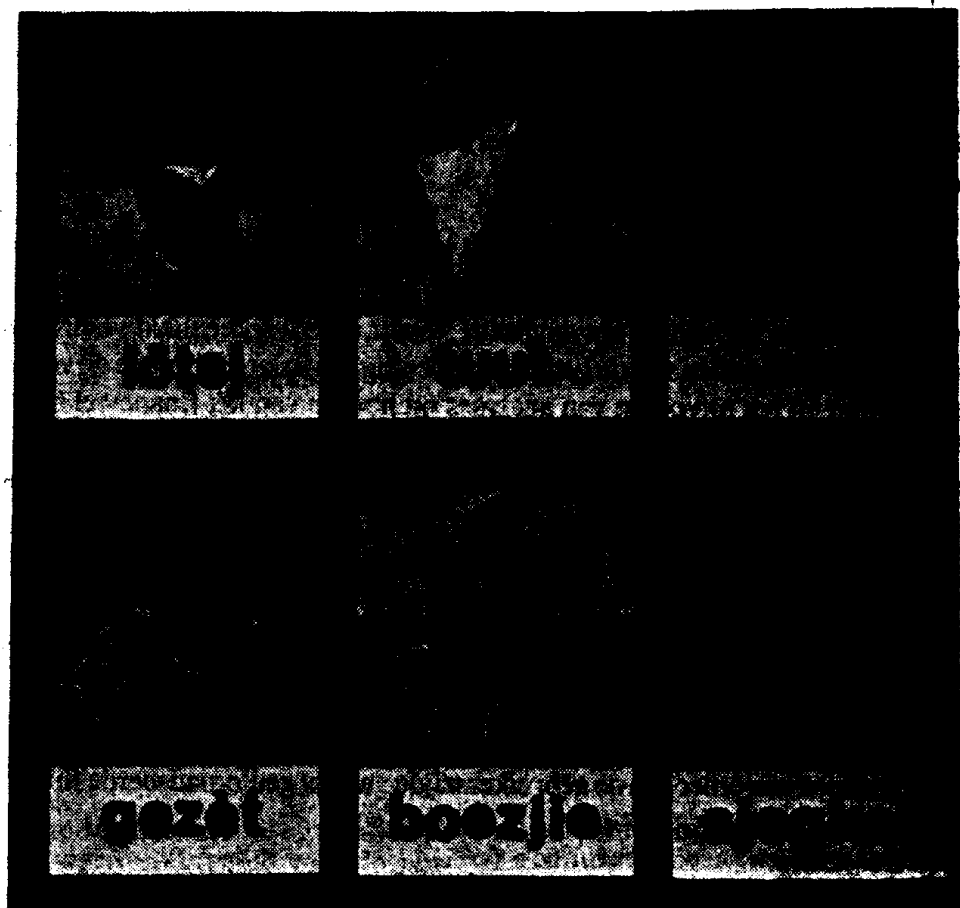
Spaarbank Limburg en de Pancratiusbank zijn typisch Limburgse banken waar u voor alle bankzaken terecht kunt. Als particulier, maar ook als zakenman. Tegen uiterst concurrerende voorwaarden. En met een zeer snelle service.

spaarbank limburg

pancratiusbank

Voor al uw bankzaken
Spaarbank Limburg / Pancratiusbank

In Nederlands-Limburg hoort men ten noorden van Arcen geen Limburgs meer, doch een aan het Nijmeegs verwant dialect, maar het grondgebied van de provincie reikt tot Mook. Aan de andere zijde is hetzelfde het geval: in het uiterste noord-westen van België-Limburg ligt de plaats Lommel, maar daar spreekt men een duidelijk Brabant dialect. En in het zuiden van de provincie gaat men direct ten westen van Sint-Truiden de provinciegrens over, maar nog in Tienen, twintig kilometers verder, spreken de mensen een dialect dat volgens de taalrondrijvers Limburgs is. In de zuid-oosthoek, ten oosten van de Benrather Linie, is men nog kilometers verder op Nederlands grondgebied en dus in Nederlands-Limburg, maar er zijn ingewikkelde redeneringen nodig om de daar gesproken dialecten tot de Nederlandse te rekenen. De befaamde dialectoloog Winand Roukens was daar een meester in. En tot slot: volgens Roukens en de zijnen is het best de weg streek terug naar Luik (retour à Liège), maar de dialecten die men er spreekt zijn zo Limburgs als dat van Meerssen.

Isolaansen zeggen veel meer over de aard van de menschen dan de stedsingdingen, provincie-geschiedenis. Wie daar over nadenkt, ziet al bijna van overtuigd raken, dat de staatsleden indertijd de plannen Kerkrade en Vaals aan Duitsland hadden moeten laten. Die plannen zouden er, als westelijke deelen van het Duitse Regergebied, misschien niet slechter van zijn geworden. En de Voerstreek heeft eigenlijk bij Nederlands-Limburg. Ons mergeland zou gewoon een stukje groter zijn geworden en de menschen van Aachen en Heuven zouden zich thuis voelen in de regio en veel taakland zou hun zijn bespaard. En Nederlands-Limburg ten noorden van Aachen past veel beter bij Waalgen en veelt ook de uitstroom van die stad veel meer dan van bijvoorbeeld Roermond; en Maasricht is wel erg ver weg.

Maar taalkundigen en volktundigen heeft men nooit naar mening gevraagd, als men een aantal diplomaten tijdens een congres de grenzen in Europa weer eens liet bijstellen. Elk gebuld van één kanon overtuigt immers de theorie van een leger van volktundigen die denken aan de aard van een volk.

In de ogen van taalkundigen is de tweedeling van het gebied Limburg in een Nederlandse en een Belgische provincie, een scheiding die in 1830 plaatsvond natuurlijk en in 1890 plaatsvond natuurgelukkig en gruwel.

[illegible]

Jan G.M. Notten

Eén dialect voor heel Limburg bestaat niet. Om over één taal voor het over Nederland en België verdeelde gewest maar helemaal te zwijgen. De beide Limburgen hebben, ook als totaliteit, een zo verward en versnipperd verleden achter de rug, dat er zo iets als een wonder had moeten gebeuren, vooraleer al die delen en deeltjes die nu samen twee provincies Limburg vormen, wat taal betreft op elkaar waren gaan lijken.

de tsiedonk, d'r jaard, d'r krig, d'r
zög en hinger d'r dög, ze klinken
puur Duits.
Maar wie nu van mening is, dat
de Benrather Linie alle Duitse
kenmerken 'tegenhoudt', vergist
zich. Woorden en klinken zijn
net mensen: ze glippen over
grenzen heen. En zo overschrijdt
iemand die van oost naar west
door de beide Limburgs rijdt.

GEMEENTE SITTARD

Bij de afdeling Financiën kan op korte termijn worden geplaatst een:

MEDEWERKER WERKEENHEID COMPTABILITEIT

De afdeling Financiën is verantwoordelijk voor het financieel-economisch beleid en het beheer van de gemeentefinanciën.

De afdeling is onderverdeeld in twee werkeenheden, te weten financieel beleid en comptabiliteit.

Bij de werkeenhedencomptabiliteit werken 14 mensen. Zij verzorgen en registreren het in- en uitgaande betalingsverkeer van alle gemeentelijke diensten en de centrale invordering van de ontvangsten. Verder is de werkeenhedencomptabiliteit verantwoordelijk voor het opstellen van de gemeenteprognose en -balans, alsmede de verslaglegging van en het uitvoeren van analyses uit hoofde van het financieel beheer. Bovendien behoort tot de taken van de werkeenhedencomptabiliteit de centrale financiering, de budget- en kredietbeheersing, interne controle en financiële management rapportage.

De financiële administratie is ingericht als een efficiënte administratie en is grotendeels geautomatiseerd. Het beheer van dit informatieverwerkend systeem behoort eveneens tot de verantwoordelijkheid van de werkeenhedencomptabiliteit.

Functie-informatie:

De functie omvat o.m. de volgende taken:

• systeembeheerder aan de gebruikerszijde van het geautomatiseerde financiële systeem;

• de systemen;

• Doelstellingen:

- directe verantwoordelijkheid voor het functioneren van het geautomatiseerde financiële systeem;
- regelmatig overleg met afdeling automatisering;
- contacten onderhouden met gebruikers zowel binnen de eigen afdeling als binnen de totale gemeentelijke organisatie, waarbij o.a. gedacht kan worden aan de begeleiding bij en de voorlichting omtrent de implementatie van nieuwe modules;
- contacten onderhouden met fabrikanten (problemen, nieuwe ontwikkelingen enz.);
- ontwikkelen gebruik en toepassingen p.c.'s binnen bestaand geautomatiseerd financieel systeem;
- aanstellen en ontwikkelen van medewerkers, formuleren enz.;
- werkzaamheden m.b.t. het opstellen van de gemeenteprognose en -balans.

Functie-eisen:

Voor deze functie wordt gevraagd een opleiding op H.B.O.-niveau (H.E.A.O.-B.O. of H.E.A.O.-B.E.) met als keuzevak A.I.V.

Begrip op het gebied van en affiniteit met geautomatiseerde financiële administratie, alsmede goede contactuele eigenschappen, zijn voor deze functie vereist.

Salaris:

Bij indicering maximaal f 4.144,- bruto per maand (peil 01-01-1989).

Selectie en informatie:

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Nieuwe inlichtingen krijgt men telefonisch bij de heer J. Verkooyen, telefoon 04790 - 18083, toetsel 258 (tijdens kantooruren).

Sollicitatie:

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad te zenden aan het College van Burgemeester en Wethouders van Sittard, Postbus 18, 6130 AA Sittard, onder vermelding van vacaturnummer 89/8.

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Onze opdrachtgever is een Multinational met een groot aantal uiteenlopende activiteiten in de detailhandel. Bij het bedrijf werken in totaal ruim 40.000 mensen.

Ten belage van de eerste activiteit op de Nederlandse markt, t.w. de opzet van een keten mode-warenhuizen (dames-, heren- en kinderkleding), trachten wij contact te leggen met

2 ervaren bedrijfsleiders en 10 afdelingschefs

De manier van marktbenadering en de wijze van mode-promotie is nieuw en wordt vergelijkt met andere formules in Nederland.

Enkele kenmerken:

- Sterk managerische organisatie zowel naar binnen (medewerkers) als naar buiten (klanten).
- Winkelruimte, reclame, sfeer, kortom de totale uitstraling van het bedrijf heeft bewezen een sterke aantrekkingskracht te hebben.
- Een mede door de omvang (omzet > Hfl 1 mld) bepaalde zeer sterke inkooppositie.
- Een eigen merken-policy - met eigen productie - die moeilijk door concurrenten te benaderen is.
- Kwalitatief en kwantitatief up-to-date collecties in dames-, heren- en kinderkleding tegen zeer scherpe prijzen.

Men verwacht een vaste bezetting per vestiging van tussen 40 en 60 medewerkers. De eerste 2 openingen zijn voor najaar 1989 reeds gepland.

Bent U iemand met een opleiding in tekstiel en ervaring in de detailhandel, dan kan het wellicht interessant voor U worden om de opzet van een belangrijke nieuwe keten in Nederland vanaf het eerste uur mee te maken.

Th.A.P. Konings

organisatie
adviseur

Kandidaten worden verzocht hun huidige curriculum vitae te sturen aan onderstaand adres. Vanzelfsprekend worden Uw gegevens plus met onze opdrachtgever besproken na Uw uitdrukkelijke toestemming.

Adviesbureau Konings BV
Naaldenveldweg 5
2111 GE Aardenhout

JANSSEN & HAHNRATHS BV

In de speelautomatenbranche is Janssen en Hahnrathts een van de toonaangevende ondernemingen in Nederland. Het bedrijf biedt werkgelegenheid aan ca. 100 mensen en legt zich ondermeer toe op de import, export en groothandel in speelautomaten, elektronische spellen en andere amusementsartikelen. Janssen en Hahnrathts gaat haar bestaande ontwikkelingsactiviteiten uitbreiden en onderbrengen in een afzonderlijke 'Development Company' en tracht talent toevoegen aan de personeelsbezetting.

Wij vragen kandidaten voor de volgende functies:

Senior Programmeur m/v

Leeftijd: 24 à 30 jaar.
Ervaring: Minimaal 4 jaar ervaring als programmeur waarvan tenminste 1 jaar als coördinator van een aantal mensen. Moet tevens ervaring hebben met Assembler en een hogere programmeertaal zoals Pascal of C.
Opleiding: MTS informatica of gelijkwaardig.
Functie omschrijving: Hij zal de leiding en verantwoording hebben over de programmering en ook zelf moeten programmeren. Tevens dient hij het computersysteem te beheersen.

Programmeur m/v

Leeftijd: 20-26 jaar.
Ervaring: Minimaal 1 jaar met Assembler en een hogere programmeertaal zoals Pascal of C.
Opleiding: MTS informatica/elektronica.
Functie omschrijving: De programmeur dient aan de hand van specificaties en richtlijnen programma's te schrijven voor speelautomaten e.d.

Mechanisch/elektronisch technicus m/v

Leeftijd: 22-30 jaar.
Ervaring: Minimaal enige jaren in een engineer/ontwerp functie.
Opleiding: MTS elektronica of gelijkwaardig.
Functie omschrijving: De technicus vervaardigt de prototypes van de machines, althans het elektronische deel daarvan. Hij begeleidt de ontwikkeling van prototype tot het eindproduct. Hij zorgt voor terugkoppeling van technische problemen uit de markt naar de producent en/of lost zelf de problemen op. Kennis van programmeren is een pré. (Assembler, Pascal of C).

Voor alle functies geldt dat er wordt gewerkt met Assembler en Fortran. Naam worden de nodige opleidingen gegeven met name in Fortran. Een goede beheersing van de Engelse taal is noodzakelijk.

Schriftelijke sollicitaties, vergezeld van een recente pasfoto te richten aan:
DIRECTIE JANSSEN EN HAHNRATHS BV
Tunnweg 112, Postbus 3009
6460 HA Kerkrade

Voor een tijdelijke vacature ten behoeve van ons rayonkantoor van Kok Beheer-BV te Heerlen, zijn wij op zoek naar een

COMMERCIEEL MEDEWERKER VERHUUR M/V

Kok Groep Nederland BV, één der grootste organisaties in dienstverlening voor alle aspecten van de verhuurmarkt, zoekt een commercieel medewerker verhuur m/v.

De functie:
• U zult vanuit een door Kok Beheer beschikbaar gestelde eengezinswoning, tevens modelwoning, werkzaam zijn en belast worden met alle verhuuractiviteiten die betrekking hebben op de bij Kok Beheer in beheer zijnde eengezinswoningen in de wijk "Vriehelde" te Heerlen-Noord.
• Tot uw taak zal o.a. behoren:
- het ontvangen van huurders in de modelwoning;
- kandidaat-huurders voorlichten over het wonen in een huis van Kok Beheer in de wijk "Vriehelde";
- het verzorgen van de administratie m.b.t. de gegevens van de toekomstige huurders.

Wij vragen:
• opleiding op HAVO-niveau;
• goede contactuele eigenschappen;
• beheersing van de Engelse en Duitse taal;
• commerciële ervaring en inzicht;
• bereidheid om ook zaterdagmiddag en in de avond 3-5 uurs (meestal t/m vrijdag) bezoekers van de modelwoning te ontvangen;
• u moet de bereidheid hebben in de modelwoning te gaan wonen.

Wij bieden:
• een bij de functie passende honorering;
• 8% vakantietoelage;
• 3% kersttoelage;
• vrije wonen in een huis van Kok Beheer; onkostenvergoeding.

Informatie over de functie kunt u inwinnen bij de kantoordirecteur van het rayonkantoor te Heerlen, de heer A.J.M. Sijm, telefoon 045-71 20 40. Indien u belangstelling heeft voor deze functie en meent aan onze verwachtingen te kunnen voldoen, richt dan uw sollicitatiebrief met CV en pasfoto aan Kok Groep Nederland BV, t.a.v. de heer J. de Bree, Westlaak 230, 3012 KP, Rotterdam.

KOK GROEP NEDERLAND BV

DASSEN GROUP BV STEIN

Bij DASSEN ENGINEERING BV TE STEIN zijn plaatsen beschikbaar voor een aantal

INGENIEURS (m/v)

gespecialiseerd in besturingstechniek MTS/HTS-opleiding dan wel gelijkwaardig nivo

INSTRUMENTATIE-INGENIEURS (m/v)

MTS/HTS-opleiding dan wel gelijkwaardig nivo applicatie-cursus meet- en regeltechniek strekt zeer tot aanbeveling

ELEKTROTECHNISCH-TEKENAARS (m/v)

opleiding MTS

Voor DASSEN INSTALLATIES BV TE STEIN vragen wij:

ELEKTROMONTEURS/EERSTE ELEKTROMONTEURS (m/v)

industriële montage/fabricage; opleiding LTS/VEI/KMS/MTS

INSTRUMENTATIE-MONTEURS (m/v)

industriële montage; opleiding MTS/CNV/SOM

BEDRADINGSMONTEURS (m/v)

industriële montage/fabricage; opleiding LTS/VEI/KMS/MTS

BANKWERKERS (m/v)

industriële montage/fabricage; opleiding LTS/VEI/KMS/MTS

INSTRUMENT-PLUFTERS (m/v)

industriële montage

Het werkterrein voor bovengenoemde functies omvat elektrotechnische en meet- en regeltechnische installaties/apparatuur. Praktijkervaring strekt tot aanbeveling.

Geïnteresseerden worden verzocht te solliciteren bij: Hoofd Personeelszaken DASSEN GROUP BV Schinkelstraat 1, Postbus 21, 6170 AA Stein (L).

Ook kunt U bij Personeelszaken een sollicitatieformulier aanvragen (tel. 04490-31418, toetsel 208/207)

DASSEN: vanaf pre-engineering tot en met after service.

DASSEN

Jong, ambitieus en klaar voor een spilfunctie op een bekend assurantiekantoor

Assurantiekantoor Straet-Snijders B.V. is een modern en professioneel bedrijf, dat sterk is gericht op bedrijven, vrije beroepsbeoefenaren en particulieren. Naast alle soorten verzekeringen zijn wij tevens gespecialiseerd in financieringen en hypotheeklen. Ons kantoor is lid van de NVA, de Nederlandse Vereniging van Makelaars in Assurantiën en Agentschap-adviseurs. De administratie is volledig geautomatiseerd. Vanwege de voortdurende groei van de werkzaamheden wensen wij ons team van zeer bekwame medewerkers spoedig te versterken met een enthousiaste, ervaren en toekomstgerichte man of vrouw van 25 tot 35 jaar. Jong dus. Maar capabel genoeg voor een belangrijke spilfunctie.

Het takenpakket:
De functie heeft betrekking op alle zaken die zich binnen ons kantoor voordoen, te weten:
- aanvragen, berekenen en uitvoeren van verzekeringspremie's; aangelegenheden;
- aanvragen, verwerken en uitvoeren van offertes;
- berekenen en uitvoeren van de assurantiepremie's;
- behandelen van schadegevallen;
- contact onderhouden met cliënten en maatschappijen.

Er wordt gestreeft naar de binnenkomst. Latere inschakeling in de buitendienst is eventueel mogelijk.

Wat we vragen:
Vanzelfsprekend wordt van de nieuwe medewerker nogal wat verwacht. Behalve een VWO/MBO-opleiding, aangevuld met het Assurantie B-diploma, vragen wij:
- studie- en werkhouding;
- zelfstandigheid, nauwkeurigheid, flexibiliteit en teamgeest;
- representativiteit, zakelijk vermogen en goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingvaardigheid;
- ervaring in een soortgelijke functie.

Wat we bieden:
Het salaris is in overeenstemming met het niveau van de functie en de persoonlijke kwaliteiten. Tot de uitstekende secundaire voorzettingen behoort o.a. een premievrij pensioen.

Voelt u zich aangesproken? Dan laten wij uw handgeschreven sollicitatiebrief, t.a.v. de directie, graag binnen 14 dagen tegen moet. Voor aanvullende telefonische informatie kunt u vragen naar dhr. Z.A. Straet-Snijders is verzekerd.

Straet-Snijders b.v.
Assurantie, Financieringen en Hypotheekkantoor

Delten Quodbachlaan 29 6461 XP Kerkrade Tel. 045-453360

NVA

Interlimburgs contactambtenaar Jef Wouters: 'Je hoeft niemand meer te porren...'

● Jef Wouters: in dienst van twee provincies zonder grens. Rechts achter hem het beeld van 'de Limburger' op het Maasterras van het Gouvernement in Maastricht.

MAASTRICHT/HASSELT - Hij is 42 jaar, woont in Zutendaal, bezit de Belgische nationaliteit, rookt Belga-sigaretten en eet enkele malen per week standplaats. Twee dagen Maas-licht, of omgekeerd. Hij staat op de loonlijst van het provinciebestuur van Nederlands-Limburg, maar zijn salaris echter voor de helft aan het gouvernement van 'andere' Limburg declareert. Hij heeft kantoorruimte - en nu en dan ook daarbuiten - heeft hij een petten op en kent hij vier mensen die qua status en rang niet voor elkaar hoeven onder te wijpen. Wie achter deze gecompliceerde kenschets een 'duur' persoon zoekt, begaet een aangename vergissing. De man toch maar het bovenstaande van de hoofde van eerstgenoemde provincie ook als gezondene van de Limburgers.

Interlimburger - zijn naam: Jef Wouters, zowel interlimburgs contactambtenaar als hoofd van het Euregio Maas-Rijn-bureau, dat zijn centrale vestiging heeft in Maastricht en kantoren bezit in Hasselt, Aken en Aken. Het bureau staat onder de schutse van drie gouverneurs en een Regieringspræsident. In het ambtelijke apparaat van de Euregio fungeert Wouters niet alleen als chef maar als hoofd van eerstgenoemde provincie ook als gezondene van de Limburgers.

Interlimburger

Enkele jaren bij Ford in Genk werkzaam te zijn geweest als in- en verkoopster, stortte Wouters zich in oktober 1973 in een volkomen onbekend avontuur door een pas in zijn leven geroepen ambtelijke functie aan te nemen. Met de zwaarte en het volste vertrouwen van de provinciebesturen mocht debuteren als interlimburgs contactambtenaar. De bijbehorende taakomschrijving was weliswaar vaag, maar voor de ambitieuze 27-jarige kandidaat evenwel uitdagend: grensoverschrijvende contacten op gang brengen, begeleiden, uitbouwen en realiseren.

De twee Limburgers zich opmaken om 150 jaar goede nabuurschap te gaan vieren, heeft Wouters in datzelfde vlak al pioniersjubileum achter de rug. Immers: precies één-tiende

deel van anderhalve eeuw heeft hij concrete vorm en gestalte mogen geven aan interlimburgse samenwerking. Hij zou zich derhalve de enig echte en enig practiserende 'Interlimburger' mogen noemen....

Inzet tot een gesprek met hem vormt de vraag waarin de samenwerking tussen de twee Limburgers zo al tot uiting komt. Wouters begint bij de dagelijkse besturen van beide provincies: de Bestendige Deputatie in Hasselt en Gedeputeerde Staten in Maastricht.

In een sfeer van innige vriendschap plegen deze twee colleges elkaar tweemaal per jaar te ontmoeten om zaken van gemeenschappelijk belang te bespreken. De parlementen van de beide Limburgers, Provincieraad (B) en Provinciale Staten (NL), maken

gemiddeld éénmaal in de vijf jaren met elkaar kennis.

Tussen de bedrijven door onderhouden gedeputeerden met een gelijksoortige ambtsportefeuille individueel contact met elkaar op basis van actuele vraagstukken. In het voorportaal danwel het verlengde daarvan wordt op interlimburgs niveau een ambtelijk overlegplatform in stand gehouden, gericht op terreinen als cultuur, milieu en volksgeschiedenis.

Jef Wouters fungeert veelal als ambtelijk secretaris en coördinator. Dat is hij ook van de permanente commissie die is belast met de controle op grenspalen. Zij is ingesteld ter vereenvoudiging van een bij tractaat van 1830 voorgeschreven procedure die zowel aan Belgische als aan Nederlandse zijde 'eigenlijk' zou moeten lopen van de burgemees-

ter van een grensgemeente naar de gouverneur van de provincie, van deze naar het ministerie van Binnenlandse Zaken, vervolgens naar het ministerie van Buitenlandse Zaken om tenslotte via de ambassadeur van het 'tegenovergelegen' land uit te monden bij de burgemeester aan gene zijde van de staatsgrens. Het lijkt grenze-loos gecompliceerd!...

Automatisch

Bestuurlijke contacten op het hoogste interlimburgs niveau zijn hoofdzakelijk bedoeld om elkaar op de hoogte te houden van ontwikkelingen in ieders ambtsgebied. Méér dan informatie-uitwisseling is niet mogelijk. Gouverneurs noch gedeputeerde colleges kunnen rechtsgeldige besluiten nemen, gebonden als zij

zijn aan nationale wetten en voorschriften en onderworpen aan beoordeling en flatering door Staten of Provincieraad. „Het overleg is de laatste jaren ontzettend gegroeid en vanzelfsprekend geworden. Veel gebeurt vanuit een automatische reflex. Je hoeft niemand meer te porren...“, zegt Jef Wouters. Dat is in andere contactvelden al niet anders. Naast intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en een half dozijn jumelages van elkaar welgezinde gemeenten tekent zich op beide Maasoeveren vooral tal van culturele structuren met een interlimburgs karakter af.

De contactambtenaar is een tevreden mens. De vele vormen waarin beide Limburgers elkaar de hand reiken, geven daartoe alle aanleiding. Een voltreffer

Je hoeft niemand meer te porren...

vormde het aantal initiatieven dat werd aangemeld voor de aanstaande feestviering. Om en nabij 150. „Het enthousiasme was zo groot, dat we zelfs enkele initiatieven hebben moeten afremmen wilden wij onszelf niet voorbijlopen“, zegt Wouters. Heeft hij geen wensen of klachten? Toch wel! Hij is ervan overtuigd dat de samenwerking tussen de twee Limburgers nog méér effect zou sorteren indien aan bepaalde verbanden een juridische en rechtspositionele basis kon worden gegeven. Provincie en gemeenten zouden in staat moeten zijn bindende en rechtsgeldige afspraken te maken die rechter noch hoger bestuur ooit zou kunnen betwisten. In dat verband denkt Wouters onder meer aan afspraken op het gebied van hulpverlening over de landsgrens heen. Hulpverlening zowel bij calamiteiten als op het terrein van bijvoorbeeld nutsvoorzieningen en afvalverwerking.

Bizar

Dat belemmeringen uit nationale koker bizarre situaties kunnen oproepen, hebben de Belgische gemeente Hamont en haar Nederlandse overbuur Budel korte tijd geleden ervaren. De twee wa-

ren overeengekomen de goed geëquipeerde vuilophalendienst van Budel eenmaal in de week ook een ronde te laten maken in Hamont. De eerste keer de beste stak een volijverige rijkswachter daar echter een stokje voor door een bekeuring uit te schrijven wegens het ontbreken van een transportvergunning. De week daarop was die vergunning er wel, maar volgde proces-verbaal omdat een stortvergunning ontbrak. Beide gemeentebesturen kwamen daarop overeen dat het Hamontse huisvuil voortaan naar Budel zou worden afgevoerd. De eerste volgeladen wagen die de grens wilde passeren, werd evenwel prompt teruggefloten om invoerrechten te betalen.

De vierde week besloten de twee gemeenten het prilte samenwerkingsverband met een middellijke ingang op te heffen. Toen namelijk waren de vuilophalers naar Hamont teruggestuurd omdat zij afvalstoffen hadden meegebracht die in Nederland niet mogen worden gestort.

„Kijk“, zegt Jef Wouters, „dat bedoel ik nu als ik zeg dat we er in menig opzicht nog lang niet zijn.“

Servé Overhof

Het Belgische internaat staat voor wilskracht

HASSELT - Waar ze écht moeite mee had, was het alarm. Als je in je hoofd kreeg om buiten de toegestane uren je internaat te verlaten, snelde meteen de opvoedster naderbij. Een bevel: „Mag ik naar het toilet?“ werd beantwoord met: „Gebruik de wc in de kantine.“

Immers: precies één-tiende

naam van het Belgische internaat waar Audrey Coumans dit maakte, vereist eigenlijk enig toelichting: Het Heilige Kindsheid.

De 16-jarige Landgraafse zit nu in een internaat met een veel interessender naam: Kindsheid. In Hasselt worden ze ontvallen door zuster Moors. De onafhankelijkheid zelf, maar ze magt voor alle zekerheid of we niet een katholieke krant zijn. Alangs werd nog een 'neutrale' ploeg buiten de poort gehouden, maar 'ons' staat niks in de weg. Geen deur van het imposante gebouw met grote, hoge ramen blijft gesloten. Ja, we mogen zelfs kijken in de kamers van de beschermelingen.

De 1500 leerlingen die op de vengende school Kindsheid zitten, zijn er nog 65 intern.

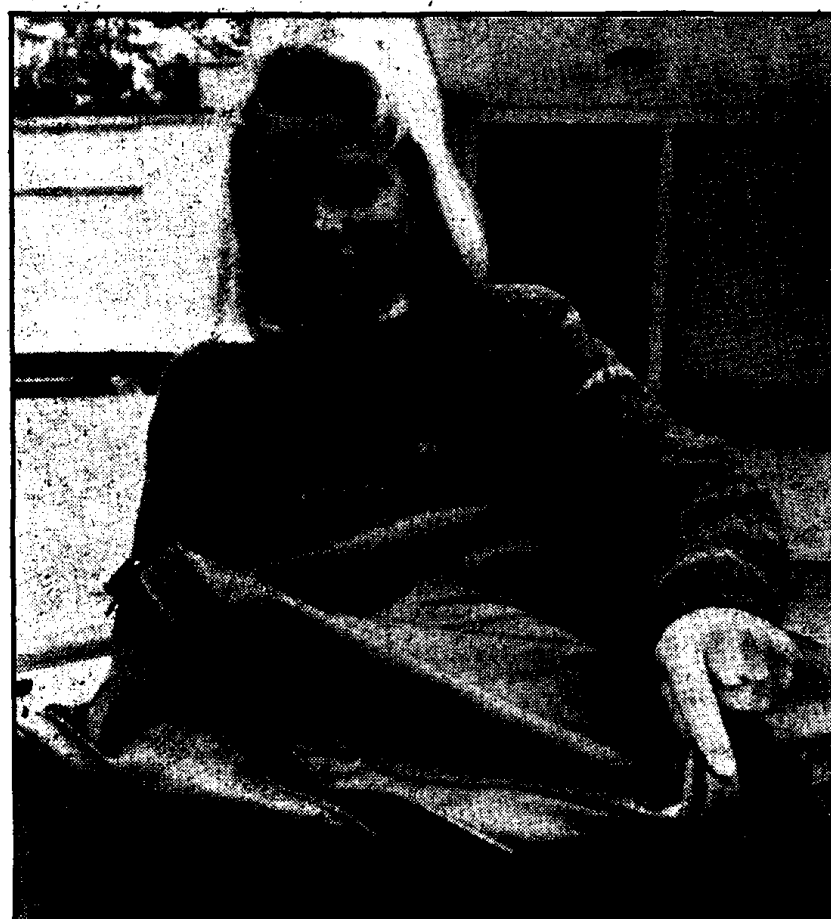
Men meijes. „Vroeger waren er misschien 65 niet intern“, komt zuster Moors nostalgisch terug. Alleen al het afgelopen jaar hebben in Belgisch-Limburg drie internaten de poort dichtsluit. Kindsheid Jesu staat redelijk constant, en mag niet klagen.

Plichtsbef - Zuster Moors heeft momenteel Nederlands-Limburgse dissonanten, waaronder Audrey, die niet dat het haar wel leuk leek, zo'n internaat. „Met allemaal viden, lekker giechelen.“ Ze is zo belangrijk was natuurlijk haar ouders het wel handig vonden als ze wat meer plichtsbef zou krijgen.

Audrey vindt dat het verplicht is om op het internaat haar te helpen. „In Nederland heb ik bijna niks.“ Nu, na anderhalf jaar vindt haar moeder al een 'veel leukere meid'. Audrey weet hoe dat komt: in Nederland kunnen leerlingen spijbelen of brutaal zijn. Maar je daar wel, de leraar nog op een voetstuk.“

● Zuster Moors: 'Ze moeten dingen leren waarden, begrijpt ge?'

● Elke maandag vertrekt Audrey Coumans 'bepakt en bezakt' naar België.

De hoogte van het voetstuk verschilt wel per internaat. In het Heilige Graf mochten de meiden bijvoorbeeld geen brieven sturen naar jongens. Dat deden ze natuurlijk toch door gewoon een meisjesnaam op de enveloppe te zetten.

Aanpassen

Zuster Moors, hiermee geconfronteerd: „De slotzusters van het Heilige Graf in Bilzen proberen vast te houden aan wat ze hebben. Ze passen zich wat minder aan. En dat alarm op de kamerdeur? Ach, ze kunnen zich slechts één opvoedster permitteren. Wij katholieke internaten krijgen immers geen subsidie.“

Het hoogstpersoonlijk door zuster Moors uitdelen van de post, is middags om kwart voor vier, is

volgens Audrey het dagelijkse hoogtepunt. Haar moeder plaagt dat ze veel brieven krijgt van verliefde jongens. Als ze die opmerking aan zuster Moors voorlezen, verwijst ze naar het gemengde karakter van de school. „Ach, ze hebben wel hun liefjes zeggen ze. Maar ze zijn hier niet zo uitdagend dat ze stevig gearmd rondlopen.“

Komt de zuster niet in de verleiding om die brieven te lezen? Ze glimlacht. „Nee hoor, dat is ook goed voor mijn eigen vorming. Stel je voor zeg. Hoe wil ik hen iets leren, als ik zelf het goede voorbeeld niet geef?“

Dat brengt ze bijvoorbeeld in de praktijk door zelf gewoon in een van de kamertjes op het internaat te slapen. Het is precies even groot als de ruimte, die elk van de meiden heeft. Het for-

Nederlandse meisjes krijgen plichtsbef geleerd

maat van een doorsnee puberker, met warm stromend water. Vloertegels opgesierd met een warm kleedje.

We hebben het over de filosofie van het internaat. „Kinderen zijn nergens zo blij mee als met een duidelijke afspraak. Streng zijn, dat is geen opvoeden. Wat we vragen, motiveren we altijd“, verklaart de zuster. „Maar het hoeft niet allemaal zo gemakkelijk te gaan. Gaan we bijvoorbeeld naar de stad, dan leggen we de heenweg te voet af. Wilskrachtstraining, ze moeten dingen leren waarden, begrijpt ge?“

En voorop staat natuurlijk dat er pittig gestudeerd wordt. Van het eerste jaar verlangt men wat minder, maar de groteren zitten elke middag en avond van kwart voor vijf tot zeven en van kwart voor acht tot tien uur achter de studieboeken. Nee, geen vakantie-oord.

Er is een bijzonder voorzichtig

gedoseerde opbouw van ontspannende dingen door de verschillende jaren heen. „Het is niet meer fijn als de jongeren hetzelfde mogen als de ouderen. Nu verheugen ze zich op een nieuw jaar“, luidt de verklaring.

Vrije avond

Om te beginnen heeft elk jaar een vaste vrije avond per week, tijdens welke spelletjes gedaan worden in de 'leving', een grote huiskamer. Daar kan op die bewuste avond ook naar muziek geluisterd worden. Het derde jaar mag men al naar het tv-journaal kijken en de 'hoogste' jaren mogen op de vrije avond onbepakt kastje turen. „De jongsten interesseren zich toch niet voor tv“, meent zuster Moors.

Alleen de ouderen mogen een fohn gebruiken en 's ochtends ook een uurtje muziek luisteren. Maar tijdens de studie is dat natuurlijk taboe. Een leerling kan een telefoongesprek aanvragen, maar alleen in dringende gevallen. En wie op woensdagmiddag de school wil verlaten, moet een briefje van de ouders hebben.

Zo af en toe mogen de vijfdejaars leerlingen onder begeleiding van een opvoedster naar de film. De oudsten (18 jaar) gaan zelfs alleen en komen met de bus van half elf terug. Ook kunnen ze op woensdagmiddagen zwemmen, schaatsen en een enkele keer zelfs de stad in. Zuster Moors gaat wel eens mee, maar in een café krijgen ze haar niet. Daar voelt ze zich als religieuze niet zo thuis, vertrouwt ze ons toe.

„Maar ik doe ze wel het plezier om eens een frietje met ze te gaan eten. Tja, we willen ons aanpassen en dan moet ge er heel wat voor doen om ze tevreden te stellen“, grijnst ze. „We vieren hier niet veel“, zegt ze met veel gevoel voor understatement: „maar dan wél goed!“

Douches

Een heel andere kwestie. Vijftien jaar geleden werden de douches gesloopt. De ruimte kon beter voor iets anders bestemd worden. Gevolg: er is alleen douchegelegenheid bij de apart gelegen sportzaal. En daar maken de meiden geen gebruik van, omdat ze

dan door de open lucht moeten....

„Tja, wie had vijftien jaar geleden gedacht dat de vraag na douches zo sterk zou stijgen. We proberen nu ergens ruimte te vinden voor een stuk of zes van die dingen“, zegt zuster Moors ietwat ongemakkelijk.

We brengen het onderwerp maar snel op het verschil tussen de Nederlandse en de Belgische leerlingen. Haar gezicht fleurt meteen op. „Die Nederlanders zijn zo vlot in 't spreken hè, met van die pittige uitdrukkingen. 'Hou doe' en dat soort dingen. Onze kinderen zijn wat rustiger, maar dat klikt heel goed.“

Opscheppen

Hetgeen door Audrey bevestigd kan worden. „In het begin dacht je nog: wat zijn die Belgen stil. Best een beetje saai. Maar dat is beslist niet zo. Ze hebben een goede opleiding en scheppen nooit op over wat ze kunnen.“

Het niveau van de opleiding is met 25 uur les en ruim 20 uur studie per week natuurlijk hoog. „Als hier Nederlandse kinderen op de derde klas binnen komen, hebben ze gegarandeerd een achterstand van een jaar. Komen ze hier al in het eerste jaar dan levert dat minder problemen op“, verklaart de internaatsoverste. Morgen, 16 april, staan de deuren van Kindsheid Jesu overigens van 13 tot 18 uur wijd open voor belangstellende ouders en kinderen.

Aan het eind van ons gesprek drukt de moeder van Audrey me op het hart om vooral niet negatief over Kindsheid Jesu te schrijven. „Audrey heeft het daar naar haar zin en dat willen we graag zo houden.“

Maar dat neemt niet weg dat het voor Audrey na een week met veel studie en minder vertier dan we hier gewend zijn, ontzettend leuk is om weer thuis te komen. „Op vrijdagmiddag sta ik reikhalzend bij de poort op mijn ouders te wachten. En dan ga ik meteen Heeren in om mijn vrienden te zien.“ Toen Audrey nog in Bilzen zat, trok ze het schooluniform (!) al in de auto uit. Maar dat was een heel ander hoofdstuk.

Joos Philippens

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

TILTRA
industrial maintenance & services

Tiltra: industrial maintenance & service: een dynamisch bedrijf, gevestigd in Geleen; centrumplaats van o.a. de chemische bedrijven van DSM en gespecialiseerd in de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot de procesindustrie, vraagt met spoed voor langdurige projecten:

- **CONSTRUCTIE-
BANKWERKERS**
- **PIJPMONTEURS /
HULP-PIJPMONTEURS**
- **LASSERS TIG / CO²
met en zonder certifikaten**
- **STEIGERBOUWERS -
HULP-STEIGERBOUWERS**

Voor alle functies is ervaring beslist vereist.

Wij bieden u een baan met zeer goede mogelijkheden tot vaste aanstelling.

U kunt een afspraak maken met de heer M. van Tilburg, tijdens kantooruren tel. 04490-55522. Na 18.00 uur tel. 04490-55434.

Tiltra, Burg. Lemmensstraat 125A, Geleen.

Van der Velden Riolerings is een dienstverlenende onderneming, gespecialiseerd in reinigen, onderhoud, inspectie en vernieuwen van rioleringen. Er zijn vijf vestigingen in het midden en zuiden van het land. Van der Velden Riolerings staat aan het begin van een veelbelovende expansie. Het laatste is niet alleen te danken aan de nieuwe technieken zelf, maar vooral aan de vele toepassingen binnen het kader van preventief onderhoud, veiligheid en kostenbesparing. Daarom is er bij Van der Velden Riolerings, voor onze nieuw op te starten vestiging in Heerlen, plaats voor een:

ADMINISTRATEUR M/V

Functie-eisen:
- M.E.A.O. (adm.) / M.B.A.;
- in het bezit zijn van een typediploma;
- leeftijd 20-25 jaar;
- belangstelling voor automatisering.

Taken:
- urenregistratie;
- facturering;
- calculatie;
- commerciële ondersteuning t.b.v. de uitvoerder.

Uw schriftelijke sollicitatie met recente pasfoto kunt u richten aan Van der Velden Riolerings, afd. personeelszaken, t.a.v. mevrouw I. Jonkers-van der Velden, Koortsweg 2, 5281 SC Boxtel, onder vermelding van vacaturnummer H26.

Volvo Car B.V. zoekt ervaren HEAO'er EJ die door wil groeien naar leidinggevende functie in de salarisadministratie

Het succes van Volvo Car B.V. Volvo Car B.V., met ruim 8.000 medewerkers, is gespecialiseerd in de ontwikkeling, productie, marketing, verkoop en service van Volvo personenauto's in de top van het middenklassesegment. Daarnaast produceert Volvo Car ook componenten voor de Europese automobielindustrie. In totaal omvat de Volvo Car-organisatie negen vestigingen in Nederland en één in België. Gemotiveerde en professionele mensen staan aan de basis van het succes van de huidige 300-serie en de Volvo 460. Ook van de toekomstige Volvo 440 hebben wij hoge verwachtingen.

Verantwoordelijk werk binnen de Salarisadministratie
De Centrale Financiële Administratie heeft een afdeling Salarisadministratie in Born en Helmond, met als hoofdtaken het verzamelen, controleren en verwerken van gegevens voor de berekening en het betaalbaar stellen van salarissen en overige uitkeringen alsmede het uitvoeren van de sociale en fiscale wetgeving.

U bent als salarisadministrateur de eerste verantwoordelijke voor de adequate uitvoering van deze taken. Na een ruime werkperiode zult u nog enige tijd werken in Born, om daarna bij gebreken geschiktheid overgeplaatst te worden naar Helmond. Hier bestaat dan de mogelijkheid om door te groeien naar een leidinggevende functie.

Uw achtergrond en capaciteiten
U bent een ambitieuze man of vrouw tussen de 25 en 30 jaar met een HEAO-opleiding in de economisch-juridische richting. Na enige jaren administratieve ervaring bent u nu klaar voor verdere groei naar een leidinggevende functie. Wij verwachten van u de bereidheid de opleiding Sociale Verzekeringen te volgen, die zo'n 2,5 jaar duurt. Verder dient u te beschikken over uitstekende contactuele en leidinggevende capaciteiten en bereid te zijn zich op termijn in Helmond te vestigen.

Uw beloning bij Volvo Car B.V.
Volvo Car biedt u naast de mogelijkheid

tot verdere ontplooiing binnen het vakgebied ook volop ruimte voor eigen initiatief en het nemen van verantwoordelijkheid. U krijgt een zelfstandige baan met goede doorstroommogelijkheden bij een onderneming met oog voor vernieuwing. Over het salaris worden we het zeker eens, terwijl de secundaire voorzieningen passen bij een moderne onderneming.

Uw reactie
Voor meer informatie over de functie van salarisadministrateur kunt u contact opnemen met de heer L. Senden, hoofd afdeling Salarisadministratie, telefoon (04498) 9 47 15. Voor inlichtingen over uw mogelijkheden bij Volvo kunt u bellen met de heer D. Berner van de afdeling Personeelszaken, telefoon (04920) 6 28 61. Aan hem kunt u ook, graag binnen twee weken, uw schriftelijke sollicitatie richten. Ons adres is: Volvo Car B.V. Born, Postbus 150, 6130 AD Sittard.

VOLVO
Volvo Car B.V.

Onze werkplaatsmanager is niet alleen een goed werktuigbouwkundig ingenieur maar ook een commerciële kei.

De maintenance organisatie van DSM Limburg Services kan worden gezien als een commerciële onderneming.

De opdrachtgevers komen uit alle delen van het complexe DSM-concern en zijn er bij gebaat dat hun productieprocessen optimaal draaien.

Uiteraard vragen deze opdrachtgevers om een kwalitatieve prestatie tegen een concurrerende prijs en leveringscondities.

Op dat moment gaat het commerciële vermogen van onze werkplaatsmanager een rol spelen en komt slagvaardigheid om de hoek kijken.

Kortom, de werkplaatsen van maintenance werken precies op dezelfde manier als contractors van buitenaf.

Uw functie in het kort: de werkplaats waarvan u de manager wordt, zorgt voor onderhoud, reparatie en vernieuwing van proceschemische apparaten. Zo'n 50 man met uiteenlopende opleidingsniveaus weet u te stimuleren.

Wat uw kennis betreft: die dienen zich aan omdat ze uw goede reputatie en werkwijze kennen of u weet ze zelf. De nodige PR-activiteiten daarvoor komen ook van uw hand.

Degene die wij zoeken is dan ook enerzijds een goed opgeleide technicus (HTS-Wtb) met de nodige jaren ervaring. Anderzijds is het een ondernemer met grote commerciële capaciteiten.

Bent u geïnteresseerd in deze carrièrekans, laat ons dat dan snel weten. Voor meer informatie kunt u terecht bij de heer Brouwers (04490-63068) of de heer Nooren (04490-63068).

Direct solliciteren kan ook: solliciteer naar ons toe aan de heer J.J. Notten, afdeling Personeelsvoorziening en Beheer, DSM Limburg bv, Mauritspark 1, 6163 HM Geleen onder vermelding van nr. 31/89 PVB.

Volledigheidshalve melden we dat een medische keuring en een psychologisch onderzoek tot de selectieprocedure horen.

We hebben een oplossing of we vinden er een.

Chemie & Textiel

Gamma Holding B.V. is een concern met vier afdelingen: Nederlandse Chemicalie, Nederlandse Textiel, Nederlandse Vervorming van Textiel en Nederlandse Textielverwerking. Het concern heeft in totaal ca. 1000 medewerkers. Het concern is actief in de chemische en textielindustrie. Het concern is actief in de chemische en textielindustrie. Het concern is actief in de chemische en textielindustrie.

Een uitdagende kans.

Wij zeggen geen woord te veel als we stellen dat hier een unieke kans ligt voor een jonge, ambitieuze HTS-ingenieur. Het is een kans om te groeien in deze kans aangrijpende mogelijkheden, maar hangt vooral van u zelf af. We verwachten dat u met enige jaren ervaring een goede indruk heeft gemaakt van de chemische en textielindustrie. Bovendien bent u een sterk gevoel voor nauwkeurigheid en het heeft affiniteit tot textiel. In het Engels en Duits bent u goed thuis en in uw huidige werkomgeving nemen competentie ook een plaats in. Uw leeftijd schatten wij rond de 30 jaar. Uiteraard ligt een belangrijk deel van deze uitdaging besloten in de groei van uw functie. Aan de andere kant echter kunt u ook rekenen op uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Wilt u meer weten?

Neemt u dan contact op met de heer J.N. Munnik, telefoon 04920-70684 of privé, buiten kantooruren 040-537113. Uw schriftelijke sollicitatie kunt u sturen naar Gamma Holding N.V., t.a.v. Mevr. E. de Bruijn-v.d. Ven, afdeling Personeelsvoorziening, Postbus 80, 5700 AB Helmond.

HTM VELOURS B.V.

Die nacht in de Spaanje-keuning....Het Belgische cafeetje, vlak over de grens in Vroenhoven, puild uit. Met vrijwel alleen Maastrichtenaars. Die gezamenlijk bij Haarie, de kastelein, zich voor de zoveelste maal nog enkele uurtjes wensten te amuseren op de wijze zoals dat toen voor tal van Mestrechteneren nu eenmaal de goede gewoonte was.

Met een biertje van het inmiddels verloren gegane type Huykens, met een vrolijke babbel aan het buffetje of aan een van de kleine tafeltjes, met een dolletje hier en een dansje daar op het niet groter dan twee handdoeken zijnde vloertje in het 'achterkamertje'. Het liep die nacht, daar in dat cafeetje, allemaal een beetje uit de hand. Omdat iemand op de niet zo frisse gedachte kwam zijn gerstenat te willen slokken uit de schoen aan zijn linkervoet. Een aanstekelijk idee, zo bleek. Want binnen de kortste keren wenste vrijwel niemand meer zijn biertje uit het glas maar wel uit zijn schoeisel te sloppen. Met gevolg dat tegen het aanbreken van de nieuwe ochtend ook vrijwel iedereen, jawel van beiderlei kunne, met enige moeite voetbekleedsels trachtte terug te vinden teneinde eindelijk de weg naar huis en naar bed in te slaan. Er zijn er geweest die toen noodgedwongen op kousen voeten het cafeetje verlaten hebben. En ach, ze zouden eerlijkheidshalve ook niet meer zo vast in hun schoenen hebben gestaan.....

Er was een tijd dat de Limburger in het algemeen en de Maastrichtenaar in het bijzonder in late avondlijke uren met de regemaat van zijn trouw terugkerende dorst 'de streep over' ging. Met andere woorden de grens overtrok om in het Belgische grensgebied in, wel of niet van nachtvinders voorziene, etablissementen nog enig vertier te zoeken. Het was de tijd dat de cafés, aan deze kant van de Maas, rond middernacht (verplicht) de deuren sloten, dat de kreet kom, veer goon nao Belsj net zo vaak ge-

Dat plezante Vroenhoven van weleer...

slaakt werd als Limburgers animo etaleerden 'er ergens nog eentje te pakken'. Dat was toen net zo vaak als nu. Alléén, het ene Limburg viel toen rond middernacht vrijwel droeg terwijl in het andere de beerkranen, de platenspelers én de nachtvinders

volop in 'bedrijf' bleven. En zolang je maar je paspoort op zak had, dacht geen enkele controle-rende douanier aan beide zijden van de grens er aan je ook maar een strobreed in de weg te leggen. Alcoholcontrole had toen nog niet de strengheid en de per-

fectie van thans bereikt. De heren douaniers zagen liever toe hoeveel pakjes sigaretten je vanuit het buurland mee terugnam. Twee pakjes mócht. Niet meer. Het was dan ook de tijd dat een pakje sigaretten bij de burenen gerekend negentig à vijfenne-gentig centen kostte, dat je toen al een Belga nooit alleen rookte en dat de douaniers nog hun handjes vol hadden aan de bloeiende smokkel van boter.

Toch had meestal dat veelvuldig nachtelijke bezoek aan Belgische grenscafés iets onschuldigs. Of die 'tenten' nu onder de rook van Molenbeersel en van Kin-rooi, in Maaseik, Eisdien of in Smeermaes lagen, was vrijwel al-

tijd om het even. Men ging, om het op z'n Vlaams uit te drukken, in eerste instantie gewoon 'op café'. Waar dat wel eens op zou kunnen uitdraaien, zag men dan wel weer. Dat Maastrichtenaars veelvuldiger in aantal waren dan andere provinciegenoten, lag voor de hand. Zij gingen nu eenmaal de kortste weg. Voor de tweede wereldoorlog al naar Klein-Ternaaien (Canal Albert), naar Kanne ('t Kribbeke, Gilson, D'n Dolle Dries), naar Luik ook (Tabarin) maar vóór naar Vroenhoven. Daar hadden Jefke en Bertha, vlak voor de brug over het Albertkanaal een café dat liep als een trein en dat, vanaf de vroege middagen al, beklant werd met voornamelijk oudere

Maastrichtenaars. Zij legden er een kaartje, dronken een glas, meegenomen - naar men zei - van Meerke Gombere in de Maastrichtse Platielstraat alwaar hij eens als ober gefigureerd had. Dat men, vanuit de Spaanjekeuning, vervolgens ook andere cafés aandeed, dat men bij Jefke eveneens een glas moest hebben gedronken, dat nu behoorde tot de nachtelijke 'pelgrimage' als de schuimkraag op een glas bier. Het werd dus vaak laat in Vroenhoven. En het liep wel eens uit de hand.

Goelasj

Vooraf Vroenhoven werd in de vijftiger en zestiger jaren een magnet. Dat sprak zich rond en dus voelden na enige tijd, mondjesmaat weliswaar, zich ook anderen dan Maastrichtenaars aange-trokken. Maar Vroenhoven aan deze kant van het kanaal, bleef eerst en vooral 'het tuintje' voor de Maastrichtenaars. Zelfs Belgen kon men er 's nachts op de vingers van één hand tellen. Bijzonder in de weekenden reden Dee- en Crals-taxi's op en af. Voor, pak wég, een nachttarief van zes à zeven gulden per rit. Vaak werd de chauffeur verzocht 'maar te blijven wachten' of om vier of vijf uur in de ochtend terug te komen. Niet iedereen overigens toog met eigen of ander-mans vervoer 'de streep' over. De Tongerseweg af fietsen of zelfs lopen richting Vroenhoven was toen niets bijzonders. Duurde wel wat langer voor je er was of, wanneer je uren later geen lift had kunnen krijgen, in Maastricht weer de sleutel in de huis-deur stak. De Spaanjekeuning vormde de eerste halte na de grens. Een klein cafeetje. Waar 'iedereen' kwam, waar gedronken, gelachen en gedanst werd en waar, als men zich door net dat ene glas te veel niet wilde laten overmannen, men aan de

goelasj met frieten ging. Haarie had er een prima recept voor, meegenomen - naar men zei - van Meerke Gombere in de Maastrichtse Platielstraat alwaar hij eens als ober gefigureerd had. Dat men, vanuit de Spaanjekeuning, vervolgens ook andere cafés aandeed, dat men bij Jefke eveneens een glas moest hebben gedronken, dat nu behoorde tot de nachtelijke 'pelgrimage' als de schuimkraag op een glas bier. Het werd dus vaak laat in Vroenhoven. En het liep wel eens uit de hand.

Verandering

Dát Vroenhoven bestaat nauwelijks meer. In Maastricht, in Nederlands Limburg werd de sluitingstijd van de cafés 'opgetrokken' en dát betekende voor 'Vroenhoven' de eerste gevoelige aderlating. De wijze en de vorm van vermaak veranderde tegelijkertijd. Langzaam maar zeker. Niet meer het café alléén met een glas, een babbel en een dansje. Maar moderne dansings met discjockeys en flash lights; discotheken waar niemand niemand meer kan verstaan en café-achtig gezellig gepraat volslagen onmogelijk werd. Toch bleven en zijn in Vroenhoven nog altijd de Reserve, de Kwienclub, de Pergola, de Manhattan en de andere min of meer glitterige 'huizen' in trek, de sound echter is duidelijk anders geworden. Moderner, aangepast aan de tijd en aan de jeugd van nu. Trendy, om het zo maar eens uit te drukken. Sound? Wie had in de vijftiger, zestiger jaren in Vroenhoven daar ooit van gehoord? Niemand toch! En wie dacht er toen aan op dit stuk Vroenhoven tussen grens en kanaal appartementen te laten bouwen? Ook niemand. Beleggers echter zien er momenteel brood in. Voorlopig blijft Vroenhoven nog een uitgaanscentrum. Maar het heeft niets meer van de tijd van Jefke en van de Spaanjekeuning. Trouwens, dat frietenkeetje van toen staat er ook al lang niet meer.....

Nino Tomadesso

Streekgastronomie, rijkdom van de 'buren'

De naam Lage Mansoep laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Hij duidt nog steeds een eenvoudig gerecht aan waar eens in het andere Limburg hoge heren hantien hun wel of niet gepoederde neus voor ophaalden.

Lage Mansoep was volksvoedsel, spijs voor gewone mensjes die het met een handvol frankskes maar moesten zien te rooien. Die soep voor lage mannen (mensen), werd én wordt bereid op basis van peulen en gegeten met een homp brood. Om het even of het groene, grauwe of witte peulen waren. De erwtensoep was voedzaam en maakte de buik snel rond. Daar ging het per slot van rekening ook om. De Lage Mansoep tekende voor de eerste wereldoorlog de situatie van Belgisch Limburg toen: de minst ontwikkelde onder de Belgische provincies. 'Tafel-geneugten' werden dan ook voornamelijk gezocht bij streekgebonden gerechten. Op dit vlak was en is het andere Limburg rijk. In weerwil van later krachtige Franse invloeden, is de gastronomie in Belgisch Limburg trouw gebleven aan de culinaire overlevering van eigen bodem. In tegenstelling tot Nederlands Limburg. Daar suddert over het algemeen de interesse voor streekgerechten op een laag pitje.

Zeker, er waren en er zijn overkomsten. Hoofdkas, bloedworst, balkenbrij, konijn met pruimen onder meer zijn beide Limburgers beslist niet vreemd, maar klapkap bijvoorbeeld - mengsel van varkens- en kalfsge-hakt en in melk geweekt brood - lijkt momenteel aan Belgische

Limburgers te zijn voorbehouden. En een echte kalfskop, een ouderwetse tête de veau, ééns ook een typisch Maastrichtse spijs, vindt men in het Limburg van Sjeng Kremers helemaal niet meer. Eenvoudig, omdat men daar thans van (Hollandse) mening is dat orgaanvlees voor mensen uit den boze is. Een (calvinistische) misvatting van de eerste orde. De Belgen zijn wel wijzer. Hoewel ook zij van een ander regionaal streekgerecht, Maaspaling namelijk, nauwelijks meer genieten kunnen. Nog niet zo lang geleden stond dit gerecht in 't Luifeltje in Maaseik nog op de kaart. Gebleven is onder meer de Dikke Nek, zogenaamde Hasseltse karbonaden: repen osse-vlees met uien bereid met jenever. De paté van Tongeren (lever, vlees, kruiden o.m.) gaat nog regelmatig op het brood, wel of niet voorafgegaan van Tongers lof ofwel van licht gebonden soep van waterkers.

Vergelijking

Als men 'oom' Michelin zou moeten geloven, biedt Nederlands Limburg een groter gastronomisch aanbod dan Belgisch Limburg. Men kan er makkelijk over van mening verschillen. De Belgische Limburgse tafel behoort zonder meer tot de momenteel puissant rijke Belgische keuken. In een land namelijk alwaar de gastronomie zo krachtig en temperamentvol beleiden wordt dat men zelfs links en rechts in Frankrijk er een beetje jaloers op is. Wat signaleert nu de Guide Michelin '89, overigens niet voor iedere smikkelaar de enige en echte spijshuizen-gids, over de

● Lieve en Johnny Borzee: trots op hun Heidebitt, op streekgebonden gerechten

Foto: WIDDERSHOVEN

keukens in de beide Limburgen? Hij voert op de eerste plaats in Nederlands Limburg zeven en in Belgisch Limburg 'slechts' vier sterrenrestaurants aan (Kristoffel in Bocholt, Kasteel St. Paul in Lummen, Scholteshof in Stevoort en Clos St. Denis in Vliermael). Hij verleent vervolgens in Nederlands Limburg aan twee-

honderdzestig en in Belgisch Limburg aan maar honderdenzeven restaurants de eer een of meerdere bestekjes te 'dragen'. In het ene Limburg spannen op dit vlak St. Truiden (13) en Genk (12); in het andere Maastricht (54), Valkenburg (22) en Venlo (16) de kroon. Zeggen deze feitelijkheden nu alles? Beslist niet.

Zeker óók niet op het terrein van streekgebonden gerechten, van 'eten én drinken' in de volkskunde als onderdeel van een cultuurschap. Hoewel bijvoorbeeld Henk Derix van restaurant In Gen Thun (Heerlen) een tiental jaren geleden eens bij wijze van experiment een Rommedou (kaas die in Nederlands Limburg

niet meer vervaardigd wordt) flambeerde met Els, bestaat er in het Limburg van Sjeng Kremers geen enkel gerecht waarin het kruidenbitter Els verwerkt wordt. In Belgisch Limburg echter laat men in de keukens de streekdranken, en dan vóór de jenever en de kruidenbitters, niet onberoerd. Integendeel.

Heidebitt

Voorbeeld. In het restaurant Oud Bolderberg in Zolder staat al jààren een heerlijk gerecht op de kaart. Tarbot op een bedje van Brussels lof in heidebitt. Cuisinier Johnny Borzee zegt: „De gasten blijven er om vragen”. Heidebitt is een Limburgse extract. Gedistilleerd uit herfstige heidebloemen en kruiden op basis van Hasseltse brandewijn. Het vormt een ode aan de Kempen-heide, offert een geurig boeket van smaken en aroma's uit de Belgisch Limburgse natuur. Zacht en zoet verleent Heidebitt het tarbotgerecht een aparte, fijne smaak. Een Heidebitt als digestief is een bijzonder genoeg-van-de-streek. „Wij hier in België”, stelt Lieve Borzee - gastvrouw in Oud Bolderberg - vast, „zijn niet blind voor nieuwe invloeden maar houden in onze keukens ook vast aan oude kookgewoonten”. Waarbij vaak likeuren en jenever (het drèpke!) aangewend worden om vooral streekgerechten van een aparte, streekeigene smaak te voorzien. In de zestiende, zeventiende eeuw al bezaten Hasseltse jeneverstokers een grote faam. Een huis als Distillerie Smeets in Hasselt blijft deze Limburgse jenever promoten. Met succes. Ook in de keukens. Zo figureren in de Belgisch Limburgse streekgastronomie onder meer paté van haas met Heidebitt, jonge duifjes met Heidebitt, kwartels op Hasseltse wijze (overgoten met brandewijn), hazepaper geflambeerd met Heidebitt, kalfsniertjes in Heidebitt enzovoort enzoverder. Om de vele gerechten met bier nog niet eens te noemen.

Concurrentie

Ander voorbeeld. Kok Tony Slabbers in restaurant 't Winhof (Lanaken/Veldwezelt). „Ik heb mijn eigen keuken”, liet hij zich eens ontvallen. Het klonk als een bekentenis, als een belijdenis. Als een gesproken waardemerk van een man die zijn eigen gang

gaat, die voortdurend experimenteert - zonder het streekeigene uit het oog te verliezen - en die voortdurend zijn gasten ver-rast. Zijn fantasie blijft Tony pa-ren met het eenvoudige. Gast-vrouw Josée Kerkhofs zegt niet zonder trots: „Zestig tot zeventig procent van onze gasten zijn van over de grens”. Tony Slabbers heeft 'iets' met schaaldieren en vis. Maar ook met vlees van typisch eigen karakter. Ergens staat geschreven: „Limburgse boeren met ambachtelijke kaasjes, liefdevolle tuiniërs voor schier onvindbare primeurs, dagverse tuinkruiden door oude tantes gekweekt... Tony weet ze te vinden”. Opnieuw duidelijk dus. Ook in Belgisch Limburg proeft men her en der de concurrentie, de sfeer van nouveautés, de bij restaurateurs heersende onderlinge afgunst. Tekenend is het geval van die kok die nog niet zo lang geleden bij een collega, elders in de provincie, een tafel reserveerde maar een vijftal minuten later werd teruggebel met de mededeling dat de reservering ongedaan werd gemaakt. Op de vraag waarom, kreeg de kok te horen: „U werkt voor Michelin. We zijn niet op pottekijkers gesteld!”.

Rijk

Belgisch Limburg barst van de streekgerechten en -drank. Zolderse varkenspreskop, Neerpeltse rookworst, Loonse boerenham, pottekaas (zachte gele kaas), Maaseiker knapkoek, Hasseltse blokspeculaas, kattenkoppen uit Sint Truiden (geschilde appel, op smaak gebracht met boter, suiker en kaneel), plattekaas-taart uit Haspengouw, bierkoek uit Bilzen, mikske uit Koersel (krentenmilk met bosbessen), koldertoert uit Herk de Stad (kermisgebak met abrikozen), hetskens uit Tongeren (ronde koekjes), Edeldauw (fruitlikeur), Oude Pol (zachte jenever uit Genk, Winterslag en omstreken), thee-koek uit Bree (zonder thee maar bereid met o.m. eieren, boter, melk, bloem en rozijnen), om het hierbij maar te laten. Jawel, de Belgische Limburgse keuken past wonderwel bij de rijke Belgische gastronomie. Dat men in het andere Limburg de waarde van streekgerechten blijft onderkennen, is lekker meegenomen. Figuurlijk en letterlijk.

Nino Tomadesso

● Symboliek. Samen bij een grenspaal waar geen echte grens meer is.

Foto: WIDDERSHOVEN

Gouverneurs en grenzen

Met het college van Brabant komen we eens in de drie jaar bij elkaar. Met Gelderland, toch ook een van onze buurprovincies, hebben we geen enkele bijeenkomst. De colleges van de beide Limburgen treffen elkaar zeker drie keer per jaar officieel en daarnaast zijn er nog vele informele contacten". Commissaris der Koningin dr Sjeng Kremers zegt het wat triomfantelijk om aan te geven hoe goed de bestuurlijke relatie tussen de beide Limburgen is.

„Er is met deze gewesten in de loop der eeuwen veel gehaspeld. Maar toch zijn er veel overeenkomsten gebleven. We delen dezelfde cultuur en dezelfde taal. We zijn allebei van oorsprong een agrarisch gebied, maar we hebben ook dezelfde grondstoffen: steenkool en grint.

Wat niet wegneemt dat wij in die 150 jaar van scheiding een tik van de Nederlanders hebben gekregen en het andere Limburg een tik van de Belgen. De Belgen werken wat gemakkelijker, terwijl wij het wat planmatiger aanpakken".

Het duurt geen drie minuten, het interview met Kremers over de relatie tussen de beide Limburgen, of het gesprek komt op vliegveld Zuid-Limburg. Want de Limburgse commissaris laat geen gesprek voorbij gaan zonder op de noodzaak van uitbreiding van het vliegveld te hameren.

Is dat vliegveld een geschilpunt tussen de beide Limburgen? In Lanaken bijvoorbeeld is men helemaal niet blij met het lawaai dat een toekomstige oost-west-baan veroorzaakt.

„Mijn collega in Hasselt heeft zich anders heel duidelijk voor de uitbreiding van het vliegveld uitgesproken. Ook de uitspraken van minister Claes heb ik zeer gewaardeerd. In principe is een goede luchthaven ook voor Belgisch-Limburg van belang. Voor het aantrekken van nieuwe industrieën bijvoorbeeld. Het ruimer in Lanaken om het geluid is flauwekul. Daar wordt nu meer lawaai over gemaakt dan het echte lawaai als die baan er zal zijn, heeft mij de toenmalige minister De Croo ooit voerspeld", zegt Kremers gedeceerd.

„Samenwerking, daar komt het op aan. Wat goed is voor Belgisch-Limburg is ook goed voor ons. En omgekeerd. Ik zie liever een industriële trekker van formaat in Belgisch-Limburg verschijnen dan in bijvoorbeeld Roodeschool. Wij hebben, door de herstructurering na het sluiten van de mijnen, een paar jaar met de geldbuidel kunnen rammelen. Nu in Belgisch-Limburg de mijnen dicht gaan, hebben ze daar wat meer financiële mogelijkheden. Dat is, gezien vanuit ons belang, helemaal niet zo erg. Belangrijk is dat het beide gewesten goed gaat".

Themapark

Gouverneur Kremers noemt een voorbeeld van de samenwerking tussen de beide Limburgen. „Er bestond bij ons op een gegeven moment het plan om de indertijd afgeketste plannen voor een themapark in het gebied Terworm in Heerlen weer op te pakken. Onlangs hoorden we dat in Belgisch-Limburg ook plannen waren. In

Er zijn veel zaken die de Limburgen aan beide zijden van de Maas gemeen hebben. Een daarvan is dat de hoogste gezagsdragers in beide provincies de titel 'gouverneur' hebben. In België bestaan alleen maar 'gouverneurs des Konings', die de provincie besturen. In Nederland is de Limburgse commissaris der Koningin de enige die zich ook gouverneur mag noemen.

Met beide gouverneurs werd gepraat over wat de beide Limburgen bindt en scheidt. Met gouverneur dr Sjeng Kremers in het riant, wit-bemarmde nieuwe provinciehuis in Maastricht. Met gouverneur dr Harry Vandermeulen in het sobere, uitgeleefde provinciehuis in het centrum van Hasselt.

Beiden zijn Limburger. Kremers is de eerste Limburgse gouverneur sedert mr Ruys de Beerenbrouck in 1918 het provinciehuis verliet. Hij werd geboren in Nieuwenhagen en in 1977 benoemd.

Harry Vandermeulen, in 1978 benoemd, werd in het Belgische Bree geboren.

Beiden kennen elkaar méér dan alleen maar uit hun ambt. Zij gaan vriendschappelijk met elkaar om.

Vandermeulen wandelt graag in Maastricht omdat hij daar privé kan zijn en weinig kans loopt herkend te worden. Kremers gaat graag naar Hasselt, om dezelfde reden en omdat het Belgische bier hem goed smaakt.

Genk op de oude mijnterreinen. Toen hebben wij afgesproken niet verder te gaan, want voor twee van die parken is in dit gebied geen plaats".

Maar de bedoeling van het gesprek met Kremers was om te praten over 150 jaar scheiding der Limburgen.

„Erg belangrijk is dat we dit gebeuren uit de provinciehuizen halen en naar de mensen brengen. Het is geen feest van bestuurders, maar van de Limburgers. Het dichter toegroeien naar elkaar moet vooral nu gebeuren. Hier, tussen deze gewesten die zoveel banden hebben, kan het Europa van na 1992 nu al ontstaan".

Nu wordt al ruim twaalf jaar, met vallen en opstaan, gewerkt aan meer samenwerking binnen de Euregio. Daar is veel geld aan ge-

geven, maar er lijken nog weinig concrete resultaten bereikt. „Een moeizaam proces, de Euregio", beaamt Kremers. Maar vergeet niet dat we daarin te maken hebben met vier verschillende bestuursvormen. En met drie verschillende talen. Er is wel al veel bereikt, zeker aan begrip en samenwerking. Maar het proces is gecompliceerd. Je kunt er wel van leren hoe moeizaam straks de totstandkoming van een Europa zal worden".

Maar niet alleen binnen de Euregio is het een moeizaam proces om elkaar te overtuigen van elkaars standpunten en belangen. Ook in ons eigen land wordt samenwerking moeizaam bereikt getuige de uitspraak van gouverneur Kremers: „Binnenlandse Zaken is nog lang niet klaar voor 1992". „Het blijft een zaak van vechten;

het is niet allemaal vanzelfsprekend. In Den Haag heeft men niet altijd begrip voor een gebied dat omgeven is door het buitenland. Te weinig begrip wanneer wij zeggen dat wij met Belgisch-Limburg goed kunnen samenwerken en meer willen doen zonder gehinderd te worden door formaliteiten. Voor Den Haag is het buitenland heel ver weg, maar voor ons is het de buurman".

„Neem de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening. Wanneer we niet geknakt hadden kwam Limburg daar nauwelijks in voor. Je zou het eerste concept gezien moeten hebben, je viel van je stoel af. En nu nog staat de autoweg tussen Antwerpen en Aken, toch een belangrijke weg dacht ik die dwars door Zuid-Limburg loopt, er niet op. Ik bedoel maar hoe men in Den Haag tegen regionale zaken aankijkt".

Blijvends

Kremers: „We gaan een jaar lang herdenken dat we aan beide zijden van de Maas Limburgers zijn. Maar na dat jaar moet dat niet voorbij zijn. Er moet iets blijvends uit voortkomen, vooral bij de mensen en tussen de mensen in de beide Limburgen".

Gouverneur Sjeng Kremers heeft hoge verwachtingen van het feest. „Wat er bestuurlijk uit voortkomt is het belangrijkste. Het feest viert is natuurlijk het leukste. En er zal flink gefeest worden! Centraal moet de vraag staan: 'Wat is in Europa gaande en hoe liggen onze kansen'".

„Dat we in dit gebied wat kunnen presteren hebben we laten zien. Tien jaar geleden waren we probleemgebied nummer één, een gebied dat nauwelijks nog serieus werd genomen. Nu is dat beeld totaal verschillend. Nu wordt door steeds meer mensen gezegd: 'Daar in Limburg, daar gebeurt iets'.

De herstructurering van Limburg is, ook naar Europese maatstaven, van een ongekende schaal geweest. Nu is datzelfde proces in Belgisch-Limburg gaande en men maakt daar gebruik van de kennis die hier is opgedaan. Wij hadden gedacht in acht jaar gereed te zijn, maar het zijn er meer geworden. Omdat, toen het opkrikken van de werkgelegenheid na de sluiting

van de mijnen begon, we te maken kregen met een algemene economische malaise en omdat de toestroom van vrouwen naar de arbeidsmarkt veel groter was dan voorzien".

„Maar we tellen weer mee, en hoe. Neem Maastricht. Van een bescheiden provincieplaats naar stad met Europese allure. Toen in Maastricht de Europese Top werd gehouden heb ik aangedrongen op een gebaar van de Nederlandse overheid. Dat was de komst van het eerste Europese instituut naar Maastricht. Niemand heeft dat toen geloofd, maar dat ene zijn er daarna heel wat geworden. En er komt nog meer. We praten nu alweer met twee nieuwe gegadigden, nee, namen mag ik nog niet noemen".

Opera

„In dit stukje van Europa hebben de beide Limburgen gezamenlijke belangen. Voor ons is het veel interessanter wat in het andere Limburg gebeurt dan in Zuid-Holland. We hebben dezelfde belangen wanneer het gaat over werkgelegenheid, maar ook op gebieden als cultuur en milieu. Ik zou bijvoorbeeld best mogelijkheden zien voor een opera-voorziening voor de beide Limburgen en Brabant. Voor elk apart is dat veel te kostbaar. Ook daarin zou men grensoverschrijdend kunnen denken. Wat milieu betreft streven wij een gezamenlijke aanpak van gezamenlijke problemen na. Daar wordt regelmatig tussen de bestuurders van de beide Limburgen over gepraat. Nee, het probleem van de vervuilde Maas valt buiten onze bevoegdheid al laten wij geen gelegenheid na om er bij de regeringen de aandacht op te vestigen. Maar de vervuiling van de Maas gebeurt hoofdzakelijk door de Walen en daar hebben we helaas weinig grip op".

Feest rond de beide Limburgen. Kremers heeft er hoge verwachtingen van. „Omdat hier zoveel gebeurt wat interessant is. Omdat we dat ook met zo'n feest aan anderen kunnen vertellen. Omdat Limburg waard is om er feest voor te viert. Maar vooral omdat wij door samen met onze Belgische Limburgers kunnen bewijzen waar de samenwerking in Europa al gestalte heeft gekregen".

● Vandermeulen

● Kremers

Ik denk dat de gouverneur in de beide Limburgen gezien wordt als het 'boegbeeld' van het schip, het voorbeeld voor de mensen. Dat is, wanneer ik het wel heb, in Nederland lang niet met elke commissaris der koningin het geval. En ook in België heeft niet iedere gouverneur zo'n prominente plaats. In de provincie Antwerpen bijvoorbeeld is de burgemeester van de stad Antwerpen van meer gewicht dan de gouverneur".

Dr Harry Vandermeulen, tien jaar en flink wat maanden gouverneur van Belgisch-Limburg, formuleert zijn antwoorden als een wetenschapper, zorgvuldig en correct-mooi.

Hij staat aan het hoofd van een provincie met grote problemen. De sluiting van de Belgische mijnen heeft daar nu op de werkgelegenheid dezelfde rampzalige uitwerking als destijds in Nederlands-Limburg. Echter, het lijkt wonderbaarlijk, de recente werkloosheidscijfers zijn in Belgisch-Limburg allerm minst troosteloos. „U kunt ze niet vergelijken met uw cijfers omdat wij anders berekenen. Wij gaan uit van werknemers die tegen werkloosheid verzekerd zijn, dus die in feite al gewerkt hebben. De meest recente cijfers komen voor onze provincie dan uit op een percentage bij de mannen van 8,8 procent en bij de vrouwen op 32 procent. Wat vrouwen zonder werk betreft zijn wij inderdaad ook landelijk het hoogste. Maar wat mannen betreft zijn er enkele provincies, onder andere Luik met 15 procent, die het moeilijker hebben".

„Ik kan die daling van de werkloosheid, die zich doorzet ondanks de sluiting van de mijnen, ook zelf niet echt verklaren. Er is door de goede conjunctuur vooral in de kleinere bedrijven veel positiefs aan de hand. De stop is van de fles en er wordt een golf van initiatieven ontwikkeld. Ik sta er zelf ook van te kijken", zegt Vandermeulen.

Maar we zouden praten over de beide Limburgen, wat hen bindt en wat hen scheidt. „Natuurlijk, 150 jaar scheiding heeft sporen nagelaten. De Belgische invloeden hebben zich hier doen gelden, maar dat geldt omgekeerd ook voor de Nederlandse in het andere Limburg. Boven de grote rivieren in Nederland geldt immers een andere aanpak, een andere structuur. Maar ik betwijfel of het volkskarakter daar werkelijk door beïnvloed is. Wanneer ik op het Oud Limburgs Schuttersfeest ben zie ik daar dezelfde mensen, ook al komen zij uit twee verschillende Limburgen".

Banden

Vandermeulen wil echter veel liever praten over de overeenkomsten die er zijn dan over de verschillen. „Want de banden die ons binden zijn zo talrijk. Kijk economisch. Er zijn meer dan 10.000 Limburgers in mijn provincie, die nu in Nederland werken. Dat is toch een factor van betekenis. Aanzienlijk minder Nederlandse Limburgers werken hier, maar daarentegen mogen wij ons wel hebben over 12.000 Nederlanders die in onze provincie wonen. Historisch gezien behoren wij links en rechts van de Maas tot dezelfde cultuurgemeenschap. Ook dat scheidt banden die nooit zullen vervagen".

„Het is niet alleen een feest wat we gaan vieren rond 150 jaar geschiedenis Limburgen. Het moet vooral iets op gang brengen, een betere samenwerking tussen de mensen over en weer. Nu is het nog bijna uitsluitend op terreinen van cultuur en sport waar de beide Limburgen elkaar treffen. Maar er is zoveel meer. Economisch hebben we dezelfde belangen. Qua milieu geldt dat ook, want verontreinigingen van ons milieu stoppen niet aan de grenzen.

Ik hoop oprecht dat na een jaar vieren en herdenken niet alles weer in de kast gestopt wordt en er niets mee gedaan wordt. De beide Limburgen, dat zijn niet alleen maar provinciebesturen, maar dat zijn vooral mensen. De mensen moeten er iets mee doen, zij kunnen een betere samenwerking maken en opbouwen".

Euregio

Ook Vandermeulen erkent dat die samenwerking in het gebied van de Euregio maar moeizaam van de grond komt.

„Tussen de beide Limburgen vlot die samenwerking wel. Dezelfde taal, dezelfde mentaliteit, dat is daarvoor bevorderlijk. Maar in de Euregio hebben we te maken met besturen en deelregeringen; ze hebben allemaal andere taken en bevoegdheden. Daar moeten vaak moeizame trajecten afgelegd worden via de hoofdsteden van de betrokken regeringen voordat iets concreets bereikt wordt. Toch zijn in die vier gebieden van de Euregio 400 mensen met die Euregio bezig en alleen dat al moet op den duur toch leiden tot meer dan nu gebeurt", hoopt Vandermeulen.

"Zo zie je dus bewezen hoe moeilijk het is in Europa iets op te bouwen. Want wat in de Euregio plaatsvindt zal straks in heel Europa moeten gebeuren. Wij hier zijn het laboratorium voor een Europese samenwerking".

De gouverneur van Belgisch-Limburg heeft het niet altijd even gemakkelijk om in zijn hoofdstad Brussel aandacht te krijgen. „Neem bijvoorbeeld onderwijs, ziekenhuizen of woningbouw. In nagenoeg alle provincies in België worden scholen gesloten en woningbouwprogramma's terug gedraaid. Daar is een daling van het inwonertal en geboorten. Maar in Limburg stijgt het aantal geboorten nog steeds. Dus hebben we meer klassen nodig, meer ziekenhuisbedden en straks meer woningen. Het is alleen erg moeilijk om Brussel daarvan te overtuigen", zegt hij.

Mede daarom dat, vooral bestuurlijk, de oriëntatie op Nederlands-Limburg zo groot is. „Natuurlijk op veel gebieden hebben we dezelfde belangen. Bij het aantrekken van nieuwe industrieën moeten we samenwerken en elkaar geen vliegengedrag proberen af te vangen. Overigens wordt dat vaker in de pers gesuggereerd dan in werkelijkheid gebeurt. Ik geloof dat we de laatste jaren slechts twee keer achter hetzelfde bedrijf hebben gejaagd. Na de mijnsluiting heeft men in Nederlands-Limburg enkele jaren met forse premies kunnen werken. Nu kunnen wij dat, dank zij de sluiting van de mijnen. Maar het is slechts een tijdelijke zaak. Het werkelijke belang is dat het in de provincies goed gaat".

Vliegveld

Is dat de reden waarom gouverneur Vandermeulen de uitbreiding van vliegveld Zuid-Limburg steunt?

„De aanpak van het vliegveld bij Beek moet voorzichtig en delicat geschieden. Wij in Hasselt kunnen moeilijk zeggen wat daar moet gebeuren. De economische ontwikkeling van een gebied met twee miljoen inwoners kan echter niet goed tot stand komen zonder een vliegveld. Het vliegveld Zuid-Limburg heeft ook waarde voor onze ontwikkeling. Mijn persoonlijke standpunt is dat, mits met een klein mogelijke hinder voor de omgeving, de uitbreiding van de luchthaven door moet gaan".

Daartegenover verwacht Vandermeulen ook steun vanuit Nederlands-Limburg voor projecten die in zijn provincie tot ontwikkeling komen. „Twee grote 'trekkers' die wij binnenkort hopen binnen te halen kan ik wel noemen. Ford wil de hele productie van de Ford Sierra overbrengen naar Genk. Dat betekent werk voor 1500 mensen en ik verwacht dat er ook werk bij is voor vakmensen van de andere zijde van de Maas. Dan hebben wij hoge verwachtingen van het toeristisch project op de vroegere mijnterreinen van Genk. Een groot project, geen pretpark maar een wetenschapspark in de meest uitgebreide zin. Dat gaat werk bieden voor 2000 mensen full-time en 4000 op parttime basis. Dat zal ook zijn invloeden hebben over de grenzen heen. Het is een privé-initiatief dat door ons helemaal wordt ondersteund".

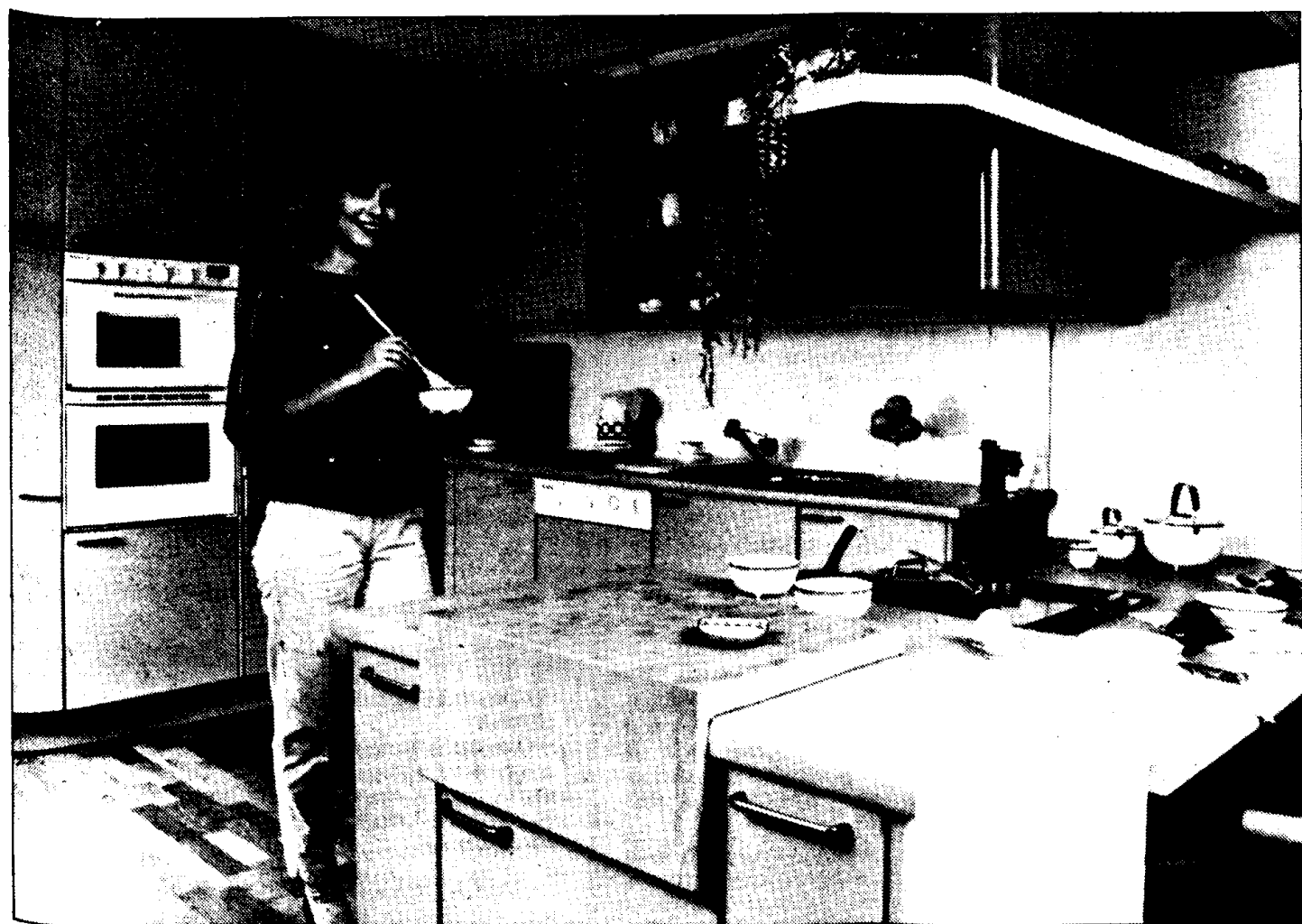
En het plan van zijn Maastrichtse collega Kremers voor een gecombineerde operavoorziening? „Daar zie ik weinig in. Dat is veel te duur. Het wordt bovendien voor 100 procent uit de rijkskas betaald en ik zie niet gebeuren dat onze regering zo'n gezamenlijk initiatief zal betalen".

Universiteit

Waar gouverneur Vandermeulen wel van droomt is een samenwerking op het gebied van onderwijs en dan vooral een samenwerking van de universiteiten. „Daar zijn in het verleden initiatieven geweest, maar die zijn op niets uitgelopen. Wanneer de industrie haar vliegtels over de grenzen heen uitslaat, wanneer DSM hier investeert, dan moet toch ook op gebieden als scholing en research samenwerking over de grenzen heen gevonden kunnen worden. Zware investeringen zullen in de toekomst van ons gevraagd worden op het gebied van bij- en omscholing. Dat is geen voorbijgaand verschijnsel, maar ik verwacht dat ook in de toekomst noodzakelijk zal zijn dat werknemers elke vier tot vijf jaar tijd krijgen voor scholing. De ontwikkelingen in onze maatschappij vragen daarom. Welnu, op dat gebied zie ik belangrijke terreinen voor samenwerking".

„De inter-Limburgse samenwerking is het begin van het kijken over de grenzen heen. 1992 is dichtbij. Ook hier komt men vaak niet verder dan alleen maar naar anderen kijken. Het zal in het Europa van morgen nodig zijn dat wij met elkaar kunnen samenwerken. Om dat ideaal te bereiken is een feest rond 150 jaar Limburg een goede opstap".

Martin Huppertz

• Een goed advies van de keukenleverancier en aandacht voor een aantal belangrijke punten maken het kokkerellen aantrekkelijker.

De keuken is het actief werkkentrum van de woning. Het spreekt daarom vanzelf dat aan techniek en interieur van dit belangrijke 'leefgedeelte' de hoogste eisen dienen te worden gesteld.

Veel keukens zijn op het eerste gezicht mooi en in de showrooms en winkels zien ze er allemaal even stralend uit. De aanblik ervan doet al denken aan 'hoe het thuis gaat worden'. Die aanvankelijke feestvreugde kan later grondig worden bedorven, wanneer de consument zich uitsluitend door het uiterlijk tot aankoop laat verleiden.

Keukenfront

De deuren van een keukenkastenvoorwand zijn weliswaar belangrijk, maar daarachter zit de voor de consument belangrijke opbergruimte.

Keukenfronten kunnen uitgevoerd zijn in diverse soorten massief en gefineerd hout, kunststof of een combinatie van beide. Door toepassing van de nieuwste technieken op het gebied van conservering wordt een optimale bescherming verkregen tegen de inwerking van vocht en vet.

Tegenwoordig worden zelfs keukenfronten gepresenteerd met

Afgaan op uiterlijk kan feestvreugde bederven

Kwaliteit van keukens kritisch beoordelen

een 'metallisch' effect, mogelijk gemaakt door moderne productietechnieken, in een nieuwe optiek die doet denken aan hout.

Van groot belang is dat de deuren helemaal geopend kunnen worden. Het pakken en opbergen van pannen, schalen en serviesgoed, wordt daardoor aanzienlijk makkelijker.

Aan de grootste stabiliteit, comfort en reinigingsmogelijkheden van de deuren wordt extra tegevoegd gekomen door toepassing van het clipscharnier. Handig bij het grondig aan beide zijden schoonmaken van deur en kast.

Werkhoogte

Omdat niet alle mensen even lang zijn en de jeugd van nu cen-

timeters langer is dan de huidige volwassen generatie is de hoogte van het werkblad in een keuken heel belangrijk. De meeste keukenkasten zijn daarom voorzien van in hoogte verstelbare poten, onzichtbaar verborgen achter een plint. Het is daardoor mogelijk de werkhoogte, die normaal ligt tussen 82 en 97 cm, aan te passen aan de wensen en lichaamslengte van de gebruiker.

Vroeger ging de ruimte tussen vloer en onderzijde van de kast verloren. Bij tal van huidige modellen zijn er plintlades leverbaar, handig voor het opbergen van allerlei zaken die niet dagelijks worden gebruikt.

Laden

Een ander belangrijk punt bij de

beoordeling van een keuken is het loop- en glijwerk van laden en uittrekkast. Hoe vaak en hoe ver zijn ze uittrekbaar en wat kunnen ze aan gewicht hebben? Zijn ze wel of niet praktisch ingedeeld, gaan ze bij volle belasting niet scheefhangen of wringen?

Goede laden hebben zijwanden, voorzien van een 'reling' waardoor er geen flessen of blikken over de rand kunnen vallen. Een nieuw, slijtvast zijwand-geleidingssysteem van aluminium, gecombineerd met een zeer stevige en speciaal vergrendelde bodem, doormaakt op den duur zelfs de zwaarste belasting.

Heel belangrijk tenslotte is het aantal jaren dat de fabrikant minimaal dezelfde fronten, kasten en laden kan blijven naleveren, evenals de fabrieksgarantie.

Interim-maatregel gaat in op 1 juli as.

Adviesaanvraag wetsvoorstellen huurliberalisatie

Wetsvoorstellen voor verdergaande liberalisering van huurwoningen heeft staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) onlangs voor advies aan de Raad voor de Volkshuisvesting (RAVO) voorgelegd. Als deze maatregelen per 1 juli 1990 van kracht worden, heeft het Rijk geen bemoeienis meer met de vaststelling van de huur van woningen boven de zogenaamde liberalisatiegrens. Naar verwachting ligt deze grens per 1 juli 1990 op f 775,- per maand. De voorstellen zijn ook ter kennisneming aan de Tweede Kamer gestuurd.

Per 1 juli as. gaat al een interim-maatregel gelden: voor nieuw te bouwen woningen met een maandelijkse huur boven f 750,- is dan het zogenaamde puntenstelsel niet meer van kracht. Wel kan de huurcommissie de redelijkheid van de huur beoordelen aan de hand van de marktwaarde van de woning.

beoordelen of en in welk geval een huurverhoging redelijk is, moeten beide partijen de noodzakelijke gegevens (taxatierapporten en makelaars) primair zelf aanreiken. De rechter kan ook zelf het advies van deskundigen inwinnen.

• Uit het Lawn Comfort-assortiment het type 'Prestige', een luxe serie tuinmeubelen met onder meer een ligbed en een verlengbare tafel (van 160 tot 210 cm).

Holland Solar nu stichting

Holland Solar, de branchevereniging voor toepassing van zonnepanelen, heeft haar projectwerkzaamheden ondergebracht in de Stichting Holland Solar Bureau.

Bestuursleden van deze stichting zijn: Ing. H.C. Faber, hoofd van de sector langetermijn-onderzoek NOVEM; prof. C.W.J. van Koppen, hoogleraar TU Eindhoven en ing. A. Lentz, bestuurslid van de vereniging Holland Solar.

Directeur van de stichting is ing. G. Brouwer, voorheen coördinator van dezelfde vereniging.

(ADVERTENTIE)

JuulHoefsloot

erkend interieurarchitecte

advies voor: • verbouwing • inrichting • kleuroepassing • verlichting • stoffering

Grachtstraat 26, 6367 CB Voerendaal
Telefoon: 045-753066

Leverbaar met bijpassende accessoires

Complete lijn tuinmeubilair

Voor degenen, die overwegen de al jaren in gebruik zijnde tuinmeubelen dit jaar te vervangen, wordt de keuze steeds moeilijker. Het aanbod aan tuinmeubelen is overweldigend zowel wat betreft vormgeving en zitcomfort als het materiaal waarvan stoelen en ligbedden zijn vervaardigd.

Sinds kort is het assortiment uitgebreid met een complete lijn kunststof tuinmeubelen: Lawn Comfort. Op de markt gebracht door Curver BV in Breda, producent van kunststof huishoudelijke producten.

Assortiment

In het pakket zijn opgenomen diverse vouwstoelen, al of niet voorzien van een voetensteun en in prijs variërend van f 89,- voor de meest eenvoudige tot f 239,- voor de meest luxe uitvoering. Daarnaast omvat het assortiment vier monoblock stapelstoelen. Belangrijk kenmerk voor alle stoelen is de prettige 'zit' en de fraaie vormgeving.

Bij deze stoelen zijn diverse soorten tafels leverbaar: ronde, rechthoekige en ovale. Nieuw is het type Calla, een ovale tafel met de afmetingen van 130 x 85 cm (f 139,-). Een van de poten van deze tafel is in hoogte verstelbaar, zodat op elke willekeurige plaats voldoende stabiliteit gegarandeerd wordt. Daarbij kunnen alle vier de poten gedemonteerd worden waardoor het vervoer van de tafel eenvoudiger wordt.

Alle tafels hebben een uitsparing voor parasolstangen met een doorsnede van 22 en 28 mm. Het pakket kan naar believen worden uitgebreid met een serverwagen, twee types in verschillende standen verstelbare ligbedden en kruikjes, waaronder een dat als voetensteun of bijzettafeltje kan worden benut.

Alle onderdelen van deze complete lijn zijn leverbaar in hoogglanswit, een groot deel van de collectie ook in parelgrijs.

Accessoires

Bij dit tuinmeubilair hoort een

groot gamma accessoires, zoals kussens, parasols, tafelkleden en placemats. Bij de keuze van de stoffen voor de bekleding werden hoge kwaliteitseisen gesteld. De stoffen moeten eenvoudig te onderhouden en kleurbestendig zijn en bestand tegen slecht weer en insecten. Zowel voor de kussens als voor de parasols worden acryl- en dralonstoffen gebruikt. De dralonstoffen zijn door middel van een bepaald procedé beschermd tegen inwerking van vet en vocht. Leverbaar in acht verschillende kleuren voor prijzen variërend van f 29,- voor een krukje tot f 129,- voor de ligbedden. Voor bepaalde modellen zijn zelfs badstofhoezen verkrijgbaar. Sets van 6 placemats en tafellakens zijn leverbaar in dezelfde kleuren als de kussens en parasols.

De producent geeft vijf jaar schriftelijke garantie op dit assortiment. Consumenten die meer informatie willen over deze serie tuinmeubelen kunnen terecht bij de Klantenservice van het bedrijf: ☎ (076)-780888.

• Energiezuinige lampen zijn goed te combineren in het interieur.

Verkoop spaarlampen hoger dan verwacht

Er zijn in een jaar tijd 750.000 energiezuinige lampen, zogenaamde spaarlampen, verkocht. Dat is 250.000 meer dan tot nu toe werd aangenomen. Met de nu reeds in gebruik zijnde lampen wordt jaarlijks 60 miljoen kilowatt-uur stroom bespaard.

Dat staat gelijk met het jaarverbruik aan stroom van 25.000 huishoudens: de bevolking van een gemeente als Gouda.

Minister De Korte (Economische Zaken) heeft dit onlangs bekendgemaakt. Hij deed dat bij

de uitreiking van de 750.000ste spaarlamp aan de familie Godschalk uit Breda.

De bewindsman prees de distributiebedrijven voor stroom uitvoering voor hun initiatieven om de spaarlamp onder de aandacht van de con-

sument te brengen. Dit mede in samenwerking met Philips en Osram, de fabrikanten die bij aankoop van de lampen via de distributiebedrijven een forse prijskorting gaven.

Meer reclame

De Korte wees erop dat door de actie van de distributiebedrijven tot nu toe nog maar 30 procent van alle huishoudens is bereikt. Indien alle bedrijven mee zouden doen, zou een besparing van 190 miljoen kilowatt-uur stroom mogelijk zijn.

Dat staat gelijk met het jaarverbruik aan stroom van 75.000 huishoudens: de populatie van een gemeente als Haarlem.

Bij dit alles is nog geen rekening gehouden met besparingen die mogelijk zijn als spaarlampen ook op grote schaal gebruikt gaan worden in kantoren, bedrijven, scholen en in de recreatiesector.

De minister gaf te kennen regelmatig met de distributiebedrijven van stroom te willen overleggen over het bundelen van initiatieven tot energiebesparing. Dit mede gezien de in het geding zijnde milieubelangen.

Landelijk zal er dit jaar een nieuwe voorlichtingscampagne komen, met steun van de overheid, over stroombesparing en zuinige verlichting. Voor grote projecten met spaarlampen geeft de overheid 25 procent subsidie.

L D
 Naam: _____
 Adres: _____
 Postc. + plaats: _____ Tel.: _____
 Giro banknr.: _____
 abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
 Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
 Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN

Elke dag voor 't Huis
 1400 uur
 imburgs agblad
 MAANDAG
 DINSdag
 WOENSDag
 DONDERSDag
 VRIJDag
 ZATERSDag
 ZONDag

Onroerend goed te huur gevraagd

Zelfstandige ondernemer zoekt EENGEZINSWONING nabij Aken. Tel. 09-49.241154517.

Grote eengezinswoning of bungalow in Sittard, postbus 1134, D-5133 Gangel.

WOONRUIMTE gezocht voor jong werkend echtpaar in of omgeve. Maastricht per 1 juli of 1 juli a.s. Tel. 040-836720.

Te huur gev. in Heerlen ruime vrijst. WONING met tuin. Lijst dubb. sanitair voorz. Hoge huur geen bezw. Tel. 04628-1448.

Te huur gev. WOONRUIMTE of app. voor alleenst. omg. Sittard, Geleen, Beek e.o. Tel. 04490-19749.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur rustig gelegen APPARTEMENT f 875,- p.mnd all-in. Gemeente Kerkrade. Inl. Bemidd. bureau Silverant. Tel. 045-311286.

WERKende jonge man zkt. Boven- of AEGEWONING. Huur tot f 500,- p.mnd. Br. o.n.r. B-0508 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gevr. rustig gelegen BUNGALOW of woning met 3 slpk's s. en ligb. f 1.250,- tot f 1.500,- p.mnd. omg. Landgraaf, Heerlen en Kerkrade. Tev. gev. omg. Heerlen woning voor 2 personen tussen f 850,- en f 875,-. Inl. Bemidd. bureau Silverant. Tel. 045-311286.

Onroerend goed te huur aangeboden

Studentenappartementen

aan de Weltertynstraat 67 te Heerlen. Indeling: woon/slaapkamer, kluette, douche en toilet. Huurprijs f 308,95 per maand excl. voorschot stook- en servicekosten. Vrouwelijke studenten genieten de voorkeur. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Heerlen, Akerstraat te huur

(koop) Uitstekend geschikt pand voor kantoor of praktijk. Inl. 04490-43535 (na 18 uur)

KERKRADE

bij centrum te huur; winkelm. ca. 28,80 bij 6 m2, waarin keukens en bijkouwen 5 bij 6 m, betegeld, ook geschikt voor kantoor. Werkplaats ca. 100 m2. Tevens woning m. 3 slpk's. Tel. 04746-5519.

Kerkade, Schaesbergerstraat 2

diverse kamers met woon/slaapkamer en medegebruik van keukens, douches en toiletten. Huurprijs vanaf f 370,- per maand incl. voorschot energie- en servicekosten. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Maastricht, Holsteinbastion 39 C

1 slaapkamer-appartement met woonkamer/kitchenette, 1 slaapkamer, douche, toilet en bergkruimte. Huurprijs f 893,40 per maand excl. voorschot energie- en servicekosten. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Maastricht, Drususshof 17

nieuwbouw woonhuis met hall, toilet, woonkamer, keukens, 3 slaapkamers, luxe badkamer met ligbad, afzonderlijke douche en tweede toilet, zolder, c.v.-ruimte en dubbele garage. Kale huurprijs f 1.250,- per maand. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Maastricht, Frankenstraat 184

studentenkamer op de 1e verdieping voorzijde met medegebruik van keukens, douche en toilet. Huurprijs f 335,- per maand incl. f 85,- voorschot energiekosten. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Nuth, Parklaan

diverse flatwoningen met hall, toilet, woonkamer, keukens, 3 slaapkamers, douche en berging. Huurprijs f 524,80 per maand excl. voorschot stook- en servicekosten. Inlichtingen en bezichtiging B.V. Makelaardij Onroerend Goederen Peter van Bruggen, Heerlerbaan 50, 6418 CH, Heerlen. Tel. kantoor: 045-417085.

Sittard

te huur per 15 mei '89, halfvrijst. woonhuis (Baandert), lokaal: o.a. ruime woonkamer, pvc vloer, serre, keukens, 3 slaapkamers, bad, garage, grote tuin met terras. Huurprijs f 780,- (1.500,- overnamekosten). Br. o.n.r. B-0499 Limburg Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Winkelpand

plm. 100 m2 te Susteren, v. veld doeleinden gesch. Tel. 04499-4616, na 18 uur. 04490-40806.

Voor elk FEEST, zaal te huur, op naar Camping Kamp. Tel. 045-751588.

Te h. voor net pers. gest. en gestoff. APPARTEMENT (1 & 2 pers.) Maastricht, Kerkrade. Huurprijs: 450,-. Tel. 045-45395/456795.

Gem. ZIT/SLPK. eigen kamer te h. voor nette pers. Schaesbergerweg 103, Heerlen. 045-415718.

Te huur te Landgraaf GEM. APPARTEMENT f 650,- all-in. Tel. 045-315674.

Te h. voor meise of j. vrouw APPARTEMENT met woonkamer, keuk., douche-wc, slpk., berg. Vanaf f 550,- incl. Huursubsidie mog. Inl. 04748-2679.

Te huur APPARTEMENTEN op kamers te Susteren. Tel. 08-52107978 of 04499-1815.

Ruim APPARTEMENT centrum Heerlen met aparte keuken, tuin, f 490,- per maand. Tel. 045-421524.

MAASEIK België, rustig gel. mooie app. vrij uitzicht, 2 of 3 slpk's, v. f 500,- p.mnd. Tel. 076-853377, Beek. 0490-3211588018.

Te h. in GELÉE: woon/slaapk. 8 x 4 m. met meubel. geb. Tel. 0493-4887.

Te h. of te h. ZAKENPAND, Boststraat Heerleide. Br. e.o. B-0468 L.D. Postbus 3100, 6401 DP, Heerlen.

Te huur centrum Heerlen mooie WONING met tuin, 4 slpk's, f 850,- p.m. Tel. inl. 045-1800 uur 045-718316.

Nieuwenhagen

afgevoerd woonhuis op 1000 m2, moderne aanbouwkeukens, 2 slaapkamers, 3 slaapkamers, bovenschuif 7 x 13 mtr., grote siermuur met tuintuin, tuintuin in privacy, optimaal gelennov. Aanv. in overl. f 237.000,- k.k. Tel. 045-319588

L.P.M. VAN DE PAS
MAKELAAR/TAXATEUR O.G.

Voor taxaties, aankoopbemiddeling en hypotheek. Bel. 045-750600. Van de Pas, de makelaar van de koper.

Gevraagd:
Met spoed voor diverse serieuze cliënte

Villa's of Bungalows
ter bemiddeling tot verkoop
Prijsklasse: f 250.000,- tot f 450.000,-

Onroerend Goed Makelaardij
LEENERS b.v.
Peter Romboutlaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

Uitdaging voor doe-het-zelver

Huis te koop, gunstig gelegen, niet ver van centrum Geleen. Grote woonkamer, 3 slpk's, c.v., douche en ligbad, 2 houten trappen, hardhouten kozijnen, dubb. beglazing, achteruitgang, 's Zomer zonnig, 's Morgens aan voortkant, 's Middag aan achterkant. Een echte doe-het-zelver kan hier een paleisje van maken. Laat U de kans op een eigen woning niet ontglippen, nu de huren steeds maar stijgen. Inl. telefoon 04490-50318.

Heerlen, Kaldebornweg 46

goed gelegen vrijst. woonhuis met cv en grote, mooie tuin, garage voor kleine auto. Ind.: kelder, hal, keukens, toilet en woonkamer, 3 slaapkamers, douche en grote zolder. Aanv. direkt. Vr.pr. f 192.000,- k.k. Tel. 045-216994.

Heerlen

Halfvrijst. woonhuis, in goede staat. Ged. voorzien van rol-luiken, carport, nw. dak. f 98.000 k.k. Tel. 045-721320.

Hamar. Info. tel. 045-210719.

Heerlen

Ouder half. vrijstaand woonhuis met stallen (662 m2). Indeling: o.a. ruime entree, woon-/zitkamer gescheiden d.m.v. dubbele deuren. Dichte keukens met moderne installatie, portaal naar badkamer met o.a. douche en separaat toilet. Vier slaapkamers en vaste trap naar royale zolder. Pand is uitermate geschikt voor zakendoelende, welke opslagplaats behoeven. Prijs f 149.500,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040 b.g.g. 228904.

Hamar. Info. tel. 045-210719.

Heerlen

Ouder half. vrijstaand woonhuis met stallen (662 m2). Indeling: o.a. ruime entree, woon-/zitkamer gescheiden d.m.v. dubbele deuren. Dichte keukens met moderne installatie, portaal naar badkamer met o.a. douche en separaat toilet. Vier slaapkamers en vaste trap naar royale zolder. Pand is uitermate geschikt voor zakendoelende, welke opslagplaats behoeven. Prijs f 149.500,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040 b.g.g. 228904.

Vrijblijvende informatie over huis verkopen

Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening moet houden en hoe wij een eventuele verkoop geheel voor u kunnen begeleiden. Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek.

aquino Makelaardij o.g. Taxaties, Hypotheekadvies, Makelaarskantoor
Rijksdijk 28, 6411 CB Heerlen
Tel.: (045) 71.85.86

NVM MAKELAAR

Heerlen

Herenhuis geschikt als woonhuis of zakenpand met o.a. royale woonkamer met erker, dichte keukens met aansluitend waskeuken en mooi aangelegde tuin met privacy. Complete badkamer. Totaal 5 slpk's, Prijs f 147.500,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040 b.g.g. 228904.

Heerlen

Bedrijfsobject met woonhuis bestaande uit o.a. kelder, hal, woonruimte bestaande uit woonkamer en keukens, badkamer en 3 slpk's, zolder, bedrijfsruimte best uit winkel/verkoopruimte, bakkerij/werkplaats met jonge install. garage etc. Sp. te aanv., prijs f 235.000,- k.k.

Kerkhoffs Makelaardij O.G.

Beek. Tel. 04490-73427.

Hoensbroek

ruim degelijk halfvrijst. woonhuis met gar. Ind.: o.a. living ca 40 m2 met openhaard, gr. keukens met eenv. install., 3 slpk's, badk. met ligb., zolder met 4e slpk. Aanv. 7-89. Pr. f 148.000,- k.k.

Terwindsen

Eurenderstr. 13. Vrijstaand woonh. met garage. Volledige privacy. Bw. 1970. Inl. 570 m3. Terreinopp. 783 m2. Woonk. 50 m2, hal, keukens, 3 slpk's, bad en douche. Spouwmuurisolatie. Pr. f 298.000,- k.k. Voor bezichtiging of nadere inf. Tel. 045-714225.

Kerkrade, Holzstraat, te koop

Winkel-woonhuis
grondopp. 837 m2, inrit voor en achter, interessante bebouwingmogelijkheid achtererf. f 130.000,- k.k. Tel. 045-461681, b.g.g. 045-212414.

Kerkrade

Nummer 11 str. 38, zeer goed onderhouden woonhuis. Beg.: Woonk., eetk., keukens, douche, bijkouwen, berging, CV, gr. tuin, 2 kelders, 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder. Direct te aanvaarden, vr.pr. f 98.000,- k.k. Tel. 04492-1632.

Landgraaf

"Ruime drive-in woning!"
Ind.: ruime garage/berging, l-vormige woonk., woon/eetkeuken, 3 ruime slpk's, badk. m. ligb. en v.w., zolder. Huurpr. f 850,- p.mnd. excl. Aanv. 1-5-1989. Inl.:

Nedu

Beheer O.G./Makelaardij
Valkenburgerweg 25A, Heerlen
Zat.: 043-645352; 09:00-13:00 uur.
Maand. t/m vrijd.: 045-710909

Landgraaf

(Ubach o Worms)

Halfvrijst. woonhuis met garage en mooie tuin. Ind.: o.a. entree met gastentoilet, woonkamer in L-vorm (circa 30 m2) met aanbouw waarin eetkamer en keukens met fraaie installatie. Verd. met badkamer (douche) en 3 slpk's. Pand is zeer goed onderhouden, gedeelt. geïsoleerd en voorz. van rol-luiken, pr. f 139.000,- k.k.

Sint-Michielsgestel

Op rustige woonlocatie gelegen moderne 2/1 kap woning met garage en tuin op het zuiden. In uitstekende staat van onderhoud. Bouwjaar 1978, inhoud ca. 460 m3, perceelsoppervlakt 267 m2. Indeling: overdekte entree, hal met toilet, ruime woonkamer met open haard licht tegelvloer, semi-open keukens met inbouwapparatuur gescheiden van kamer door eetbar, flinke eetkamer aan tuintuin, schuifpui naar tuin, ruime bijkouwen met aansluitpunten voor apparatuur, lichte tegelvloer in kamer, eetkamer en bijkouwen, verwarmde garage met loopdeur.

1e verd.: 4 slaapkamers, complete badkamer met ligbad, toilet en wastafel, vaste trap naar 2e verd. waarop 5e slaapkamer met wateraansluiting, bergkruimte en aparte cv-ruimte. Goed geïsoleerd, geheel dubbel glas, muur- en vloerisolatie. Voorzien van diverse extra's. Direct te aanvaarden. Vraagprijs f 230.000,-. Bel voor informatie 04493-4967.

Centrum Roermond
Winkelpand

Gelegen op Promenade, directe verkoopruimte 85 m2, grote uitbreidingsmogelijkheden, front 8 mtr., pr. n.o.t.k. Br.o.n.r. B-0495, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Sittard Kolleberg

Te k. van part. vrijst. zeer royale landhuis, 5 slpk's. (à 16 m2), garage, magazijn 180 m2, studio 40 m2, 3 bergingen, 3 wc's, ruime oprijt en tuin. Tot. opp. 1.745 m2 en inh. plm. 1600 m3. Vr.pr. f 595.000,- k.k. Tel. 04490-28715.

Vaals/Vijlen

Landhuis bijw. '86, schitterende locatie met vrijbl. panoramisch uitzicht. Ind.: entree, woonk. ca. 45 m2, pr. marmer vloer, keukens met moderne inr., berging 21 m2. 1e Etage: 4 slpk's 2x17m2, 1x14m2 1x11,5m2, badkamer met ligb. en douche, gr. zolderkruimte. Carport. Het pand verkeert in perfecte staat, geïsol. en dubb. begl., vr.pr. f 315.000,- k.k. Imm. Brauns-Molenkamp, J. Francotteweg 8, 6291 GP Vaals. Tel. 04454-3637.

Voerendaal

Halfvrijst. woning met garage, 5 min. van station, grote L-vormige woonkamer plm. 40 m2, royale keukens met inbouwapp. en ruime kelder, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, zolder en c.v., grote tuin op zuiden. Parc. opp. 420 ca. Koopsom f 189.000,- k.k. Tel. 045-750327.

Hamar. Info. tel. 045-210719.

Bouwterreinen

vanaf 500 m2, op diverse locaties, pr. f 90,- per m2 k.k. Laura BV, Rimburchweg 2, Eigelshoven, tel. 045-352324

Heerlen

Lux appartement met eigen inpandige garagebox, 2 slpk's, badkamer met ligbad en wastafel, ruime woonkamer met balkon, moderne keukens, pr. f 99.000,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040, b.g.g. 228904.

Heerlen

Tussen gelegen woonhuis met kelder, o.a. woonkamer met parketvloer, dichte keukens met installatie, voorzien van div. apparatuur, betegelde badkamer met douche, toilet en dubb. v.w., 3 slpk's, vaste trap naar zolder alwaar 2 uitgeb. kamers, terras en tuin met goede zonligging, achterom bereikbaar met buiten berging, pr. f 130.000,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040 b.g.g. 228904.

Heerlen

Ouder half. vrijstaand woonhuis met stallen (662 m2). Indeling: o.a. ruime entree, woon-/zitkamer gescheiden d.m.v. dubbele deuren. Dichte keukens met moderne installatie, portaal naar badkamer met o.a. douche en separaat toilet. Vier slaapkamers en vaste trap naar royale zolder. Pand is uitermate geschikt voor zakendoelende, welke opslagplaats behoeven. Prijs f 149.500,- k.k. Kok Vastgoed Makelaars BV, 045-712040 b.g.g. 228904.

Huis verkopen?

Jos Storms Onr. Goed. Past. Vonckenstr. 44, Geleen. Tel. 04490-42550.

Geen Verkoop! Geen Kosten.

Hypotheek Centrale

Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 5,7%, Spaarhyp. va. 7,4%. Ook hypotheek tot 130% e.w. Tel. 077-519775.

U wilt een huis verkopen? Vraag vrijblijvend info.

Onr. goed maatschappij Jac Stel

Verzekeringen - financiën - hypotheek. Schelsberg 132, Heerlen. Tel. 045-721866.

Te koop in Landgraaf-Waubach

kamer met open keukens, 3 slpk's, badk., zolder met vaste trap, kelder. Kooppr. f 105.000,- Maastrichterlaan 149, Waubach, volgens af spr. tel. 045-312439.

Bouwgrond

ca. 900 m2. Vr.pr. f 100,- p.m2. Voor vrijst. huis. Rustige ligging. Vrij achterzijde. Lemiers.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-Makelaardij, lid NVM, Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Vrijstaand

2240 m2. Cv gas en olie, 11krs, 2 keuk. Kelders. Voor dubb. bewoning geschikt. f 225.000,-

Makko Gulpen

Taxatiebureau-Makelaardij, lid NVM, Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Weiland

ca. 3000 m2. Langs Geul in Wyke. Pachtvrij.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-Makelaardij, lid NVM, Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Te koop Gemeente Born

goed gelegen vrijst. LANDHUIS met ruime garage, grondopp. 3800 m2, mooie tuin, speelweide. Het gehele huis is onderkelderd, ruime hal, l-vormige woonk., moderne keukens, kantoor, bijkouwen en w.c., 4 slpk's, luxe badk. Vr.pr. f 385.000,- k.k. 04498-57070.

Born

Te k. in aanbouwzijnde halfvrijst. woonh. Plan Hondst. grond plm. 520 m2. Grond. Begr.: hal, w.c., zitloek, eetkeuk. open keukens met mooie aanbouwkeukens, bijkouwen en grote garage met overkapping voordeur. 1e verd.: 3 royale slpk's met badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar 2e verd. voor evt. 4e slpk. Het gehele houtwerk in hardhout uitgevoerd. Gehele woning voorzien van goede isolatie-voorzieningen. Voor de prijs van f 183.000,- v.o.n. Tel. 04498-57070.

Heerlen

Vrieheide, Schumannstr. 2. Keurig onderh. halfvrijst. woonh. met mooie tuin, 4 slpk's, carport, cv, ruime 3e verd. woonk. met parket, aparte keukens, f 119.000,- k.k. Tel. 04490-42550, Jos Storms O.G. Geleen.

Hoensbroek

Akerstr. Nrd. 196a, luxe apartm. met lift, 35 m2 woonk., 2 grote slpk's, cv, dubb. gl., witte aanbouw, ruime badk., garage, kelder. Alles nieuw. f 118.000,- k.k. Tel. 04490-42550, Jos Storms O.G. Geleen.

Hoensbroek

Emmasdr. 131, Schitter. halfvrijst. woonh. met ruime tuin, mogelijk garage, 3 slpk's, kelder, woonk., parket, nieuwe kozijnen, wit kunst. dubb. gl. Prima st. f 119.000,- k.k. Tel. 04490-42550, Jos Storms O.G. Geleen.

Houthem

St. Gerlachp. 14, Ind.: entree, woonk. m. open keukens, 3 slpk's, badk., zolder, geh. onderkeld., tuin, f 110.000,- k.k. Te bevr. Tel. 04406-12115.

Kerkrade

St. Hubertuslaan te koop ruim halfv. woonhuis met garage en tuin oppervl. 350 m2. Beg. gr. woonkamer, kleine kamer, keukens, bijkouwen; 1e verd. 3 slpk's, badkamer 2e verd. 3 slpk's. vr.pr. f 195.000,- k.k. Tel. 045-425131.

Kerkrade

Wilhelminastr. 48A: in centrum (en toch rustig) gesitueerd goed gerenoveerd herenhuis met prachtig aangelegde tuin (zonzijdig). Ind.: beg. gr. hal, kelder, toilet, badkamer, badkamer, 3 slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar zolder, cv, rolluiken. Prijs f 150.000,- k.k.

Livac BV

Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

Klimmen

Termaar. Vrijst. Landhuis met gr. garage, ruime woonk., keukens met luxe installatie, hal. 1e verd.: 4 slpk's, badk. en 2e toilet. Gehele huis voorz. van parket, zolder. Aangelegde tuin. Vr. pr. f 259.000,- k.k. Tel. 04459-1783.

Obbicht

Groot woonh. met garage en bijkouwen. Prachtige tuin met tuintuiste. Plm. 450 m2 grond. Beg. gr.: entree, hal met tegelvloer en w.c., voorraadskeuken, woonk. met open keukens en open haard, geheel tegelvloer. Achterkeuken: zijk. met open haard. 1e verd.: 3 grote slpk's met badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolderkamer en berging en c.v. ruimte. Pr.n.o.t.k. Te bevr. Tel. 04498-55111.

Stevensweert

Te k. groot woonh. met overkapte binnenplaats en schuur. Een mooi dakterras. Tuin op binnenpl. Veldstraat Oost 11. Te bevr. Tel. 04498-57070.

Neundorf (St. Vieth), B.

ruim huis m. werkplaats en grote garage en 50 a. grond alles i.g.st. Tel. 09-328022407/87554326.

Te koop TUSSENWONING

met tuin, carport en o.a. 3 slaapk., in kindervriendelijke omg. Rennemig. Vraagpr. f 140.000,- 045-224495.

centrum Kerkrade WINKELPAND

opp. winkelm. ca. 80 m2, met div. magazijnruimtes, bovenwoning met aparte zij-entree: overkapt woonkamer, keukens, badkamer, overloop, toilet, drie slpk's en zolder, voorz. van c.v., prijs f 165.000,- k.k. Inl. Makelaars- en taxateurskantoor Van Wersch B.V. Mak. O.G. Stationsstraat 54, 6461EJ Kerkrade. Tel. 045-482234.

Heerlen: Te koop

halfvrijst. woonhuis bijw. 1974 met o.a. l-vormige woonk. plm. 35 m2 met marmer vloer, mooie badkamer, keukens 4 x 4 m. (merk 'Rose' kl. blauw/wit), 3 slpk's, m. essens. parketvloer, 2e verd. badk., vloertrap n. ruime zolder, garage m. c.v., tuin. Gedeelt. voorzien van rolluiken en thermopane. Pr. f 153.000,- k.k. Te bez. na tel. afspr. 045-217425.

BOCHOLTZ halfv. huis

in garage v. 2 auto's, gr. L-woonk., aanbouwkeukens, 3 slpk's, badk., cv, kelder, badk., f 138.000,- k.k. Inl. Ennava BV, Tel. 045-463666.

BRUNSSUM: tussenv.

met kelder, hal, woonk., keukens, grote serre, 3 slaapk., badk., zolder, c.v. voor achtertuin, f 115.000,- k.k. Tel. 045-259371.

Ter overn. aangeb. CAFE

met dancing, Brunssum met omg., dubbel woonh., aparte ingang, caféopp. 98 m2, dancing 485 m2. Zonder contentanten onmidd. te ref. Br.o.n.r. B0487, Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. ruim halfvrijst. woonhuis

te BRUNSSUM m. garage, hal 3,5 x 3,5 m. open trap, woonk. 8,20 x 3,80 m. met witte plavuizen, open aanb. keukens 3,5 x 3,75 m. overkeld. terras 8 x 3,5 m. met witte plavuizen. 1e verd. Badk., 3 ruime slpk's, muurkasten. Vaste trap naar 2e verd., slpk., was/hobby/bergzolder. Opp. 405 m2, zijtuin 3,5 m. Rolluiken. Pr. f 164.000,- k.k. Inl. Tel. 045-255880.

Heerlen: rustig en centraal gelegen appartement

op de 1e etage met fietsenberging, l-vormige woonkamer, 34 m2 excl. dichte keukens, twee slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e verd. Goede isolatie. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 82.500,- k.k. Tel. inl. 045-41819, b.g.g. 045-222667.

Te koop STEIN, Belboomweg 6

woning met garage, tuin, cv en voorz. van rolluiken. Ind.: o.a. L-woonk., ruime keukens, 3 slpk's, badk., zolder (visiotrap) en kelder. Vr.pr. f 119.000,- k.k. Inl. John Haagmans Verzekeringen, Hekerbeek 21, Geleen. Tel. 04490-49763.

VAALS te k. herenhuis met garage

voor en achtertuin, ged. roll., woonkamer met erker en eetkamer, keukens, kelders, 3 slpk. met v.w. taf. badk. met ligbad, 3 Mandardekamers en zolder. f 200.000,- k.k. Tel. 04454-1750. Zakt. tussen 15.00-18.00 uur.

SITTARD, Beatrixlaan 52

prachtig gel. in het park, halfvrijst. woonh. met gar. en berging. Opp. 485 m2, grote achtertuin op z.o., woonk. met serre, kelder, 4 slpk's, badk. met ligbad. Vr. pr. f 199.000,- k.k. Tel. 04490-12435.

SITTARD te k. goed gel. woonhuis met c.v., kelder, garage met aparte wasruimte en carport, tuintuig. Goed onderh. tuin (perc. opp. plm. 450 m2). Begr.: aanbouwkeukens incl. app., woonkamer, hal, wc. 1e verd.: 3 slpk's, badk. met ligbad en douche. 2e verd.: ruime zolder, vr.pr. f 228.000,- k.k. Inl. 04490-26801, na 18 uur.

Aftrek reiskosten eerste 10 kilometer vervalt

Effect afschaffing overdrachtsbelasting politiek overschat

Afschaffing van de overdrachtsbelasting bij aankoop van een huis (zes procent) zal de doelstelling om de mobiliteit van de beroepsbevolking te bevorderen ondergraven, zo taxeren onderzoekers van het onafhankelijke Bouwcentrum in Rotterdam op persoonlijke titel.

De jaar vloei in Nederland voor kleine miljard gulden aan overdrachtsbelasting in de schatkist. Daarnaast wordt drie tot vier miljard gulden aan omzetbelasting (5 procent) geïnd op nieuwe koopwoningen. Met verlaging van

de 'afstraffing' voor eigenaar-bewoners om te verhuizen is derhalve al gauw enkele miljarden gulden gemoeid.

De Nederlandse werknemer moet makkelijker kunnen verhuizen, vinden

den zowel de minister van Sociale Zaken als zijn collega van Milieubeheer. De werknemer is te honkvast. Hij blijft hangen in zijn baan en schrikt terug voor de bijkomende kosten van aankoop van een woning in zijn nieuwe werkomgeving.

De fiscale rem op verhuizen is bovendien slecht voor het milieu. Er wordt teveel per auto gereisd. Afschaffen of beperken van de overdrachts- en eventueel ook omzetbelasting op koopwoningen zou voor de schatkist neutraal kunnen verlopen door de bestaande reiskostenaf trek voor de inkomstenbelasting af te schaffen. Met die aftrekpost was in 1985 (CBS) 1,8 miljard gulden gemoeid.

Maar zo simpel zal het vangen van twee vliegen in één klap niet uitpakken. De banen zijn in Nederland immers geconcentreerd in de Randstad, waar de huizen duurder zijn. De eerste barrière die de koper moet nemen is een financiële op de kale koopprijs. Een woning die bijvoorbeeld in Rotterdam 250 mille kost, doet in het zuiden slechts 170 mille.

Daarnaast zal zich in de Randstad een prijsopdrijvend effect voordoen van een verlaging van de 'kosten-koper' bovenop de kale koopprijs. Die kosten belopen voor een bestaande woning tien procent (zes procent overdrachtsbelasting en vier procent notaris kosten). Hoe lager de kosten-koper, des te meer kan de verkoper de kale vraagprijs opschroeven, zo luidt een vuistregel in de Randstad met een weer aantrekkende woningmarkt.

Met de fiscale behandeling van het

● Fiscale rem op verhuizen is slecht voor het milieu. Er wordt dan weer meer gebruik gemaakt van de auto, dus meer files.

reizen (woon-werkverkeer) is het wat vreemd gesteld. Vanaf 1990 wordt de reiskostenaftrek in de inkomstenbelasting voor de eerste tien kilometer afgeschaft. Daarboven blijft de aftrek bestaan.

Dat levert de schatkist een slordige 450 miljoen gulden per jaar op. De Sociaal-Economische raad heeft in zijn advies over de belastingoperatie Oort al gewezen op het ongewenste effect dat hierdoor wordt opgevoerd, maar de Tweede Kamer bleek daar niet gevoelig voor.

Wonen in de omgeving van het werk levert derhalve vanaf 1990 geen fiscaal voordeel meer op, terwijl de fiscus meebetaalt aan reizen over grotere afstanden. Overigens wordt de discussie over het voortbestaan van de resterende reiskostenaftrek her-

vat met het komende Nationaal Milieubeleidsplan.

Het onderliggende probleem dat de politiek moet oplossen is de schaarste aan kwalitatief goede woningen, voornamelijk in de Randstad. Vutters en gepensioneerd aldaar willen nog steeds massaal de regio verlaten of naar een mooie woning in het stadscentrum verhuizen. De woningen die zij achterlaten voldoen echter niet aan de eisen van de beroepsbevolking die alleen al daardoor wordt afgeschrikt om naar de stad te verhuizen.

Slopen en verbouwen wordt het parool voor veel zogenaamde 'werk-steden' in de jaren negentig, zo voorspellen deskundigen. Daarnaast zal de politiek zekerheid moeten scheppen over de ontwikkeling van het huurwaardeforfait.

Nieuw systeem van verwarmen

Net in Genk gevestigde bedrijf Alliance Enamelsteel wil binnenkort een nieuw systeem van verwarmingselementen op de markt brengen.

In het bedrijf is een verwarmingselement ontwikkeld waardoor warmte wordt overgebracht door emaillesten platen van nog geen millimeter dik. In de emaillelaag wordt een geleidend circuit gedrukt en van stroom voorzien.

Op die manier krijgt men stralingswarmte die hele vloeren en muren kan verwarmen. Alliance Enamelsteel is gespecialiseerd in kracht- en brandbestendig emaillestaal dat jarenlang zijn kleur behoudt.

(ADVERTENTIE)

INTERLAND **RAMEN-DEUREN**
bouw-elementen b.v. Hommerweg 35 Hoensbroek
Gem. Heerlen tel. 045-213928

De pvc-banen worden los gelegd en de naden worden afgewerkt met hete lucht of vloeibare PVC.

Minimale inspectie en onderhoud Ook dakbedekking zonder branders aan te brengen

De opdrachtgever heeft problemen met de keuze van het materiaal voor een brandveilige bedekking zijn te bouwen garage, schuur of anderszins. En de gevolgen van ongewenst aanbrengen van dakbedekking zijn vaak niet te overzien. Ook de veiligheid van het weer in de omgeving heeft invloed op het mate-

Het waterdicht aanbrengen en het afwerken van de naden gebeurt zonder branders. De dakbanen worden met hete lucht aangebracht en daarna wordt elke lasnaad en T-kruising afgewerkt met een vloeibare PVC om eventuele capillaire naden weg te werken.

Het materiaal heeft een lage μ -waarde en dat is positief voor condens-vocht. Het heeft een glad oppervlak en bezit een enorm rekvermogen, gemeten volgens DIN-53455.

Een ander voordeel voor het gebruik van Trocal PVC-dakbanen is het feit dat nagenoeg bij elk weertype, variërend van ochtenddauw tot vrieskou, gewerkt kan worden.

Garantie

De voor de afwerking van de dakrand benodigde daktrim wordt in elke vorm gezet van een Trocal-folieplaat. De doorvoersluitingen geschieden op PVC-plakplaten.

Het aanbrengen van deze dakbedekking geschiedt door geautoriseerde dakdekkers.

Een met dit product afgewerkt dak is onderhoudsvrij en daarom kunnen deze bedrijven de consument, in samenwerking met de fabrikant van deze producten, een verzekerde garantie van 10 jaar aanbieden.

Voor meer informatie en advies over prijzen en dealerlijst: HT Nederland bv in 's-Hertogenbosch, ☎ (073)-210455.

Eindelijk volwaardige snoerloze stofzuiger

De huisvrouw die stofzuigt, heeft vaak problemen met het snoer omdat het net iets te kort is. En werkt ze zo oplet-tend dat ze zelf niet overvalt, dan struikelt er vaak een kind of huis-genoot over.

Met de introductie van de eerste volwaardige, oplaadbare stofzuiger: de Satellite, zijn deze en andere problemen opgelost.

Overall

Het is een modern apparaat zonder snoer en heeft daardoor een onbeperkte actieradius. De stofzuiger is bedoeld voor het dagelijks onderhoud en voor kleine klusjes tussendoor. Uitermate geschikt voor gebruik in trap-penhuis, omdat ook hier geen hinder wordt ondervonden van het snoer. En natuurlijk ook geschikt voor al die ruimten waar normaal gesproken zonder stop-contact met een stofzuiger niet te werken is. Bijvoorbeeld de boot, de caravan, de auto en schuur of tuinhuisje.

De machine is uitgerust met twee wielen en een zwenkwielje en daardoor makkelijk manoeuvreerbaar, een belangrijk voordeel bij het werken in een kleine ruimte. Omdat er geen aansluiting op het licht-net nodig is, kunnen ook kinderen er veilig mee omgaan.

Techniek

De hoeveelheid energie is voldoende om 20 mi-

● Geen gedoe meer met stofzuigersnoeren, die meestal te kort zijn en waar je nog over kunt struikelen bovendien.

nuten aaneengesloten te werken en dat is ruim voldoende voor normaal onderhoud. Ondanks een krachtig vermogen is het geluidsniveau laag: slechts 75 dB(A).

Inclusief accessoires en uitgevoerd met stalen buizen bedraagt het gewicht nog geen 6 kg.

met een minimale opberg ruimte. De ingebouwde loodaccu is oplaadbaar via een adaptor.

De winkelprijs van deze Electrolux Satellite stofzuiger bedraagt f329,-, inclusief adaptor en toebehoren als plu-meau, stofcassette, sta-

len buizen, slang, combinatieborstel, kieren- en meubelmondstuk. Verkrijgbaar bij elektro-special- en stofzuiger-zaken.

Voor meer informatie: Electrolux Konsumenten Divisie in Alphen a/d Rijn, ☎ (01720)-80555.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van
maandag 3 april 1989
t/m zondag 9 april 1989

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaal-streefverbruik sinds 10 oktober 1988
800 m³	17 m³	544 m³
1000 m³	21 m³	678 m³
1200 m³	26 m³	819 m³
1400 m³	30 m³	955 m³
1600 m³	34 m³	1091 m³
1800 m³	38 m³	1225 m³
2000 m³	43 m³	1362 m³
2200 m³	47 m³	1495 m³
2400 m³	51 m³	1635 m³
2600 m³	56 m³	1769 m³
2800 m³	60 m³	1907 m³
3000 m³	64 m³	2041 m³
3300 m³	70 m³	2245 m³
3600 m³	77 m³	2452 m³
3900 m³	83 m³	2653 m³
4200 m³	90 m³	2861 m³
4500 m³	96 m³	3059 m³
5000 m³	107 m³	3403 m³
5500 m³	117 m³	3742 m³
6000 m³	128 m³	4083 m³
6500 m³	139 m³	4425 m³
7000 m³	149 m³	4765 m³
7500 m³	160 m³	5105 m³
8000 m³	171 m³	5446 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 11 april 1989

Ten opzichte van vorige week hebben wij geen verhoging van de hypotheekrente genoteerd. De situatie op de kapitaalmarkt blijft echter zorgelijk.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem.- garantie		zonder gem.- garantie	
			opgave bank	werke- lijk	opgave bank	werke- lijk
ANNUITEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var. ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	1 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	7 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
	10 jaar ¹⁾	1,5	8,1	8,58	8,3	8,80
	15 jaar ¹⁾	1,5	8,5	9,02	8,7	9,24
ABP	2 jaar ^{1)a}	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	5 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	10 jaar ¹⁾	1	7,7	8,09	7,9	8,31
	15 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	8,0	8,41
Amrobank	var. ¹⁾	1,5	7,1	7,50	7,3	7,71
	2 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,82	7,6	8,04
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	7 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar ¹⁾	1,5	7,1	7,60	7,1	7,60
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,92	7,4	7,92
	15 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,14	7,6	8,14
	30 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,46	7,9	8,46
Centrale Volksbank	2 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	5 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	7 jaar ¹⁾	1	7,7	8,09	7,9	8,31
	10 jaar ¹⁾	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	ideaalrente	1	7,5	7,87	7,7	8,09
Direktbank/NCB-bank	1 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	3 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	5 jaar ¹⁾	1	7,9	8,31	8,1	8,52
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	5 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	8,0	8,41
	1 jaar ¹⁾	1	7,4	7,64	7,6	7,85
	5 jaar ¹⁾	1	8,0	8,27	8,2	8,48
Ned. Midd. Bank	1 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	3 jaar ¹⁾	1,5	7,6	8,04	7,8	8,25
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,9	8,36	8,1	8,58
	7 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
Pancratiusbank	var./5 jr. ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	ideaalrente	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	7 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	8,0	8,41
	10 jaar ¹⁾	1	8,0	8,41	8,2	8,63
Postbank	2 jaar ¹⁾	1	7,2	7,55	7,4	7,77
	5 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	8,0	8,41
	7 jaar ¹⁾	1	7,9	8,31	8,1	8,52
Rabo (adviesrente)	var. ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	2/3 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	4/5 jaar ¹⁾	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	stabiel ¹⁾	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	var. ²⁾	1	xxxx	xxxxx	7,6	7,85
	2/3 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxxx	8,0	8,27
	4/5 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxxx	8,3	8,59
	stabiel ²⁾	1	xxxx	xxxxx	8,5	8,80
Rabo Hypotheekbank	3 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	5 jaar ¹⁾	1	7,9	8,31	8,1	8,52
	3 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxxx	8,0	8,27
	5 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxxx	8,3	8,59
Spaarbank Limburg	1 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	3 jaar ¹⁾	1	7,5	7,87	7,7	8,09
	5 jaar ¹⁾	1	7,6	7,98	7,8	8,20
	7 jaar ¹⁾	1	7,8	8,20	8,0	8,41
Westland-Utrecht stand.	1 jaar ²⁾	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
standaard	7 jaar ²⁾	1,5	7,9	8,54	8,1	8,70
standaard	7 jaar ²⁾	1,5	8,0	8,59	8,2	8,81
standaard	15 jaar ²⁾	1,5	8,1	8,70	8,3	8,92
standaard	15 jaar ²⁾	1,5	op aanvraag	op aanvraag		
interim	1 jaar ²⁾	1,5	xxxx	xxxxx	7,4	7,99
2e kw. 1988 budget	var. ⁴⁾	1,5	8,0	8,41	8,0	8,41

Halfvrijstaand woonhuis te Landgraaf

De notarissen mr. A.N.J.M. Janssens en dr. A.F. Gehlen te Heerlen zullen op vrijdag 21 april 1989 om 15.00 uur in café "Vogelzang", Nieuwenhagerheidestraat 87 te Ubach over Worms, gemeente Landgraaf, in het openbaar ex-artikel 1223 lid 2 B.W., bij opbod en afslag in een zitting verkopen: **Woonhuis met inpandige garage, ondergrond en tuin, staande en gelegen aan de Nieuwenhagerheidestraat 63 te Ubach over Worms, gemeente Landgraaf, kad. bek. als gemeente Ubach over Worms sectie A nummer 3851, groot 1.43 are;**
Indeling: hal, c.v.- en wasruimte, garage; 1e verd.: woonkamer met open keuken, toilet; 2e verd.: 3 slaapkamers met badkamer met ligbad en toilet (pand is voorzien van c.v.);
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten. Het pand is niet verhuurd;
Algemene voorwaarden: op deze veiling zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van toepassing behoudens die uitzonderingen zoals vermeld in de veilingakte;
Betaling koopprijs: uiterlijk 31 mei 1989;
Bezichtiging en nadere inlichtingen: resp. te regelen met en te verkrijgen bij genoemde notaris/kantoor, Tempelein 25 te Heerlen (tel.nr.: 045-719430).

SCHAESBERG

Notaris L.L.M. Haanen te Beek-L.

zal op woensdag 19 april a.s. om 15.00 uur in café Het Streeperkruis, Streeperstraat 66 te Schaesberg, krachters het bepaalde in artikel 1223 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, in het openbaar bij opbod en afslag in een zitting verkopen:

GEMEENTE LANDGAAFF

woonhuis

met ondergrond, berging en tuin, plaatselijk bekend als Nootbraak 28 te Schaesberg, gemeente Landgraaf, kadastraal bekend als gemeente Landgraaf, sectie C nummer 304-groot 1 are 76 ca;

Aanvaarding terstond in bezit en vrij van huur en/of andere gebruiksrechten krachters de afsluitende akte van veiling na betaling van de koopprijs, welke betaling uiterlijk dient te geschieden 31 mei 1989.

Bezichtiging dinsdag 11 april, donderdag 13 april en dinsdag 18 april a.s., na afspraak en op vertoon van een toegangsbewijs, te verkrijgen ten kantore van notaris Haanen, Maastrichterlaan 45, 6191 AB Beek, tel. 04490-72454.

Sittard

Notaris mr. Theo Gelissen

Sittard

In samenwerking met
notaris mr. J.M.M. Kreijn

Brunssum

zal op woensdag 26 april 1989 om 15.00 uur in het Oranjehotel, Rijksweg-Zuid 23 te Sittard, ex. art. 1223 B.W., in een zitting bij opbod en afslag, in het openbaar verkopen:

het appartementsrecht betreffende de woning

met toebehoren en berging,
Groen van Pinsterstraat 2 te

Sittard

Kad. bekend gemeente Sittard, sectie B nummer 4606 A1.
Indeling: hal met meterkast, woonkamer met open keuken, toilet, badkamer, twee slaapkamers.
Aanvaarding: na betaling van koopprijs en kosten.
Betaling: uiterlijk op 7 juni 1989.
Veilingvoorwaarden: op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit de bijzondere voorwaarden niets anders blijkt.
Nadere inlichtingen, ook inzake bezichtiging: notaris mr. Theo Gelissen, Wakramstraat 24 te Sittard, tel. 04490-10547.

Mr. L.J.E. Piek

notaris te Susteren zal op vrijdag 28 april a.s. om 15.00 uur in "Harmoniezaal Peters", Feurthstraat 56, krachters bevel van de rechtbank bij opbod en afslag in een zitting in het openbaar verkopen de navolgende alle in de gemeente Susteren gelegen percelen:
1. het winkel-woonhuis met ondergrond en erf gelegen aan de Feurthstraat 6, kad. bek. sectie D nr. 1785, gr. 2,30 a.
2. bouwland gelegen Koyekamp, sectie G nr. 308, gr. 24,80 a.
3. bouwland gelegen Op Lind, sectie G nr. 431, gr. 8,60 a.
4. populieren gelegen nabij SW 12, sectie G nr. 1416 gr. 5,48 a.
5. populieren gelegen Krayekamp, sectie G nr. 640, gr. 13 a.
6. bouwland gelegen Meerveld, sectie D nr. 682, gr. 9,40 a.
7. bouwland gelegen Meerveld, sectie D nr. 681, gr. 9,40 a.
8. bos, gelegen Amelbergweg te Nieuwstadt, kad. bek. gemeente Nieuwstadt, sectie F nr. 164, gr. 18,20 a.
9. weiland, gelegen nabij de Kampweg te Nieuwstadt, kad. bek. gemeente Nieuwstadt, sectie F nr. 63, gr. 1,90,50 ha.

Aanvaarding: het perceel sub 1 is verhuurd en is te aanvaarden onder gestanddoening van de lopende huurrechten. Volgens mededeling van de eigenaren zijn de percelen sub 2 t/m 8 niet verhuurd of verpacht. M.b.t. het perceel sub 9 worden pachtrechten geclaimd welke echter worden betwist door de eigenaren; De aanvaarding vindt plaats na betaling van koopprijs en kosten.

Betaling koopprijs: uiterlijk 31 mei 1989

Algemene voorwaarden: op deze veiling zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1987 van toepassing.

Bezichtiging en nadere inlichtingen: respect. te regelen met en te verkrijgen bij genoemde notaris, Raadhuisplein 2 te Susteren (tel. 04499-1223).

Geen verkoop, geen kosten

Van Oppen B.V., Lindeplein 5, Brunssum
045-254543

Brunssum, Ir. de Kattstr. 19, gr. woonh. met voor- en achtertuin, 2 keld., woonk. m. parket, gr. keuk., carport, 3 gr. slpk., badk. m. ligb., vst. trap n. zold. m. 2 kamers. Vr.pr. f 128.000,- k.k.

Heerlen, Drieschstr. 12, appartement nabij centrum m. gar., 2 slpk., badk., gr. woonk., gr. balkon en dakterras. Vr.pr. f 125.000,- k.k.

Voor onze cliënte te koop gevraagd woningen in alle prijsklassen. Wist u dat wij in Brunssum en omg. de meeste bestaande huizen verkopen! Geen verkoop, geen kosten.

Brunssum, Molenstr. 70, halfvrijst. woonh. m. gar. en c.v. Bij 100% fin. netto f 525,- per mnd.

Heerlen, Lokerstr. 50 woonh. m. keld., gr. woonk., gr. luxe keuk. m. aanbouw, terras, 3 slpk., gr. badk. m. ligbb. + v.w., zold. m. vst. trap, elektr. geh. vernieuwd. Vr.pr. f 112.000,- k.k.

Geldleningen - financieringen

Alle hypotheeken

AO Assurantiëkantoor
van Oppen b.v.

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, tel. 045-254543

maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 en 13.30-17.30 uur

zaterdag 9.00-12.00 uur

MUNSTERGELEEN

Smidsenweg 21. Halfvrijst. c.v. garage, gr. tuin, hobbykelder (7x4), prov. kelder, woonkamer (42 m²), eetkamer, aanbouwkeuken, 3 slaapkamers, badkamer, douche. Opp.: 381 m². Vraagprijs f 169.000,-.

BRUNSSUM

Kruisbergstraat 68. Uitst. gel. vrijst. villa, c.v., garage, 2 kelders, L-woonkamer (60 m²), parket, open haard, aanbouwkeuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, logeerkamer, badkamer, ligbad, 2e toilet, aparte badkamer met douche. Opp.: 990 m². Zeer goed onderh. Vraagprijs f 370.000,-.

BRUNSSUM

Eessenstraat 20. Halfvrijst. woonhuis, c.v., berging, kelder, woonkamer, eetkamer, woonkamer, badkamer, ligbad, 2e toilet, zolder. Aanv. direkt. Prima ligging. Vraagprijs f 115.000,-.

PUTH/SCHINNE

Margrietstraat 41. Goed gel. 4-slaapkamerwoning, c.v., garage, beh. tuin, woonkamer-keuken (47 m²), parket, open haard, riante badkamer, zolder. Bouwjaar 1977. Aanv. direkt. Gefoel. Vraagprijs f 165.000,-.

SJAUWEEK

J. Frisostraat 31. Op alderbeste ligging: vrijst. bungalow, c.v., garage, woonkamer (48 m²), open haard, aanbouwkeuken, 2 slaapkamers, badkamer, ligbad, 2e toilet, woonkamer (35 m²), parket, open keuken, aanbouwkeuken, gr. zonneterras (20 m²). Bijv. vrij uitzicht. Vraagprijs f 215.000,-.

OIRSBEK

Op de Graaf 38. Op perfecte locatie, goed onderh. halfvrijst. woonhuis, o.a. 4 slaapkamers, kantoor, badkamer, ligbad, 2e toilet, woonkamer (35 m²), parket, open keuken, aanbouwkeuken, gr. zonneterras (20 m²). Bijv. vrij uitzicht. Vraagprijs f 159.000,-.

N.M.W. QUADEN

Makelaar-taxateur o.g. lid NVM, Getreestraat 4 Munstergeleen
04490-19644

Te koop in centrum van Susteren (Limburg)

bedrijfscomplex

met een ruim woonhuis en een boven magazijn gelegen bovenwoning. Geschikt voor productie, groothandel, winkelruimte, magazijnruimte, opslagruimte enz. De totale opp. van het terrein bedraagt ± 2.450 m², waarvan 1280 m² bebouwd is.

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met dhr. P. van Ratingen, tijdens kantooruren bereikbaar onder tel.nr. 04499-1243 en na kantooruren onder tel.nr. 04499-1936.

HOENSBROEK te huur - ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkamer, keuken, garage. Verdieping: 4 ruime slaapkamers, badkamer, wasruimte, vlieztrap naar grote zolder. Huurprijs f 1.000,- per maand.

HOENSBROEK te koop - geschiedt modern woonhuis met garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkamer, ruime keuken, wasruimte, garage. Verdieping: 3 slaapkamers, badkamer, berging. Aanvaarding op korte termijn mogelijk. Vraagprijs f 139.000,- k.k.

HOENSBROEK te koop - op goede stand gelegen halfvrijstaand woonhuis met tuin. Perceelsopp. 308 m². Ind.: hal, toilet, woonkamer 42 m², keuken, bijkeuken en berging. Verdieping: 3 slaapkamers, fraaie badkamer, zolder bereikbaar via vlieztrap. Deze woning is zeer goed onderhouden, heeft een moderne binnenafwerking; parketvloeren in alle kamers. Aanvaarding medio 1989. Vraagprijs f 165.000,- k.k.

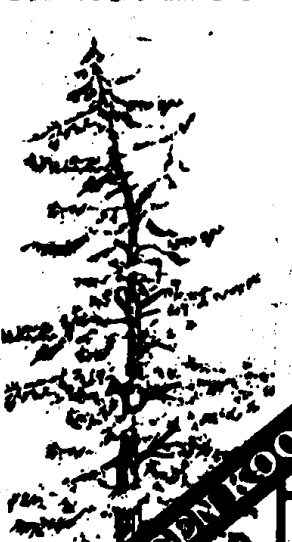
Ook uw adres voor alle voorkomende hypotheekinformatie! Als ongebonden hypotheekadviseur kunnen wij u de beste voorstellen doen. Maak vrijblijvend een afspraak met onze heer C. van Cleef.

VAN OOST ASSURANTIE VOF

makelaar in assurantie

postbus 59
6430 AB Hoensbroek
Juliana Bernharden 8
tel. 045-224241 tijdens kantooruren
of 045-216062 buiten kantooruren

Heeft u geen doorsnee smaak en het moet in huis echt mooi worden?

Dan bent u welkom in de wereld van Pine Home, de mooiste collectie oude (antiek) en nieuwe grenen meubelen van de omgeving.

Drie etages vol!!!

Oude en nieuwe grenen meubelen riet en rotan

Wycker Brugstraat 59
bij de mooie oude Servaasbrug
6221 EB Maastricht. Tel. 043-251306

TE KOOP IN HOENSBROEK premie-A drive-in-woningen

Vlak bij het centrum van Hoensbroek, aan de Kouvenderstraat, worden fraaie drive-in-woningen met tuin gebouwd. De indeling van deze woning is op de beg. grond: hal en garage/berging. 1e verdieping: dichte keuken, woonkamer. 2e verdieping: 3 slaapkamers, badkamer, c.v.-kast.

Kosten f 138.900,- v.o.n.

Rijkspremie f 41.000,-*

Netto maandlast f 561,-*

*Afhankelijk van inkomen en hypotheekvorm.

Inlichtingen/verkoop: Van maandag t/m vrijdag 9.00-17.00 uur en volgens afspraak zaterdag volgens afspraak.

Edisonstraat 9, 6372 AK Landgraaf, 045-316222

HOUKES PARKET

Massief eiken parketvloer

kamer van 30 m²

f 1950,-

kant en klaar gelegd!

HOUKES PARKET

Voerendaal, Heolstr. 45

tel. 045-750325

HOUKES PARKET

Sittard, Rijksweg-Nrd 29

tel. 04490-25157

Rolluiken

Jaloezieën

Zonnescherm

Vrijblijvende prijsop

MICA

ZONWERIN

Showroom:

Sittarderweg 116, Heerlen

Tel. 045-721658

Van maandag t/m vrijdag

van 8.30-17.00 uur

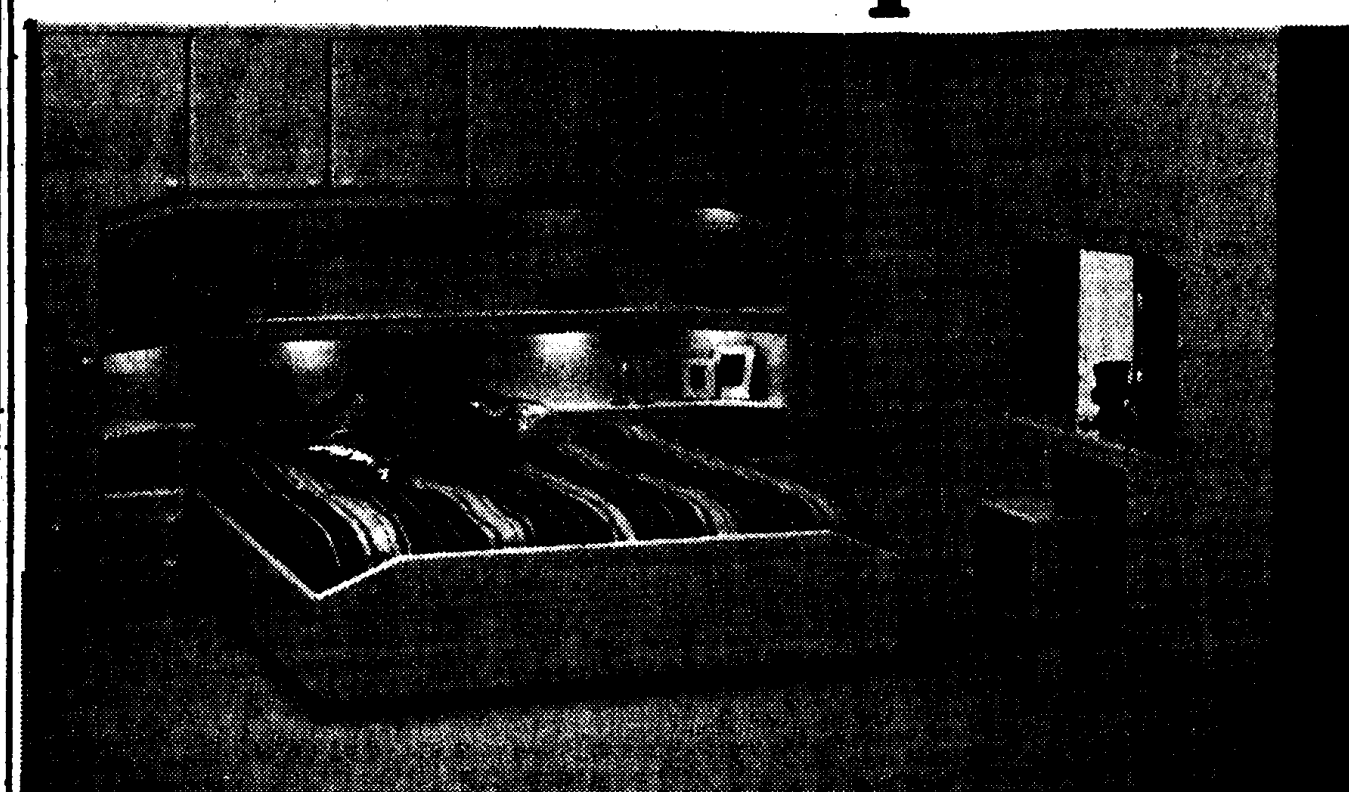
uw PICCOLO voor

Limburgs Dagblad

telefonisch opgeve

Bel 045-719966.

De parel onder de slaapkamer

Een nieuwe lijn in slaapkamers, gebaseerd op ruime gebruiksmogelijkheden en kwaliteit. Het bijzondere aan deze slaapkamer is de flexibiliteit. U maakt Uw eigen slaapkamerindeling, helemaal afgestemd op Uw eigen wensen. Er kan eendeloos gecombineerd worden. U bent dus niet meer afhankelijk van een "vaste" opstelling. Dat alles in combinatie met een superieure kwaliteit (door TNO geteste lakken, MDF-plaatmateriaal, kogelgelagde geleiders, nagenoeg onverwoestbaar beslag en gemakkelijk in onderhoud). In wit uitgevoerd.

meubelen marres

TONGERSESTEENWEG 37 - LANAKEN TEL: 0932-11-714120

OPENINGSTIJDEN:

Dagelijks van 10-12 en 13-19 uur.

Zaterdag en zondag 13-18 uur.

Woensdag gesloten.

Niet voor iedereen zijn gezondheidszorg en onderwijs vanzelfsprekend

Geef.... Actie SYMPATIA

GIRO: 17797
BANK: 69.99.10.49

Actie Sympatia Biltseweg 14,
3735 ME Bosch en Duin
Tel. 030-281822

BOENDGEN-BAUSTOFFE

SONNTAG, DEN 16. APRIL 1989

TAG DER OFFENEN TÜR

von 10 bis 17 Uhr

(Außerhalb der gesetzl. Öffnungszeiten kein Verkauf - keine Beratung)

DIE GELEGENHEIT

für alle klugen Rechner und Sparer, für Eigenheimbesitzer und Wohnungseigentümer, für Baufachleute und Heimwerker, für Architekten und Tüftler,

SICH UMFASSEND ZU INFORMIEREN

über Baustoffe und Baumethoden.

WIR PRÄSENTIEREN

auf einer Fläche von 18000 m² eine

riesige Auswahl von BAUSTOFFEN

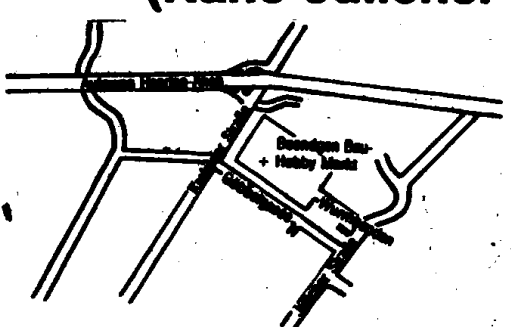
für den Hochbau, Tiefbau, Innenausbau, Gartenbau, für Wärmedämmung, Feuchteisolierung, Bautenschutz. Für Neubau, Altbau, Umbau, Renovierung, Bedachung. Für alle kleinen und großen Probleme an und im Haus.

Druckschriften + Prospekte in großer Vielzahl gratis

BOENDGEN-MARKT

Wurbenden 27, 5100 Aachen

(Nähe Jülicher Straße), Telefon-Nr 09-49241163054

Wir haben für Sie ca. 200 verschiedene Sorten
Bodenplatten - Wandfliesen vorrätig
Lückenlose Beratung und Betreuung sind unsere Stärken

BOENDGEN HILFT BAUEN

Hotel Pinokkio voor opvang van kinderen

NETSEL - Roomservice, kruiers, liftboys en kamersmeisjes ontbreken in het eerste kindhotel 'Pinokkio' dat begin mei wordt geopend in het landelijke Netser, een kilometer of vijftien onder Tilburg. Het is ook zo dat een twaalfjarige daar zomaar kan komen binnenzetten en aan de balie een kamer kan boeken, om vervolgens zijn ouders een faxje te sturen dat hij goed is aangekomen. De benaming 'hotel' wekt die verwachting wel, maar in feite is 'Pinokkio' een kinderdag- en nachtverblijf, dat in de plaats wil voldoen aan de behoefte van ouders, die hun kind tijdelijk een aangename omgeving willen 'parkeren'.

Pinokkio zit in een tot bungalow geïmproviseerde boerderij gelegen, op een hobbelig landweggetje. Het is een stuk grond van vijftien duizend vierkante meter aan de achterzijde van de boerderij, met een kindervertoer. Voor vijf kinderen per uur, exclusief btw, kunnen kinderen van nul tot tien jaar er worden ondergebracht, met een minimum van vier uur.

De eigenaar van een rubberbedrijf, H. van Bommel uit Veldhoven, zelf kinderloos, staat paf van de belangstelling die het nog niet ingereguleerde onderkomen deze ophef heeft getrokken. De naam 'Pinokkio' maakt duidelijk dat het best wakker in allen die nieuws te maken hebben. Het is een tijdschrift, regionale omroep, en tijdschriften belden hem, de televisie, moest hij 'nee'

verkoopen, eenvoudig omdat de herberg nog niet klaar is.

Herberg worden alleen geboekt met toestemming van hun ouders. Pinokkio is zeker geen opvanghuis voor weggelopen jongeren en ook geen jeugdherberg. En Van Bommel is een ernstige meneer, die statistisch onderzoek heeft gedaan naar de behoeften van ouders aan zo'n kinderdag- en nachtverblijf.

Als bedrijfsadviseur weet hij alles van de positie van de werkende vrouw. Dat bedrijven en samenleving in haar vakken hebben geïnvesteerd en hoe zonde het dan is dat zij door het krijgen van kinderen voor het arbeidsproces verloren gaat. Het zou wel eens kunnen zijn dat bedrijven met pakweg tweehonderd man personeel geïnteresseerd zijn in een of twee kamers voor het hele jaar, ten behoeve van

onmisbare dames die moeder zijn geworden.

Geen Bourgondisch type dus, de 45-jarige Van Bommel, geen hotelbaas, maar een bedachtzame investeerder. Zelf kinderloos. "Ik heb achttien jaar in deze boerderij gewoond, maar omdat mijn vrouw en ik geen kinderen hebben was de ruimte veel te groot. Met het oog op de paarden en onze rubber-industrie hebben we toen uitgezien naar een kleiner huis met meer grond. Een jaar geleden vonden we dat in Veldhoven en sindsdien ben ik de plannen met deze leegstaande boerderij gaan uitwerken. Het was altijd al een stokpaardje van me om iets met kinderen te beginnen. Ik heb vroeger als maatschappelijk werker in jongerenhuizen gewerkt".

Maar Van Bommel zal er zelf doorgaans niet zijn. Hij vertrouwt de leiding van het hotel toe aan Anette Spierings, 27 jaar en in het bezit van het diploma hbo-jeugdwerkzorg. Zij wordt bijgestaan door krachten die op afroep beschikbaar zijn. "Allemaal gekwalificeerde en gediplomeerde mensen", verzekert hij.

Niet als een echt hotel heeft Pinokkio bij de voordeur een bureau

staan die als balie dienst doet. Daar moet een inschrijfformulier worden ingevuld. Ouders dienen op te schrijven waar en hoe zij in geval van nood te bereiken zijn. Ze moeten zich ook kunnen legitimeren. Als kinderen per se alleen willen komen, dan wil Van Bommel het spelletje wel meespelen. "Dan doen we dat in overleg met de ouders zo, dat we het doen alsof we helemaal niet op de hoogte zijn, zodat ze de indruk krijgen echt een kamer in een hotel te boeken".

Beneden bevinden zich twee grote leefruimten. Attractief is vooral een grote, halfronde zitpartij, opgetrokken uit oude zonnesteenen, voor de open haard. De bovenverdieping telt vijf slaapkamers, met gewone en stapelbedden. In totaal zal er plaats zijn voor maximaal twintig kinderen. Voor baby's is een speciale kamer ingericht. Daarin is ook een slaapplek voor de verzorgster. Alle slaapkamers zijn aangesloten op een intercom die op drie centrale plaatsen kan worden afgeluisterd.

"Elke nacht is er één kracht aanwezig. Ik denk dat het wel los zal lopen. Doorwaans slapen de kinderen slechts met z'n tweeën op een kamer. En wat het leeftijdsverschil be-

• Het eerste kindhotel 'Pinokkio', met initiatiefnemer H. van Bommel.

treft, is de ervaring dat het oudere kind in het algemeen heel goed om springt met het jongere. Het verhoogt de status van het oudere kind als 'wat zorg krijgt toevertrouwd voor zo'n kleintje'.

Wordt 't een winstgevend zaak? "Ik heb een financieel plaatje gemaakt dat er goed uitziet. Die vijf gulden per uur is wel echt het minimum willen we winst kunnen maken. Ik ga af op mijn ervaringen als personeelsadviseur van bedrijven. Aan een dag- en nachtonderkomen voor kinderen bestaat in Nederland grote behoefte. Ik denk aan ouders die naar een feest gaan, aan moe-

ders die op zakenreis moeten, vrouwen die een middagje gaan winkelen in Düsseldorf, ouders die eens samen weg willen - de camavalstijd! - en vooral ook aan bedrijven die zo'n opvang als secundaire arbeidsvoorwaarden willen bieden en van onze diensten gebruik gaan maken". Nederland vergrijst. De overheid zal het krijgen van kinderen gaan stimuleren. Daarnaast is er een steeds toenemende behoefte aan gekwalificeerde vrouwelijke arbeidskrachten. Die tweede taak van de vrouw - kinderen krijgen en werken - maakt het voor mij interessant in deze opvang te in-

vesteren. Ik ben commercieel. Ik werk alleen met beroepskrachten. En die betaal ik goed. Met opzet heb ik niet voor een stichtingsvorm gekozen, met de lange lijnen van een bestuur, een paar leiders en wat vrijwilligers". Hotel Pinokkio heeft door wat problemen met de telefoon (04978-2499) ondanks alle publiciteit nog geen kinderen geboekt. Dat tast Van Bommels optimisme echter alermest aan: "Als ik er geen vertrouwen in had was ik er niet aan begonnen. Komt u over een jaarje nog maar eens kijken".

dirk de moor

Grote LD-puzzelaktie voor de Zonnebloem

KRUISWOORDRAADSEL nr. 20

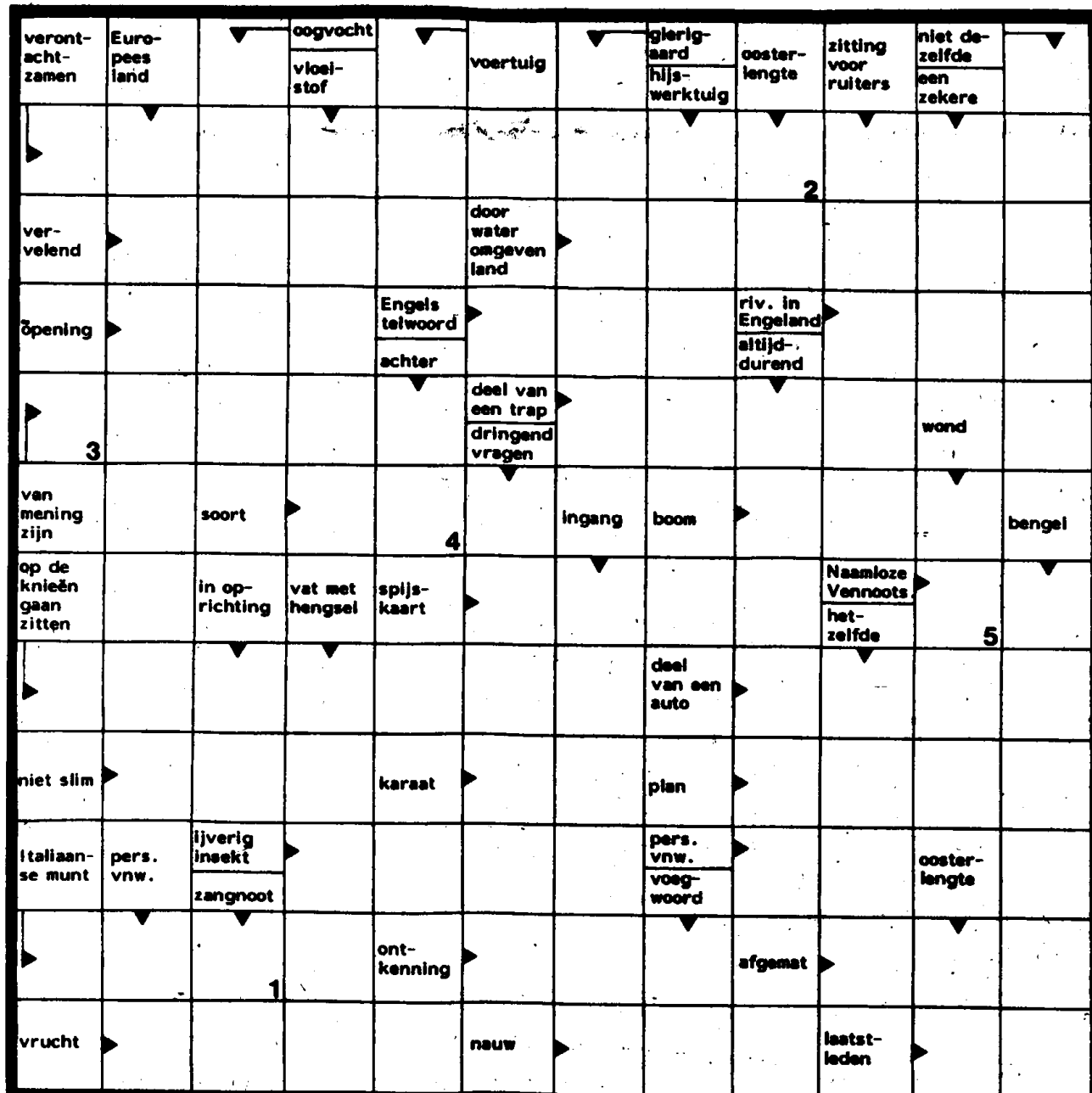
Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. De per giro meedoet, dient de gezonde oplossing op het girobiljet te melden onder het woord 'mededeel' en minstens f 2,50 over te maken naar

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6000 BA Heerlen

De oplossing per briefkaart gaat als volgt: Stuur de oplossing op de adreszijde van de kaart waar de postzegel staat afgeplakt, plak boven de gewone frankering ten minste f 2,50 extra en adres de kaart aan

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6000 BA Heerlen

U de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 1 tot en met 5 achter elkaar zetten. U moet dan een woord dat tevens de uitkomst is van onze puzzel opgeven. U moet dit woord niet alleen opgeven, maar ook goed bewaren, want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 20 delen bestaande puzzelreeks.

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen uiterlijk elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn. Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijsrekening, die wordt verricht door notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijs

Met de publicatie van puzzel 20 zijn wij aan het eind van deze puzzelreeks. Diegenen, die van alle puzzels de gevraagde eerste letter van de wekelijkse oplossing hebben bewaard, zien dat nu een zin is gevormd van 20 letters. Om mee te dingen naar de hoofdprijs van VIJFDEUZEND GULDEN dient u deze zin separaat (dus NIET gelijktijdig met de oplossing van puzzel 20) op een briefkaart te vermelden, minimaal twee gulden vijftig extra aan postzegels te plakken en te zenden naar het adres (zie boven) van onze puzzelaktie. Meedoen per giro kan natuurlijk ook. In de krant van zaterdag 29 april a.s. publiceren wij de winnaars van puzzel 20 en de hoofdprijswinnaar.

zen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden vijftig (f 2,50) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro ten minste twee gulden vijftig (f 2,50) zijn overgemaakt.

De Zonnebloem, afdeling Limburg bestaat uit 22 regio's, verdeeld in ca. 220 plaatselijke afdelingen met ruim 3000 vrijwilligers en vrijwilligsters. De opbrengst van deze puzzel zal worden besteed aan een aantal doelstellingen die de komende vijf jaar gerealiseerd kunnen worden en waarvan de financiële middelen ontbreken. Continuering van de Zonnebloemwinkeloctenden, vormingsbijeenkomsten voor vrijwillig(st)ers, de uitgave van een eigen periodiek en aanvulling van de inventaris zijn activiteiten die met de baten uit deze puzzelaktie zullen worden ondersteund. Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men hoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uitte-aard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs. Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel

ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponereerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 20 letters is bindend.

Puzzel nr. 18 Oplossing: ADDER

1e prijs
Mevr. M. de Kever-Leurs
Molenstraat 51B
6121 XE BORN

2e prijs
Mevr. Hagmanns
Vrangendaal 44 I
6137 BD SITTARD

3e prijs
Mevr. Sewalt
Akerstraat 58
6445 CS BRUNSSUM

4e prijs
Dhr. J.G.M. Scholtes
Kaalheidersteenweg 272
6467 AH KERKRADE

'Geheime' inzending goed voor 1000 gulden

BORN - "Gewonnen? Ik... en zo heb ik nog niet meegedelen." Zo reageerde de winnares van deze week toen ze afgelopen zaterdag te horen én te zien kreeg dat zij duizend gulden gewonnen had.

Mevrouw Mia de Kever uit Born puzzelt maar wat graag. Maar aangezien de familieleden herhaaldelijk melden dat er toch niets te winnen valt, heeft ze niemand verteld dat ze de puzzel niet alleen oplost maar ook nog instuurt. "Nu zullen ze allemaal opkijken," zegt ze lachend, "want op deze verrassing heeft niemand gerekend."

Alleen echtgenoot Desiré zal ze over de meevaller vertellen, de rest van de familie en het dorp moet het vandaag uit de krant vernemen.

en klein deze - zeker in de winter - onontbeerlijke voetenwarmers. Enthousiast vertelt ze nog dat de som geld die ze nu zo onverwacht op tafel ziet liggen goed van pas komt. In de zomermaanden trouwt Maarten, de enige zoon van de familie De Kever. Zo'n bruiloft kost natuurlijk een aardige cent en ze is vast van plan hieraan een extra steentje bij te dragen.

Nadat de fotograaf de gelukkige winnares op de foto had gezet, verdween mevrouw De Kever weer naar de keuken. De bereiding van het avondeten moest voortgezet worden en zo kreeg de heer De Kever afgelopen donderdag een warme hap met een heel bijzonder tjeetje!

• **Trots en nog steeds verbaasd toont mevrouw Mia de Kever de winst die zij met haar 'geheime' inzending verdiende**

Foto: PETER ROOZEN

PRIJZENPOT

- 1e prijs f 1000,-
- 2e prijs f 500,-
- 3e prijs f 250,-
- 4e prijs f 100,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 5 oktober 1988 aan het bestuur van de vereniging De Zonnebloem, afdeling Limburg, vergunning verleend onder nummer L.O. 880 160 193.

INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

VANDAAG OPEN HUIS VAN 14.00-15.30 UUR

LANDGRAAF
Ubach over Worms
Dr. Willem Dreesstr. 2
f 119.000,- k.k.

HEERLEN Nrd
f 315.000,- k.k.

HEERLEN NOORD
f 179.000,- k.k.

RAND HEERLEN
f 210.000,- k.k.

MERKELBEEK
f 349.000,- k.k.

SCHAEBSBERG
f 259.000,- k.k.

VOERENDAAL
f 269.000,- k.k.

SCHAEBSBERG
f 259.000,- k.k.

VALKENBURG
f 210.000,- k.k.

Woning of bedrijfspand verkopen?
Makelaar Ernens kan u van dienst zijn.
Geen verkoop - geen kosten.
Maak vrijblijvend een afspraak.

MEER DAN 19 JAAR ERVARING

makelaardij ERNENS

Hooftstraat 42 Voerendaal
Tel. 045-752142

HORBACH
taxaties & makelaardij
o.g. b.v.
Sinds 1938
Schaesbergerweg 36
6415 AN Heerlen

LANDGRAAF SCHAEBSBERG
Vraagprijs f 295.000,-
Op zeer goede woonstand
gelegen landhuis met tuin
inlandse garage voor 2
auto's, berging, ruime
tuin, haast geheel nieuw
woonkamer, keuken,
keuken, overdekt achter-
terras, badkamer met
bad, douche, vaste was-
tekening, 4 slaapkamers,
mogelijkheid voor be-
sluiskamer, ruime ber-
ging, zolder.

HEERLEN Te huur
Huurprijs f 875,- per
maand.
Ruim woonhuis met 4
slaapkamers, bad, en
zolder, garage, veld.
Op goede stand, drager.

HEERLEN Te huur
Huurprijs f 875,- per
maand.
Ruim woonhuis met 4
slaapkamers, bad, en
zolder, garage, veld.
Op goede stand, drager.

HEERLEN
Vraagprijs f 159.000,-
Halfvrijstaand, baksteen
overbouwde, zijpand, bij-
gebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kant-
ren, entree, bovenwoning,
ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, over-
dekt terras, 3 slaapkamers,
badkamer, zolder, veld.

SCHAEBSBERG
Prijs n.o.t.k.
Tussengelegd, wink-
elwoning, met achter-
tuin, badkamer, berging,
ruime, berging, veld.
Op goede stand, drager.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

Peters & Partners
Makelaars taxateur O.G.
A. Printheingstraat 36 Geleen.
Tel. 04490-48191.

AMSTENRADE
Hoofdstraat
Winkelwoning met
aparte opgang naar
verhuur, voorzien van
gas, cv, gen, geheel
nieuw, 3 slaapkamers,
bad, en elektr. in te
aan, vraagprijs
f 118.000,- k.k.

OIRSBEK
Bellenkampweg
Goed gelegen, vrijsta-
nd, woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

BRUNSSUM
Rumpenerstraat
Halfvrijstaand, baksteen
overbouwde, zijpand, bij-
gebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kant-
ren, entree, bovenwoning,
ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, over-
dekt terras, 3 slaapkamers,
badkamer, zolder, veld.

NEERBEEK
Aldenhofstraat
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

TE KOOP
BOUWPERCELEN
NIEUWSTADT
Nieuw, vrijstaand, baksteen
overbouwde, zijpand, bij-
gebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kant-
ren, entree, bovenwoning,
ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, over-
dekt terras, 3 slaapkamers,
badkamer, zolder, veld.

BERG A/D MAAS
St. Michaelsplein
Schitterend gelegen, vrij-
staand, woonhuis met
gas, cv, gen, geheel
nieuw, 3 slaapkamers,
bad, en elektr. in te
aan, vraagprijs
f 118.000,- k.k.

GELEEN
Gadestraat
Halfvrijstaand, baksteen
overbouwde, zijpand, bij-
gebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kant-
ren, entree, bovenwoning,
ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, over-
dekt terras, 3 slaapkamers,
badkamer, zolder, veld.

LANDGRAAF/
RIMBURG
Gremelsbrugge
Woonhuis met 150 m²
verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

LANDGRAAF/
SCHAEBSBERG
Ringoven
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

MAURITSLAAN
In het centrum, op zeer
goede stand, halfvrij-
staand, woonhuis met
gas, cv, gen, geheel
nieuw, 3 slaapkamers,
bad, en elektr. in te
aan, vraagprijs
f 118.000,- k.k.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

HOENSBOEK
Prijs op aanvraag
Ruim woonhuis met 150
m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten.
Zeer ruime, bovenwoning,
achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achterge-
legen, appartement.
Multifunctionele
gebruiksmogelijkheden.

Een woning van Ruijters is steeds goed!

DRS. RUIJTERS

Te koop
AMSTENRADE Beckstraat
Op goede locatie, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

AMSTENRADE Hemmerterweg
Vrijstaand, baksteen overbouwde, zijpand, bijgebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kantren, entree, bovenwoning, ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, overdekt terras, 3 slaapkamers, badkamer, zolder, veld.

OPEN HUIS
Zaterdag 15 april
van 14.00 tot 16.00 uur
Brunssum, Grefkenstraat 17
Ruim gelegen, modern, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

BRUNSSUM Pr. Hendriklaan
Nabij centrum, gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

BRUNSSUM Touwslager
Ruim gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

BRUNSSUM Het Ambacht
Goed gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

BRUNSSUM Past Savelbergstraat
In het centrum, op zeer goede stand, halfvrijstaand, woonhuis met
gas, cv, gen, geheel nieuw, 3 slaapkamers, bad, en elektr. in te
aan, vraagprijs f 118.000,- k.k.

DOENRADE Kerkstraat
Goed gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

EINGHAUSEN Past Schijnsstraat
Goed gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

GELEEN Broekbeek
Uitst. onder, halfvrijstaand, baksteen overbouwde, zijpand, bijgebouwen, zeer ruime be-
ruiming, ruime, kantren, entree, bovenwoning, ruime woonkamer, keu-
ken, badkamer, overdekt terras, 3 slaapkamers, badkamer, zolder, veld.

GUTTECOVEN Kerkstraat
Goed gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

HEERLEN Dr. Goossenstraat
Ruim gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

HEERLEN Eikenderweg
Goed gelegen, vrijstaand, woonhuis met 150 m² verkoopruimte, ma-
jor, en sociale ruimten. Zeer ruime, bovenwoning, achtertuin, met parkeer-
plaats, in aard, achtergelegen, appartement. Multifunctionele ge-
bruiksmogelijkheden.

S - Inlichtingen Kantoor Sittard
H - Inlichtingen Kantoor Heerlen
Taxaties Verzekeringen
Hypotheek Financieringen

Een passende hypotheek met de laagste rente: de Pancratiusbank

Voor de laagste rente op uw hypotheek en een goed advies bent u bij de Pancratiusbank aan het juiste adres. U kunt kiezen uit verschillende mogelijkheden: variabele rente, 1 jaar vast, 3 jaar, 5 jaar, 7 jaar en 10 jaar vast.

Bij de 7 en 10 jaar vast hypotheek heeft u na 5 respectievelijk 8 jaar, 2 jaar de tijd om - op een voor u gunstig moment - het nieuwe rentepercentage voor de volgende rentevaste periode af te spreken.

NIEUW: SPAARHYPOTHEEK 7 JAAR VAST
De Spaarhypotheek is een unieke levenshypotheek met maximaal fiscaal voordeel en daardoor nog lagere en minder fluctuerende netto lasten.

pancratiusbank

	Gemeente- Garantie	Zonder Gemeente- garantie
5 jaar vast	7,6%	7,8%
7 jaar vast	7,8%	8,0%
10 jaar vast	8,0%	8,2%

Spaarhypotheek

	Gemeente- Garantie	Zonder Gemeente- garantie
5 jaar vast	7,6%	7,8%
7 jaar vast	7,8%	8,0%
10 jaar vast	8,0%	8,2%

Pancratiusbank

Kantoren: Hoofdkantoor: Geleenstraat 22, Heerlen, tel. 045-716441. Overige kantoren te Heerlen (6), Hoensbroek, Geleen (2), Brunssum, Schaesberg en Kerkrade.

STIENSTRA BOUWT AAN WONEN IN ZUID-LIMBURG

* NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW

BRUNSSUM, Honingboomstraat

Een aantrekkelijke woning aan de rand van centrum Brunssum. De halfvrijstaande woningen, alle voorzien van een garage, liggen op ruime kavels tot 200 m².

Indeling:

- Woonruimte ca. 34 m² incl. keuken
- Drie royale slaapkamers
- Luxe badkamer (met ligbad en 2e toilet)
- Royale hobbyzolder ca. 40 m² (bereikbaar via vaste trap, mogelijkheid 4e slaapkamer)

Prijzen vanaf f 154.500,- v.o.n. tot f 157.000,- v.o.n. Op basis van de LoonVast-Hypotheek bedraagt de netto maandlast ca. f 720,-.

LOON VAST

ELSLOO, Visserspoelwest

Het woonplan Visserspoel is gesitueerd in een schilderachtige en gerestaureerde omgeving.

Met het accent op meer leefruimte, meer privacy en luxe afwerking:

- L-vormige woonkamer 37 m² (incl. open keuken)
- 3 Slaapkamers
- Mogelijkheid voor 4e slaapkamer
- Badkamer met ligbad en 2e toilet
- Garage ca. 20 m²
- Hardhouten buitenkozijnen
- Extra isolatievoorzieningen

Verkooprijzen vanaf f 175.500,-. Bij 100% financiering bedraagt de netto maandlast ca. f 800,-, dankzij de LoonVast-Hypotheek.

Inruil van uw eigen huis is bespreekbaar.

Laeven

Deze nieuwbouwhuizen voldoen aan de eisen van:

- Stichting Garantie Instituut Woningbouw

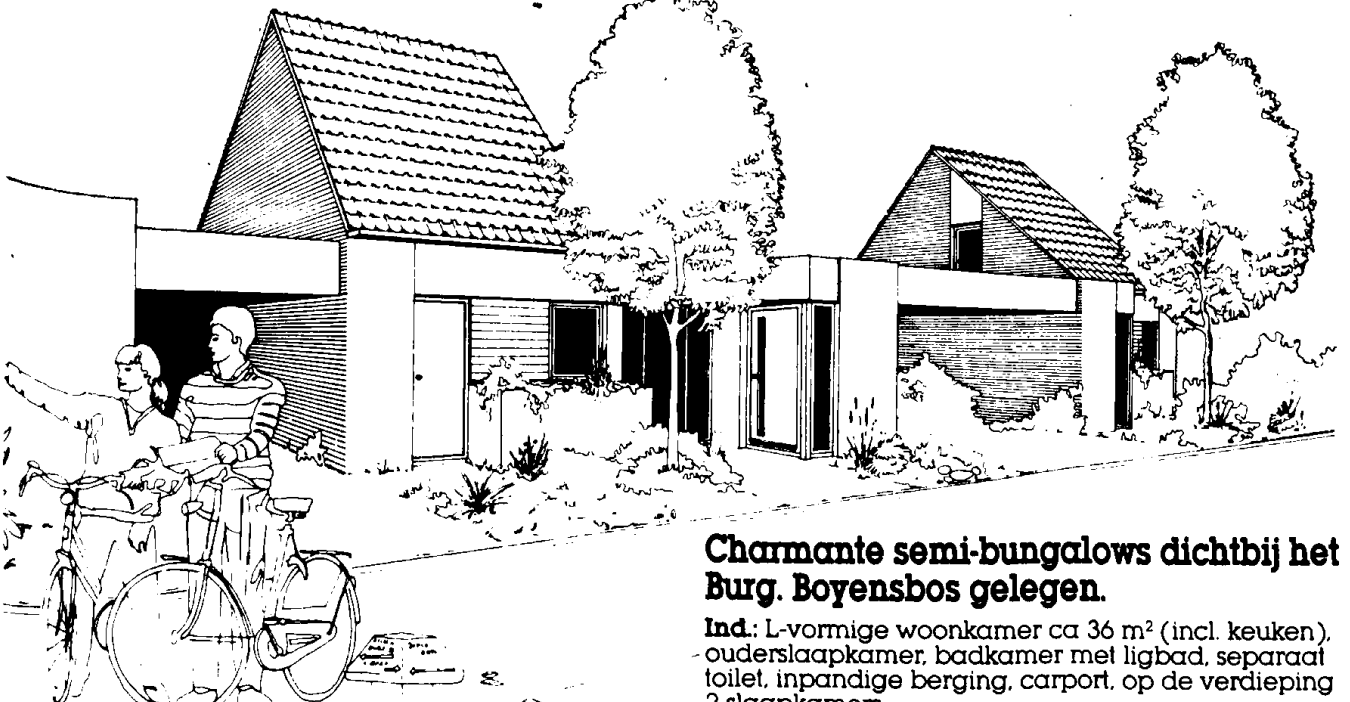
LOON VAST

EYGELSHOVEN, Waubacherveld

Charmante semi-bungalows dichtbij het Burg. Boyensbos gelegen.

Ind.: L-vormige woonkamer ca. 36 m² (incl. keuken), ouderslaapkamer, badkamer met ligbad, separaat toilet, inpandige berging, carport, op de verdieping 2 slaapkamers.

Prijzen vanaf f 199.860,- v.o.n.

LOON VAST

HEERLEN, Corisberg

Comfortabele woningen op een bijzondere plek. Aan de rand van Heerlerbaan worden 12 premie-A woningen gebouwd.

Ind.: Woonkamer ca. 32 m² (incl. open keuken), 3 slaapkamers resp. ca. 13 m², 10 m² en 6 m², badkamer, hobbyzolder ca. 27 m² (bereikbaar via schuiftrap).

Prijs f 136.393,- v.o.n. (excl. max. rijksbijdrage van f 41.000,-). De perceelsopp. varieert van ca. 115 m² tot ca. 180 m².

Doordat de premie-A verrekend wordt met de hypotheek kan men met een 100% financiering eigenaar worden voor ca. f 550,- per maand.

LOON VAST

HEERLEN, Rennemig

20 Halfvrijstaande premie-A woningen op een sfeervolle locatie.

Efficiënte indeling: Woonkamer opp. tot ca. 32,5 m² (incl. open keuken), tuinberging (evt. uit te bouwen tot garage), 3 slaapkamers, badkamer met mogelijkheid voor 2e toilet, hobbyzolder ca. 26 m², bereikbaar via schuiftrap.

Prijs f 139.830,- v.o.n. (excl. een max. subsidie van f 41.000,-). Netto maandlast ca. f 540,-.

Opp. van 110 m² tot 200 m².

LOON VAST

KERKRADE, Hoog-Anstel

Comfortabel wonen in Chevreumont.

Ind. o.a.: Ruime doorzonwoonkamer met een uit het zicht gelegen keuken, 3 slaapkamers, badkamer, bergzolder en een berging (waarvan diverse tot garage uit te breiden zijn).

Prijs f 136.891,- v.o.n. en een subsidie van max. f 41.000,-. Netto maandlast ca. f 545,-.

LOON VAST

VALKENBURG, Heekerbeek

Halfvrijstaande woningen in Heekerbeek, gelegen ten noord-oosten van het centrum van Valkenburg.

Ind.: L-vormige woonkamer ca. 35 m² (incl. open keuken), 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en mogelijkheid voor 2e toilet, de hobbyzolder is bereikbaar via een vaste trap.

Koopprijs f 158.900,- v.o.n. Rijksbijdrage van f 5.000,- mogelijk. Op deze woningen is van toepassing de LoonVast-Hypotheek met een netto maandlast van ca. f 720,-.

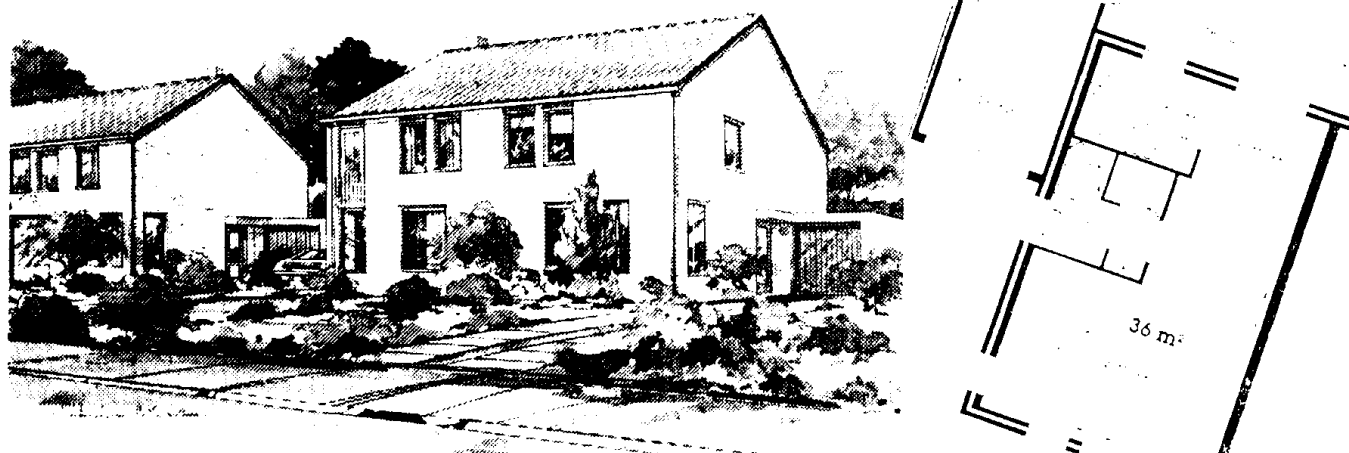
LOON VAST

UBACH O/WORMS, Namiddagsche Driesen

Aan de noordzijde van het plan Namiddagsche Driesen, worden riante eengezinswoningen gebouwd die bijzonder aantrekkelijk in prijs zijn.

Ruimte: De woonkamer heeft een bijzonder aantrekkelijke maatvoering met een opp. van ca. 36 m² (incl. keuken), 3 slaapkamers, badkamer, de ruimte van de zolder met vaste trap is geschikt voor een 4e slaapkamer.

Prijs f 149.113,- v.o.n. Eenmalige belastingvrije rijksbijdrage: f 5.000,-. Netto maandlast op basis van LoonVast-Hypotheek ca. f 648,-.

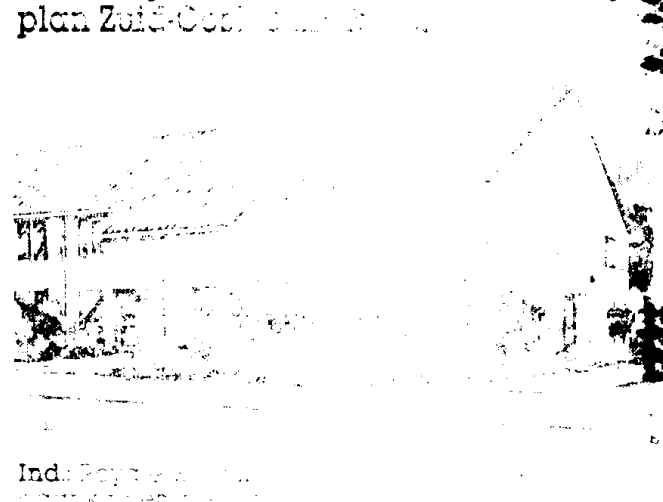
LOON VAST

LIMBURG, Driesen

Slechts 5 rijksbijdrage woningen worden gebouwd op deze locatie. Het plan Zuid-Oost Driesen.

Ind.: Woonkamer ca. 32 m² (incl. open keuken), 3 slaapkamers resp. ca. 13 m², 10 m² en 6 m², badkamer, hobbyzolder ca. 27 m² (bereikbaar via schuiftrap).

Prijs f 136.393,- v.o.n. (excl. max. rijksbijdrage van f 41.000,-). De perceelsopp. varieert van ca. 115 m² tot ca. 180 m².

LOON VAST

OPENING VAN DE ZONDEKINGEN VAN DE LIMBURGSE WONINGEN

De zondekkingen van de Limburgse woningen worden op 1 april 1998 geopend.

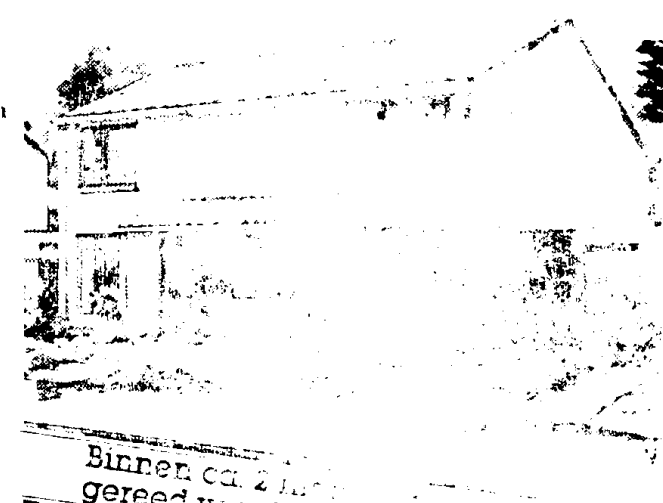
LOON VAST

HOENSBROEK, Oude Broek

In dit woonplan wordt een startersbedrijf Van Zandvoort BV twee halfvrijstaande woningen met garage, die dit voorjaar voor bewoning gereed.

Efficiënte indeling: Op de verdieping: ruime badkamer, bergzolder, inpandige berging, carport, op de verdieping 2 slaapkamers.

Prijzen vanaf f 136.270,- v.o.n. Dankzij de hoge subsidie van max. f 41.000,- is het mogelijk voor ca. f 548,- netto per maand.

LOON VAST

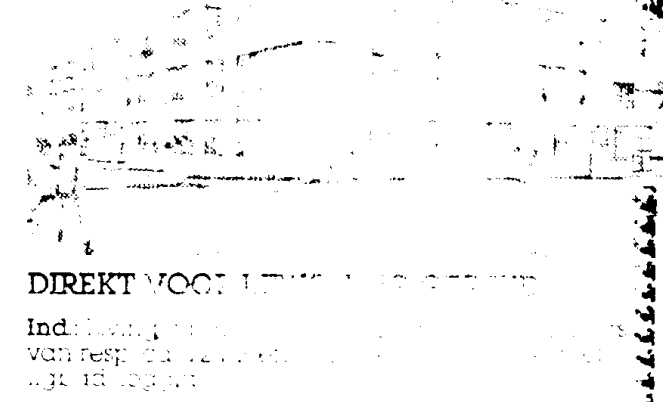
LANDGRAAF, De Krimp

Ben je alleen of met een vriend? Maak dan nu een start, want daar een onbezorgde woontekening. Aanpak met een max. subsidie van f 50.000,-.

DIREKT WOON LEMMER, De Krimp

Ind.: Woonkamer ca. 32 m² (incl. open keuken), 3 slaapkamers resp. ca. 13 m², 10 m² en 6 m², badkamer, hobbyzolder ca. 27 m² (bereikbaar via schuiftrap).

Netto maandlast ca. f 648,-.

LOON VAST

Makelaardij onroerend goed, Hypotheken, Verzekeringen

Stienstra

Stienstra Makelaardij BV

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:

☐ Nieuwbouwprojecten

Naam: _____
 Straat: _____
 Postcode/plaats: _____
 Tel.: _____
 In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan: Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Voor inlichtingen:

H = Kantoor Heerlen, Tel. 045 - 712255
 Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen
 M = Kantoor Maastricht, Tel. 043 - 262933
 Wycker Brugstraat 50, 6221 BS Maastricht
 Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur
 zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur

Vakantie en Rekreatie

DE FIJNSTE VAKANTIETRIPS

BEIERSE ALPEN	7 dg	799,-
BRUNNEN	5 en 10 dg	499,-
LUGANO	7 dg	749,-
DIANO MARINA	10 dg	1079,-
PRINCE MONACO	7 en 10 dg	599,-
PARIS	2, 3, 4 en 7 dg	139,-
LONDEN	4 dg	449,-
BERLIN	3 en 4 dg	299,-
KOPENHAGEN	3 en 4 dg	299,-
PORTOROZ-ADRIA	10 dg	945,-
MERANO DOLOMITEN	8 dg	799,-
TORBOLE GARDAMEER	10 dg	889,-
ZELL AM SEE	8 dg	779,-
ELDEN WORTHERSEE	10 dg	1095,-
MEEREN	7 dg	789,-
ROME FLORENCE	10 dg	989,-
URDES	7 dg	699,-
RUSBERG SAUERLAND	5 dg	499,-
MANDIE LOIRE	5 dg	499,-
ORSE FJORDEN	8 dg	1289,-

Het Zuiden
Tourencars
04406-15252
Plenkertstraat 44, Valkenburg
Dagelijks geopend ook in 't weekend tot 20 uur.
Onze folders zijn ook bij elk reisburo verkrijgbaar

Vakantierubriek
van 34 Nederlandse regionale dagbladen
voor informatie en reservering:
TINEKE MENDERINK en LUDEWEE GOOTJES
advertentiecombinatie rdp
Postbus 2 - 1800 AA Aikmaar
072-196314/196292

Waddeneilanden
Luxe 6-persoons bungalows,
comfortabel kamperen, 5-sterren
voorzieningen met zwembad,
pony's, tennis enz. Vraag de folder.

DE KRIM OP TEXEL
02220-16275

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG, 02220-14741

Vakantie? Texel, natuurlijk!

Assessand goed en snel bereikbaar met moderne veerboot vanaf
Helder. Uitgestrekte duin/natuurgebieden. Mooi, breed en
zandstrand. Maar ook een nieuw zwemparadijs! Daarom:
- Texel, natuurlijk!
- Grote ingevulde bon op een briefkaart en stuur 'm snel op; bin-
- turen wad heeft u uw gids gratis in huis.
- Verhuuradressen en telefoonnummers
- Waterreizen, bungalows en sportieve reizen met prijzen
- In 18 kamperbedrijven

Stuur mij ① ② ③
naam _____
adres _____
plaats _____
RD15

HOTEL „GOLFZANG” - VLIELAND
Speciaal voorjaars arr. Half-Pens. D/WC/KTV
vrij midweek (ma-vrij) of weekend (vrij-ma) f 310,- p.p. incl.
gastv. v. sauna (1-uur p.d.), fiets, overnachting, boot. Deze aanbie-
ding geldt van 8/4-3/5; 8-12/5; 15-29/5.
Boek nu en bel Hotel „Golfzang” 05621-1818
Of schrijf: Antw. nr. 2630 (geen postz.), 8800 WG Vlieland.

Avontuurlijke vakantie? Parachutespringen dat
doe je op Texel! Tel. 02220-11464/11436.

Terscheiling. Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer
van een twee* hotel m. verw. buitenzwemb., sauna, solarium, arr.
vrij 7 dg. incl. kamer, d.t., ontb., lunchpakket, diners + fiets vanaf
f 35,- dg. incl. 05620 8850. H.C.R. Thalassa, Heerenweg 5, 8891 HS
Vlieland.

TEXEL. Bungalows, appartementen, hotelkamers. Voorz. v.
verw. zwembad, sauna, solarium, whirlpool. Texel Hotel
combinatie Postbus 24, 1790 AA Den Burg. Tel. 02220-15703.

VLIELAND, net even anders!
WADDENARRANGEMENTEN, 3-, 5- of 8-daags gedurende
het hele jaar, v.a. f 195,50 p.p. inclusief bootreis, bagageser-
vice en halfpension. HOTEL DE WADDEN in het centrum a/d
Waddenzee, uitstekende kamers en gezellige sfeer. Bel voor
info en reserveringen 05621-1298.

Ameland. Hotel-pension „Bos en Duinzicht”, 3-, 5- en
8-daagse arrangementen (incl. boot- en fietskaart) v.a.
f 135 per pers. Tel. 05191-2368.

Ameland. T. h. luxe landhuis in duinen aan
zee voorz. van alle comfort. Tel.: 035-46460.

Texel omg. Dennen. 4-6 pers. st. bungs., centr. verw., badk.,
keuk., kvt., enz., speelweide, v. f 325 p.w.
Ook weekend en midw. Tel. 02220-13567.

Terscheiling: t.h. duin. stacaravans met wc, douche, verw.,
KTV-radio, nog vrij voor 8/7 en na 26/8. Voor- en naseizoen
spec. tarieven. Int.: Camping Eldorado. Tel.: 05620-2632.

Terscheiling. Appartementen De Reizen. Conf. 2-
pers. app. prachtig gelegen a.d. rand van natuurgebied.
Tel. 05620-8750.

Terscheiling: t.h. stacaravan, volledig inge-
richt. Tel.: 058-666074, na 19.00 uur 05180-1581.

Ameland en Terscheiling t.h. caravans, 1 en 2 sl.kam.,
gask., stromend water, w.c. en elektra. Voll. inger. 05180-1206.
K.O. zond.

Gelderland

BEEKBERGEN. Gez. fam. hotel, nieuwe kamers met/zonder
douchetoilet, kleurentelevisie, telefoon, prima keuken, dichtbij
bos en zwembad. Voll. pension vanaf f 49,- p.p.d. Vr. gais
folder. Hotel De Zwaan***. tel. (05766)-1393.

Drenthe

- Bungalows / Camping
- Trekkershutten
- Groepsaccommodatie
- Stacaravans ANWB-classificatie

WITTERZOMER DRENTE
ASSEN 05920-55688

camping de hondrug
LID RECRON
Annerweg 3,
9483 TA Eext,
tel. 05922-1292

KAMPEREN NAAST EEN SUBTROPISCH ZWEMBAD?

Ja, dat kan vanaf 9 juni a.s. op
Recreatiepark Nooitgedacht.
Onze camping biedt vele voordelen
zoals o.a. ruim opgezette (gras)
plaatsen met verharde paden, evt. voor-
zien van water en elektr. en tal van
recreatieve voorzieningen. Ook kunt u
terecht op ons moderne bungalowpark
met luxe 4- en 6-pers bungalows.
Reserveer tijdig. Vraag gratis onze
kleurenfolder aan!
Vrijdag 22-04, Route 107
Tel. 0586-1861 t.p.s. 1381

Vakantiecentr. Boszicht, Smalbroek 48, Gem. Beil-
len 05930-2334. Wij zijn gel. a/h Nat. Park Dwin-
gelo. Op de camping is alle conf. aanw. o.a.
zwemb., wasserette, kantine enz.
Gratis pony rijden. Kampeerbeoerdij voor
groepen, scholen, fam. dg. enz. Stacar's t.h. Hemel, arr. 4-
pers. all-in 4 dg. f 225,-. Pinkster arr. 3 dg. all-in f 200,-.

Recreatiecentr. Ekelenberg. Tel. 05287-1356 Zuidwilde.
Bungalowverh., toeristische kampeerp., fam.camping, recrea-
tieteam, buiten- en binnenbad en discotheek. Spec. tarieven
voor grote gezinnen. Overd. terras. Folder op aanvraag.

Langeloo. Voor een mooie, rustige fietsvakantie in een schitterende
bosrij omgeving. Vanaf f 32,50 p.p.d. Gratis fietsen beschikbaar. Café-
Petit Restaurant Pension LANGELOO, Hooftweg 10, 9333 PB Langeloo
(Dr.). Tel. 05628-12289.

Dronwen, bungalowpark „Het Dronwenland”.
Te huur, 4- en 6-persoons bungalows in natuurlijke omgeving.
Perioden 5/5-16/6 en 25/8-13/10 incl. resp. 315,50 en 356,50 all in p.w.
excl. toer. bel. Tel. 05833-31433.

Noord-Holland

NIUW NOORDZEE-PARK
OUDDORP AAN ZEE
TE HUUR 5 ***** BUNGALOWS OP 400 M VAN ZEE
INFO + FOLD. TEL. 01878-3099

Schoort: Geniet van bos, zee en duin in een Finse
bung. op Heerdein 3 = 2 en 2 = 1½ aanbieding. Bel
nu en vraag naar onze gratis info folder 02209-3636.

BUNGALOW-SERVICE ST. MAARTENSZEE. T.h. bunga-
lows, stacaravans, privé-woningen aan zee. Nabij zwemparadijs.
Tel. 02246-1586.

Schoordam, bungalowpark het Geestmerambacht,
t.h. 4-6 pers. vrijst. bung. s met kvt. ANWB, *** rest., bar,
snackbar, tennis, midgetgolf, wasserette, v/h hoogs. re-
cr.prog. Info en folder 02269 - 1604. Tev. nog enige
bung.'s te koop.

Utrecht

MAARN Camping „De Maarse Berg” gel. te midd. v. pracht.
bossen bi natuursp. Rustige fam.camp., nog mooie seizoenp.
m. elektra. Kleuterbad/spel. Prosp. op aanvr. 03432-1284.

Overijssel

DE LEMELER ESCH, LEMELE, ANWB-erk. ****
Camping en bungalows a/d voet v/d Lemelerberg, waar rust,
ruimte en natuur voorop staan, voor u met z'n tweeën of met
uw klein(e) kinderen. Vraag gratis info: 05723 - 1241.

ANWB camping en bung.park „De Haar” Balkbrug nabij
Slagharen kamperen Hemelvaart v/m Pinksteren f 125,-
all-in, 4/7 pers. bung. beschikbaar. Tel. 05230-56232.

MARKELO CAMPING DE KATTENBERG ****
Pracht. gel. in bosrijke omg. ver van de snelweg. Verhuur vak-
huizen en stacaravans, apart toeristisch terrein. Alle conf. aanwe-
zig, verw. zwemb. en kleuterbad. Na 1 juli kanook op de schipbeek.
Viswator op 200 mtr. afst. Bespreek nu voor hemelvaart, pinksteren
en uw vakantieplaats. Folders op aanvraag (05476) 1367.

PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke va-
kantie! Vakantiehuisjes voor week-, midweek- en week-
endverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische
attracties, gezellige familieavonden en het unieke Fuji-
bergbad voor sprankelend zwemplezier. Ga langs uw
postkantoor of postagentschap en haal de gratis vakant-
iefolder. Of bel 05231-3000.

LET OP: Spec. aanbieding maand mei Hotten vakantieoord De
Lindenberg vrijsstaande recreat. s met alle conf. gel. in
prachtig natuurgebied - prijzen alles inbegrepen f 250,- p.w.,
weekend of midweek f 185,- (m.u.v.). Hemelvaart of pinkster-
weekend vr. gratis folder. Postweg 1, 7451 TS of bel 05483-
61364.

Moderne, eigentijdse, boschalets.
Ruime kampeer-accommodatie.
Overdekt zwembad, sauna, tennis,
huffkarren, en een zeer actief rekrea-
tieteam. Vraag de folder aan!
GERNER OVERIJSEL
ANWB ***** DALFSEN 05293-1224

Camping „DE LINDENBERG” OMMEEN

een recreatieparadijs voor het hele gezin
Modern en schoon sanitair, grote speeltuin,
zwemb. en speelruimte, groot zandstrand, recrea-
tieteam, sportvelden, restaurant a.d. vijver,
snackcounter, gezellig bruin café, supermarkt,
wasserette, viswator, recreatieteam, caravan-
verhuur, tennis. Rust en ruimte.

Vraag uitgebreide kleurenfolder.
Balkerweg 17a - 7731RX Ommen - Tel. 05291 - 13 03.
Voor betaalbare luxe. ANWB *****

DE SPORT-EN- SPEL CAMPING VOOR DE HELE FAMILIE

Camping Lindenweerd in Enter, wat je daar allemaal niet kunt beleven! Het hele seizoen 'n
druk programma vol activiteiten: bingo, volleybal, kanovaren, knutselen, muziekavonden...
Hartstikke gezellig voor pa, ma, de kinderen, tieners, opa's, oma's en iedereen die van actie
en... van Overijssel houdt! Vakbij de Hottelberg, dat is mooi!
Vanaf f 400,- zit u al een week in een stacaravan of zomerhuisje voor 6 personen.
Op camping Lindenweerd vervel je je geen seconde!
Bel 05478 - 13 22, dan vertellen wij u meer.

Gelderland

Bungalow, kamperen, hotel,
groepsaccommodatie. Overdekt-
en openluchtzwembad, manege,
tennis, restaurants. 62 hectare.

RUIGHENRODE IN DE ACHTERHOEK

LOCHEM 05730-53151

HEMELVAART OF PINKSTEREN. Stacar's t.h. op
Veluwe f 250,- overd. verw. zwemb., whirlpool, sauna,
fitness, midgetgolf, recr. progr. etc. 05788-1343.

CAMPING 'DE SCHERPENHOEF' TERWOLDE. Een
ideale vak. voor het hele gezin a. d. rand v. d. Veluwe met
o.a. surfmeer, verw. zwemb. Div. attr., bowling, bistro en
disco. Ook verh. van 6-pers. stacaravans. Zie ook de
VVV- of ANWB-gids of bel voor folder: 05717 - 17 31.

BUNGALOWS EN LANDHUIZEN IN NUNSPEET
4 en 5-sterren huizen te huur in heuvel-
achtig bosgebied. Grenzend aan Nunspeet
golfsbaan en 10 min. lopen v.h. dorp. Geh.
fr. gep. Ook weekends en midweek.
Ondok het:
HOOGWOLDE IS GEEN PRETPARK,
wel een prettig park.
Bel voor inf. 03412-52379.

VELUWE 5-pers. car. t.h. op prachtig gel. camp. m. subtr.
zwembad/verw. buitenbad/manege en tennis. Quo Vadis,
tel. 08345-1673.

Vrijt. vakantleboerderij tussen Apeldoorn en Teuge,
vanaf f 200,- per week, ook weekend. Tel. 055-662101.

Zuid-Holland

Zellen, surfen, vissen, strand, natuur, historie! U vindt het
op en bij Gezinscamping/Jachtin. De Meeuw****. Brielle. Kin-
derrecreatie. Spec. Hem/Pinkst. arr. Nog enkele stacaravan-
plaatsen. Folder: 01810 - 1 27 77, Pb 28, 3230 AA Brielle.

Wie op camping Duinrell kampeert
krijgt een heel attractiepark kado!

Camping duinrell

Wassenaar
Info: 01751-14004

Zeeland

Appartementenhotel bad Hotel Westkapelle
Walcheren - Zeeland
* een oase van rust
* 2-6 persoons appartementen
* verwarmd zwembad
* twee tennisbanen
* cafe-restaurant
* wasserette
* dicht bij het strand
* prachtige uitzicht op een
* kreek vanuit de appartementen
* ideaal voor eerste en tweede
* vakantie

KORTING van 20% op de totale huurprijs bij een verblijf
van 3 weken (tot 1 juli en vanaf 19 augustus).
Huurprijs excl. schoonmaakkosten, stroomkosten en
toeristenbelasting. Vraag uitgebreide folder.
Tel. 01187 - 1358 of Antwoordnr. 1, 4330 VP Middelburg.

Walcheren - Zeeland

De huurprijzen per week
zijn als volgt:
8 apr. - 29 apr. f 1250,-
29 apr. - 20 mei f 1450,-
20 mei - 3 juni f 1400,-
3 juni - 1 juli f 1450,-
1 juli - 12 aug. f 1650,-
12 aug. - 19 aug. f 1650,-
19 aug. - 9 sept. f 1450,-
9 sept. - 20 sept. f 1350,-
= zwembad verwarmd.

PANNENSCHUUR AAN DE ZEEUWSE KUST
***** NIUWVLIT 01171-1391

VRIJ IN JULI/AUG.: 150 YAK.BUNG./WON!
Regio's: Vlissingen en Veerse Meer v.a. f 500,- p. wk. Zeeland
Vacancies, 01184-11048 (9.00-13.00 u., za. 10.00-17.00 u.).

Kies met Hemelvaart/Pinksteren voor topniveau

* Vier uw vakantie in nieuw 4-sterren hotel aan het strand
* 10 minuten van Knokke/Brugge
* Onverwachte luxe in schitterende omgeving
* Specialiteiten restaurant „La Coquille”
* Party-Center „La Caverie” met bar, bowling- en kegelbanen etc.
* Verder: zwembad, tennis, golf etc.
* NIEUW: Life-Line-Center met o.a.
Beauty- en Fitnesscenter, sauna's
Vraag nieuwe folder/info: 01171-2020
en boek weekend/week/midweek/*****
vakantie in het meest luxe en
hotel aan de Zeeuwse kust.
(Ook verhuur van luxe 5-sterren
appartementen en bungalows.) NIEUWVLIT-BAD - 01171-2020

WEST ZEEUWS VLAANDEREN ST. KRUIS. Nog t.h. uniek gel.

boordje m. vsw. bij Belg. grens, half uur van zee. Tel. 01180-
28091.

Noord-Brabant

VVV „Mool Chaam”, West-Best Brabant voor gezelligheid en
sfeer, voor rust en comfort in een bosrijke omgeving, cam-
pings, bungalows, hotels, dagrecreatie, alles vindt u in Chaam.
Int. VVV „Mool Chaam”, Postbus 6, 4860 AA Chaam, tel.
01619 - 1812.

Camping DE ROOYE ASCH

Hayweg 59 - 5423 VV Handel -
Tel. 04822-1852 - 3 zwembaden
sportvelden, kantine, disco en
snack. Groot zomerprogramma
voor groot en klein. Caravans te
huur en te koop, jaar- en seizoen-
plaatsen.

Limburg

DIT IS HET HELEMAAL
Voor een gezellige vakantie met veel kindertat.

CAMPING De Schatberg te SEVENUM

Gezellige en gastrijke camping, spec. ook voor gezinnen met oudere kinderen. Gra-
tis gebruik zwembad, minigolf, waterfuser etc. Voetbal, volleybal, tennisvelden
en animatie. Disco en bowling. Zeer actief recreatieteam. Ook prima geschikt voor ef-
te 'n weekendaar. Spec. Hemel/Pinkst. arr. Gratis folder 04767 - 1756.

OUDE VALKENBURG 1 km v. Valkenburg café pension 'Uit- zicht', prachtige omgeving. Ideaal uitgangsp. voor wandel-, fiets-, autotochten. Ook voor groepen! Bel 04459-2781.

DE NECKERMANN LAAGVLIEGERS VANAF BEEK:

GRAN CANARIA
Vertrek woensdag 19/04 en 26/04
v.a. MAASTRICHT en Amsterdam
App. LAS FALLAS, centraal in Playa del
Ingles
15 DAGEN LOGIES v.a.
Bung. KIWI, gezellige bungalows
22 DAGEN LOGIES v.a.
Geen kinderkorting van toepassing

MALLORCA
Vertrek elke zondag van 16/04 t/m 14/05
v.a. MAASTRICHT en Amsterdam
Hotel MIRGAT, 100 meter van het strand
8 DAGEN HALFPENSION
15 DAGEN HALFPENSION
10% kinderkorting mogelijk t/m 9 jaar
Zondag-toeslag fl. 30,-

Alle prijzen per persoon

NECKERMANN REIZEN

Aangesloten bij de Stichting Garantiefonds Reisgelden.
Boeking en informatie bij uw reisburo of bank met het Neckermann-vignet of bel 020-998811.

CAMPING DE SCHANS

4 sterren camping
de gezellige familiecamping met zwembad, strandbad, vis-
vijver, restaurant, fritures, winkel, speeltuin, sportveld, 70
sport- en spelonderdelen per week, moderne disco, alleen-
reizende jongeren toegelaten, apart jeugdterrein

3 WEKEN VAKANTIEPLAATS v.a. f 600,00

Bel voor info en boekingen: 04703-1957
Arcen Noord-Limburg

8-daagse reizen Valkenburg v.a. f 480,-

Heen- en terugreis per touringcar, v.p., 3 bustochten, bingoavond,
gezell. avond. Kmrs t. en d. t., zond. bus v.a. f 365,- p.p. Alléén 3
bustochten v.a. f 435,-. Gratis folder. 3-sterrenpension Spronck,
Sporlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-13017.

GULPEN VVV WILRE

Voor een fijne
vakantie in 't Zuidlimb. heuvelland prachtig ge-
legen in Geul- en Gulpdal. Vraagt de infogids:
Postbus 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

CAMPING DE RUIGE HOEK. Verwarmde zwemb-
en speelbaden, speeltuin, tennisbaan, bar, recreatieteam.
Ook verhuur chalets. Maasbree (bij Venlo).
04765-2360. De Ruige Hoek: de ideale camping voor
het hele gezin.

HOTEL CAFÉ RESTAURANT „ALPENZICHT”. Rustig ge-
legen in bosrijke omgeving, gezellig terras met prachtig pano-
rama over het Geuldal, ideaal voor uw fiets- en wandelvakant-
ie. Kleurenfolder ligt voor u klaar.
Schweibergerweg 49, 6281 NE Mechelen. Tel. 04455 - 1252.

CAMPING HIGH CHAPPAREL, OIRSBEK, 12 km van Val-
kenburg, 4-6 pers. stacaravans t.h. Extra aanbieding: van 19-
8 t/m 2-9 v.a. f 495,- voor 2 wk. all-in. Eigen tent of car. vóór 15
juli en ná 19 aug. Gezinspr. f 14,- p. nacht, min. 7 nachten. Vr.
folder 04492-2044.

DE EEKHOORN... Mooist gelegen camping van M.-Limburg. Comfor-
table ***camping midd. in de bossen met veel recr.mog. en activitei-
tenprogr. voor de kinderen. Begin mei opening overd. verw. zwemb. Bel
voor folder: 04705 - 13 26.

Engeland

4-6 pers. BUNGALOWS bij Great-Yarmouth. Aantr.
gelegen aan rivier, vlakbij kust met zandstrand.

Vanaf fl. 240,- per week.

In combinatie met de zeer aantrekkelijke Crown Special
Tarieven op de ideale route Hoek van Holland-Harwich.
Haal de gratis brochure bij uw reisburo of reisver-
kopende bank of bel Crown Line 01747-4140.

CROWN LINE
HOEK VAN HOLLAND - HARWICH

Om u in stijl naar Engeland te brengen,

bieden wij u een vloot van 18 moderne

carferries plus 2 supersnelle Jetfoils, 6 makkelijk

bereikbare afvaarthavens,

34 gezellige restaurants

met dito uitstekende keukens, 7 snelle routes.

43 dagelijkse afvaarten. 'n bemanning die dag

en nacht voor u klaar staat en

een zeevaartraditie die al

ruim anderhalve

eeuw klinkt als een klok.

Stuur mij de uitgebreide P&O European Ferries brochure met
tarieven, vertrektijden, voordelige minitrips en alle informatie
over de routes van Zeebrugge, Oostende, Calais en Boulogne naar
Dover, Zeebrugge-Felixstowe en Cherbourg/Le Havre/Portsmouth.

Naam: _____

Adres: _____

Vakantie en Rekreatie

Gr. Brittanie/Ierland

Vader Rozema (1.98 m.) gaat met vrouw, 3 kinderen en de trouwe Mini voor een miniprijs naar Engeland.

Klein en groot. Met Olau voordelig naar Engeland.

Wie voordelig naar Engeland wil, kan niet om Olau heen. Want Vlissingen-Sheerness (vlakbij Londen) is de snelle file-vrije route en de overtochtprizen zijn uiterst scherp. U kunt profiteren van de minitaxiën (1-5 personen + personenauto) v.a. f 239,- enkele reis of één van de vele andere speciale prijzen. Vraag uw ANVR-reisadviesburo of reisverkoopende bank naar de Olau Tours '89 Engeland brochure met daarin o.a. ook hotel- en campingscheques, de nieuwe Country House Hotelreizen en de Olau treinspecials. Of bel Olau: 01184-88000. Doen!

EENS OLAU - ALTIJD OLAU

Zeeland	
GRATIS VAKANTIEGIDS	
STRAND	Burg-Haarnstede 01115- 1513
ZEE	Rensse aan Zee 01116- 2120
NATUUR	Zierikzee 01110- 12450
Diversen/binnenland	
Winter Parcs heeft nog bungalows vrij in mei en juni	
toefter nu van de aantrekkelijke voorseizoenprijzen.	
Bel snel: 06-0300 of ga langs bij de Rabobank, ANWB, Holland international Reisburo of VVV-i-kantoor.	

VAARVAKANTIES
Dns comfortabel passagiersschip de 'ESMERALDA' heeft ruime salons en gerieflijke hutten (alle met douche en toilet). Voor de 5-daagse TULPENCRUISE door Noord-Holland van 25 t/m 29 april (Amsterdam-Alkmaar-Texel-Hoorn-Amsterdam) en voor de 6-daagse RIJN-MOEZELCRUISE van 6 t/m 13 mei (Arnhem-Cochem-Rotterdam) zijn nog plaatsen vrij. Vraag gratis prospectus bij: WATERTRANSPORT, Groenendaal 35 A, 3011 SL Rotterdam. Tel. 010 - 411.86.60.

CAMPERVERHUUR
Luxe 4-, 5- en 6-pers. kampeerauto's. Reserv. nodig voor komend seizoen. Bel voor kleurentel. 070 - 83 45 93; voor reserv.: 010 - 4 65 64 00. **ACHILLES CAMPERS**, Walenburghof 17, Rotterdam.

Spanje	
SPANJE.....LENTE AANBIEDING	
Costa Brava..... CALELLA, 10 dagen. App. Caleda 2 v.a.	299,- p.p.
Costa Blanca..... BENIDORM, 10 dagen. App. Las Tres	309,- p.p.
Carabellas aan de boulevard v.a.	329,- p.p.
App. Amsterdam ca. 600 mtr. v.h. strand v.a.	339,- p.p.
App. Girona ca. 600 mtr. v.h. strand v.a.	349,- p.p.
ATL. BENIKAKTUS** h.p. v.a.	449,- p.p.
ATL. ORANGE** v.p. v.a.	419,- p.p.
ATL. PRESIDENTE** v.p. v.a.	439,- p.p.
ATL. BRITANNIA** v.p. v.a.	389,- p.p.
ATL. CAMPOSOL** v.p. v.a.	369,- p.p.
ROYAL CLASS toeslag 50,- p.p. retour. SUPERSNEL met luxe tou-	
rangers. LUNCHPAKET op heenreis. HOSTESS service op heen en	
terugreis. ROKEN en NIET ROKEN plaatsen. DAGELIJKS BOEKEN tij-	
dens kantooruren	

EURORAPIDE REIZEN

030-62 80 04

LASSCHE REIZEN

Voorjaarsreizen naar de Costa Brava vertrek iedere maandag en donderdag per luxe Royal Class touwingcar 10 en 17 dagen naar o.a. Lloret, Blanes, Malgrat, Calella, Pineda hotel v.p. a. april f 303,- mei f 312,- juni f 327,- app. 5-p. april/mei v.a. f 242,- p.p., juni f 281,- toeslag Royal Class f 45,-. Vraag uw ANVR-reisbureau of BEL 05911-2000. Lid ANVR/SGR.

Diversen/buitenland

DROOMCRUISES

v.a. f 695.-

Speciale voorjaarsactie
Dat een cruise niet duur hoeft te zijn bewijzen onze prijzen. Waarom een massavakantie boeken als u voor hetzelfde geld kunt cruisen.

Speciale aanbiedingen
ITALIË - GRIEKENLAND
TURKIJE - JOEGOSLAVIË

8 dagen vanaf f 695,-
13 dagen vanaf f 995,-

CYPRUS - ISRAËL - EGYPT

8 dagen vanaf f 895,-

Bestel de brochure d.m.v. de bon ongefrankeerd op te sturen naar antw.nr. 3109, 3760 WD Soesterberg

dhr/mvr.:

adres: woonpl.:

postc.: OF BEL 03463-53778/52406

HOLIDAY CRUISES

scheepvaart passage agenturen

GéGé Hongarije Tours
ZOMERGIDSSEN 89
campings, vakantiewoningen, hotels, auto- bus- en vlieguren
Boekingen: bij uw ANVR-reisbureau of bij GEGÉ 085-435050

VAKANTIE
met Mille Idee Vacanze specialist voor Joegoslavië maar ook Malta, Cyprus en Italië. Supervoedelijke hotels, appartementen en bungalows. Vlieg-, bus-, autovakanties. Duiken, varen, zonnen. Kortom vakantie.

Bel uw reisburo of 030-333744.
Mille Idee Vacanze, Voorstraat 94, 3512 AV UTRECHT.

MARTIN TRAVEL: app., huizen, hotels, camping Vlieg- en busreizen v.a. f 235,-. Int. Cirkel Reizen, Hooftdstr. 4a, 5109 AC 's-Gravenhove, tel. (01623) 22194, lid S.G.R.

POESTA REISWINKEL is een specialist voor HONGARIJE. Naast vakantiehuisjes, campingplaatsen en hotels bieden wij ook div. paardrijden- en fietsprogr. aan. Buspendel naar Boedapest v.a. f 200,- (kind. korting). Bel onze Hong. agent: 055-412114.

Scandinavie

Huur een caravan in Zweden

Zweden en Noorwegen zijn ideale kampeer-vakantielanden. En kamperen is ideaal met 'n caravan. Heeft u geen caravan? Geen probleem: bij Scandinavië-specialist Info Skandic kunt u er een huren - hij staat voor u klaar in Göteborg en u kunt ermee door heel Scandinavië reizen. Huurprijs v.a. f 745,- p.w.

inclusief retourpassage auto en inzittenden
Kiel-Göteborg met een van de comfortabele hotelschepen van Stena Line. Overtocht Frederikshavn-Göteborg met Stena Line is ook mogelijk. Wilt u langer dan een week? Ook dat kan! Vraag de gratis Scandinavië-brochure '89 bij:

Info Scandic
Postbus 1304, 9701 BH Groningen.
Tel. 050-14.32.00.
Wij zijn aangesloten bij de ANVR en SGR.

TURKIJE

Doe-reizen het andere TURKIJE. Ontdek met een Ned. Turkije-kenners het platteland. Goed hotel aan zee buiten het toeristisch gebied, f 1073,- all-in. Trans Culture Travel, 020-236041/149599.

Joegoslavië

Heeft u de dikste Joegoslavië-gids van 1989 al in huis?
Vlieg-, bus- en eigen auto-reizen naar meer dan 56 bestemmingen in Joegoslavië. Vraag uw ANVR-Reisburo voor een gratis exemplaar of bel ons:

INATOURS-AMSTERDAM 020-272162 / 272169.

CIRKEL-REIZEN: Joegoslavië meer dan 300 huizen en app. en busprogr. Int. Postbus 11, 5109 ZG 's Gravenhove. Tel. (01623) 22194.

Frankrijk
'Alter Gasthof Mark', pension. Dichtb. DAUN en Manderscheid, heerl. wandelgeb. b. d. 'maaren'. H.p. va. DM 32,-. Vp va. DM 37,-. Tel. 09-496573604, D-5564 Brockscheid, Glockenstr. 7.

Duitsland
Gasthof 'Löwen'. Rust. gel. Landgasthof, in de idyll. driehoek Überlingen/SALEM-Birnau. Rustieke kamers, tv, uitst. keuken, eig. slagerij, gr. zonterr. en ligwei. gr. parkeerpl., 7 dgn. H.p. va. DM 320,-. Folder: D-7770 Überlingen-Deisen-dorf, tel. 09-49755161600.

Rent a Casa
079-416031/421691 (lid ANVR/SGR)

STACARAVANS, APPARTEMENTEN, HUIZEN t.h. in België, Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Italië. Altijd m. zwembad. Vacansoleil, SGR/ANVR - Esp 51 - 5691 NJ Son. BEL 04990 - 7 46 77 (GRATIS BROCHURE)

COMFORTABELE KAMPEERVAKANTIE - Stacaravan of tent op div. kwaliteitscampings 'aantrekkelijke prijzen! Bel voor info + brochure: Reisburo Schnieders 05910 - 15075/18055

Denemarken
12000 VAKANTIEWONINGEN TE HUUR IN DENEMARKE-N. TEL. 05975 - 14 16. Dansk Ferienhus Bookingburo Holland - Hoofdweg 99 - 9681 AC Midwolda.

Duitsland

De iets betere manier om van de LENTE te genieten

DORINT HOTELS
In de Eifel, Sauerland, Ardennen, Rhon en Zwitserse Alpen.
DORINT Winterberg (Sauerland)
Hemelvaart of Pinksteren 3 nachten Half Pension **DM 459.- pp**

Vraag nu de gratis Hotelgids aan met nog meer aantrekkelijke lenke arrangementen. Bij uw reisbureau of **DORINT, Postbus 123, 6040 AC Roermond**, of bel gratis 06-0221333

Dorint HOTELS

beroeemde wijn
ZELL (Moosel)

MOEZELVAKANTIE-MOEZELWIJN
Waar het mooi en goed is: ligging, uitzicht in pretpark, gezellige pensions, gezellige pensions, gezellige pensions

va. DM 18,-
v.s. DM 21,-
v.s. DM 25,-

Vakantiewoningen v.s. DM 46,-/dag

CAMPING
Vraag gratis prospectus: Vastel Hotel, Postbus 1, D-5582 Zell (Mosel) Telefon: 09 49 8542-78122 en 4831 Telefax: 09 49 8542-5608

Geniet van de ware gastvrijheid

HOTEL AM BERGHANG

Gezellig familiehotel in magnifiek gelegen, bosrijk Bad Bentheim. Luxe woon/slaapkamers op het zuiden. Sfeervolle lounge, bar, restaurant. Café/terras, relax-center met solarium, Romeins stoombad, whirl-pool en binnenbad (29°C). Ons aanbod incl. royaal ontbijt-buffet en elke avond 4-gangen-keukenmenu's.

6-daagse tussendoor-vakantie nu voor DM 275,- p.p.
Vraag ook naar onze weekend-arrangementen Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim. Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder.

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergetadje net over de grens.
Luxe familiehotel Grossfeld in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, kfr, mini bar, telefoon. Zwembad (29°C), sauna, kegelbanen en vergaderzaal.

Tijdelijk 6-dgs. arr. (naar keuze door de week of in het weekend)
H.P. DM 260,- p.p.

Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-353246 (N) of 09-495922828 (D) voor gratis folder.

ALTMÜHLDAL. Dichtb. Eichstätt, mooi vak. woon. v. 2 pers., 7 t/m 30 juni, aug., sept., okt. vrij. DM 35/dag, geen bijk. kosten. Tel. 09-498465816.

Tussenstop in het **ALTMÜHLDAL.** Natuurreservaat, rust, bosstreek, groepen en bussen op aanvraag. Gasthof-Pension Waldklaus, Fam. Metternich, D-8071 Bitz b. Denckendorf, Tel. 09-498466501.

Gunstige kamers in een v.d. mooiste regio's van de **OBERRHODEN (Auerbach).** Hotelk. m. bad/d.w.c. va. DM 30/dag. Int.: tel. 09-4996433485, D-8572 Auerbach, Oberer Markt 14, Gasthaus zum Schwan.

BEI BOS. L.O. DM 13,50, zonnerrass, dichtb. zwemb., heerl. wandelwegen, langblijvende gasten zijn van harte welkom. Maria Kubischek, Max-Perinhot-Str. 13, D-8445 Schwar-zach u. Straubing, tel. 09-4999621294 en 1293.

Voorjaar en herfst op de boerderij Aan de **CHIEMZEE** en de Chiemgauw bergen, vak.won. en l.o. Tel. 09-4980513523.

BOPPARD, gazel, Holl. fam. ANWB-hotel, dir. a. d. Rijn. Alle krs. m. douchet/kv. H.P. v.a. DM 40,- p.p.p.d. Bel (w/ij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel 'l'Europe', Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5068.

Zwitserland

POSTHOTEL SIMPLON
6902 LUGANO-PARADISO, ZWITSERLAND
Gezellig familiehotel onder Nederlandse leiding
Logies met ontbijt Str. 57,- p.p.p.d.
Halfpension Str. 75,- p.p.p.d.
Tel. 09-4191 544441

Oostenrijk

Winter- of zomervakantie in een caravan???
Caravan Interland verhuurt compl. inger. caravans in Bruck a.d. Grossglockner (tussen Zell am See en Kaprun). In Karinthe Gloggnfurt a.d. Wörthersee 30 stacaravans. Int. Caravan Interland, Postbus 64, 1230 AB Loosdrecht, tel. 02158-5533.

Comf. VAKANTIEWONING of gastvrij PENSION! Info. 05910 - 15075
Reisb. Schnieders-Emmen

TIROL. Gazel, fam. pension, heerl. rustige ligging. Comf. kmrs en app. Tennis, zwembaden, paardrijden, meer dan 100 km wandelw., fietsverhuur, daguitstapjes, gezell. avonden, goede keuken H.P. v.a. f 42,-. Kinderkorting. Pension Tschirgant A-6464 Tarrenz/Imst. tel. 09-43-5412-2304.

Belgie

Voordeelaanbieding van 12/5 tot 30/6 een hele week stacaravan tot 4 pers. f 170,- en chalet tot 6 pers. f 295,-, op mooi gel. vak.park, rest., speelt. en zwemb. aanw., juli en aug. nog chique plaatsen vrij. Tel. 09-35290374 (Ned. sprek.).

ARDENNEEN te huur landhuizen, villa's, bungalows, chalets en luxe stacaravans per week, midweek en weekend. Int.: Natuurhuizen, tel. 04406 - 42428. **HET ADRES VOOR EEN FIJNE VAKANTIE.**

CARAV. t.h. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kl. camp., 100 km v. Maastricht. Ook m. eig. tent of caravan. Fold.: 01172 - 14 46, b.g.g. 09 - 32 8441 1488.

STACARAVANS te huur in de Ardennen vanaf f 200 - p.w. all-in. Int.: dhr. van Dijk, tel. 04599-1598.

Vakantie in de Ardennen. T.h. vakantieapp. 4-5 pers. in voorseizoen prijs p. w. end v. f 99,- (3 overn.) Zomervak. v. f 385,- p.w. Int. Vak. centrum Country Club Benelux, Schnellenberg 36, 4720 Lacalmine, België, tel. 09-32.8765.9702.

LEVICO- en CALDONAZIO. TRENTINO. Vakantiewoningen en hotels, 'Valsugana', Gasthuislaan 54c, Amersfoort. Tel. (033) 61 27 16. Gratis prospectus.

Waddeneilanden

ameland

Waddendiamant
HET WADDENEILAND DAT MEER BIEDT DAN EEN PRACHTIG STRAND ALLEEN

vraag de gids voor vakantie en vrije tijd (13,-) - 3,- per portie - de reiseveringsgids voor arrangementen en bungalowen - de wintergids voor arrangementen tot 1 april - of de groeps arrangementengids

postbus 14, 5183 ZL Nieuw tel. 05191-2020

TERSCHELLING f 132,-

Voorjaarsarrangementen in hotels en pensions

4 dagen / 3 nachten vanaf f 132,- per persoon.

(inclusief boottoer en taxi-voer naar hotel of pension. Ungebreid informatiepakket)

De arrangementen zijn geldig van 17 maart 1989 tot 14 juli 1989.

Vraag naar gratis kleurentel. Voor informatie en boekingen belt u de

vvv terschelling 05620-3000

Eenzame Wegen

Het oude etablissement waar kapitein Jan Wandelaar uit Hollands Glorie vaak toefde: de kamer waar Ida Gerhardt onder de brandaris schreef... een zomers, zonnovergoten eiland met de geur van thee en touw in de haven; een zwerfacht langs bossen en zee; een warm en gastvrij hotel met een perfecte keuken.

Ziehier de ingrediënten voor een verblijf dat u niet meer vergeet. Bel voor informatie met Rijk en Til van Veen. Hotel Oepkes, Terschelling, 05620-2005.

Hotel Oepkes

Spanje

OVERAL IN NEDERLAND bij water, bos of strand **150 VAK. HUIZEN** (2-17 pers.)

Holland Relais
Aalsterweg 24D, 5615 CG Eindhoven, 040-110101

Montemar-Pineda

10 en 17 dgn.
Gratis brochure. Bel **043-212741**

Diversen/buitenland

CIRKEL: de betere jeugdvakanties in het buitenland.
8 t/m 17 jr. Brochure? Tel. 080-773999.

Kunst & Cultuur

VOYAGE & CULTURE
Art-Deco in Brussel, weekends f 135,-, 5 d. Parijs: Revolutie-reis, f 365,-, 4 volle dagen Jewish London f 795,-, 12 d. Moskou/Leningrad, vlucht, VP f 1625,-, 7 d. Wenen culturele verkenning f 705,-. Tel. 020 - 238368/230327.

Vakantie

Noord Holland
Zomerwoning te h. op boerderij, 2 tot pers., dicht bij strand. PETTEN, Nrd. Holland. Tel. 02268-3158.

Zuid Holland
Noordwijk: rustig gel. a.bos en duin: Vak. BUNGALOW, alle comf. 05253-74110.

Koudekerke
smaakvol ingericht 4 pers. appartement met balkon. Nabij strand Dishoek. Tel. 033-947033.

Zoutelande/Westkapelle
Te huur 4 kam-app. gelegen aan de voet van de duinen. Nog vrij met Pasen en zomer, c.v. en t.v. Tel. 01188-2349, na 20.00 uur.

HAAMSTEDE. Zomerh. te h. 4 pers. In/bij bos/zee. Vrij tot 22 juli, f 400,- p.w. Tel. 01110-14080.

LEVICO- en CALDONAZIO. TRENTINO. Vakantiewoningen en hotels, 'Valsugana', Gasthuislaan 54c, Amersfoort. Tel. (033) 61 27 16. Gratis prospectus.

Zeeland

Te huur op boerderij dicht bij zee **stacaravans en zomerhuisjes** met koud - warm stromend water en kampeergelegenheid. Tel. 01185-1436

Zellen/Surfen

Grote **BOOTSHOW** Wij bieden u een groot aantal nieuwe motorboten en occasions. Wij tonen u meer dan 80 sport- kajuit- en rubberboten Alle occasions zijn tip top in orde, ook kunt u bij ons alle nieuwe Renken-binnenboordmotoren uit USA zien. Wij zijn goedkoop en hebben een groot vermogen door alleen import. Vraag naar onze occasionlijst en Bootsprospekt! Bootaccessoires bijzonder goedkoop! Wij sturen u onze accessoire catalogus tegen vergoeding van f 3,50 (eurocheck girobetaalkaart). Dagelijks geopend van 9.00-18.30 uur. zat. van 10-14.00uur. Wohler Boote, Borsigstr. 5, 5132 Ubach Palenborg, Tel. 09-49-245143663. Telefax 09-49-2451-46762

Te koop **SURFPLANK** z.g. a. nw., vr.pr. f 600,-. Tel. 045-215884.

Te k. **SURFPLANK** m. Tiga, Hertogstr. 7, Schaesberg-Landgraaf.

Te k. Everude 25 PK BUITENBOORTMOTOR, f 400,-. Tel. 045-220465.

Te koop **SPEEDBOOT** 35 pk en trailer, geschikt voor waterski. Tel. 045-229394.

KANO org. Pouch, houten opbouw, 5,50 mtr., 2 pers., Metzelepeddels, f 400,-. Tel. 045-320534.

Te k. polyester **ZEILBOOT** plm. 10m2, houten dek, incl. b.b. motor, trailer en 2 zwembaden, pr. f 1.650,-. Tel. 045-259104.

Caravans/tenten/boten

Fritz Berger Recreatie
het adres voor:
* 4001 artikelen voor camping, caravan en kampeerauto.
* CampiStar voortenten voor caravan en kampeerauto.
* FRANKIA caravans en kampeerauto's.
Geopend: di. t/m vr. 09.30 tot 17.30, zat. 09.30 tot 16.00
Rijksweg 21, Kessel, tel. 04762-1465.

Nieuws!!

Het hele jaar vakantie voor f 1.400,- in Uw eigen Chalet of Caravan. Verwarmd zwembaden. Alle plaatsen zijn voorzien van aansluitingen voor electra, water en nodering.

camping De Sterregraaf

Paalsteenaan 90, Neerharen-Lanaken. Tel. 09-3211721686. Op 5 km van Maastricht (Belgie)

Adria Caravan Verhuur
bij de landelijke organisatie met 33 officiële Adria dealers.

Prijzen vanaf f 295,- per week

Aan het eind van het seizoen worden de huur-caravans verkocht. Huurders hebben eerste klas en spec. condities. Informatie en prijzen krijgt u bij de regionale Adria dealer. U vindt hem in de Gouden Gids of bij Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Te koop **VOUWWAGEN** Markanto, 3 jr. gebr., 4-8 pers., luifel, koelbox e.a. access. Tel. 043-628463.

Te k. KIP-caravan 365 G. m. stabilisator, v.tent, koelbox, verw., i.z.g.st., trekh. Hyundai Pony, Tel. 04499-2047, Christine, 13.

Te huur in ZEELAND bungalow 6 pers., 2 km. van centrum Middelburg, 5 km. strand meer, periode juli. Tel. 01180-39079.

Te koop polyester, lichtgew. **CARAVAN** bwj. '82, i.z.g.st. met voort., reservew., ijskast Tel. 045-214977.

Te k. Bergland **CARAVAN** 3,80, bwj. '86, met veel extra's, pr. f 12.500,-. Tel. 04490-31312.

Te k. KIP **CARAVAN** voor 4 pers. f 1.600,-. tel. 045-324308.

Te koop **VOUWWAGEN** Trigano f 1.950,-, Magdalenastr. 14, Heerleheide.

Te k. **TOERCARAVAN** Kip, i. 4,70 m., met PVC voortent en erker. Unescopiantsoen 6. Heerle.

Te k. CAMPER Fiat 242, bij 77 m. amerik. opbouw voort., alle access. Tel. 04490-28367.

Te k. weg. omst. Caravan merk DITTEFFS type 420 T 5 pers. eind '87, z.g.a. Nw.pr. f 16.500,-. excl. voortent. Vr.pr. f 12.500,-. incl. voortent. Tel. en int. 045-211052.

Te koop voor accept. prijs **TOURCARAVAN** Burstner city 530 TL, bwj. '81, incl. voortent, slechts 3X gebruikt Int. 04756-3002.

Trigano en Europa-Camper, snel opzetbaar, 4 jaar garantie mogelijk en in diverse kleuren leverbaar. Caravans: Graauw, Predom va. f 5995,- tevens reparatie en onderhoud. Lid Bovag. Kom eens kijken in Koningsbosch, Prinsenaan 135. Tel. 04743-2213.

Nieuwe **TOERCARAVANS** te huur incl. voortent, koelkast, kachel, en verzekering. Bartels Caravaning. Hommerterweg 256, Amstenrade Tel. 04492-1870.

Systemen **KAMPEERAUTOVERHUUR** VW Joker te h. va. f 725,- p.w. all-in, 045-212146/04492-3311.

Inkoop, verkoop, verhuur en onderhoud van caravans: Bartels Caravaning, Off. Dealer van Caravelair, Spiet en Eccles caravans. Ook plm. 50 gebruikte toercaravans in alle prijsklassen. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade Tel. 04492-1870. Donderdag koopavond.

CARAVANSTALLING aangeboden. Stationsstr. 44, Gronsveld, tel. 04408-1251.

Te k. **TOERCARAVAN** met alle access. 045-418436. Kampstr. 24 Kerkrade.

Te k. **CAMPER** Commer, i.z.g.st., rijklaar, z. comf. inger., vr.pr. f 13.000,-. Tel. 04494-79255/52236.

Waddeneilanden

Vakantie en Recreatie

Caravans/tenten/boten

Te k. 4-pers CARAVAN Chateau, bwj. '86, Het Ambacht 109, Brunssum.

Te k. VOUWWAGEN Roadmaster Ideal, bwj. '86, i.z.g. st., pr. f 4.495,-. Tel. 045-417153.

Stacaravan te huur, compl. ingericht, Camping DE PIOEG, Zeeland, vrij vanaf 20 mei t.m. 29 juli. Tel. na 18.00 uur 04454-3812.

Te k. v. part. SPRITE 400 z.m., met luif. en kach., p.n.o. tk. tel. 045-255330.

TOERCARAVAN 3 à 4 persoons model '81, veel extra's, zeer mooi f 4.950,-. Tel. 045-423750.

Te huur en te k. CAMPERS, tel. 04490-71925.

Te k. MOTORJACHT 11 x 3 mtr., 85 pk motor, inr. camper mogel. tel. 04490-71925.

Te k. KAMPEERAUTO, Citroën HY, bwj. '70, APK, juli 89, pr. f 2.250,-. Tel. 045-712625.

TE-KING 440 en ringverwarming, koelk., toilet en voortent. J. van Mil, Sportstr. 10-, Kerkrade. 045-410826.

Te k. Luxe 4 à 5 pers. MERCEDES Camper 307 D, bwj. 80, orig. km.st. 78.000, pr. f 35.000,-. Tel. 045-425390.

Te koop ADRIA 1985 5 pers. en nw. wintertent, prijs f 1.500,-. Tel. 045-211108.

SCOUT Routier met voortent, oplooprem, bagagebeugels, nw. banden, f 2.750,-. Tel. 045-324082.

Te koop vouwwagen compl. met toebeh. merk ROADMASTER. Tel. 045-215115.

Te k. VOUWWAGEN Trigano Transit '81, 6,8 pers, 2 polyester deksels, gr. voort., dichte luifel m. ramen, ondertent, res. wiel, stalling, veel acc. f 2.200,-. 045-314557.

Te k. VOUWWAGEN merk "Messenger" 2-4 pers., onderbed., 1 walkertentje, 2 pers. pr.n.o.t.k. 045-313681.

Te koop ALPENKREUZER bwj. '82, vr.pr. f 2.250,-. Ys-vogelstr. 7, Sittard, tel. 04490-10029.

Te k. plm. 8 licht. TOERCARAVANS o.a. Knaus, 2X Kip, Tabbert, I.V.A., Munsterland vanaf f 1.250,- tot f 8.750,-. Ook inkoop. Tel. 045-323178.

Te k. luxe STACARAVAN. 20 mnd. oud, lengte 10 bij 3 m. f 15.000,- onder nw.pr. Tel. 045-255247.

Te k. Caravan merk KIP met voortent i.g.st. Brouns Moeshofstr. 5, Stein.

Te koop 2-pers. TOERCAR. Eribette, kopkeuken, kach., ijsk., v.tent, res.wiel, gasfl., i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-256942. Peerddendries 5, Brunssum.

RUBBERBOOT met houten bodem, 4,5 pk Johnson motor, 3.60x1,50 m., 4 à 6 pers., bwj. '84, f 1.450,-. 045-464406.

Te koop 4 pers. TOURCARAVAN merk Abbey, voortent en reservev., 480 kg., pr. f 1.800,-. Kerkrade, 6, Spekheide, tel. 045-413372.

Te k. MERCEDES Camper 2070 bwj. '82, ombouw '87. Zeer mooi. Geel kenteken, Tudderdendweg 133-135.

Te k. 5-pes. TOURCARAVAN m. voort. Aansl. van water en afvoer, vaste stap, camp. België f 2.200,-, tel. 045-725102.

Te koop CARAVAN Sprite Musketeer, 4-pers., i.g.st., verw., toilettruimte, voortent. Te bevr. 04405-1257.

Te koop 4-pers. CARAVAN en voortent, vr.pr. f 800,-. Tel. 045-258415.

CARAVAN met voortent te k. f 1500,-. Tel. 045-219729.

CARAVANS 1989. Vouw-wagens. Alpenkreuzer. Nieuwe kleurencombinaties in grijs en bruin. Nog enkele modellen met voorjaarskorting tot f 455,-. Caravans: Burstner, Hobby, Knaus. Nog enkele overjarige modellen met extra korting. Voortenten: Brans, Gerjak, Isabella, Trio, Walker. Tevens onderhoud, reparatie en remmentest. Caravan-Import Feyts, Hoofdstraat 84, Amstenrade. Tel. 04492-1860.

Diversen

leer nu zwemmen in 2 of 5 dagen!
Zwemschool Pierre Zenden, Maastricht, 043-212211

Reisgenoten
Wie vakantievriend of -vriendin zoekt: bel: ANNE "Altijd goed" 070-461959.

Duitsland

Boerderij zwembad Todtnau Schwarzwald, logies ontb. va. DM 16,-. Tel. 045-323496 of 09-497671279.

Ruhe u. Erholung finden sie i.d. herl. Bergen u. Wald. d. Hochsauerlandes, Wald- und Wanderwege. Zi. m. fl. w.k. Wasser, 3 gute Mhlzeiten, Vollp. DM 30,-. Pens. Althaus, Dachsloch, 5920 Bad Berleburg-Diedenshn. Tel. 09-49-2750-459.

Azië

Rondreis INDONESIA: 22 dagen, Vertek 6-7-'89, all-in f 4.495,-. Indonesien Travelclub, Nieuwstr. 10, Hoensbroek. 045-211527.

Denemarken

In geheel DENEMARKEN bungalows te huur aan 't water. Int. 02945-1229.

Frankrijk

FRANKRIJK, 4 pers. appartement, zicht op meer van Genève, mooi wandelgeb., juli/aug. bezet, 045-711386.

NATURISTENPARK Biézy, bij Avignon, mijn Povencaalse bungalow te huur. Tel. 01738-8828.

Oostenrijk

Vakantie in TIROL. Mooi Hotel, gunst. prijzen. Int. en prospecten, tel. 04492-1762.

Spanje/Portugal

SPANJE Rosas v.a. 1-7 t.e.h., Villa's en appart. aan zee per bus/auto, 033-618600.

SPANJE surf-fietsbus, jongeren campingreizen, bel Break-away, tel 033-618600.

Div. Buitenland

Nettes FERIENHAUS Ungarn/Plattensee 8 Zi. 2x3 Zi. je 35 m2, 2x2 Zi WC/Bad und Estragrosseres Esszimmer/Kü. Parkmöglichkeiten. Pr. per 20 Mark, Elizabeth Frank, Kövagoorgs, Rakoczi-str. 20, t. 09-36.87.44382.

Bekendmaking
Richtlijnen aanvullend milieu-effectrapport voor een oostwestbaan op de Luchthaven Maastricht

Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg maken bekend dat de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer besloten hebben dat ten behoeve van de besluitvorming over de aanleg van een oostwestbaan op de Luchthaven Maastricht een aanvullend milieu-effectrapport zal worden opgesteld, waarvoor aanvullende richtlijnen zijn vastgesteld, die vanaf heden ter inzage liggen op de volgende plaatsen:

- het Provinciehuis te Maastricht in de Bibliotheek, Limburglaan 10
- Gemeentesecretarie van Beek, Voorlichtingscentrum, Raadhuisstraat 9
- Gemeentesecretarie van Heerlen, Afdeling Voorlichting, Geleenstraat 27
- Gemeentesecretarie van Maastricht, Voorlichtingscentrum, Stadskantoor 1, Stadhuisstraat 5
- Gemeentesecretarie van Meerssen, bureau Voorlichting, Beekstraat 51
- Gemeentesecretarie van Nuth, afdeling RO-leeskamer, De Weverplein 1
- Gemeentesecretarie van Schinnen, Afdeling grondgebied, Scalahof 1
- Receptie van N.V. Luchthaven Maastricht, Vliegvelddweg 17

De reden voor het opstellen van een aanvullend milieu-effectrapport is het ontbreken van uitzicht op overeenstemming met de buurlanden inzake het luchttruimtegebruik voor de aan- en uitvliegsprocedures behorende bij de voorgenomen aanleg van de oostwestbaan van de Luchthaven Maastricht. In het aanvullende milieu-effectrapport zullen onder meer de milieu-effecten van de procedures beschreven worden die gevolgd zullen worden zolang de start- en landingsprocedures geheel binnen het Nederlandse luchttruim afgewikkeld moeten worden.

Het correspondentie-adres voor het vervolg van de aanwijzingsprocedure en de procedure van de milieu-effectrapportage is

Inspreek Uitbreiding Luchthaven Maastricht
Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

UITBREIDING
LUCHTHAVEN
ZUID-LIMBURG

Voor direct gevraagd een

- ★ **ENTREMETIER**
- ★ **CHEF DE PARTI**
- ★ **DEMI CHEF DE RANG**
- ★ **CHEF DE RANG**

Restaurant
DER BLOASBALG

Botterweck 3,
6286 DA Wahlwiller
Event. telefonische
soll.: 04451-1364

Het bestuur van de stichting Bejaardenzorg, gevestigd te St.-Odiliënberg, exploiteert een verzorgingstehuis „Petrusberg” te St.-Odiliënberg voor 158 ouderen.

Een project dagverzorging hoort tot de activiteiten van het huis. De bouw van 21 aanleunwoningen is in voorbereiding. De stichting heeft ± 90 personeelsleden, deels part-time, deels full-time in dienst. Ondersteuning wordt gegeven door een aantal actieve vrijwillig(st)ers. Het bestuur wenst in contact te treden met gegadigden voor de functie van

Hoofd verzorging/huishouding M/V

De volgende eisen worden aan deze functionaris gesteld:

- opleiding verpleegkundige A + B of H.B.O.V., aangevuld met de kaderopleiding of een managementopleiding op H.B.O.-niveau, gevolgd door ruime ervaring;
- een actieve belangstelling voor kennis van en ruime ervaring in de bejaardenzorg in het algemeen en de thuisbewoners in het bijzonder;
- organisatorische en leidinggevende kwaliteit, in het bijzonder in de sectoren verzorging en huishouding;
- bereidheid zich te blijven bekwalimen in de ontwikkelingen in de bejaardenzorg;
- openstaan voor ontwikkelingen ten aanzien van het flankerend ouderenbeleid;
- vanuit een christelijke geloofsovertuiging werken en respecteren van andere levensovertuigingen;
- leeftijd bij voorkeur tussen de 30 en 45 jaar.

- Bij de sollicitatieprocedure zal een vertegenwoordiging van de bewoners en medewerkers betrokken worden.
- Voor de definitieve keuze zal een medische keuring en kan een psychologisch onderzoek mede bepalend zijn.
- De kandidaat dient zich binnen een jaar op een redelijke afstand (maximaal 25 km) te vestigen; St.-Odiliënberg ligt op 7 km afstand van Roermond.

Geboden wordt een interessante werkkring met salariering en overige arbeidsvoorwaarden overeenkomstig de C.A.O.-bejaardentehuizen en opnemng in het P.G.G.M. pensioenfonds.

Eventuele inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de directeur van „Petrusberg”. Bij voorkeur op maandag, woensdag of vrijdag tussen 14.00 en 15.30 uur (telefoon 04752-2121).

Belangstellenden wordt verzocht schriftelijk te solliciteren. Verzoeken uw sollicitatiebrief binnen 14 dagen te richten aan: Het bestuur van de Stichting Bejaardenzorg
Postbus 6050
6077 ZH St.-Odiliënberg

Halbertsma pallets

„Maastricht” B.V.

is een onderdeel van Halbertsma Holding B.V., een van de grootste producenten van pallets en kisten. In dit zelfstandig opererend bedrijf, met op een sterke expansie gericht beleidsplan, zijn vacant de functies van:

VOORMAN ZAGERIJ EN WERF (M/V)

Hij wordt belast met het zo optimaal mogelijk doen verlopen van de werkzaamheden in de zagerij en op de werf. Daarnaast wordt van hem een belangrijke inbreng verwacht t.a.v. het optimaliseren en verbeteren van het fabricageproces. Hij rapporteert aan de bedrijfsleider.

Van de kandidaten verwachten wij:

- ervaring in een leidinggevende functie;
- ervaring in de houtverwerkende industrie strekt tot aanbeveling;
- zelfstandig kunnen werken en beschikken over een ruime mate van initiatief;
- een praktisch technisch inzicht.

ONDERHOUDSMONTEUR MECHANISCH (M/V)

Hij wordt te zamen met een collega elektronicus belast met het onderhoud van het gehele machinepark. Hij rapporteert aan de bedrijfsleider.

Van de kandidaten verwachten wij:

- uitgebreide praktische ervaring op onderhoudsgebied;
- zelfstandig kunnen werken en beschikken over een ruime mate van initiatief.

Wij bieden:

- een verantwoordelijke en zelfstandige functie;
- uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Uw schriftelijke sollicitatie zien wij gaarne binnen 14 dagen tegemoet, gericht aan de directie van **HALBERTSMA PALLETS „MAASTRICHT” B.V.**, Biesenweg 26, 6211 AA Maastricht.

174737

HOE "VRIJ" IS EEN GEHANDICAPTE MET TEVEEL VRIJE TIJD?

AVO-Nederland bemiddelt bij en zoekt werk voor mensen met een handicap. Al 60 jaar. Jaarlijks kunnen vele gehandicapten zich via AVO-Nederland maatschappelijk ontplooiën. Bij een bedrijf of als startende ondernemer.

Daarnaast geeft AVO-Nederland financiële ondersteuning voor bepaalde aanpassingen, recreatie en opleidingen. Want AVO-Nederland helpt waar wettelijke voorzieningen echt te kort schieten. Voor iedere gehandicapte.

Wilt u meer informatie over de mogelijkheden die AVO-Nederland u kan bieden, neem dan contact op met onderstaand adres.

AVO-NEDERLAND
VERENIGING VOOR RECHT EN VRIJDIG

beschermvrouwe HM de Koningin

Postbus 850
3800 AW Amersfoort
Tel. 033-63 52 14

Steen de collecte
GIRO 625000

Voor direct gevraagd een

- ★ **ENTREMETIER**
- ★ **CHEF DE PARTI**
- ★ **DEMI CHEF DE RANG**
- ★ **CHEF DE RANG**

Restaurant
DER BLOASBALG

Botterweck 3,
6286 DA Wahlwiller
Event. telefonische
soll.: 04451-1364

174745

hogeschool heerlen

SEKTOR

hoger technisch onderwijs

studiemogelijkheden:

- BOUWKUNDE EN CIVIELE TECHNIEK**
bouwkunde; constructie; uitvoering; bouwinformatica; civiele techniek.
- CHEMISCHE TECHNOLOGIE**
proces- en milieuchemie; procestechnologie; materiaal kunde.
- ELEKTROTECHNIEK**
energietechniek; technische computerkunde; informatietechniek.
- TECHNISCHE NATUURKUNDE**
toegepaste natuurkunde; besturingstechnologie.
- WERKTUIGBOUWKUNDE**
energietechniek; produktietechniek, constructietechniek, bedrijfskunde; automatisering.
- INFORMATICA**
bestuurlijke informatiesystemen; technische informatiesystemen.
- INFORMATICA (tweejarige dagopleiding)**
programmeursopleiding.

Info en aanmelding: postbus 4456, 6401 CZ Heerlen, tel. 045-734936.

techniek studeren aan de Hogeschool Heerlen

Aanmelding voor alle studierichtingen is nog mogelijk.

hoger laboratorium onderwijs

studiemogelijkheden:

- CHEMIE (voltijd)**
analytisch-chemisch; organisch preparatief; biochemisch.
- CHEMIE (deeltijd)**
analytisch-chemisch; organisch-preparatief.
- MEDISCHE CHEMIE**
klinisch-chemisch; medisch-microbiologisch.

Info en aanmelding: Postbus 5155, 6130 PD Sittard, tel. 04490-19204.

TECHNIEK